Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Epistole magistri Petri Blesensis bathonie[n]sis archidyaconi

https://hdl.handle.net/1874/461506

C. A. N1403

¶ Incipit tabula epl̃arū Magistri petri Blesensis bathoniensis archidyaconi Quarū p̃ma viam plogi cōtinet Ad regem anglie.

¶ Epistola prima.

¶ Prologus epl̃arum ad regem anglie.

Epistola secunda

¶ Cōsolatoria sup̃ morte iunioris regis ad regē anglie ¶ In hac epistola habetur q̃liter sup̃ mortuos debet fieri luct9 et planct9 et qualiter non. et hoc ex sacra scriptura

Tercia

¶ Increpatoria cuidā viro nobili. ¶ In hac epl̃a multipliciter proicit contra vane gloriosos et cōtra iactantiā nobilitatis et diuiciarū

Quarta.

¶ Respōsio dubitationis cuiusdā amici sui

Quinta.

¶ Hortatur dñm suū ad meliora Et est q̃stra platos desides. ¶ In hac epl̃a notabiliter arguūtur prelati desides

Sexta

¶ Rñsio eiusdē magistro Rad. qui vitam clericorū curialiū cōpnabat.

Septima

¶ Increpatoria q̃stra ebriosos

Octaua

¶ Rñsio eiusdē cuidam p̃oci qui verba nō admittebat aliene facultatis in sacro eloq̃o et cōtra eos qui soli adherent lr̃e.

Nona.

¶ Responsio eiusdē cuidam q̃ se excusabat a scolis. Itē arguitur quidā qui nimis cito scolas deseruit ¶ In hac epl̃a multa habes de oīo vitā do et de festiuitatib9 mūdanorū q̃s celebrāt p oīū dampnosū. Item q̃ studere et cōtemplari et insistere diuinis est oīū p̃ sanctū

Decima

¶ Item G. capellano Item arguitur p̃inceps q̃ intrudit ep̃m fatuum Et archiep̃s qui nō resistit

Undecima.

¶ Idem R. clerico qui voverat monachatum. Itē cōtra eū qui a p̃posito intrādi religionē amicorū affectione resiliebat

Duodecima.

¶ Idem cuidam quem infortunia nimia afflixerāt Et cōsolatur nepotē suū eūdem sup̃ morte auūculi et cōfusam hoīm varietatem describit

¶ In hac epl̃a habes q̃ secundū est ad salutem pati aduersa et q̃ malū prospera siue adulatoria.

Tredecima

¶ Idem cuidā nouicio q̃ affectabat p̃oratum. Itē arguitur claustralis appetens p̃iorat̃. Epistola cōtra eos q̃ p̃us docere cupiūt q̃ addiscere et prius volare volūt q̃ habeant p̃nas ¶ In hac epl̃a etiam habet q̃ periculosum est claustralib9 exire claustrū et se intromittere de hijs q̃ fiūt in seculo Itē q̃ nullus anhelabit vel instabit p̃o dignitate vel p̃latura

Quartadecima

¶ De vita clericorū et laicorū curialiū et ei9 incōmodis. Itē Quāta sit miseria curialiū ¶ In hac epistola habetur quomō vita curialis est

ambiciosa ⁊ sic exercent animales ne cōsiderēt miserias suas. Et quō animales veniūt ad mor ⁊ ad ꝓsiderandū miserias suas ꝑ aduersa ⁊ flagella dñi.

Quita decima

Monetur electꝰ ad ꝓpositū sanctitatis In hac epla ꝑmo ponit exhortatio ad prelatos qualiter se habebūt circa curā subditorꝫ Deinde qliter ꝑ adulatores seducuntur mirabili mō adulādi. Tertio hortatur ne prelati sequantur voluptates ⁊ vias carnalia ⁊ hoc pulchre per scripturam

Decima sexta

Exhortatio nōcaria epis. In hac epla habet qualit̄ plat̄ spūalibꝰ disciplinis ibut̄ ⁊ dedit̄ a curis tpalibꝰ reuocatur/ qr solliciudines multū distrahūt intellectum/ ⁊ ꝙ tales merito sūt lunatici nec habere possunt deuotionē Et ad istud hortat eā qr vita breuis ⁊ mors incerta hoc bñ deducat Et etiam ꝑ terroꝛē diuini iudicij ⁊ ꝑmutationē vite eterne.

Decima septia

Arguitur negociatio in clericis. In hac epla habet qualit̄ negociatio in clericis est periculosa ⁊ est tanq̄ vsura ⁊ fenꝰ et declarat quā tū sit piculum oibꝰ negociatoribꝰ Itē ibidē habetur qūo i diuicijs nō cōsistit beatido ꝙ diuicie sunt signū reprobatois vide qūo ex scriptura declarat

Decima octaua

Increpatoria de quodā epo gallie Itē arguitur plat̄ de auiditate gula libidine et iactātia generis ⁊ infinita mala narrātur de quodā epō q̄ pessime vixit.

Decima nona

Soluutur quedā questio decretalis cum alijs In hac epla solut duas questioēs difficiles de voto ⁊ tinētie siue ingressu religiois ⁊c

Vicesima

Optima exhortatio ad epos ad cōmendatione liberalitatis et detestatioē ꝓdigalitat̄ In hac epla inueniūtur exhortatioēs bone ad epos ac magnos plātos Et ꝑmo fit mētio de adulatoribꝰ ⁊ inuidis Itē secūdo qualiter hō ꝓpter naturā lē affectionē suoꝫ parētum nō ponet ꝓpositū sācioris vite Itē habetur tertio qualit̄ munificētia et liberalitas decet epm ꝙ tamē cū cautois moderatioē Itē quarto ꝙ maxima virtꝰ in epo est seruare libertatē ecclesie sue.

Vicesima ꝑma

Increpatur superbꝰ ⁊ fatuus despiciens increpatioēs. In hac epla q̄dā a magistro petro nimis arguitur de superbia ⁊ fatuitate sua ⁊ ambicione

Vicesima secūda.

Cōsolatio in exilio beati thome archiepi Cātuariēsis. In hac epistola multa cōsolatoria ponūt̄ sup tribulatioibꝰ ⁊ aduersis. ⁊ qūo valeat paciētia et quō nō.

Vicesima tercia

Cōtra symoniacos ⁊ ābiciosos In hac epla habet bona exhortatio ad hꝰ vt boni promouēatur in ecclia dei ad plāturā et nō indigni.

Et ꝯtum periculū est quādo indigni ꝓmouētur.

¶ Vicesiā quarta

¶ Itē excusatorie. ¶ In hac epla habet quedā exhortatio vt copiat vn9 ad veniā q̄ offendit dñm suum siue prelatum

¶ Vicesimaq̄nta

¶ Contra exactiones officialium. ¶ In hac epla datur determinatur ꝙ periculosū est esse officialem et detestabile illud officiū

¶ Vicesimasexta

¶ Itē affectionis ¶ In hac epistola petr9 multū detestatur exercere aliquem in legib9 ciuilib9 q2 hoc ē multū cōtrariū legi diuine vel vite scdm legem diuinam q maxime est detrias periculosum.

¶ Vicesima septiā

¶ Consolatio sup morte .S. Cantuariensis archiepi ¶ In hac epla multum laudat vitā cuiusdam archiepiscopi Cātuariensis mortui ꝙ sancti q conq2itur in fine cōtra electiones que fiunt in ꝑiato et nō de cōmuni cōsensu elcōz Et q̄ laici se ꝓ ire nūt in sancta scōz se intromittēdo de electionib9 ꝑlatoz

¶ Vicesimaoctaua

¶ Archiepō Rothomagēsi implorat auxiliū ab archiepō Denoncē ¶ In hac epla habetur pulchra implorātio auxilij vni9 epi ab alio episcopo in quodam disturbio litis siue discordie inter frāigenas et noꝛmānos.

¶ Vicesima nona

¶ De cōmēdatione hospitalitatis ¶ In hac epla multa bona habentur ex sacra scriptura de hospitalitate ꝙ bona sit q deo grata

¶ Tricesima

¶ Visio in sompnis de promotione amici in epm bathō. ¶ In hac epla habet subtiliter determinatū q̄liter nil in hoc mūdo ita gerit ymaginē celestē sicut dilectio

¶ Tricesimaꝑma

¶ Q̄ dulca sūt flagella dei Item grāz actio de ꝑpassione infirmo imꝑsa Et q dē9 ex mia flagellat. et q infirmitas carnis stimul9 est ad salutē ¶ Nō in hac epla pulchra de patiētia q ꝙ dulca et bona sūt hoi flagella dei

¶ Tricesimasecūda.

¶ Itē amicabiles. ¶ In hac epla habet mod9 amicabiliter scribēdi

¶ Tricesiāterciā.

¶ Increpatur uxor regis āglie qui a patrē suū expugnabat. ¶ In hac epla habetur increpatio ad illos q̄ insurgūt aduersus ꝓntes q quomō ꝓntes sūt honorādi.

¶ Tricesiāquarta.

¶ Rescribit epō qui eū vocauerat i familiaritatē suā. ¶ In hac epla habetur excusatio quā facit ad vnū episcopum q̄ cū libēter habuisset in familiarem.

¶ Tricesimaq̄nta.

¶ Cōmendatur scītas monialis. ¶ In hac epla habet pulchra exhortatio ad ꝓpositū scītatis et ad ꝓficiendū in bono ꝓposito et maxiē in castitate et est merito perlegēda et in ea q̄mēdatur scītas monialis

¶ Tricesiāsexta

¶ Scribit scīmoniali verba exhor

tatoria ſcitatis ⁊ pſeuerãe ¶ In hac epla habeꝫ exhoꝛtatio ad ſanctitatẽ que maxiẽ latet in tribꝫ ſcientia castitate. caritate/et humilitate

Tricesia ſeptima

¶ Excusatur mẽdacij ¶ In hac epistola videtur est excusatio mẽdacij cuiusdã p ſilẽ in legibꝫ

Tricesia octaua.

¶ Excusatur archiepꝰ cãtuariẽſ. ¶ In hac epla gmẽdatur salutare ⁊ iusta coꝛreptio. deinde excusaꝫ q̃ est minꝫ iuste accusatꝫ ⁊ deinde in iuste accusatꝫ laudatur

Tricesia nona

¶ Iẽ affectionis

Quadragesima.

¶ Arguitur epus detractoꝛ. ¶ In hac epla multũ detestaꝫ detractorẽ ⁊ maxiẽ in pnapes ⁊ magnatos

Quadragesia pma.

¶ Idẽ cõqueꝫ de incertitudine viarũ dñi regis. ¶ In hac epla q̃ꝛeꝫ q̃ nõ pt inuenire regem et dñm suum desideras multũ apud eũ esse. ⁊ mãdatũ suũ adimplere

Quadragesia ſecũda

¶ Arguitur electꝫ q̃ spreta q̃secratione secularibꝫ intẽdebat ¶ In hac epla habeꝫ q epi nõ intẽdãt secularibꝫ negocijs. Item nõ agent causas sanguinis

Quadragesia tercia

¶ Epla medianalis q̃ declarat q̃ tum valeat ifirmo ydemptitas medicorum.

Quadragesia q̃rta.

¶ Cõsulitur epo ne suũ episcopatũ dimittat. ¶ In hac epla habeꝫ q crimꝫ fortes in ꝓposito acceptos ⁊ nõ resilire a virtute ⁊ labore virtuoso Item q vexatio multũ est homini pfitua Item hoꝛtatur bñficiatos q̃ nõ habuerũt canonicã igressum q dimittãt bñficia sua añ moꝛtem

Quadragesia q̃nta

¶ Excusatio epi qui precauerat ignoꝛãter. ¶ In hac epla loq̃tur contra detractoꝛes ⁊ q nullo mõ debemus frẽs nostros iudicare et q nõ debemꝫ bonis notã infamie ipponere Item q ignoꝛãtia sepe excusat hoiem Item habẽtur multe figure de hꝭ q in hoc seculo patiẽter sũt tolerãdi mali inter bonos

Quadragesia sexta.

¶ Descriptio sialie et rñsio eiꝫ q̃ꝛe in sialia nõ reuertiẽ ¶ In hac epla cõtinẽ descriptio sialie q̃liter est regio multũ ihabitabilis ⁊ piculosa et qualiter ibi est poꝛta inferni et ihabitãtes mali

Quadragesia ſeptima

¶ Increpatoria regi iuniori q̃ pacẽ ipugnat ¶ In hac epla multa habẽtur de honoꝛe paterno Qꝛq̃ male habuerũt qui insurrexerũt aduersus parentes

Quadragesia octaua.

¶ Cõgratulatio sup pace scismatis coꝛr. ¶ In hac epla habeꝫ cõgratulatio sup pace scismatis Et miraẽ illi q̃ fuerũt pꝛ tũc fautoꝛes scismatis Et quã sepe cardinales in electione cea sunt.

Quadragesia nona

¶ Cõtra eos q̃ detraxerũt pri suo moꝛtuo ¶ In hac epla pmittit bonũ coloꝛẽ ꝛethoꝛicã de doloꝛe et conqueꝫ de detractioẽ pri suo moꝛtuo

facta p emulos suos Et deducatur clare quo vera nobilitas consistit in virtutibus

¶ Quinquagesima

¶ Arguit epos qz penitere z afflicto no miserek ¶ In hac epla habek quo penitere quibz z maxime pla tus miserere debet et deduak qz scriptura luade iuitat pcores ad pniaz et recipit eos Ite qz vnusqsqz remittat fratri suo offensam

¶ Quinquagesia prima

¶ Qz no est consentiedu voluptatibus pueroz ¶ In hac epla habek poptime qz pntes debet corrige pueros suos z non consentire coz voluptatibus.

¶ Quinquagesia secunda

¶ Descriptio pestatk Et gtra eos q male rudet suis seruientibz ¶ In hac epla e nobilis descriptio pestatk Ite qz illi q nichil opis faciunt et semp cu dnis suis viuut in quiete qe.

¶ Quinquagesia tercia.

¶ Contra ordinationes episcoporum inwgnitoz um. ¶ In hac epla continetur mandatum archiepiscopi catuarensis ad suos prouncialles epos sup epos suffraganeos non ordinatos z eaa sup falsarios lraz aplicaz z aliaz lraz sui et eorum puincialiu

¶ Quinquagesia quarta

¶ Qz mulier no est monachada inuita ¶ In hac epla habek qz nullz debet cogi ad ingressu religiois nec eaa ad mmoniu qz coacta seruus deo no sut grata.

¶ Quinquagesia quinta

¶ Exhortatio moialis ad religionem ¶ In hac epla habek exaltatio magna virgitatis vltra coiugiu. Et habek caa hic de tribulatioe coniugatoz um z miseria partientis et ptus.

¶ Quinquagesia sexta

¶ Coctio epi venatoz ie. ¶ In hac epla habek maxime detestatio venatois in deris z magis in plat is Et habek exhortatio ad venationem spualem scz aiaz erratiu.

¶ Quinquagesia septima

¶ Arguit in monacho consolatio secular ¶ In hac epla iuuenes qz consolatio secular no vz monacho aut aliqui q tptak a dyabolo Et inuenies quo claustrales z spualit viuetes magis ceteris tptak Et sue in hac epla cantilene z rigmi valde boni.

¶ Quinquagesia octaua.

¶ Monetur episcopus ad mansuetudinem. ¶ In hac epistola habek rationalis amonitio ad episcopum vel superiorem vt mansuescat. Item vt no querat occasionem nec iniuste procedat contra subditum preter ordinem iuris seruandz

¶ Quinquagesia nona

¶ Rogatur episcopus indignationem suam remittere fideli suo. In hac epistola reuocatur episcopz ab indignatione super fideli suo z monetur ad recolendum fidele seruicium. Item procedit contra adulatoz es q diffamant fideles apud dominos. Ite qz ipsi erunt patientes

q̄ mansueti et libēter sufferēt suos ifirmos famuliares et subditos Et addūtur multa exēpla patiētie ⁊ mās̄uetudinis antiquoꝝ ip̄atoꝝ q̄ philosophoꝝ

Lx.

¶ Arguitur quidā q̄ epōs arguit ⁊ eoꝝ nepotes ¶ In hac epla̅ optime pdit̄ ꝙtra epōs q̄ ditant seruos de p̄monio xp̄i Et contra oēs diuites viuētes in oēijs et delicijs ⁊ honoribꝫ seculi ⁊ magnis diuitijs lege et plege.

Lxi.

¶ Arguūtur dericꝰ q̄ amāt accipitres q̄ falcones. ¶ In hac epla̅ habetur qualiter dericis q̄ religiosis phibēt tenere accipitres et falcōes

Lxij.

¶ Arguitur dericus inobedientie a p̄lato ¶ In hac epla̅ arguit quidam q̄ noluit venire ad p̄latū suū q̄ mansit cum alio vnde arguitur i obediens

Lxiij.

¶ Exhibitio grāt̄um sup̄ munere. ¶ In hac epla̅ habet̄ grāꝝ actio de quadā cuppa sibi p̄ quendā ep̄m missa Et descriptio illiꝰ cuppe p̄ cō parationē ad cantandū

Lxiiij.

¶ Vt liberetur a carcere rex āglorum Hec est vna epla̅ p̄ rescriptioē regis āglie ex carceribꝫ quidā captꝰ erat i peregrinatiōe ad terrā sanctā

Lxv.

¶ Reprobātur auguria et q̄ ea observāt Tota ista epla̅ est ꝙtra augures sortilegos q̄ somniatores

Lxvj.

¶ Actio grāꝝ ⁊ descriptio regis āglie ¶ In hac epla̅ p̄mittitur quedam cōgratulatio p̄motionis cuiusdam amici sui q̄ exhortatio ipiꝰ ad gratiarū actiones deo referēdas Et deinde ponit̄ descriptio notalis cuiusdā regis anglie quo ad physonomina et moꝝes eius

Lxvij.

¶ Oꝝ filij p̄napū sunt lr̄is imbuēdi ¶ In hac epla̅ pulcre videat̄ qualiter filij nobiliū q̄ maxime p̄ncipū sūt lr̄is imbuendi

Lxviij

¶ Cōquestio de emāc̄patione monasteriorū ¶ In hac epla̅ q̄rit̄ cōtra sūmos p̄tifices q̄ emāc̄pāt monasteria religiosoꝝ a subiectioē suorum epōꝝ in q̄busdam p̄legijs

Lxix.

¶ Honentur exercitarij q̄ regē suū in acie dereliquerūt ¶ In hac epla̅ videt̄ q̄ male sit p̄napē dereliquere in die belli vel nō esse fidelē p̄napi

Lxx

¶ Oꝝ cōsāguineos honestos tenemur dilgē q̄ p̄mouere ¶ In hac epistola habet̄ q̄ tenemur p̄mouē q̄sāguineos honestos q̄ p̄mittitur detestatio adulatoꝝ q̄ detractoꝝ

Lxxi

¶ Instruitur aduocatꝰ in cā. ¶ In hac epla̅ īstruit quēdā in cā sua pagendā q̄ fūdat̄ eiꝰ materia i legibꝫ

Lxxij

¶ Ire īuectiue in iudē ¶ In hac epla̅ p̄ totū multū detestat̄ iudiā.

Lxxiij

¶ Cois querela de illꝰ q̄ dericos

ipune occidũt. Hic nota in epla qualiter plati nõ defendeũ. illos q̃ clericos ipune occidũt vel eaam molestant

clxxiiij.

¶ Qualiter vnꝰ p aliũ sit corrigẽdus. ¶ In hac epla ꝓmo describit̃ teuersio cuiusdã insolẽtis filij ad vomitũ Deinde qualit̃ tẽpestiue filij a pntibꝰ instruũtur i bonis moribꝰ Itẽ detestatio aleaꝝ/demũ qualit̃ vnꝰ p aliũ est corrigẽdꝰ z nõ valet alqñ correctio personalis quia pores sant.

clxxv.

¶ Qualiter sit gueniẽdus ⁊ alloquẽdꝰ tex ¶ In hac epla habet̃ qliter tex iratꝰ nõ est alloquendꝰ sed letꝰ z mansuetus.

clxxvi

¶ Qz sciẽtia dei ꝓiudicat sapiẽtie huiꝰ seculi ¶ In hac epla gmendat theologiã z vituperat oẽs scias philosophoꝝ ⁊ poetaꝝ illas dissuadẽdo z theologiã gmẽdãdo Itẽ q̃ vbũ dei non est durum sed est sapidum z simplex

clxxvij

¶ Detestatio adulatoꝝ z q̃ scripta vitam magnatũ ꝓpetuãt. ¶ In hac epla habet̃ poptima detestatio adulatoꝝ seu detractoꝝ

clxxviij.

¶ Cõgratulatio noue ecie blesẽ ¶ In hac epla cõgaudet noue ecclesie Qz bonũ est hitare canonicos z frẽs i collegio in vnũ Et q̃ sine vnitate talis ecclesia nõ proficiat sed deficiat

clxxix.

¶ Irridetur dyacon9 qui ꝑ fẽminas abhorrebat ¶ In hac epla mlt̃ dissuadet vxorẽ ducere. et habentur notabilia de incommodis matrimonij.

clxxx

¶ Exhortatio ad pseuerantiã religionis ¶ In hac epla exhortatur ad pseuerãtiã religionis. et habẽt valde notabilia de inundia

clxxxi.

¶ Exhortatio ad amorẽ studiorũ ¶ In hac epla multũ exhortatur ad studiũ Item cõmendat sapientiã. Item ostendit q̃ diuine impediũt studiũ

clxxxij

¶ Arguũtur asteraeẽ qz decimas auferunt ¶ In hac epistola arguũtur asteraeẽ z alij q̃ decimas auferũt z multa bona habẽtur de decimaꝝ solutione

clxxxiij.

¶ Exhortatio vt diuortiũ inter cõsanguneos celebretur

clxxxiiij

¶ Excusantur epi qui curiam regẽ frequẽtant ¶ In hac epla habetur q̃ bonum est epos et spuales esse de cõsilio dnoꝝ ꝓnapum

clxxxv

¶ Increpatoria aduersus gulosũ. ¶ In hac epistola multum detestatur gula et ebrietas Et q̃ ex gula sequitur luxuria et inde ex duobus podagra ⁊ cetere infirmitates

Octuagesima sexta.

Arguit quãdã q̃ a carthusiẽsi ordine recedebat. In hac epla dissuadetur egressus de una religione ad aliam. et arguitur in illis inconstãtia eorum. et ibi habetur q̃ nõ est licet quotidie celebrare Et quod oportet munde ad sacramentum accedere. Item recommendat multum vitam solitariam.

Octuagesiã septiã

Cõtra gsiliarios pditores. In hac epla hẽc pulchre de illis q̃ p̃ma facie apparẽt amica in cõuersatione et postea pdunt hoiem cui quo amici et familiares erant. Et quõ non est veritas/iustitia/ aut mia in terra.

Octuagesiã octaua

Exhortatoria vt resipiatur monachus fugitiuus. In hac epistola reconciliatur monachus qui fugiebat ab ordine. Et est notabile contra illos qui se difficiles reddũt ad penitentiam. Et etiã cõtra prelatos inuerecundes qui nolunt recipere penitẽtes

Octuagesiã nona

Arguitur episcopus de malicia et perditione In hac epistola pceditur contra proditores/ adulatores/domesticos/inimicos et detractores

Nonagesima.

Monetur abbas relinquere abbatiã et vacare cõtemplationi potius q̃ habere exemptionẽ In hac epla redarguit abbatem qui p̃legium acquisiuit et mitram recepit sandalia et anulos et alia insignia episcopalia

Nonagesiã p̃ma

Increpatur epi auarus et fenerator. In hac epla multũ detestat auaricia et maxime in ecclesiasticis Item cõtra illos qui cõgregant frumentũ vt carius vendãt.

Nonagesima secũda

Inuectiua contra iuuidum In hac epistola increpat qui ex inuidia obloquuntur vel detrahunt illis qui dicta sua mutuant a doctoribus.

Nonagesiã tertia

Cõmẽdatio monachi q̃ claustrũ p̃posuit abbatie In hac epla multum recõmendat abbatẽ qui resignauit abbatiã et tenũiaaut dignitati honoribus et diuiciis. Et est detestatio auaricatũ

Nonagesima q̃rta

Cõtra milites qui opa clericor̃ deprauãt In hac epla poptime increpãtur milites q̃ detrahũt clericis et spũalibus. Et maxime declaratur status militaris. Et quomodo omnes degenerãt suis moribus a vero statu militari

Nonagesima q̃nta

Contra exactiones vicecomitũ et forestariorum In hac epistola proceditur contra balliuos et officiales in territoriis dominorum. qui exactionant subditos. Item q̃ propter peccata populi principes puniũtur.

Nonagesima sexta

Implorat cantuariensis archiepiscopus a conuentu asseriensi ordine orationum suffragia. In

hac epla ꝑmo recõmendat multũ il los de ordine asteracẽ videlicet veretur electionem quo electus est in epm et timet onꝰ illud subite. Tercio pro subsidio petit suffragia eoꝝ in oro nubꝰ suis ⁊ multum recõmendat illa suffragia bonoꝝ.

¶ Nonagesia septia

¶ Cõmendatio religionis // In hac epla recõmendat ordines asteracẽ ⁊ cartusiẽ. ꝑ alios. Deꝺo oñdit qꝫ in hoc aliis ordinibꝰ nõ detrahit qui boni sint. Tercio oñdit qꝫ rationabile est plures esse ordines ꝑ q gationem ad ornatũ vniuersi in ordine stellaꝝ ⁊ angeloꝝ. 2° oñdit qꝫ nõ esi bonũ exire ordinẽ vnũ ⁊ aliũ intrare. 4° de psalmodiarũ mõ quo cantabũt. 5° de manuũ opatiõe

¶ Nonagesia octaua.

// Exhortatio vt terre iherosolimi tane succurratur // In hac epla primo deplorat deuastationem ihrlm ⁊ terre sce Et secũdo implorat auxiliũ a suffraganeis suis

¶ Nonagesima nona.

// Institutio fidei. // Hec epla ẽ instructiua cuiusdã soldani proni ad fidem catholicã ⁊ est notabilis valde declarãs fidẽ trinitatis ⁊ incarnationis ⁊ mortẽ xpi ꝑ nrã oim̃ salutẽ

¶ Centesima

// Grãꝝ actio super receptione pallij. // In hac epla egregie dictata habetur cõgratulatio archiepi cantuarien̄ super elãone vrbane pape. Et deinde graciaꝝ actio sup recepti one pallij

¶ Cẽtesia prima

// Excusatur archiepꝰ sup nimia remissione. Et reprehenditur quidã qui comunũ suũ archiepm reprehẽ debat qui nimiũ fauebat regi ⁊ archiepũs excusatur. // In hac epla excusatur archiepũs qꝫ nimis erat remissus in corrigendo vel resistendo prauis ⁊ multũ reprehẽditur ille qꝛ eum redarguit et nimiũ fauebat regi. Item determinat hic de lenitate correctionis qꝫ est bona ex causa. Itẽ qꝫ nimia remissio est mala. Itẽ qꝫ prelati sunt ad hoc constituti. vt per detractionẽ eoꝝ probẽt prauitia

¶ Cẽtesia secũda

// Qualiter pueri sunt erudiendi. // In hac epla docẽt modꝰ quo pueri sũt imbuẽdi. ⁊ in quibꝰ scientijs debẽt imbui Et ibi habetur qꝫ in logicalibꝰ ⁊ alijs artibꝰ nõ debẽt diu imorari Itẽ qꝫ in ḡmaticalibꝰ sit maxime imbuendi ¶ Centesia tercia

// Quota sint picula platuẽ // In hac epla predicẽ ꝰ affectantes platuras.

¶ Cẽtesia quarta

// Excusatio plixitatis epl̃aꝝ q̃ sic in apiũt Quoties recolo. ⁊c.

¶ C. quinta

// Cõgtulatio trãslatiõi sacre scripture de mõte i planũ // In hac epla multũ pulchre gꝫgtulat cuidã trãslatiõi cuiusdã ecie cathedralis ⁊ adducat pulchre dictãdo scripturam

¶ C. sexta.

// Cõsolatio monachoꝝ q̃ ꝑ defectu messiũ erant desolati

¶ C. septima

// Quos dñs quosq; imutat ꝑ porõ pnapis ⁊ quos ꝑ porõ pli. In hac epla habetur qꝫ nõ est certũ iudicare de oꝰ ꝓpribꝰ dei. Et temerariũ est de illis

diffinite q2 q̃ q2 videm9 q̃ ꝓlũs ꝓter p̃napis p̃cz punit a deo ⁊ ep9o hoc declarat ex multiplũ scriptura

Cviij^{a}.

¶ Arguitur monach9 auaris ⁊ detractor ⁊ adulator. ¶ In hac epla reꝓhendit monachũ q̃ũ auia dño tũ suã vitã duxit et valde subtiliter induat. q̃ze ibi nõ habuit deuotionẽ. Itẽ adhuc de illis qui aliq̃n bñ ploraũt ꝓ p̃cis magnis ⁊ tñ tenentes in eis dẽ nõ hñt inde pfectũ Et q̃ illa gtritio est falsa contritio Nec in hꝫ approp̃quat ad deũ

Cix.

¶ Implorat auxilij ¶ In hac ep̃ implorat auxiliũ ab epõ ad regẽ. vt muã exhibeat ⁊ remediũ arca homines ecclie sue de hoc q̃ opp2mũtur a tyrãno vel iniusto p̃nape aut viæ comite.

Cx.

¶ Excusatio petri vt redire ad aiam nõ cogat.

Cxi.

¶ Implorat̃o precum vt petr9 ab egritudine liberetur ¶ In hac epla poptime deduat ⁊ applicat quõ valet dep̃catio alicna pro homis salute.

Cxij.

¶ Quanta cõsolatio claustraliũ sit sacra lectio ¶ In hac epla deduat q̃liter temptantur claustrales de variis vicijs q̃ quasi atractũr ꝓ antea in eis Et pulchre deduat ex veteri testamẽto causã illi9 quia dãt se sacre scripture lectioni ⁊ orõi

Cxij.

¶ Exhortatio vt pegrinatio q̃ sacrorum non fiat de spolijs ecclesie vel pauperum ¶ Item i hac epistola docetur qualiter episcopi se debẽt habere erga reges et eis nullatenꝰ adulari

Cxiij

¶ Exhortatio contra maliciam hereticorũ. ¶ In hac epistola narrat prosperitatem mũdi esse fallacem Et deinde exhortatur illum qui despecto mũdo sacr9 ẽ episcop9 vt exterpet hereticos.

Cxv.

¶ Gratias agit petrus super consolatione cleri blesen̄ ⁊ congratulatur cuidam qui post longum exiliũ promotus est in epm. ¶ In hac epistola congratulatur cuidam qui post longum exiliũ promotus ẽ in episcopum et congratulatur eiam clero illius.

Cxvi

¶ Soluitur grauis questio legũ ⁊ decretorum de matrimonij quorũdam affinitate

Cxvij.

¶ Cõsolatoria in angustijs ad amicũ ¶ In hac epla habetur q̃ melius est esse in psecutiõe q̃ facere malam pacẽ

Cxviij.

¶ Arguitur religios9 irreligiose se hñs ⁊ reꝓhendit religiosi q̃ litigat ꝓ terris seu possessionib9 ¶ In hac epla multũ incte pat religios9 de hꝫ q̃ libẽter gredit in iudicio Et adducit q̃ religiosi nõ multũ instabũt ꝓ terrenis Et sũt multa notabilia de hoc q̃ hõ non sit terren9 vel desiderans terrena.

¶ Cxix

¶ Arguitur archidyacon⁹ q̄ suam innocētiā iactitabat ¶ In hac eplā pdic̄ gtra iactitantes se de bona ꝑscientia et vita bona Et q̄ tales sunt insensibiles Et habet ibidem quotiēs cotidie exūtes in mūdo deum offēdūt Et q̄ homines sūt xp̄i Et deinde habetur de terrore iudicij finalis

¶ Cxx.

¶ Reprehenditur nūcius qui causā temere pdidit sibi cōmissam Et increpatur nūcij temeritas q̄ gmittebatur gtumelijs offēdit ¶ In hac eplā habet q̄ nūcius nō excedat limites legatiōis sue. Itē q̄ debent modeste nūcij facere legationē suā Itē nullꝰ leuiter credat malū de amico suo. Itē habetur in fine qualiter lingua cōpescenda est

¶ Cxxi

¶ Contra quēdam qui diuersos emebat honores ¶ In hac eplā ꝓ editur cōtra symoniacū q̄ qui sepe desetūt beneficia q̄ acquirūt alia q̄ sunt plures in beneficijs. Itē cōtra eos qui insufficientes sunt q̄ se igerūt ad officia ⁊ dignitates

¶ Cxxij

¶ Exhortatio vt via iheroſolimitana fiat honeste et sancte ¶ Item in hac eplā monet nepos vt fideliter iuuet auūculū prelatū nec permittat eccias oppīmi occasione pegrinationis iheroſol. Arguitur etiā dilatio pegrinatiōis

¶ Cxxiij

¶ Cōsolatio amoris inter Cantuariēn̄ q̄ remen̄ archiepōs ¶ In hac eplā habetur inter cetera q̄ amicꝰ facilit̄ nō credat mala que dicuntur a detractoribꝰ amici sui nisi sciuerit ꝓ rei euidētiam.

¶ Cxxiiij.

¶ Excusatio ab ordine sacerdotali ¶ In hac eplā habetur de dignitate sacerdotalis gradus q̄ de eminentia hostie salutaris ⁊ qualiter ad eam accedere debeamꝰ q̄

¶ Cxxv.

¶ Cōsolatoria archiepī exulātis ¶ In hac eplā ē ꝓsolatio ad epm exulantē ꝓpter ꝓsecutionē sue eccie inflictam et ibi habetur ꝓsecutores eccie male finire et aliqn̄ fugiēdi esse ⁊ quedā aiatio ad ꝓsecutiōes sustinēdas patienter

¶ Cxxvi

¶ Consolatoria ī eūdem ¶ Item scribit archiepiscopo ꝓsecutionem patienti q̄ vacet orationi ¶ In hac eplā habetur consolatio ad episcopum exulantem in quo habetur cōmendatio sacre scripture et de ocio spirituali et q̄ tempore necessitatis q̄ tribulationis est orandum ⁊ optima declaratio orationis

¶ Cxxvij.

¶ Cōmendatio odonis parisiensis episcopi Et describuntur mores eius. ¶ In hac epistola commēdatur episcopus in ingenio moribus q̄ virtutibus. ¶ Et habetur clausula symonie que accidit

in electiõe prelati

¶ Cxxviij

¶ Monetur epūs vt in mīsterio suo sit solliciq3 In hac epla habeē dulcis monitio

¶ Cxxix

¶ De instructione epālis officij In hac epla habetur solempnis instructio epālis officij . in qua plura habentur requisita ad hoc vt quis digne pīsit suo epatui.

¶ Cxxx.

¶ Cõquestio petri sup captiõe regis āglie. Et rogat archiepm magūtinen vt ipe 7 alij ponant consiliū ad eiq3 liberationē In hac epla conqueriē captionem regis āglie. Et habetur applicatio ibidē de peregrinis . 7 maledictio rapiētiū Et rememorat auarīā esse causā illiq3 mali. 7 c

¶ Cxxxi.

¶ Instructio monachi vt in pfessionis sue obseruantia pseueret.

¶ Cxxxij

¶ Noui abbatis fructuosa instructio. ¶ In hac epla habeē instructio noui abbatis 7 quenit plaē Et habetur q3 prelatura non soluit a regula. Et q3 corrigant delinquentes /de modo corrigendi 7 moribq3 plati vt fugiant adulatores et de vita platorq3.

¶ Cxxxiij

¶ Excusatio a residētia sarespen ecclesie.

¶ Cxxxiiij.

¶ Optima exhortatio ad abbatē 7 conuētū blesen ¶ In hac epla habetur q3 periculosum est pesse 7 q3 vita distinguēta est nūc in actiuā nūc in cōtemplatiuā Et q3 religiosi abstineant se a secularibq3.

¶ Cxxxv.

¶ Eximit quosdā archiepōs cantuarien a lege residentie.

¶ Cxxxvi

¶ Inuectiua in quēdam q3 sua opera deprauabat In ista epla habem3 q3 neminē iudicem3. Itē de mala lingua Et q3 nimia paciētia ñ ē aliqñ bō. Ista epla est egregie notabil3 p recōmendatiõe religiōis.

¶ Cxxxvij

¶ Inuitaē nouia3 ad feruorem religiōis. ¶ In hac epla habetur de vnitate dilcōnis 7 q3 rigor ordinis primo est dur3 ꝑ dulcescit de obediētia. Et q3 nō sufficiam3 deo satisfacere Iucrepatio religiosoz3 secularit3 viuentiū

¶ Cxxxviij.

¶ Congratulatio pacis reddite archiepō rothomagēsi ¶ In hac epla habetur recōmēdatio cuiusdā plati qui exposuit se plusq3 piaē p ecca Et q3 magnū est pati p iustiaa Et q3 dīs semp adest bonis Et q3 boni dupliciter affligunē Itē q3 periculosa est securitas Itē q3 ecia in pse cutiõe crescit Et differētia pacis boni et impij.

¶ Cxxxix.

¶ Implorat̄ precū vt petr3 ad sacerdotiū digne pmoueaē ¶ In hac epistola habetur q3 sacerdotiū cum magno timore ꝑpter eiq3 dignitatē est amplectendum. vt habetur oratio dulcissima ad deum vt digne suscipiatur.

Cxl

¶ Dehortatio a studio scientie secularis et exhortatio ad theologiam ¶ In hac epla habetur recommendatio legis diuine et detestatio legum impialiū Et quare leges sunt īdcuoti ꝯ male finiūt vitā

Cxli

¶ Conquentur p. blesensis de fratricidio suo Rothomagēsi archiepō ¶ In hac epistola habet ꝙ diuicie habere possūt haberi Et ꝙ sum⁹ p̄pinqui morti Et de anaima senū. Et sequūtur ad hoc terribilia verba bene deseruientia

Cxlij

¶ Cōsolacio monachoꝝ in ꝯcū afflictione ¶ In hac epla habetur ꝙ mūdus est periculosus Et de patientia inter flagella habēda

Cxliij

¶ Supplicat sūmo pontifici petro blesensi vt eciam secularium cōuertat ad regulam monachoꝝ. ¶ In hac epla habetur de pessima vita cuiusdā collegij vbi de canonicis in malicia obstinatis pulchre scribit

Cxliiij.

¶ Cōqstio regine āglie sup captione regis filij sui p̄ fredericū īperatorē

Cxlv

¶ Īdē de eodē qqstio regie āglie sup captioē regis filij sui p̄ fredericū īperatorē. ¶ In hac epla itez habetur notabile plactꝰ sup captioē regis ꝯ petitioē subsidij p̄ liberatioē ipi⁹

Cxlvi

¶ Item de eadem ad eūdem Cōqstio sup captione regis filij sui ¶ In hac epistola itrum habetur lamētatio sup captioē regis ꝯ liberatione ipsi⁹ q est notabilis plactꝰ

Cxlvij.

¶ Arguitur electꝰ q̄ rēdditus phibitos et collatos alijs sibi appetie tetinere ¶ Item rogat electū in ep̄m q nō auferat eidam pauperi clerico quādam p̄bendā quā contulerat eidem et qui iam appellauerat

Cxlviij

¶ Exhortatio vt episcopꝰ ad suā dyocesim reuertatur nec deseret ecclesiam suā p̄pter p̄egrinationem

Cxlix.

¶ Cōqstio cuiꝰ dā i afflictioē positi

Cl.

¶ Dehortatio vite curialis

Cli.

¶ Cōqueꝝ dño pape senex i paupere p̄relatura q̄stituꝰ

Clij.

¶ Īdē anxietatis.

Cliij.

¶ Rescribūt Rothomagēsi archiepiscopꝰ ꝯ lexoniēsi ep̄s legati Regis āglie q̄d inuenerūt apud regē frām ad quem missi fuerāt

Cliij.

¶ Monetur regina āgloꝝ reconciliari viro suo

Clv.

¶ Īdē affectioīs ꝯ amicāe

Clvi.

¶ Cōquestio p. sē dilatioē p̄missi

Clvij

¶ Monet vicariū suū vt diligēter supplcat vices suas

Clviij

¶ Cōmendatio cuiusdam abbatis dño pape

¶ Cliĩ
¶ Reprehẽsio amicãe simulate
¶ Clĩ
¶ Grãz actio amico suo.
¶ Clĩi.
¶ Cõgtulatio de pmotõe amici
¶ Clĩij
¶ Implorat ter auxiliũ dñi pape
¶ Clĩiij.
¶ Rogat p fauore habẽdo Rñsio quedã excusatoria.
¶ Clĩiiij.
¶ Cõmendatio tutele Rñsio.
¶ Clĩv
¶ Cõtra offẽsores increpatoria
¶ Clĩvi
¶ Correptio exactẽtis Rñsio
¶ Clĩvij
¶ Repellit supplicatio mediatoris qz nichil dedit.
¶ Clĩviij.
¶ Inuocatio auxilij subditorz gtra aduersarios Rñsio auxiliatoris
¶ Clxĩ.
¶ De amore de leui amisso
¶ Clxĩ.
¶ De captione damiate
¶ Clxĩi.
¶ Cõgratulatio dñi pape sup captione damiate.
¶ Clxĩij
¶ Ire affectionis.
¶ Clxĩiij.
¶ Cõtra pestem symonie.
¶ Clxĩiiij
¶ Cõsolatoria sup morte amici
¶ Clxĩv
¶ Ire inductiue
¶ Clxĩvi.
¶ Ire amicabiles
¶ Clxĩvij
¶ Consolatoria sup morte viri et filij.
¶ Clxĩviij
¶ Ire amicabiles gsolatiois/
¶ Clxĩix
¶ Redarguitur eps eo q pſũptu ose egit
¶ Clxx
¶ De creatioẽ sũmi pontifiãs.
¶ Clxxi.
¶ Lamentatio de morte
¶ Clxxij
¶ Cõsolatoria sup eadem
¶ Clxxiij
¶ Inuectiua pape regi.
¶ Clxxiiij
¶ Consolatoria cuidã regine super morte fratris
¶ Clxxv
¶ Cõsolatoria gtra cuſ9 mũdi.
¶ Clxxvi.
¶ Rñsio ad premissam
¶ Clxxvij
¶ Inductiua quedã.
¶ Clxxviij.
¶ Cõsolatoria sup morte cuiusdã
¶ Clxxix.
¶ Plãctus mortis frederici ipatoris
¶ Cxĩ.
¶ Rñsiua ad pdictam
¶ Cxĩi.
¶ Querimonia de morte cuiusdã mgñ in grãmatica
¶ Cxĩij
¶ Plãctus alter de morte gramatici
¶ Cxĩiij.
¶ Plãctus sup morte pfessorẽ iuris
¶ Cxĩiij.
¶ De eo q creditur mortuus Rñsio

consolatoria ad ipsam

¶ cxcv

¶ Cōsolatoria sup̄ morte que incipit Propzio filio

¶ cxcvi.

¶ Cōsolatoria sup̄ morte que incipit Inter cæteros ꝛc̄.

¶ cxcvij.

¶ Cōsolatoria de morte amici Nimus ꝛc̄.

¶ cxcviij

¶ Consolatoria de morte Si omnis caro ꝛc̄.

¶ cxcix

¶ Cōsolatoria Vox audita ē ꝛc̄

¶ Ducentesima

¶ Rothomagēn̄ suffraganeis et abbatibus.

¶ CCi.

¶ Quid munera puertūt rome.

¶ CCij

¶ Ar̄e excusationis

¶ CCiij.

¶ De benefiao scripture ad p̄teri tox̄ memoria cōseruāda

¶ CCiiij

¶ Tractat9 Petri blesensis de confessione faciēda

¶ CCv.

¶ Tractatus eiusdem de pn̄ia iniungenda ꝙ increpat quēdā super austeritate nimia erga penitētes.

¶ CCvi.

¶ Rogat petrus vt ad suam patriam reuocetur.

¶ CCvij

¶ Cōquestio sup̄ dilatione itineris iherosolimitane

Incipiūt epistole magistri Petri Blesensis bathoniensis archidyaconi Quarū prima viam plogi tenet Ad regem anglie

1.

Enrico dei grā Illustrissiō Anglorū regi. duci normānie ⁊ aq̄tanie ⁊ comiti andegauie Petrus blesensis bathoniēsis archidyaconus Salutē in eo p quē reges regnāt Rogat⁹ a vobis. eplās quas passim. ⁊ variis diuersi psonis. et q̄si diuersas spēs in vnū fasciculū coportaui apiores ad inuertos affectus Nā inter occupatiōes ārias. ⁊ tempestuosos curie fluct⁹. ⁊ michi durū est aliq̄d scribere. ⁊ lōge durius vestre maiestatis impio cōtemplatiōi. pōes siq̄dē vestras impiū vocō. Quia sicut satis urbane scribit q̄dā magn⁹ me⁹. Est ornare ducū. spēs violēta iubēdi Et q̄si nudato supplicat ense potēs Illud p certo nouerit⁹. ⁊ si olī p̄sensisse eplās meas. tāte dignitatis audientiā habituras. q̄cq̄d in eis erat. q̄ aures delicatas offendere posset lima diligētior ⁊ exq̄sitior vigilāti a correxisset Nūc autē in ea tuditate natiua q̄ scribite sūt vestris meticulose tm̄ oculis se p̄ntāt. censurā pauci⁹ expectātes. q̄ gr̄am expetētes. ⁊ in hoc sūmā p̄mij sui q̄stituūt. si nō reiicātur. si nō expuātur. si tantē q̄ eis maximū est. indulgētiā meretur Datis q̄ non sp ingenij venatiōnēt ad votum. et quandoq; dū laudabiliora. casualiter scribēti se offerūt q̄ p studij vehemētiā ⁊ indagi nem laboriose meditatioīs inueniri nō possunt Illud eāam vestra sinat coram eminētia diligenter attēdit. q̄ sere omnes epistole mee. de alieno pendebant arbitrio. ⁊ nūc propter ingruentium necessitatum vrgenti am inultus. nūc propter materie tenuitatem. vastus. nunc propter insufficiētiā personarum. quib⁹ scribebatur aut que scribebant iurbanius. atq; diffusius. ⁊ simplicius/ me scribere oportebat Imperfectum itaq; meum videant ⁊ indulgeant oculi vestri ⁊ in libro memorie conscribantur si qua inuenerit⁹ edificantia ad salutem. Nam et quādoq; vexillat domin⁹ parvulis. que a sapientib⁹ absconditūr. Leprosi nūcauerunt salutē samarie. ⁊ subiugalē balaam dīm suum a via illicita reuocauit. Q̄z si causa publice eruditionis aliqua de libris gentiliū fuerint interserta vobis in fastidiū non vertātur Nā ⁊ dauid de dyademate melchō y dolī ammonitarum. sibi dyadema composuit. et paulus apostolus. ad improperium galatarum. quando q; versus homericos eleganter aptauit. Nec illud magnificentie vestre queso sit oneri. si vsq; ad p̄sonā vestrā in aliqua epistolarum stilo⁹ deuote correctionis euaserit. Nam tantum illud dictat affectio. Emulor enim vos dei emulatione. zelans et sitiens salutem vestram in xp̄isti visceribus. et in caritate non ficta. Nichil equidem vobis adulatorie/ scripsisse me reputo. nec sum

olei venditor ⁊ scio q3 cū sal omne
tionis in omni sacrificio acceptatur
a domino / mel in omni sacrificio re
probatur. Teste etiam salomone
qui dicit. iniusto iust9 es. maledicēt
ei populi et super eos qui arguunt
veniet benedictio ꝑmam claudo epi
tolā. Nam cū sit quasi prefatio ali
cuius. vicio asc̄ribere ſi abeat in im
mensum.

¶ Cōsolatoria sup̄ morte iuniorīs
regis.
¶ Epla ij^a ad regē āglie

2
1519. 21.

HEnrico dei gratia illustri ā
glorum regi duci normānie
et aquitanie Comiti and9
gauen̄ suus petr9 bleſen̄ bathonien̄
archid. Salutē et spm̄ fortitudinis
in aduersis ¶ Audiui ⁊ conturbatus
est venter meus. a voce contremue
runt labia mea. Nam ex familiarū
vestrorum relatione cognoui. q3 illa
vra magnanimitas celebri hacten9
opinione cōspicua. in morte filij ve
stri mortificata est. ⁊ quadam molli
cie muliebri degenerans. genitib9
indulgebat ac lacrimis. atq3 reuerē
da regie maiestatis abiecta supuacu
is doloribus puerliter intabescit.
Doloris affectum in vobis non ar
guo. sed dolendi exc̄ssum. Dño q3
pium est flere mortuū. et huiusmodi
mestuosos affect9 lex nature induāt
Nam et iob audita filiorum suorū
morte vestimentor3 ſcissione ⁊ asperſi
one pulueris. vim doloris exp̄ssit.
Abrahā mortua sara. venit vt fleret
eam ⁊ plāgeret. Jacob existimās fi
lium suū ioseph deuoratum a bestia
multos dies continuauit in plāctu.
Joseph etiam cum fratribus suis et
cunctis senioribus dom9 pharaonis
patrem suum deferēs mortuū. venit
ad aream atad trās iordanem. vbi
septem dies super morte iacob in fle
tu ⁊ gemitu compleuerūt. Dz̄ q3 io
ya rege mortuo scriptum est. q3 u
niuersus iuda ⁊ ihr̄lm luxerūt eū.
et pr̄e omnib9 rex adremon. ita q3
in prouerbiū versū est ⁊ populariē
dicebatur. planct9 eius sicut planct9
adremon In ecclesiastico etiā legim9
q3 luct9 mortui septem diebus legiti
me celebratur. et ibidem hec vba
leguntur. fili in mortuū produc la
crimas. Christ9 lacrimas produxit
in lazarum. Deoq3 nō miror si cau
sa deplorandi filium pietatis lacri
mas exhibetis. Nec enim de nume
ro pietatis illorum estis de quibus
dominus dixit per prophetam. q3
cussi eos ⁊ non doluerunt. Et vt v̄
bis iob vtar. nec fortitudo vestra
fortitudo lapidis est nec caro vestra
enea est. Sed sit queso hic dolendi
modus. ne vos dolor rapiat vltra
modum. Temperantie debet esse
apud vos. ergo defunctum filium.
dolendi occasio quia xp̄istianissime
abijt. ne dicam obijt et dolendo pe
nitus. dolores eternos euasit. No
bis eum flentibus iam securissime
dicit. Nolite super me flere sed su
per vosmetipsos flete. Planxit da
uid filium parricidam. Absolon fili
mi. fili mi absolon. Planxit super
saul et ionathan finem eorum de
plorans. quos dominium mortis

inuoluerat sine fine. Verūptamen si arca filium vestrū pium est flere. pium est et gaudere Di enī petrus apostolus. si magdalena suos defle uerunt excessus. iste licet adolescēs et inter malicie inuentores ⁊ vt ita loquar tanq̄ lilium inter spinas. in omnē se deiecit penitētie humilita tem. gaudium cōuertēs in planctū et delicias in doloꝛem Cōuersus est planctus eius in gaudiū. conuerta tur ⁊ vester. Cedat vobis ad pleni tudinem gaudioꝛum. talem filium de lumbis vestris pcessisse in quem nature dotes vniuerse cōfluxerant. quē timebāt remotissime nationes. quem veteri et diligere etiā inimicꝰ et inuidus tenebatur Qui cum pꝛe vniuersis mortalibꝰ obtinuisset glo riam et supereminētiā miliciē seculaꝛ tis. tandē in abiectione seculaꝛiū et humilitate penitētie factus ⁊ defūc tus est xpi miles Exemplū dedit vobis. vt ⁊ vos seqmini vestigia pe nitentie Nemo fuit in cfessione hu milioꝛ. in sui accusatiōe cautioꝛ. i e mendatiōe deuotioꝛ. in pprie carnis afflictiōe crudelioꝛ. in ōni satisfacti one feruentioꝛ. Cōsilio siquidem et suggestiōe pditoꝛie factiōis minꝰ cō sulte cōtra vos exꝑerat ⁊ dimꝑerat aram suū. sed dns aduersus eū te tendit aram suū. et i eo parauit va sa mortis volēs vobis ⁊ alijs dare in eo significationē/vt fugiatq̄ a fu rie aras ⁊ liberētur dilecti eius Cū igitur de salute eiꝰ spē certissimam habeamꝰ. beati enī qui in dno mori untur. vt voce apostoli vtar. nolite contristari de doꝛmiente. sicut ⁊ illi qui spem non habent Omne iudi cium iam cuasit. iudicauit enī seipsū ne in posteꝝ iudicetur Vtinā aman tissime pꝛceptoꝛ. dū hoc seculū ma net. ꝑmo potius dū hoc seculū ma neat/iudicemꝰ nosmetipsos. fallax e nim est hic mūdus Vita bꝛeuis. fi nis dubius. exitꝰ horribilis. iudex terribilis. pena infinibilis Plāctus itaq̄ quos impēditis mortuo. in ar ma penitētie quertatis. vt sicut tur bato fatalitatis ordine. filiꝰ vos pꝛe cessit ad mortem. sic ordinato hui mortalitatis exaursu. ceteros pēdu tis ad vitam

⁊ Idem eidū viro nobili incepto ꝛia ⁊ Epla tercia

Q Arissimo dño ⁊ amico suo G. Petrus bles. Bathonien ar chidya. Salutem et seipsū cognos cere Fletu singultuoso ⁊ anxio tu us michi retulit capellanꝰ. gꝝues et enormes iurias. quibus cum ātra meritoꝛū suoꝝ exigentiā(sicut asse rit)nimis inciuiliter affecisti. Dico qua superbꝰ est moab. et q̄ hec ip sa coꝛreptio mea. q̄ ex amicicie sinc ritate pꝛocedit. te michi faciet inimi cum Hominē me legisse Corripe sa pientem ⁊ te diliget Corripe fatuū et pestilētioꝛ erit Ideo ⁊ psenti epis tole titulū non pscribo. volēs expe riri quid i te valeat secreta ⁊ puata coꝛrectio. ferū abscisioīs apposuimꝰ si fomēta nō senserīt Quid glie tibi ꝙso accreuit. i eo q̄ hoēsto ⁊ gmēdā bili viro sui vilitatē generis expꝛo bꝛasti? Q̄ iactitas genꝰ tuū? Quē tri ꝑm fuit? Vaga et icerta ē hoīm generatio ⁊ q̄q̄ putatur filiꝰ pꝛin

D.
1519. 3.

ápis + qui filius est aulinarij hystri
onis Testimonio poete Cum tua
multiplices exornent undiqz ære A
tria nobilitas sola est atqz unica v
tus Mendaces sunt filij hoim in sta
teris vt decipiant in vanitate in id
ipm. Magnos se reputant. qui aut
parui aut omnimo nulli sūt Quare
te apud te maiorē reputas q hoim
cis opinio? Pondera teipm secreti
us. nec te maiorem vendas. q te li
bra veritatis appendit/verbum dñi
est. pondus et pond9 abhominatio
est michi. Est in celo qui mrda scru
tat & renes Vide q nichil doli ad
misceas. sed teipm apud deū et ho
mines rationabiliter equilibres. do
lose iquit egit vt inueniatur iniqui
tas eius ad odiū. Quid prosunt ti
bi miser ficticie nobilitatis magnifi
care iactātiam. et pauperi amico no
tā quasi crimunose paupertatis obi
cere? Certe apud pauperem xpm.
páosus est titul9 paupertatis. xps
paup q pauperis vginis filius. pau
peres elegit in aplos Nec domū re
guli introire dignat9 est. ne hono
rare diuicias videretur Nabuzardan
solis pauperibus in terra pronussio
nis remanentib9. oēs diutes cap
tiuauit. In superbia siquidē et in abu
sione progenitorū tuorū. vtute tibi
aserbis ad glām. si eorū famā tur
pi opinione cōtaminas. si a tui ge
neris dignitate vel bonitate degē
nerans. turpi cōuersatione celebrē
tuorū memoriā dehonestas. Quid
iam abolite generositatis stipitem
laudas? Dolet equidē ram9 radicē
q fruct9 stipitem 2mendare Et que
utilitas in veteri trunco. si iam emar
cuit. si ab eo fructus cōmendabilis
non processit? Audi miser. audi suc
cessor veteris adē. testa fragilis. lu
tū solubile. pellis mortiana. vas pu
tredinis. fomes tinee ābus vermis
Quid tibi q progenitoribus tuis?
Diuat nō portabit filius innocēs
iniquitatē patris sic nec filiū repro
bū decet de patris actibus gloriari
Et que vobis argumēta ptendis.
vt eius te filiū probes. cui9 pompo
sam memoriā magnificas et extol
lis? Hanc ideo dñs abraham ex
sara et agar. ex duab9 eam uxori
bus & duab9 ancillis. voluit iacob
prolē suscipere. vt vniuersitatis hu
mane successio. de parentū conditio
ne incerta. & ignara. vtrū a libera
vel ancilla descēdent se generositatē
ābigue glē nō extollat Titulos ci
sare aut cachelis. quos sibi q̄q; af
cribit. vaga et vulgar opinio pscri
bit. q abolet nequaq in moriby. ser
uit9 in pcis. vt se filios ancillarū di
uersatiōe testētur qui de aliorū vtu
te. quā apud se nō nouerūt inflātur
Preterea i domo iacob spurij inter
ū legitimis. funiculū hēditatis sorti
ti sūt. q cōiūcte inter se familie hereti scūt de
iudicū dictauerūt. Quid inter gente
las hoiz variādo distinguis? Ab uno
pre descēdim9 vniūsi q singuli Cer
te speciosa forma p filijs hoim xps
ihs. de quo scriptū est. qz vir nobi
lis ē in portis ei9. cui9 nobilitatē et
generositatē prophēta non sufficit
enarrare Et qui vnic9 nre generosi
tatis est actor. de iustis. et iniustis.
de magnis et humilibus carnē traxit

Nã ꝟ agn9 paschalis iuxta lxx̃ in
terp̃tes. de oub9 ⁊ capris assume
batur. in q̃ manifestissime vides. q̃
apud xp̃m omnis fortũna. omnis
q̃ cõditio acceptatur Vt quid ergo
te in alioꝝ virtute cõmendas. ⁊ ad
uersꝰ paupertẽ de tui generis extollẽ
tia gloriaris? Qui gloriatur in dño
glorietur/non enĩ qui seip̃m cõmen
dat ille probat9 est. sed quem deꝰ cõ
mendat/disperdet dñs vniuersa la
bia dolosa ⁊ linguã magniloquam
Heli9 ageres si humili9 saperes. dei
filius in beata ṽgine. licet ipsa de
sacerdotali ⁊ regali semate duxisꝫ
originem. nõ nobilitatẽ sed humili
tatem elegit Respexit inquit humi
litatem ancille sue. Scriptum est
quia humilibus dat graciam. et cũ
humilibus sermocinatio ei9 Super
quem inquit requiescet spiritus me
us. nisi super humilem ꝟ mansue
tum. Quid tibi ꝟ pauperi capella
no superbe ⁊ fatue? Tu eminenti
am generis tui. tua prauitate dep̃
mis ⁊ gaudes. ille in medio suoꝝ.
sc̃a ⁊ honesta cõuersatiõe p̃radiat.
Dño q̃ egre feres. q̃ te ĩstruo. q̃ ve
reꝰ auias tibi de pulmõe cuello.
Dꝛ me sal9 tua solliciat. vereor ne
supbia in ruinã ꝟ p̃pinaũ te deuol
uat. nam scriptũ est. Ante ruinã ex
altabitur coꝛ Ille q̃ in altis habitat
ꝟ humilia respiat supbiam sup oia
detestatur Hec est illa sanguinaria
mẽtrix. que de calice babilonis au
reo ꝓpinat hominib9 spiritum ṽtigi
nis. Hec est illa athalia. q̃ fere om
ne genus regium extirpauit. Hec
est lepra cicatrices in vlcere Hec est
bestia saltus que deuorat exercitum
absalon Hec est ruga ⁊ tinea. que
oẽm mentis ornatum deprauando
cõsumit Hec est turris in syloa q̃ su
os edificatores interimit Hec ẽ ele
phas ĩ libro machabeoꝝ qui elea
zarũ sua mole oppidit Hec ẽ sicaria
illa ĩ sichomachia prudẽcij que vnã
de ṽginib9 interfecit. desẽdas igitur
ad cõscientiã tuã ⁊ vide si qua ẽ ibi
materia gloriãdi Gloria enĩ nostra
hec est testimoniũ conscientie nostre
Nõ credas adulatoꝛib9 qui te lac
tant Certe popul9 qui te beatificat
in erroꝛẽ te inducit. Ferant aũt con
festim cõfusionem suã qui dicũt tibi
euge euge Inimici enĩ hominis do
mesticꝰ ei9 Isti sũt de quib9 ad sede
chiam loquitur ieremias Deduxe
runt inquit te viri tui pacis tuã Molli
ti sunt sermones eius sup oleum ⁊
ipi sunt iacula Dic ioab abner ⁊ a
masã gladio leniẽ fabꝛefacto. id ẽ
verbo proditoꝛie adulationis ĩte
rimit. Excole igitur conscientiã tu
am. hic est enĩ ager an benedixit do
minꝰ. et de quo scriptũ est pulchri
tudo agri mei ĩ est. Plãta igitur ꝟ
semina ibi semen virtutũ. vnde fruc
tus vite. ⁊ odoꝛ sãcte opinionis eri
pat. Nam iuxta p̃ceptum diuine
legis. si dederis de semine tuo ydo
lo moloch id est regi superbie/ mo
rieris. Nec tuũ genus elegantius
extollere potes. q̃ si abiecto fastu e
lationis. humilibus te conformes
naturaliter. ⁊.

¶ Responsio dubitationis cuiusdam amici sui ¶ Epla quarta.

Karissimo socio ⁊ precordiali a
mico. H. ꝑor. Cisterciēs. P.
Gleseñ Bath Archid. Salutem ℣
continuos in xp̄o profectus ℣ Le-
tatus sum in hijs que dicta sūt michi
ñā ex fideli cōmeantiū relatioē ꝙ
noui. quia de die in diem. de vtute
in vtutem proficiens. claustralis mi
liae brauiū meruisti. Ascendisti in
mōtē sacrificij. Ego aūt adhuc in
valle sceposa moꝛe. ℣ expecto cum
azino. Tu p̄enas cōtemplationis
assumēs. hec mūdana trāscendis /
me glutinum terrene habitationis
adeo inuiscaut. ꝙ volare nō possum
Heu me quia inolatus me⁹ adeo ꝓ
longatus est. Et quis dabit michi
p̄enas sicut colūbe/ ⁊ volabo⁊ requi
escam? In omnib⁹ requiem quesiui
⁊ in omnib⁹ doloꝛem et laboꝛem in
ueni. Non est requies nisi in heredi
tate seōꝝ de qua scriptū est. Hec re
quies mea in seculū seculi Ego aūt
carnalis homo. et venūdat⁹ sub pec
cato Infixus sū in limo profundi/ ⁊
in libertatem filioꝝ dei respirare nō
possū. Adiuua me orationib⁹ tuis a
mice carissime/ dices enī mei trāsie
runt/ ⁊ iurta verbū iob per viā qua
ingredior non reuertar Non longe
sū ab illa noī meta/ que p̄fixa ē om
ni carni. Fuge mee testimonium di
cunt ꝙtra me. Jam canos induim⁹
hoꝛe finalis p̄enūcios Teste aūt
aplō Omne qđ antiquatur ⁊ senes
cit/ ꝓpe interitū est Oꝛa igitur frat̄
ne me sup̄me necessitatis articul⁹ /
antiap̄et imparatum Inter secretio
res lacumas tuas/ ibi mei offeras
memoriā. vbi potu filius īmolatur
Deo qz multū valet dep̄catio iusti
assidua. ⁊ qđ ꝓpria q̄libz vota non
obtinēt/ facit interœssio aliena Ideo
dñi abbatis ⁊ tuas deuote suscepi ⁊
legi Miroꝛ aūt te in admiratione du
cere ⁊ stupoꝛē. quare in libꝛo quē de
p̄sti gijs fortune cōposui. hac frequē
ter expositione vsus sū Contigit id
est cōtingere potuit. q̄libz euenire id
est q̄libz euenire continget. Verūp
tamē in hijs q̄ de fortune ꝑsidijs p̄e
dent/ ℣ ad vtrūlibet se habēcia/ ābi
guos soꝛaūtur euēt⁹/ sciant h̄ gen⁹
expositioīs induxi. cū ⁊ in hijs q̄ ꝑ
tos ⁊ q̄si necessarios habent exit⁹.
hec locutio frequēter solcat īuenir̄i
ñā ℣ in locutio legitur Di q̄s de
victimis praficiꝝ comederit die ter
cio. oblatio ei nō proderit Comedē
inq̄t id ē cōcedē voluerit. ⁊ sic īelligi
nēe ē. ñā cū p die teraū vita futu
ra signēt/ in q̄ opari nō licet/ ꝑ hāc
comestionē significari oportet/ nō o
p⁹. ꝙ opis volūtatē Homile habes
i iob Quis restitit deo ⁊ pāce habu
it? Restitit id ē ẽsistē voluit De ma
gis enī pharaonis uerolis te legisse
Fecerūt ⁊ magi siant ⁊ moyses vt e
ducerēt cynuphes ℣ nō potuerūt. fe
cerūt dicit id ē facere voluerunt. Di
c̄ in hijs q̄ de ꝙtingenti sūt. q̄libz q̄
si positiue ℣ causa exēpli hoc gen⁹
locutionis admisi. non te moueat.
ñā ⁊ in hijs q̄ quādā necessitatē ve
ritatis importāt. hic loquēdi mod⁹
frequēter potest īueniri Adhuc p̄
oꝛ vt p̄cuis ꝑ me. onerat⁹ ei pec
cat̄. molc oꝛpis aggrauat⁹. curis
inuolut⁹. desideriis mūdanis infect⁹
infirmus. anxius. crūpnosus. non

leuabo me sup me/nisi p eum qui
erigit elisos et sanat contritos voz
de Valete

¶ Hortatur dñm suū ad meliora
Et est gtra prelatos desides
¶ Epla quinta.

5. 1519. 5.

Reuerendo pri & dño Ric dei
grā cantuarien archiepō toti
us anglie primati et aplice sedis le
gato p. bles bath archid Salu
tē & in meliq expgisci Habebam
in desideriis ad vos cū festinatiōe
reuerti. ꝛ auctoritas regia nō per
mittit Milies postulaui licentiam
recessurus. sed nec repulsā passus sū
nec licenciā sū adeptus Quocirca
causor moram quam facio. & allego
vestre reuocatiois instātiā. vnica et
cotidiana ē exrnsio Cras recedes
In oibq diebus āni. cras istud iue
nire nō potuit. dū queritur latet. & fo
rtasse qñ non queretur occurret
In ea turbata est aia mea valde.
& sicut arundā tabescere me fecistis
quia exprobrauerūt qui me tribu
lant inimici mei michi dū dicūt mi
chi p singulos dies vbi est dñs tu
us? Vbi latitat? Vbi dormit? Vt
quo piger dormit? Exurgat q
dormit & exurgat a mortuis Et iā
hora est a sompno surgere. & vigi
lare sup gregē sibi gregem/& attē
dere quale habuit pdecessorē Nun
qd gram dei accepit inuaciū vt &
gram sibi datā. & gloriā sui prede
cessoris euacuet? Jā euacuauit ex
pte nec videmq qñ restauret quod
amisit/qñ redimat qd cōmisit Vo
bis igitur imputāt q ab allophil
archa dñi capitur/q a laycis ecclia
dei cōculcatur/q gladium petri ru
bigo cōsumit/q xpi sacramēta vi
lescūt/q terribile nomē dñi iuanū
assumit/ q sub ptextu piurij legi
tima cōiugia dissoluūtur Vobis
imputāt q malchq i xpm/q phas
sur in hieremiā/q balthasar in va
sa dñi manus extēdit sacrilegas.
Quoties aūt gram inocētie & hu
militatis extollo in vobis Nō suf
fiat inquiūt tāte plationis hoi non
facere malū/nisi adiciat facere bo
nū Nō solū cni arbor que fructq
malos facit/sed arbor q fructq bo
nos nō facit excidetur/et in ignem
mittetur Reppert inq̄unt archie
piscopq tuq ecclam in optimo statu
ipse vero eā destituit et deiecit can
tuarien ecclie dignitates quas glo
riosus martir rubricauerat sangui
ne suo. ꝛ quasi testamētū eternum
morte et cerebri effusione firmaue
rat/pusillanimitas eiq euacuat/eā
q reduxit in antique seruitutis ob
prbriū. q se i gram plene libertat
exercerat/vt quid inq̄unt terrā oc
cupat? Qñ morietq & pibit nomē
eius? Cur saltim nō expgiscitur?
Nūquid qui dormit nō adiciat vt
resurgat? In hijs oibus verecūdia
mea tota die cōtra me est. ꝛ confu
sio cooperuit faciem meā. a voce ex
probrantis ꝛ obloquētis Dum
itaq lacrime mee panes die ac noc
te. ꝛ vbi sub vmbra vestri nomis
magnificari/ꝛ extolli speraueram
ibi improperium expectauit voz me
um & miseriā Caussie pater vos
estis fabula in ore oim/studiumq

omniū fere commune est. linguas
prouocaces laxare cōtra vos in detes
tandum suū Nē si vestram ve
lim predicare industriam. arcā edifi
cioꝝ melioracionem arca p̄dioꝝ
culturam ꝙ arca huiusmodi exterio
rem āministracionem q̄ incessanter
exigit humana necessitas. ipi vniū
sa deprauant. Que glā est inquiūt
ꝙ vana construit ꝙ claudit feras in
dagine si deria imprecanē si in om
nem dissolucioem religiosoꝝ. claus
troꝝ hostia relaxantur? Que vtili
tas ꝙ fimo ꝟ creta. ager sacionari
us impiguat si in cultura dñice mes
sis. nec spina auellitur nec extirpa
tur tribulꝰ. nec v̄bū dñi seminat?
Nūquid deo cura est de bobꝰ ꝟ asi
nis. vt circa boues ꝟ azinos ita sol
liciꝰ occupetur? Cur iniūcte sibi le
gationis officiū non exercet? Iniqa
tus est potiꝰ ꝙ legatꝰ ꝓphete inqui
unt cui dñs legationem iniūxerat
p̄cepit vt euellat ꝟ destruat. vt dissi
pet ꝟ disperdat edificet ꝙ plantet.
Dñs tuꝰ officij spūalis intelligen
tiam cōuertit in lr̄am. aut vt dicaē
verius in lr̄aturam Illud michi ad
tumulū doloris accedit / ꝙ dñs rex
qui ex toto corde vos diligit. cuius
erga vos dilectionem lego assidue
in libro experientie. qui turbationi
bꝰ vr̄is in romana curia murum in
expugnabilem se opponit. ipse fre
quēter inuriam ꝟ desidiam vr̄am
secreta tamen ꝙ modesta correctione
redarguit / ipse crebro vos exitat
scriptis ꝙ nūciis grauissime ferens
ꝙ terre sue malefici os ad excessus
enormes per impunitatis licenti
am prouocatis. Nē anicabilia nu
perime vobis scripserit ꝟ mādaue
rit. memorie sicut credo tenaciter af
fixistis. Inē q̄ ego q̄ ꝙsa9 secretoꝝ
fui verbū illud cōsideter in cōem de
duco noticiā. Vbū enī memoriale ē
Siat inquit dñs archiepūs. ꝙ si fi
liꝰ meꝰ elatus/aut aliq̄s epūs terre
vel comes. vel aliq̄ p̄sona illustris.
sue volūtati aut dispositioī cōtraire
p̄sumpserit aut impedierit quo minꝰ
opꝰ ꝙnusse sibi legatiōis adimpleat
iuenier me sui ꝙcepti ꝙsecutorē ꝙ vi
dicē. ac si in coronā meā p̄ditorie
ꝙmisisset. Dico quidē p̄ dñm regem
diu habuisse. ꝙ adhuc hiē in votis
vt ꝙsilio ꝙ auxilio v̄ro fiāt incepta
tiones in populis. vt arripiat ma
nus vestra iudicium. ꝟ arguat pro
mansuetis terre. Dura quidem re
tuli vobis amantissime pater ꝙ for
te hoc aliquis temeritati ascribet.
ꝙ non blandior/ꝙ non palpo. ꝙ re
uerendum populis caput / peccato
ris oleo non impinguo Quicquid
immūdissime sues grūniant/ego in
xpisti visceribꝰ. ꝟ iugi beneficioꝝ
vestroꝝ memoria vos moneo/ ꝙ
monebo. quatenus cum ea diligen
tia impleatis pontificium. vt non
vituperetur ministerium vestrum/le
gistis enim. Maledictꝰ homo. qui
facit opus domini fraudulenter.
A claustrali et spirituali miliā ele
git vos deꝰ in sacerdotem sibi vide
te ne cum spiritu experitis. carne cō
summemini. ꝟ ne de vobis intelli
gatur illud. non permanebit spiri
tus meꝰ in hoīe in eternū q̄ caro ē
Putatis ꝙ de cōmissis vob aiabꝰ

vos in districto examie. nō opoꝛte
at rēdere ationē? Propter hoc ir
itauit impi⁹ dēū/dixit ei in coꝛde
suo nō requiret Sed certe requiret
exactissime. vsq; ad nouissimū qua
dꝛantē. ⁊ vereoꝛ ne tempestiui⁹ aut
duꝛios q̄ credere aut timere veli⁹.
vtinā velitis recolere gminatiōes
altissimi quib⁹ aptissima visiōe vo
bis terribilē sue īdignationis sen
tentiā reuelauit hoꝛrendū est autē
incidere in man⁹ dei viuētis Ignis
enī sucensus est in furoꝛe ei⁹/quē
q̄nq; spūaliter vidistis/ipsū autem
nūq; sensibiliter sensistis

Sermo eiusdē magistro rad̄ qui vitam clericoꝛ curialiū dāpnabat

Epla sexta.

Magistro rad̄ Helnac. p. bles
hath archid̄ Salutē ⁊ saltē
in senio senē esse Ilias vestras li
cet plurimū iuectiuas/cū omni cā
nimitate et grātum actione suscepi
Qz me coꝛripit affectio ē Ideoq;
michi aceptioꝛa sūt vestra verba q̄
coꝛ vbera qui me lactāt. vtinā sem
p coꝛripiat me iust⁹ in mia/⁊ increpet me. oleū autē pēcoꝛis nō īpin
guet caput meū Clericoꝛ autem
curialiū vitā dampnatissimā repu
tatis/⁊ in ei⁹ execratiōnē fere totā
illam satiram iuuenalis expēditis
Di te ꝓsiti nondū pudet magis
ter bone si puerilū diuinationū ve
nas quib⁹ insenuistis memoriter te
netis. cū curia a cruoꝛe dicat. de
tū qui cū platis ecclesie quersanē
curiales nō sunt. nec enī apud eos
iudicium sanguinis exercet Cū q;
īstitutio canonica/decreta curiales
phibeat pmoueri. clericos pontifi
cū frequenti⁹ elegit dñs in sacerdo
tes sibi. ipꝛopatus q; semp quadꝛa
uiuim⁹ aliena Di pontifices nos
vocant in ptē solliciatudinis vt in a
gricultura diuine messis. ⁊ in tritu
ra dñice aree piter laboꝛem⁹. que
iuuta est si ⁊ nos bonis coꝛ pari
ter coꝛrumpamur? Juxta diuine legis
sentētiam Nemo os bouis triturā
tis obturat Teste paulo Nemo
militat stipēdijs suis Cūq; debe
at de altari viuere q̄ seruit altari
nō est absurdū si ego aut ali⁹ qui
in mēsa dñica pontifica mīstrat fiat
cōmēsalis in cibo Causamī q; ina
niter expēdam dies meos qui i ma
tris scolarib⁹ poterā fructificare q̄
plurimis Magister castra dei sunt
hec in quibus habitam⁹. ⁊ sciatis
qꝛ nō est hic aliud nisi dom⁹ dei. ⁊
poꝛta celi In domo dñi mei cātua
riē archicpi viri lrātissimi sunt a
pud quos iuenitur omis rectitudo
iustitie/ois cautela pudētie. omis
forma doctrine Ibi post oꝛationem ⁊
ante cōmestionē in lectioē. in dispu
tatione. in causaꝝ decisione iugiter
se exercēt. Oēs questiones regni
difficiles ⁊ nodose referūt ad nos
Que cum inter socios nostros in cō
mune auditoꝛiū deducantur/vnus
quisq; sēm ordinem suū sine lite
et detractione ad benedicendum
mentem suam aauit. ⁊ quod ei con
silios⁹ videtur ⁊ sanus. de ve
na subāstioꝛe producit Qz si deus
minoꝛi que poꝛoꝛa sunt reuelaue
rit/ eius sententie sine omni inuidia

et deprauatiõe. vniũsitas acq̃escit
Vos aũt tumultuoso strepitu q da
more nautico. de nugis assidue dispu
tantes. inutiliter aera verberatis. vos
circa lras q sillabã. ut arta huiusmõi
elemẽta res doctrine pinnacas. vestrũ
adhuc ingenuũ exercetis. et si dice
re fas est vos puer centum ãnorum
q elementarius senex. Vereandũ
siquidem et onerosum satis est mi
chi q omnes noctanei vestri in mon
tem eminẽciorie scientie ascendere nũt
et vos in sceno crassiories intelligen
tie cum azino remansistis. Priscia
nus ut tullius lucanus et parsij isti
sunt dij vestri Vereor ne in extreme
necessitatis articulo vobis impro pe
rando dicatur. Vbi sunt dij tui in q̃
bus habebas fiduciam? Surgant
q opitulentur tibi q in necessitate te
protegant Semp arcuitis mõtem
seye nec ad terram promissionis ve
nie poteratis. Magister/vobis q mu
tatoribus vestris conuertit dñs flu
mina in sanguinẽ ne bibant. Dat
eciã terram ferream q cælum eneum
dum vobis cõuertit dñs carnalem
scientiam in qua obduruistis tenaci
ter in peccatum Magister nolite lo
qui sublimia gloriantes. Recedant
vetera de ore vestro quia deꝰ scienti
arũ dñs abhorret phie gentilis er
roꝛẽ. cum adhuc ydolatra estis. et ac
ceptat in quolibet xpiano cõscietie
puritatẽ. Damnat enĩ aplũs ea
q̃ sũt/rationẽ quidẽ habẽcia sapiẽtie
secõm mãdata q doctrinas hominũ si
nõ edificãt ad salutẽ / vtinã magis
ter sapes q intelligẽs ac nouissima
prouideres. Hec phia tibi iam decre
pito/ pnecessaria essꝫ/q̃ frequẽter in
scolis describitur. ꝫ frequẽcia proficu
bit/ cogitatio mortẽ sꝫ assidua. p
pheta dicat/dñe notum fac michi fi
nem meũ. Et salomon fili mi memo
rare nouissima tua. et non peccabis
in eternũ. lamentator ille ploret a
niã peccatricẽ q sui finis immemorẽ
dicens Oculus inqt ei9 in pedibus
ei9. nec memorata ẽ finis sui Et sub
iungit. Deposita est vehemẽter nõ
habens cõsolatorem Dic magistre
vña cogitatio dicet mortis. Mors
enĩ q̃ in insidijs i iuniorib9 est. vbi
est in ianuis/vñm obseruat calcane
ũ. nec cessabit donec fodiatur fouea
peccatori Rogo namq; q in vera cõ
sulo caritate. vt qui hactenus vani
tatibus seculi nulitastis. deo milite
tis saltem ad modicum tempus. at
q; fœs vestre senectutis immoletis
altissimo. qui iuuentutis q adolescẽ
tie vestre florem i rebus nugatorijs
expendistis. ⁊.

Increpatoria contra ebriosos
Epistola septima

Magistro A. P. Oles. Bathoñ
Archid. Salutẽ q ꝫtinuã me
moriam honestatis A domo q mẽ
sa vestra nuper egrediens magister
P. michi via publica incedenti. le
tus et lõge leuior q̃ expediret occur
rit. vesania siquidẽ ferebatur/ hausse
rat enĩ apud vos spiritum vertiginis
et furoris. vinoq; aut ebrietate totũ
eius cerebrum estuabat. Equum
meum freno caput ut tam equum
q̃ equitem supinum fere in terram
deiciens / in deuium me retorsit.

Tuebat manus eius & ipsum se
quentes nostri grauiter increpabant
Ipe aute lingua precipiti et confusa
atq; clamore demoniaco itonabat.
Veniet erte veniet. veniet velit no
lit & bibet de filio dei magister me
us ihūs Ego autem dolens eum se
quebar et trahebar inuitus. Cū ve
ro seruientes mei. qui eiꝰ temeritā
ti parebāt. manꝰ eius a freno meo
cū multa cū instantia seperassent et
nos ipse vidisset in viā a qua nos
abduxerat. equoꝝ capita reflexisse.
nos diu psequens lapidibus & gle
bis/me inaudita verboꝝ turpitudi
ne lacessiuit Dane reputauerā eū
semp virꝝ industrū & discretū sed vo
biscū ea vice biberat/ apud quem si
cut publice dicitur in bibendo nō est
ratio neq; modus. Et que vobis a
mice gloria est. ita potu affligere ho
minē vt hoiem dediscat/ & in desipi
entiā omnino trāseat bestialē? Nō
est tibi occasio magne laudis/ qꝫ sic
vino fundis & infundis amicos & in
fundendo confundis Dcriptū est in
abbacuc/ ve qui potū dat amico ine
brians eū vt videat nuditatē eius.
Testimonio sacri eloquij multipli
cem sententiā maledictionis incurrit
qui ad calices sedent epotandos. et
ebrietati continue se impendunt. di
cit dñs p prophetā. Ve qui poten
tes estis ad bibendū vinū & viri fo
tes ad miscendā ebrietatē. Dubse
cutiua ebrietatis incommoda salo
mon eleganti pendio enumerat di
cens Cui ve? cui? patri ve? cui vul
nera? cui rixe? Cui suffossio oculoꝝ?
Nōne hijs qui morātur in vino &
student caliab9 epotandis? Dane
iuxta verbū sapientis. potꝰ iste in
vomitū. & hec voluptas in nauseā
quertetur. Expgiscimini ebrij dicit
propheta & flete & vlulate omnes
qui bibitis vinū in dulcedine Aplūs
ebrietates multipliciter interdicit.
Censura vero canonica sententiam
depositionis dictat in clericos. qui
ebrietatib9 assuescunt. Vbi enī regnat ebrietas ratio exulat/ intellectꝰ
obtūditur pilia deuiat. iudicia sub
uertuntur Di iuxta aplm bonū est
nō bibere vinū. non video qualiter
possit bonū esse contrariū Ideo pru
dens illa mulier filiū suum instruēs
in visione dicebat. Noli regib9 o la
muel dare vinū. ne forte obliuiscan
tur iudicioꝝ dei. & subuertāt popu
li equitatē Ded nec vllū secretū est
vbi regnat ebrietas. loth quē sodo
ma non vicerat. vina vicerunt. Vi
nea quoq; quam noe plantauerat.
suo non pepcit auctori. et ex delicto
patris vsq; hodie deriuatur ad pos
teros macula seruitutis. Tytulus
quoq; beati baptiste plurimū pmen
dationis adiecit. qꝫ vinū & sicerā &
omne qd inebriare poterat nō bibit
Aaron et filijs eius precepit dñs.
vt intraturi tabernaculum a vino &
omni qd inebriare poterat abstine
rent. Drechabite quia iuxta manda
tum ionadab. filij rechab abstinue
rant ab omni potu qui possit esse e
brietatis occasio. cū oēs trib9 capti
uate essēt. liberi remānsērt. Tu q̄ dis
ciplinali milicie & libris quōdā oīa
p9 habebas. nūc sic audio vdicesad
calices transtulisti Scribē in bibere

conuertisti. q quod anxie doleo/nūc
predicaris egregius potator. qui fu
eras prius nominatissimus disputa
tor. vnū predictis adiūcto. aut emen
dabilioꝛem te exhibeas in hac par
te. aut a coꝛde meo te euomo. ℟ a
miꝯe socialis vinculū rumpēs. gra
ūā antique familiaritatis euacuo.
℣ Responsio eiusdē cuidā prioꝛi q̄
verba nō admittebat aliene facultа
tis in sacro eloquio. ℣ Epla octa
ua. Et cōtra eos qui soli adherent
litteꝛe

QAusaris q arguis vehementē
q̄ nuper in capitulo frībus tu
is loquens de vario amictu spōse
quedam interserui q̄ potius philoso
phū gentilem q ethnicū. sicut asse
ris sapiebāt. q̄ xp̄iane fidei profes
soꝛem. Cenco firmiter quid dixerīm
et hoc ipm a tua memoꝛia nō euа
sit/in quo nichil nisi catholicū inue
nies. nisi simpliciter dēa sinistra in
terp̄tatione aut peruersa recoꝛdatio
ne depꝛauce. Referens equidē vari
os militantis eccie status. quos fre
quēter in sacro eloquio per lunā so
let ecca p̄figi. q̄s cū q̄ petates
lunaris excurs9 eccie coaptaui. Di
cit enī i astrologia marciam/luna
in sua nouitate/menoydes dicitur.
In augmento aūt iam ad mediū cre
uit. dyathomos cū accedit ad ama
lū dicitur amphicꝛtos. cum vero in
plenitudine sua tota est serena pan
selenos. Dic dei eccle sia q̄ lunari
exemplo lumē suū mendicat a sole
tusliāe in abel q prīarchis. menoy
des. In tpe q̄phetarū dyathomos
In aduētu xp̄i āphicꝛtos In ei9 re
surrectione q fidei q̄firmatiōe. satis
tolerabiliter poterat panselenos nū
cupari Qz enī eccle sia q̄fecta q̄fec
te ordiata. tūc demū fuit q̄n xp̄us
celos ascēdit q̄pha satis exp̄sse exē
plo q̄silī manifestat. Eleuat9 ē in
quit sol q luna stetit in ordie suo. i.
ascēdit xp̄s q eccīam in ordie scīta
tē q̄ aplōs stabiliuit. Dane si scrip
turas scās diligenē attēdis nō ēse
t̄ absurdū q̄ vba phīe vel scie auiē
q̄ncq̄ in doctrina xp̄iana maxīe vbi
ratio postulat admittantur. Audi
quid dicat iob de bouno p̄cepit in
quit soli q non oꝛitur q stellas clau
dit quasi sub signaculo. Qui facit
arcturum q oꝛionas q yadas. q īte
rioꝛa plaustri. Hieremias q̄pheta
quasi in iure ciuili fuerit eruditus.
emptionē p̄dij patruelis quā q̄ra
creat. quoꝛūdā verboꝛ legaliū vꝛba
nutate comme moꝛat dicens. Emi
inquit agrum ab ananehel filio pa
trui mei qui est in anathot. ℟ appē
di ei argētū septē stateres ℟ decē ar
genteos. et scripsi in libꝛo et signa
ui et adhibui testes. et appendi ar
gentū in statera. Et accepi libꝛum
possessionis signatū. et stipulatiōes
q rata. stipulatiōe sequestrata q sig
nata foꝛinsecus. Dane sicut in deutꝛi
nomio legis. Aliena mulier capta
in p̄elio. si decoꝛ eius tibi placuerit
rasis eius vngubus q capillis atq̄
veste captiuitatis deposita. liāte du
cātur in vxoꝛem. Di qua enim scrip
tura gentilium est. quis in conflictu
studioꝛum michi placet/ sublata su
p̄fluitate vbeꝛū. possum illā michi
assumere vt ex illa. filij spirituales

generentur in fide. In lege eāā pre
capitur. q si in agro vel in arbore in
ueris auem incubantē ouis suis/aut
pullis. oua vel pullos debes accipe
re. matrēq; dimittere. non enī curā
dum est de littera. vbi fructuose in
ueniuntur sententie. Increpas me
qua in exhortationibus meis. quas
rogatu cōscolarū nostroz quādoq;
bononie feci Vba posui que ius ciui
le redolebant. Vero ius ciule san
ctū est et honestū. atq; sacris ortho
doxoz patrū constitutionib9 appro
batū. loquebar equidē legisperitis
in illis predictis exhortationib9 de
terribili sententia districti et extremi
iudicij. et dicebā/q nec appellatiois
remedio. nec supplicationis suffragi
o. nec actione in factū subsidiaria.
nec aliquo restitutionis bñficio pote
rat attēptari. Dicebā q ille ātiquꝰ
dictū inter filios regni quos q̄si in
funiculo distributionis. sēm merito
tū suoz exigentiā. ad hereditatē vo
cabat eternā. dictatur9 erat famulis
herā sēm de iudiciū. Dicebā q cōtriti
one duplia punirentur illi. q̄ pecca
toz suoz cōfessionē differebāt/per
erubescentiā aut contēptū Nam et
in iure ciuili lis per inficiationē cres
cebat in duplū. Vnū noueris. Mū
q̄ sup verbis facā questionē de qua
facultate sumātur. dūmodo edificēt
ad salutē. Nam nec de herbis que
nutrit/in qua terra vel aliq9 ortulani
cura vel cultura adoleuerūt. dūmodo
vim habeāt sanatiuā Responsio
eiusdē auctōis q̄ se excusabat a scolis.
Ibi arguitur quidē q nimis ātq scō
las deseruit Epistola nona.

Issione vsus minus legitima
et honesta. tanq̄ transfuga et
desertoz. castra scolaris milicie dimi
sisti. et de labore q̄tissimo. te in la
boriosissimū oāū contulisti. Precor
pterea tibi vt discipulo. cōsolucrā vt a
mico. quatin9 continuata instantia
studioz. imperfectū tuū perduceres
in plenitudinē. et de discipulo ascē
deres in magistrū. Respondeo te in
disciplinis liberalibus diutiꝰ labo
rasse. tuūq; ꝓpositū esse anteq̄ the
ologicas facultates expugnes. bie
nio respirare. Vtinā huic desiderio
aut potius desidie et defectui tuo. vi
cēnū aut tricēnū prescripsisses. de
fectui dico. Nam deficat in salutare
tuum anima tua. michiq; satis vel
satius videretur hominē qui semi
ta dampnate opinionis incēdit. ne
goāū honestatis proēsus dimittere
q̄ differre. Danti quidē et honesti
propositi dilatio. magna ruina est.
Nunc docibilis et prouectioꝛi etate
capax doctrine non eris. Ideoq; in
presenti articulo quod differtur au
fertur Verbū prophete est populꝰ
hic diat. Nondū tempus est edifi
candi domū domini. Miserrime aue
opꝰ cōmēdabile in bieniū differes ?
forsitā eras non eris. Sapiens di
cit. Quicquid potest manus tua cū
instantia operare Qui nō est hodie
eras minus aptus erit. In litteris
tuis legi. Vacabo michi et libris
meis. et in camera mea ero michi
discipulus et magister Nunq̄ que
ui. semper laboraui. nunc laborem
querā in oāū et q̄etē. Frater vtinā
sepes et itelligeres et ie oāū et q̄etē

discerneres Audisti quietē dñi Qui cuit enim ab omni ope qđ patra rat/verūptamē ei9 oāū nō legisti. legitur q ociositas inimica est aīe Anim9 nāq; qui ad oia resoluitur. rodit inamb9 aurē Ac testimonio salomonis desidera rodūt pigū Eo tē dācte. stercoīb9 boū id ē turpi in crepatione lapidū9 est piger. Cernis vt ignauū. torquumpūt oia corpus. Et capiunt viciū ni moueā tur aque Flati9 diat Di nō ante diem poscas libzum cū lumine. si nō Intendas animū studijs q reb9 honestis. Invidia vel amore torquebere. An queris exprimentū huiꝰ rei? Queritur egistus quare sit factus adulter. In ꝓmptu causa est desidiosus erat. Teste ihzonimo pcm sodomoꝝ fuit saciet⁹ ⁊ habundātia panis. lex enim de sacrificijs p̄cipit vt bos offeratur in hostio tabernaculi. qz qui laborant in agro dominice culture libere possunt celeste tabernaculum introire. Cur cauſaris studiozū laborem. ⁊ ad oāū toto corde suspiras? Labor scolasticus oāū est. ꝫ oāū negociosū. q qđ animū reddit ad honesta solliciti. Vñ q scriptū est Sapiētia scribe in oio. q qui minozanē actu iuenient eā. Ideo discipuli esurientes fricabāt spicas in die sabbati. in quo notanē vtiliū sñiaꝝ discussio que mēte qui eta diligenti9 prouocanē. Die ingreditur hō sepulchzum in habūdātia quia abscondit9 a cōturbatione hominū. forzis quiē minuiē sed interius strāi spūalis studij. inestimabiliter restatur et ditatē Die in ezechie le poeta atrij interioris que respiat orientem clausa est sex dieb9 in quib9 op9 fit. die aūt sabbati aperitur Qui enim a terrenis vacant spūaliū notiam faciunt assequūtur. vacate inquit q videte qm̄ ego sum deus Ideo martha turbatur erga plīma. lye caul9 lppitudine impeditur Maria vero cū rachele ptem optimā elegit. et iacob cū requiesceret in bethel. celestium misteria cōprehendit hoc est oāū sanctū. oāū studiosū. verumptn̄ oium vocis non vigilare non legere. vacare cōmessatiōib9 resolui ad carnis illecebras. torpere sompno. ⁊ potibus indulgere. Timere de buccis vocem dñi super tali oio nascentis. Neomenias vestras inquit q sabbatum non ferā Oia ⁊ sabbata et festiuitates vestras odiunt anima mea. luget eā super animam ociosam ꝑpheta dicens. viderunt eam hostes q derisetūt sabbata ei9. Vbū sci ihonimi ē Oāū sñ litteris mos est q viui homis sepultura Miser quicqđ longo tractu tēpis didiasti. biennale oāū exsufflabit ⁊ illa logices vētosa loquacitas qua tumescis. sicut visio nocturna. ⁊ sicut somp̄nū auolabit Putas q in pace q quiete corpozis sit pax mentis? Habebis forsitan pacem sed amarissimam. Pacem scio. reputas te habere in loco habitatoze solitudinem In carnis exhibitione solliciatudinem. et ecce in pace tua. amaritudo amarissima Qui enim curam carnis in delicijs agit tormenta conscientie accusantis patitur q semp hostem domestica seā

gerit sicut sapiens dicit. Solitudo quã desideras. subuersio est vtutũ ve soli. qua si ceciderit non habet subleuantẽ. Solitudo amon fratrẽ thamar ad incestuosũ sororis sue cõ cubitũ prouocauit. Solitudo ẽ que virũ fortem fortissime precipitat in reatum. Ea ei mediante honestas ipudicicie arma sua reddit. de generat sanctioris vite propositũ. et oculos refert opinionis glã. dampnabiliter euanescit. Dũ parisij opam studijs dabas publice dicebatur q̃ i hac humana cõuersatione te angelũ exhibebas. vereor ne qui de homine i angelũ trãsieras. de angelo in hoiem reuertaris. Nã iuxta sententiã veritatis. Spũs imũdus ambulans p loca deserta q̃ arida q̃ non inueniẽs requiẽ (apud quiescentẽ i ocio quietem inuenit) assumẽs q̃ septem spiritus nequiores se domũ vacantem q̃ scopis disciplinalibꝫ mũdatam inuenit/vacãtem occupat/ ac nouissima hominis illius. in peiora cõuertit. Diu te iuitaui ad studiosã mulierã. diu clamaui/ & laboraui clamãs/ne abhorreas hũc laborem. vere laborauit. Suadere enĩ et non psuadere hoc labor est ante me. Vane labotem et duriciem theologice facultatis nõ debueras abhorrere. Scolastica nãq̃ hominis labor nõ est i opibꝫ. ẽ i vbis. Et vt vbo salomonis dicar. Dis labor huiusmodi hois inest ipi. Certe pcepta sua q̃ scire et custodiri vult dñs cum labore. Nã q̃ ipse est qui fingit laborem in precepto. Vnde et iustus scire atq̃ audire desiderans. verba q̃ precepta que de labijs altissimi processerũt/ dicit prophetа. ꝑ verba labiorũ tuorũ ego custodiui vias duras. Ad huc rogo. ne timeas aut differas hũc laborem. Effeminatu quiẽ oci o. q̃ torpere pigricia nichil aliud est q̃ suffocare virtutem. nutrire superbiã. viamq̃ construere ad gehẽnam. de hijs dr. In labore hoim non sunt q̃ cum hominibꝫ nõ flagellabũtur. ideo tenuit eos superbia. Proculdubio qui non flagellãtur temporaliter cũ hominibꝫ. in perpetuũ flagellabũtur cum demonibꝫ. Et qui cũ hominibꝫ non laborant/cum demonibus laborabunt.

¶ Idem G. capellano Arguitur princeps qui intrudit episcopum fratuum. et archiepiscopus qui non resistit. ¶ Epla decima.

Dolu ẽ q̃ rumor ĩsonuit/et publice iã crebrescit q̃ dñs tuus rex sicilie salutis sue et paterne traditionis oblitus. cũ comite loricelli in ruinã et desolationẽ agrigentine ecclie coniurauit. Intendit epatre fratrem comitis. q̃ ipsum/reclamãte capitulo violenter intrudit. Tu vero cũ scias eũ statuam esse. et tũam inutilem. miror q̃ non ascendis ex aduerso. et te pro domo israel non opponis. Infelix ego homo cur non habeo copiam illius comitis. vt aliquid persuadeam homini inhumano. Annũciatem impio impietatem suam. et si non lucrifaciem eum deo perfecte. saltem partes euangelizantis implerem. zelus domus tue deus cõedit me. ꝓs. Tabescere

me fecit zelꝰ tuꝰ qz obliti sunt vba tua inimicꝯ tui. vere obliti verbꝯ cñ tuum est domine. domꝰ mea domꝰ orationis. non intrusionis vocabit domꝯ tuam domine decet sanctitudo non intrusio Respice domine in faciem testamenti tui. zelaꝫ honorem z decorem domus tue et locum habitationis gloꝛie tue. Non irruat in eam immūdꝰ et inaꝛcꝫ iasus. Consoleris ecclesiam. que in vocatione data est. z dicas ei. Noli time te filia syon. ciuitas ihꝛusalem noli flere. Gloꝛiosa dicta sunt de te ciuitas dei. Gloꝛiam illoꝛum humiliabo qui te humiliāt et confundūt Donam te in superbiam seculoꝛum O detestanda operatio. O adolescēcia deponenda. filiꝰ ecclie quare se erigit cōtra matrem? Cur abiecit cōsilium pietatis. z abijt in consilio impioꝛum? In vna die perdūt cogitationes eoꝛum gsiliū aūt domini manet in eternū Ve terre cui rex puer est Dolco qz inter ꝓmicias dominationis sue z inter inicia vnctionis regie hoc presumut/ virtꝰ equidem cōsecrationis. ab huiusmodi violentiis. cum vtinam tempasset. Magna enim est huꝰ efficacia sacramenti Mā de dauid. postq̄ a samuele unctus est scriptura testatur qz direcꝫ ē spiritus domini in dauid a die illa. et in reliquū. Saul quoqꝫ die illa q̄ olei lenticula a samuele perfusus ē mutatus est in virum alterū. z insiliente in eū spū domini cum accessisset ad cameū pphetaꝝ. cū eis pphare incepit. Caypha qui in illo cōsistoꝛio ubi de morte domi agebatur sententiā pꝛotulit dicens. Expedit qz vnꝰ moꝛiatur pꝛo populo sicut ait euangelista hoc a semetipso non dixit sed cum esset pontifex ani illiꝰ pꝛophetauit. Verū nec virtꝰ uncta ris. nec religiosoꝝ crebra exhoꝛtatio nec dei timoꝛ/ nec ecclesie reuerētia. nec sue fame dispendiū. nec exēplum paterne mansuetudinis. a sua pertinacia hunc reflectunt Duoꝝ michi nomina expꝛessisti qui familiares Ⅎ domestici eius sunt quoꝝū amicicias. licet ignobiles sint mente et genere gratantissime acceptauit. hij ipsum in hanc temeritatem exātant et incendūt. Sed certe inimia hominis domestici eiꝰ. pditoꝛi a istoꝝū cōsilia pꝛtulit incōsultissimꝰ adolescēs dño saknitano et comiti cueline auūculis suis /quoꝝum fidē z pꝛudētiam. necessitas regni frequēter exꝑta est. qui dedecꝰ pueri sua morte redimerent. nec regni humiliationi vsqꝫ ad effusionem sāguis z ꝑpetuitatē exilij consentiret. Dꝛ populi pcis exigentibꝰ clōgauit a se amicos Ⅎ pꝛimos. inde cēsꝫ p via roboam. cōsiliū venerande maturitatis abiecit. Deꝛo honorē spōse sue zelabit dñs. z malos male perdet retribuet abundāter facientibꝰ superbiam. Et qz ille miserabilis adolescens. in thezauros ecclie. gsilio malignoꝝ manꝰ vꝑaꝝ inicat. vere oꝛ ne in eum dñs exāmescat. z eueniat quod dicit iob Thesauros inquit quos congꝛegauit cumet et deuōret eiꝰ extrahet illos deꝰ. Iuet q̄ fecit oia nec tamē cōsumet. Mō decebat cum manus layce ad sacra

porrigẽ·frequenter debueras ei sug
gessisse qualẽ ozа fuit passus a do
mino·eo q̃ in archam dñi man9·
deuote quidẽ·sed indigne porrexerit
Qualiter tyrus iasonis ille perfi
dus ignis qui a tempe ihremie vs
q̃ ad neemiã ducauerat extinctus
ẽ eo q̃ antiochus occasione iasonis
ad sacerdotalia manũ misit· Qua
liter regnũ balthasar a pſis occupa
tũ est·z vastatum/idiro man9 vlti
onis et scribentis ¶Hanc·trehel·pha
res·eo q̃ vasa dñi in cõuiuio ꝓpha
nasset hỹs ꝟ similib9 eũ detestaꝫ
se debueras· ℟ alligatũ est ꝟbũ do
mini in ore tuo·nec mouearis sup cõ
tritione ioseph Times hoiez·nec
te zelus dñi·aut ecclie tangit afflic
tio·porro testimonio iob Qui timet
pruinã veniet sup eum nix·Gloꝛio
sum est cuilibet xp̃iano si affligitur
dũmodo non sit turpis·℟ in xp̃o cõ
mendabilis afflictionis occasio·Ne
mo inq̃t petrus aplũs patiatur vt
fur·℟ si benefacientes et benedicen
tes sustinetis/hec est grã apud deũ
Ideo ibant apostoli gaudẽtes·a con
spectu cõsilij· quia digni habebãtur
pro xp̃i nomine cõtumeliam pati·
Di exhortationẽ tuã cõtemptui ha
bet·ipe ztemptus tibi cedet ad glo
riam/lapas aut iob cõtempta apud
cogitationes pncipum· parata erit
ad tps statutũ·Et quod est tps il
lud nisi tempus de quo dicitur? Cũ
accepero tẽpus ego iustitias iudica
bo·Vnũ noueris·Di non annũcia
ueris impio impietatẽ suã·ipe in im
pietate sua morietur·z eius aĩa de
tuis manibus requiretur· Quis tua
est· ꝟ in periculũ tuũ ipſi9 custodiã
suscepisti·vide ne alios imiteris·q̃
lac z lanã queruit in oribus·nõ sa
lutem·periculosũ est tibi·si in tonsa
ris officiũ conuertas ministeriũ pas
torale· Tondet absolon oues suas
ꝟ fratrẽ suũ interficit· Dic animã
proximi sui prelatus mortificat/dũ
eo enormiter delinquẽte aut tacet
aut dissimulat/aut ꝓsentit/vt emo
lumentũ tpale rapiat Indubitã
ter q̃dẽ scio q̃ si ocassees·instanti9 ꝓ
cassees·z ab hac inhumana tyranni
de hoiez auertisses· Diffusa est ei
gratia in labijs tuis· viuusq̃ est ꝟ
efficax sermo tuus·ymo sermo dñi
et penetrabilior omni gladio ana
piti·Hic est vomer ille aratoꝛius·
quo saugar quingentos philistheos oc
cidit·¶Handibula asini·qua sãpson
mille de suis hostib9 interficit Cla
uis iahel·pugio finees·gladi9 ge
deonis Dz si ex corde ageres causã
xp̃isti·daret voꝫ tue voci virtutis·
atq̃ voluntaria oris tui beneplacita
faceres·cor regis ad tuũ verteret ar
bitriũ·ille in cuius manu corda sũt
regũ Non emi(sicut dicit dominus)
vos estis qui loquimi·sed spirit9 pa
tris vestri qui loquitur in vobis·ip
se est qui dat verbũ euãgelizantib9
virtute multa Ipe est qui tibi opor
tune astaret·si importune ꝟ frequẽ
ter instares·habet tuaũ continenti
a litteraz q̃ ipsum primo blande z
amicabiliter conueniſti·ipse autem
respondit se non esse in culpa·sed co
mune locorellu·Cũ vero eundẽ iterũ
conueniſſes·te sicut asseris reputa
uit insanũ·Ideo oci tuo imposuisti

silenciū propriorū ipsum arbitrio dimisisti. Qz primo vsus es blandicijs prudentie ascribo. Non enim libēr exasperandi sunt principes. ℔ temperantiꝰ corrigendi. Dicit paulus aplūs ad thymotheū scribens ait. Dei seruum inquit dñi non oportet litigare/sed ad oēs māsuetū esse ℣ patientē. corripiētē cū modestia eos qui resistūt veritati. Sed qui semel q̄ secūdo vbū exhortationis proposueras. cautē exhortationē debuerat terciasse. forte aliquid efficacie contulisset numerꝰ trinitatis. Golyas in terrā lapide prostratus est. Moyses magos pharaonis i signo 3°supat. Dolco qz ad excusādas excusatiōes in peccatis. culpā suā trāsfūdit in aliū. quā cum humiliter cōfiteri et deuote corrigere oportebat. Grauiter offenditur deus cum quis ꝓpriam malitiā dissimulādo. eā ministerio ꝓsequitur alieno. Deceptū est enim. Manꝰ in manu nō erit innocens malꝰ. Die dicebat saul de dauid. Non sit manꝰ mea in eum. sed sit super eū manꝰ philistinorū. Die iudei linguis cruciffigentes dominū. dicentes tñ. nobis non licet interficere quenq̄. Tradebant eū occidendū militibus. vt ab eis culpa. in alios transferretur. Qz insanū te reputat non mirare. non est mirū si insanꝰ alios existimet insanire. Certe cū quidā filiꝰ prophetarū inunxisset hyeu in regem. ꝙsierunt alij dicentes. Ad quid venit insanꝰ iste ad te? Die apud eos quorum interiores oculi ambitione vel inuidia excecantur. vilescit sermo domi nicꝰ ℣ verba vite efficatiua vesanie ascribūtur. Dño quid dominꝰ tuus sompniet. quid affectet in hac electi one sui dagon. in hac intrusione tyrannica. vtinā maturꝰ saperet q̄ intelligeret/vtinā prudētiꝰ inter spūalia q̄ mundana discerneret. pempti tū est enim in principe vel aurā adorare muneꝝ. vel fauorem querere personarū Teste siquidē prophetā In quoꝝ manibꝰ iniquitates sunt/ dextera eoꝝ repleta est muneribus Transibūt vero iniquitates in penā ℣ munera in dolorem. Quia teste iob. Ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui munera libenter accipiunt Benedicāt aūt dominꝰ qui regē angloꝝ. H. a talibus habenꝰ cōseruauit innocuū. Manꝰ enim suas excussit ab oi munere. nec in platee cecie ꝓmouendis ipsum vnq̄ inflectere potuit. vel muneris oblatio. vel grā ꝓsonalis. Ideo magnificauit eū dominꝰ in ꝙspā regum. q̄ iuxta nomē magnoꝝ qui sunt in terra thezauri zauit super eum glām q̄ honorem. Bene valeas amice carissime. ℣ in cepte correptioni diligenter insistas donec dñs tuꝰ ab inio erroris sui. in viam iustie reuertat

Idē. R. clerico qui vocerat monachatum. Ite cōtra eū qui o ꝓposita intrādi religionē amicoꝝ affectiōe resiliebat.

Epla vndrama

Qarissimo socio q̄ amico R. Pobleseñ bathonieñ archidya. Salutem Proposueras omnes seculi pompas. q̄ illecebras mundane conuersatiois abrūpē vt pauper paupē sequēs xpm. diuicias eternitatis

acquirēs. Verūptamen inconsulta carnis affectio proditorie blādiēs. et amicabiliter fallēs. in deuū te re torquet/dum a pusillanimitate spi ritus exturbat9. p̄miaas religioīs et introitū scītatis abhorres Quia te mūdi voluptatib9 totū hactenus inersisti. īpor tabilia tibi ōnino vi dentur. āborū mutatio. vestimenta tum aspēitas. iugū obediētie. cēsu ra silencij. regularitas morū. ⁊ au steritas disciplīe Veritas q̄ mētiri nō potest/clamat. Jugū meū suaue ē et on9 meū leue. Di xp̄o credis/ aut credis in xp̄m. aut graue repu tas. quod ipse iudicat leue? Di xp̄o ⁊tranus es. tripsum enormiter gra uas. posuisti me inq̄t ⁊tranū tibi et fām̄ sū nuchumetipsi q̄uis Ethnic9 dicat Qđ male fers. assuesce. feres. Et tu si iugo dn̄i assuescere velis. fām̄ tē vitula efficaȳ docta diligere triturā. affectabis qđ times. capies qđ vereȓ Qui de obscuris egredi cōniuēti palpebra ⁊ īfirmiori oculo luā publicē se exponit. q̄ si aliq̄ tulū lumini assuescat. qđ p̄us erat oculꝰ tormētū. in delicias quereȓ Velle quidē tibi adiacẓ. sicut dicis. ſ̄ pfice te nō inuenis Di cī velis on9 īolite vetustatis abicere. hoc labor est āte te. Sequere eū quē vouerās sequi. et ipse votis tuis miserior dīet et ef ficaciter aspirabit. venite īquit oēs qui laboratȓ ⁊ onerati estis. et ego reficiā vos/dicat dn̄s. Ināpias que sos. et tuū domin9 prosperabit incep tum. Dimidiū facti qui bene cepit habet. Di te temptauerit timor ille nocturn9. qui solet inter p̄miaas sancte conuersationis obrepere. faci et tibi dominus eāam cum tempta tione p̄uentū. Tēptatio est vita hominis super terram Idcoq; si ser uire proponis ei. an seruire regnare est. nō eus a temptatione īmunis Sapientia enī dicit. fili accedens ad seruitutem dei. sta in iusticia ⁊ ti more. ⁊ prepara animam tuam ad temptationē. Verūptamen/ignis aurum. temptatio virum probat. Temptatio p̄ueniente dei gra cia. te fortiorem faciet in aduersis. et in periculis aranspectum. Rogo ergo te frater aggredere ⁊ ingrede re viam vite. qui per viam mortis hactenus ambulasti. vides quia nō est nisi cōtritio ⁊ infelicitas in vijs nostris. et quicquid est sub sole. la bor est ⁊ afflictio spir9. Vite p̄r sentis exursus. fumus est et vapor ad modicum parens. Dico quia pa rentes tui te retrahunt a proposita meliori. Nō differat que so. nō cun ctet ꝓpositū tuū cōuersionis prodi toria ⁊ seductrix affectio parentele. Noli eos diligere ⁊tra xp̄m. quos teneris odio habere pro xp̄o. Multi pro patrē tib9 suis. aīas perdiderūt quorū occasione/mūdus qui in eis auerat/denuo reuiresāt. atq; diuicias et cetera īpedimēta salutis qui bus se exonerauerāt. affectāt alijs/ tanq̄ eis p̄desse credāt. ea que sibi esse nocua pro certo cognouerant. Nūquid qđ cūpnabile est vni. alij est salubre? Nūquid gaudia viuen tium. sūt solatia mortuorum? Im pius est. qui animē suē pro suis pa rentibus est crudelis. Maiorem q;

temeritatē hac nemo habet· q̄ vt a
nimā suā ponat ita periculose quis·
pro amicis suis Tu qui elegisti ha
bitare humilis· et abiectus esse in do
mo dñi· quomō iterū in hijs· que in
eterne cōfusionis vbgunt p̄iudicium
iterū gloriaris? Gloria mūdi fallax
et seductoria· decipit amatores suos
Quicquid enī vel in futurū promit
tit· vel in p̄nti pretendit· totum ad
nichilū deueniet· tanq̄ aqua decur
rens Non cōsentias carni fatue· q̄
te ꝙ se paulē trahit in laqueū gehē
nalem· Sicut legitur de zamri· qui
se et domū regiam pariter dedit in cō
bustionē ꝙ abū ignis Circūferim9
hostem nostrū Sed iuxta verbū sa
lomonis Ab ea q̄ dormit in sinu tuo
custodi claustra oris tui· Nulla pes
tis efficacior est ad nocendū· q̄ fami
liaris et domestic9 inimicus· hic est ig
nis in gremio· serpens in sinu· hec
est vxor hominis litigiosa· pessima
caro nostra Que licet sit vexata do
loribꝰ· repleta illusionibus· infecta
sordibꝰ· afflicta infirmitatibꝰ· ob
noxia passionibus· flagellis trita·
plagis cesa· morti demū deputata·
tamen adhuc aculeis contradictio
nū hispida· rebellis· superba· murmu
sa· querulosa· stumax· inquieta· in
suū et anime cōiurat exitū· nec pos
se satis fieri sibi putat donec se ꝙ a
nimā precipitet in eterne dāpnatio
nis abyssum· Cur nō attendit infe
liassima caro· q̄ nobilē et q̄ necessa
rium sibi habeat hospitem· cui9 be
neficijs sustentatur· regitur et ho
nestatur? Qz audit q̄ videt· q̄ sen
tit· q̄ intelligit· et loquitur et mo
uetur· totū hospiti suo debet· cuius
auxilio destituta· fieret quasi terra si
ne aqua· imūdum mortuū· vmbꝝ
abus· acris corruptela Inuēta est i
iquitas ei9 ad odium· dū inique o
dit qđ totis visceribus debuerat di
lexisse· Odit dico· Qui enī diligit
iniquitatē odit aīam suam Redeas
q̄so ad cor tuum· et quo te
traxerit caro fatua nō sequaris Ce
ca est· Et si tibi ducatū prestiterit·
secū in mortis foueam te deuoluet·
Nosti quid feceris· Nam vt verba
salomonis vtar· defixisti apud ex
traneū manū tuam· illaqueat9 ex
verbis oris tui· et captus propri
is sermonibus· Fac ergo mihi
quia te ad viam vite arripio· tam
instanter inuito· quam tamē sicut as
seris· pertinaciter fugio ꝙ euito·
Dant alia est conditio mea· qui nū
q̄ alicuius voti vinculo me astrinxi·
et aliam iudico tuam· qui sanctioris
voti p̄positum solempniter emisis
ti· Scriptum est enim· Vouete et
reddite· Cōuertisti in necessitate· tu
e libertatis arbitrium· nec sine ani
me periculo et fame dispendio· con
uersationem tuam detractare pote
ris· aut differre Nam oblatum ex
igit· qui non exegerat offerendum
Non est aliud votum protrahere
q̄ luxuriari in xp̄isto· nec enim pro
missiones dominus acceptat / sed
promissionis effectum· festinanti
us igitur age· ne voti tui executio
nem· mors inopinata preueniat·
Relinquas seculum anteqū a seculo
relinquaris· Egredere de terra dis
similitudinis· de medio prauę ac

peruerse nationis. de tenebris ad lu
cem. de miseria ad iocunditatē. de la
bore ad requiē/de exilio i patriam.
de morte ad vitam. ¶ Hatuīq; queso
tue saluti pspicere vel. ne tūc time
re velle inapias. ai nō possis. Qui
oportunitatē deserit oportunitas e
um fugit. Fuge tue iam testimoni
um dicāt gtra te/forte instat tibiho
ra vndecima/ ℔ ad opandū dñs te
inuitat. si nō vis opari dū potes. ius
to dei iudicio. nō poteris qñ voles.
vide quomodo in hac valle plorati
onis nos fere omnes nubes caligi
nosa inuolut vbi deo et āgelis ci9
spectaculū triste et lacrimabile fac
ti sum9 Alij spū vertiginis ducti tutu
bando incedūt/q in alios oberrātes
offendūt. Alij nubes ℔ inania cap
tant. Quidam in locis scenosis q fe
tidis. se voluptuose volutāt. Alij in
desiderijs aie sue mortem sibi asci
scūt. Alij ventū hauriūt. Alij in sac
cū ptusum gregant Alij quecquid
apphendūt audissime deuorant.
Alij prunas ardētes in sinu suo col
ligunt. Alij in pfundo submersi sūt
quoz finis interit9. Alij exeuntes
de nebula. respicāt in libertatis au
te gratiam āi iubilatiōe dicētes. be
nedict9 de9 qui non dedit nos in pu
tem interit9/qui nos eduxit de la
cu miserie q de luto fecis. Egredere
queso de tenebris ad lucē/de labore
ad requiem de pditione ad salutē.
Arripe arma scīmonie/ exercitiū di
uine militie. studium discipline/ pa
tientissimū fructū iustitie ℔ primitias
felicitatis eterne. Dies tui transie
runt. horrendūq; est incidere in ma
nū dei viuentis/vitāq; q non desinat
perdere/q seuenter te inuoluere dolo
ribus sempiternis

¶ Idē cuidam quem infortunia ni
mis afflixerant. Et cōsolatur eūdē
nepotem suum sup morte auūculi. q
cōfusam hoīm vanitatē describit

¶ Epla duodecima

Infortuniū qđ deploras quo
dam compassionis affectu sus
tineo. Justū est enim vt qui amicū
eam in prospera profitear amici
tiam in aduersis. Nobis auunculū
tuum. mors inopina pripuit. qui si
lacrimis redimi posset tota fere in
lacrimas aurelianis ciuitas/efflue
ret. veruntamē qz mortis iactura
restitutionis beneficiū nō admittit/
illud saltem adhibeas solaciū. qđ e
honestas exigit ℔ dictat affectio
Familiarissime dilexi auūculū tuū.
ego te familiaritatē illi9 successorē
cōstituo q dilectiōis hereditē. Mors
auūculū tuū tibi abstulit/ꝫ fortis ē
dilectio vt mors. q in me ē q auūcu
lum tibi restaurauit Di materiā tue
promotionis michi obtulit oportuni
tas. erit apud me dilectio fortior qꝫ
mors/q gratia qꝫ natura Veruptā
men eqnimiter tolerare nō possum/
qꝫ incōsolabiliter doles/ et qꝫ sup do
lorē vulneris tuorū addidisse causa
ris dñm. casualem pedis extorsio
nem. ℔ incendium domus tue. In
hijs tibi diuina miseratio. fidem cer
tissime dilectionis exhibuit Quem
enī diligit corripit de9. flagellat āt
oēm filiū quē recipit. Dulcora sunt
iustis q misericordis dei verbera. qꝫ
vba adulantis. Vtinā nqt pphā

rripiat me iust9 in misericordia
& increpet me/ oleū aūt pccris nō
impinguet caput meū Di elisit & cō
triuit dñs pcē tuū. ipse ē q̄ erigit
elisos. q̄ sanat oēs contritiōes co
rū Cū sim9 oēs filij ire. aut causa
tis in xpō flagellū mie? Cū exarse
rit in breui ira eius/ q̄s sat si quae
tatur & ignoscat de9. et relinquat
post se bñdictionē? Nō obliuiscatur
misereri de9. ē et retrahat mie tem
perat Di flagellū eius aū equanimi
tate sustineas. ita transibit in grati
am. atq; secūm multitudinē doloꝝ
in corde tuo. cōsolationes eius le tifi
cabūt aiam tuā Ideo forsitan tem
poralit̄ te punit/ vt eterne mortis
ardores pena redimat temporalis
In edificio templi oēs lapides p
cus malleis tondebātur/ ne in illo
rum positioē sonꝝ mallei audiretur
Sic & viui lapides q̄ ponēdi sunt
in illa celesti ihrlm. que edificat̄ vt
riuitas. varijs infortunioꝝ tonsio
nib9/ prius poliūtur/ q̄ in edificio
celestis habitaculi collocētur Ded
nec i horreo dñi reponit̄ granū. do
nec flagellis aut trituratiū pdib9
sit exussū Circa tui aūt auūculi
mortē. magna tibi debet esse conso
latioīs occasio/ q̄ inocentissime vix
it/ q̄ i seculo nichil secularit̄ egit.
& p dieb9 eternis. dies trāsitorios
pmutauit Ille introiuit in potētias
dñi/ et in thezauros glorie q̄ non
trāsit In pace factꝰ est locus eius.
Nos in labore & crūpna vitā mi
seram ptrahētes dati sum9 in obpro
briū & derisum/ hijs q̄ habitāt i ci
uitate dñi virtutū Nōne spectacu
lum facti sum9 duib9 illis ihrusa
lem. cui9 ptiāpatio ei9 in idipsum?
Cui9 conīcatio ē in vinculo caritat̄
& vnanimitate virtutū. aū tota cō
uersatio nra in id. et aliud sonat/ &
in vniuersis actib9 suis. nō solū a
primis. ē a seipsa tota dissētiat?
Cōsidera singulorꝝ iudicia. studia/
vota. cōsilia. officia. dicta & merita
& videbis oia quadā discoloꝝ et re
pugnāti varietate cōfusa Quidam
q̄ sine omni piculo & labore viue
re poterāt. certa mortis picula & la
bores importabiles āplectūtur vt
viuāt Quidam more tātalico in a
quis sitiūt. dum inter opulentias
inedia se affligunt Quidā se vota
cōtinētie astrinxerūt/ et iuxta ppha
tā tanq̄ equi emissarij ad vxores
hinniūt alienas Quidā aū infinitas
congregauerint. se nichil reputant
congregasse Quidā studiose inqui
runt nec inuenire sufficiūt/ qualiter
modicula quā habēt. substātia con
sumat Quidam honores appetūt
& eos assequi nō possunt Quidam
honores fugiūt & ad eos trahunt
inuiti Quidam laudes hoīm vilipē
dūt et in hoc sunt laudabiles Qui
dam oī tpe venātur famā seculi. &
omni tempe sunt infames Quidā q
laborem requiem quetūt Quidā in
req̄e req̄em inuenire nō possūt Qui
dā apud alios venerabiles st. sibi a
pud se vilescūt. Quidam pl9 de se
lingue adulatria q̄ p scientie suc tri
dūt Quidā se tyrānica vsurpatiōe
magnificat Quidā se sua benignita
te vilificat Quidā ibi trepidat vbi
nō ē timor Quidā in piculo mortis

verissime sunt secuti Quidam non quescūt donec rem habeant concupitam. quā cū habuerūt. vilē reputāt. ⁊ abiectā Quidā rem quā non cōcupierūt adepti. iestimabilē in ipsa cupiūt voluptatē Quidā simpliciter viuūt. ⁊ in oībus pſperantur Quidā versātur in dolis. ⁊ cīs quelibet aduersāt Quidā p libitu suo viuūt ⁊ semp sūt vigeti. Quidā a regulis ypocratis nō deuiāt ⁊ assidue sunt īfirmi Quidā insipiētiam simulādo sapiūt Quidā nimis sapiendo desipiūnt Quidā a phīe sinu ad arma psiliūt Quidā a claustrali aut scolari quiete migrātes. cotidiana mēbroꝝ fatigatione se stangūt Quidā in litigijs ⁊ ꝗtradictionib⁹ gloriātur Quidā si eos oportuerit litigare torquētur Quidā in rebus nugatorijs sunt arcū specti. i arduis āt atq; serijs. ⁊ que maturo indigerēt cōsilio. penit⁹ incōsulti. Quidā amicas et domesticas suas gr̄es. īimicos humiliter venerāt Quidam verissime amicāe pfessores inimicos verissimē psequūt Quidā se supbe humiliāt Quidā humiliter se exaltāt Quidā i suis mēdacijs gratiosi sūt Quidā semp laborāt esse veridici ⁊ mēdaciissimi reputāt Quidā ea semp differūt que differri nō expedit. ibiq; sūt papites. vbi resanioꝛe cōsilio indigeret Quidā in pniciem aie cōiurātes. curā coꝛpis in delicijs agūt Quidā zelātes salutē aie. coꝛpi mısero ⁊ afflicto nō pāt Quidā de crastino nūq; cogitāt Quidā in vniuersis oculos p uitētis dirigūt in futurū Quidam de propꝛio pr̄imoniū xpi augent Quidā xp̄m sequūt pauperem vt de xp̄i pr̄imonio suis nepotibus thesaurizēt Quidā iteꝝ simplices/ exteꝝ sē austeri. vt sic inter frēs vinculū sociale cōalient Quidā exteꝝ māsueti murmurāt iteꝝ. vt fratē ne societ⁹ dissuāt vnitatē Quidā irascētes ad horā īsaniūt Quidam dissimulatorio vultu palliāt ad tēpus iurias ⁊ absc̄ōdūt Quidam sub risu fictitio plorāt Quidā sub pretensi lamētatioē exultāt Quosdā ad dāpnosos honoꝛes īduāt ābitio Quidā nichil honoꝛes reputāt sine lucro Quidā libēti⁹ donāt sem p ingratis Quidā libenti⁹ mutuāt debitoꝛib⁹ nūq; soluturis Quidam omēs libꝛos reuoluūt ⁊ nichil addiscūt Ded et q̄dā oīa pmittētes pmissa nō soluūt Quidā oīa ipsu dēter agūt ⁊ ipsis p voto succedit Quidam oīa cōsilioſa disponūt ⁊ semp in cōtrariū cis cēdit Quosdā nobilitas sua magnificat/ quosdā humiliat/ ⁊ q̄nq; apud pnāpes ac ceptioꝛ est fatu⁹ qz ignobilis. q̄ nobil qz prudēs Quidā oēm sollicitudinē a se pr̄sus exutiūt Quidā nō solū suis sed eāā alienis negocijs se min⁹ suffiāenter inuoluūt. Quidam omnia. consilio alieno disponunt. Quidam in omnibus sequūtur pr̄ie voluntatis arbitrium. Quosdā negocia licet ardua nūq; solliciant Quidam in rebus eciam nugatorijs anxiose se torquent. Quidam vt alienis placeant expēsis seipsos cruciant Quidam de alieno pdigi de pr̄io sunt auari.

Quidã satis tenues. multa vestimẽta faciunt ⁊ consuũt. Quidã qđ deteri⁹ est multa edificia inapiũt/nec consũmant Quidã comedunt vt ieiunẽt. Quidam ieunãt vt cõmedãt Et quid per vniuersa exurrã? Si linguis hoim loquar aut angelo⁹ dissonantias habitantiũ in hac terra dissimilitudinis. recensere non potero/cum vnusquisq; non tantum a proximis dissentiat/ꝫ dissideat a seipõ. Gaude igitur si captus est auũculus tuus de hoc seculo nequã. ne malicia imutaret ĩtellectum illius. De mundo eductus est quo mũdus non erat dignus. Assumptus est de medio praue ac peruerse nationis/ut inhabitet in splendoribus sanctoꝝ/vbi ad pacem ⁊ cõsonantiã. vniuersa cõponit armonia Vtutum. vbi viuendi ẽ inuariabilis status ⁊ eternitas gaudioꝝ. De incendio autẽ domus aut pedis ex torsioẽ ne murmures Nam si animi dotes quibus p̃cellebat auũculus tuus imuteris/pes tuus stabit in directo. erit dñs lucerna pedibus tuis ⁊ sic sup semitas iustitiae te deducet vt p domo fragili. domũ habeas in celis non manufactã. salubrem. iocundã. decoris incõparabilis ⁊ eternã. Mitte michi Vsus et ludicea q̃ fea turonis. et scias cum apud me transcripta fuerint eatẽ sine dilatione aliqua rehabebis

¶ Ide quidã nouicio q̃ affectabat p̃catũ Ite arguit claustralis appetẽs p̃latũ ¶ Epistola tredecima

Claustrũ et custodiã posueram ori meo. sed illud in amaritudinis verba laxare cõpellor. cum tu nouicius ⁊ claustralis appetas p̃latum. dicis q̃ in parrochia p̃latus quem postulas. multos lucri faceres deo. de tuo siquidẽ lucro dubius. de tua perditione sum certus Nã quid est claustralem redire ad seculum. nisi celi habitatorẽ cadere in ifernũ? Vis p̃esse anteq̃ subesse Aut nosse discipline p̃cucurris magistratu Ordo hic preposteruus est. p̃ius q̃ doceas expedite docere. Apostolus timotheum instruẽs qualem deberet eligere in ministeriũ Vbi dei Nõ neophitũ inãte ne forte sibi elatꝰ i superbiã / iacue i tẽptationẽ dyaboli Periculosũ est neophitis ⁊ nõdum in sancta religione firmatis. exire in publicum. ⁊ usurpare offica pfectorum. Nam filius sunamitẽ. qm̃ adhuc tenet ⁊ puer⁹ egressꝰ ẽ ad messores reũtens ad mtrem. ⁊ clamãs. caput meũ dolet. extinctꝰ est Dyna filia iacob. nisi in publicũ exijsset. sichem. captus sui violentiã declinasset. Item iacob mãsuetus cõputatur q̃ domi sedebat q̃ esau. durus ⁊ hyspidus. exterꝰ venabat. Vtinã desiderasset tuum esset/iugo dñi assuescere. ⁊ sedere in claustro. maxime dũ adolescẽtia est in cursu Nã teste sapiẽtia Bonũ est viro cum portauerit iugum dñi ab adolescẽtia sua. sedebit solitꝰ ⁊ tacebit. leuabit enim se supra se. Proni autẽ sunt sensus hoĩs / sicut dicit scriptura/ ab adolescẽtia in malum Amplectẽ igitur iugũ dñi ⁊ delectare in vinculis eius. Jugũ enim domini suaue est. et onus eius leue.

De sapientia scriptū est Iniqe pcē
tuū in gpectes ei9 · Ne accidietis
in vinculis illi9 Claustrū semel in
gressi9 · clausisti te · 7 xpi vinculis al
ligasti Clausisti sane 7 alligasti te
p obedīētie iugū · p clausurā ordis ·
p disciplīne observatiā · p timoris
7 reuerētie ligaturā Clausurā hāc
habiebat ille de quo salomō ipro
pterādo dcām erat · p agrū pigri hois
trāsiui · et p vineā stulti · totumq; re
pleuerant vrticē 7 spine · 7 macerie
a lapidū ei9 destructa erat Sac eq̄
dem q; sci9es · 7 trū aliquid de
scolari scīetia attulisti in claustrum
Verūptn̄ non existimes te habere
spm̄ dei · donec draco moysi deuoret
draconēs pharaonis / donec scīeti
a caritatis · euacuet sciam vanitatē
Adhuc nouia9es / et ignoras q̄li
ter te in agricultura dñi oporteat
laborare Demptū quippe est i lege
dñi Non arabis in pmogenito bo
uis In leuitico legē Di obtuleris
mun9 pmiciarū frugū tuarū dño ·
de spicis adhuc virentib9 torrebis
eas igni / 7 confrīges eas in modū
farris In quo vita nouiorū paten
ter expīmitur · quorū mētes adhuc
desideriorū carnaliū humoribus gra
uide et tumētes · nō acceptātur in
sacrificio dñi · nisi pus igne tribula
tionis torreantur / nec palcas prio
tū deponūt affectuū · nisi p laborē
7 abstinētiam frangāt Verbū
ecclīastis est · Nō te imittas i pplm̄
nec alligres tibi pcā duplicia / quod
quidā fecerūt / qui extra mentorū suf
fragiū am / officium docētis assumūt
Dicat apostolus · caritas ad magiste
rium te cōpellit Cui putas illude
re ? Aplūs ad corinthios loquens
dicat Caritas nō est ābitiosa · non
agit pperam Nos āt scim9 q; pec
pterā facē · 7 ad hoc cēa ambitio te
induat Di prophet9 fuerunt increpatores
a serpēte · quis me debitur ei ? Non
fuerūt pnapi aplorum cōmisse cla
ues regni celorū · donec terna confessi
one fidei pbaretur · vtinā suscitaue
rit dñs spm̄ tuū · qui suscitauit ad
liberationē susānē / spm̄ pueri iunio
nis Ipse suscitasse legitur spm̄ othoniel · spiritū helboec · spm̄ gedeonis
7 aliorū oim quorū mīsterio ad li
berationē populi sui vrbatur Nes
cio si forte cū aplō dicis · q; non ab
hoīe sed a deo dūtaxat euangeliū
didicisti Vtinā nouerus · quia q̄ gla
dium accipit gladio pibit De nā
q; iterumit q̄ verbū pdicationis idig
ne pīsumit · lex ipialis munerē xxv
annis ad tutele officiū nō admittit
Ded nec ezechiel donec tricesimū
annū cōpleat · apiūtur celi · vt dei vi
siones intelligat Nec moyses ad li
berationē ppli de egipto mittitē / do
nec annos lxx trāsigēdat Doleo q;
prioratū desideras · poratū āt leui
ter obtinēs · si desideraēs esse poste
rior Ille q̄ sol9 de puluē erigit pau
perem · i scola euāgelice disciplīne
nos erudit nō appetē platurā Ar
deres desiderio lucēdi alijs Vtinam
arderes arctēti desiderio nō lucēdi
Erat inqt iohes lucerna ardēs 7
lucēs Sufficiat tibi si i claustro ar
deas Di enim velis lucere coram
hoibus · timeo ne lumē qđ in te ē
tenebre sint Nam qui hominibus

placent cōfusi sunt/qm̄ deꝰ spꝛeuit eos. Bonū est ardere. sed ignc cau tatis. nō vanitatꝭ. Ignē dicit dñs veni mittere in terram. ⁊ quid volo nisi vt ardeat? Ardeat siquidē et lucat ille. quo maior inter natos mulieꝝ (veritatis testimoio) nō sur rexit. Tu vero q̄ diu sub modio es. ardere tibi potes. lucere sed pauas lucere aūt publice. nō est tibi datū donec sup candelabꝛum collocꝛis. Dustineas igitur intrū. ⁊ ardeas sapienter. Ardet enī ꝛeprobus. ſ si aut ignis ī spinis. Exarserūt ⁊ ūiqui (sicut legit) in capiscētijs suis. Di vis exire de claustro vt obtineas li bertatē. deuias ⁊ aberras/ recedēs enī a claustro elōgaris a deo. Nec possū te videre liberocem q̄ si pꝛo xpō claustralem subeas ⁊ impleas seruitutē. libertimū te facis. si ei ser uus ex corde. aut seruire regnare est. Dicis q̄ si haberes pōratum. aut saltem liberam egrediendi ⁊ p̄dicā di licētiam. fructū in ecclesia dei fa cꝛes tempestiuū/ facꝛes quidē. nisi qꝛ iā mūdꝰ. oculo iude p̄ditoꝛio/ te venderet. Et cū te fallaci oculo alliceret/ angelis sathane dicebat. Quemcūq; oculatus fuero ipē est tenete eū. Jam te pūcaliter tenent ⁊ te desiderare cōpellūt quod spon taneꝰ abiurasti. vereoꝛ ne cū spū ce pꝛis. carni cōsummeris. Renūciasti seclō ⁊ pompis eiꝰ et spūalem in te iherucho subuertisti. Dias quoni am adhuc durat impꝛecatio iosue. Haledcūs qui reedificat iherucho. Nō decet redire ad seculū monasti cē ordinis pꝛofessoꝛem. Di p̄dicare ⁊ docere affectas pꝛius docearis q̄d docere te opoꝛteat. Adhuc plāgentē habes nō docentē officiū. Docꝛo q̄ dam de domo tua exierūt. occasione alios instruendi. ⁊ ad sāctioꝛis vite ꝓpositū cōuertēdi. ⁊ per eos scādali sata est domꝰ tua. Neminē palpat dñs. ve homini p quem scandalū venit. Ve inquit vobis qui circuitē mare ⁊ aridam. vt vnū pꝛoselitum faciatis. Hij sūt dicit apostolꝰ qui pe netrāt domos. ⁊ captiuas ducunt mulierculas oneratas pcīis. Bene in claustro potes legere. scribere. et docere. Sapiētia dicit. Sapientiā scribe in ocio. ⁊ qui minoꝛātur actu ꝓficient eam. Nā ⁊ paulꝰ in vinea l scribebat ⁊ edificabat alios ad sa lutē. Jheremias dauꝰ ī carcē scribit ⁊ pꝛecipit baruth. vt legat ꝓmuna tiones domini. Ama q̄so claustrum ⁊ abscinde ab animo tuo desideriū exeundi. Nam iuxta sentētiam coꝛ dis mei/ si paradisus ī hac vita pūi ti est. vel in claustro est vel in scolis Quicquid enim extra hec duo est. plenum est anxietate. īquietudine. amaritudine. foꝛmidine. solliciudi ne ⁊ dolore. Tu vero nescio quam seculi dulcedinē sompniasti in claus tro quā si forte per insipiētiā apprehē deris auolabit vt sōpniū. ⁊ inē nu gatoias būtudines/ q̄s suspicas. in ueniesse delusū fallax. ⁊ seductoꝛia illa euagādi voluptas/ ꝙsumꝫ claus tralis innocētie fructꝰ. ⁊ qd̄ nūc te putas honoꝛabile ⁊ lucꝛosum. in tuc fame dispendium et periculum anime cōuertetur.

De vita clericorum et laicorum curialium et eius incōmodis. Quis sit miseria curialium

Epla Xliij.

Dilectis dñis et amicis/clericis de capella dñi regis Duo pe tus bles. bath. archid. Salutē in vero salutari Gracias ago gracie vestre q̄tas possū/qua q̄diu quersa tus sū inter vos: me fraterno colluc tis affā. nec mun⁹ michi ap̄d vos/ effeat grā: q̄ apud alios/diuturna nature cōditio aut natura Di equi tabam⁹/erat lucerna pedib⁹ meis eratis michi p vehiculo in via. Di autem vestus idulgebatur iumētis sabbatū/hoīes enī in curia sabbati zare nō vidi/vnde et ī ea pte melior est cōdicio iumētorū. Tediū illud quod frequēter affiat curiales: vec tra michi dulcissima colloqua fura bantur/eratisq; solacia et exultatio mea/i via. i camera. i capella Duc tus equitē quodā spū ambitionis/ me totū ciuilib⁹ vndis imersera: de umq; et ecclesiā eius/atq; ordinem meū post tergo reiacēs. nō q̄tā fras set michi dñs: ꝛ q̄tas michi possē aggregare diuicias/anxius attēde bam Ecce ergo q̄ retro sūt oblit⁹/ me ad ātecēa ꝛ nō more apli por rigebam. verūptamē castigās casti gauit me dñs. et morti nō tradidit me: quē lecto dolor affligēs/in cor pus paruū. abiectū et nuscū/spiritū suc īdignationis infudit Anxiabar ad mortē. iamq; corpis et aie diuor cīū/certissime imminebat. Dz intelli gens pat misericordiaū/q; natura essꝫ michi vexatio intellectū: ictus/ miser cordie correctus est: simulq; spm ire suc cohibuit. et a me ābitio nis spm exsufflauit Dane frequēt legerā verbū illd salonis Ire de hos pitio i hospitiū vita pessima ē. Dā ebā q; vita curialis/more est aie. recolebā dāpnabile ee in clerico/se cu ralib⁹ aut secularib⁹ negocijs imis cere Nec a memoria mea exciderat illud ecclesiastici verbū/qd me et cōsimi les a curialibus curis debuerat abs traxisse Noli ab hoīe q̄rere ducatū neq; a regē cathedrā honorē/penes regē noli q̄rere vider sapiēs Non q̄ras fieri iudex/nisi valeas virtute irrūpe uiq; ad molas iniq̄tatis. Nō te īmittas in multitudine ciuitatū/nec alligetis tibi pcā duplicia Porro sic me in ebriauerat ābitio/sic me blāda pni pis pnussa subuerterāt: vt scīes et prudēs/viderer in oē discrimen aīe/ corporiß dispendiū: ptinaciter cōiu rasse. Verūptamē in flagello dñi/ grām paterne correctionis ītelligēs: meditat⁹ sū nocte cū corde meo/et exercitabar et scopebā spiritū meū. Dic palliū cum ioseph. cū mathco theloniū. sindonē cū iohe. cupidita tis ydriā cū samaritano/relinq̄re et abiurare decreui Adiuuit me dñs/ et ābitionis ardorē. quē pius in me torrentes auri et argēti ēpare nō po terāt/ros diuine miserationis exti⁹it Cōfirma hoc deꝰ quod operatus es in me/nec me redire ad vomitū: nec meam quā destruxi ihericho/ tec dificare permitte. Ego putridissim⁹ pulus/et modicū flatu dispergēdꝰ

in ventos·vt quid ad ampliores di
uicias anhelabā? Hodiaus venter
meꝰ cotidie modico pane cōtentus
est Dederatq; michi dñs vnde sin
gulis diebus cū hylaritate animu ꝙ
quiete corpis·posse pascere multos
ventres· Nūqd infelix debui venari
et iuuenia in castris·in aie et corpis
mei expiaū·vt pascerē multitudinem
iumētoꝝ et hoim? Nūquid gloria
hois est·hoies ꝙ iumēta pascere·ꝙ
a verbo dei/ꝛ a cibo aie ieiunare?
Esca vētri et vēter escis diat aplūs
deꝰ aūt hunc ꝙ has destruet Por
ro panis vite duraturꝰ ē in eternū
Deruētes eqtē de quoꝝ numero
sa multitudie magīstes plurimū glo
riant/suoꝝ venatores sē ꝙ aucupes
dñoꝝ/pcū eni sequūt nō hoies/qđ
ex eo maifestissime liquet·qz illos
quos in diuicias ꝙ honores extulit
fortuna dementioꝝ·nec numerosi
tas illa clientele secuta ē dū adhuc
paupes essent·nec hodie sequerētur
si in consimilē reciderent paupta
Pro hac vanissia vanitate/militāt
hodie nostri aunales in labore ꝛ e
ūpna·in vigilijs multis·in perica
lis magnis·periculis maris·perica
lis fluminū·periculis pontiū·perica
lis mōtiū·piculis in falsis frib9 In
moꝛib9 frequēter·in constatione et
lassitudine corpis·atq; in alijs vi
te diseriminib9·in qb9 glām marti
rij mererētur·si hꝰ p xpī noīe sustine
ret·Nūc aūt sī mīes seculi·mūdi p
fessores·discipuli antic·milites her
leuni·p multas siqđē tribulatioēs
intrāt usti in regnū cœloꝝ·hij autē
per multas tribulationes promete
tur infernū· Ve qui trahitis iniq̄
imāgatis/sicut ꝓpha cōmemoꝛat/in
funiculo vanitatis·Quid pdest ho
mini si totū mūdū lucretur·aie ve
ro sue detrimētū patiatur? Testimo
nio salomonis·Nō pderūt diuiae
in tpe vltioīs·diues eni cū iterit
non sumet oīa·ꝙ non descendet cū
eo glā domus eius Hiserimi qui
utemur cū quete bonis·que supza
oēm nroꝝ exigentiā meritoꝝ·no
bis grā diuine miseratioīs indulsit?
Libēt siquidē utemur·ꝫ dña am
bitio nō pmittit/q̄ ad magnaꝝ di
uiciaꝝ acq̄sitionē nos exatat·ꝙ sꝛ
hyatꝰ apit āplioꝛes·ereptū aua
rus non iplebit pecunia·ꝙ q̄ amat
diuicias/ fructū non capiet ex eis·
Apud hoīem quidē vilis·sed apud
deū et angelos eiꝰ/glorioſus est ti
tulus paupertatis Dño qz eos q̄
in cura dñi regis moꝛātur/aut poti
us moꝛiūtur·spes regie liberalita
tis frequēter exhylarat/que q̄nq; in
multos·magnifice ꝙ munifice se effū
dit· Sperat aūt vnusquiꝫ sibi cue
turū·quod videt plurib9 cueniſſe·
Dub istiꝰ expectationis dulas ꝙ in
certo solatio·tediosa delectāt/grauia
leuigātur·amara dulcescūt/nūq;
martires·laboꝛes q̄uis infirmi·ex
pensas eas q̄uis auari non sentiūt
Dic vt non perdat/nō cessat pdere
lusoꝛ·Et reuocat cupidas·alea blā
da manꝰ·Videntur michi in vbis
ꝙ desideriis·illū psij vsare vsiaulū
Jam dabitur iā iā·donec decepti
ꝙ exspes Nec quicq̄ fido·suspirat
nūmꝰ in ymo· Pero iuxē sapiētē·
sera ē i fūdo pamoia Illud i anima

detestabile ē. q2 qui magis diligūt
min9 diligunt. Impiti etiā q oīno
inutiles elegantioribus bñficijs āpli
antur/diuitiae accumulāt diuitib9.
Nec ē q respiciat ad inopē q mēdicū
Helizeo9 implebat vasa vacua. q de
ficientib9 vasis vacuis/stetit oleum
In curia vero contempnūt vasa va
cua. q plena īplēt. ligna in siluas q
aq̄ in maria deferuntur Ego sane
dispendia enormiū expēsarū. q sup
oīa iacturā perditi temp9 deplora
rem. nisi q2 maximū laboris mei re
puto fructū q nostrū pnāpē p grām
dei q suā. semp habui spiritū/mitē/
affabilem et benignum. Nūq̄ po2
rexi ei preces. quas nō admiserit li
beralit. preparationem meā cordis
mei in plurib9 ei9 benignitas q̄q
fuerit. Diligebam ipm et diligo.
et semp diligā ex affectu. Nec me
diligat de9 nī ab ipsi9 dilectione de
sistā Grā nāq̄ ei9 me ppetuo vendi
cauit in suū. Duūq̄ semp erit. si q̄d
cogito. si quid scribo. si quid sum. si
quid valeo/si quid possū. hinc erat.
q q̄diu vrā vsus sum comitiua. q̄li
bet dies in q̄ dñi regis alloq̄o non
fuebar/ in tristic et nubila videbat
dies in qua suo me dignabatur al
loquio. michi tota tanq̄ dies impe
rialis in gaudio ducebatur Consi
derantissime dico. maiorēq̄ ptē mūdi
testē habeo/in hac parte a tempe ca
roli nullū fuisse pnāpē/ adeo benig
num/prudentē/largum/q strēnuum
hic pauca in ei9 cōmēdatiōe pstringi
qua in hijs quatuor oīa bona prin
cipum efficaciter conduduntur.
Dane licet obsequiū et reuerentiam
debeamus prīncipibus. et maxime
regi tanq̄ p̄cellenti/tm nre professi
onis homines efficacius. posset in
cūijs deseruire pnāpib9 q̄ in castris
Diplomatices equidē et q̄ min9 in di
uina pagina sit eruditi/si in obsequio
regie maiestatis militare pponūt.
nō arbitror hoc absurdū Decreto in
sacris ordinib9 constitutus. et in di
uino eloquio pollens. qui iam tene
tur fontes suos deriuare foras. ta
lētūq̄ sibi creditū cū lucro ad domū
reportare/ omnino inexcusabilis est
si curialib9 vinculis se innectit Audi
quid de talibus dicat dñs per pro
phetā /dedi eis inquit argentum q
aurū meū ipsi vero de auro et argē
to meo operati sunt baal Nōne fa
bricant baal de auro et argento da
mini q̄b9 sapiām q eloquētiā dedit
de9. ad tantā scientiā salutē plebi e
ius. ipsi vero talentum domini ter
re infodiunt/atq̄ baal cōstruūt. dū
pro temporalū rerū questu. quasi sb
iactu alee. vitam et aiam ponunt
Isti cōstituūt archam dñi in azoto
quod interpretatur ignis cōcupiscē
tie q2 p abitiosā cōcupiaz glām nre
pfessiōis euacuāt Conūtit dñs flu
mia eoz i sāguinē ne bibāt terrāq̄
ferreā q cœlū eneū dat eis. vt pluuie
celestis exptes. fructū vite nō faciāt
Decenter equidem et prudenter pe
rerūt. q2 īmiscuit eis dñs spiritū vti
ginis. eisq̄ rotā maloz rex sapiēs
ipioz vētilatoz īmittit Perdite vi
te homines se laboribus torquent/
cruciant curis. expensis euiscerant.
Nonne figurā arance gerunt. que
de suis viscerib9 telā texit. vt capiat

muscā vilissimā? Quid est inanis glā quam venanť nisi musca vilissima murmurosa? Voracida? Fugitiua? Quidam allegantes excusationē in pācis ac veterť adc pzomata pferētes. interrogātibꝫ quare animā sequātur/ quā deo ꝛ saluti sue nō abigunt esse cōtrariā Ad colorē ꝛ tuitionē sue ambitiōis exēpla antiq tpis introduxūt. Ad correctionē et eruditionē regū inquiūt nussi sunt moyses ad pharaonē. Jheremias ad sedechiā Helyas ad achab. Joiadas ad ioasā. O demoe curialis. nūquit dns te misit ad regem? In obsequiū eiꝰ te misit/aut potiꝰ ītui sit ābitio. Certe post signa in tubo in serpēte. i manu lepzosa. ab iniūcta sibi legatione moyses se excusat Vi tibi legatio eā impossibilis a rege iniūgitur spōte te offers/ magna dicis/ ꝛ maioza pmittis Cupiēti enī aīo. nil graue videtur. nichil ambitioso difficile. Ideoqꝫ ambitio est q̄dā symia caritatť. Caritas enī pacens est pzo eternis. ābitio patitur oīa pzo caducis. Caritas enī benigna est paupibꝫ. ābitio diuitibꝫ Caritas oīa suffert p veritate/ābitio p vanitate vtraqꝫ oīa credit/oīa sperať. ſ lōge dissimuli mō hec ad glām huiꝰ vite. illa ad gloriam sine fine. Nam in igne aliter se habet autū cutilās. ꝛ aliter pale a fumans. Caritas nūq̄ expadit. ābitio nūq̄ surgit. ambitio enī ipsa est iniquitas sup talentum plūbi. hec ē oculꝰ oīm curialiū sicut zacharias dicit hec ē oculꝰ eoꝝ in vniuersa terra. nō dexter oculꝰ sed sinister

Omnes enim qui militant in castris ābitionis capti sunt a noaꝝ amonite. dextros qꝫ oculos amisertť Perspicaces enī sunt in acquisitione tpaliū. iactura vero vite q̄ pterit ꝛ iminentia morťq eterne suppliaa nō attendūt. Cautiētes aūt sūt ad bonū ſ perspicaces in malū Sapientes sunt dicit ꝓpheta vt faciant mala Bona aūt facere neſciūt Ipi aūt tq̄ lapides scūarij dispsi sūt in capite oīm plateaū. Rem tpaliū acquisitiōi impendūt q̄quid sciūt quicq̄d loquūť. q̄cq̄d faaūt. de illo potissimū miroꝛ qualiter curialis sustinere potest molestias q̄ diu seculari mulier et castis disciplinalibꝫ assuevit. Ad curiales vero. apud quos in acapiēdo abo. in eātatiōe/ in vigilijs nō est ordo/nō est rō/nō est modꝰ Apponiť dcm aut militi curiali. panis nō elaboratꝰ /nō fermētatꝰ/ſfectꝰ ex cerusie frabꝰ Panis plūbeꝰ/lolialꝰ ꝛ crudꝰ/vinū vero aut aquꝛe. aut muroꝛe coꝛruptū turbidū vnctuosū cauadū/piceatū/ ꝛ vapidū Vidi q̄ñq̄ vinū/adeo fetulētū magnatibꝫ apponi/ qđ non nisi clausis oculis ꝛ cōfertis dētibꝫ cum horroꝛe ſ tactu crubꝛari oportebat potiꝰ q̄ potari Cerusia q̄ in curia bibitur horrēda gustu abhōiabilis est aspū In curia ꝓpter frequentiā pplōꝝ aīalia vēdūtur indifferēť sana et morbida pisces eā ia q̄ triduani nec tñ aliq̄d de pāo putrēdo aut fetoꝛ iminuit. Decumbētes ei de infeliaū quinaꝝ morte aut lāguore non curant. dūmodo dnoꝝ suoꝝ mensis/pleniozibꝫ fruaūs seruiaē

Implentur mortiāis·fiuntq; multarū sepulchra mortuū et discūbentium ventres·Multi eaā ex aborum hmōi corruptela frequētius morētur/sed famelica ventris ingluuies et illius epiālis abyssi cyllea voragō·ope laboriose exercitatiōis vniuersa ꝙsumit hinc est ꝙ si in aliquo muniapio·spaciū more pductionis indulgeant/aliqui eorū semper manent morībūdi Vt cetera taceam molestias mareschallorū sustinere nō possū/hij quidē blādissimi sunt adulatores/detractores/pessimi/improbissimi emūctores·Importunissimi sunt donec accipiant·cū acceperint sunt ingrati Et nisi manū suā domator cōtinuet ītimā Vidi plurimos qui mareschallis manū porrexerant liberalē· hij dū hospiaū post longi fatigationē itineris· cū plurimo labore quesissent·cū adhuc essent cum epule semicrude· aut cū iā forte sederent in mensa·quādoq; etiam cū iam dormirēt in stratis·mareschalli supervenientes in superbia et abusione·abscissis equorū capistris/eiectis ꝙ foras sine delectu et non sine iactura·seruulis·eos ab hospicijs turpiter expellebāt amissis ꝙ omnibus ad quietis nocturne solaciū cōportatis non habebant miseri·diuites tamen vbi nocte illa capita recliparent Curialibus miserijs illud adiāo· ꝙ si rex alicubi phendinare promisserit maxime si regia vox proclamia publicauerit volūtatē/certissime scias ꝙ rex sūmo mane iter arripiet/et propositū singulorū īopina subitatione deludet Ideo frequenter cuenit/ꝙ hij qui sibi in cura minuūt·vel acceperint mediānā/omissa corporis cura·principē sequūtur q ponentes vitā suā quasi sub iactu alee ne perdant·qđ nec habent nec habitum sunt/seipsos perdere nō verentur/videas homines quasi furiosos excurrere saumarios instare saumarijs·et quadrigas occursare quadrigis·omnes tumultuare ad inuicem·vt ex ipsa rerū turbatione·tibi expertissime describatur facies infernalis·Dꝙ si princeps predixerit se ad aliquē certū locū sūmo mane in crastino profecturū / sentētia procul dubio mutabitur ideoq; saas eum vsq; ad meridiē dormituꝝ· Videbis saumarios sb onerib9 expectātes/silere quadrigas·dormitare pambulos·mercatores curie anxiari·oēs inuicē musitantes·curritur ad meretrices/q tabernarios curiales·vt in ꝗrā ab eis q̄ princeps pfecturus sit/hoc enī gen9 curialiū·archana palacij frequēter nouit·Regis enī curiā sequūtur assidue·hystriones·cōdidatrices·alcatoēs·dulcoārij·caupones·nebulatores·mimi·barbatores·barbatrones·hoc gen9 oē· De pe vidimus rege dormiente·dū medīū silenciū tenerent omnia·sermo a regalib9 sedib9 veniebat nō oīpotēs/sēs oēs exercitūs et ciuitatē ad quācunq; erat vel opidū noiabat/post lōga tedia expectatiōis īcerte·ædebat nobis ad solaciū ibi hospitari vbi sperabāt hospicioꝝ et victualiū copia ineīri·Tāta itaq; q tā confusa atq; tumultuosa erat eātū peditūq; discursio·vt crederes abysso euersa·

emptionem fieri ab inferno. Poero
ẽũ iã dictã illam. aut totã aut fere
totã. nũ p̃cãbuli pegissent / muta
ta voluntate rex alio diũtebat / vbi
forte vnicam domũ. ꝙ suffiacentiam
victualiũ q̃ nulli ꝙmunicãt habebat
Et credo si hoc dicere audã. ꝙ vo
luptates suas de nũs ãgustijs am
pliabat. Trib9 ergo aut quatuor
miliaribus per siluas incognitas.
et frequenter in tenebris obertãtes
credebam9 nobis successisse ad votũ
si nos fordidum ꝯ vile cõtingeret in
uenire tugurium. Erat autem sepis
sime inter curiales de mapalib9 gra
uis ꝙ dura cõtentio. seqz pro hospi
cio gladijs appetebãt pro quo îdig
nũ esset litigiũ inter porcos Quali
ter ea nocte nobis aut cuctionib9
nũis fuerit aliquẽ vẽm hesitare nõ
credo. ego aũt ꝙ mei. diuisi eram9.
vixq; per triduũ potui congregare
dispersos Dũme de9 oipotens. tu
qui es rex regum et domin9 dñanti
um qui es terribilis apud reges ter
re q̃ auferes sp̃m p̃nãpũ q̃ das salutẽ
regib9 in cui9 manu cor regũ ẽ. et q̃
cũq; voluerit vtis illud vte ꝙ cõuer
te cor hui9 regũ. ab hac pestilenti cõ
suetudine/vt sciat se esse vnũ hoim
atq; hoib9 quos posteũ non ambiti
o. sed necessitas trahit. discat et as
suescat exhibere grãm regie liberali
tatis. ꝙ humane cõpassionis affectũ
Dimitte queso me adhuc plangã
paululũ dolorem meũ ne reuertar î
eternã laboriosam ꝙ optam morũ ca
ligine vbi vmbra mortis est ꝙ nul
l9 credo. Nam vt ad ministeriales
curie redeam apud forinsecos iani
tores/bidilanam forte gratiam. ali
quis multiplici obsequio merebitur
sed vsq; in diem terciũ non ducabit
nisi cõtinuatis munerib9 ꝯ obsequi
is redimatur. Regem dormire aut
egrotare. aut esse in cõsilijs mentiẽ
tur Te si honestus aut religiosus
es aut qui eis heri non dederis /di
utissime foris î luto. ꝙ in pluuia sta
re cogent. Et vt iniqui9 icaur tuũ
ira vlcerent ꝯ crudeli9 anxient. ani
flones ꝙ furaferos. ad primũ vbũ
gratis intrare permittẽt Hostiarios
camere cõfundat altissim9. fauẽ cui
cuiuslibet boniviri ꝓfusiõe mltiplici
ꝙ tuborũ. perfundere non verentur.
Euasisti terribiles virgas. si nichil
dederis hostiario nichil actum est.
Si nil attuleris. ibis homere forcas
post p̃mũ verberũ/ tibi supresset alius
horribilior. verbero briareo terribi
lior nequior priuilegio crudelior mi
notauro. Quanta cunq; tibi mor
tis necessitas. aut discrimen exhe
redationis incumbat / non intrabis
ad regem. ymmo quod sepi9 accidit
vt grauꝫ anxietis. et vt ita loquar
tumpantur vt plia vbera. tuus in
troducetur aduersarius te excluso.
Domine ihesu xpziste si sic viui
tur. ꝙ in talibus vita spiritus eorũ
qui castra sequuntur. nunq̃ queso in
castra regrediar. Jactura siquidem
annorum. quos arta curiom in re
gis consumpsi. estimationem nõ re
cipit. Saluto vos ꝯ miliciam vestrã
ne dicam maliciam curialem. Alia
milicia est ad quam thimotheo scri
bens aplũs me inuitat. Milita in
quit miliciam bonam. habẽs fidem

et conſcientiã puram Vbi dicit mi
liciam bonã/patẽter excludit mulie
am auxiliẽ tanq̃ male ſibi ꝙſciam.
inhoneſtam.reprobã.perditã ꝛ dãp
natam Vos etiam amici caſſimu.
quãdoq; recogitetis in amaritudine
anime veſtre/dices quos in cuna per
didiſtis.hora eſt iã nos de ſompno
ſurgere.ſurgite poſtq̃ ſederitis/ ne
obdormiatis in morte.vita nos fu
git.mors inſtat.hoſtis inſidiat vt
capiat.et nõ eſt q̃ eripiat. Emulor
quidem vos dei emulatiõe/zelans
et ſitiens ſalutẽ veſtrã in viſceribus
ihesu xpriſti.videtis quia cuna ple
na eſt laqueis mortis? Hec aũt i
ſtabilis ꝛ incerta.iudex q; terribi
lis nos expectat Horendũ eſt aũt
inidere in manꝰ dei viuentis.illoſ
truncatꝰ inurtere/ quoꝝ non eſt in
termiſſio neq; finis Dño me ſpiri
tualẽ ihereticho ſubuertiſſe.poſſeq;
mopſi ſucceſſorẽ dixiſſe reprobor Qui
ledificat ihericho.Ego
ſiquidẽ proceſſi i diebꝰ meis Et vt
ſermonibꝰ iob vtar Fuge mee dãt
teſtimoniũ ꝙtra me.Et item. Ore
nes anni trãſeunt/et p ſemitã qua
ambulo nõ reuertar Recogitabo q̃
dies pditos i amaritudine aĩe mee.
teſidiũq; annoꝝũ meoꝝũ/ſtudijs im
molabo ꝛ pari.Illud aũt nouerit
q; ad gr̃am.gloriã ꝛ magnificentiã
dñi regis.iam de actibꝰ eius libr̃ũ
ex magna pte cõpoſui/qui veſtre fra
ternitati ꝑmunicãdus eſt.ſ adhuc
opus illud/manꝰ artifica exigit
et elimat.vt eã in publicã audiẽtiã
veniam:nec obtrectatoꝝũ linguas/
nec venenoſos morſus inuidie perti
meſcat. Beneualeãt ſocij et amici
noſtri.ꝛ ſciant me ſuũ eſſe vniuerſi
et ſinguli. Finis epiſtole contra au
ricales

Monetur electus ad propoſitũ ſanctitatis Epla xv.

Vocauit te nobilis eccleſia car
notenſis/ de ſubiecto in prela
tum.de filio in parentẽ.de diſcipulo
in magiſtrũ. Di vis eſſe qđ dicam⁹
vt inter electos dñi cenſeaꝝ.qui in
electos ſuos mittit radices.qui q̃s
elegit/hos et p̃deſtinauit. couerte
te a tua cõuerſatione ãtiqua.vt no
uum induẽs hoiem/omnẽ vite pri
oris exuas vetuſtatem ¶ Cũ eras
paruulus ſapiebas ꝛ loquebaris vt
paruulus Nunc aũt qua in virilis
etatis plenitudinẽ euaſiſti.euacuã
da ſunt que erãt puuli/vt nichil pu
erile aut tenerũ ſapiant opera tua.
ſed exhibeas te virũ in xpriſto pfec
tum. Dum oĩa humilitatẽ amplec
tere vt apud te / nichil ſupãlioſum
appareat/in verbo vel in facie vel in
geſtu Prĩapẽ te cõſtituerũt frẽs tui
dicat ſapiẽtia.eſto in illis q̃ſi vnꝰ ex
illis Nichil ſingularitatis p̃tẽdas.
nichil dñationis exerceas Eſtote in
quit btũs petrꝰ aplũs nõ dñantes
in clero.ſ forma facti gregis in ꝓpl̃o
Ille q̃ vocat ea q̃ nõ ſũt/ tq̃ ea q̃ ſũt/
vocauit te vt ſacerdotio fũgaris ei/
vt i domo mãs ſue ſis fidelis et pru
dẽs ſeruꝰ/nõ dñs.ſis poſſeſſionũ ſu
arũ cuſtos ꝛ ꝓpli aduocatꝰ. Poſuit
te dñs/vt ſis ꝑnãpibꝰ ad correctio
nẽ.plebibꝰ ad eruditionẽ.afflictis
ad ſolaciũ.noxiis ad timorẽ.deiq;

ad liberationem/ſuꝑbis ad humili
ationem/humulibus ad cautelam.
Agnoſce queſo vocationem tuam.
Non enim vocauit te iterū dñs in
imūdiciam.vt deducas in bonis di
es tuos.Et agas aūa carnis in de
ſideriis Hec omnia a mente futuri
ep̄i cōuenit exulare. Deceptum eſt
enī. Neceſſe eſt vt mūda ſit man9
que ſordes diluat alienas Dane in
leuitico legitur/q̄ dñs moyſes de mā
dato dñi ꝓpoſuiſſe aaron in pōtificē
ſeſecrare.eū p9 diligēter ablutū veſ
tiuit.ſubula.q̄ baltheo cīnxit.in quo
oſtenditur q̄ in ep̄m conſecrandus
p̄us ablutur.vt de antiqua cōuer
ſatione.in nouā innocentiam refor
mat9.ſuſcipiat incrementa virtutū
In ſubūcula.quedā vite mūdicia de
ſignatur.que baltheo cōſtringitur.
vt ſub arctiore tutela.pudicitia nu
triatur.Apponitur Et tunica iacinti
na.vt ſit cōuerſatio eius celeſtis.vt
iam nō loquatur niſi xp̄m aut ſapi
at Super rationale aūt adiūgitur in
q̄ erat doctrina et veritas.vt ſit ſcri
ba doct9 in regno dei.q̄ ai opportunū
fuerit producat de theſauro ſuo no
ua et vetera.hec a tuc āministratio
nis officio exactiſſime requiruntur.
vt p̄ omnia ſit in te humilitas non
vileſcens.dignitas non p̄ſumens.
Hodie in promotione quorūdam p̄
ma queſtio eſt.quc ſit ſūma redditu
um.nō que ſit cōuerſatio ſubiectoꝝ
verūptamen deus non irridetur.
Ad honorē vocauit te propt̄ one
ra non ad multiplicandū numerum
familie.aut equoꝝ.non ad dandas
gentib9 dignitates.ſz ad māda ſciaꝝ
ſalutis plebi eius. Maius gaudiū
eſt deo q̄ angelis eius ſi cōuertatur
peccatoꝝ a via ſua mala/ prelati of
ficio.q̄ ſi per eius induſtriam p̄pa
ep̄alis eminencie in cuctionibus q̄
famulijs augeatur. Non eſt in hoc
gaudiū angeloꝝ.in quo eſt paupe
tum domoꝝ ſubuerſio.a quib9 pro
curationes exigis importunas. Cō
queūtur q̄ dicunt/quia multiplicaſ
ti gentē q̄ non magnificaſti letiā.
Di te illi9 diſcipulum profiteris.q̄
venit miniſtrare nō miniſtrari.ſic mi
niſtrabis pauperib9 vt non vituperē
tur miniſterū tuum.vt patrimoniū
xp̄i Et pauperum eius.qd tibi ꝓmiſ
ſū eſt.in egentiū neceſſitates.nō in
vſus extraordinarios expendatur
Simonij huiꝰ zelatoꝝ ē dñs rōnē
reū diſtrictiſſimā poſitur9.q̄ vſq; ad
nouiſſimū q̄drantē exiget vniuerſa
Dane ꝓpter hoc irritauit impiꝰ
deum dixit enim in corde ſuo non re
quiret.Dz certe requiret.Nec te pa
tiunt expauſabilem reddere.tue glo
rioſitatē eminētia q̄ murmuroſitas
clientele.Dz quia filius comitis ā
conſobrinꝰ regis es.manu effuſiore
teneris expendere.neceſſitas hec.
xp̄i patrimoniū non contingit. Ex
penſas quas de rebus mūdanis fe
ciſſes.alias fortaſſis enormes.pro
tua generoſitate.debet in rebus ec
cleſiaſticis epiſcopalis modeſtia ca
pere. Electus es in epiſcopum a
xp̄o.vt ei fugaris ſacerdocio.vt red
das populum acceptabilem dño.ſec
tatorem bonorum operum.ip̄m ꝺo
bo inſtruēs q̄ exēplo.ꝓpter qd omni
antiqua vanitate depoſita.ſtudeas

moꝛibus impleꝛi pontificem / et vt
sancto seꝛuoꝛe deuote seruituꝫ impen
das officiū· induas sāctitatē ✠ Dis
queso cōpositꝰ ad moꝛes· seruidꝰ in
dilectione· māsuetus i sanctate· sta
bilis in pmisso· fortꝫ ad pacientiā·
pꝛonus ad gꝛadiā· rigidus ad cen
suram ✠ Dis i iudicijs rectꝰ· in loquē
do modestꝰ· in iubēdo discretꝰ· in dis
pēsatione iḋustriꝰ· in agēdo strēnuꝰ·
in auxiliādo solliciꝰ· in cōsilijs fidꝰ·
in respōsionibꝰ circūspectꝰ Exhibe
te maioꝛibꝰ deuotū· minoꝛibꝰ blan
dum· equalibꝰ mansuetū· rigidū su
perbis· benignū humilibus· miseꝛi
coꝛdem penitētibꝰ· inflexibilē obsti
natis Exhibe te iohānem inꝛeſtuo
sis· iehu ✠ matathiā apostatis· foꝛ
nicantibꝰ fincem· helyā ydolatres·
mentientibꝰ petrū· blasphemātibꝰ
paulum· negociātibus xpisti· Bꝛe
uissimus est huius vite tēpoꝛalis ex
cursus· finis autē hoꝛribilis q inꝛer
tus Quanto est celebꝛioꝛ titulꝰ tue
nobilitatis/ tāto gloꝛiosiꝰ tibi cꝛedit
ad cumulū laudis· si alios in xpisti
ministerio superas sāctitate/ quos
generositate trāscendis ✠ In episco
pali cōditione nichil est mediū· vel
secularis erit tua cōuersatio/ et pꝛo
bꝛosa· vel sācta/ et tam apud deum
q̄ homines gloꝛiosa· ✠ Nichil est qđ
adeo vitam hominis cito obtene
bꝛet aut illustret / sicut pontificalis
auctoꝛitas cito fit vel bonus odoꝛ
deo/ vel tumoꝛ in populo· Que cum
gemme splēdidioꝛes sunt in obscu
ro q̄ in luce Quidam ante dignita
tis adeptionē satis q̄mendabiles ex
titerunt· sed super candelabꝛum ce
desie constituti/ lucem in tenebꝛas/
et famā in infamiā conuerterūt· vul
gariter dicē· quia honoꝛes mutāt
moꝛes ✠ Heliꝰ plenꝫ fuisset adhuc
latere sub modio q sb vmbꝛa honeſ
te opinionis· q̄ cum infamia/ candē
labꝛū ascendisse· Adhuc turpitudo
eoꝛū sub paupꝛtatē obscuro lateret/
nisi eā dignitas diuulgasꝫ Ceut
honoꝛ· et ā honoꝛe infamia ✠ Nam
iuxta satiriā· Omne animi vicium
tanto cōspectius i se Crimē habet·
q̄to qui peccat maioꝛ habetur· Pri
uato peccāti sepe paratur ✠ Dꝛ si pꝛe
latus deliquerit· in ei9 infamiā lin
gue oim acuūtur· ✠ Multi ex aliena
psuasione cꝛedunt suū crimen pꝛoꝛ
sus esse absconditū/ sed periculose fal
luntur ✠ Dicat enī omnis epūs ex ali
quo se esse ifamē/ nisi vera operibꝰ
exhibeat sēitatē ✠ Dcriptū est· Quia
voꝛ populi voꝛ dei/ nec leuitē iuxta
estimationē meā opinio q̄munis a
liquem plātū extolleret· nisi quē ef
fectus operū ✠ iugis experiētia com
mendasꝫ· ✠ Di te igitur publice q̄m
dationis titulos habere delectat/ xpō
et hoibꝰ placere intēdas· nō in mul
titudine diuiciarū/ sed graciarū· non
in ornatu vestiū/ sꝫ virtutū ✠ Illoꝛū
vitam episcopoꝛū detestabilē repu
tes· quoꝛū habitus in veste pompa
tili· quoꝛum incessus erecta cerui
ce· quoꝛum facies toꝛua· truces ocu
limine terribiles· dominātes in clero
non foꝛma facti gregis in populo·
quoꝛum deus venter est· quoꝛum vi
ta in morte sepulta est· mendaces·
vaniloqui· et superbi· socij furum·
non college petri· sed symonis· non

xpziſti diſcipuli. ſed neronis. Iſti dum pauperes ſpoliant. dum monaſteria grauant. dū extorquent a clero. dum in queſtū trahūt ⁊ venalem exponūt iuſticiam dei. dū gieziticam negociationē exercent. theſaurum ire ⁊ mortis ſibi acrumulāt. cū thezauro peruenic xpziſtum habitu ⁊ vindicem. quē non timent iudicē. Illud certiſſime teneas. q̄ ſi ad hos enormes actꝰ. manū ſemel p̄latꝰ extēderit. vt canis a corio. nō deterebit ſꝫ vncto ſꝫ glutino malicie iuiſcatꝰ de cetero reſpirare non poterit ⁊ niſi cum multiplici auſteritate penitētie ad innocentiam non redibit. ¶ Pzelatus ſiquidem rariſſime inuenitur. qui collaterabiles non habeat aſſentatozes ſibi. qui eū lactāt ⁊ palpant q̄ oleo. p̄cozis caput impinguant. laudatur peccator in deſideriis anime ſue ⁊ iniquus benedicitur. Iſti ſunt qui cum vident domini ſui animū in tēptationibꝰ vacillantem poſſent q̄ ipm̄ vbo exhortatiōis a p̄co auellere ⁊ erigere in vtutē melliflis ſermōibꝰ ſpm̄ in eo vtutē extiguūt cū ſcriptū ſit. Spm̄ nolite extiguē atq; adhuc imbecilles ſanctoꝝ ꝓpoſiti conatꝰ euacuāt ⁊ ſubuertūt. Di cōtinentiā vouet ſi ad abſtinentiā ſe ꝓfozmat. ꝓpitiꝰ inquiūt ſis tibi dñe Iuuenis es. Importuna ieiunia ſūt capiti. Nimia carnis afflictio. morbos parit. Dic debes mozdam tēdere ne tumpatur. hec oīa in annos maturitatis differri oportet. Non ſumꝰ meliozes q̄ patres noſtri. Ad ſolaciū viri creata eſt femina. piro et fris dictū eſt. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrā. Nec vtꝰ tua virtꝰ eſt lapidis nec caro tua enea eſt. Delicta iuuētutis et ignoraciaꝝ dñe nō attendit. Dompnꝰ ⁊ ludꝰ ⁊ ſolliciudinū depoſitio. amiciſſima ſunt nature. Bonū cuſtodit cuſtū. q̄ ſeruat cū diligentia corꝓꝰ ſuū. Temerariū eſt ſe atra nōcitate affligere Religio in iuuenibꝰ raro cōmendabiles ſortitur euentꝰ Etas prouecta ſatis redimet lubricum iuuentutis. Datis tempeſtiua eſt penitentia q̄ antiapat diem mortis / latro in cruce penituit. Nemo ſero penitet / quē mors inuenit penitētem. Tue ꝓpium eſt pentele motꝰ adoleſcētie ſequi atq; ad tempꝰ laxioribus indulgere deſideriis / ⁊ tandem in tempe maturitatis. odozē ſuauitatꝭ. emittere Hijs ⁊ alijs modis ſupſeminat zizaniā inimicus homo. Sed mentita eſt iniquitas ſibi. Nam vt nouiſſimis eius verbis priꝰ reſpōdeam. magnꝰ ille comes theobaldus ⁊ alij plenq; progenitozes tui. eadem aīa iuuētutis ingreſſū. magnaꝫ vtutū titulis effulſerūt. Dz ⁊ auitꝰ tuꝰ archiepūs / ſenilē induit ab adoleſcētia grauitatē ex tūc aſceſiones in corde ſuo diſpoſuit atq; p̄ in crementa virtutum in eminentiam vite ꝓfectioris aſcendit. Certe populꝰ qui te lactat / in errorē induat. Credē amice cariſſime. paulo docta rigentium non adulatozi. Abſtinete vos inquit a deſideriis carnis q̄ militant aduerſus aīam. Si enim ſēm carnem vixeritis / moriemi Illa. ſ. morte q̄ nec mozit nec finitur Vapia carnis q̄ tibi ſuadet illiicita.

īmica est deo Attende suggestiōes adulantiū tibi/ et vide quē fructū ex eoꝝ cōsilio assequaris Dane in voluptatib9 carnis ato ptrit qđ delectat/ et pmanet sine fine qđ cruciat. Quem fructū habuistis dicat apostol9 in hijs in quib9 nūc erubescitis? Hec sunt q carnis opa comitātur appetitꝰ anxietatē et vecordie. actus abhoīationis et īmūdiāe/ expītus penitudinis et verecundie. de vniuersis in quib9 deū offendim9/ nichil residuū est nisi conscētia immūdiāe testis. et se crucians vecordatione peccati Teste aplō. fruct9 peccati mores. fruct9 aūt iustiae/ spes et gaudiū in spū scō/ fact9 es discipulus non epicuri/ sed xpi/ vt crucem xpi circūferas in corpe tuo. non vt curā carnis in desideriis agas Di xpi mīsterū suscepisti. in omnibus exhibe te sicut dei mīstrum/ vt non blasphemet̄ in te nomē dei Ille qui ministrat ꝓponis/ sanct9 est. innocēs. impollut9/ excelsioꝝ celis factus Sancti inquit estote/ quia ego sanctus sum Hec est ingt apostol9 volūtas dei sēīficatio vestra Et subiungit/ vt abstineatis a fornicatione. vt sciat vnusq̄sq; suū vas possidere in sanctificatione et honore Dicte existimet hō vt mīstrū xpi et dispensatoꝝ mīsteriorꝝ dei Bene quidem dispēsas. si vitas ordinabiliē socialiē/ humiliter Ordinabiliē tibi. socialiter ꝓmo/ humiliē deo. Dionerosus tibi videtur vite melioris ingress9/ erit tibi progress9 acceptio/ ipsamq; ꝓpositi sancti duriciam/ certior tetributionis expectatio leni

gabit/ ꝓpheta dicit/ ꝓpter verba labioꝝ tuoꝝ ego custodiui vias duras Qđ leue est dicat aplūs et momētaneū tribulatioīs nr̄e/ imensū glorie pond9 operatur in nobis Tū sibit enī spes in rem. labor in ꝑmium/ cōtinentia in glām/ abstinentia in coronā Qđ breue est/ ī ꝑpetuū/ qđ mutabile est/ ī eternū Inter cetera tanḡ dīm et amicū/ humiliter et obnixe te ꝓor/ q̄tin9 hanc exhortationē meā que ꝓdit ex corde patiēter admittas/ quodq; tibi scribo moleste nō feras/ pluralis enim locuō qua vni loquendo mētimur sermo adulatorius est. longe a sacro eloquio alienus.

¶ Exhortatio necessaria episcopis
¶ Epla decima sexta

VEniens et īueniēs vos. tot negocijs implicatū/ tot curarum nallatum turbis hoīm/ tot occupationibus ad tam diuersa distractū/ condolui vobis. et cōcussa sunt viscera mea. pio cōpassioīs affectū Quis enī sustineat patiēter/ vt tā nobilis aīa spūalibus doctrinis imbuta sub quodam velamine libertatis ī op9 seruile degeneret? Animā siquidem que tot laborum intricata est necesse est anallari. non enim solūmō habitatio terrena hāc dēmit. sed ipsa ad terrenoꝝ inq̄etudinē se diffūdit/ vt cū iheremia dicat Effusa sū ī terra viscera mea Et cū ezechiele Terra erat vꝝ ad fenestras et fenestre clause Dic celū mutatē ī terrā aurum in scoriam. spūs in carnem Carnalis homo deprimit spūalē/

& draconem moysi. dracones pha
raonis absorbent. loquar ergo qz si
tacuero. os meū cōdempnabit me.
¶ Rogabo vt dīm. monebo vt prēz
Et si aiam eiꝰ ad notiam sue ꝙdi
tionis alias reuocare nō possū vtar
cātico amoris & dicā. O pulchra si
te ignorasegregedere post gregem soda
liū tuoꝝ. ¶ Nemo enim se nouit. do
nec dies suos reuoluat cando reuo
catione post gregem et multitudinē
grussoꝝ. Loqr itaqꝫ & de solliciudi
ne vra īportabili īminuā à cā oīno
extinguam aut aliquid eruditionis
et edificationis īfūdam. ¶ Dūt enī
in candelabro tabernaculi. infusoria
. extinctoria & emūctoria. Ero aūt
transgressor dnice legis si sustineā
ꝙ nemꝰ iuxē altare dnī ereseat / ꝙ ar
ca ecīe rectorem / solliciudinū multi
tudo siluescat. ¶ Mius est omni the
sauro quod in discrimīe ponitur cer
to. Imprecabile & super omnē esti
mationē est. qđ quasi sub iactu alee
eterne perditioni exponitur. Abigē
de omnino sunt semute iste meretri
cule. Cyrenes vsqꝫ in exicium dul
ces. ¶ Muscę exterminantes suauita
tem vnguenti. ¶ Mures ebullientes
de terra. vt corrodant extales ea
tū qui ponūt archam dīi id est ad
ministrationem ecīastice iuxta da
gon. qui temporalia nō minꝰ ꝙ spūa
lia vel forte diligentiꝰ administrāt
pphete dicit. ¶ Dirut arancam tabes
cere fecisti aiam meā. Aranea siqui
dem de suis visceribꝰ telam texit et
texendo tabescit. vt muscam vilissi
mā capiat. Quid aliud facit homo
qui se cuiscerat in expēsis. in curis
vt muscam siue mustū odoriferē opi
nionis. et fauorem lingue meretrī
cis acq̄rat. ¶ In hmōi homines mit
tit dīs spiritum vertiginis & erra
re facit eos in inuio. & non in via.
¶ Dic filij israhel quadragīta ānos
expendērūt in itinere triū dierū ar
ca montem seyr. nec terram promissi
onis intrauerunt. ¶ Isti sunt lunatici
qui offerūtur dño ad curandū. mā
cadentes in aquā solliciudinū / mā
in ignem cupiditatis / aut odij / aut
iracundie. aut alicuiꝰ extraordīarie
voluptatis. ¶ Vix possum credere vt in
tanta turbatione animi. possit quis
inuenire orando. rorem deuotiōis aut
fluenta gracie. Est enim tempestas
valida & mirabiles sunt elationes
maris in corde. ¶ Hij sunt quibus
promisit dominus celum ferreum.
vt celestis pluuie vel gracie sint ex
tortes. et terrā eneā. vt circa terre
na interiꝰ obdurati. fructum vite nō
faciant. ¶ Absit absit amantissime
pater. vt aduersꝰ innocētiam tuam
aliquid sinistre cogitem vel p̄sumā
Caritas tamen qua mediāte gesto
te in visceribꝰ meis timere me facit.
vtinam et tu timeas. Beatꝰ enim
homo qui semp est pauidus Circū
spectio hominis est. omne opꝰ suū
habere suspectum. verebar omnia o
pera mea dicit iob. Cū omnia bene
fecerimꝰ debemꝰ dicere. qz serui inu
tiles sumꝰ. Breues dies hominis
sunt. ¶ Nescio qđ statuerit sup nos.
terribilis in cōsilijs sup filios hoīm
¶ Nescimꝰ quid ventura pariat dies /
verbum prophete est. Ecce mēsura
biles posuisti dies meos. In yma

gine enim pertransit homo . dies mei transierunt dicit iob . et p viā q̄ ingredior non reuertar . Singula de vobis ānī prędantur eūtes . Qui non est hodie cras minus aptus erit . Non dicas vite . sed tā tue mortis pars magna preterijt . Clepsedra non tantum vltimū stillicidium exhaurit . sed totum quod prius effluxit . Nec mors est in vltimo vite tue . sed in toto quod de vita prędefit . Noe vt se suos q̄z saluaret . centum annis in archa fabrica laborauit . Nos vero quantum laborauimꝰ . quoz singuli dies momētanei sunt transitorij et finales . ¶ Plurimū timendū est . ne fuga nostra fiat in hyeme vel in sabbato quando operari non licet . Ideo sexta die colligendꝰ est gomor . q̄z in hac sexta etate operandum est . vt in septima q̄ escamur quando dicetur vt requescant a laboribus suis . Forte in coz de tuo cū apostolo dicas . Nichil mihi conscius sum Et cum beato iob Non reprehendit me coz meum in vita mea . Sed benignissime pat̄ munda cōscientia sine opere nō sufficit ad salutē . propheta dicat diuerte a malo q̄ fac bonum vtrūq̄z sine altero imperfectum est . dominus in euangelio . seruū non solū male operantem . sed a bono opere torpentē dampnat . Non enim solūmodo arboz que malos fructus facit sed que bonos fructꝰ non facit excidetur / et in ignem mittetur . huiꝰ ignis horrorē sp habeas ī coꝛde dilectissime pater / vt te premant q̄ molant assidue metus eterne mortis et desiderium interminabilis vite . Iste sunt mole quibus molitur anima xpiſtiana quarum vna sine altera . iuxta preceptum domini in obligationem pignoris . trāsire nō debet Omnes quidem peccauimꝰ . Vide pat̄ quātū p tempō satisfeceris vt sciaꝰ quid desit tibi . vt de tua tacream aīa vide quot aīas de ore leonis et de fauib9 inferni eieceris . quātū lucri de talento tibi ꝑmisso . opere . verbo q̄ exemplo retuleris . qualiter sex opera mīe . que dīns ꝓponet in iudicio iugiter impleueris q̄ solliate carnem tuā purgaueris ieiunijs . discipulis . q̄ fortiter p domo domī ex aduerso ascēderis . Ad oīa hec facꝰes ex tua professione obnoxiꝰ et hec oīa pat̄ a te exactissime requirēt . ¶ Tementati et ꝑsumptiosi forsitan asserebetur q̄ vos moneo . sed caritas me compellit . Dico q̄ in die tremendi iudicij reddituri sumꝰ rationē eāā de sermonibꝰ ociosis Nullos ibi expressis preceptio regia . vel hoīm temporalis vtilitas poterit excusare . Sed erit q̄ dicat . Quia q̄re q̄d delinq̄mꝰ . confessionis būficio poterit abolere . porro nemo de vite diuturnitate securꝰ ē . Testimonio scripture Cum dixerint pax et securitas . tūc repentinus superueniet interitꝰ Mores enim subita et incerta . temerarium pñe frequēter ātiapat . Moribi eāā q̄ sepissime graues et mortales cētes sūt . angustia sensuali / spiritū deuotiōis extinguūt Certissimū ē āt q̄z quod non punit homo / punit deus . Horrēdū vero est incidere in manꝰ dei viuētis . Quis enī habitare

potrit cū igne deuorante. aut quis stabit cū ardoribꝫ sēpiternis? Hec me mouēt vt te mouea pat: q̄tinꝫ ex hoc nūc quātūcūq; poteris. a turbatione secularīū sabbatizes. Miserere aie tue placens deo Di tripm nō habes. nichil habes. Nola pax dei q̄ exupat omnē sensū. faciat vt ab oi sensualitate q̄ secularitate sis liber/ hec occupatiōm turba / mores aie est Ideo dicit salomō Fili in paucis sint actus tui. Et ecce plꝫ q̄ salomon. nō ad pauca. sed ad vnū dū taxat. docet eē solliatū Porro inq̄t/ vnū est necessariū / deū. s. diligere. quod sine animi sinceritate haberi non potest Non est qui faciat bonū donec veniat ad hoc vnū. Deceptū est Vnā pecij a domino et hanc requiram. In vno siquidē cubito. consūmata est arcka. Mandatū enim caritatis. ꝙsūmatio est sūme pacis. Ideo dicit ꝓpha Omnis ꝙsūmationis vidi finē/latum mandatum tuū nimis. Vane quia ex abundantia cordis os loquitur. vereor ne filialis affectio/ et zelus quem de salute vestra concepi. epistolā presentē protrahat in immensū. Ideo ne multiloquio aures delicatas offendam. epistolā in Vbo dotoris gentiū claudo Gracia sit vobis q̄ pax a domino ihesu xpisto.

¶ Arguitur negociatio in clericis.

¶ Epistola decimaseptima

Petrꝫ bleſ. bath. archidiacono nꝫ dilco socio q̄ amico G. Salutē q̄ eē ne salutē meorūm Di tue professionis ordinē. et graciam diuine vocationis attendēs. te potius lectione q̄ negociatione. artibus q̄ mercibus occupatum Periculosū ſt quidē est in layco. sed pernicioſū in clerico/ negociationibus augere peculiū. atq; terū ambitiosa venalitate. seipsū dyabolo venalem exponere. Clericus q̄ leuiore cōpat precio vt vendat carꝫ. filius est auaricie. ydolatra peccatis. seruus māmone. q̄ venundatus sub peccato. Cū enī species vsure sit/minus proximo dare. et plus ab eo accipere. non video clericum ab vsurarū crimine. et a noxie criminoso immunē. qui sibi cū alieno dispendio lucrum querit. Vane fenerator dum proximū manifeste spoliat. fure deterior est/ q̄ predone. Das pro frumento vinū. pro vino equū. et sic sub colore permutationis. aut dilationis obtentu. recipis incrementū/ longe deterior iudeis. dum illi tm alieno. tu vero alieno q̄ proximo feneraris. Congregabis diuicias. q̄ in nouissimo non gaudebis. et cueniet tibi quod dominus p ihēmiā figuraliter dicit. Perdix fouit que non peperit. fecit diuicias q̄ non in iudicio/ in medio dierū deliquēt eum. et in nouissimis suis reperietur insipiens. Fenerator enī turpissimos habebit huius vite exitus. cuius finis interitus. cuiꝫ mores detestabilis. cuius dampnatio sine fine Porro negociationis crimen attenuas. et ad excusandas excusationes in peccatis. proponis tui laboris et prouidencie fructum esse. quod plus recipis/ qui tem dum vilius vendebatur emisti. Dias om

nūo non esse absurdū si laborē in
questum·si in lucrū pculū conuertas
ti· Quicquid proponas· vnū denū
cio tibi quia negociationē in tue sa
lutis periculū cōuertisti ¶ Negocia
torem decuit sacre canones execra
tur· Cū enim beat9 sit hō qui mise
retur & cōmodat· & q̄ pecuniam suā
non dedit ad vsuram· cum possim9
iudicare ab eterna beatitudine alie
nū·q̄ qđ accepit sicut accepit nō ꝑ
tat/qui iuxta sacre scripture consiliū
dati & accepti graciam nō obseruat
¶ Porro tibi a scribis ad glām quod
ad cumulū tue dampnationis acce
dit quia te in negociationib9 publi
ce iactitas arcū spectum/qui vtinam
dampnabile tibi· non nouisses offi
cium· Prophet dicit Quia nō cog
noui negociationem·introibo in po
tentias domini· Dicebat q̄tum esse
in negociatione periculum· Nam &
iob qui in potentias domini· certū
expectabat introitum·dicebat Due
spēes difficiles & periculose michi
apparuerūt· difficile exuitur nego
cias· a negligentia dei & cupo non
iustificabitur a pcō labij· Dane fa
mā & animā perdis·vt perdenda lu
creris· Dentētia xp̄i est /totum mū
dum nemini esse lucrandū·vt quis
sue paciatur aīe detrimentum· Tu
cōtra nū sentis·qui de tua pditione
nō curas·& saluti propie pditiōis
pecuniam aīponis Dūmā reputas
beatitudinem· īmēsam & supuacuas
opes·quarū partē deamā· toto vite
tue spacio nō expēdes· Vtinā nō fu
isset hec pecunia q̄ tibi nō solū deū
& primū abstulit & teip̄ Dane si

bitudo ꝑ diuicias ꝓferretur nō ꝓpa
rasset eas dns spinis· nec pdicaret
dns beatitudinē paupertatis· Si di
uicie apud deū ꝓmendabiles essent
iustis et timentibus deū frequētius
obuenirent· Nūc aute· Ecce pecca
tores & abūdantes in seculo obtinue
runt diuicias Fenceratores & violēti
ecclie pseudores· isti sunt qui āplio
res hodie diuicias thezaurisant· E
sau quē dns reprobauerat· ītrabat
cū quingentis viris· iacob in baculo
suo transeūte iordanem· Nūq̄d me
tuis miser· q tibi nō sufficiat q̄ pas
ti? Certe ꝑpus tibi deficiet vita q̄ vic
tus· ne dicā de te· multos facit aua
ricia inter diuicias īdigere· Iudiciū
enī dei ē· vt in eo quo q̄s delīq̄t pu
niat vt ꝑ indigeat· q̄ ꝑ indigētiā
timet Dicit scriptū est Qui metuit
pruina veniet sup eū nix· Vnū scio
quia in sacrum ptuſū congregas v
niuersa nec ꝑdcunt tibi in die vlti
onis Cū enim intrierus nō sumes
oīa· neq; dese cēdet tecū glā domus
tue· Succedet tibi forsitan inimic9
q qui hodie cogitat diem mortis tue
introibit in labores tuos & in bo
nis temporalib9· quib9 more tātali
cō pepasti·manu pfusiore congrega
ta dispergens· fructū capiet volup
tatis ¶ Tu vero dormies·& vtinā
cum patribus tuis·eriq; sepulchrū
tuū· dom9 tua in eternū Sufficeret
michi si tibi sufficeret· si a te viaū
negociatiōis auferres·hūntes alimē
ta dicit aplūs & q̄b9 tegamur hūs
cti sim9 Nā q volūt diuites fieri i
dūt in temptatiōes & laqueum dy
aboli Porro si opes congregas vt

pleni9 habeas ſufficiẽcia vite hui9 tẽpm̃ decipis. Auget enim inopiã multiplicata rez̃ tpaliũ ſubſtancia Diuites inquit ꝓpheta egucrũt ⁊ eſurierũt. timẽtes aũt dn̄m tenebũt oi bono. Juxta poetã Creſcit amor nũmi quãtũ pecunia creſcit. Rogo igitur et in vera conſulo caritate. vt legitima bonoz̃ acquſitione contẽt9. ab enormib9 lucriſ ceſſes. ne de cetero tui ordinis reuerẽtiam negociatorio crimĩe dehoneſtes. Qz̃ ſi nõ acãeſcis amica cõſilio ſcias qz̃ ſecuris tibi poſita eſt ad radicem. Qui enim faciunt vindictam in natiõib9. increpatiões in populi. ipſi iam in te crimen negociationis ⁊ fenoris obiecerunt. Et niſi p te humiliter ſupplicaſſem. te tanq̃ dãpnatiſſimi fructuoſi arborem ſuccidiſſet Qz̃ ſi te ad emẽdationẽ ſupplicia eterna nõ mouẽt. te ſaltem ignominia hui9 vite et tempalia dampna ſolliciteñt ¶ Increpatoria de quodã epiſcopo galliarũ. Ite arguitur plat9 de cupiditate gula libidine ⁊ iactancia generis. et infinita mala narrãtur de quodã epõ q̃ peſſime vixit. ¶ Epiſtola xviij^a.

Magiſter P. bleſen̄ bathon̄ archid. ſuo nõ ſocio et amico magiſtro. H. Salutẽ Dico qz̃ ex ſincera dilcõne procedit/q̃ me ⁊ nũcijs ⁊ lr̃is crebrio monet. vt reuertar ad dn̄m tuũ. qui me familiarẽ. cõſiliariũ habere deſiderat et domeſticũ cmensalem. Qñq̃ facta eſt michi mensa eius in laqueũ. in retributionem. ⁊ in ſcandalũ. ideo non rẽtoz ꝓ multiplicib9 obſequijs quib9 cũ totũ meruiſſe ⁊ emiſſe credideram. nõ beneficiũ ſ̃ maleficiũ. non gr̃am ſed iniuriam reportaui. ideo non reuertor. Claues regni cælorũ accepit. nõ ad redditus auferendos. ſed ad rorrigendos exaſſus. In oib9 aũt q̃ cogitat/q̃ deliberat/que agit aut dicit/procurat lucrũ/intẽdit ad q̃ſtũ. temerarie ausu omnia ſua exiſtimans eſſe q̃ a ſubditis poſſidenẽ Dane teſtimonio apli pntes filijs ⁊ nõ filij patribus theſaurizãt. ſi tũ iſte pater eſt. ⁊ nõ potiꝰ vitricus/ſuoz̃ enĩ grauis eſt perſecutor. exactor imprimis9 tornuſq̃ procruſtes. Odit honeſtos/ punctores oppmit. inſidiat incautꝰ/ Diuites ſpoliat/ pauperes grauat/nulli pſiat. offiat vniuerſis. Ex oi cauſa p fas ⁊ ne phas. premios cõgregat/ cõgregatis applaudit/nec veretur ſue aut alterius anime detrimentum. dũmodo qualitercũq̃ poſſet aſſequi temporale compendium Iõge diſſimilis eſt doctori gẽtũ/q̃ frũm aie ſue munera ſiue retributiões affectabat in ſubditis. Ideoq̃ dicebat Nõ req̃ro datum. ſed fructũ Quocens ad eum venitur non facies ſed manũ aduentantis attendit / quaſi ſemp munera ſuſcepturꝰ. Attrite frontis eſt in petendo. ingratus cum acceperit/ſi non acceperit inhumanus. Alieni ſermonis impatiens. rei alie ne improbiſſimꝰ exactor. ſue auaritie ſimꝰ datoz. afflictis immiſericors. ſeuiſſimus manſuetis. inſtabilis/intractabilis. incorrigibilis. nulli tolerabilis. cunctis odibilis. inimicꝰ

pacis · contemptor fidei · aduersarius unitatis ¶ Infidus in consiliis · negligens in agendis · furiosus in ira · remissus in misericordia · dissolutus in verbis · in conuiuijs gulosus · garrulus · temulētus · tumidus in prospera · timidus in aduersis · ¶ Dñs tuus nichil p̄r ratione · omnia vero p̄r libitu agit · et quasi in bestialē degeneret sensū · a se omne consiliū · iudiciūq; discretionis exuit cens · p̄r p̄riū sequitur appetitū · homo enim cū in honore esset non intellexit / cōparatus est iumentis insipientibus / et similis factus ē illis · ¶ Iuxta v̄bū nathan prophete ¶ Illius hoīs yma ginē gerit / qui cū oues innumeras possideret · vnicā pauperis ouicula ē rapuit ¶ Nec absimil' est achab · qui cū teneret sūmā rerū / inicis oculis in vineā naboth · vineā quā affectauerat · morte possessoris obtinuit · vtinam sapet ⁊ intelligeret · ꝛ noluit vt bñ ageret Obduruit enī in malicia sua / ⁊ assiduitate peccādi · deiecit in contēptū · Absorbuit eum vicior̄ p̄fūditas · ideoq; delicta nō intelligit · nec vulnerate ⁊ periclitantis a nime morbū sentit ¶ Certū est autē m̄bor̄ qđ stupuit pericolosi⁹ laborare ⁊ is qui suos excessus dissimulat aut ignorat longe est a salute · Cor dñi tui nūq; scinderet cōpūctio · non mouet affectio · pietas non emollit ¶ Non mansuescit obsequijs · beneficijs est ingratus · surdus ad preces · ad iudicia seuus · infidus ad consilia · inuerecūdus ad turpia · temerari⁹ in diuina ¶ In anime periculo securi⁹ in dāpno t̄p̄rali pusillanimis · paratus ad dissentiones · ad odia inhumanus · Gracia sibi exhibita nō recolit · ad solā iniuriā / memoriā et vindictā omnes turbulente mentis versucias arāi duxit · ¶ Descriptū est · ¶ Symia in tecto · rex fatuus in solio sedens · honore in manus fatui · gladius in man⁹ insani · Et qui inspienti dat honorē · simat qui mittit lapidē in aceruū mercurij Ascendit in eminentia cathedre pastoralis · nō vocatus a dño tanq̄ aaron · Ascensus enī eius nec deo nec hoīb⁹ placet / prophete et aplī quor̄ simulachr̄ gerit / quor̄ potius symia est · tanq̄ degener successor · et heres reprobus · fortes fuerūt in bello · non molles in sensibus · non gule dediti · non superbi · non iudi · nō rapaces / non libidine subneruati · ¶ Iudicialū est in prelato p̄minere populis et vicijs subiacere · esse lingua magniloquū · ope vero esse pusillanimē remissū ⁊ infirmū · ponpatice ⁊ vultuose incedere · ⁊ integrū testimoniū cōscientie non habere · Non bene cōuenit̄ / nec in vna sede morāt̄r / genericiactantia ⁊ populi cōmunis infamia · extollētia oculor̄ · ⁊ feditas morū · Vite vilitas · ⁊ honoris auctoritas · Non attendit infelix · p̄r p̄rie cōscientie testimoniū · mentitur se maiorē se · virtutē reputat dignitatem · et cū omni honore omnino sit indign⁹ · credit se obtinuisse meritis · q̄ cum permisit dominus in locum precipicij · ⁊ i occasionē dāpnationis eterne · ⁊ in presentis vite ignominiā sublimari · ¶ Periculosa ē celsitudo que discrimē incēdit ¶ Dece

querela est. Cum eleuas allisisti me Holi9 erat illi nō ascendisse in eminētie gradū q̄ in proximo cū rubore tenere nouissimū locum Dño eni q̄ hoc cueniet. atq; periculum p̄pi ei9. p̄sumptuosa elatio non euadet. Decurus eni posita est ad radicem Porro si hec perzomata maledictionus antiq̄. ac fugaq̄ honoris gloriam vmbratilē. si ifames p̄miaas sui actus attēdat. se miserabiliorem cūctis inueniet/ vtpote qui ab inculte etate. nō nisi turpia didicit. vsum adolcuit in vicijs. Ab adolescētie anis flagiciosa p̄sumpsit/ q in cathedram pestilēc sublimatus. ab oppressionib9 subditoz. ab iniurijs q exactionib9 nō cessauit Euolat a se q se extra se queres. ābulat in magnis q mirabilib9 supra se Dic multies p̄est vt nulli prosit. sic dñatur vt ei oīs iniusticia dñetur Dñatio eius. superbie induat exemplū. formā q malicie Cū econtrario prūdens aplōz scribat/ q dicat/ Nō dominātes i clero. sed forma facti gregis in pplō Aspice loquentē. aspice q incedentē Quas gerit cre minas. q̄ to p̄mut oīa fastu? Demq; incedit. oculos fastuose arāduocando/ cruce erecta. homeros q iactādo/ et multū referens de mecenate supino. Totū eius studium. totus honor/ tota gloria. tota q sola vsurpate dignitatis auctoritas. in eo est. protensio pectoris. cruas elatio. incessus pontificalis. oculoz distortio. vultuositas. tonitruusq; minarum. Et vt multa pauas includam apud eum totum datur elationi nichil sanctita-
ti. nichil iustic. nichil pudicicie. nichil amicicie. nichil tandē relinquitur honestati Anteq̄ in hāc ruinose ptātis excellenciā ascendisset. erat in eo quedam liberalitatis spēs adumbrata. erat quedā ypocrite humilitatis ostentatio/ color simulatorio. subornata. sed honores / mutant mores Accidit circa eū q̄d scriptum est. Omnis homo p̄mū bonum vinū ponit. cū autē inebriati fuerint. tūc id q̄d deterius est. Factus p̄tifex. statim quertit in apertū odiū simultates. quas dū fuerat p̄uatus. fuco mēdacis beniuolēcie palliabat. Nā testimonio scripture Est qui se humiliat nequiter. q interiora eius plena sunt dolo. Circa se cohabitare non patitur nisi eunuchos q molles. qui eum palpent. qui eum post desidē rij passiones abire permittant Omne enim animal diligit simile sibi. Isti sunt qui nascentem beatificant/ et oleo adulationis capud peccatoris impinguant / laudatur peccator in desideriis anime sue q iniqu9 benedicatur Di eni vir honesti9 accedas vt eū instruat/ q iformat. vt ad figuram melioris vite. ipm familiari9 exhortetur. iracitur/ vrbane. anpiat Optime erit eū corripienti. si illes9 euadat/ si liceat pauas aim dentib9 inde reuerti/ Instanter me reuocas. ad domum episcopi tui. et ad execrabilem eius mensam. Non tanti faao episcopum tuum. vt pro eo me perdam Dño quia qui tangit picem inquinabitur ab ea. Duos hospites male remunerant. serpens in sinu. ignis in gremio.

mus in pera. ¶ Domū episcopi de
cet sanctitudo. sed hac domo vt cum
familia dominū cōprehendā. nichil
est dampnabilius ad meritū. nichil
sediciosius ad consortiū. nichil inho
nestius ad mores. nichil sordidius
ad conscientiā. nichil culpabilius ad
famā. nichil perniciosius ad exem
plū. leua dñe manū tuas in superbi
as eius. et cōfringe cornua peccato
ris. Auser de domo tua ydolum mo
loch/ adimpleas quod prophetice
promisisti Non habitabit in medi
o domꝰ mee qui facit superbiā. Su
perbus est moab. ⁊ maior est arro
gantia eius qꝫ fortitudo eius. Ideo
ireaui ⁊ statui declinare ⁊ elongari
ab eo filiū enī superbie. abhominа
tionis ydolū. oculos sublimes. labi
a dolosa. ⁊ linguā magniloquā sus
tinere non possū Fugio igitur et elā
gor ab eo. vt in me verbū pphete
impleā. Superbo oculo ⁊ insaciabi
li corde cū hoc non edebam.

Soluitur quedā questio decreta
lis cū aliis ¶ Epla dēamanona

Petrus blesensis bathoniēsis
archidyaconus Dilecto socio
⁊ amico R. Salutē ⁊ si quid meli
us est salute. ¶ Nuper in conflictu
scolastico. quedā questiones siue as
seris. deducte in mediū. tuū animū
in dubio suspenderunt. Eas michi
proponis. cauꝫ solutionē cū instā
tia petis. verūptamen cū sis in sco
lis. ego autem in castris. et cū iam
biennū in legibus et decretis exple
ueris. Vereor ne temptatiue hoc
facias. vt sic me in simplicitate mea
callide comprehendas. poterā tibi di
cere qđ prudens illa mulier. ioab
quereti caput sibe legitur respondis
se. prouerbiū est inquit. vt qui int̄
rogant. interrogent in abela. Qui
interrogant. interrogent parisius.
vbi difficiliū questionū nodi. inter
cussini resoluuntur ¶ Questionum
quas proponis solutionē. apud eos
facilius inuenire potens. qui in tali
bus se exercēt. Ego quidē quod scia
non inuideo. tibi vtinā voluntas
ueris mei beneplacita tibi faciat de
us. vt questiones quas proponis.
et si non ad rationē. saltē ad homi
nem possint solui. Michi autē suffi
cere credo. si solutionē quā datus
sum. vnius legis aut canonis auctо
ritate firmauero ¶ Queris de muli
ere que virū suū profectū peregre ex
verisimili bonorū virorū relatione
credens concessisse in fata. monaste
riū ingressa et velata est. vtrū viro
eius redeūte et eam non repetente.
sua possit auctoritate exire. ⁊ virum
repetere ¶ Queris eaā si postꝙ pfes
sa est propositū sanctitatē. restituen
da sit viro. vtrum eo postea mortuo
cogenda sit ad obseruantiā voti sui.
sublata enī est causa. que ad tēpus
votū ipsius suspendere videbatur ¶
Primę q̄stioni rñdeo qꝛ votū ꝙtinē
tie qđ emisit citra auctoritatē ⁊ licē
tiā viri sui. eā obligare non potuit.
qđ manifestissime liquet ex viij. sy
nodo. Ex synodo eugenij pape Ex
epla gregorij ad vrbicū. Ex epla
nicholai. ⁊ dās augustini. Ideo eā
sup epl̄am ad titū/ idipm constāter
affirmat Ambrosiꝰ i libro q̄stionū
noui ⁊ veteris testamenti. mulieris

votum reprobat. nisi cōsens9 viri pariter vouentis assistat. Idipsum autem augustin9 in questionibus numeri manifeste declarat/ licet autem ex consilio apud compendium habita. videatur q nisi vir eam re uocauerit exire non possit. intelligere debes eam exire non posse. si vir continentiam vouere voluerit. Alioquin per ecclesiam cogendus est. vel vxorem suam repetere. vel se viri culo castitatis astringere. Testificante hoc augustino. super centesimū quadragesimū septimum psalmū. Qz si obiicias. Quia in potestate sua erat. nunq̄ a viro debitum carnis exigere/ q q in hoc se potuit obligare Respondeo/ q cum apostolus dicat. Quia vir non habet potestatem sui corpis. sed mulier. q Vsa vice illa corpi suo. qđ sue potestatis non erat. non potuit extra licētiam viri legem castitatis indicere. Quod habes expressum ex epla a lexandri secundi lādulpho. Cete rum cum errore inducta. votū castitatis emisere. votū hoc obligata nū non videtur / an eaam vt verū fatear nō cōsensit Nam iuris assertione ciuilis. nichil est quod magis impediat cōsensum. q̄ error qui in peniaā detegit. Si ergo mater esse desiderat. exeat in nomine dñi. et repetat coniugales amplexus. si vir aut pariter conuerti tenuit. aut vxorem reuocare contempnit Qđ si vir postea vere mortis tributū exsoluerit. ipsa liberata a lege viri. nubat cui vult in domino. nec votū quod ab initio non tenuit. obsequia re cogatur/ nam expressa similitudinis forma. seruus quem dominus a monasterio contraxit. si postea cō sequatur liberalitatis beneficiū. et iam non sit quod impediat votum eius. cum ad vite arctioris propositum non cogetur. Hec tue inquisitioni cōmunico sicut ministrat in dulcedine sua pauperi deus. Si quid elegantius tibi datum fuerit desup non inuideas michi. Nam sicut a magistro sic a discipulo meo. para tus sum etiam discere. Damnatissima enim est illa erubescentia / que sic a minore sicut a maiore. doctrine beneficium non acceptat Librum meum de prestigijs fortune quem postulas adhuc habere nō potes. Puto enim q̄ exeat in publicū sentiet castigationis lime iudicium. ne illic aliquid informe vel inaiule remaneat. quod oculos aut aures legentis offendat Qz autem et per litteras q per dictum tuum fieri desideras quare hoc nouū opusculum meum de fortune prestigijs inscribatur/ cū nil in eo legatur/ quod nō sit de nouo. aut de veteri testamento assumptum. hoc in causa esse cognoscas. Primus liber sufficienter edisserit. nichil esse fortunam. eorūq; satis probabiliter reprobatur opinio. q̄ ex q̄dam prestigiosa varietate fortune rerum temporalium metiuntur euentus. cum hanc ipsam mutabilitatē euentuum. dei prouidentia in se immutabiliter operetur. Incoq; in capite libri scriptum est de prestigijs fortune nō vt fortuna sit alq̄d aut eiꝰ p̄stigia/ ꝫ vt in magnificētia vel

humiliatione hoim / que a multis
fortuita ⁊ incerta creditur cuncta pro
cedere quincantur ex dispensatione
diuina Et vt hoc occulta fide agnos
cas · quisq; huy noui operis qternos /
tibi mitto / vt trāslegas · non trāscri
bas · ipsq; michi per latorē pītū ·
cū omni festinatiōe trāsmittas · Bñ
ualeas amice in xpō carissime

¶ Optima exhortatio ad episco
pos cum emendatione liberalitatis
et detestatione prodigalitatis

¶ Epla vicesima

Carissimis amicis suis dño Cris
pino ⁊ magistro pagano Ma
gist P. Blesen Barth Arehis Sa
lutem in auctore salutis · ¶ Promi
seat michi dñs vester q ponerent ex
ilio meo finē meq; i terrā mee nati
uitatis honorifice reuocaret · vtinā
non esset apud eū · est ⁊ non / neq;
degeneraret in eo grauitas pastoa
lis · Gño q; detractores siant apos
toly diat deo odibiles · magnifica
uerūt sup me supplantationē Habi
tāt fidē in domib9 epōz ⁊ regū · ra
ne pestilētes / cynomia ⁊ cyniphes ·
musca egypti grauissima · loquaces
adulatores / garruli ⁊ mordaces De
talib9 scriptū est · Edidit terra eoz
ranas / i penetralib9 regū ipsoz Dē
tes eoz arma ⁊ sagitte · ⁊ gladij i
labijs eorum Die igitur michi dñi
vestri grām enormiter toxicauit lin
gue meretricātis adulatio · ⁊ iuidia
detractoris · ¶ Hic est aer ille pesti
lens ⁊ aura corrūpens / que hodie
generaliē palatinos infiat ⁊ a mag
natū latenb9 · viros approbate ho
nestat ⁊ auellit / pestis ei iuidie / meri
ta virtutū non ponderat / ⁊ cormēta
cōscientie sustinet / dū ipām pceps a
bitio ⁊ elationis pprie appetitus
exercat Bñdicis aūt deus · qui ad il
ly status moderanda me reduxit · ut
michi sufficiāt pprie facultates Ne
mo michi de cetero obiciat Ego dicā
abraham Jam nō bibo de puteo sa
marie · de quo qui ply bibit / āplius
sitit / ¶ Valo pauca cū puritate cōscie
tie · q; dignitates inumeras cū ver
me qui nō moritur possidere · Jam p
grām dei · me reuocare nō poterit / il
la pditoria ⁊ fallax parentū affec
tio · que me q; sub iactu alee toties
posuit / quoties sub discrimie capitis
trāsfretare coegit Elegi michi lati
bulū · vt nō videā mala gentis mee
Aqua vt vbo iob vtar Terra da
ta est in manꝰ impij · Crede michi ·
Bene q; latuit · bñ vixit / ⁊ intra for
tunā debz quisq; manere suā Abra
he dictū est · Egredere de terra ⁊ de
gnatione tua ⁊ ego quare nō egre
diar / aut q̄re ad parentes meos re
grediar / apud quos nō inueni · nisi
manꝰ arpiaz / consilia achitophel ·
vulpiū dolos · aauleos scorpionū ·
Licet pīētib9 affectionē debeam na
turalem · illud tñ non debeo / ut pro
eis me pdam / aut p eis ob honesta
tis pposito me reflectā Pacce siqui
dē q; in bethsamee deferebant areā
domini licet eos traheret naturalis
quedam affectio vitulorum · ad eos
tamen colla sua minime reflectebāt
¶ Multi pro parentibus suis · ani
mas pdiderūt / dū in eis plus amāt
carnē q; spm · alas suas p amicis

suis temere ⁊ crudeliter posuerunt/ leuita primo archileuita ego sum ¶Scriptū est aūt in lege dñi/ vt nemo in sacerdotalē ordinē aut leuiticum assumatur: nisi pūs dicat patri et matri vale/ id est/ nisi i eo penit9 extinguat affectio patētele ¶Reuertor ad dñm vestrū/ cuius familiaritatem et suauissimā comitiuā/ perdidisse me doleo. ¶Speraba q̄ esset ex mea cōuersatioē industrior/ ⁊ q̄ nobile illius ingeniū diuesq̄ memoria: meis āmonitionibus/ se in virtutū culmen erigeret/ fructumq̄ in cōcia dei faceret tempestiuū. Absentiam meam nunc suppleatis amicissimi dñimq̄ vestrum adhortari salutaribus monitis non cessetis. vt leuitate iuuenili deposita/ pontificalē induat grauitatem. ℣Me siquidem illi9 nobilis animi zelus. ⁊ cura sollicitat. ¶Non enim inueni pontificem adeo socialem. adeo mansuetū. adeo in omnes munificentias et liberalitates effusum. Omni petenti se tribuit. ℣Munificentiam enim a tenera primitiauit infantia. ℣Miseriordiam cum ipso ualuit. vt cum beato iob fiduciaiter dicat. Ab infancia mea creuit liberalis affectio meum. et de vtero matris mee meū egressa est. ℣Vellem tamen q̄ munificentie ei9 ratio mensuram preseriberet et donationes quas militibus. aut hystrionibus facit. modestia limitaret. Beneficiorum enim que pauperibus conferuntur. mensura debet esse immensitas. ℣Tum vero peradulatores mediantibus donis eius opinio. ad inanem iactantiam euescit. tantum apud bonos ⁊ graues/ quasi in vaporem et fumū. sue beneficentie titulus euanescat. ¶Nā militibus sed pauperibus erogare tenetur patrimoniū crucifixi/ cuius ipse non dominus sed tutor est vt misereatur ⁊ commodet ad vsus egentium tanq̄ testamentarius/ dispensator. Vidi eum quandoq̄ sic exinanitum liberalitatibus extraordinarijs/ q̄ cum inuitum ⁊ volentem adigebat necessitas. exactionibus ⁊ rapinis. vtinam memoriter et efficaciter obseruasset verba pauli in secunda epistola ad corinthios. ¶Non dico inquit vt gracia vestra sit alijs remissio/ vobis autem tribulatio. sed vt habundātia vestra sit eis iopie suppleme̅tū/ vt fiat equalitas de qua scriptum est Qui multū habuit nō habūdauit/ et qui modicū habuit nō minoraut. ℣Instate queso oportune/ vt glām nobilitate desie carnotēn̄/ nō obscuret/ q̄ eam supportet auxilijs/ ⁊ cōsilijs erigat meritisq̄ sce conuersatioīs illustret. ¶Deus vult saluberrime ei seruire. cui seruire regnare ē. ⁊ habere laudem in noīe ipsius/ ascendat ex aduerso/ ⁊ opponat se murū p domo dñi. ¶Nā enim potest esse preclarior fame titulus/ in prelato/ q̄ si viriliter tueatur statum ecclesiastice libertatis. Si quid perperam fecit. si quid vitam eius aliquo tempore obfuscauit. totum reformat et redimit/ zelus dom9 tue de9. et iustitie amor/ q̄ duo faciūt vt fama homīs mortua reuiuiscat. Et qui prius obnoxius erat accusantib9 linguis. postea in

libertatē publica fauoris ⁊ gratie. o dorem suauitatis effundat Nam sicut audiuimus exijt edictū a philippo rege. vt describetur gallicus orbis ⁊ oneretur ecclesia dēmatonibus tēporibus. Dic paulatim transibit dēmatio in consuetudinem. ⁊ presūpta semel abusio. ignominiosā ecclesie seruitutē īfliget. Offertur dño nō celitus. gre triūphalis occasio. In optōe ipīg est/aut degenerē ⁊ dei ectū aīm. turpiter ad seruiendū submittere. et importabile iugum suis successoribus importare/ aut dorone immarcessibilis emunerationē obtinere. Regie queso indignationis motus non timeat. Cū enī sit equalis regi genere. non est eo inferior dignitate. Ad ministrum dei dicatur per prophetā. Erunt reges nutricij tui. ⁊ mānulla regū lactabitis In hac autē causa deus qui maior est oībus. causa finalis est. Bonus autē pontifex in persecutione seminat/quod in gaudio metet. Potens in terra erit semen eius presumpta enī libertatē. afflictio iocūditatis amaritudo dulcedinē germinabit Discipio pro xpisti ecclesia erubescentie ⁊ confusioni opponit. scriptū est. quia pro confusione duplicia ⁊ tuborē. in terra sua duplicia possidebūt Quid dubitet xpistianus cui viuere xpistus est et mori lucrū? Quicquid ei accidat/si xpistū diligat. vita eius abscondita est cū xpisto in deo Cū queso fauor aure blandiētis nō moueat/nec turbo tēpestuosus inclinet Turbo quādoq; motus est vt helyas raperetur in celū Certus est q; moriet. quādo vero moriet incertus Debitor nature est. vt ei mortis vectigal exsoluat. Nescimus quid ventura pariat dies Et quis de die presenti securus est? Quis scit si mors ignominiosa/mors turpis. mors sīb ita eū rapiat. et nō sit qui eripiat? Cū dulcor et iocūditas est hominis vita sua. tunc seperat amara mors Teste scriptura Cū dixerīt pax et securitas/tunc repentinus superueniet eis interitus ⁊ dolor. sicut in vtero habētis ⁊ non effugiēt. Job eadiat. deducūt in bonis dies suos ⁊ in pūcto ad īferna descendūt. horrē dum est incidere in manus dei viuentis Dancta ergo ⁊ salubris est cogitatio. se pro co. vite aut fame periculo gratanter exponere/qui est autor vite ⁊ glorie retributor Cuius est homini pro xpisto animā suaz perdere vt eam custodiat/q̄ custodire vt perdat. Summa huius exhortationis est. vt dominus vester sibi ireūspecte pspiciat. vt n̄ trene suppellectilis eum iactura deterreat/nō alliciat fauor primapū. non eneruet ambitio. nec ipsū spes vite productioris. fallax et proditoria blādiendo seducat

Increpatur superbus et fatuus despiciens increpationes Epistola vicesimaprima.

Petrus blesensis bathonien sis archidyaconus quondam dilecto filio ⁊ amico H. Salutem et spiritū humilioré. Dolenter inquires et diligenter examinās vniuersa q̄ habes ex bñficio nature vel grē ad plenū āmicaī nō sufficio vñ

tibi obrepe possit· elationis occasio· qui ex pluribus causis in unū conuenientibus / debueras in oculis tuis esse humilis ⁊ abiectus· Cū nup te rothomagi inuenissem/atq; ad ꝟba mutue societatis ⁊ amicicie descendissem·nec unū a te verbulum māsuetudinis aut dilectionis extorsi Quicquid humano cordi suggerere pt humilitas siue modestia ꝓponeba· vt aliquod verbum mansuetudinis et humilitatis elicerem· Tu vero in superbia et in abusione · sublimes et insolitos oculos distorquēs in fastum· quadam pomposa et superalio sa facie despiciens vniuersa · ⁊ dia ꝯsl ꝓpio agēs· amicū cui nūq̄ necessarius esse potes·⁊ cuius auxilio sēper egres·vix ⁊ cū indignatione respexisti Respexisti ⁊ despexisti· Ideo enī respexisti vt despiceres·⁊ vt ab eo q̄ te diligebat ex animo·faciem tuam ad quadam fastuosa oculorū extollenti a declinares ¶ Causā huius rei nescio nisi quia magnus apparere desiderabas in oculis tuis/qui in oculis aliorum · forte abiectissimus reputaris· ¶ Dummam reputo insaniam si mente captus prudentem se iudicet·nec minorem vesaniam cēseo· si ignobilis ⁊ imprudens· arroganti elatione se inflet · Certe in filio regis satis intolerabile esset / superbum quod pretendis · publice tamen scitur q̄ non es filius regis· licet is qui te genuerit fuerit coronatus ¶ Hinc vnde tibi venerit pes superbie Vnde concepteris superbiendi materiam · nisi quia forestarius es additus· vt tyrannicas exactiones q̄ bus pauperes opprimūtur· redigas in scripturam· ¶ Porro illi te scribūt et proscribunt apud comunum in libro mortis quos apud forestarios pagine dampnationis ascribis Cū esses litteratorie artis omnino ignarus · scis quia amici tui epistole quas deprauasti te fecerunt canonicum · teq; per eas dem facile excommunicari posse · si significarent summo pontifici cum aliis enormitatibus tuis dampnate vsurpationis officium quod exercebas· ¶ Porro dictum est danieli· Daniel claude sermonē et signa libruum · vsq; ad tempus statutum· Vade ⁊ ego cum patiētia sustinebo· nec aduersum te spiritum ꝛcepte indignationis effundam · donec experiar quid in te possit operari familiaris et amica correctio · Ego quidem fatuitati ascribo· q̄ fatuum doceo· et superbum · Cum salomon dicat· Qui arguit impium ipse sibi maculam generat· et qui docet fatuum·quasi qui ꝛglutinat testam· In eo enim est correctio superuacua · quem incorrigibilem pertinacia sua facit · Testimonio salomonis · Si contuderis stultum in pilo quasi tipsanas feriente desuper pilo· non auferetur ab eo stultitia eius Descende queso in teipsum ⁊ fode cōscientie tue paretē videbis q̄ abhoīationū genera· quibus te iudicare poteris infelicem· Vide enim dicit dominus ezechieli· Fili hominis fode parietem· ⁊ cum fodisset · ecce multitudo reptilium ⁊ abhominationū Hunc parietem fodiebat ut ego miseriam conditiōis attendens

alius ꝓpha dicebat Ego vir videꝫ
pauptatem meā/ veꝝptamē nō po
tes humiliter sapere. qz ābulas in
magnis ⁊ mirabilibus sup te/ atqz
ventū elationis magne cōapiens.
ad nubes ⁊ impossibilia te extēdis.
Dispereat domin9 labia dolosa ⁊ li
guā magniloquā Extollētiā aūt o
culoꝝ ne dederis michi dē9. Caue
ꝗsone magnificēnā oꝛdis tui. tibi
occasio sit ruine Deceptū est eī. An
te ruinā exaltabitur coꝛ/ vidi inquit
impiū exaltatū⁊ elevatū Et subiū
gite trāsiui ⁊ ecce nō erat/ Vnū no
uetis. q tū hac supbia tua. nec deo
nec homini potes esse acceptꝰ Nā
nec anus acceptatur i sacrificio dīi.
nisi plume et pulmonis vesicula de
ponatur

¶ Cōsolatio in exilio beati thome archiepi Cantuarenſ ¶ Epistola vicesimasecunda

Carissimo amico suo Magistro iohanni de Valesberijs P.
Bleseñ Bath Archid Salutem in
auctore salutis Quoadēs vōes ecce
anglicane pssuras dñiqz vestri tho
me archiepi Cant. exilū diligēt
attendo. plurimū michi ædit ad so
laciū q pro iustitia dei ⁊ pro eccie li
bertate. se murū opponit/ et ex ipsa
psecutione hac finē merebitur gloꝛi
osū Video qz positi estis int malleū
⁊ incudē/ ⁊ assidue supra doꝛsū ves
trū fabricant peccatoꝛes. Verūpta
men si in xpō ⁊ pro xpō pugnatis/
ipse non pmittet vos tēptari supra
id qđ potestis ferre ꝫ faciet cum tēp
tatione puentū/ tolletqz dñs virgā
peccatoꝝ/ desup sortem iustoꝝ ut
nō extendant iusti ad iniquitatē ma
nus suas Di veritas non mentitur.
vestre psecutionis exitus. beatitudo
interminabilis erit. Beati inquit qui
psecutionē patiūtur ꝓpter iustitiam
Petrus aplūs dicit Nemo ex vob
patiatur quasi homicida aut fur. ꝯ
malefic9. aut alienoꝝ appetitoꝝ/
Martirū ei facit nō pena. ꝫ causa
Dicut aplūs ayt. Dz et si quid pa
timi ꝓpter iustitiā beati. Donū qui
dē dei est. Dz ⁊ donū optimū/ pro
xpō cōtumelias sustinere. vobis in
quit aplūs donatū est pro xpō/ nō
solū vt in illū credatis/ sed vt etiam
pro ipō patiamī ¶ Vobis itaqz con
gratulor quia iustitiā in iudiciū con
uertistis/ qz iniquoꝝ rebellionē atqz
cōtumaciam suspensionis adiaduer
sione reprimitis/ si tamen hoc faciēt
ratois ⁊ iustitie motu/ nō zelo vlti
onis/ aut alie iniurie appetitu Nichi
l ꝗso faciatis ex rancoꝛe vel odio/ ꝫ
oia vestra in caritate fiāt. Nec enī
ex pfectiōe hac/ salutē manipulos
colligetis/ nisi tota intētio vīa/ præ
dat ex intimo caritatis Pectore aum
per dibanū incaundia sive pfectio
in sacra pagina designetur. in leuiti
co dicimur sacrificium qđ i dibano
coquendū est/ prius aspergere oleo
caritatis/ ne cōburatur. Illi9 enī a
nimus. qui ad toleranciam pfecuti
onis se preparet pius demulcendus
est oleo caritatis / vt nec in aduer
sis a caritate discrepet. nec aduersꝰ
fratrem suum. zelo vltionis aut o
dio inardescat Meritoꝛium igitur
vobis est. atqz apud deum ⁊ hoies
ꝑmirabile. si i obediēcia subiectoꝝ

iustícia mediante cõpescitis. Beati enim qui custodiunt iudicium & faciunt iustitiam in omni tempe. In excutione quidẽ iustitiae non debet esse psonarum acceptio aut dilectio. Si sit frater aut filius. si sit prelatus aut subdit9. semp queratur fructus iustitiae. semp iuste iudicent. qui iudicant orbem terre. Nam cũ leuite occidentes fratres & filios suos. vlti essent peccatũ ydolatrie/ aut illis moyses Consecrastis manꝰ vestras hodie. vnusquisq; in filio suo & in fratre suo. vt detur vobis bñdictio. Salomon quoq; dicit. Qui arguunt laudabũtur et super eos veniet benedictio. Plurimũ quidẽ cõmendabile est in dño vestro. q; sic solus ascendit ex aduerso. q; opponit se murũ pro domo israel. & arguit p mãsuetis terre. Justũ habemus hodie. singularem & vnicũ inter filios exaussos. pro patrib9 nostris natꝰ est nobis filiꝰ. qui exemplo apostolos. solus hodie facit vindictã in nationibus. increpationes in populis Et sicut illi príncipes populos qui modo cõgregati sunt cũ deo abrahã pro iustitia xpi. tanq; dij fortes terre vehemẽter eleuati sunt Dic & honore istiꝰ. si in exhibitione iustitiae pseueraueris. eleuabitur in imensum Qz enim nunc exulat. q; multa in eis cõtumelia attẽptantur. ei totũ hoc in glãm. beneficio pacẽtie queretur Qd leue est & momẽtaneum tribulationis nrẽ. dicit aplus imensũ glorie pondus operatur in nobis. Exhibeatis vosmetipsos tanq; dei ministros in multa pacientia Nã v tꝰ est vidua/ quã nõ pacẽtia firmat Et qs a pmitiuus ecce cunabulis sine pacẽtia triũphauit? Vane licet plurimũ habeat de spũ fortitudinis dñs vester. dicatur tñ q; ppter coronationẽ noui regis anglorꝝ ab eboracẽsi factã atq; ob quedã pulegia sicut dicũt contra ipm subreptitie ẽ petrata. adeo turbatus est. q; a pusillanimitate spũs & tẽpestate. penemoti sũt pedes eius/ pene effusi sũt gressus sui. verũptamen vos qui estis manꝰ archicpi. & oculus eiꝰ. sanctis exhortationib9 vestris cõfortate manꝰ dissolutas. & genua debilia roborate. Nõ est mirũ si turbetur a tribulatoib9 & pssus. verũptñ si tꝰ inuitatur. totꝰ ihereat ei q̃ in electis suis mittit radios. oẽz ventũ tẽptationis & turbinis. securꝰ exãpiet Certe prẽs antiq cũ essent qnq; inter ãgustias. frequẽter tedio sũt affecti Vñ & fortis illa toleratãa passionũ. q̃ ferebant in dño. tpe & coram vitabantur ad tẽpꝰ. donec virtute induti ex alto. p grãm diuine cõsolationis. in spũ fortitudinis resurgebant Helyas fugiẽs a facie iezabel & affectus tedio huiꝰ vite. petiit se subtẽ vnã iuniperũ precitq; animę sue vt moreretur Sufficiat inquit mihi Tolle aiam mea. Aplũs eadẽ similiꝰ tedio intabescẽs Sup̃ modũ inqt/ gnati sumꝰ ita vt taderet nos viuẽ. ppha hec tedia frequẽter expt9 dicit A fortitudie manꝰ tue ego defeci. & tabescẽ fecisti sicut aranea aiaz meã Porro caritas ei⁹ in ale scebat ex tedio. et ex ipa infirmitate fortitudo crescebat. qd alicui forte incredibile

videretur. nisi aplūs qui frequēter hec in libro expienae legerat. testimoniū sup hoc ferret. Nō enī inqt infirmor tunc fortior sū. Dz ꝛ ei dictum est. qr vt ꝑ in infirmitate pficit di ꝑ ꝓpē ingruēcia malor q̄ sustinet dñs nr̄. a ꝑ suor desolatiōe. a ꝑ exilij hui⁹ diuturnitate. videritꝫ ei tempor mētis obrepe. sitis ipi solacio ne desperet. ne titubet. In primo ē enī tēp⁹ visitatiōis sue. Nā si mirabiles sūt elatiōes maris mirabilis est. ꝙ in altis dñs. q̄ pcellā quertit in aurā. ꝛ indignationē regē i grām. Per legatos aplice sedis intellexi/cū quib⁹ a romana curia vsq ad bononiā veni. vel anglor rex in primo firmissime recōciliabit vt ad maior pziarchat⁹ emnēcia trāsferetur. Dane qualitercūq voluerit dñs negocū ei⁹ disponere/si talis ꝑseuerat q̄lis est hodie scitur⁹ expectet exitū huius pugne. Deoq voces palpātiū nō attēdat. ſ sequtur spm̄ dei qui in eo est. ꝛ quocūq ibit spūs. ꝙ vote piter gradiātur. Dauo enī q glōsus erit sui certamis curſus. si tm̄mō perseueret in eo quē ce pie fortitudis ꝛ ꝙstāc statu. Qui enī legittime certauerit coronabit. Cūq oēs vtutes curant ad bra uiū sola ꝑseuerācia coronat. Roga mūt vos tanq̄ dīm ꝛ mgrēm meū vt me de vestro ꝛ ipi⁹ statu frequē ti⁹ instruatis. Nam cū aliud nō possum ero iugit pro vobis/vt pueniente altissimi gracia. regis anglor gracia. vestraq̄ rerum libera āministratiōe obtinē possit. libr̄ vestū de nugis curialib⁹ legi ꝛ mirabiliter me refecit. Nam ꝛ ibi optima forma eruditiōis est. ꝛ ꝓpter artificiosam ſnioꝝ varietatē. inestiabilis materia voluptatis. Bñ valete.

Contra symoniacos ꝛ ambitiosos. Epistola vigesimaterna

Carissimo dño ꝛ amico. O. scē romane cācie cardinali pbro aplice sedis legato. P. ſ. Bathoarchidiacon⁹ salutē. O curas hoīm O quantum est in rebus inane. O inanis gloria. O ambitio cca. O terreni honoris inexplebilis fames O tinea cordiū. animarū subuersio cupiditas dignitatū. Vnde obrepsit hec pestis? Vnde inualuit hec execranda psumptio. vt indigni dignitates ambiant. et quāto minus meruerunt ascendere ad honores. tanto importuni⁹ honoribus se impetent? Hodie per fas ꝙ nephas. hodie in anime corporiſq discrimine. curunt infelices ad cathedram pastoralem. nec attendunt. quid sit eis cathedra pestilēcie dum sibi ꝙ alijs occasio sunt ruine. In gregibus ꝙ armentis teste iheronimo. aries ꝛ taurus. corpore et animositate prestātior. alios añ cedit. homo vero bestijs omnibus bestialior. tanto indiscretio⁹ ꝛ audacius. melioribus anteesse psumit. quanto minus de virtutum titulis. aut conscienāe sincritate confidit. Vtinam sapet ꝙ intelligerent ac nouissima puiderēt. nec ppli iniqtates suis excessib⁹ aggregarēt. Vba sūt cācias? Noli q̄ras ab homine

ducatam/neq; a rege cathedrā honoris ¶Non quecas fieri iudex: nisi valeas irrūpere iniquitates populi ¶Non te inuittas in populū/nec alliges tibi peccata duplicia. Qui nichil didicit/aliorū doctor efficitur: et quasi es sonās aut cymbalū tinniēs/ vsurpat predicantis officiū: cum sit truncus inutilis z ydolū mutū. Apud veteres/erat cōditio sapientū inestimabiliter venerabilis. hodieq; prudentia/tanq; vilis et abiecta calcatur: quadā vero abhominali mutatione/stultitia ponit in sublimi ¶Hoc est quod ecclesiastes deplorādo conqueritur Vidi inquit malū quod sub sole est. stultū positū in sublimi: z sapientes sedere deorsū. ¶Pacte scripture prosq; exptes/onus importabile dignitatis vsurpāt: de aliena potiq; q̄ de sua scientia presumentes. Alia erat apostoli sententia discipulum instruentis. Tibi inquit commendo fili thymothee vegete ecclīaz dei: sedz q; noui te scientiā habere sacrarum litterarū. ¶Daētia siquidē/spūalis gladius est/in manu potētis ¶Hec est petra in q̄ dauid tres lapides limpidissimos posuit/quibus gobiā postea uit. hec est asine mādibula/q̄ sampson mille hostiū stragē feat. hic est vomer il' acutoius/q̄ sāgar sexcētos philisteos occidit. Ego illitteratus/ piger est mutus. plati ē erudire subiectos. reddere populum acceptabilem deo: aperiēdo misteria scripturarum ¶Petro enim z successoribus eius precipitur/duarte in altū vethy id est profundū sacre scripture intelligentiā in capturā hoim apostolos. Verumptamen hodie/sicut populus: sic sacerdos. sicut tenebre eius ita z lumen eius Erubescē sydon ait mare Erubescat doleatq; platus preesse populo: nec prodesse. docētis assumpsisse officiū: z in doctrina spūs mutū esse ¶Verbū lamentatoris ysaie est Grex pditus/factus est populus meus: pastores eorū seduxerūt eos Canes muti nō valētes latrare/lupos a gregibus suis arcere debuerāt: sed ipsi lupi sunt in suos. nec de sua suorū vel salute curantes: se cū gregibus suis/in foueā mortis eterne precipitāt ¶Hodie in epi dignitatem/ adolescentuli promouētur z molles ¶Hic vēditur ioseph putiphari eunucho/dum xpi magisteriū: dum dispēsationē sacramētorū dei: sibi crapnabiliter vsurpare psumit/infructuosus z mollis ¶Porro dñs ad eruditionē populi mittit dñs ieremiā/ quem sanctificauerat ex vtero matris sue. ysaiā suū considerans imperfectum/tanq; adhuc clementarius erudis: in formatione verboꝝ/respōdit a a a dñe deus nescio loq̄ ¶Moyses etiā dum a dño destinatur ad liberationem populi israel de egipto Obsecro inquit dñe/mitte quē missurus es. ab heri z nudiustertius/ex quo locutus es ad seruū tuū impeditioris lingue factus sum. Et quis hodie a pontificali onere se excusat? Quis hodie allegat insufficientiam suam? Quis hodie inutilis tenetur aut redamat ¶Vbi hodie similis ammonio inuenietur/quem cum clerus et populus in episcopū elegissent: electioni nullatenus

sentie volebat/ualentibus illis
q inuitū trahentib9 · auxem sinistrā
videntibus cūctis sibi radiatus secu
it dicens/ lex diuina · nullū preasa
ute epāri pmittit Cūq thymothe
us patriarcha consuleret hunc epā
tu dignū · eaā si nate q auubus tuī
catus esset/ dūmodo scientia ꝫ vic
tutibus premuneret Illis rursū āmo
nitū rapientibus/ et inuitū trahenti
b9 āmoni9 dixit/ linguā meā prop
ter quam vobis placeo · nisi me ātq
dimittatis abscindā/ dignitatq equi
dem appetit9 natione celestis ē · In
celo cōcepit q peperit iniquitatē/ per
hanc affectabat sedere in lateribus
aquilonis · qui nondū laboraverat
vt sederet Dz q isti nondū laborā
uerunt vt sederent · vt eminentiā cā
thedre pastoralis ascendāt Nondū
apposituꝫ pfectionis aggressi sunt ·
Nondū cum petro rethe · cū iohan
ne sindonē · cum matheo theloneū ·
cū ioseph pallū cum hoie euangeli
o sepulturā patriscū muliere sama
ritana ydriā id est cupiditatē seculi
reliquerūt Peccato taliū quasi fili
or hely · translata est hodie archa
siue gloria dñi · de israel in azotū/ ig
nem scz cōcupiscentie · Ignis autem
iste non inflāmat sed infumat/ non
illuminat sed excecat sicut scriptum
est · Superecidit ignis et non vi
derunt solem · De azoto transfer
tur in templum dagon id est tristiae
vel desolationis · Nonne ydolum
tristiae et mercedis est prelatus illit
teratus et fatuus · qui in ira dei et
populi desolatione eligitur · ꝫ qua
si ydolum erigitur / vt veniat qđ le
gitur in matheo Cum videritis ab
hominationē desolationis · stantē in
loco scō id est in ecca dei tūc de preg
nātib9 ꝫ nutrientibus · Illi eni qui
spiritū salutis zceperant exemplo ta
lium suffocātur Qui vero vite celes
tis alimenta petebant · nullo verbi
diuini pabulo sustentātur / puuli in
quid ꝓpha petierunt panē · q nō erat
qui frāgeret eis · ℣ Tu igitur amā
tissime pater · qui a latere sūmi pon
tificis missus es · vt legatione fun
garis pro xpō · surge in extirpationē
execratissime pestis hui9 · Ecce cōsti
tuit te dñs sup gentes et regna/ vt
euellas q destruas · vt disperdas et
dissipes · q edifices q plantes Accen
datur q igneseat zel9 tue auctoritatꝭ
aduersus ābitionis malum · dissipa
q euelle plantationes iniquas · Edi
fica q planta in ecca dei tales · quos
humilitas/ quos innocentia · quos vi
ta probatior et lātura cōmendet · q
subiectos doceant · qui diuites non
palpent/ pauperes non grauent · qui
minas potentum non timeant · qui
crimina corrigant/ et marsupia nō
emungant/ quorum sermo sit doctri
na · quoꝝ cōuersatio sit iustitia · quo
rum auctoritas sit non in habitu · nō
in fastu · sed in eruditione et defensi
one fidei · quorum vita sit publice
commendabilis · quorum memori
a in benedictione · Ad tuum et vol
lege tui ingressum · queso letetur ec
clesia xpisti · vt symoniacis et am
bitiosis oppressa · sub vestra consо
latione respiret · Congaudeant de
mi et exultēt populi · se hodie in vo
bis suscepisse ames apostolorum ee

domestiços dei portãtes præm ⁊ il luminãtes patriã nobis ℟ alijs vi te eterne poscẽtes p̃mia vt de labo re et solliciatudine vestre legationis imarcessibiles iustiæ mãipulos re portetis.

Ire excusatorie ℣ Epla xxiiij.

Dolet et causamĩ q ad archi dyaconũ satisfac me cõtuli ſſ si i culpa est accessisse ad eũ reddit me necessitas excusatũ ℣ In verbo dñi dico vobis q nec nouerã nec audierã q dñs noster aduersꝰ eũ aliquid tanꝺoris aut odij cœpisset Nũc aũt certissime nouit q vestro dño reconciliari toto corde desiderat ⁊ iam nisi iimicꝰ hõ impediſſet p oĩa satisfactꝰ se ipsi pedibus humi liter aduolusset Adhuc eaã correc tionẽ ℟ cõuersionẽ ipsi expecto co tidie et ad hoc opam adhibeo dili gentẽ ℣ Sed sũt aliq̃ cũ eo qui semi nãt zizania ⁊ firmiter iterdicũt ne dño vestro reconciliet si prius sui quẽ sup oĩa dilexit/ac totiꝰ sui generis salutẽ et q̃tẽ desiderat ℣ Datis eq̃ tẽ q hõ arcũ specꝰ est et industꝰ/ vobisq; ac dño vestro fructuosiꝰ esse posset si staret vobiscũ si in se partẽ vestre psecutionis exp̃et ℣ Ido eã am q ad hoc eũ tenuissiã exhortati o dñi cõtuarieñ efficaciter idinaret ℣ Date opam q̃so vt ad eum a dño vestro sup hoc lre dirigant Quod si nõ facãtis vestre vtilitatis ituitu facãtis hoc saltẽ sue questionis ℟ salutis obtẽtu Certe moyses vt io hab ab errore gentilitatis auertẽt volẽs ipsum tanꝺ necessariũ retine re dicebat. ℣ Profiscemur ad locum quem dñs daturus est nobis venĩ nobiscum et benefaciemꝰ tibi/quia dñs bona promisit istrahel. ℣ Noli nos relinquere tu enĩ nosti in q̃bus locis castra ponere debeamꝰ/℟ eris ductor noster Si moyses gentilem postulabat sibi fieri ducem non eru bescat queso moyse nunce archidy aconũ sibi adiungere dolorꝫ ⁊ labo rum partiapẽ Archidyaconꝰ enim hoc precipue desiderat/vt p eo et cum eo laborem ⁊ dolorẽ inueniat. ℣ Nuper legebamꝰ in lib2o regum et occurrit nobis verbũ illud ethei gethei ad dauid egredientem nudis pedibus de ihrlm a facie absolon et dicẽte q ille reuerteretur illeq; rẽ dit. viuit dñs quia nõ derelinquã te/neq; in vita neq; in morte ℣ Dus piciãs ergo archidyaconꝰ ℣ Dic fa at michi inquit dñs et hoc adhuc anteq̃ moriar vt sic possim dño cũ tuariensi ℟ ex corde hoc dicere et o pere adimplere ℣ Suggerente ig̃so dño archiepo ne deseruũ suũ verbis pro uocet aut minis exasperet/ ne dũ ligna cũ primo cæduntur in silua/ ferrũ de manubrio securis euadat primũq; interimat. Lingua enim teste gregorio cædimꝰ cum per incre pationem proximi pcã succidimꝰ. ℣ Sed ferrum securis elabitur proxi mũq; occidit dum cõtumeliosa cor reptio conscietiam primi vulnerat a dilectionis spiritu in mortale odi um vertit ℣ Nane non est ãmonitio accepta in oculis altissimi que non fit ex caritatis intimo ⁊ in spũ le nitatis Quod liq̃do patet ex vbis ysaie dicentis Ecce spiritus tuus mũ

subuertens montes ⁊ conteres pe
tras/ ⁊ nō in spū dñs Et post spm̄
motio/ et nō in cōmotionem dñs
Et post cōmotionē ignis· ⁊ nō in
igne dñs Et post ignē sibilꝰ aure
tenuis· ⁊ in sibilo dñs Nā cū per
p̄dicta· terribilis increpatio exp̄ma
tur/ p sibilū aure tenuis blanda ⁊
amica exhoꝛtatio designatur/ hec
fit cū silēcio· illa fit cū iracūdia ⁊ tu
multu Dicat scriptū est Cm̄ aque
siloes cū silencio curruūt/ aque vera
sin trāseunt cū tumultu Doceꝛa
dñs cantuaren̄ q̄ siat michi vide
tur iam aggressus est artioꝛis ⁊ al
tioꝛis vite ꝓpositū· nō spm̄ huius
mūdi accepit/ sed spiritū qui ex deo
est Caritas ergo dei que diffusa ē
in coꝛde illiꝰ queso vsq; ad ꝓximū
se extēdat/ sicut decet sanctum Nā
si sareſb archiđ ꝓseueꝛat i ea satis
factione· ⁊ obedientia quā ꝓmittit
apienda sūt ei viscera caritatis ¶ E
go aūt magnū reputo· tantū lucri
ficare vitū/ q̄ si vestigijs dñi cātua
rien̄ inheserit fructū in ecclia dei fa
ciet tempestiuū Di adhuc residet i
aīmo eiꝰ aduersus archiđ aliqua
suspitionis occasio· antēq̄ eūdem
i sacrariū sue familiaritatis admit
tat· fidem ipsiꝰ exp̄iat operibus Jo
sue quē nō ꝓius āgelū amicū re
cepit q̄ amicū esse cognouerit sal
uitās ꝓius suꝰne esß/ an aduersa
riꝰ Illud verb assero cōfitēter· qm̄
si cōuersionē eiꝰ procare noluerit/ i
eo q̄ saulū reperit/ paulū inueniet·
Dup cōuersione quē et salute ar
chidyaconi anxia sollicitudo me tā
git Nō enim possū eū nō diligere·
qui frequēter in suis bñdictionibꝰ
me p̄uenit

Contra exactionē officialium· Epla xxv·

Magister p· blesen̄ bathꝰ archi
dy· O· officiali epi carnoten̄
Salutē ⁊ salubre consiliū ¶ Quia
te affectuosissime diligo in visce
ribus ihu xpi· ꝓposui te salutanbꝰ
monitis adhoꝛtari· vt de vꝛ calde
deū et de medio babilonis tēpesti
uus exeas· ⁊ misterū dampnatissi
me villicatioīs obmittas Dico q̄
munerū cupiditas subuertit coꝛ tu
um· vt sicteꝛ officialis epi Cūq;
legeras· ß foꝛtasse negligebas v
bū illud beati iob Ignis deuoꝛabit
coꝛpa coꝛꝝ qui munera libēter ac
apiunt Deo beatꝰ est q̄ excutit ma
nus suas ab omni munere Credo
hmōi officiales· nō ab officio noīe
sed ab officio verbo mutuasse voca
bulū Nam genꝰ hoc hoīm qđ di
cunt officiꝫdi Tota officialis intē
tio est vt ad opꝰ episcopi sue iuris
dictioni ꝓmissas· nuserumas ouet
q̄si viæ illiꝰ tōdeat/ emūgat/ exoꝛi
et Isti ei sūt epōꝝ sāguisuge· euo
mentes alienū sanguinē/ quem bi
berunt Quia testimonio scripture/
diuicias quas congregauit impiꝰ
cuomet· ⁊ de fauabus illius extra
het eas deus· ¶ Isti sunt quasi spō
gia in manu p̄cmentis/ quasi que
dam volatoꝛia· diuicias suis dñis
influētes· ⁊ execrādis acq̄sitoibꝰ
nichil sibi p̄ter peccati soꝛdem q̄
fetulentiam retinētes Quod enim

aggte ꝫant ꝙ oppſſionem pauꝑm ·
ep̄is quidē ad delicias ędit / offi
alib9 ad tormentum · Dic vos nō
vob mellificatę apes · Dic vos nō
vob accumulatę opes Iſti ſūt ſecre
tioꝛa illa hoſtiola · ꝙ q̄ miſtꝛi belis
ſacrifiāa q̄ ſup mēſam ponebāt a
rege · danaulo aſpoꝛtabāt Dic ep̄s
q̄ſi lōga manu bona aliena dirupit
& notā crimis a ſe remouens · ſuis
offiāalib9 aulpe ⁊ infamie diſcrimē
impigit Ideo quaſi ſub vmbꝛa epi
⁊ obtentu iuſtiae palliate ſubditos
opp̄mūt ecclias grauāt / reddit9 ali
enos violēter iuadūt · oculos hūt
ad munera pupillo ⁊ vidue nō inte
dūt : Verba ſunt filij ſyꝛach Con
cupiſcētia ſpadonis deurginaut iu
uencula · ita ⁊ qui facit ꝙ vim iudiciū
iniuſtū · Spado vginē opp̄mit · ⁊ ꝙ
lem in opp̄ſſione nō querēs / coꝛrūpit nō gignit · Dic p̄lat9 ecclīe
aut auariae ſue ſatiſfaāes · neſtue
tū iuſtiae querēs · coꝛrūpit non coꝛ
rigit · ex aſperat non emēdat · Ad
eni fit p̄textu fucate religionis aut
ſimulate iuſtiae · nō fructificat ad vi
tā nō edificat ad ſalutem Parat
ſaul optimis gregib9 amelech · q̄ſi
ea ſacrificatur9 deo ⁊ diuinā iaurat
offenſam Gedeō de p̄da madiani
tarū facit ephoth · ⁊ hoc ei ⁊ domui
ſue verſū eſt in ruinā · Hāc āminiſ
trationem quā tibi dampnabiliter
vſurpaſti · pacifiq̄ ferē · niſi ſacraū
lēāz ſcia p̄minetes Cauſe ⁊ iudicia
q̄b9 te imprudēter ne dicā impudē
ter immiſces potius conſuetudina
rie & ſeculari iure deadūtur Virum
litteratū & eccīaſticum · non ſic dece
bit ſeclārib9 negocijs ip̄licari Apls
ad chorieth · ſcribēs dicit Decalana
negocia ſi habuerit · eos qui ecc̄le
ſtibiliores ſūt int̄ vos · cōſtituite ad
iudicādū · Officiū officialiū · quoꝝ
te numero aggregaſti / hodie eſt ui
ra ꝙfūdere · ſuſtatare litꝛas · trāſactio
nes reſcidere · inectere dilatiōes ſup
p̄mere veritatē · fouere mendaciū · q̄ſ
tum ſequ · equitatē vendere · inhiare
exactiōib9 · Vſuras cōmmare Iſti ſē
qui hoſpites ſuos grauant ſuperflua
ruectione · ⁊ multitudine dientele ·
Querūt delicatos ⁊ ſuperfluos cibos
cū ſcriptum ſit · Comedētes ⁊ bibē
tes q̄ apud illos ſunt De alieno ci
p̄digi / de ꝓprio ſunt auari / verboꝝ
inſidiatoꝛes · ⁊ auarpes ſillabarum
tēdūt laqos ⁊ pedicas in capturam
proximi · Iura interpretantur ad li
bitum · & ea pro voluntate ſua nūc
abdicāt / nūc admittūt · Bene dicta
deprauāt / prudēter allegata puer
tūt · tumpūt federa · nutriunt ſimul
tates / fornicatiōes diſſimulant / mri
monia diſtrahūt / adulteria fouent ·
penetrant domos · ⁊ mulierculos o
neratas pēcis captiuas ducūt · dif
famāt inocias · & nocētes abſoluūt
Et vt multa ſub verboꝝ pauitate
conducā / dū oia venalit agūt / filij
auaricie / ſeruꝝ mammōe / ſe dyabolo
venales exponūt · dīs in cuā odiat
Gratis accepiſtis gratis date · Et
ſalomō in pabolis · Veritatē eme
⁊ noli vēdere ſapiētiā / iuſtiāā ⁊ doc
trinā Vereoꝛ ne te rapiat ſps ela
tiōis ⁊ dñandi lubido / ad vanitates
⁊ inſanias falſas · vtinā attēderes
vba ſapiētie talib9 ꝓminātę O vos

qui placetis vobis in turbis/ data est vobis potestas a deo; qui interrogabit opera ℣ cogitationes vestras. quoniam cum essetis ministri regni illius/ nō recte iudicastis. ℣ Horrende autem apparebit/ & iudicium durissimum hijs qui presunt fiet; at & fortioribus/ instat fortior cruciatus. ℣ Amice in harena huius seculi pertinacissime pugnas/ mors te sequit. vita fugit. caro palpat. mundus allicit. leo rugiens ℣ querens quem deuoret/ arcū curvit. Omnis qui in agone contendit/ ab omnibus se abstinet. vtinam ab hominibus huiusmodi noxijs abstinetes; vt nil in te quod suum est/ princeps huius mūdi/ & i palestra qua curritur ad bravium; nil haberet aduersarius quo te capet/ aut teneret/ aut a bravio retardaret. Di michi credis/ pmmo si credis in deum; relinque maturi officialis officiū. ministerium damnationis. rotam malorum. ℣ spiritum vertiginis/ qui te ad inania arcumuoluit. Miserere anime tue placens deo; cui placere nō potes/ cum isto perditionis officio.

Littere affectionis

℣ Epla xxvi.

Domino suo b. ℣ carissimo socio suo/ p. bleseñ archid. bath. salutem ℣ In epistolari salutatione frequentior extitisse nostra deuotio. ni si vel nimia locorū distantia; vel raritas intermeantiū/ contrairet. viarias ergo salutationes/ presens et nunc iterata suppleat affectio. Cū ex nullis possessio/ iorosalem assistentiam nō vendicet; me licet remotum/ propinquiorem habetis. & fortius possidetis absentem. nec interstitium locale. morosū ve remotio. vel temporū intercursus/ robur dilectionis euacuat. ℣ Ex si de verborum obligationibus legem primam attenditis. intervallū medij temporis/ obligationē nō viciat; vt vobis devotissimus/ operā theologie parisius indulgeo. Bononiēsis castra miliciae crebro suspirās; que vehementer/ citius & prematuro deserui. ℣ Legimus tamen de vsu & vsufructu legato. q fructuario liceat maturitatē fructuū preuenire; solet ex oliuis citra maturitatis tēporā/ vberior olei copia emanare. Curres ergo ad oleum qđ aaron cū laganis iubetur offerre/ leges seculi saluto ad tēpus; ne peccatoris oleū me impinguat. Lex enim dñi lex imaculata conuertens animas/ me; quaricatorē legis diuine qstitutē; nisi cū aliquali theologie notiā. nisi cū pugillo similes/ thus offertē lex equidē seculares/ gloriosa supellectili verborū. leporeq; orationis vrbanitate lasciuiens; me vehemēter allexerat/ & inebriauerat mētem meā. Sed absit vt ypocrita malicē babilonis/ vbi designatus est lepor eloquētie; edificans ad gehennā. Adhuc tamē quia nondū dilatau gressus meos in lege dñi; lectioni vodie & digestorū/ plenumq; ad solacū; nō ad vsum/ tpis vacationis ipendo. Res plena discriminis ē. in de & vsus legū. Totū ei horiz/ adeo sibi vēdicat; vt eū rei familiaris pudētia fraudet. suspēdat a spiritualibus. a diuinis auellat.

Ideo crisostom⁹ sicut tripticā referē hystoria licē scīa ciuli q facūdia p̄ muneret/noluit tñ ad instātiā amicoꝝ gerere offiaū aduocati. ꝓinde lum est ita legibus humanis se impendere. vt mēs per horulam a diuine legis meditatioē remouet Nemo simul p̄t precari q orare/petere q postulare. exercere xpi misteriū. q offiaū aduocati. ne dum in vtroq festinet neutrū bñ pagat. Nō ifiā ce. bonū ē scire leges/ꝫ nō ad q̄stū nō ad unquū iuris cōpendiū/ꝫ ad inq̄sitionē veritatis q iudicij cq̄tatē si forte me aut aliū aliq̄n esse oporteat iudicē aut iudicē assessorē Hoc dic solu auaīae mulitāt patroni causaꝝ. illudq quōdam venerabile nomē et gloriosa pfessio aduocati. notabili venalitate vilescit dū miser et p̄dig⁹ linguā vendit/lites emit/mūmoniā legitima dissoluit amicias rumpit/sopitaꝝ litium aures resuscitat/pactiōes violat/tetractat trāsactiōes/pulegia frangit/et in captura p̄cunie pedicas q tēdicula tendens/iura oīa intetuertit Ideo cōstitutio imp̄ialis ab offiao postulādi remouet litiū redēptores Iure oūt p̄toꝝ io atq interptū. in puaricātes vel alias delinquentes. pene extraordinarie statuīē/debucāt ad uocatq̄ qđ gr̄atis accepat gratis dare aduocare p pupillo q vidua. p utilitate reipublice. p cecic libtate. nil exigēs. sponte oblata suscipiēs/eripiens inopē de manu fortioꝝ eig. egenū et pauperem. a direptib⁹ eū. fructuosius esset ei salariū modicū et honestū. q̄ simū irreplebilis auaricie p̄ fas et nephas extendere in imē sū. nā melius est modicū iusto sup diuicias p̄coꝝ multas Di talentū scīē sibi a dño cmendatū. sponte et gr̄atis expēderitis nō est abbreuiata manus dñi. vt ei rñdere ad mentū et āpliora eciam ferre nō possit hoc igitur scīare cmodet p̄ri orphanorum et iudie viduaꝝ. Ipse p̄missor est magnificus. et munificus retributor.

¶ Consolatio sup morte B. Cantuarensis archiepiscopi

¶ Epistola vicesima septima

Carissimis fribus et amicis suis canonicis de Bello mgr. p. bleb Bathō. archid. Valutē et dilectionē. Decessit pastor aīarum nrārum. cuig obitum flere decenter. ꝫ decessit nō decessit. abijt non obijt. Horet ei p quā mirificauit dñs factum suum non est morsed tormitio. portus mortis et porta vite. introitig in delicias celestis p̄rie in potentias dñi. in abyssum claritatis eterne Peregre siquidē profecturg sacrum peanie scīū detulit/in plenilunio reuersurus Eius enī anima diues meritis recedens a corpore i resurrectione generali et plena ad antiquū hospicium reuertetur Cū multas virtutes quasi meroes varias in vnum fasciculum comportauerit ad celestes nundinas profecturus. plena dierum vetula mortis scīlicet anus improba. litigiosa. querula. importuna. inuida. inimica et subdola cepit revoluere sar

ãnulas eius. ⁊ scrupulosius explo
rare. si quid esset in illo meritoꝛ in
uolutro. qđ ad ipsius dn̄i pertine
ret. Ipē autem tanꝯ vir circũspec
tus et prudẽs noluit vie suc sustine
te dispendium. diu enim desiderauc
rat dissolui ⁊ esse cum xp̄o. ⁊ tunc
ꝑmaxime suspirabat exire/ de coꝛpe
mortis huiꝰ. Hodiam itaq; pulue
ris proiecit in os vetule. quasi vice
tributi ⁊ nomine vectigalis. Inde ce
pit falsꝰ ille ut moꝛ populariter eua
gari. ⁊ passim plebescere. quia fera
pessiã deuoꝛauit ioseph. Tunica siq̄
dem qua spoliatus est. fallax nũcia
mortis erat. Joseph enī viuit ⁊ dn̄a
tur in tota terra egypti. Beata eiꝰ
anima coꝛruptibilibꝰ exonerata ex
uuijs. de puluere huius cõuersatio
nis. libera euolauit in cẽlũ. Assump
ta est ab eo qui dicit. Vado parare
vobis locũ. Iterum autẽ veniam. ⁊
assumã vos ad meipsum. Consũma
tus in breui explcuit tempa multa.
Raptus est ne malicia imutaret in
tellectũ ipsius. Vocatus est in cẽlũ
quo mundus non erat dignus. nec
est extincta lucerna hec ꝓ flatu trã
sitoꝛio percussa est. vt luminosius
splendeat. ⁊ iam sub modio nõ ab
scondita. luceat omnibus qui in do
mo sũt. Visus est oculis insipienti
um moꝛi sed vita eiꝰ abscondita ẽ.
cum xp̄o in deo. Moꝛs cum viasse.
⁊ absoꝛbuisse visa est. sed absoꝛta ẽ
moꝛs in victoꝛia. Desideriũ coꝛdis
eius tribuisti ei dn̄e. diu enim mili
tauerat tibi. propter verba labioꝝ
tuoꝝm custodiens vias duras. Da
tus a ꝑmitiuis adolescentie moꝛibꝰ
cepit moꝛũ maturitate senescere. at
q; carnalis insolencie motus. vigili
is. ieiunijs disciplinis. alicio. ⁊ iugi
cõtinencie balthco cohibere. Vocatꝰ
est itaq; a dn̄o tanꝯ aaron. ad tan
dam scientiã salutis plebi eius. red
dere populũ acceptabilem dn̄o. sec
tatoꝛem bonoꝛũ operum. ⁊ parare
dn̄o plebem ꝑfectam. elegit cũ do
minꝰ in sacerdotem sibi. vt esset in
populo eius doctoꝛ ⁊ doctoꝛ. vite spe
culum. penitentie foꝛma. et sanctita
tis exemplũ. Deus scientiarũ dn̄s
dederat ei linguam eruditam. ⁊ in
fuderat ei habũdanter. spiritum sa
pientie et intellectus. vt esset inter
doctos doctioꝛ. inter sapientes sapiẽ
cioꝛ. inter optimos melioꝛ. inter hu
miles soꝛtis. inter maximos ma
ioꝛ. Erat pꝛeco verbi dnuini. tuba e
uangelij. amicus sponsi. columpna
fidei. oculꝰ cci. lingua muti. pes clau
di. sal terre. patrie lumen. minister
altissimi. vicarius xp̄i. xp̄us dn̄i. ⁋
Tota conuersatio eius erat scola
honestatꝯ. moꝛum edificatio/ ⁊ sture
tura salutis. Erat in iudicio rectus.
in dispensatione industrius. in pre
cipiendo discretus / in loquendo mo
destus. in consilio circũspectus. par
cissimus in abo recipiendo. in donan
do largissimus / in ira prudens / in
carne angelus. inter iniurias man
suetus/ timidus in pꝛosperis. seue
rissimus in aduersis/ in elemosinis
effusus / in miseꝛoꝝdijs totus. E
rat religiosoꝛum gloria. delicie ple
bis. timoꝛ pꝛinapum. deus pharao
nis. ⁋ De isto possumus fidu
cialiter dicere et cantare. quia post

aurum nō abiit/nec speauit in the zauris pecunie/q̄ nec acceptor mu neriū nec acceptator esse dignat9 ē psonaꝝ ¶ Ceteri in eminētie cathe dralis apicem sublimati· statim ca rnis propensi9 agunt/aīaꝝ spectius se dietant· nō min9 timēt corpis egritudinē q̄ ieiunēnam·q in omibus spaciū vite productionis affectant ¶ Iste vero a p̄mo sue p̄mo tionis ingressu· sūmo desiderio appe tebat finem vite ymo vt verius lo quar viuēdi principiū ¶ Nā sicut sa lomon ait ¶ Cū q̄sūmauerit hō tūc incipit/hui9 enim vite trāseuntis e gressus·ingressus est ad illā que nō transit nec desinit vitā ¶ A teneroꝝ ānis inapiēs/singulis etatib9 quasi singulis diei horis/tanq̄ dili gens cultor q stēnu9 in vinea dñi sabaoth laborauit· et sic in cōsūma tioē sanctorū/vite trāsitoꝝie cursum clausit ¶ Nanc iam diu cōuersatioē celestis ¶ a corpe pregnās āhela bat ad illas celestes delicias tempo ralis vite transire cōpendio ¶ Ideo p positū q signū pegrinationis/arri piens de torrente in via bibit/ppte rea exaltatū est nomē eius in patri a ¶ Die dñi q fratres nri monachi ca thedrales· pupilli facti sunt absq; pr̄e·de9 aūt qui eduxit de mortuis pastorem magnū ouiū in sanguine testamēti eterni dñm ihm xp̄m·ip se vt verbo moysi vtar pudeat vi tum·q sit sup multitudinem hāc· ¶ Ideo plurimi cōqueruntur q impa cientissime ferūt·q xp̄i tunica inco sutilis·inter eos q epos terre scissa est/nec tantū vacca q aries·sed tur tur et volūba diuise sunt/et altrinse cus separate·ausa est irrūpe vsq; ad religiosos pfessores/magistra illa discordie·odij fomes q occasio scā daloꝝ p̄sumptuosa·s·vsurpatio se cessū et singulariter eligendi·vt cō tempta et abiecta epoꝝ et abbatū deliberatione coī fieret electio dam destina et furtiua/et cōsuetudini cō traria·iunica legib9·dampnata de cretis/q moꝝib9 reprobata Omnes ceteri qui nūc iniuriā et contemptū suum reputant eam quā monachi fecerunt electionē in personam que nosata est/sua vota libenter q vna nimiter sine omni cessura et scanda lo cōtulissent· ¶ Nunc aūt vereor ne hec electio qđ deus auertat sit ei9 dereictio·et hec acq̄sitio vmbratie libertatis·conuertatur eccie xp̄i in materiam seruitutis ¶ Nanc pestis hec q alie inumerabiles/corpus ec clesie generalis hodie infiauit q cor tumpūt ¶ Ruunt laici in sancta scō rum·sactuarij vero lapides dispec gūt in capite oim platearū ¶ Cōuer tūt hodie claustra in castra q fora· religiosi in ethnicos· pastores in lu pos·lolium in spinam·aurum in scori am·frumentum in lolium·vinū in aci nū·oleum in amurca ¶ Respiciat do min9 in faciem testamēti sui et non det in confusionē vineam quam plantauit dextera eius·eccliam quā acquesiuit in sanguine suo·suscitet spūm moysi·et erigat cornu illius vnicornis·epi illius vnice sūmi et singulariter generalis·quatenꝰ ar ripiat iudicium manꝰ ei9·vt cornu suo ventilet spāliter·itonet q̄tā edom

fulminet contra vitulos bethel. cō
tra ydola egipti. contra pūgues sa
marie. contra sacerdotes baal. con
tra pastores pascentes semetipsos. con
tra iudices qui condunt iniquas le
ges. contra canes mutos non valē
tes latrare. contra amphoreā ozeha
rie. contra vasa pastoris stulti. cōtra
ambitionē symonis magi. contra
tyrannidē seculi / et ambitionē clau
stri. contra prevaricantes. contra ar
rogantes. contra oppressores pau
perum. contra turbatores ecclesiasti
cē pacis et fidei subuersores.

¶ Archiepiscopus rothomagēsis
implorat auxiliū ab archiepiscopo
senonen. ¶ Epla xxviij.

Guillelmo senonēsi archiepis
copo et apostolice sedis legato
R. rothō Salutē et spm cōpassionis
affectū impendere ¶ Di ad memo
riā reducantur ecclesie nascentis ex
ordine. sicut inter credentes erat vni
tas in fide. in spiritu. in baptismo/sic
in vnū facultatib9 contributis. vnū
erat omnibus votū pauperū relevā
re indigentias. et omniū necessita
tes tanq̄ proprias reputare. Una
siquidē et indiuisa est columba
nec vnq̄ passa est diuortiū spōsa cris
ti. nec cōtumelias pelicis aliene sus
tinuit/cui9 vnitatē sponsus in cāticis
attestatur dicens Una est columba
mea/dilecta mea. Voluit eam nu
merosa pluralitate censeri. licet enī
plures sint ecclē. sic tamen in vnius
compagē corporis vnūtur vt sicut
vnius membri lesione. membra cōpo
nentis oia. quodā cōpassionis participio
molestātur/sic vnius ecclē desolatio in
cōmunē gemitū conuertatur Cū
itaq; vinculo caritatis singularitas
locū non habeat sed in dispendium
cōmune redūdet q̄dq̄d toleratur a
singulis. qz ex presenti regū discor
dia. exitiale ecclē rothomagēsi vide
mus imminere ruinā. ad vīaz gracīā
deuolamus. de cui9 dilectiōe et pru
dentia plenioreē in xpō fiduciā repor
tam9 ¶ Vos enī estis in cui9cōsilio
et auxilio. potissimā sue salutis an
chorā. nauicula bī petri gestitat. aī
inter scismatice persecutionis fluct9 peri
culosius estuare. vobis cōtulit de9
in puericia super senes intelligere. et
futurā natuē caniciē. maturiores mo
tū senio preuenire. fluxos adolescē
tie motus in vobis ratio magistra
cohibuit vt omni lasciuie libertate
postposita. nec forma nec nobilitas nec
opum exuberantia. nec modestia in
oibus cōuersatio. plus angeli q̄ ho
minis exhiberet Ceteras virtutes
quibus miraculose fulgetis sub silē
cio preterimus. nec enī nostra pre
conia mendicatis. cuius honestatē
et prudentiā. fama celebris latissi
me promulgauit Ad nostras et ec
clesie nostre pressuras reuertimur/qui
bus nos hostilitas arcūuallat. Da
tis enī qualiter in normānoz pernī
ciem francia tota coniuraverit. nec
imminentis ruine dispendiū. rotho
magēsi ecclesia declinabit/nisi ves
tre celsitudinis ope et consilio fulci
atur. Di ergo ad pfatā ecclesie vni
tatem respiciatis. vestrū est auertere
quod timemus. vestrū est necessita
tes nras. oī puenire cautela. q̄tenus
caritas nō ficta et anuca passio. se

talem negocijs alienis impendat· qualē se prozijs exhiberet Recor detur dominus rex francorū rothomagēsi ecclesiā suā esse· que p illo assidue/tāq; pro rege suo vnico/specialiter interpellat/suasq; facultates omnino de ei9 iurisdictione cognoscit Regie maiestati nō cōgruit de populari quod suū est· aut illas expugnare ecclesias quaz tutor est & patronus· Si nos alius infestaret· ab ipso non aliunde remediū quereremus· Andeliū ergo et alias possessiones nostras ipsius & vestre protectioni cōmittimus & tutele Hanc cum de discretione et consilio vestro dispositio regni francorū tota pendeat cū in manu vestra corda sint regum et ad vestre ordinationis arbitriū populi inclinentur· vobis incūbit que ad pacem sunt querere vel si hec dissensio ad pacem reformari non potest· saltem res ecclesiasticas quas vestre tuitioni cōmisimus ab inursibus bellicis liberare· Cunq; andeliū nobis & cōmensalibus nostris vnicum sit viuendi subsidiū· ville vestre parcite· si vultis parcere vite vestre

¶ De commendatione hospitalitatis // Epla viesimanona·

REuerendis patrib9 et amicis abbati & cōuentui sancti albani Magister petrus blesensis bath archidyacon9· Salutē in vero salutari Super de archidyconat9 mei visitatione redibā· premittens seruientes meos apud weralingeford/ q michi hospitiū ppararent· ipsi vero cū a priore loci illius domos ibi mantes ad vsum vnius noctis michi commodari peterent & iam illuc omnia que nobis et iumentis erāt necessaria cōparassent· prior eis in multa superbia et abusione respondit· et pene vsq; ad verberz cōtumeliam preeumpens· eos ignominiosa verborum turpitudine lacessiuit· // Domus equitē vestra nominatissima quondā in obseruantia religionis et ordinis· in hospitalitatis eciam exhibitione· longe lateq; fetorem suauitatis et fragrantiā gloriose opinionis effundere· Nūc autem in iniuriam capitis/membri infectis putredo refunditur· & ex particulari corruptione totius corporis vicium estimatur· // Verbum apostoli est ad hebreos· hospitalitatē nolite obliuisci· propter hanc enim placuerunt quidam angelis in hospicio receptis Vbi est ḡso illa hospitalitatis gracia· quā olim vestri antecessores exercebant in christum· Mutius· apollonius· pammutius· macharius· anthonius paulus· inter quos diutissime certatum est pia cōtentione/ quis alteri panē frangeret/ cū dñs grā hospitalitatis otidianū anone stipendiū duplicasset· // Edictum principis apostolorū est Estote hospitales inuicē sine murmuratione· princeps eciam principum in iudicio tremendo quibus dā dicturus est· Hospes fui & non collegistis me· hospitalitatē fuit meritū q duo discipuli cūtes in emaus a cruce sublato· in fractiōe panis dñm agnouerūt plicq; eā autumāt btm

gregoriū fuisse illū patrēfamilias. qui in expositiōe eiusdē euangelij legit/in leproso dñz suscepisse ¶Pro sapia regis anglie. qz vn9 de ante cessorib9 eius. cuidā leproso quē in hospitio receperat/gratiā officiose humanitatē exhibuit/ab officio forestarij. in eminētiam regie dignitatē ascendit. ¶Hospitalitatis grā suscepit abrahā de sara ene & sterili filium. in quo dñs benedictionem oīm gentiū repromisit Angeli hospites liberauerūt loth de subuersione et ī rēdio sodomorz. Raab ab hospitib9 suis. Caleph et iosue in euersione iericho. salutem suo dom9 obtinuit hospitalitas sunamitis/dedit ei filium p̄abus helizei. eūdemqz mortuum suscitauit Vaupi vidue. qz helyam hospitio suscepit et pauit celesti grā influēte. postea nec oleū nec farina defecit Expressa similitudinis forma. dū in monasterijs floreabat hospitalitas/p̄napes terre loca religiosorz. passim et certatim magnis facultatib9 ap̄liabant defectib9 autem vasis. oleū stetit. Ex quo enim tempe in monasterijs tepere cepit liberalitas hospitalis. stetit ac cessauit magnatū largitio. Decreuerqz ne paupis vidue filij quos xpha liberauerat / iterū a creditoribus rapiantur in seruos Hācta enī religio que monachorz mat est. datur hodie in dōnationē. possessiones illi9 trahūtur ī direptionē & p̄dam. & qđ olim deuota p̄napum munificentia cōtulit. modernorum auaricia. non sine magno fenoris dispendio. reuocare & auferre p̄sumit. Multos equidē a magnatū familiaritate & grā. separat defect9 hospitalitatis. Dic brachio cōtrita. humer9 a iunctura sua cadit/dū reuerenda olim religionis auctoritas p̄napū oppressione calcata vilescit/& euenit imprecatio illa iob. Si comedi buccellā meā solus qz ab infantia mea creuit miseratio meā & de vtero mr̄is mee. meā egressa est. Si foris stetit peregrin9 Si hostiū meum viatori non patuit/humer9 meus a iunctura sua cadat/& brachiū cū ossibus cōteratur. Nane p̄fatus p̄or quandoqz grauiter/occasione eiusdē delicti punitus est/credebāqz q ei vexatio discussū intellectū/sed adhuc man9 eius extenta est/nec a vestre dom9 de honestatione cessabit donec humetus a iunctura. morbidum pectus a grege. mē brūqz putridū a reliqz p̄cidatur.

¶Visio in somnijs de promotiōe amici in epm bathō. ¶Epistola tricesima

Carissimo domino et amico R. Bathō electo P. Bles. Bathō Arch. Salutē & prosp̄ros ad vota successus. Cum humane conditionis status. motu multiplici varietur nichil in temporalibus inuenio. preter vnū/quod vite celestis ymaginem repetet. Sola dilectio est. quā non alterat casualis euentus. quā separatio corporalis non diuidit. quam temporis longitudo non abolet. que defectui non succūbit. Sola dilectio est per quam dominos & amicos absentes videmus. alloquimur amplexamur Que sic quadam angelica agilitate. & ymaginatio

cōmeatu transuolat· et reuirit/ vt̄ nichil de tempno corpore molis· aut distantie localis inuma q̄quera tur ¶ Vestrā itaq; pūtiā michi ymaginationib9 dies· visionib9 noctes offert̄ incessanter·sed nūc in vobis non p̄us aspectos titulos sed noue maiestatis intuitor· ℔ fortasse mēs mea anxia de vestra promotiōe·vel qđ factū est iam sentit·vel qđ in p̄x imo futurū est · voto cordi presagit ¶ Deo teste ℔ cōscientia mea loquor·dūica die illa q̄ cantatur Ego sū pastor bon9 · michi videbatur in somnis q̄ te pontificalib9 indumētis cenabat quedā pregrādis·q ad modū reuerenda psona·que statura ebroicensem epm̄ rothomag· vero archiepm̄ p̄ferebat etate Cūq illi opi hylarē q deuotus assisterem Videbam pedes tuos in caligis·q manū tuam nullo armillo insignitam· quereba tacitus quid hoc esset· respōdensq ille vir venerabilis Anulum inquit aureū non habebit ad tēp9 · sed lapideū id est quē gēma vna circulata cōtinuet·p̄cosiora vero sandalia et maiorē anulū·sua mater ei tā dem datura est · p astuā adolescentis cui a sacerdote corona p̄mittet· sed vtiq; sua expectatione fraudabitur·Iste cito trāsibit ad patres· ille auersus et reuersus donatius vtetur·vnū sēcas quia receptis argentei·vtraq; sādalia extorquebis Dū hoc in somnis agerem · et inanes capere delicias visionis· ad matutinas pulsatū est·q abstulit cāpanatū improbitas·qđ btā dormitio cōferebat·hāc visionem sēdo q tertio cadē tem̄ serie·nox sēda replicuit Cumaz curiositatis humane sortib9·q reuolutione psalterij·hui9 visionis cuē tum diligenci9 explorarem· p̄mū oculis meis versus illis se obtulit · Moyses et aaron in sacerdotibus eius · Ego quidem quid reuelatio nocturna portendat ignoro· Petūp tamen quia fidelitati et deuotioni vestre quā regie necessitatis expientia·tot laboribus·tot exinaniuit pēculis·nō videbā qua lāce respondens· iugiter longa voā expectatione torq̄bar· ℔ credo q de reliquijs cogitatiōn quas diutissime spes incerta p̄traxerat/aīa dormiēt̄ sibi p̄sagę visionis ymagines figurauit·fiat tibi dñs sēm cor meū· ℔ in te manifestans volūtates meas· suo nō fraudet effectu diligentis affectū

¶ Q̄z dulcia sunt flagella dei · Ite grātarum actio de cōpassione infirmo impensa · Et q deus ex misericordia flagellat/q q infirmitas carnis stimulus est ad salutem

¶ Epistola xxxi·

Reuerendo patri et dño R̄ dei gracia abbati de fontanis suus P. ibleseñ Bath·Archid· Salutem in eo sine quo non est salus · Audiui q̄ pia benignitatis consolatis meis doloribus · ℔ mala que pacior cōpatis vobis· quodam sustinentie participio·q intime compassionis affectu · Gracias ago gracie largitori · quia me misericorditer flagellauit· Cū enim ambulare in magnis ℔ mirabilib9 sup me·q q̄si sup ventū me q̄tinuata prosperitas

eleuasſ eleuans alliſit me dominꝰ
& humiliauit me qui eſt ante ſecula
Dedm duriaã meam. & cor impeni
tens. theſaurizabam mucꝛ ꝛam in
die tremendi iudicij. xpi ſtꝰ iã mu
tꝛi conuertit in graciã. infirmai me
volens. ne grauꝰ infirmater Etã
ſalutis mee negligẽtor et immemor.
ſed deſidẽ & in via domini lenteſcen
tem. infirmitatũ multiplicitas ſtimu
lauit ad curſũ. verbũ prophete eſt.
Multiplicate ſũt infirmitates eoꝝ
poſtea acceleꝛauerunt Adhuc tamẽ
grauiſſime affligoꝛ. vtinã que pati
oꝛ ſuſtinẽã patienter Omnis enim
coꝛdis aut coꝛporis afflictio. aꝑta
meritũ et fructũ ſalutis eſt. ſine pa
tientie condimento. Ipe virtutes ni
ſi paciẽtie habeant fundamentũ. no
men virtutis & officiũ perdiderũt.
Nam virtus eſt vidua/quã non pa
cientia firmat. Quidam in proſpe
ris foꝛtes ſunt. confitentes domino
ꝙ benefecerit eis ſed in miſeriis nõ
ſubſiſtũt. Sane paciẽtia ſepiſſime
periclitatur/laceſſita iniuriis. nec e
nim foꝛtitudo hoiſ ena eſt/vt ſuſti
neat. ſed tolerantia ipſius. iuxta di
uine diſpenſationẽ gracie promoue
tur aut deficit. minuitur aut grãeſ
cit Quis miſeriã & infirmitatẽ inẽ
dei dona non computet cũ xpiſtus
aplõ dicat Sufficiat tibi gracia mea
nã virtus in infirmitate perficitur
Idcoꝛ idem aplũs edoctus in ſcola
experiẽtie. quod magiſter quãdoq;
predixerat. Quãdo inquit infirmoꝛ
tũc foꝛtioꝛ ſũ et potens. Nã enĩ a
pud ſapientiã huiꝰ mũdi. que ſtulti
cia eſt apud deũ videꝝ afflictio. con
ſolatio eſt hijs qui recto ſunt coꝛde.
Vnde aplũs Voꝛo me inquit nichil
gloꝛiaboꝛ. niſi in infirmitatibꝰ meis
Job afflictione coꝛpis & ſubſtantie
ꝓpalis amiſſione mulctatus. Qui
afflictus eſt inq̃t erit in gloꝛia Nã
impaciẽtia ſuppliciũ reputat. humili
ter patienti ad ſolaciũ cedit Cũ enĩ
paciẽtie fructũ conſideratiꝰ penſat
leuigatur onꝰ & dulceſcit afflictio.
dũ in ipoꝛa preſſura grauaminũ. fu
turas conſolationis ꝑmiſſas iã pre
guſtat. xpiana idem iob dicat Tol
lat manũ ſuã et ſuccidat me. et hec
ſit conſolatio mea. vt affligẽs me
doloꝛe non parcat Abbacuc eciã i cã
tico ſuo canit dicẽs Ingrediar pu
tredo in oſſibꝰ meis & ſubt̃ me ſcate
at vt requieſcã i die tribulatiõis & aſ
cendã ad pplm accinctũ noſtrũ Dice
bat q̃ ſequꝛetur vindemia poſt tritũ
ram. poſt afflictionẽ leticiã. cedeꝛet q;
cõtumelia coꝛpis ad coꝛonã Apoſ
tolus ad coꝛinthios ſcribens dicit.
Dicut abũdant paſſiones xpiſti in
nobis. ita & per xpiſtũ abũdat cõ
ſolatio noſtra. Et ad eoſdẽ Expecta
tulũ facti opꝓbꝛijs & turbationibꝰ
rapinã bonoꝝũ noſtroꝝũ recepimus
cũ gaudio. cognoſcentes nos habe
re melioꝛẽ & manentẽ ſubſtãciã. Ja
cobus eciã ſciens q̃ magna ſit mul
titudo dulcedinis dei in flagellis ip
ſius dicit Omne gaudiũ exiſtimate
fratres. cũ in temptationes varias in
cideritis. flagellat enĩ dñs oẽm fi
liũ quẽ recipit/viſitat eũ diluculo &
ſubito ꝓbat illũ/viſitat & ꝓbat/vt ſic
ſpm̃ ea a ſpũ maligno cuſtodiat Et
viſitatio tua inq̃t q̃m cꝛct cuſtodiuit

spm̃ meū flagello dñi pulueris exau
ritur/quē ad deformationē anime
iniq̃tas assiduata cōgessit/ꝫ exteri
oris vulnere sanatur plaga interior
Nam testimonio salomonis·liuor
vulneris abstergit mala·ꝫ plaga
in secretioribꝰ ventris Dic ieascitur
dñs vt māsuescat/afflīgit vt pcat
psternit vt erigat Et q̄s dñe no
uit ptātem ire tue? Plena est enī
miserationibꝰ ira dei·ꝫ iudicia tue
aīaduersionis·quā tēpaliter ex
ercres ī tuos certa sunt pietatis iu
dicia Justoꝝ siquidē aīme in manu
dei sūt·ideo iter deliaas ꝫ dolores
ieam dñi ꝫ miam sapientes in fla
gellis agnoscūt Exultauerunt in
q̄t filie iude ꝓpter iudicia tua dñe
Omnis disciplina in pñti amarissima est·in futuro aūt reddet fruc
tū pacatissimū Dane qui in labo
re hoīm nō sūt·et cū hoīb9 nō fla
gellātur cū demonib9 flagellabūē
Justo itaq̄ melius est hic madi hic
uri·vt eternos cruciatꝰ absorbeat
vexatio tpalis Trāsiuimꝰ p ignē
ꝫ aquā dicit quidā ꝫ eduxisti nos
in refrigeriū Justꝰ ei testimonio be
ati iob/miserie sue obliuiscet/ꝫ q̄si
aquarū q̄ pterierūt nō recordabit·
Diaut meridianꝰ fulgor cōsurget
ad vesperā ꝫ cū se consūptū puta
uerit·orietꝰ vt lucifer·plane adhuc
anxie afflīgor adhuc sagitte dñi
in me sūt quarū indignatio ebibit
spm̃ meū· Dño tū q̄ munor est pe
na quā pcesserit culpa Donū dei ē
q̄ infirmor·tei grā vt afflīgor Ne
dicas nō semp dulcia mīstrat egra
to·ſz frequēter amaras porrigit po
tiones Colera cui ābus delicatior
causā dedit/sepe purgat absinthio
ꝫ apostemata q̄ ex ore ꝫ scapula
succreuerunt·vstio sanat ꝫ purgat
incisio ꝓ purgatorio michi est vi
situdo febrilis calores ꝫ frigoris
Spero aūt in eo qui spes nostra ē
q̄ nō cōsurget duplex tribulatio·
nec iudicabit me dñs bis in idipsū
Di pñtes carnis molestias/patiē
ter ꝫ cum equanimitate sustineo·
moriē interminabilē pena redimet
momētanea·et tēpalis afflictio
transiget cū eterna·patior quidem
ꝓ iniquitatib9 meis· vtinā michi
desit datū esſz ꝓ iustitia pati Bea
ti enī qui persecutionē patiūtur ꝓ
ter iustitiā Nemo inq̄t petrꝰ apos
tol9 patiatur vt fur aut homicida·
aut auarꝰ aut alienorū appetitor
sed si būfacientes sustinetis·hec ē
gratia apud deū· Sepe legim9 il
lustres viros·autēticos senes·ele
gantes pueros·virgines eā delī
catas·ꝓ xpō flagella·ignes gla
dios·bestias et cetera supplīciorum
genera ptulisse Illi ꝓ iustitia torq̄
bāt·ego ꝓ iniq̄tate mea afflīgor
Sufficiat michi ad sustinentiā xpī
gratia·vt habeam patientie illius
documenta/nec deficiat a pusillani
mitate spiritus ꝫ tempestate·cara
debilis ꝫ totiens flagellata

Ihē amicabiles
Epla xxxij·

Carissimo ꝫsāguineo suo viro
ꝓcer cancē p·bles bath·archi
dy·Valutē ꝫ si q̄d precios9 est sa
lute Ea est lex amicicie ꝫ cōdicio

ritatẽ vt amia in mutuis nãcitatib9 suos interiores affect9 / exteriorẽ opm psequãtur effãi Amiãcias siq̃ de tẽti gtractum9 / et grãm quã crebra nõ extorasset obseq̃a / quã lõgo tpm tractu nõ vendicasset familiaritas senex / spacio teasiore firmauit ad plenũ exuberãs ꝛ feruẽs affectio Hometanea ista q̃ collocutio q notitia breuis / sic me vob in glutino caritatis vniuit vt vim oino me tẽsea / ymo vos me alterũ reputatem si tãta possit esse ꝺceptitas oꝛporẽ quãta est singularitas volũtatum. Forta ſſe deapioꝛ nec in eis ex equo rñderis affectib9 / ſ iurbanũ foꝛet vos in amiãcia claudicare / quẽ ẽba / quẽ opa / quẽ facies / quẽ ineſſus / quem ꝗlibet alia / amiciã efficaẽ et stabilẽ pollicẽtur. Hlatorem pñtiũ et negociũ qd habet erga cõuẽtũ cãtuarenſ̃ veſtre dilcõni mitto ꝛ cõmitto rogans humiliter vt in eo expiar qualit̃ ad mutuũ amiãcie vinculũ rñdere velitis Qd enĩ vĩa ei grã obtinuerit michi reputabo ĩ pensum. Absentiſ̃ ac noui amici obſequiũ / me ad vberioꝛes grãs obligabit. Valete. ¶ Increpatur iuniꝛ rex anglie q ꝙ pẽm suũ expugnabat ꝛ Epla tricesimatercia

Henrico dei grã illustri ãgloꝛ regi. Harchiepc̃s rothomag. Salutẽ in eo qui dat salutẽ regib9 Quoniam ex officio nob iniũcte ãministrationis incumbit animaũ curam agere quarum exactissimam rationem districtus iudex in examine terribili postulabit a nobis. excellẽtie tue q̃s non sit onerẽ si te depcamur vt dñm. hortamur vt regem. doceam9 vt filium. nec enim alligatum est in ore nostro verbum domĩ sed in spũ liberalitatis loquimur qd salutẽ aĩab9. quod quietẽ pplis. qd ecclesie libertatem. quod honorẽ deo. q patrie liberationem gferat atq de errore iuuo ad viã veritatis ꝛ iustiae te reducat Non attẽdis fili carissime qd inceperis. nec icepti opis metius exitum. Votis odientium te festinas satisfacere. et in ꝙpũ caput prouocas inimicam. Nõ barbaras impugnas nationes. sed familiares q domesticos. non extraneas regiones. non hostiles munitiões iuadis ſ tuas / ſbiectũ tibi affligis pplm̃ ñ rebellẽ nõ hostẽ ſ prẽs ymo nõ prẽm psequeris sed teipm Pater siquidem tuus post habita corporis et anime sue cura. se omni labori q discrimini exponebat vt tuum faceret. quod nunc vis facere tuum q vt verius loquar. quod intendis facere ne sit tuum. Magis vero non tuum facies pugnando. quod paterna tibi cessio / quod generale votum populi. quod iuramenta pnãpũ qd hẽditaria successio deferebat. Qd rex q princeps patrie possidebas. hoc tyranno q inuasoꝛ spoliatione ecclesiarum. oppressiõe pauperũ. incẽdijs q rapinis. ꝛ ad vltimũ parricidio nũc vsurpas Patrade siquidem censentur. qui in parentes armati insurgunt. quos et leges seculi dampnant. ꝛ canones a beneficio successionis excludũt Jus tuum ut iniuriam conuertisti. dum

qđ equitas offerebat. p iniquitatē extorquere intēdis. qđ sane puerile dicerem. nisi qua hoc malicia. puerte etatis excēdit. Di cū patre cōuenias ad cōflictū. dubium est vtrū tibi expediat. aut vinci aut vincere. Di pietas habitaret in terris. gloriosi9 asseretes patri cedere. ꝙ triumphare de patre. patri cedere ꝫ subiā hoc lex moysi. hoc lex euāgelij. hoc censura canonū. hoc apostolorū institutio. hoc leges imperiales. hoc ipā hoim condicio. ꝫ lex naturalis indicat. Dei ꝫ iustitie īmicū. oimq; legū te trāsgressorem cōstituis. si patri nō obedis cui totū debes qđ ipse es. de cuius carne & sanguine. semēta tui originis & nature bñficio. carnē & sanguinem mutuasti. Quis tibi materiam existendi pbuit? Pater tuus. Quis te eduxit? Pater tuus. Quis te in armis militaribus instruxit? Pater tuus. Quis se exinaniuit vt te regē faceret? Pater tuus. Quis in omnibus laborauit vt quereta omnia possideres? Pater tuus. Nichil in patre tuo inuenitur accusandū. nisi exuberantē grām tuam; deuotionem. quā forte temissior munificentia metuisset. Dola benigna & effusa liberalitate demetuit franoꝝ. igitur gētibus successit ad votū. Noemānā enim eorū īminentē aruabus quā semp munitam & inexpugnabilem inuenerunt nūc ex omni parte. te mediāte diminuūt/vt nec de cetero caput cōtra eos erigere. nec iam sus hostiles valeant sustinere. O letitas adolescentie deploranda. nec mirum. Di enim tibi deus cursum vite longioris indulserit. flebis etiā te puerciorē. qđ amittis ipubes. nec erit tūc locus penitendi. cum res in eā desolationem venerit/vt reformari non possit. Tibi dilectissime fili licet amare. tū ex amore sic loquor. incōsultos ei animi tui motus. equanimiter tolerare non possum. ꝫ vtinā mores quā me cogis optare. pueriles hos dies. quibus te patris & patrie pseutorem cōspicio quibus te amicū hostibus tuis. & amicis hostem intueor. quibus in eo statu te video. q̄si gladiū tuo gutturi affixisses. ad hec Daas andelemū vnicū esse subsidiū vite nostre ipm tue ꝓmitto auditui. Di pdonibus & incendiarijs adelemū exposuerūt viuēdi materiā adimes. qui tas animū moriēdi mitte.

¶ Rescribit epō qui eum vocauerat in familiaritatem suam

¶ Epistola xxxiij.

Reuerētissimo dño & patri Petragorēnsi epō P. Ilerdēsis suorū & sanguineorū ymo seruorū minimus. Salutem ꝫ cōtinuos ad vota successus. Fortis est dilectio vt mors. Cum enim cōpagem membrorum aieq; ꝫ corpis fedus amicabile mors abrūpat. dilectio econtrario diuersas voluntates conflat in vnā. & in glutino caritatis. diuersas animarū consolidat vnionem. Dilectio absentie dampna nō sentit. Cū q; diuturnitate temporum plerūq; soleant infirmari / dilectio ꝫ temporis tractu et locali distantia nouā leseit. hoc in vobis experientia me

diantē cognosco quū me ī vīe magnificentie pentela minimū ⁊ quasi inter ceteros abortiuū benignioꝛē tantē oculo respexistis Hādastis siquidem si mandatū fideliter cecolo vt ad vos festinātius venirem tanq̄ domesticus et cōmēsalis vester penes vos morarer9 In verbo benignitatis vestre spūs me9 votiuo exultabat applausu et iā ad vos festinare decreuerā/iam ad pāctū i tuncis feruētius anhelabā cū dñs ille quem scitis pmissionib9 ī mensis ⁊ quibus cū blandiaar̄ prestigijs meum9 arcū spectū cōueniēs et arcū ueniens vic ꝓpositū reuocauit Expectau sustinēs ⁊ multiplex interū bñficioꝛ occasio se obtulit/ porrigebam precēs/mea eā p me necessitas allegabat In nullo reperi munificā eius manū Adhuc benignior euent9 vota conāpio et fortasse ventuū cū britonib9 pīstolor artuū et messiā cū iudeis expecto· No bilem et magnificum decet nil pmutere ⁊ q̄si presagire desidera hoīm ⁊ eorū petitiones largitionib9 preuenire Adhuc expedit michi pdere modicū tpis vt volūtas ei9 exactissime exploretur· aut scīz tanta p miserit· aut me voto lōgiore suspēdit· ⁊ vtinā sue fame discrimen attendat· nec de pmotione mea ⁊ sua opinione solliciť verbū illud salomonis frequēter attēdat ventus ⁊ nubes et pluuie nō sequentes· vir glorioſus et promissa nō cōplens· Di infra pauassimos dies munificētia sua michi clemēti9 nō arnserit/ ponam in te dñe cogitatū meū ⁊ tu me enutries De tua enim pissime miseratione presumēs aliunde suffragiū non expecto Hemor esto verbi tui seruo tuo ī quo michi spē dedisti· Di illius pie liberalitatis ⁊ mee vocationis affectio pseueret ī vobis sit de beneplacito vestro michi maturare nūcio vestrā exprime te voluntatem· patēt siquidē meum ⁊ matrem meā de grege hoīm/ale a fatalitatis exemit· ⁊ quos michi potissime necessarios estimabam· moꝛes amara prima face deprędata est· extreme calamitatis exemplū me facēs/ ⁊ fortune ludibriū Cū igitur fiduciam in vobis habeā singularem/ facite vt sub manu magnificentie vestre de longa ī fortunij tē pestate respirem Valete·

Cōmēdatur sanctitas monialis

Epistola xxxv·

Amicus dilecte in xpisto Petro Blesēsi Garth Archid· Salutem in eo cui seruire regnare ē Exultat et grās refert gracie largitori qui voto sancta ecīa quia te analiā humilē respexit de9· q̄ int̄ voluptuosas palatine dignitatē illecebras educatā/ad religionis propositū· ⁊ vite paupis appetitū· spiritu ꝓsilij ⁊ fortitudinis animauit Audi ergo filia et vide· et inclina aurem tuam· ⁊ ne inmemor sanctitatis primeuas· te fauce aure populare alliciat· obliuiscere populum tuum et domum patris tui· Multi siquidem sunt / qui de caliꝛ babilonis tibi proditorie adulationis venena propināt· q̄ pulcritudinē tuā ⁊ generositatis

tuic titulū recensentes · quasi volendo
& cōquerēdo submurmurāt/ q abiec
ta sis in domo dñi · & nō habites in
tabernaculis peccatoꝝ ℣ Verū tecō
lē debes · q ei geneōsitatē & pulchri
tudinē tuā dedicasti · qui speciosus ē
pre filijs hoim · cui⁹ pulchritudinē
sol & luna miratur/ cui⁹ nobilitatem
pha non sufficies aperire Generā
tionē ei⁹ iquit quis enarrabit? Ei
florē adolescētie illibatum · inter cas
titatis lilia cōsecrasti · quē adolescen
tule dilexerūt nimis · qui de seipō di
cit · Ego flos cāpi & liliū conuallīū
Cogitatus itaq; tuos · et inchoate
cōuersationis euentū · illi⁹ cōmitte
arbitrio · qui te ad imaculati thori
nuptias & desiderabiles inuitauit ā
plexus Cui cū seruieris libera es ·
cū amaueris tu casta cū tetigeris in
polluta ℣ Scio equidē vota parentū
tuoꝝ ad hoc generaliter cōcurrisse ·
vt te nepoti ducis burgundie matri
moniali cōmercio cōuenirent/ quate
nus cū eo cōtracta affinitas/ & mu
tue dilectionis occasio essē & potētie
incrementū · ℣ Dame adolescēs ille
quantū ad dotes corpis · vniuersis
prouincie magnatib⁹ preminebat ·
strēnuitate enī armoꝝ & forme ele
gātia in oculis hoim in stuporem &
miraculū vertebatur/ & qđ potrāt ani
mū virginis fascinare · null⁹ erat in
verbis vrbanior null⁹ vberior in mu
neribꝫ · null⁹ ad oīs libertates ef
fusior · verē & prouidētia consulatore ·
& arctore custodia · tibi obseruātiam
castitatē indicens · ibi glorioſi⁹ de li
bidine trūphasti · vbi grauior cōflic
tus & pugna suspectior īminebat ·
Jam in portū nauigas · & adhuc ta
men de terra dissimilitudinis · vēt⁹
temptationis ctūpens · occulte tibi
subsibilat · Di nunc esses in seculo
te inter matronarū cuneos virorū
illustrū brachia supportarent · Di
nūc esses in seculo affluētia opum
et varietate supellectilis cōspicua in
cederes · parētū numcōsitate · et frā
ditate sobolis gloriosa · Di nunc es
ses i seculo vniuersa nūc tibi exube
rāret ad votū · nūc claustrali āgustie
mācipata es · vbi oīs cuagandi licē
tia pēdusa est · vñ omnis risus oīs
lasciuia · omnesq; voluptates seculi
& mūdi desideria telegātur/ vbi fune
bres vestes · vbi q̄tinuate vigilie · vbi
est potus aque viniq; cōfusio · cibus
vero legumina et panis austerior ·
Sic tibi dilectissima suggerit hūa
ni generis īimicus · incōmoda mun
dane conuersationis palliando · ver
sute ℣ Taceo enim de voluptate
hominum · q̄ sit sterilis et incerta ·
que si plerūq; placeat penitudinē
īnduat · et si delectat ad modicum
productiore spacio displicebit · diu
nas siquidem et honores · sollicitu
do inseparabiliter concomitatur ·
Mundi pōpa et fauor populi · fum⁹
est · et aura subito euanescens Ad
de q̄ mulier in dolore et discrimi
ne maximo parturit · et q̄ frequen
tissime gloriam filiorum · nunc in
ualitudine · nunc captiuitate · nūc
morte · casus amarior interrumpit
Verua itaq; cor tuum omni custo
dia · vt possideas vas tuum in sāc
tificatione · Thesaurus namq; pu
dicicie incōparabilis est Sola pudi

tãa. agnũ quocũq; ierit sequitur. sola vitã reformat ãgelicã. In amissione pudicãe voluptatẽ. Vgines satue suspicanẽ. cum amitti nõ possit sine erubescẽtia ℔ dolore iactura eiꝰ nõ recipit estimationẽ Et cum omni pcõ per pñiam meream. solus lapsꝰ Vginũ. restitutionis remediũ non meretur.

¶ Docebit sanctimoniales verba exhortatoria scitatẽ ℔ pseuerãtie

¶ Epla xxxvi.

QAtissime sorori sue xpiane. suus. p. bleseñ bathonieñ archidiaconꝰ Salutẽ in eo sñ quo nõ est salꝰ. ¶ Magnificat aia mea dñm. Et exultauit spũs meꝰ in deo salutari meo. Quia ãbulans in spũ salutari custodias vas tuũ in sanctificatione ℔ odore suauitatis. Vñ et sicut vnguentũ effusum est nomen tuũ/publice dicitur apud deũ ⁊ homines. laudẽ plurimã meruisti. quia ab eo tempe quo vitam scimonialis pfessa es ab obseruantia castitatis ℔ sanctimonie nõ cessasti. Vñ ⁊ sedm nomen tuum sic ⁊ laus tua in fines terre. Cum esses nupciis mortaliũ destituta / te filiꝰ altissimi despõsare dignatus est. Dicit ipe p pphetam loquitur/despõsabo te inquit in mia ⁊ miserationibꝰ ⁊ sponsabo te michi in fide Despondentur siquidẽ virgines xpõ/ vt suã ei offerant castitatẽ/despõdi inquit aplõ vos vni viro vginẽ castã exhibẽ xpõ Eas enim sponsalitio amore sibi libẽtissime fedcrat deꝰ. quas sclm nõ fedauit Amatoꝛ et zelatoꝛ ẽ vginitatis/qui nasci de virgine preelegit Ideo autem specialiter de virgine nasci voluit vt mtem suam virginẽ pudicie et humilitatis exemplo alie sequerentur virgines/atq; habitationis eterne glozie fierent participes et consoꝛtes. Adducentur inquit vgines post eã proxime eiꝰ afferentur tibi. afferẽtur in letiã⁊ exultatione adducẽtur in templũ regis

¶ Vide ergo sozoꝛ carissima ne i vacuum gratiam dei acceperis. Gratiam siquidem xpisti accepisti iuuencum. ℔ lãpadẽ defers vacuã. si nõ habes oleũ caritatis. id est si xpm ex toto coꝛde non diligis Tũc enim pulchꝛa est et xpisto placet castitas/si eius comes est caritas Iuxta illud. O q̃ pulchꝛa est casta generatio cũ caritate Caritatẽ ergo habeas sozoꝛ ⁊ humilitatẽ. q̃ illi acceptissima ẽ qui in celis habitat /⁊ humilia respicit in celo ℔ in terra. Super quem inquit requiesceet spiritus meꝰ nisi super humilem ℔ mãsuetũ ⁊ trementem ad verba mea. Hanc virginem respexit dominus. nõ quia pulchꝛa/non quia nobilis/nõ quia sapiens. ꝫ quia humilis erat Respexit inquit humilitatem ãcille sue. Dis ergo humilis. que pꝛo xpisto te humiliasti. et elegisti abiecta esse in domo dei. magis q̃ habitare in tabernaculis peccatoꝛum. Non prodest humilitas nisi finaliter perseueret. Cum enim omnes virtutes aureãt ad bꝛauiũ sola perseuerãtia coꝛonatur Dis glã eiꝰ filie regis abintus inquit ꝑpheta in fimbꝛijs aureis ꝑfimbꝛie sunt vestimẽti

extremitates Est ergo glā scīmoni alis ī fimbrijs Nichil ei pdest glā bone cōuersationis in p̄ncipio/nisi sit glorios9 q finis Spes fructuū te leuat agricolā a laboze fozte3q; pu gilem q3epnere facit molestias itu um spes coronę Tibi quoq; furē grauamina claustri· q grate seruitu tis offiaū/expectatio iubilei Tūc volūba septiō die emissa ad archā iterum nō redibit/q iuxta verbum iob/filij ętuaz; euntes ad pastum nequaq̄ ad mātes iterū reuertētur· qz tu q cōsimiles tui eūtes in glāz filioz; dei critis in loco pascue nec redibitis ad molestias huius vite Hec te dilectissima sozoz brevitē ex hoztari ꝑ exozaē decretu/nō vt am monitioē mea indigeas· sed vt ad palmā q brauiū animosi9 curras· qz iuxta gentilē/Nō noceat admis so subdere calcar equo·

¶ Excusat mendacium·
¶ Epla tricesia octaua·

Carissimo socio q amico mgro Alexādro p̄ori de Gemitico su9 p· Blesen̄ bath· archid Salutē in vero salutari Promisera vobis libz̄u vestrum die sabbati q iam p̄ teritū remittere/qđ nō feci Sed et aplūs se in hyspaniā trāsituz; p̄mi serat· suāq; p̄missionē dño disponē te aliter· nō implevit Credidera tā tum libz̄u transcurrisse legēdo ifra diem p̄scriptū· q postea legēdi licen tiam nō habui p momentū De ves tra itaq; dilectione p̄fisus/libzum adhuc retinere p̄sumo Cūq; alios excusabilem p̄sumptio faciat/hic excusabilem facit ipsa p̄esumptio Nam et in iure ciuili Di q̄s equū sibi accōmodatū vltra temp9 ꝑ lo cum sibi destinatū duxerit· furti acti one tenetur Qui tn̄ si de cōsidenti a dilectionis h° fecit/a furto q a mē dacio excusatur Non valeat q oret p me amicus me9·

¶ Excusat archiepūs Cātuarien̄
¶ Epla tricesia octaua

Dilectissimo dño suo Alberto dei grā romane eccie pb̄zo Car dinali et cancellario su9 p· Blesen̄ modicus dñi cantuar̄ cancellari9 Salutē ī vero salutari Di loq̄z ad dñm meū cū sim canis et pulus· q si edicti venia impetrata· rogo· vt e iusdē officij p̄cipatio sicut ad audi tiam me cōpellit/sic ad indulgentia vos inflectat Grās ago deo q vob quia in spū māsuetudis michi mo re vestro blande ꝑ quasi socialiter tetigistis ea que in dño meo nota bilia videbātur Dico quia spiritu alis homo omnia dijudicat· ipse autem a nemine iudicatur Vnde q increpationem vestram· siue me siue dñm meum tangat· cum grati arū actione recipio Scriptum est e nim Ego quos amo arguo ꝑ cas tigo· q vtinam correpiat me iust9 in misericordia q increpet me oleū autem peccatoris non impinguet caput meum Nō dico dñm meum talem esse qui peccatum non fecerit nec inuentum sit in ore eius men dacium Mentirer enim Nam si dix erim9 quia peccatum nō habem9 nos metipos seduc̄m9· ꝑ veritas ī nob

non est. neq; vas cū austeritate mo
ueri oportet. si quīq; ad vehementē
tentationis impulsum. cadit huma
na fragilitas. Ecce qui deo seruiūt
non sunt stabiles q in angelis suis
reperit prauitatē Verūptn ex quo
placuit ei qui vocat ea q nō sūt tā
ea q sūt. segregare dīm meū vt in
ecclia priarchali sibi sacerdocio fūge
ret. non enī sūpsit sibi honorē. sz vo
cat9 ē a dño tā aarō. nō exuit mo
nachū fact9 vitula efftaym. docta di
lugere triturā. nec fuit dñator in de
co. sed forma gregis in populo/vas
suū in sanctificatione custodiens. et
labia euāgelio cōsecrata ad vanilo
quia nō relaxās Victum vero q ha
bitū. omnesq; act9 suos. sb arctoris
cēsure nodo cohibuit. vt qui a pmiti
uis adolescētie motib9. i castris mo
nastice religionis deo militaueret.
ia non monachū. sz angelū in hoie
fateretur. Di eius humilitatē atten
ditis. nemo est in oculis suis deiecti
or. sicut de moyse legitur. mitissim9
omniū qui morantur super terram.
libenter intelligens super egenum
et pauperem pressuras pauperum in
uisceribus miseri9rdie suas faciēs
et quasi presagiret necessitates vi
due et pupilli. pparationem cordis
eorum beneficijs anteuertētes Cū
de iob legatur. quia erat simplex. et
rect9 ac timens deum. domino meo
iusto q timorato. sua simplicitas im
putatur ad culpam. Dane xpist9
ihesus petrum q andream q alios
per quos operatus ē salutem in me
dio terre. non de foro iustiniani. sed
de simplicitate piscatoria legitur as
sumpsisse Inflat enim sapientia hu
ius mundi. q legum ventosa loqua
citas. nec plus sapere q̄ oportet sa
pere. sed sapere ad sobrietatem. Di
dominus meus humiliter sentit. si
alta non sapit. si non ambulat in
magnis q mirabilib9 supra se. si ps
tigia versuti iuris ignorat/ erudit9
tn in lege domini. q i ea que de sur
sum est sapientia. ambulat super se
mitas iustitie. nichil in causaū dei
sionib9 statuēs. quod in gmune au
ditoriū. q publicā hoim notiā nō
deducat. Eduāt enim quasi lumen
iusticiam suam/ q iudiciū suum tanq̄
meridiem. Noui aūt quosdam quo
rum os maledictione et amaritudi
ne plenū est. innocentiā dñi mei de
tractionibus attemptasse. ei notam
auaritie inurentes. quia bona pau
perū. q patrimoniū crucifixi. venato
ribus nō effūdit. Caliū graciam
nō venatur quoz; laudem vituperi
um putat. neq; glām mendicat ex
aliene vasis officio. cui9 glia hec est
testimoniū cōscientie suc. Ipsum se
pe monui vt esset xpitius fame suc
q donis obstrueret os loquentiū ini
qua. et erat ei9 responsio Di talib9
dicebat placerem xpisti seruus non
essem. Di expedit placere homini
bus. laus mea sit in domino apud
mansuetos et iustos. Ac si diceret
cum prophetā. In domino laudabi
tur anima mea. audiāt mansueti q
letentur. nō enī qui seipm gmendat.
vel qui ab oib9 cōmendatur ille pro
bat9 ē. sz quē de9 gmendat. Imponūt
ei alij q arcta suc pentele promotio
nē. nimis anxie vsec. q q nō spūs

prīs ꝫ caro et sanguis revelat hoc ei. Porro si suis parentib9 pietatis affectus impēdit nō est hoc extra ordinem caritatis. cū aplūs dicat. Qui suoꝝ q maxime domesticoꝝ curam nō habet fidē negauit & ē infideli deterior. Verūptn nō adeo suo sāguini se indulget qn extraneis si honesti sunt munifice q magnifice puidet eosqꝫ ꝓpinquoribus ꝙsanguineis anteponat. pesse tūt in sua malicia detractores. sicut aplūs dicit deo odibiles. vestreqꝫ serenitatē grē meo dño turbauerūt elongantes ab eo animā et primū. doleo doleo & ex quo posuistis eū ꝙtrariū nobis. factus sū michimet ipsi grauis. Nāo ens q extra suoꝝ exigentiā merito tū vestrā ei grām subtraxistis. Appones tn dne vt ꝙplacatior sis adhuc et iratus mīc retroaberis. Revelabit enī dns titulos virtutū. et grātum dotes quas plātauit in eo. cōfūdetqꝫ labia dolosa. et mēdaces ostēdet q maculauerūt innoxiū. vestre autē interest scītatis vt dnm meū q in ōni veritate et sinceritate vos diligit. foueatis in xpi visceribus. q meā supplēdo insufficiētiā. negocia eis quib9 equitas assistit et ratio benigne et efficaciter promouere velitis. Valete

¶ Littere affectionis
¶ Epistola xxxix.

PEtrus blesēn Bath. archidi cconus E. amico q socio suo Salutē et ad meliora proficere.
¶ Prefationib9 volucratis q pictura to fastu verboꝝ. sincera nō eget affectio. vñ et certissim9 de mutua inter vos vnione affectuū ꝙpēdiose ocationi deseruio atqꝫ ab epla pnti & venatuas adulationū blandicias. & oē tedium prolixitatis abscīdo. Illud noueritis qz romana curia more suo me multipliciter debite obligauit sed si semel euasero p dei graciā nō redam in eandem.

¶ Arguitur episcop9 detractor.
¶ Epistola ḡdragesia

QUassiō amico suo h. suus Blesēn Bath archidō Salutē & cāri stantiā labioꝝ. Gauderem plurimū si esset modestior & correctior sermo vester. si lingua vestra in lubrico nō sederet. Multoꝝ siquidē cōtra vos odiū procuratis dū nō exhibetis spm dū labia increpatoria. in susurriū et detractionē illicite relapsatis vt autē de ceteris taceā. que insania est dño regi detrahere famāqꝫ ipsi9 venenosis sermonib9 lacerare? Nam oē turpiloquiū inhonestū est in plato et pcipuū tāpnosum. Nā cū detractionū iniurias nullus equanimiter ferat. pnāpes quibus reuerētia debetur impēsior eas impatienti9 fert et plerūqꝫ animatur in pniciem detractoris. Johānes aplūs detractorē suū garrulū tm vocat. garrules dicit. Is qui amat pnāpatū grece dicitur. garrules in vos nō erupit in nos ꝓpter hoc si venerosō monebo opa eius. Ex quo notatur linguā prudēter cā scīs et pertractis in dño displicere. Istiusmodi homines cynicos sē mordētes. q pūgētes occulte. dūqꝫ bona aliorum

detractionib9 erugināt ⁊ cōtum
punt/cōparantur erugini ⁊ serpenti
Ideo salomō dicit Si serpens mor
deat in silentio: nichil eo min9 ha
bet qui detrahit in occulto. Et idē
Dusurro ⁊ bilinguis maledictus
turbat enim pacificos. filij hoim dē
tes eoz arma ⁊ sagitte. Os eoꝝ
replctum est amaritudine et dolo.
ipōz ūq; detractiones apud deū et
homines fetent q2 sepulchz̄um pa
tens ⁊ fetens est guttur eoꝝ. ve
nenū aspidum sub labijs eoꝝ. Ideo aplūs ad chorinth. scribēs. hijs
inquit ⁊ hmoi sunt. denūciam9 et
obsecram9 in dño vt sine querela ⁊
sine tumusculis opantes. pacem in
uicem habēt / verba siquidē quib9
vita principū deprauat occultari
nō possūt. atq; in publicū deducta.
magnatū suscitāt indignationem/et
auctoribus suis quertūtur in malū
Salomō dicit Ne detrahens prin
cipi in occulto. Auis ei celi portabit
verbū: ⁊ qui habet pēnas/annūcia
bit sentētiā Et de principū indigna
tione nō tacens/Indignatio inquit
regis: nūtius est mortis Sed ⁊ in
lege dñi/filius est mortis: qui princi
pi maledicit. ¶ Certe absurdum
est nimis i prelato/scurrilitati ope
ram dare: ⁊ labia/xpi euāgelio con
secrata: imūda ⁊ cōpnabili vbaz
procacitate/ polluere Qz si vobis
tāta ⁊ tam effrenis/detrahēdi libi
do est. saltē in homib9 medie man9
maliciam lingue pruriētis exercere
sufficiat. nō ponatis os vestrū in ce
lum/ ⁊ in terrā lingua vestra nō trā
seat. Cū iuxta apostolū. regi tanq̄
precellenti/reuerētia debeatur. cum
et vos ei vinculo fidelitatis astrinx
ritis: cautius ḡso vobis prospiate.
nec habeatis spiritū in nanbus/aut
linguam i lubrico Sed sicut vestre
professionis ordinem decet/sic appo
natis lingue custodiā: vt se in liber
tatem malicie non relaxet Nā teste
iacobo Si quis putat se religiosum
esse/non refrenans linguam suam:
huius vana est religio. vir linguos9
non dirigetur in terra Lingua siqui
dem modicum membrū est: totiusq;
corporis gratiam plerūq; contami
nat. nec speradū ē/q; ab vlla turpi
tudine se cohibeat: qui i mundiciam
lingue/nō refrenat Nā testimonio
salomois Dicut verbis patēs ⁊ absq;
murorū ambitu: sic vir/qui non po
test cohibere spm in loquendo Die
et in lege dñi/vas quod cooperculum
non habet: reputatur imūdum

¶ Idem conqueritur de incertitudi
ne viarum dñi regis

¶ Epla xli.

Domino regi āglie. suo petro
blesen bathō. archid̄: salutem
in eo/qui dat salutē regibus ¶ Diu
quesiui et nō inueni/ quē desiderat
anima mea: diu vos insecutus/sed
non assecutus sum. Vane nāq; vo
ces populi/de vijs vestris vane sen
tientes: dum pes me9 staret in via
recta/me in inuiū retorserunt Salo
mon equidem dicit Tria iuestiga
bilia esse/⁊ quartum penitus inue
niri non posse. viam aquile in ce
lo. viam nauis in mari. viam colu
bri super terram. viam viri in ado
lescentia sua Ego quintum possum

adiere. viam regis in anglia. Cu curri domine hactenus in incertū. et adhuc ignoro quo veniam aut quo vadam. fatigatus enī ab itinere. in super ꝙ arreptꝰ apud neuportū. diſ sinteria grauī ardoꝛe diuerſos veſ troꝛum exploratoꝛes itinerū. ante faciem meā arāquaqꝫ p̄misi ¶ Han detis igit̄ vbi ſitis benigniſſime p̄n ceps. vt arcta in via mandatoꝛum veſtroꝛū. et ſit lucerna pedibꝰ meis verbum tuū. Cum enim publice in terſit. iniūcta michi negocia p vos/ tempeſtiuꝰ expediri. nō parcam oꝛi pozi miſero ꝙ afflicto. donec deſide rantiſſimā faciem veſtram cōſpiciam tu vero dirige in cōſpectu tuo domi ne viam meam ¶ Nuncij veſtri a ro mana curia redierūt. exonerati qui dem argento/onerati plumbo. nec multū indumentꝫ aut electionibꝰ honorati Appliauerūt p̄terea i mag no comitatu. nuncij regū hyſpanie/ deferētes ad vos illā antiquā ꝙ vti nam ātiquā regnoꝛū controuerſiā. que tot ciuitatū populos traxit i ex terminiū et ruinā. Benedictus aūt deus. nam ſicut regina auſtri venit a finibꝰ terre audire ſapientiā ſalo monis. ſic hodie remotiſſimi regeſ in hac querela grauī ꝙ inexplicabili. veſtro iudicio ſe ſubmittūt/poſtulan tes inſtātiꝰ. vt queſtio tam nodoſa. ſub veſtre diſcretionis examine reſol uatur. Beneualeat cauſſimus dñs meus. diu ac feliciter regnet

¶ Arguitur electꝰ qui ſpreta cōſe cratione ſeculariꝰ intendebat

¶ Epiſtola xlij.

Reuerendo patri ac domino R. preposito aruensi ¶ camerac̄ ſi electo Duus petrus bleſen. ¶ Sa lutem ¶ ſalutis eterne memoria In litteris quas tibi mitto/ātefertus electo p̄positus. quonia apud regeſ terre ¶ maxime in oꝛe ꝓpli celebꝛiꝰ eſt arrēſis p̄positi nomē. q̄ camera cēſ ecclā. nec mirū nā ꝙ apud te adeo viluit diuina vocatio. q ¶ nomē et officiū abhoꝛres epi. et ingratus al tiſſimo. oblatā tibi graciā erubeſcis Elegit te ſibi camerac̄ ecclesia in paſtoꝛē ¶ episcopū animaꝝ. tu ve ro episcopalis emolimenta perapi ens adhuc p̄positū electo preponis atq; paſtoꝛale miniſteriū dedignan ter accipiens. episcopales redditus ad vſus extraoꝛdinarios vſurpas cōtendis Doleo quidē quia tue ꝛe cationis gr̄am. dilatio tā lōga ꝙ tā perniciosa ſuſpēdit Episcopal̄ ſane promotio semp̄ cū onere ipartitur ho noꝛem Oꝛ tu ipacēs oneriſ ꝙ labo ris. i opꝛe laboꝛioſo papuā appetis voluptatē. Deꝛiptū eſt qz indignū xpō ſe faciat/q̄ xpi miniſteriū erubeſ cit Qui me inquit dñs confeſſus fu erit coꝛam hoīb⁹. confitebor et e go eum coꝛam patre meo. Vtinam minus eſſes ſolliciatus arca prudēn tiam huius mundi que inimica eſt deo. ſcientiam vero viarum domini et diſcipline eius diligenter inquire res. vereoꝛ enim ne in proximo tibi dicatur a domino Quia ſcientiam reppuliſti a te. ecce repello te. ne ſa cerdotio fungaris michi. Tue dāp nationis ſentētia in oꝛe oīm iam ple beſcit Noluit inquisitionem

et elongabitur ab eo Tui opinio nem noīs enormiter grauat/q̄ cau sas sāguinis agis/q̄ abiecta ecīa cum sollicitudine negocijs seaulari bus te totum occupas et inuolus Verumptamen tui professio ordi nis nec degeneres seculi curas nec seuiciam gladij maternalis admit tit. Apostolus dicit Seculana ne gocia si habueritis eos qui contēp tibiliores sunt inter vos ad iudicā dum eligite Non decet ordinem p fessionis tue/in alea tanti diserimi nis diuinus ludere q̄ salute aīe spre ta te adeo dāpnabiliter seaulanb9 inuolucre montemq̄ sepe Vtiginoso spū arcume Vide q̄d pphā talib9 i p̄cetur Deꝰ meꝰ pone illos vt ro tā q̄ siant stipulā ante faciē venti Ist tos pauisit dñs in posteroza quoz finis interit9 q̄ fudit semē in ter ram q̄ māna q̄ gomoz i putredinē vertit quoz flumina mutāt in sā guinē scia in errorē quoz glā trā sit in confusionē q̄ vita eternaī in morte Salomō in pabolis dicit ventilatoz maloz rex sapiēs imit tet eis rotā maloz hec est rota q̄ volueris iessāter dū publicis q̄ lay cis actionib9 ambitiose te ingeres xpi sacramēta pphanas electꝰ in pontificē sāguinolēta cōscientia ex ercens gladij potestatē Gladiū ma terialem exercebat qui accepit gla dij potestatē potestates equidem a deo constitute sunt vt accipiant gladium ad vindictam malefacto rum laudem vero bonozum De hijs autem qui sibi vsurpant vsum gladij scriptum est Quia omnis qui accipit gladium gladio peri bit Nam et illi q̄ potestatē gladij ex officio acceperūt qui tamen sibi p̄missa abusi sunt potestate gladio pierūt Certe si romanoz pncipū facta seriatim cōsideres/nullū eoz i ueries sanguinis effusorē cuiꝰ san guis effusus nō fuerit Julius cesar a bruto q̄ cassio/anthonijꝰ iteremp tus est a seipso Claudius cesar a gayo caligula/gayus a p̄torianis militib9 est occisus Nero beatoz a postoloz petri q̄ pauli occisor suijp sius factꝰ ē interfector Ducessit ne roni galba quem interfecit otho q̄ eciam postea interēptus est a seipso Ducessit ei vitellius q̄ morte occi sus est turpissima/humana caruit sepultura domitianꝰ ei primꝰ/qui beatū iohānem euāgelistā in pathy mos insulam relegauit dāpnatꝰ ē a senatu et in palacio interfectꝰ Au relius cōmodus/helyas ptinax Ju lianꝰ quoq; helij interfector aureli us et anthonius Mater matrinꝰ Marcus aurelius Alexāder roma nus Maximꝰ Julius Gordianus philippus et decius gallus p̄dece tea et filius eius volusianus Qui tilius/aurelius probus Omnes hij et alij quos tam de gentibus q̄ de iudeis alibi recensemus quia pre sumptuose et inique gladij exerci cium officium/in ore gladij vertue runt Quia sicut poeta cōmemorat Ad gremiū ceteris sine cede et vul nere Pauci descendunt reges/q̄ sic ca morte tyranni Verbum enim prophete est viri sanguinum q̄ do losi non dimidiabunt dies suos

Dane inter eos quos modo nostra uimꝰ gladio aiaꝝ exalasse/fuerūt pleriqꝫ qui nō vtebātur gladio/nisi ad fructū iustiāe/vel ad rebellionem gentis barbare expugnādam· et hij cōpleto debito vite cursu naturali resolutione corpis tributum conditionis humane solueruūt Nerua enī qui beatū iohem ab exilio reuocauit Elyus adrianꝰ qui ihrusalē reedificauit/ꝛ eam suo noīe elyam designauit Anthoniꝰ vero et pius gladioꝫ seuiā euaserūt· aurelius vero iulianꝰ apostata xpī ani noīs psecutores pessimi ab ipso xpo celesti iudicio sūt puniti· vere ne velis sequi vestigia iuliani· q̄ cū esset vocatus i dīi sortem vt fieret ipatoꝛ· fecit se xpiane pfessionis exsortē Ad cōmodi tibi cōfert magne in gentibꝰ dñationis ambitio? Reuole verba xpi si te eiꝰ discipulū pfiteris/p̄napes gentiū dominantur eoꝝ et qui ptātem habent sup eos benefici vocātur/vos autē nō sic Sed qui vult inter vos maior fieri sit miſter vester Di acceptas misteriū xpi· si iugū xpi nō detractas· pmane in ea vocatioē in q̄ vocatꝰ es· dimitt as sꝫ layas populi p̄napatū Certe philippꝰ de merlaico canonicꝰ carnoten̄/iugū dīi abiectes/siaut scis ad arma se trāstulit Cū quo magnis pplis nup pcēt i plio/ sagitta prussus iterijt Iesꝰ enī celestis est et regula diuini iudicij/q̄ exitꝰ huiꝰ vite infelices habebit/qui mūdane dñationis obtētu xpi miliciam derelinquit Moesphilippi et aliorum plurimū deterrete te potest Dedit tibi dñs in eis significationem/vt fugias a facie arcus Scriptū quippe est quia mulcta pestilente sapiēs astutior erit/ iustus q̄ lauabit manus suas in sanguine peccatoris/dicātur tamen q̄ sic rapeus ad vanitates et insani ac falsas/& q̄ abiecta gratia diuine vocationis· adeo ardenter affectas potentiam/vt subiectos spolies/vt per oppressionem tyrannicā de spolijs pauperum· tibi iram & furoꝛē domini thesaurizes Scriptum quippe est Potentes potenter tormenta patientur· plane exactiones quas sub pretextu comitis crebro facis multorum quos amicos et domesticos tuos existimas· tibi suscitauerunt inuidiam vt sine siaut scriptum est· inimici hominis domestici illius· Detestabilis quidem rapina est in clerico· rapinas inquit propheta nolite concupiscere Certe actum rapiēdi prohibuit ille qui proiecit auariciam· ex cumpunia· dum rapine concupiscēti am interdixit Gripes· alietus· accipiter· miluus· & vultur· qz rapaces aues sunt reprobantur in lege dīi· et a sacrificio prohibentur Di ergo vis teipsum offerre sacrificium deo acceptabile· nec rapinis studies· nec affectes potentiam· nec munus acceptes· Nam teste propheta Inquorum manibus iniquitates sunt dextera eorum repleta est muneribꝰ Job etiam dicit Qui a ignis deuorabit corpa eorum· q̄ munera libēter accipiūt Hiroe eq̄dē nec ad plenū miram suffragio·

dñ hec ambitio maledcā. adeo arcē
ter tibi obrepserit. tribuseni epīs
abūdāter sufficeret qđ tibi soli vsur
pas de pīmonio crucifixi. Vereor
autem ne te respuerit dñs. ℣ abie
cerit a facie sua qz combusti mīsteri
um ei9 z iugum eius contumaciter
abiecisti. Resipiscas igitur z ira dñi
preuias tempestiue. Nā si acuerit
vt fulgur gladium suū. si arripue
rit manus eius iudicium. vereor ne
tunc penitere desideres cum nō pos
sis. Cū enim exarserit in breui ira
ei9. succendētur inextinguibiles flā
me/quas tamē matura correctione
et paucis lacrimis penitētialib9 po
teras extinxisse. Quod asper9 soli
to tibi scribo/quod numeri pluralis
adulatione non blandicie ptinacia
tua facit. Nam z exhortatorias e
pistolas quas p abbatem clarima
rsci nup tibi porrexeram anteq̄ eas
dem perlegeres combussisti z homi
nem dei qui verba vite attulerat cō
tumelijs affecisti. Cūq; te p posse
suo a via mortis auerteret. tu scis
simam exhortationem ipi9 canino
latratui sicut dicitur cōpasti. domi
n9 auferat cor lapideum de medio
tui ℣ te in obseruantia mandatorū
suorum stabiliat. vt eius minister
esse desideres. qui venit ministrare
p̄o nobis.

¶ Epla medicinalis que declarat
q̄tum valeat infirmo ydemptitas
medicorū. ℣ Epla xliij^a.

Qaissimo amico suo petro ma
gister P. blesen. Salutem in
vero salutari. ℣ Super ingrediebar
abbatiam vbi vir nobilis geldewi
nus grauiter egrotabat. occurritq;
michi dñs castri. rogans humiliter
z obnixe. vt diuertere ad infirmū.
Asserebat enī q̄ z si manū curatio
nis ei nō imponere. haberet tñ ex
visitatiōe mea aliquale solatiū. Ad
instātiam itaq; magnatū. qui p̄o
infirmo deuotissime supplicabāt.
triduū ibi fec. Et qz p̄ter occupa
tiones meas quas ipe nouistis ma
ram non poteram ibi facere longio
rem. q̄silium meum fuit. vt vocaret
vos. pingui quoq; retributione vel
ceam circa infirmū diligentiā exacta
rent/licet autem sitis circūspect9 in
hijs / tanq̄ similia frequenter exp
tus. qz cum testimonio p̄ceptū est
experimentū fallax. ℣ quandoq; vni
reuelat dominus quod abscondit ab
alijs non tedeat vos audire huius
egritudinis modum. sinthomata e
iam q̄ pleni9 vos instruent. et qui
bus auxilijs in egritudine sit vten
dum. Cōmune quidē medicorū vi
tium ē semper circa egritudines va
riare. ℣ Vnde si tres aut quatuor
ad infirmū veniūt. nūq̄ in assigna
tione cause vel exhibitione cure con
ueniūt. Porro sicut nos duo sum9
conformes in votis. sic et decet vt
ydemptitas sit / in nostris operib9
z in verbis. Ego siquidem primi
as curationis adhibui. certus q̄ sū
quod assequetur de facili sanitatē
si sit qui prudenter continuet ma
nū suam. Noueritis autem certissi
me qz medii enutricū patiē. Cum
eni praual q̄tinde de tercio in tercii
magis affligitur. Datis aūt q̄ si

minor enutriceus esset/cum habeat generati ex flegmate putrefacto in vasis et extra suos nūq̄ teraaret assultus. Q̄z si maior enutriceus esset ꝓpter putrefactionē melācolie intus ℔ extra in motu materie interioris eger eaam motum z aptitudinem mēbrorꝝ amitteret. dentes eaam ipsius ad se inuicem daudetur Que omnia qz in hac febre minime accidūt. constat medium esse enutriceum prouenientem ex colera in vasis z stomacho putrefacta Nā si in epate putrefacta esset. qđ quandoq̄ solet accidere. vna tubea ℔ tenuis. nō minaretur aduſtionem z ad nigredinem pertineret. quod quia non accidit/ videtis materiam in vasis et stomacho residere. Ex quo igitur veni. quia ipsa die cū febris inuaserat. feci ei venam epaticam aperiri. Et quia dum morbus ī augmento est. quod ex eo liquet. quia adhuc est vna tubea et tenuis. nō dum est purgatione vertendum. Vsus sum rēpssiuis. oleum violateū sup vꝛ ℔ epar. ac frōti ei⁹ apposui restat aūt vt cum vna spissior. plene digestionis tēpus nūa auerit. detis ei frigidum ꝯphonis quod datur cuius est q̄ oxi. vel aliud. Nam in illo tota malua scamonee. būfiao decoctionis euanuit Optima erꝝ ei essꝫ decoctio cassie fistule/mirabolano rū aternorum aī capillis veneris z seminibus citroli cucurbite ℔ melonis. si tamen infirmi vires hic videritis posse pati. dietam siat scitis oportet esse ꝑ tenuem. tipsanam scilicet z micam panis ter in aquis aut quater ablutam. fomentatoresque so de malus et violis et papauere non desiaant circa pedes nam ibi caloꝛ plurimū inualescit. Si vero vehemens caloꝛ arcem capitis siat e uenire solet inuaserit radatur caput atq̄ aq̄ rosacea. et succo solatri ac semper vnc. crassule eaam z vermiculate atq̄ plantaginis. pannoeū intinctione. caput frons z tympora mulceantur propter inguientiam sitis lingua lauetur siat scitis aum psillo. lignoq̄ radatur. Ad insomnitates. papaueris nigri. malue. viole. iusquiamij decoctio pedibus. herbeq̄ decocte capiti apponantur Contra inobedientiam vētris fiat. suppositoꝛium aut clystere. Hec ideo scribo vobis non vt indigeatis īstitui. sed vt vobis securioꝛ et egro sit acceptioꝛ mediana. que de cōmuni deliberatione procedit frequēter equidem ex aptitudine mediaꝝ gratiosa. ex quadam cōfidentia quā egroꝝ inde conapit. natura iam deficiens conualescit. Oportet igitur vos circa hunc circūspectum esse ac strennuum de cuius cōualescentia z magni titul⁹ honoris vobis accresceret. et vtilitas respondebit ad votum

¶ Consulitur episcopo ne suum episcopatum dimittat. ¶.

¶ Epistola quadragesima quarta

Reuerēdo prī ac dño arnulpho dei grā/ lexoniēsi episcopo. Ble. Salutē spm̄q̄ 2silij z fortitu

dinis Cū sitis vir alti consilij⁹ et
prudētie approbate⁹ miror q⁹ a me
et a cēteris minoribꝫ in re periculosa
q ardua consilium postulatis⁹ nisi
qua q hoc ipsum prudentia est in
magnis arduisq; aras rebꝫ mino
rum explorare cōsilium⁹ frequenter
enim minori revelat dominusque
a maioribus absconduntur/habe
tis in desiderijs episcopali āminis
trationi cedere ad sanctum oīum
vos trāsferre⁹ si super hoc amicoꝝ
vestrorum habeatis consilium ⁊
assensum⁹ Temerarium esset mi
chi in re tam periculosa q ardua p̄
cipitare sententiam nisi p̄us omēs
vestre state⁹ arcāne stātias cognouisse⁹
Dño q2 iā declinatie i senectā ⁊ se
nīū⁹ corpusq; cōfractū laboribꝫ ⁊ e
tate⁹ suū p̄nūciat impfectū⁹ habet e
quidē scōꝝ patrū institutio/vt epis
ī̄firmis et senibꝫ maduitor addatur
Nā q valerio ypone⁹ epō⁹ adiūctꝫ
est augustinꝫ Ad si p̄cipis indig
nationē aut capitulī vestri vexatio
nes/aut alias huiꝫ vite molestias
formidatis/⁊ ideo pacem eligitis q
quietē/hoīem degenere et dēcti
animi decet hec facere non vos⁹ quē
constat pre ceteris cor magnificum
et munificū habuisse Dane in hac
requie nō īuenietis requē/q cede ī
pace vestra essꝫ amaritudo amarissi
ma⁹ dū recoleretis cū angustia spiri
tus gementes⁹ vos ibi defecisse vbi
fortius erat standū⁹ abiectoq; spū
cōsilij q fortitudis videretis vos a
pusillanimitate spūs q modica tē
pestate subuersū⁹ Ad resignationē
episcopatus nulla si michi creditis
vexatio vos īducet Nā hec omia
fortasse oppatur dñs⁹ vt det vobis
vexatio intellectū Tritūratur gra
num vt reponat in horreo⁹ quadra
tur lapis vt sine sonitu mallei i tē
pli edificio collocet⁹ Mouet turbo
vt helyas rapiatur in celū Di vēro
vestri p̄cipis gram affectatis⁹ eam
potestis obtinere leuissime⁹ dūmō vos
habeatis circa eū humiliter q devo
te Ipse hō est qui rebellionem et cō
tumaciā in epīs sup oīa detestatur
Ipse est q̄ sola humilitate vincit et
vincit Porro aliunde subesse p̄t le
gitima resignatiois occasio Cū ei
scriptū sit/q2 pncī sunt sensus hoīs
ab adolescētia in malū⁹ dicit q ab
adolescentia epistis cēciastimos ho
nores olfacere/et ad hūc honorē q
nūc onerosus est vobis⁹ obsequijs
atq; interpellatioib⁹ et alijs ambitio
nis humāne suffragijs aspirate Cur
rite ergo ad gr̄am vestre testimo
nīū⁹ et si inueneritis vos min⁹ cano
nicū habuisse ingressum⁹ sitis sollici
tus de egressu Nam hic resignatio
habet locum Beato enim gregorio
teste qui in oule ouium non per
ostium sed aliunde ascendit⁹ ad eccl̄
ne salutis brauium inanum se fa
tigat nisi honorem in quo deliquit
penitus derelinquat Sancta ergo
et salubris est cogitatio facta de e
piscopatus cessioē⁹ priuatam eligere
vitam/si recolitis cōscientiam ves
tram iam dicte promotionis obtē
tu fuisse vel in modico vulneratam
Di mee puritatis acceptatis con
silium/nichil omnino retinebitis pe
nes vos⁹ quod acq̄sieritis p p̄cem

Jam adue ſperaſcit vobis q vite veſ
tre inclinati ſunt dies/obſeruat cal
imicus calcaneū veſtrum. q ad luc
tam vos expāt extremā. diſſolute
colligationes iniquas. q iugum ex
actoīs abiāte. deponite ſarānas ā
bitioſe ſupellectilis. ne vos luctator
occult9 inueniat oneratum Nudus
athleta fortiꝰ dimicat Natator ex
uitur vt flumē tranſeat Viator ex
oneratur a ſaranis/vt expeditius
curat In hac vita torrentē mortis
natatur9 eſtis. in primo/pugnatu
rus cū eo cū quo ſemper eſt anceps
cōgreſſus. periculoſus caſus. difficilis
repatio. rara et nūq̄ ſecura victoria
Nichil queſo in vobis reperiat ſuū.
ſed q̄ vos in armis fortioꝰ9 quan
doq; deuicat/ipſe vos victorē inueni
at/licet decrepitū q infirmū.

¶ Excuſatio epī qui precauerat ig
noranter.

¶ Epla lxv.

Aſſiduitis q damnatis Ha
thonicēſ electum. tanq̄ beati
thome martiris ꝑſecutor fuerit q
occiſor Datis equidē q̄ periculoſū ſit
hoī innocēti notā tanti crimis inu
rere. q aduerſus innoxiū. deteſtabi
lem ſuſcitare infamiā. quā cū abo
lere voluerit9 ipſi9 excuſū nō po
teritis cohibere. Dño qua mēm
dilexit ex corde. et inter deſiderabi
lia hui9 mūdi fuit in votis ei9 quā
doq; papuū familiaritati q obſeq̄o
martiris adhererē Beat9 ſiquidem
martir ſuſpēderat patrē ſuū epiſco
pum ſarēſē. nec mirum eo tempore
videbatur ſi fili9 afflicto patri com
patiens. quādoq; durius aut min9
conſulte de ſancto martire loquebā
tur Nam et nos inſenſati vitā ipſi
us putabam9 inſaniam q finem il
lius ſine honore Sed ꝑputat9 eſt
inter filios dei. q ſors illi9 inter e
lectos Quicq̄d faciebat caritatis
obtentu et zelo iuſtitie. in crimen o
dij et inuidie vertebatur Dz eccon
tra quicquid machinabatur ad e
ius infamiam humana malicia/ei
dem conuertebat dñs ad coronā/
de ipſo capite noſtro ihesu xp̄riſto
dicat yſaias/nos putauimus eum
leproſum q paſſū a deo q humili
atum/et nos quidem preciosiſſimū
xpī membrum. leproſum reputaui
mus q abiectum. hec eſt lepra que
in ſanctos dñi ſe diffundit. ¶ De
hac lepra in leuitico memi me le
giſſe Dz ſi efflurerit lepra diſcur
tens in cute ſacerdos lepram mun
diſſimā iudicabit Cū omnis lepra
imunda ſit/lepra infamie que ſanc
torū affligit innocentiam. mūda eſt
Nam cum exterius exurrat ſiniſ
tra opinio/cum exterius mentiat
iniquitas ſibi. ſanctorum anime in
manu dei ſunt/iuſtiq̄ verba exterio
ris contumelie contemnentes/de
theſauro conſcientie ſunt ſecuri. ¶
Nota in xp̄riſto huius lepre veſti
gia/que a capite in mēbra a patre
in filios diuulgatur. Curabat dñs
languentes/q violatorē ſabbati di
cebatur Non eſt dicebant hic hō a
deo qui ſabbatum non cuſtodit Ei
ciebat demones q hoc maleficijs
aſcribebant In beelzebub principe

demoniorum inquit eiat demonia nūc samaritanū/ nūc filiū fabri eū vocabant. Ideo describit eū zacharias sordidis vestib9 indutū. qđ ei et eius imitatoribus quenit/ vt in veste sordida sit dector mentis. vt in carne leprosa sit mundicia carnis/ et inter contumelias detractor. pura ⁊ munda ꝙscientia sit in sanctis/ propterea sponsa in cantico dicit Nigra sū sed formosa. Di ergo bath electus sicut et nos omēs/ vitam martiris qñq habuit in dorsum. si patri suo beneficiū relaxationis obtinere cupiuit. nō est qđ ei debeat imputari ad crimē. Sed et si aduersus eū deliquit ī aliquo/ excusabilem ignorantia cū facit. Ecclesiam dei ꝙsecutus sum dicit apostol9/ sed miserior diam cōsecutus sū qua ignorans fe ci. Credo q si sanguis abel clamat de terra vltionē/ sanguis mutissimi martiris clamat remissionē peccatorum in hijs maxime qui penitentiā agūt humilem ⁊ deuotam. Sāo autem quātum exteriorib9 signis perpendere potest humana fragilitas. q si pfatus electus aliquid attemptauit/ in contumeliā martiris. illud expiauit asperitate alicij/ largioribus elemosinis lacrimis profusioribus/ austerioribus disciplinis. Hec ē plena pauli. sinistra de hoie iniorio suspicari. Ideo apostol9 ad romanos scribēs ait. Infirmū caute in fide assumite non in suspitionib9 cogitationū. Nulli aut pauā hodie ſt/ qui ꝙsdās alienas iuspiaūt/ qui cū helizeo dicant ad gyezi. Nōne cor meū in pnti erat qn accepisti argentum ⁊ vestes a naaman? Temerarium est si tuū delictū dissimulas et iudicas alienū/ verbū saturi est vt nemo in sese temptat descendere nemo. Sed pādenti spectatur mātica tergo. Nolite ergo hoiem crimino se arguere nolite iudicare seruū dñi Suo enim dño stat aut cadit. Eiq est iudicium qui scrutatur corda ⁊ renes/ qui scrutatur iherusalē in luce rnis. cui cogitatio hoīs confitetur/ p minimo michi est dicit aplūs vt ab homine iudicer aut ab humano die Cui cōcordat qđ p ysayā dicit dñs Nolite inquit timere obprobriū homiū ⁊ blasphemias eorū ne timeatis Ei soli relinquatur iudicū. cui omne iudicū dedit pater. Ipē licet nūc multa sustineat paciēter/ iudicaturus est tp̄ tempe suo. Cum accepo inquit tempo ego iustitias iudicabo Tunc boni discernētur a malis De9 enī dorū dñs loquetur/ et vocabit terrā/ habēsq ventilabrū in manu sua veniet vt discernat populū suū. Interim cū ierosolomitis habitat iebuzeo. interim ī orto pūssa miliae/ simul st̄ saliūca et abies. botica ⁊ mirto. In grege iacob aialia alba ⁊ nigra agni ⁊ hedi In rethib9 petri pisces boni et mali. In archa noe animalia munda et immunda. In agro domini lilia inter spinas. et zizania inter spicas. In area domini granum cum palea. In cella xpi vinū cum acinis/ oleū cū amurca/ non est vestrum aliquem iudicare. Iouit ei dñs qui sūt eo Cōsulo igitur frat̄ et exortor ī xpō vt esse mo a vobis etiā ad tē nō pinētib9

Cumq; futuri sint ꝑmi nouissimi
q nouissimi primi/credo q vos ꝑce
dat ad vitam. quē nouissimū repu
tatis.

Descriptio sialie Et responsio eius quare in sialiam non reuertē

Epla xlvi.

Carissimo pri ac dño Rac dei
grā sicaucano epo p. bleseñ
Salutē in vero salutari. Vt me
in sialiam redire cupitis et estis de
mea reuocatioē solliti grātum ac
tiones vobis refero q̄tas possum/
verumptn nō sum adeo pdig9 vite
mee vt velim requiem p labore/se
curitatē p tialis/pro egritudine
sanitatē/pro pegrinatione priam
vitam pro morte/deliciis pro an
gustijs pmutare Terra siquidem
vestra deuorat hitatores suos nec
pcat etati/nec sexui defert/nec per
sonam cōsiderat/nec fauorem cōdi
tionis/nec grām dignitatis accep
tat Triginta et septē aie cū dño
stephano sialiam sūt ingresse. oēsq;
in morte conclusi sunt/preter me et
magistrū rogerū normānū/virum
lētum industriū et modestū Nos
solos eduxit dñs per miam suam
de medio vmbre mortis in fortitu
dine manus sue Cūq; vix aut nū
q̄ pmittatur egressus hijs q̄ semel
in gressi sunt nolo ingredi/quia me
vestigia terrēt oīa te aduersq; spec
tantia nulla retroesum Contraxit
ab aere suo sialia cōtraxit et a ma
lica inhabitātium in ea/vt michi
odibilis et quasi inhabitabilis cen
seatur Ipsam abhoiabilem michi
reddūt/ aeris distemperantia ⁊ ve
neni distēperatio frequens. cuius
imanissima crudelitate ibi pdictē
assidue/nrātū incauta simplicitas
Quis queso ibi securus inhabitat
vbi preter ceteras passiones/mon
tes ignem infernalē semp cuomūt
⁊ fetorem sulphureū euaporant?
Nam ibi procul dubio est porta in
feri de qua dictum est A porta infe
ri/erue dñe animā meam. Porte
inquā mortis q inferi sūt mōtes tri
natre. vbi absorbentur a terra ho
mines. q descendunt in infernū vi
uentes. dulcedinē natiui aeris ves
tri anglia desidero omnēq; escam
terre vestre/abhoiata est aia mea.
q approximauit vsq; ad portas
mortis Omnis q̄tuscūq; abus fu
erit siue potus apud nos/salutarē
est q acceptus. In tenuib9 dietis
parcant inibi nostrates. cūq; viuāt
a pio tantum ⁊ feniculo/in quib9
totus fere est victus vester/ex hijs
tamen generatur humor qui semp
in causam morbi acutissimi ⁊ mor
tis maternam cōputrescit Illud āt
aditio/qđ assidue legitur in libro
experientie. quia cū scriptum sit q
omnes insulares populi/sint gene
raliter infideles seculi habitatores/
sophistica amica sunt q occulti atq;
perditissimi proditores vobis ista
non scriberem nisi vos hec eadem
certo q frequēti experimēto didicisse
nouissē Inde ē q cū alios infideles
sibi populos flagellet dñs i spiritu
mie ⁊ mansuetudinis plebē sialie

flagellat/ nunc in iudicio sodome ⁊ gomorre / nunc in plaga dathan et abiron. nūc in spiritu iudicij ⁊ ardoris. Dátis q ethna mons frequenter ignes suos in īmensū aerā quaq; diffundit/ ⁊ adhuc/ per spaciū dietę vnius. undiq; cōbusta ⁊ deformata est tota facies regionis Deuentis flāme procellosa vorago. oēs incolas aut expulit aut cōbussit. hereditas miserorū data est in cōbustionē. ⁊ abū ignis Et vt exp̄ssi9 loquor ignis ⁊ sulphur ⁊ spūs procellarū pars aliās eorū In oēm terrā et in fines orbis terre iā exijt plaga illa qua nup in galia passi sunt catha nienses in vigilia beate agathes cū ep̄o ille dampnatissim9. frater matthei notarij. qui sicut satis sibi sūpsit honorē non vocatus a dño tāq; aaron. ⁊ qui ad sedē illam nō electione canonica. sed gręzitica venalitate intraut. Cū inquā abhoīationis offerret incensū. intonuit de celo dñs. et ecce terremot9 magn9 factus est Angel9 enim dñi prauens ep̄m in furore dñi. cū populo ⁊ vniuersa ciuitate subuertit. patet itaq; quia beatissime agathes offensā suis exigentib9 peccatis inarrerāt Nō sic queso irascatur nobis benignissim9 martir noster Si exarserit in breui ira eius patientiā quā semp habuit nō dediscat et irat9 mīe teorderetur Spes equidē mea est. q quotiens nobis dñs flagellū sue indignationis intētat. stat martir in cōfractioē p̄o nobis. atq; gemitib9 inenarrabilib9. miaz iudicis interpellat. Exulta anglia. exulta orbis. quia visitauit nos oriens ex alto Thomā aplm̄ india et orientalis regio iactitabat. sed occidentalē respexit cōtiaz qui in celis habitat ⁊ humilia respicit Dedit dñs anglie thomā nr̄m. non inuidem9 indie thomā suum. Dixit thomas apostol9 in india. sit thomas martir noster in anglia. vt p hos duos testes x̄pi. ab ortu solis vsq; ad occasū sit laudabile nomen domini. Eat qui voluerit in indiam. ad suffragia beati apostoli. tam longa peregrinatio nimis laboriosa est michi. michi suffiat thomas meus. Ille palpauit latus domini ⁊ fixuras clauorum. Ille qui a vidit credidit. beatus qui non vidit et credidit. nec dubitauit. atq; holocaustum x̄pō. et p̄o x̄pō se obtulit. Nō laboro martirē apostolo p̄carc cū aplūs sit maior martire. sed gloriosum ē nos habere martirē qui apostoli nomen habeat et apostolum miraculis aut imitetur aut vincat. Non indignatur apostol9. quia nec indignatur dominus apostolorum et martirum. si quandoq; spiritus sanctus in operatione virtutum plenius ⁊ crebrius aliqui se infundit. Et hec inquit dominus facietis. et maiora horum facietis. Amor martiris a proposito meo aliquantulum me abduxit. reuertor ad propositum. sed ad vos amantissime pater in galiam non reuertor. foueat anglia me tam senem. que vos fouit infantem. vtinam te linqueretis terram illam pater mōstruosam et mōstruosam et ad natiui aeris dulcedinē redieretis. Ad hꝰ vos

mouere debuerãt/diuturnitas ꝙ ſe cunctas vite amoꝛ pie nature lex/ ꝺditio nutriture/ꝑapue aũt ꝙ om nib9 amoꝛ dñi regis angloꝝ qui vos brachijs ſincere caritatis ãplec titur. Et niſi grãm reſpuentẽ obla tam vobis in terra natiuitatis veſ tre inc̃ꝑabiliter ꝑpauit gloꝛiam ꝙ honoꝛem veſtre queſo natiuitati ſepultura reſpõꝺeat/ velitis apponi pꝛib9 veſtris. ꝙ anglia cineres veſ tros quos pꝛoꝺuxit exꝛapiat/ꝺulce eſt in amicoꝝ ãplexibus moꝛi caro tũ lacrimis exꝛapi/ cũ ſuis ꝓgenito rib9 ſepeliri. In cuiꝰ rei obſeruãtiam ſicut legitis ſancti patriarche pluri mũ fuere ſolliciti. fugite pater a mõ tib9 flãmiuomis / ſuſpecta ſit vob ethne viãnitas/nec vos moꝛieẽtẽ vi ꝺeat regio infernalis.

¶ Increpatoꝛia regi iuniꝛi. quia patrẽ impugnat. ¶ Epiſtola qua ꝺrageſima ſeptima

HEnrico terãꝛ ꝺei gracia Regi anglie ꝙ ꝺñi regis filio. Hac Cant. eccie humilis miſter ꝺpm cõſilij cũ ſalute ꝺi quiꝺ ꝺurũ tibi locuturi ſumus illuſtriſſime ꝓnceps ſuſtine pacienter. Nam ex abũꝺan tia coꝛꝺis. ꝙ vehemẽtia ꝺoloꝛis os loquitur/non feras moleſte ſi roga m9 que ad pacẽ ſunt/ſi opam ꝺam9 vt cõuertantur coꝛꝺa filioꝝ ad pa trẽ. ꝺolem9 ꝺoloꝛẽq ꝺiſſimulare nõ poſſum9 / qz patrem tuũ ꝓſequeris terrãq ipſius quam vſq ad ſãgui nis effuſionem tueri ꝺebueras. tur pem das in ꝺireptionem ꝙ pꝛeꝺam Et vnꝺe hoc tibi ꝙ ꝺrabantionũ factus es ꝺuctoꝛ/gentiq excõmuni cate ꝙ perditiſſime aꝺheſiſti. vt per ꝺeres ꝺuotiſſimam tibi gentem? In quo te offenꝺit/in quo graciam tuam ꝺemeruit pater tuus? Nun quiꝺ tibi exhibuit ſe ꝺominũ ſiue ꝛẽ gem? Non. Sed quaſi pꝛocurato rem regni tui. et in rerum tuarum aꝺminiſtratione fiꝺeliſſimũ ſeruien tem. Tibi caã nõ ſibi viuit. Tuũ eſt. quicquiꝺ congregat. quicquiꝺ poteſt. quicquiꝺ ſcit/quicquiꝺ faat/ quicq̃ꝺ aggregat/quicquiꝺ habet/ Vbi eſt filialis affectio? Vbi eſt re uerẽtia patris? Vbi eſt lex nature? Vbi eſt timoꝛ ꝺei? Vbi ſunt ſa cramenta illa que patri tuo coꝛam nobis coꝛpoꝛaliter pꝛeſtitiſti? Pu tas ita ꝺeo illuꝺere? Ipſe eſt rex re gum terribilis apuꝺ reges terre. ꝙ qui auferꝛ ſpm pꝛincipũ. Diligе et honoꝛa fili cariſſime patrem tuum vt pꝛo honoꝛe exhibito patri. tibi ſit lõgitudo ꝺierum. Honoꝛa patrẽ tuũ ꝙ matrẽ tuam ꝺicat ꝺomin9/ve ſis longeu9 ſuper terram. filius qui maleꝺicat patri aut matri in lege ꝺomini lapiꝺatur. Cum ergo ma le agere ſit longe grauiꝰ q̃ maleꝺi cere. merito pene ſubiacet grauioꝛi qui patrem aut matrem contumeli is affiat aut moleſtat iniurijs Teſ te ſalomone Gloꝛia patris eſt fili us ſapiens. ꝺeo vero abhominabi lis eſt/qui ꝛtumeliã faat patri q̃ grata q̃ fanoꝛabilis/q̃ ſuauis/q̃ a mabil. q̃ ꝺeo acceptabil ſit erga parẽtes affectio filial/q̃ vero execra bil ꝙ cõpnabil atq penalib9 exter minanꝺa ſupplicijs. irreuerentia in

parentes. multq; docemur exemplis. ¶ Multa legim9 que te q alios ad paterne reuerētie obseruantiam. efficaciter exhortātur. ¶ Philipp9 inter romanos p̄nāpes p̄m9 fuit fidei xp̄iane pfessor. philippū filiū habuit. q̄ cū esset patre viuente q ꝓsente. in imperialem apicē sublimat9 sūme sibi glorie aserebat. q patrē haberet superstitem/cuius imperio nō minus humiliter obediebat imperator q̄ miles deuotus. viuens in omnibus que habebat ad patrem. nō vt imperator sed vt filius. ¶ Ermes a nathodei regis fili9. cum pater ei9 ageret in extremis/ et a populo postularetur in regem. respondit se regni officiū nō debere p̄sumere. q̄diu pater eius viuere speraretur. cuius prudentia erat in administratiōe rei publice approbata. ¶ Decius imperator cum deciū filium suum imperiali dyademate proponeret insignire tenuit. dicens minor dcāus. Vere de me si fiam imperator dediscam esse filius. ¶ Malo tamen non esse imperator q humilis filius. q̄ esse imperator et fili9 indeuotus. Imperet pater me9. meum imperium sit patere humiliter imperanti ¶ Volusian9 imperator. galli imperatoris filius. licet cum patre suo imperaret. nichil tamē se commune habere cū patre ꝓposuit. nisi q cū pater eius occideretur ab hostibus se ꝓ eo. et cū eo permisit occidi. ¶ Valerianus imperator de cuius tyrānide bti martires sixt9 q laurēti9 felicī triūphauerte martirio. q̄ patrem suū quodam die atrociter vberauit a sapore rege persarum captus / apud eum ignominiosa seruitute cōsenuit. q quocūq; ens rex erat ascensur9 in equū valerian9 humi accliuis eū in sella dorso non manibus attollebat vitāq; in hac prosperosa seruitute finiuit De absolon taceo quia hystoria nota ē vniuersis ¶ Adramelech et sarasar filij sēnacherib quia persecuti sunt patrem suum. a regno expulsi dati sūt in captiuitatem. et in obprobriū et in mortē. ¶ Demetr9 fili9 demetrij regis patrē suū crudelissime persecutus / vagus q profugus super terrā vitam miserā in exilio q opprobrio terminauit. ¶ Anstobol9 q̄ mātem suam regnātē vinculis carceralib9 mācipauit in morte. et sanguine fratris sui antigoni quē super oia diligebat miserabiliter expirauit. ¶ Hijs et alijs innumerabilib9 exemplis intelligere potes fili kīme quantum sit apud deū et homines cōmendabilis exhibita patrī reuerētia. quantū sit execrabilis et infaustis dampuata eventib9 iniuria parentib9 irrogata. ¶ Porro michi videtur degenerare fili9 / cuius voluntas a paterna voluntate dissentit. Nam eius caro q sanguis est / et de patris essentia suam essentiam mutuauit. Auelle a sole solis radium/ et non lucet. riuum a fonte. q aresset / ramum ab arbore et siccatur. membrum a corpore et putrescit. Separa filiū a deuotione paterna et iam non est filius. sed frater et collega eorum. quibus dicitur. vos ex patre dyabolo estis. In principio ysaye legitur. filios enutriui et exaltaui.

ipſi autem ſpreuerũt me Vltimũ ãt verbũ eiuſdẽ ꝓphete eſt. vermis eo rũ nõ morietꝫ. & ignis eorꝝ nõ extinguetur/ pbitatem tuam prudentiã liberalitatem. conſtantiã ⁊ pulchritudinẽ atq; alias gr̃aiarũ dotes q̃ b9 tenatura multipliciter illustrauit mũd9 p̃dicat vniuerſ9. ¶ Veruptñ ſi ergꝫ patrem tuũ humilitatẽ ⁊ dilectionẽ. in veritate non exibes/ quãto celebrior eſt laus tua. tãto in maius & gmuni9 opprobriũ queretur ¶ Nouiſti quia pater tuus homo eſt. q̃ ſola humilitate ſibi exhibita mãſueſcit. Dis ergo ei ſubiect9. & ipſe ſuam tibi per omnia ſubiicet voluntatem Exibe te patri in vera humilitate filium. et ipſe tibi ſe non ſolũ patrem exhibebit ſed famulũ. Eius rex regis. ⁊ dominus domini tui. qui ad hoc tibi viuit/ & ſibi moritur vt poſt mortem ipſius magnifice viuas. regnũq; tuũ ⁊ ſolum cum multis laboribus et expenſis / corroborat & confirmat. vt ipſum futurꝫ te poribus barbare hoſtilitatis perſecutio non ſubuertat/ heres tui patris es et ſucceſſor in regno/ de hereditaria ſucceſſione ſecurus & certus ſuſtine. non feſtines Quia teſte ſalomone. hereditas ad quam in principio feſtinatur in nouiſſimis. benedictione carebit. ¶ Nimis dampnabiliter ſeduxit adulatorum ſuggeſtio /q̃ tibi ſubmurmurãt & ſuadent vt certam in regno vẽdices tibi portionẽ/ porro iſti non tm̃ honorẽ tibi q̃tũ ſibi honorꝫ & bonorꝫ diſtributionem deſiderant. ⁊ vt in populum miſeratum. ſuũ exerceãt dominatum. ¶ Nõ ne conſultius tibi eſt per prudentiam fidelisſimi patrꝫ. in pace populũ conſeruare. q̃ p adulatorum inſidias quietem & pacem. commiſſi tibi populi conturbare? ¶ Nanc cum multis violentijs ⁊ peccatis non poſſ̃ de regno francorum. ſumma illa pecunie extorquere. quam nunc ſine labore & crimine tuo. tibi liberalitas paterna largitur. vtinã ſcires q̃ dulce q̃ iocũdum ſit habere et habitos venerari patrẽtes / hec ſuauiſſima iocunditas. et frequenter dum parentes viuũt ignoratur/ et ex ſola patrẽ tum amiſſiõe cognoſcitur. ¶ Adhuc amantiſſime fili deuote & humiliter ſupplicamus /quatenus facias & loquaris pacem in plebẽ tuam & derelicta ſocietate illius excõmunicate & perdite gentꝫ. que te in deuiũ maliãe trahit. reuertaris ad patrem. ¶ Nos autem ita honori et commoditati tue ſtudebimus prouidere q̃ amplius obtinebis prãs beneficio q̃ poſſis p ignem & gladium extorquere. Quod ſi noſtro ⁊ ſuffragaꝫ cõſilio eorũ q̃ ſup hoc generaliter tibi ſcribũt/ acquieſcere & cõſentire detractes. ſcias nos recepiſſe a ſũmo pontifice in mandatis. vt te et omnes qui patrẽ domini tui turbãt ſublato appellationis remedio. excõmunicatiõis vinculo inuoden9. noſq; mandatũ nobis iniũctũ. licet inuiti ⁊ dolentes/ promptu effectu & debita reuerẽtia niſi infra quindecim dies reſipueris. pleniſſime proſequemur

Congratulatio ſuper prece ſchiſmaticorꝫ ¶ Epla xlviij^a.

Reuerendo patri ac domino wilhelmo papiensi sacrosancte romane ecclesie presbitero et cardinali. P. bleseñ deuotissimus eius filius. Salutem et sincere dilectionis affectus. Benedictus deus et pater domini nostri ihesu xpi qui tandem respiciens in faciem testamẽti sui vos elegit et pelegit. vt p grãm prudẽtie q facundie diuinitus vobis date. scissura sasmatice q sumetur ad vnitatem. q ecclesia dei de varijs laboribꝰ respiraret ad patrem /petri quippe nauicla diutissime tempestuosis fluctibus estuauit Cũ q mirabiles essent elationes mare mirabilior in altis dominus. statuit procellam in auram. Effusa enim contentione super principes. cum erraret in inuio et non in via. ille qui imperat vẽtis et mari imperauit imperatori. qui cum nuper in ecclesiã dei efferata rabie deseuiret. hodie per graciam xpisti detrudescit in eo seueritas q iracundia eius mansuescit in graciam. hodie per graciam redemptoris qui vos ad hoc specialiter fecerat graciosum in verbis. per seuitor ecclesie factꝰ est filius. de lupo factus est agnus. de hoste amicus. de superbo deuotus. humiliauit eum qui est ante secula. qui humiliat omnem altitudinem extollẽtem se aduersus sciẽtiam dei. Nimis oppresserant et in conculcationem dederant xpisti ecclesiam seculares. sed hodie erecta est in superbiam seculorum et amodo superbotum et sublimiũ colla calcabit. sicut dicit dominus per prophetam. Ponam te in superbiam seculorum. nõ vocaberis vltra derelicta. ñ ciuitas sancta. Octauianus ille auctor sasmatis toto tempore vite sue congregauerat opes q diuicias vt quietem ecclesie perturbaret. Quis igñ largitionibus ita infascinauerat sapiẽtes huiꝰ seculi. q magnatum sibi cõciliauerat fauorẽ et grãm. magnãq; ptem eorũ seq traxerat in errorẽ. Dz iuxta vbũ iheremie prophete perdix fouit que non peperit. sic fecit diuicias et non in iudicio/in nouissimo tempore derelinquẽt eũ et in fine suo apparebit stultꝰ Erectus fuerat octauianꝰ in ꝑtumeliam ecclie xpi q cecidit sathanas ei sathanã expulit q abstulit eum ꝑmogenita mortis sicut dicit iob. Superbia nãq; primitiua mortis generatio est. post hũc exaltatus est guido cremãnꝰ et corruit. Post ipsum eleuatus est iohãnes struma. q delectus atq; constractus euanuit. Ecce ydolum dagon/ quod iuxta archam domini fuerat eleuatum prius cecidit prostratum Erectum secundo corruit. ex magna parte constractum. Eleuatum vero tertio. tandem totum constractũ inuentum est. et toto corpore dissipatum. Sic octauianus in superbia et abusione sibi summũ vsurpauerat sacerdocium. et propter hoc vehementi sasmate turbauerat vrbes q regna conuulserat. sortem habituus cum chore. dathan et abyron. quorum se imitatorem fecerat. Ecce quod de ipso predixerat ysaias. Nunquid non est iste vir qui turbauit terram / qui concussit regna/qui

posuit orbē terre desolatum/ & urbes eius destruxit? Detrahetur ad inferos superbia eius/ cōcidit caduuer ei9 Subter eum sternetur tinea/ et operimentū eius vermis Adhuc recolo q̄ glorios9 erat in caulis suis. q̄ pōposus in vbis. fui p̄us vbi se faciebat tanq̄ statua adorari. Nā & ego cū alijs in via ad romanā curiā a carnifice ab9 eius captꝰ & spoliatus & ex sus sū. Cū q̄ socij mei cōiecti in vinculā in cōpedibus remansissent/ ego p̄uenīēte xp̄i misericordia/ nec flexi genua mea ante baal/ nec in cōpedib9 pedē fixi. sed relicta sindone et omnib9 p̄ditis. p murꝫ in sporta dimissus sū/ & sic effugi manꝰ suas Dat deꝰ qua nō mētior/ et ab ea die semp exoraui altissimū/ ut eius superbiā deiceret/ qui superbos humiliat/ & tā dem cōpletū est in eo verbū iob dicentis de rege superbie Di ascenderit in celū superbia eiꝰ & nubes caput eius tetigerit q̄si sterquiliniū in fine p̄detur. et qui eū viderunt dicēt vbi est? Velut somp̄nū auolās. non inueniet trāsiet sicut visio nocturna Eius & oīm cōplicū suoꝝ memoria dampnata est in eternū Isti sūt allophili. qui cū in archā dñi irruere. et eā capere p̄sumpsissent/ p̄cussit eos dñs in posteriora opprobriū sempiternū dedit illis. Nonne isti in posteriora passi sunt/ quoꝝ finis interitus. quoꝝ posteritas dampnata est/ vt successor eoꝝ in eccīa dei de cetero nō resurgat? Semper redibit in memoriā iniq̄tas p̄m. et peccatū octauiani nō delebitur in eternū Ipe ci eāt qui crudelius ceteris deuios affligebat p̄sentiꝰ homines inopes & mēdicos/ et cōpunctos corde mortificans Oē cecus & turbidus est inuidie oculꝰ/ vbi queso erāt cardinalū corda. q̄n filiū superbie & ydolū abhominationis in aplātus apicē erigebant? Vt de vobis tacea ne videar adulari/ quo clausis oculis trāsierūt dñz bernardū portuensem/ henricū pysanū dīm iacintū/ dīm himbaldum ep̄m hostiensem? Respuerunt hoīes patres. et hoīem dissentionis et scandali reperēūt Dane vocare h̄ possumꝰ pbleuma ioathan de filijs gedeonis / de quib9 sibi ducē eligere filij israel volentes. cōtemptis filijs legitimis abymelech spurū. & crudelem iudicē elegerūt Iuxta aiꝰ verbū/ ligna siluarū non oliua non ficū. non vitē. sed rāpnum elegerūt sibi in regē/ et egressus est ignis de rāpno et deuorauit cedros lybani. Egressa est ab octauiano malicia/ que totum orbem tumultuose cōmouit. Sed tandem manus domini p̄ ministerū lingue vestre. p̄cē spem et vota oīm/ omnia virtute ineffabili trāquillauit. Vester sum et vtinam se offerat opportunitas/ vt me probetē vestrum esse Adhuc memoriter teneo q̄ pie q̄ misericorditer me ab exilio reuertētē/ vagū et p̄fugū apud vos experiētis/ nudū recepistē/ pauistis famelicū/ & vt multa pauas indudā/ in me totū mīe seminariū cōpleuistis. Ille p me vobis retribuat/ qui bonorum retributor est optimus & pauperum fideiussor

Contra eos qui detraxerunt patri suo mortuo V Epla xliī.

Qarissimis amicis et socijs G. decano carnotēn et G archid blesēn P. blesēn bathō. archid Da lutem et viscera cōpassionis induere

Patior patior vehemēter/ et non est q̄ cōpatiatur/ q̄ misereatur afflicto Miserem mei miserem mei saltē vos amici mei. quia manus dei tetigit me/ diu laboraui i gemitu meo sed nūc materiā gemitus deduco in publicū Ideo et verba mea dolore sūt plena Exit⁹ aquatū deduāt oculi mei/ et torrētes effluāt lacrimarū. Sagitte enī dei in me sūt/ quarū indignatio ebibit spīm meum/ et torrētes iniquitatis aliene cōturbauerūt me Vtinam aperiantur cataracte miseri capitis mei vt totus in lacrimas fluam Multis enim solatio sunt lacrime/ et ex pte maxima magnitudinem doloris iminuūt. Dolor siquidem spēm ignis gerit quia dum pl⁹ tegitur plus ignescit Di me dīs in amissione terū tem poraliū aut amicorū morte/ aut in afflictione pprij corpis flagellassē totū equanimiter sustinerē/ sed plagā sentio q̄ ad īteriora cordis mei penetrat/ nec min⁹ āgustor/ q̄ si q̄s me a viscera a me violēter euellat Nōne viscera mea amici mei sunt quos fouco et qui me fouent in obsequiorū dulia cōmercio in p̄dempti tate affectuū. sine quib⁹ ois cogitatio esset michi tediū. ois vita tormentū? Quib⁹ viuo nisi amicis sīn quorū solacio īuiuere essē mori? Hec sunt truces amici mei carissimi quib⁹ amic⁹ vester affligitur. hee sunt angustie quas deplorat. quotiam amici ei⁹ cōuersi sūt in aram prauū. vt sint inimici hoīs domesti ci ei⁹ Illi de quorū dilectione cōfidē tius p̄sumebat/ et ad quos diligendos totā effudebat aiam suā/ facti sunt hostes ei⁹ in capite dīi nostri carnotēn quorū frater et canonic⁹ eram/ quos in interiore hoīe diligebam/ verbū iniquū constituerūt adversum me Posuerūt michi mala p bonis. et odiū p dilectione mea In causa siquidē quā habebam adūsus tesaresb sup prepositura carnotēn quā adhuc michi vendico tanq̄ meā iudiab⁹ vestris/ infames lrās porrexerunt/ mei q̄ p̄is vitam nequissime deprauātes/ sic nomē meum denigrare conati sunt. cōtra moerentium et aduersus innocentē insurrexerunt in me testes iniqui et mētita est iniq̄tas sibi Deū testor et innocentiam xpi/ patrem meum vixisse innocenter et sancte/ fuit enī homo simplex et rectus/ ac timens deum sine querela et dolo. et māsuetus et mitis Quod quidem nō adeo cōfidenter asserterem/ nisi quia idipsū vos et tota patria cognouistis Indubitanter scitis. quia si pater meus lrās fuisset imbutus/ prudentia et sancta. eius conuersatio copiosissime suffecisset ad regimē eminētissime dignitatis. Confidenter extollo et predico patrem meum. cuius me malo filium extitisse. q̄ illius nobilis proditoris a quo noster emulus sicut scitis. iactitat se fuisse progenitum. Michil equidem michi conscius sum. nec apud vos aliquid inuenire posset. vñ posset esse

notabilis pater meꝰ. nisi qꝛ nō fu
it de diuicijs regionis. Certe vir
tus in diuicijs non ꝙsistit ℣Nam ec
ce pauꝑes et habūdantes in seculo
obtinuerūt diuicias. Et tñ satis iu
dico diuite extitisse. aut ꝙ pauꝑibꝰ
xpi. quoꝝ se mīstrum deuotissimū
semp exhibuit/sue facultates suffice
rent habūdanter. ℣Datis cōmēdabi
liter diues fuit. qui in edificijs. in
tectis. ac pratis et vineis habūda
uit. ℣Dane ℟ si pauꝑrimꝰ extitisset
tamē generositatis titulos pauper
tas nō adimit. sicut publice notum
ē. pī meꝰ ꝙ mē mea de optimatibꝫ
minoris britannie. extraxerunt ori
ginē. ℣Nec istud ad iactātiam dico.
sed vt obstruat os loquētiū iniqua
qui de sua notabilitate satis de ge
nere detrahēdi sumūt audaciā. verā
quitē ꝙ cōmendabilem reputo nobi
litatē. q̄ defert cū generis claritate
virtutē. cuiꝰ oīno exsoꝛtes sunt qui
patri meo obiacūt sui exilij paupta
tem. ℣Nōne exulauit bꝛutꝰ. nonne
exulauit eneas ? ℣In eoꝝ tñ exilio
nō degeneraut troiana nobilitas
℣Illud pro certo ꝙperi. qꝛ si quid tur
pitudis. in me vel in patre meo cog
nouisset emulꝰ. libētissime illud in
publicū deduxisset. Ego aūt bene
cōsciꝰ michi. et nichil taliū suspica
tus. ℣Nō ex peccato vulnꝰ ab hoste
tuli. ℣In domo dei in ecclia beate vgi
nis carnoten̄ cuiꝰ canonicꝰ erā ami
cus illiꝰ esse credebar. cuiꝰ erant cō
tra me oēs cogitationes in malū.
qui sub lingua blandiēti/venenum
aspidum nutriebat. Quod si inimi
cus homo maledixisset michi / sustī
nuissem vtiqꝫ. Tu vero homo vnā
nimis dux meꝰ ꝙ notus meus qui
mecum dulces capiebas cibos in do
mo dei. ambulauimꝰ cum consensu
dilexisti me in ore tuo ℟ i lingua tu
a mentitus es michi/magnificans
super me supplantationem. et pro
diꝛoꝝ adinuentionibꝰ commacu
lans innocentem Vide domine ꝙ ꝛ
sidera et audi voces aduersariorum
meorum et iudica causam meam.
tu omnia scis. tu nosti innocentiam
meam. ꝙ quia odio habuerunt me
gratis Tu scis impꝛoperium meū
ꝙ confusionem meam ℟ reuerentiā
meam. ℣In cōspectu autem tuo sunt
omnes qui tribulant animam meā
Auertātur queso retrorsum ꝙ erubes
cant qui persecuti sunt hominem in
opem et mendicum et animam af
flictam saturauerunt obꝛobꝝ.
pꝛoposueram certe in ecclesia. ꝙ ob
sequio beate virginis ℟ morari et
mori Desiderium michi erat ecclesie
necessitates in me suscipere. meis ꝓ
pꝛo ea militari stipendijs. viuere
oībus atqꝫ labore ꝙ ingmoditate
ꝓꝛij coꝛporis. ꝙmoditates oīm ꝓ
curare ℣Nūquid redditur pro bono
malum. quia foderunt michi aniam
mei foueam in precipicium. atqꝫ in
necessitate mea pꝛoximi mei aduer
sum me steterunt ? Alienꝰ factus sū
fratribꝰ meis. ꝙ peregrinus filiꝰ ma
tris mee. domus natiuitatis mee.
iuxta verbū alterius pꝛophete fac
ta est michi sicut caverna lyene /
ꝙ sicut habitatio struciōnū. Cā ve
ro nemo acceptꝰ ē ꝓphā in pꝛia su
a/dīs in exilio michi pꝛiam faciat

¶ qui deduxit me velut ouē ioseph ipse in loco pegrinationis mee p se mitas misericordie sue me deducat Bonus es dñe sperātibus in te· ani me quereti te ¶ Machinati sūt hostes mei domestica supplātare me q a pre positura carnotēsi omnino auertes ¶ Sed ne auertatur humilis factus cōfusus/repulsū ¶ obprobriū meū maiore q uberiore bñficio redemisti ¶ Die iacob p rachaele· data est lya frāudiore· ¶ Die dauid p merob data est adriel malachite· Ego autē do nū dei altissimi q quicqd circa me be nigne disposuit greatanter accepto· votis meis reputans plenissime sa tisfactū·si eos humiliet quoz superbia semp ascendit q mēdaces ostendat qui maculauerūt inoxiū· Vos aūt carissimi dni ¶ amici si vestras nō potestis iniurias vindicare·pacienti saltem amico affectum 2passionis impēdite

¶ Arguitur episcopus quia penitenti ¶ afflicto non miseretur ¶ Epistola q̄nquagesima

Reuerendo patri ac domino hdei grā baiocensi episcopo ¶ Hugo petrus blesensis bathoniēsis archidyacon9 ¶ Salutē q viscerib9 pietatis affluē ¶ Auditur hodie quod non est auditū a seculis· quia desuit in agno crudelitas/et in lupo seuicia māsuescit· Nouit fere vniuersitas orbis / q pre cunctis mortalibus/precipue et singulariter/pietatis gracia/q spiritu mansuetudis abundatis· Idcoq et omnibus vertitur in stupozem/quare· G· camerario abbātis cadomiēn/q in multa cordis contritione et humilitate penitentie· omni satisfactioni se offert/ita vos durum et inexorabilem exhibetis· Quod homine interfecerit nō infligatur· sed q hoc fecit prouocatus ab hostibus/et ob tutelam proprij corporis/mortisq paterne vindictam·plurimum de quantitate criminis tradit̄ur· ¶ Nam et dominꝰ rex qui huiusmodi excessus pre cūctis hominibus districte q terribilit̄ punit/cū ad gratiā suam/et ad solū natale restituit ¶ Verum vbi materialis gladius misericors est·gladiꝰ ecclesie inhumanus esse non debet· ¶ Dāctore ūq clamat auctoritas· securius nobis esse si propter misericordie humanitatē q̄ si propter districtiorem iustitiam iudicemur· ¶ Recipe queso ad penitentiam hominem humiliatum et corde compunctum/ne si forte claudatur ei sinus misericordie incidat in desperationis abissū· Gratius siquidem acceptat deus penitentiam peccatoris humilis q cōtriti q̄ innocentiam iusti tepidi et remissi· ¶ Sed et magis gaudium est angelis dei super vno peccatore penitentiam agente·q̄ super nonagintanouem iustis qui nō indigent penitētia ¶ Cum in sacro eloquio per ouem innocentia simplicis vite·per capram vero peccantis īmundicia designetur Oues tamen in lege dominī lōge ab hostio tabernaculi iubetur offerri· Capra vero que pacifica ostia est in ipso hostio vnde ouis elongata est īmolatur· ¶ Sacra eni scriptura vbiq imutat q recipit

ad penitẽ bã̃ pcatozes. Elõgan
tur aũt a scũano. qui vacuã ꝙ tozpẽ
tẽ innocẽtiã ducunt. atq; familiari
us admittũtur/in sinu matris ecc̃e/
qui malicã p pñiaz fozuiter abst er
serunt. Videz dñm comedentẽ ꝙ bi
bentẽ cum pcatozibꝰ ℟ publice p
testantem ℣ Nõ veni vocare iustos ſꝫ
pcatozes ad penitentiã. ℟ Habes
dauid habes petrũ / habes publica
nũ habes paulũ qui ꝑmã mentoꝛ
grãm/fructuosa penitẽtia transcende
runt xp̃s ersurgens a mortuis non
sue matri v̈ginj bñdicte/ sed marie
pcatrici de qua septem eiecerat de
monia ꝑuꝰ dignatꝰ ẽ apparere. Ca
pra igitur nõ abigatur ab ostio ta
bernaculi sicut ouis. quia deo ꝙ ãge
lis eius gratior est pcatoris quer
sio. q̃ tepida simplicitas innocentis
Di penitenti sinꝰ mĩe p̃dubitatur. ve
reor ne nouissima homĩs fiant pio
ra ꝑioribꝰ. ꝙ anima ipi9 ꝑpter duri
ciam vr̃am a vobis durius requira
tur. Tota die petimꝰ nobis pcca
ta dimitti. sicut ꝙ nos dimittimꝰ de
bitoribꝰ nostris debita nr̃a. periclo
sa est ei oz̃o dñica qui pcata prox
imo nõ dimittit. dimitte iquit dñs
℟ dimittetur vobis. Mensura qua
mensi fueritis inq̃t. remetietur vo
bis. Idipm docet poeta theologus
dicẽs Det pcatoꝛi venĩã pcatoꝛ
vt equa Cõaliet dñm cõditione si
bi Qz si aduersꝰ p̃fatum g. eamcã
riũ. aliquid cãoris aut odij cõcepis
tis. benigne q̃so et caritatiue remit
te. caritas enĩ benigna ẽ. neq; vllꝰ
in vobis caritatis est locꝰ. si aduer
sus ꝓximũ cauꝛ vel odium retine
tur. Sed nec bene diligimꝰ deũ/ ni
si diligatur ꝓximꝰ ꝑpter ipm. dilec
tio quidẽ bipartito affectu se diuidit/ q̃
a primo inꝑiens. in deũ se porri
git/ vniens in eo diuersitatis affec
tuum/quem et in quo/ principaliter
causam totius dilectionis instituit.
Cum autem velit dominus diligi
propter proximũ. non propter se
bonoꝛ enim nostroꝛ non eget. ab
ipꝰ tamen volũtate non recedimꝰ.
si ꝓximũ diligimꝰ ꝑpter ipm/ymo
diuine resistimꝰ voluntati/si ꝓximũ
nõ diligimꝰ propter deũ. cũ dñs in
eo diligi petat et primꝰ sit in nego
cio diligendi tanq̃ xp̃i vicariꝰ. Ex
dilectione primi / nr̃oꝛ deus meti
tur affectꝰ Quomõ enim diligimꝰ
deũ quẽ non videmꝰ. si ꝓximũ non
diligimꝰ ? Di proximo non cõpati
mur quẽ videmꝰ ? Dic ergo deus
ꝓximũ in ptiapium et societatem di
lectionis admittit/ vt nec eũ sine se
nec se sine illo diligi velit ℣ Nã dilec
tio nil pdest nisi cõbinata/sicq; enĩ
calũpniam singularitatis euacuet.
Hinc ẽ q̃ macꝰ qui ĩ veste sacerdota
li ponendus erat bis tingi p̃cipitur
hinc est q̃ helizeus doctoris sui spiri
tum in se postulabat duplicari/ hinc
etiam pars simile que offertur. cõ
crematur domino in altari. pars
autem aaron et filiozum eius. vi
bus resecatur in quibus gemina
notatur dilectio. vt nec proximus
sine deo. nec deus sine proximo
diligatur. Di ergo diligitis ymo
quia diligitis deum. odium qđ
concepistis aduersus prefatum g.
transferatis in dilectionem ꝙ grãm

ꝑter deum. vos qui vlam ꝑfectionis et inæditis et dæmonis. nō decet fouere odium/nisi qđ ꝓpheta cō memoꝛat/ꝑfecto maḡt odio oderā illos Odium quidem ꝑfectū siue perfectoꝛ est si peccatum i homine nō hominē in peccato habetis exosum publice diaḃ/ et vos tamē idipsum forsitan ignoꝛatis. quia quidam ex vestris in res eius hæreditarias oculos iniecerunt/ideoq; cōtra eū aīm vestrū turbant. vulgo enī dicitur A qua turbida viscosioꝛ est/ipsiq; de vestra turbatiōe fructū successionis expectant veruptū aī nec deus nec ecīa iudicet bis in idipsum multis absurdū videtur q; G. post satisfactionem pnīe/in bonis ꝓmonialibus puniatur.

Q Qz nō est cōsentiendū voluptatibus puꝛoꝛz.

¶ Epla q̄nquagesiā p̄a

VEnerabili pri ac dño Jo. dei gra Dareſb. epō p. Bleſ bath. archid. Salutem q veritatem. Certissime michi ꝓmiserat vestra benignitas q; nepotes vestros ifra natale dñi primū/etudiendos michi mitteretis ꝓsius. q per eos debitum qđ michi debetis annuū solueretis Expectās expectaui dñm meū nec intendit ñ Adhuc ea ꝓmissa expecto gracam. forsitasse sicut artuum bzitania. sicut iudea messia. donatio quidem gratuita ꝑus sunt q liberalis. sed qz in ꝓmissione scripture vinculū interesset/vt annuū fieret beneficiū/gratiam in necessitatem debiti cōuertistis/vtinam nūq; fuisset hec pcania. cui9 expectatio tā diu aīm meum toꝛsit/in cuius spe ego diffusiones expēsas faciens. me debitę vsurarijs oneraui Si siplex ꝓmissio pcessisset ārā spectius expēdissem/et vsus fuissem leniter leni verbo Nunc in libro experientie lego/q; sancta ⁊ efficax sit eruditio euangelice veritatis. Dit inquit sermo vester est. est. non. non. Nam quod amplius est/a malo est. hoc malum nūc sentio. cui carta episcopi q vehemens ipsius assertio causam dedit Verba en episcopum qui apostolorum sunt filij ⁊ heredes. vim iuratoriam in se hnt vt in eis iusiurandum sit/quod est verbum simplex in alijs/et quod in alijs est simplex piurium/sacrilegium sit in illis. Attendite quid dicat doctoꝛ ecclesie. Nūquid inquit leuitate vsus sum aut que cogito/secm carnem cogito/vt sint apud me est. et non? Promittentibus q non soluentibus conuenit vox illa ysaie prophete dicentis Ecce vos ex nichilo. q opus vestrum ex eo quod nō est Magna debet esse i pmissione discretio. Inanis enim pmissio multos facit de fallacibus amicos. sibi compat inimicos Porro si cogitatis vestris ꝓmissionib9 stare nec michi accepta nec vobis honesta est ista dilatio testimonio poete. dilatio magna tuina est. et mora tonandi nō leue crimem habet Ne dicas amico tuo diat salomon. vade et reuertere. cras dabo tibi. cū statim possis dare. Cras cras

eras vox vanina est/nec deo nec hominibus grata est promissionis iteratio frequens. Et hoc ipsum credo salomonem sensisse cum dicit. fili ne iteres verbum in ore tuo Date igitur reuerende pater voci vestre vocem virtutis/et affectus liberalis. effectus adimpleat/ne labia euangelio consecrata possit arguere mendacij carta concepta in testimonium veritatis ¶ Illud autem vehementissime reprehendo q̄ nepotes vestros qui se in castris scolaribus exercere debuerant. fouentis in delicijs palpatis blandicijs sciatisq̄ q̄ hec omnia exinanitio sunt virtutum. et subuersio honestatis Adhuc vita eorum in incerto est. quia biuiū nondum peragonie lr̄e trāsierunt Ideo magis expediret eis eripi q̄ palpari. Scriptum est Qui parcit virge odit filium hely cum filijs suis peruersus est a domino eo q̄ filios suos minime coercuisset Dilexisti dixit dominus magis filios tuos q̄ me. ¶ Hodie pro filijs quos abstulit prelatis ecclesie deus. habere nepotes in dissipationem patrimonij xpisti. et in sue salutis dispendium p̄mittūtur/pricosa est arca minores blāda maiorū remissio Ideo dicit sapiens. filie tibi sunt/vultū hilarē ne ostendas eis. vestra benignitas eis ad omēs illecebras/frenū custodie relaxauit Ideoq̄ vereor ne vita eorū in primo flore de genere sicut in iob legitur lcdetur quasi vinea in primo flore botrus eius. et q̄si oliua proiciens florem suū Por

to enormiē peccat secus vite aliene reū constituit. qui pueros in etate tenera. nimia familiaritate et suauibus verbis emollit Cyrus sparciatus. de quo ducentis sexaginta ānis prius predixerat ysaias/xpisto meo cyro cuius apprehendi dexteram subiugare gentes et regna Cresum iuxta alim fluuiū vicerat Cū q̄ multe illum fecissēt victorie glorioſum. quia tm̄ gentē indocum prius bellicosissimā fecit vacare cōmessationibus. ludis atq̄ amplexibus vt sic gentem euitaret acerrimam/ a regina massagetarū thamari victus et occisus est / que cum illius caput in vtrem sanguine plenū mussset Sibe inquit sanguinē quē sitisti Apprehendite inquit prophetā disciplinā ne quando irascat dñs. Arguite et docete diligenter nepotes vestros. ne causā insolentie p̄stet. nimis blanda et familiaris affectio. Informentur queso ad opera honestatis. ne sciant experienti a quid sit peccatum/omnisq̄ turpitudinis occasio precidatur Judas et symon sicut in libro iudicum legit regi bezet siue adonibezec qui eos infestabat / summitates manuum absciderunt Dic ¶ nos motus puertatis preuenire oportet. atq̄ iniquarum prescindere primitias actionum. Isti sunt paruuli babilonis quos ad petram que xpistus est oportet allidi Beatus enim q̄ tenebit et allidet parvulos suos scilicet babiloīs ad petrā. Scriptū ē ei q̄ pni sūt sens9 hoīs ab adolescentia sua in malū Amputet igit

prurientem in tenera etate malicia. Nam et spinarum plantaria fructus euelluntur antequā maturescant.

Descriptio tempestatis. Et contra eos qui male suis respondēt seruientibus. Epistola quinquagesima secunda.

Carissimo domino suo R. dei gratia. Cantuarē Archiepiscopo totius anglie primati et apostolice sedis legato. P. Elyē. Bathō Archiō. Salutem in eo sine quo non est salus. Me nuper ad obedientiam vestre iussionis accingerā/ iamq; licenciatus / et accepta vestre benedictionis gracia recedebam/ cum propter negocia quedam mihi aliter tunc emergentia. reuocastis me / ac firmiter iniunxistis / vt vos frequentioribus nunciis certiorarem de statu meo/ et de hijs que mihi in via contigerant. Descenderam ad mare. et nauem ascenderam Cumq; iam exposuissemus vela ventis/et vitā periculis/ecce grando/ nix ymber ac spūs procellarū celos obduxerē caligine atq; i terribiles aquarū montes. maris deformauē planiciem Horribiles erāt elationes maris fluctus enī ascendebāt in celos et descēdebāt in abyssos. et aīa mea in ipsis tabescebat Omnes qui in naui erant moti sūt/et turbati sunt sicut ebrij/ et omnis sapientia eorū deuorata est. Ille qui gubernaculo preerat et sedebat in puppi abiecta arte et derelicta sede/ nauē fortuito cōmisit euentui vniuersa prebentur spūm vertiginis/spūm abhominationis et nausee Nō erat qui manū aut oculos in celū erigeret/ non erat qui porrigeret deo pces. qui sanctificationi ā penitētie se offerret Iacebant omnes destituti officio membrorum atq; animo cōsternati. et facti sūt velut mortui/licet autem tūc estiuale solstitiū ad incrementū dici plurimū de noctis spacio readisset/nūq; tamē nox aliqua adeo longa visa est mihi. Nā a meridie nox ista incepit/ que tempus alienū sibi / quadam tirannide procellosa vsurpans / in suas tenebras lucem vertit. O nox tempnosissima/nec in toto āni circulo computanda/nox turbinis. nox ire. nox horroris et mortis. Tota nocte hac pessima fuimus in corde maris. et quasi in ventre inferi. donec desiderātissimus solis ortus/nobis dementicis aure gracium nunciauit/ placauit mare qui imperat ventis et mari. statuitq; procellam eius in auram / et siluerunt fluctus eius Et letati sumus quia siluerunt. et quia deduxit nos in portum voluntatis nostre. Ego autem quasi de surgens a mortuis / die illa panem non tetigi. Omnem escam abhominata est anima mea. ideo perhēdinaui sequenti die. turbatus namq; pre confusione sonitus maris et fluctuum. non potui ad plenum de facili respirare Hec & hijs similia quibus pro vobis vehementer affligimur. sollicita deberetis cogitatione reuoluere. et pro quiete vestra durissimos labores patientib9. affectum compassionis impendere.

¶ Verumptamen sicut publice dicitur· illi q̄ in ono apud vos torp̄et/ et qui dies suos in desiderijs et voluptatib9 ducūt· hij apud vos fructum gracie vberioris inueniūt/atq; in labores eorum ingrediuntur: qui p̄ōdus dici ¶ estus/ pro vestris necessitatibus portauerunt ¶ Porro ego et absens q̄ p̄sens· munificentiā vestrā semp̄ inueni magnificā/vos tanq̄ desideria mea p̄sagiret̄ extra oēm postulationē et supra ōne meritum meū me in vestris benedictionib9 assidue p̄uenistis Eapropter quoaēs mea inuitauerunt operā/ vestre necessitatis articul9· nō recuso laborem/p vestro honore patissimus ire in carcerē q̄ in mortem· Dūs rex in sasconiā tendit · ego aut̄ duplomate vtens eū euestigio sequor: vtinam sic possū currere vt ꝓprehendā Vos vero pater oret̄ altissimū: vt gratiā in oculis eius inueniens/ negocijs vestris p̄spere q̄ ꝓpere ꝑsummatis/ad vos cū exultatione regrediar· Gencualeāt magni rustici vestri magē G· et alij archid baiocēj Gencualeāt ¶ alij socij nostri quotum singulorum sum totus et omnium

¶ Cōtra ordinatiōes epoꝝ īnog nitorum

¶ Epla liij·

Ricardus dei gracia cātuarien̄ archiepūs/totius anglie primas· venerabilib9 fratribus ¶ coepiscopis in cātuarien̄ prouincia cōstitutis/salutē in vero salutari ¶ Licet futura ōnino vitare scādala nō possimus Necesse est enī sicut legitur vt veniāt scandala/officio tamē nobis iniuncte administrationis incūbit/ q̄tum possumus scandalorū materiam p̄cidere/atq; maturare consilio· periculis imminentib9 obuiare· Diu ē q̄ āgel9 sathane/trāsfigurate se nouit i angelū lucis· q̄ in vestimentis ouiū atq; sub adumbrata simplicitate desuit ab ātiquo/lupina rapacitas ¶ Ded ¶ diebus istis q̄dā pseudo episcopi hibernien̄ aut scotice lingue simulātes barbariem cum a nullo man9 impositionē acceperunt/episcopalia populis administrant Teste quidē apostolo Nemo sumit sibi honorē/sed qui vocatur a dīo tanq̄ aaron Illi vero non per hostium ſ aliunde intrantes/ecclesiam xp̄isti cōmaculant· et vt vituperetur ministeriū nostrum: p̄sumptione sacrilega dehonestant/episcopalis eminētie sacramentū ¶ Cum enī gracia sacre vnctionis nunq̄ acceperunt/celebrāt ordines· ecclesias dedicant· altaria cōsecrant· benedicunt abbates· et sic victū q̄ vestitum misere mendicātes / sacramēta nē redemptoris cōuertunt in questum Quoniā igitur ex taliū administratione i ecclesia āglicana/multiplex occasio scādali iā emersit/ cuius quorum ordinatio dubia est/sacri canones non admittūt· vniuersitati vestre mandamus atq; p̄cipimus· quatinus per vestras dyoeses generaliter p̄hibere curet̄/ne tales mistrate p̄mittātur epāla qui barbam

nationis sunt/atq; ordinationis in certe. Quia enim nō intelligitur p̄ cessisse dedicatio vel baptismus. vbi de talibus dubitatur/ita nec eos ē putamus epōs quorū cōsecratio ignoratur. Preterea qm̄ in hijs ptib9 publica falsariorū pestis obrepsit/q̄ bullis adulterinis q̄ litterīs / calūpnias innocentib9 mouent. et statū iuste possidētiū subuertere moliūtur prudentie vestre distincte p̄cipimus quatenus solēpniter denūciari facatis excōicatos singulis festiuis diebus. eos qui donum pape bullam. vel nostra vel vestra sigilla falsare p̄sumunt eisq; consentientes. ve quos a sua malignitate nō cohibet propria iudicium cōscientie. saltem frequens denūciationis narratio valeat deterrere. Bene valeatis in xp̄isto .ꝛ.

¶ Qz mulier non est monachanda inuita

Epistola quinquagesima quarta

Carissimo amico suo l. pictauiensi Archid. P. Bles. Gath. Archid Salutem q̄ intime dilectionis affectum. Lamentabiliter cōqueritur q̄ causatur Adelaida neptis vestra/ q̄ eā in monasterio detrudē. q̄ claustrali vultis. inuitā q̄ renitentē custodie mancipare. Cogitabat equidē cōiugales amplexus fructūq; posteritatis. de carnis operibus expectabat/ nūc autem repellitur si aut diat abiuratē matus officiū/ et a p̄mo limine salutatis delicijs vite/q̄ desiderabilibus huius mūdi/se deplorat incurrere perpetue sterilitatis opprobrium. Hanc miror plurimū de prudentia & modestia vestra Nam cū p̄fata A. iam etatē habeat. et ad annos discretionis euaserit nō est sicut michi videtur/ ad religionis propositū violēt̄ vrgēda/maxīe cū scripturā testetur/deo grata nō ē coacta seruicia Sed & canonū clamat auctoritas qua monachū siue monachā facit p̄pria professio. Nō paterna deuotio propric professionis vinculo nō ligatur qui huic professioni quantū potest renititur q̄ reclamat/nec astrīgit ipam paterna deuotio/ quia nō est in sacris patris/et q̄si emācipata p patris morte/et in alienā ptātem non redēs/liberam animi sui adepta est facultatem. Utriusq; iuris beneficio mātimonia libera sūt. Deoq; si mātimonii carnale gaudet libertate indulta. spuāle mātimoniū p̄uilegiatū est/pleniore gra libertatis. nā vbi spiritus ibi libertas. Di neptē vestram filio altissimi desponsare disponitis scitis q̄ sponsus sibi exhiberi desiderat mentem sanctam spontaneam non coactam. Nam in genesi legitis in desponsatione rebecce quia eius voluntas diligenter inquiri p̄cipitur. Ded q̄ iosue in optione populi israel ponit. seruite dijs mesopotamie. aut dijs amorreorū. aut domino deo insinuans seruiciū non esse meritorium apud deum. qd̄ p̄ter liberam arbitrij benuolentiam est extortum Porro neptis vestra publice protestatur q̄ eam inutiliter fatigatis. et ad ipsius quersionem laboratis in vanū

Esset enim sicut asserit ex ipā quer
siōe puersioz ⁊ si milliesies claudere
tur in claustris· ipā tamen in vestiū
dedecus ⁊ contemptum tempestiuū
sibi procuraret egressum Tenēt igi
tur vos sicut michi videt labor inu
tilis et cura superflua· ℣ Verumtamen
ne vobis adaptet aliquis verbū il
lud domini / ve vobis qui circuitis
mare ⁊ aridam vt vnū proselitū fa
ciatis· ⁊ cum repertus fuerit facitis
eū duplo gehenne filium Desistite
itaq; ab inceptis· ⁊ si neptis vestra
iugum religionis abhorret· atq; de
o īmortali desponsari detractat· hōi
desponsetur et que in monte salua
ri non potest saltem in segoz modi
ca ciuitate saluetur· Quia tamen
plurimū lrāta est· ego ipsam adhuc
⁊ litteris et viua voce aggrediar·
volens in ea experiri quid in talib⁹
post gradam dei possit humana facū
dia· Humana enim persuasio sine
gracia dei / nichil aliud est ḡ es so
nans aut cymbalum tynniens· Il
le solus donat ea et sapiētiam qui
dicit Sine me nichil potestis facere
Tu igitur domine benignus aspi
ra/et qui de lapidibus suscitare fili
os abrahe tu auferas ab ea oz la
pideum/atq; in spiritu timoris domi
ni immittas ei conuersionis ⁊ sanc
te conuersationis affectum·

¶ Exhortatio monialis ad religio
nem·

℣ Epla quinquagesia qui ita

Dilecte ⁊ pdilēe in xpo Adel·
Hugē p·bleseñ Salutē in dña

deo salutari nrō Gaudent oēs qui
te diligunt sed ⁊ gaudiū est angel
dei quia in desideriis habes sanctia
tis· vite propositum· Nam sicut di
citur tenuiasti occulte tamen/ falla
x huic seculo· mūdūq; relinquere de
creuisti prudenter anteq; relinquat
ab eo· Beata es· que spretis filijs
hominū· filiam altissimi tibi elegis
ti in sponsum· Rex regum ⁊ domin9
dominantiū ipse est qui concupiuit
decorem tuum· ad cuius copulam
ꝓpheta te inuitat· Audi inquit fili
a et vide· et inclina· tuā ⁊ obliuis·
ce· ⁊ do· pa· t· Decor eius non i
corpore est sed in mente· Omnis e
nim gloria filie regis ab intus Tā
to eris acceptior sponso tuo xpisto
quanto fueris in veste vilior· in cul
tu corporis tui abiectior/i sermone ra
tior/in vultu deiectior i aspū verecū
dior i incessu maturior· Nō ē scūs ve
est dñs/quoniā ipse est sanct9 sōz
q̄ a te nichil aliud postulat nisi pudi
cāe scitatē Scriptū est enī· Grā su
per grām mulier pudorata ⁊ sēā· v
tinā ei qui te per ꝓphetā filiū vocat
dicens sicut scriptū est· pūginitatē
mee tu es· et ipe tibi illō rndeat qđ
alibi legitur· patrem vocabit me· ⁊
post me ingredi nō cessabit· Ingredi
ens post virginem matrem sponsi/
ipā est enim virgo virginū que pce
dit· Adducent regi virgines post e
am ꝓxie ei⁹ offerētur tibi ⁊ adducē
tur in tēplū regis Filie huiꝰ seculi
filie babilonis· que de carnis īmun
dicia sibi destinant successores· In
peccato concipiunt· in dolore pariūt
in timore nutriūt· de viuentibus sē

per solliate sunt. de morientibus in
cõsolabiliter affliguntur ¶Di vis pa
rere. vis perire. partus enim in mo
dum vipere. maternos artus one
rat ⁊ dissumpit. mirũq; est q fetus
ille non lacerat. et rumpitur/ pro
diens autem in vallẽ plorationis ⁊
miserie huiꝰ. a ploratione inapit/ ⁊
vsq; in finem huiꝰ breuis ⁊ misere
vite cõtinuat in doloribꝰ dies suos.
¶Diuit iob commemorat dicens. hõ
natus de muliere breui viuens tem
pore. repletur multis miserijs. O
q̃to beatior est eorum / earũve con
dicio. qui se castrauerũt propter reg
nũ celoꝝ. quoꝝ laus est in euãgeli
o. quibꝰ dulcior est amor xp̃i q̃ nu
merositas filioꝝ. Audi quid dicat
de talibus ysaias ¶Non dicat inquit
eunuchus. Ecce ego lignũ aridum
qua hec dicit dominꝰ eunuchis. da
bo eis in domo mea ⁊ in muris me
is locum ⁊ nomẽ melius a filijs ⁊
filiabꝰ. Eos vocat eunuchos tam
prophetic9 q̃ euangelic9 sermo/ qui
se pro amore xp̃i sponsi voto castimoni
e astrinxerũt. Olim dictũ est Cresci
te ⁊ multiplicamini et replete terrã
Et maledict9 qui non reliquerit se
men super terram. Ideo filia iepte
tanq̃ maledictio legis. obnoxia ex
sortem posteritatis sue pudicicã de
plorabat. Verumptamẽ ex quo ve
nit dominꝰ legis legem adimplens
non soluens. ex quo vox turturis
audita est. ⁊ preco pudicicie paul9/
consilium de virginitate dedit ¶Imple
uerũt nuptie terram ⁊ pudicicie pa
radisum. ¶Prudenter egisti quia pro
amore xp̃i huiꝰ vite fallaces delici
as. ⁊ opes prodigalitatis dimisisti ¶p
se zelator et custos casti cordis et
corporis/ te sanctam impollutam ⁊
angelice puritatis sodalem conseruã
bit. Optime inspisti/ verumptamẽ
non principium sed finem attendit
qui iudicat fines terre. Sic curre
vt comprehendas. Gloria enim
virginum est in fimbrijs aureis et
se vsq; in oram vestimenti. vnguen
tum benedictionis infundit ¶Nichil
queso seculare in corde tuo resideat.
sed te totam offeras. vt sis coram
domino placabile holocaustum. A
nanias ⁊ saphira in interitum dati
sunt/ quia quedam de oblatis domi
no tradere voluerunt ¶Renuncia om
nino seculo et ingredere claustrum.
vtere habitu quem familiariter sus
cepisti. et cuius susceptionem iam
dissimulare non potesti. vota omniũ
iam tibi predestinant abbatissam et
eterne felicitati diuine temporales
accrescunt. ¶Maturius igitur perfice
quod cepisti. ¶Nam si xp̃isto illuse
ris et iratam feceris primam fidem
cum filiabus babilonis habitura cer
tam/ ⁊ infamia tua nõ delebitur
in eternum

¶Correctio episcopi venatoris
¶Epa lvj.

¶In hac epla habetur maxie de
testatio venationis in clericis et ma
gis in prelatis. Et habetur exhor
tatio ad venationẽ spũalẽ/ scilz ani
marũ errantiũ

¶Reuerendo patri ac dño waltero
dei gracia roffen epo p. bleseñ

Salutem ⁊ pacientiam Inter angustias constitutus nescio quo me vertam. Si enim vobis dixero que dici oportet. inarrere vereor vestre indignationis offensam. Si autem tacuero. vt verbis iob vtar os meum contempnabit me. maxime cum taciturnitas mea sit vobis subesscentie materia. ⁊ subuersionis occasio. Malo autem vos offendere vestre opinioni consulendo. q̄ tacere dampnabiliter vobis. ⁊ ignominiam vestram dissimulare silēcio Certissime nouerit̄ dominus patre fuisse suggestum. q̄ neglecta cōmissi vobis populi cura. ⁊ abiecta omnino grauitate pōtificis. vitam vestram canū venationi totam impenditis. nec temperat in vobis senectus maturior. deliciate prurigine leuitatis. ⁊ Jam in vos ipse ⁊ cardinales grauissime animadversionis sentētiam promulgasset sed legato qui in proximo dentur est. et tri inquisitionem. et executionem sententie commisserunt. Non decet amantissime pater virū octogenarium se talibus immiscere. ne dū episcopū. quē nec etiam iuuentus a talibus excusaret. Legimus q̄ nycolaus papa. suspensionis ⁊ excōmunicationis sētiam in lamfredū episcopum ferri censuit. quia venatica artem exercebat/licet ille exercitabilior esset beneficio iuuentutis. Ab exordio mūdi pullulante sanctorū patrum seriem. Venite ad patriarchas. accedite ad duces. descendite ad iudices. vitam sanctorū regum. et prophetarū atq; sacerdotū inspicite. nullūq; eorum inuenietis venationi studium impendisse. Piscatorem sanctum legi. dicit iheronimus. venatorem non legi. Nam si beatus eustachius legit̄ quandoq; fuisse venator. sed et matheus quandoq; theolenarius fuit et paulus ecclesie persecutor. Nemphrot robustus venator. ipse est qui in terra senna edificauit babel. vbi linguarum scisma factum est ⁊ cōfusio labiorū. Esau dum officium venationis exsequitur. gratia p̄mogenite. ⁊ paterna bñdictione frustratus est. Si curratur ad inuētionem et inicia venatice artis. patebit ex ipsa sua inuentione dampnabilis. huius enim artificij aut potius maleficij legitur fuisse inuentrix. gens thebana. fera partiadijs. detestāda incestibus insignis fraude nota piurijs. Denique eos atheniēses. fingentes sub quodam inuolucro/dardanum venatorē raptum ad poculā / et a poculis ad illiatos ⁊ infames amplexus. Vt de sanctis patribus taceam. vix in numero virorum illustrium potent inueniri qui exercuerint artem venaticam gratia voluptatis. finxit a cupedem ternam. Licet autem ermana plantauerit. nemora victor alādes. Si actor romani generis ceruorum corpora fudit. Si melager aprum straut talidonie vastatorem. Isti in hoc non priuate voluptati / sed vtilitati publice seruiebant Que tū comparatio est gentilium ad sacerdotem xpisti? Quemoetis cruciatus preeligere debuisset aīḡ ad talia posset cogi. Dane

aliud venationis genꝰ vobis exercitio inambebat. in qua subiectorū est salus ⁊ gloria presidentis. Dicit enim dominus per prophetam Ecce ego mittā venatores ⁊ venabuntur in omni mōte/prelati siquidem ecclesie venantur in omni mōte/ dum animas abeuntes quasi in predam ad obsequiū xpisti rapiunt / in eminentia sciētie doctrine ¶ Apostoli missi in orbē terraꝝ/uicte pabant feras arundinis/ dum adinstar magistri sui/pharisеorū ypocrisim. ⁊ figuratiuā cerimonialiū obseruantiā reprobantes vna die multa milia hominū venabantur ad fidē. Vtinam huic venationi velitis operam dare/longiqꝫ temporis iacturā/ quod in vanitates euanuit fructu vite melioris et eruditiōe populi compensare. Agite queso vt aduentū legati castigatior in vobis vita preueniat/veniet enim in spiritu vehemēti vt non edificet aut plantet. sed vt destruat ⁊ euellat. Nouerit autē qꝫ in ramis palmaꝝ acepi licēciā a dño papa ⁊ fratribus eius. atqꝫ sequenti die iter arripui veniendi. legatus autē ea que vie et legationi sue erant necessaria cum omni instantia procurabat. festino ad dominum regem post huius vite pericula et labores. magnas apud ipsū fatigationes expectans. Bene valeatis.

Arguitur in monacho consolatio secularis ¶ Epla lvij.

Carissimo socio ⁊ amico G. de Calneto Petrus blesensꝭ batꝫ archidyaconus. Salutē et in domino confortari ¶ Ea inter nos ab adolescentia coaluit dilectionis affectio quā in cognationibus/nec vincet sanguis nec natura trāsceēderet hoc in magno rerꝫ discrimīe frequēter expertꝰ sum/qui si in corporis infirmitate aut alijs huius vite molestijs laborarē. astitisti michi adiutor fidelissimus ⁊ officiosissimus cōsolator. Ego eāā tua semper infortunia mea frā atqꝫ inter casuales eventus. sortē meā tuo statui amicam multitudine ⁊ cōmunicatione gr̄tissima coaptaui Deus te sanctioris vite propositū ideo specialiter elegisse. vt huꝰ seculi temptationes euaderes. nunc autem lamentabili conquestione deploras. te in ipso religionis ingressū longe miseriuꝰ qꝫ prius temptationibus arāū septū/tuā qꝫ carnē ex ipā sui seruitute legi spirituali contumatius repugnare. ¶ Nōne legeras quia vita hominis temptatio est ⁊ militia super terrā. Mūdus aduersus desertores suos fortius pugnat. et egredientes vite secularꝫ illecebras grauior congressus expectat. Nam et in exitu israel de egipto. pharao vehementius exacerbatus. ⁊ sathanas egrediens ab homine quē ab infantia tenuerat. ipsū grauius affligendo discerpit. Turbo mouetur. vt helyas rapiatur in celū. nec aduersus benyamin preualet israel. donec multorū militū occisione purgetur. Cōmunis ergo vite presentis. est tēptationibus apprehendi. Nam ad virtutis exercitiū iheroso lomitis relictus est iebuseꝰ. et apostolo spiritꝰ sathane

tatus est. ne reuelatiõib9 extollat. arenã pugne anxpitis ingress9 es. in qua non apphendes brauiũ nisi certas. nõ coronabere nisi pugnes. Dñs aũt fortitudo plebis sue dñs virtutũ. dñs fortis 7 potẽs in pliõ ipe docebit manꝰ tuas ad pliũ/ 7 digitos tuos ad bellum. Ipse si temptari te permittit. faciet cum temptatione prouentũ / pssure tue vt vbo iob vtar. quasi aquarum que p terierũt nõ recordabere. ũq; te cõsumptum putauerus. orieris vt lucifer. ac de infirmitate pfectꝰ ad coronam de pusillanimitate spũs ad triũphũ Quod aũt amatoria iuuẽtutis 7 adolescẽtie vestre ludicra postulas ad solaciũ tedioꝝ. cõsilio sum nõ arbitror cũ talia temptatiões exitare soleant 7 fouere. Omissis ergo lasciuioribꝰ cãtilenis/ pauca q maturiores stilo ceani /tibi mitto / si te forte releuẽt a tedio / 7 edificent ad salutem.

Cantilena de lucta carnis 7 spũs

Olim militaui cã pompis huiꝰ seculi. q̃bꝰ flores obtuli. nec iuuẽtutẽ. pedẽ tamen retuli. arcta vite vespera. nũc datur9 opam militie virtutis. Carnis insolentia. pugnat cõtra spm. nec metitur exitũ vite temporal. ꝫ si iuxta meritũ. referũtur premia. misere. stipẽdia. mors erit imortalis Diu carnem studui. spiritu/ fame/ siti. Vbere subiere. nec potuit domari. nam addicta voluptati. seruitutis iugum pati detractat misera. tũc demũ libera si fuerit ãcillari Felix illa seruitꝰ. que gemitꝰ gehennales. adimit. 7 redimut. de manu tribulãtis Dabit mũdꝰ libertatẽ. dans predandi facultatem. auꝰ de liãas. fugaces fugias 7 dolos adulãtis. Hũdꝰ 7 demoniũ. fidem sãcte mutuam. fraudis ad cõsortiũ. carnem trahẽtes fatuã sic p pditorias. blandicias. insidias. parant. 7 in necem anime. muserume. nequissime cõiurant In fenestris capitis. occultant retacula sed vibrãt in abscõditis. temptationũ iacula Detuat hostis aditus. solliciꝰ. et exitus. explorat. trahẽs hãc in publicũ que lubricũ. sophisticum. ignorat Hic detertat dine captus. cuiꝰ forma speciem captꝰ. dũ affectat temere. violati expe. primi nas pudoris. Non est qui vim te primat. vel oppresse redimat. obprobriũ sororis Cessa caro lasciuire. quia dies instat ire. ne te mũdus rapiat. non te ãrũ ueniat. fraus spiritus imundi. Nos hec vita deserut. 7 vt vmbra preterit. huiꝰ figura mũdi Nodos abrũpe veteres. vt superes hostis temptamenta. ne templum dei polluat. aut destruat xpisti fundamenta. Quis habet aures audiat. sub q̃ta mole criminũ. derꝰ laboret hodie. dum in xpisto luxuriat. nec vult placare dominum. per fructus penitentie. sed differt 7 induciat. falsoq; sibi sompniat. sortis in casu dubie. longum viuendi terminũ. Ob nimiam molliciem. sordes q; vite variae nulli differtur ordini. trahuntur in perniciem. p partes et minucias.

ecclesiarum termini · nec habet archa requiem· malchus in xpisti faciem· iason in vasa domini · manus extendit impias Irreuerenter confluunt·omnes ad sacrum ordinem· sed hominem · veterem nunq̃ exuunt · nec fœditatis diluũt · antique turpitudinem · hij caliġ dulœdinem · dant in amaritudinem · et in venenum aspidis · Jhesumq; magnum/sordidis·vestimentis induũt· & polluunt· testamenti sanguinem

C Dingultuosis vocibus· verbum salutis predicant· et explicant·monitis salutaribus · quid agendum sit omnibus · sed esau sunt manibus · et voce iacob indicant· qui dũ se passim implicant · flagitiosis actibus · et exemplis enormibus · animas mœstificant · edificant · spon in sanguinibus · ¶ Qui pro laude verba vendis · cultoris vtens sacculo·dum phaleras in populo· sanctitatem quam pretendis · non possideres in sæculo · gaudes inani typulo · verbis vtens reuerendis · in te trabem non attendis · que toti patet seculo · et festucam reprehendis · in tui fratris oculo· ¶ Plebs pro xpisto bellicosa fugit a mundi preda · celum petit martirio· sed in nullo fructuosa · clericorum conditio · enormi torpet otio · O mœstus xpisti preciosa · semper fuit copiosa · apud te redemptio · sed in istis otiosa · fit redemptoris passio · ¶ Quare non accipiunt · salutaris calicem·& pro xpisto vertigem gladijs obiciunt ? Dz terrena sapiũt· nec tenent iram vindictam · terribilemq; iudicem· miseri despiciunt· volant enim auricam · et camelum glutiunt · ¶ Qui letargum patetus · surgens expergiscere· hora est iam surgere · vulnus vnde mœietus · medico non apertus· In tui oris vlcere · scis fistulam obrepere · nec medicinis veteris · erubescens temere · ligaturam vulneris ¶ In noua fert animus · tractare querimoniam · horrenda que committimus· superne syon filiam· ad questum prostituimus· Joseph eunucho vendimus · cingimus· dagon in archa gloriam · aurq; colœ optimꝰ· versus est in scoriam · ¶ Ascensurus in ardua · crucem in dolo baiulat · erecta demum statua· nepotum turba pullulat· quos varijs ecclesijs· intitulat · hijs influens superflua · dissimulat· q; vir honestus exulat· non implet vasa vacua · sed plena superamulat · ¶ Professus euangelium · abit in viam gentium·qui sancte pacis ocium · elegerat· redit ad ollas carnium · Regale sacerdocium · ad carnis imperium · degenerat · damnabile commercium· fit membrum meretricium· qui membrũ xpi fuerat ¶ Quid hic agit aia·miserrima? pulsat mors ad hostium·carnis vt diuertat· celebret nouissima·hora est vndecima·nec finem habet ignis · aut vermis vel tinctus mors pcor; pessima Mente q̃so cogita·solliçita· qđ incautos rapit·sit solita·mortis hora subita Noli tẽpꝰ perdere· ꝓpere·nemo se morti pparat/dũ te mũdꝰ exhylarat·dũ promittit viuẽ·ioc̃undiꝰ & longiꝰ·tũc mors

amara sepa̅rat. Quis aquam tuo capiti. quis dabit tibi lacrimas. vt laudes regis inditi. flaudes q̄ ducis exp̄mas? In regiões vltimas. plāc tu discurrat anxio. proditio. nostri q̄ regis captio. que tot affligit ánimas Fedi rubigo mentium. te pes tis auaricie dux duxit in flagicium. dampnabilis memorie. hostis hero des impie. inuasor xp̄isti glorie. nam regie. non nocens innocentie. ꝫ xp̄isto sed ecclesie ¶ Flos regum ducum. proceru̅. iter quod erat li beru̅. sensit inexterminabile. dū in ridit in erberum. qui facile. detex it cor ignobile. vas deo detestabile. vas scelerum. dū crucifigat iteru̅. xp̄istum in xp̄isti pugile. ¶ Judex xp̄istum distraxerat. dux tegē ven dit anglie. sed crimen hoc exagge rat. ydolatra pecunie. nam impie pacem cum rege finxerat. dū ei rex imp̄operat. q̄ fugerat. relicta cruce aac. ædens in partem syrie Xp̄is ti miles in hostiles. irruebat ame os. dux cum p̄auus ⁊ ignauis/ fa bricabat laqueos. i regis captione sic seut in leonem. vulpecule versu tia. bibe nunc auaricia. dum puteos argenteos. larga diffundit angli a. tua tecum pecunia. sit in perditi onem Infidelis ⁊ crudelis. trium phalem titulu̅. crucē xp̄isti pollui sti. vendidisti popul̄u̅. terre promissi onis. fili perditionis ¶ Rex teuer tendi studio. firmauerat triennio. discordiam in gratiam. sed tua ma chinatio. confirmat in dauid solio. tirannū babilonis. Quod amici suggerut. ser cum patientia. deseru palatia. nam curia. curis ꝑmo cruci bꝰ. ⁊ mœtibꝰ. semper est obnoxia figura mūdi p̄etent. homo cum in tenerit. non sumet secum omnia. di ces hunc peremptoria. comp̄hen det. nec descendet. eius cum ea glo ria Quicquid ditas hodie. cure. iuuant me delicie. quatum p̄ebent copie. quod in vobis sum perplexꝰ quo me vertam nescio. p̄e gaudio dum aduersum glorie. michi cedit omnis sexꝰ. etas ⁊ conditio. totus frore in amplexꝰ. voluptatis obuie ¶ Tenent vos in curia. cultus de li catior. abus exquisitior. ⁊ lautior. q̄ timeor. nec timeo. q̄ augeo. patē tum patrimonia. quod intono mag nalia. me diuitū cōsilia. me tenent accidentia dignitatū. quas magna tum. largitur amicicia. ¶ Nexus abrumpe curie. deo te totum immo la. tempus indulget venie. sicut nec parabola. Rachel abscondit ydola. sub simo penitentie. sumptꝰ pardis ⁊ operas. si differas. obla tam tibi graciam. vinas regnos et imperas. si tangis xp̄isti symbria̅ ⁊ ydriam. samaritane dederas. ¶ Stulti sunt qui miseri. volunt spā te fieri. non est impacies. xp̄isti de mentia. sera suffragens. est peniten tia. tu verba garriens. dauid non erupi p̄cipitis pessima. michi no uissima. sed sic interupi. non potest anima. nec est laus vltima. place re p̄cipi. ¶ Quid te iuuat viue re. si vis vitam perdere. in anime dispēdio. nulla est estimatio. si vis vt te perhēnibꝰ. absorbeant suppli cijs. mors ⁊ inferna pplus. 2 fidas

in principibus et in eorum filijs/in quibus nō est salꝰ. ¶ Grata est mihi senio. religio. iuuenē nō cōgnit. carnis desiderio. ꝙsentio. nullus enim odio. carnem suam habuit. nemīnē ab inferis reuertentem vidimus. certa nō relinq̄mus. ob dubia. sompniatoꝝ animꝰ respuens presentia. gaudeat in auibꝰ. quibus si crediderit expectare poterit. artuū cum britonibꝰ. ¶ Diuitie tā anxie. quas acquiris cum tormēto. vt sompniū surgentium. euanescēt in momento. sine fine. tanq̄ spine. pūgunt. angunt. lacerant. scis quid tibi conferant? q̄ seruꝰ es seruorum. dum in hijs te cruciias. vt seruias. dientum libidinibus. et ventribus equorum. ¶ Cur arguor si ꝓfluor/ bonis que manꝰ dñi/dedit ad vsū hoī? quocirca volucro. miser esse potero. si michi soli vixero. totus sū nūdo pditus. benignus dei spūs. nō dedit ista celitus. vt in dolo nos eludat. et per ista nos detrudat. in puteum interitus. ¶ O vanitatum vanitas. que est hec securitas. inter hastas hostiū. frendentium? astat mors in ianuis. et defluis. in omne desiderium. sed irruet calamitas. repēte super impium. voluptatum q̄ breuiū. mutabitur iocunditas. eternum in supplicium.

Monetur epūs ad māsuetudinē ¶ Epla lviij.

In hac epla habetur rationalis amonitio ad epm vel supiorem vt māsuescat. et vt nō queat occasionē nec iniuste prędat ꝙra subditum pretor ordinē iuriꝰ seruandꝰ.

Dilecto et pdilecto dño et pri suo. R. dei gratia bathō epiſcopo. B. bleseñ batho. archid. suus. cum salute obedientiā deuotissimā et obsequium seruitutis. ¶ Vestre indignationis ire. ymo tonitruum legi. in quibus anima mea turbata est valde. et cor meum dereliquit me. verumptamen vt verbo ꝓphete vtar. Inuenit seruꝰ tuꝰ cor suum vt oraret te. Oro itaq̄ q̄ quasi impetrata edicti venia. dimittatis me prius. vt gluciam saliuam meam. et plangam paululum doloꝝ meum. non superbe arguens/ sed deuote respondens. Interdum tam ex vehementia doloris aliquid durꝰ interponens. Di ergo ex habūdantia cordis verba mea quandoq̄ cursum deuote humilitatis exæssēt/ indulgeat michi liberalitas vestra qua sicut sapiens diat. feruor iracundie et indignationis impetus. non est in hominis potestate. ¶ Ignoscite nuseruorditer suum cognoscenti excessum. quia inter primitiua legum annabula didicistis q̄ sanctitas episcopo derelinquit gloriam ignoscendi. Dño quia queritis occasiones aduersum me. atq̄ proditoria suggestione. contemptionis materiam suscitatis. ¶ Amantissime pater vt verbo iob vtar/ Nolo multa fortitudine contendas mecum/aut magnitudinis tue mole me premas. proponas contra me eq̄tē. et appendatur in statera iniq̄tas mea et malū quod patior

Di oprimes oculos tuos ad iustiã am aduersus eũ cuius delictũ argu is. doleres te grauiter deliãsse/iux ta testimoniũ salomonis ℣ Non est in litigio dehonestãdus amicꝰ/nã eius dehonestatio facile resarãri nõ potest. frequenter legistis in libro experientie/quot periula/quot labo res pro vobis tulerim/qꝫ solliãtam ℟ qꝫ efficacem promotioĩ vestre operã dederim ℣ Di gsilia nostra secretiora recolitꝫ/scitis certissiẽ qꝫ neqꝫ mores neqꝫ gladius/neqꝫ vlla turbatioĩs occasio/a vestra dilectione separare me debuit/verũptnã cũ fortior sit di lectio vt mores/fortior dilectione ad ulatio. michi vos absulit si tñ eũ michi potuit auferre quem patet si aut ex pñti euentu cõstat me nullo tpe habuisse ℣ In absentia mea arca omnẽ solempnitatẽ iuris. phibitio nes nostras gtra me fecistꝫ nunꝰ sy nodales in synodo/q in eo dũtaxat michi molestę fuerũt/qz vestre ireatũ die impetũ/et epalis eminẽtie intẽ peratiam mõstrauerũt ℣ Vice archi dyaconũ meum/q oĩ satisfactioĩ ℟ iustiae se offerret/in mei noĩs cõtu melią suspẽdistis/videte si iuste iudi castis q iudicatis debẽ terre. tenolẽ tes qz et iudices iudicaturꝰ est. q iu dicat fines terre ℣ Non ita in latria neꝫ cõalio didicistis/vbi in oĩ sentẽ tia suspẽsionis q excoicationis ferẽ da. pma q secũda ℟ tercia erat ãmo nitio pmittẽda // ℣ Illa eĩ pulegial' ecie romane ptectio/quã sub teg mine alarũ nostrarꝫ ipetraui q que tempe cõalij latrianeꝫ lõge pleni us q solempniꝰ michi roborata est a vestre benignitatis memoria. nõ debuerat expadisse in qua michi spe ialiter est indultum/vt nec archie piscopꝰ. nec episcopus. me aut me os excoicet/aut suspẽdat/nisi publi e cõuictos aut in iure confessos ℣ Et tamen verbis iob vtar ℣ Di habue ro quippiam iustiae nõ respondebo ℟ dñm q iudicem deprecabor. eaã si me occidant sperabo in eo ℣ Verũp tamẽ vt verbo regis samarie vtar gritis aduersum me occasiones. occasiones autem in pmptu sunt. Ego qui reliqui ne vt vos offendẽ rem/quod pãosius q glorioſius ha bebam inter oĩa que michi contule rat fortuna clementior antꝫ gra uiter offendami michi. patus sum angliam et omnia benefiaa angli cana relinquere atqꝫ oĩs ambitio nis nexus que vtinam nec in me nec in vobis regnaret abrumpere. ℣ Non abhorreo paupertatem in qua ditior fui q feliaor/qꝫ in diuiciis ma ledictis ℣ Di me perdideritis semel me perdidisse forsitan dolebitis. ℟ grauius feretis illiꝰ absentiam. cu ius nũc presenti obsequio vti vel de dignami vel nescitis ℟ Apud vos ã nia in contrariũ michi cedũt. dũ eĩ honorificentie ℟ promotioni vestre totus insudo. totus imorer vos sup dolorem vulnerũ meorũ addere nõ cessatis Ego autem oĩa equanimi ter sustinebo nec ponam os meum in celum. nec loquar aduersꝰ dñm meum/nec aduersꝰ xpm eius ℣ Dz vt in humilitate iob vniuersa con cludam Qui flagellat occidat me semel. q erpit ipe me gterat. soluat

manū ſuam ⁊ ſuccidat me/⁊ hec ſit cōſolatio mea/vt affligens me dolore nō pcat.

¶ Rogatur epūs indignationē ſuam remittere fideli ſuo.

¶ Epla q̄nq̄geſiā nona

REuerendo dño ⁊ amico Rebath. eleō/ſuo p. Oleſen. Salutē et tempantiam Rogat9 vos rogare cōpellor. verūptn̄ ⁊ ſi mille pces meā inſtantiā pueniſſet/tene or p amico meo apud vos humiliter ſupplicare/cui9 merita ſi recolere tis/nec mee nec aliene ĩterceſſioīs debuerāt ſuffragia mēdicaſſe. Ipſe eſt qui ſe p veſtris neceſſitatib9/tot tiēs periculis marę expoſuit/q̄ q̄nq; cū mōtesallenij dauſi eſſent/pdeſſe nr̄os apud terminū. actis in tempies deſixiſſet. ⁊ ſtrata mōtū/mortuoz cadueribus plena eſſet. ipſe quaſi ĩter mortuos liber in ytaliam. p mādato veſtro tranſalpinare nō horruit. expletiſq; negocijs veſtris. cū comite mauriane. ad vos in eadem tēpeſtatis inſania duplomate vel deplumate remeauit. Tā tiq; obſequij memoriā. nec diuturnitas tempis. nec offenſe grādis enormitas. exſufflaſſe debuerant nedū pditoria ſuggeſtio veſtri ſymonis cui9 pāpua eſt intentio vt vos ſibi totū ſingulariter vēdicet ⁊ auferat vniuerſis. Miror qualiter ad verbū vilis adulatoris. potuiſtis ita exām deſeere aduerſus hoīem grauiſſime opinionis ⁊ fidei approbate. niſi q; lingua adulatoris turbare oīa poteſt cui9 cogitatio ſemp eſt in malum. verba aūt oris eius iniquitas ⁊ dolus. Ille olei vendītor qui caput veſtrū ipinguat adulationib9 ac demulcet magiſtro hēricō nō min9 imputēter q̄ ipruden obiecit/q; ꝓſilia veſtra doloſe publicauerat. Magiſter vō hericus mēdacij cum redarguens verbum ſuum pugno in eis dentib9 cōfirmaſſet/niſi veſtre qui pūtialiter adcurat. ꝛeuerētie detuliſſet/zelo eāā iuſtiae pōnus q̄ iracūdie ꝓuocatus. ī vos que dam amaritudis verba retulit/qui hoīem reprobate opinioīs in ignominiā vrē dom9/⁊ cōmunem oīm iniuriā fouebatis. Ideo abieāſtis eū a facie veſtra/longiq; merita tēpis ⁊ debitum retributionis fructū/momentanea deleuit offenſa. Nō ſic decuit facere virum quē elegit deus in ſacerdotem ſibi quem oportet ex officij de bito. paciētiā ⁊ miſeriordiam pollicari. Di magiſter hēric9 ex motu animi min9 circumſpecte aut durius forte locut9 eſt. ſcitis quia motus animi nō ſunt in hoīs poteſtate/qdq; fit vel dicit ex calore iracūdie/non prius debetis remorare ad aīm. q̄ conſiderit vobis ex animi iudicio pceſſiſſe. Donat virum approbate opinionis aliquid diriſſe intempantius. aut lubrico lingue aut facilitate ꝓſilij. aut calore iracūdie ſine alio quolibet motu animi veſtra intererat omia equanimiter diſſimulare ⁊ pati. Dic enim iuxta apli doctrinā. hūjs q̄ putam9 ignobiliora mēbra corporis. habū tantiorē honorem circūdam9. Die mater ĩfirmiorē filiū teneri9 diligit

Hic p̄familiaꝫ filiū p̄digū benig
nius recepit. Sic oleū cantatis. sic
amor dei & proximi pleniusꝫ exu
berantiꝫ in vasa mie se diffūdit. Da
ta imperatoris constitutio. nichil
durum aut aspectū in talibꝫ cōstitu
it. Nam si hoc ex leuitate proceſſit
contempnēdū. Si ex insania miſera
tioe est dignissimū. si ex iniuria remit
tēdū. Iuliꝫ cæsar p̄mꝫ q potētissimꝫ
imperator cū iquietissime ferret calui
tiū/ ac defluentē capillū a ceruice re
uocaret ad frontem/ ab irato milite
dictū est ei. facliꝫ est cæsarem caluū
nō esse. q̄ me in acie aliq̄d egisse ti
midius quodꝫ imperator patienter
admisit. Cū augusto cæsar fuiſſ ob
iectū. q adoptionem auiticali sui iu
lij cæsaris. ignominiosa corpis sui
prostitutione meruerat animi sui
motū cōuertit in risum. Eidem ob
iectū est a quodam ob sui brevitatē
corpis q nanꝫ erat. ipse vero gran
diuſculis esse calcamentis vtendū
cū animi trāquillitate rēdit. Ari
ſtippꝫ a quodā sibi maledicente tace
dens/ vt tu inquit lingue tue/ sic ego
auriū meaꝝ sum dominꝫ. Antiſte
nes eā cuiusdam improbia vilipē
dēs. Auditus inquit debet esse lin
gua robuſtior. cū singulis hoibꝫ v
na sit lingua aures sint bine. Si
ergo fidelissimꝫ vester ex cōfidentia
amicicie. aut forte correctionis intu
itū. vobis spū liberiore locutus est.
totum queso equanimiter suppor
tis recolentes. qz testimonio sapien
tis. lubrica lingue non facile est tra
hendū in penā. Et quis q̄so in grecī
a fuit potētior aut eminētior alexā
dro? Et cū antigonꝫ fregit ei ātha
ram. abiecitq; dicens. Etati tue
iam regnare conuenit. pudeatq;
in corpe regio voluptatē luxurie do
minari. Dapio affricanꝫ in armis
potētissimꝫ cū quidam eū minꝫ pug
nacē argueret. Impatorem inq̄t ge
nuit me mater mea? nō bellatorē.
Nōne magister henricꝫ iuſtissime
aduersus insaniem illū motꝫ est. cū
ei notā p̄ditionis inureret? Vix cre
dēdū hoiem tā integri fructꝫ ad hāc
inceptā fuiſſe delapsum vt secreta si
bi gmissa detegeret. Teste ouidio
Eximia est virtꝫ. p̄stare silencia re
bus. At contra sed grauis est culpa
tacenda loqui. Verūptn̄ secreta di
uitum occultari nō p̄nt. Auis enim
celi sicut salomō dicit portabit vocē
et q̄ habet pennas anūciabit sīiam
Ideoq; res discriminis est diuitum
cōiicere q̄silijs. Siquidem p inuriā
cuolauerit verbū secreti cōscio impo
nēt/ quod te solū scire credideras/
p mercatoria & tabernas arāiqua
q plebescet. Audi testimoniū aīāna
tis poete O coridon coridon secretū
diuitis vllū. esse putas. serui tacēat
iumēta loquūtur. & canis & postes
& marmora claude fenestras. Vela
tegant rimas. dament prope ne
mo reambat. Quod cum ad gal
licantum fiat ille serui proximꝫ an
te diem cauto fiet. Si nuda terre se
cretum suum infodiat sucreseit arū
do. que cantando. deducet in publi
cum. quia auriculas asini nudi res
habet. Pallas erectionum su
um occultare non potuit. quin ip
sum corniis garrulitas publicaret

Cur igitur suggestione detractoris deo odibilis·p̄sumitis aduersus hominē innocentē/auius fidē ⁊ industriam toāēs in libro experientie didicistis/probabilis est illū delatorē vestrū·maliciose diuulgasse consilium·vt sic magistro henrico qui archani cōscius erat·crimen ipingeret·et inter vos zizania·atq; scādalorū materiā seminaret· Omni igitur rācore depposito·magistrū henricū·in vestrā grām reuocetis Datis enī quia iocūda est eius societas·vita cōmendabilis·familiaritas fructuosa Jā alij dño adhesisset·qui ēpestiuus et vbertate manu· suus erat mentis respōsuris·sed cū blando sermone detinui·donec videā vitū reprobata illorū familiaritate·qui dicūt bonū malum⁊ malum bonū eos socialis velitis admittere/quorū fides integ̃ non vacillat· Deceptum quippe est/qui tangit picē inquinabitur ab ea/ horrumpūt q; prava ꝙsortia bonos mores· Josaphat qui de transacta vita multis p̄conijs cōmendatur de societate achab inqui regie grauit increpatur Impio inquit ꝓpha·prebes auxiliū·et inquo amicicijs ꝙ̄ gens Ideoq; iram dñi mereberis ſ bona opa inuēta sunt in te·eo q; lucos de terra iuda sucideris·Id ipm obiatur vobis·qui in vestre familiaritatis sacramū hoiez admisistis·cuius os maledictione ⁊ amaritudis plenū est/qui veneno ⁊ malicia lingue sue iā multos eluminauit a vobis/ et sicut dicitur quibusdā non solum exitum·sed exicium procurauit Certa figmenta ipsius non debuerant vos mouisse Dz nescio qua depprauatione nature delicate aures diuitū· gratius acceptant mendaces et meretricātis lingue blādiaas·ꝙ̄ apertū testimoniū veritatis· Nam iuxta satiricū·Cum prauus adulator facilē distillat ad aurē· Exiguū de natura viriq; veneno· Cōtinuo cunctos abigit qui vba loquūtur·filij hoim dentes eorū arma et sagitte·⁊ lingue eorū gladius acut9·linguis suis dolose agebāt iudicia illos deus· Isti sūt cunc in penetrabilib9 regum ꝑtes id est garruli et loquaces in domibus magnatum Isti sūt eynonua⁊ cyniphes qui occulte pūgunt · Videō q; lingua dolosa vr vīm pessime depprauauit· Sed vtinam ad dolosam linguam apponantur sagitte potentis acute id est iudicia dñi vt linguas vestrorū prohibeatis a malo·⁊ labia eorū ne loquātur dolū Judicū sīq̄dē iustissimū dei fuit/vt p̄m9 hō expularet a paradyso·q; diuina iussiōe ꝙ̄cepta·īimico adulāti cōsensit Recolētes igitur dñe ⁊ amice kīme·q; testimoio salomonis melioza sūt amici diligētis verbera·ꝙ̄ blādiāe adulātis·verba seu verbera magistri hēricī referatis ad grām ⁊ iuxta formā eruditionis euāgelice sic i vīa patientia possideatis aiam vīaz vt nullā in aīmo vīo de ꝓteritis foueatis offensā Nā vir9 ē vidua quā nō patientia firmat Promitto aūt vobis ꝙ̄ in magistro henrico inuenietis fidele obsequiū· integram amicitiam·obedientiam promptā·⁊ salubre ꝙsilium Dñs valeat dñs meus·⁊ oēs qui diligūt eū in veritate

¶ Arguitur quidã qui epõs arguit & eorũ nepotes.

¶ Epla lx

Qãissimo socio & amico magistro Ro. p. blesẽñ Salutem & spiritum fortitudinem. ¶ Causaris & arguis episcoporũ nequitiam/qui circa parentum promotionem sunt adeo singulariter occupati vt nichil aliud affectent aut sompnient/ & indigentiam scolarium/vel in modica visitatione no releuent. Purpurata incedit parentela põtificum/ et elata de patrimonio crucifixi in superbia & in abusione ad oẽm vite secularis illecebras se diffũdit. Nõ attendũt qđ deceat. dũmõ qđ placeat assequãtur. Cũq; eis ad votũ oia succedãt/ & in cõtrariũ cedãt omnia hijs qui soli nitũtur honestati diuinã in tempalib9 puidentiã desipere aut dormitare cõquerentes. Amice vet9 querela est & hec regis ac phete dauid. aim qñq; cõcussit. Cũ ei pẽsuras iustor9 aspiceret/ videret q; iniquos ad oẽs vite hui9 cõcupiscẽtias luxuri9 euagari/ querebat si vtiq; esset frud9 iusto. & si esset deus dijudicans iniquos i terra/ pus dubitat et vacillat/ et recurrens ad occulta iudicia dei/ tandem nodum questionis impliate diligẽter euolut. Dei inqt pene moti sũt pedes/ pene effusi sũt gressus mei/ q; zelaui sup iniquos pacẽ pcor9 videns. In labore hoim nõ sunt & cũ hominib9 nõ flagellabũtur. Ideo tenuit eos superbia. Ecce enim pcores ipsi & habũdantes in seculo obtinuerũt diuicias. Et dixi ergo sine causa iustificaui cor meum & laui inter innocentes manꝰ meas. Et fui flagellatus tota die/ et castigatio mea in matutinis. Estimabã vt cognoscerẽ hoc labor est ante me/ donec intrem in sanctuariũ dei/ & intelligã in nouissimus eor9. verũptamẽ spter dolos posuisti eis/ dum caisti eos dũ allevarẽtur. Qm facti sunt in desolationem dereruũt spter iniqtatẽ suam.

Singula possem9 psequi diffusiore tractatu sz publice expositioni lra se exponit. Insinuãs qualiter diuina pditor9ie et fallacie decipiũt amatores suos/ quos dolose ergunt vt cũ dolore psternãt. Isti sũt qui fines suos in infinitũ pducant: quoru finis interim9 sine fine. Beat9 iob eadem dubitatioẽ mot9. varios diuitũ successus enumerat. & in hijs altiõsilij iudiciũ & iustiam diuine dispensationis assignans. omnẽ scrupulum dubitatiois elaqueat. Quare inquit impij viuũt subleuati sũt. confortatiq; diuicijs? Semen eorum permanet coram eis. propinquorum turba & nepotum in cõspectu eor9 domus eor9 secure sunt & pacate. & nõ est virga dei sup eos. Bos eor9 concepit & non abortiuit. vacca peperit et non est priuata fetu suo. Egrediuntur quasi greges paruuli eor9. et infantes eorum exultant lusibus. Tenent tympanum & cytharam. et gaudẽt ad sonitum organi. ducunt in bonis dies suos. & in puncto ad inferna

descendunt Ecce quomodo dati sunt in desolationem. et decreat eos consilium altissimi dum allcuarentur. date sunt eis diuicie in laqueum. et decie in capturam. Enormiter periculosum est transitorie voluptatis. et mortis eterne cõmercium. Testimonio ecclii. Nocet empta dolore voluptas. Verũptamen plus ẽ nocere est vitam in morte. q mortem in dolore eternare. Audi dauid q iob multiplicem diutum gloriam recensentes. et momentanee felicitatis. infelicissimum finem. Vnde et beatior in sua miseria reputandꝰ est pauꝑ. ꝙ diues in opibus sophistias q gloria seductrice. Cumulus enim deliciarum. in cumulum miseriarum transiturus est. quarum cruciatus ille impacientius sustinebit. qui diuicias et delicias. huius vite desiderabilibus assuevit. Ille euangelico diuiti qui ad refrigerium lingue ardentis. digitum lazari postulabat dictum est. Recordare fili quia recepisti bona in vita tua. et lazarus similiter mala. Nonne putas eum tunc habuisse in desideriis multa sustinuisse aspera. vt vel in modico remissius ei fieret. gehenale incendium. Verumptamen post exitum huius vite dolor eternꝰ cum pena temporali non transigit. Nam in inferno nulla est redemptio. Cumq; locus ille viam precludat ad meritum. compensationis etiam beneficium non admittit. Noli queso affectare diuicias que te fugiunt. et vbi affluunt plus aloꝛ. ꝙ melius habent. q in fine ad infirmabilem mortem ducunt Vide tibi paupertas ipsa solacio. que et viuentem libertatem facit. Et securissimum morientem. Pauci diuites moriuntur. qui in exitu huius vite non desiderent fuisse pauperes. Deoq; Et plerisq; prouidentie oculum dirigut in futurum. spiritualem ducentes in diuiciis paupertatem. dauid in regali solio sedens inquit. domine inclina aurem tuam et exaudi me quoniam inops Et pauper sum ego Et alibi. pauꝑ sum ego q in laboribꝰ a iuuẽtute mea ꝛc Elegans q p̃clarũ dei donũ est pauꝑtas. si tamẽ hãc inter dei dona ꝑputare digneꝛ. impacies q ãbitiosa temeritas. huius doni grãm intellexerat ille senex nepos bucanꝰ referens securitatẽ aĩe paupeꝛis inter bella aulia. O vite tuta facultas paupeꝛis anguste q lares. O munera nondũ intellecta dñi quibus hoc contingere mutꝛ Aut tẽplis potuit nullo trepidare tumultu Cesarea pulsãte manu? Nabuzardan in subuersione iherusalẽ. cunctis pauperibꝰ ĩ pace dimissis. solos diuites captiuauit. xp̃us domũ reguli rogatꝰ intrare noluit. ne videretur diuicias honorare Tu qui in epõs nũc deseuis. aito episcopaberꝛ dante dño. ensq; si bene te noui. scolaribus illius temporis publice detractionis occasio. Nam Et illi qui dulce lignum iam adepti sunt. quandoq; dum scolariter militarent. linguas procaces acuerunt. in episcopos. et telam quam hodie ordiris. longo tempore texuerunt. Certissime ãt scio q ex q̃ capieris

ad cathedrā. capietur a cordē tuo scolaris vite memoria. subita nepotum pullulabit affectio. de mantan dis nepotibus anxie cogitabis. nec in beneficijs attendes mentum/ nec in matrimonijs paritatem/ atq; in hac insania singulariter estimabis plenitudinem voti tui. si muliercula tū degenerū vilitate. titulos alienę nobilitatis insiaas/ q; psonis infamibus cōtamines domū dei.

Arguūtur clerici qui amant accipitres q; falcones

Epistola lxi.

Qamissimo dño suo Nepotiano Hieronymus presbr. Valutē in deo salutari nostro Quia teste hieronimo nescio quid latētis energie viua vox habet. pus viua voce q; deuota supplicatione vos monui. deinde ut̄ vt partius indulgeretis auū aucupalium vanitati. Ecce quia teste apostolo omnis creatura subiecta est vanitati non volens Vnde q; propheta cōquerendo exclamat filij homiū usq; quo graui corde/ vt quid diligitis vanitatem q; queritis mendacium? Verūptamen vos qui iam in duistis arma penitentie/ et arrupistis propositum sanctitatis/ affectare non decet vanitates q; insanias falsas. Non bene cōueniūt/ alicui et accipiter. afflictio carnis et exercitium voluptatis. Reges gentium et qui dñantur eorū. qa litteralis sentētie solacio vti. aut nescīūt aut non possunt. p auū volatus. de imanū solliciudinū mole sibi aliquid quandoq; fucentur. Nam testimonio prophete. hij sūt qui in auib9 celi ludunt. Juxta veteres hystorias. ubi es aues armatas intulit grecie adeoq; solacū. quoq; parentes in aere troiana cōterant Noluit tamē vir prudens hac vanitate filium suū theleumatū occupari. Qua igitur audacia hoc in se presumet xpi discipul9 et professor. qd in filio suo gentilis abhorruit? A quibusdā dicitur marchabeus domesticasse accipitres in auū capturam/ q; hac vanitate omnino abiecta/ se bellis et morti exposuit/ vt paternas leges eugeret. cerimonias innouaret. mūdaret sanctadebitum templo honorem redderet. et decorem sue genti. et amussam restitueret libertatem Nunus equitē auaupij gen9 laboriosissimū est/ suptusq; quos exigit. suoq; successū cōmoditate non redimit Cū marcellus nepos augusti solliate versaretur i auibus capiendis quesiuit ab eo virgilius vtrum mallet auem armari in auū predatione. aut muscā in exterminationē muscaq; delata ad auūcaulum questione. preelegit muscā. que a neapoli abigeret muscas vniuersas. cuq; petitionē effectus ipleuit. Nalle vos habere muscam virgilij. q; has sumptuosas aues que in lege domini ob eius sanctitatē prohibentur. et que ex quadam degenere nature corruptela hoc habent. vt fortior sit in eis femina mulieb9 q; masculus. Vos igitur estis xpisti discipul9 q; professor. definite q; so currere q; damare p9 voluptuosas aues Curite q; damate p9 cā

qui bene currentes dirigit/qui deuo
te clamantes exaudit/sine cuius gra
tia propositū religionis·quātūcūq;
graues⁊ aspere vite mentū non ha
bebit Videō quosdā quoꝝ mentes
auiū delectatio totas occupando cō
sumit·Nonne isti ymaginē gerunt
titij/cuius ieiue poete referunt iugi
ter ab auibus deuorari? Nam satis
deuorantur ab auibus· qui hac aui
um curiositate torquentur Dane
is beneficijs ecclesiasticis quibus am
pliauit vos dominus vehementer ti
meam non auiū sed ouiū suscepistis·
in die tremenda computandus in si
nistra cum hedis· et extra gregem
domini faciendus· si non oues au
bus anteferetis Licet ad episcopalis
eminentie sedē nondū ascendentis
quod domino dante in proximo fiet
animabus tamē quatū in vos suscep
pistis periculum/officiū pastorale de
betis/quaꝝ curam requiret a vobis
exactissimus iudex talentumq; vo
bis creditum exiget/eaq; cū vsuris/
vos supra multa constituens· si fide
lis supra pauca fuistis· Abiecta ita
q; auiū vanitate / vestrū ad libros
studiū conuertatis·ne vos dominus
ignarū sue legis inueniat· Ignorās
enim ignorabitur· Pastores erant
dicit dominus et intelligentiam ig
norabant Nemo scientiam dei per
tinatius a se potest repellere q; occu
patione alicuius amoris vel auaricij
voluptate Unde vel ab hac teme
ritate cessabitis/vel verear ne vobis
a domino quandoq; dicatur Quia
repulisti scientiam meā a te· ecce re
pello te ne sacerdotio fungaris omi
nus· volucres celi siquidem et pisces ma
ris non ad voluptatē concesse sunt
homini·sed ad vsū Hi tamen hyre
volucres deprecatorie et rapaces/a
ues celi merito censeātur/quarū ex
eratio celū clauditur/aperitur infer
nus Quare ergo iuxta communē dei et po
puli estimationē in proximo est di
es vestre visitationis preparate vos
ad suscipiendū Afrendum iugum
domini·auiliq; tementatem⁊ mali
tiam huius vite·conuersatis in cris
ti militia et exercitiū honestatis

Arguitur decanus inobediente a
prelato

Epla sexagesima sēda·

A dei gracia lincolniensis electus
domini regis anglie filius
Magistro Hō Salutem⁊ humi
lius sapere· Cum preponas in lite
tuis tuus q; meū velis disputare·
de paru/fines patri transgrederis·⁊
vtinam meū de patri tantum· non
de superiori contenderes· In eo enī
suspicor̄ me aut michi cōtrariū te fe
cisti q; mea vocatiōe post habita ad
mandatum auiusdā abbatis manere
in anglia decreuisti· Forcior quidem
est disputatio in contradictione ⁊
contrarietate operū q; verboꝝ Cum
ad me venire⁊ meū esse debueris
et nō velis· contra me es Quia tes
timonio veritatis Qui meū nō est
cōtra me est et q̄ meū non colligit
spargit· Ad aūt ad otiū reprobati
onē q̄dā de cybullo et monasterijs
egypti tui silētio abiecisti otiosi hoīs
fuit· Ad laborē enī non ad otiū te
vocabā·non esses otiosus si meis in
sudares negocijs·quibus te extra oēm
vocationē spōtaneū ingerere debuisti

Te quite excusabilem faat qz sem
per habuisti soāū. nūq̄ dñm et ideo
nouisti qualiter soāo. nō q̄liter dño
sic scribendū Si habuisses dñm. as
sueuisses obedientie quā detractas.
Verūptamen ītomita ceruice feroc
pt9 vocationis mee leās nūc agere
causas pisi9. nūc reuerti bononiā/
nūc lincolniā profiāsci. nūc morari
ore nesordie. ordinas et disponis.
¶ In hac tñ ordinatione magna est
cōfusio/vbi mens tua gtrarijs estu
at desideriis. 7 tot9 dissideas a trip
so Di bonū obedientie acceptasses/
vagos 7 dissolutos affect9. qui te ī
vana fluctuare gpellūt deuot9 timor
ad vnu9 volūtatis arbitriū alligasss
Nūc aūt dña ambitio que nonū ti
bi beneficiū. de pdicti abbatis largi
tione ꝓmittit/ad crimē anolatus 7
ydolatrie p inobedientiā te cōpellit
Cm̄ sacre scripture testimonio. pec
catū anolandi ē repugnare. et quasi
scel9 ydolatrie nolle acquiescere Vti
nā erga me. humili9 te haberes/et
me ad bñfaciendū tibi propensiore
obsequio. 7 vberiore meritoz grā
prouocares. Hūdus enī in malig
no posit9 est. et siat optime nosti/be
neficiū qđ de munificentia nrā obti
nes. faale posset occasione ingrati
tudinis 7 inobedientie reuocari ¶
Ingratitudo enī est vent9 vrens 7
siccans fontē liberalitatis. rozē ami
cicie. fluenta gracie Illud obnixe te
moneo vt pro mēdico 7 mēdace ab
bate siat diaē te dño cantuarien̄. in
suis negocijs non opponas. Cum
enim meozum numero ascript9 sis.
eū per te ipugnare videret Deoq̄ si
eius negocijs interesse eiq̄ adesse
nō potes. aut forte nō audes. ei tñ
obesse in aliquo. siat me diligis nō
attemptes. Dño qz ex affectu me
diligit. atqz in angustijs meis expi
mento ꝓbaui. sincerissimā eius fidē
Deoqz ei9 amicicias āplecti desi
rans 7 fouere. ipi9 iniurias eq̄nimi
ter sustinere aut dissimulare non pos
sem. ⁊.

¶ Exhibitio grātum super munere
¶ Epistola lxiij.

Reuerēdo patri ac dño P Arte
bacen̄ epō P Gleſ Hath. Ar
chid. Dalutē et eū qui in xpō est ca
ritatis affectū Liberalitati vestre gr̄
tias refero quātas possum. super aup
pa quā michi p fratrē vestrū ordinis
trāsmisistis in qua arcū scriptis om
nib9. q̄ ad decorē 7 vsum coēm per
tinent. sincere caritatis ymaginē.
ad oculum depinxistis. ¶ Duo ibi
metalla video conflata in vnum.
duo ligna redacta in vasculum. Me
talla per se et ligna seorsum. vas
vnum faciunt separata. singula sibi
sufficerent. cōbinata vero statum ve
re caritatis informant. ¶ Caritas
cōbinari desiderat. et proximū sibi
vniens in amoris amplexum. om
nem calūpniam singularitatis euā
cuat. Cōbinatur tinctura in ceco.
et helizeus sui magistri spiritum in
se postulabat duplicari. Omnia er
go ista sunt. in hoc vase dupliciā.
vt nemo in figura eius quidq̄ du
plicitatis inueniat. Caritas enim
cuius typum gerit ita in deo vna

est vt se tñ paciatur ad proximū et sicut dñs per se et pro se diligit/ita seruꝰ dñice caritatis vicariꝰ existat de vnione fidelium ad deū et ad se loquitur p ezechielem dominus dicens. faciam omnes in lignū vnum et erunt vnū in manꝰ eius Hoc igitur munꝰ in typo caritatis veneror. et in munere donatoris amicicias devotus amplector.

¶ Vt liberetur a carcere rex anglorum.

V Epla lxiiij.

REuerendo patri et domino celestino dei gracia summo pōtifici G. eiusdem permissione rothomagen ecclie humilis minister ipiusq; suffraganei Caionen ebroicen Dagobern abricen epi Salutē et devotissime seruitutē affectū. Vulgariter dicitur quia noua et insolita morbo cū generea noua indigent medicina. Ab vsu siquidem nostroꝝ ipm procul sus credimꝰ alienū quod capiatur ā ad redemptionē aliquatenꝰ appellat vel in eundo vel in redditu quicūq; ierosolomitane peregrinationis psecutor existit Recolimꝰ q illiꝰ ville scis q signaculi professores ecclia romana in sua custodia et tuitione suscepit nec dubium est redūdare in totꝰ ecclesie caput quicquid cōtra eiusdem ecclie auctoritatē in eius filios attēptatur xpianissimꝰ pncepsq; rex anglie illustrissimꝰ dñs noster. et devotissimꝰ ecclie romane filius quē specialiter in sua protectione susceperat i sua peregrinatione post sudores et pericula pꝰ angustias et discrimina vite ipō pro amore et honore dei diu sustinuerat tuerendo captus est et iniuste detentus. Plangimꝰ dolores et angustias nostras quas vtinam nobiscū cōmunicare velletis paterno q passionis affectū et ostendere etis p experiencia in nostris angustijs quātū nob teneri debeat affectio filialis. Docet publicꝰ expientie liber vberiorem esse caritatis affectū patribꝰ ad filios q filijs ad parentes. Ideoq; pensata devotiōe quam hactenꝰ habuerunt reges anglie erga romanam ecclesiam speramus in eo qui spes nostra est q nō defiet in hac angustia nostra illa exuberans et inexhausta graie plenitudo que se ipa titur afflictis. lapsos erigit. lesos reparat/et vt quod multum est dilatatur in modico. sese cōmunicat vniuersis Qui vniuersoꝝ et singuloꝝ totus est. qui se seruum seruoꝝ publice profitetur. Quid faciat pro tanto filio/pro tanto prīcipe. cuius iniustissimam captionem pronunciare lamentantur. dolent populi. plorat ecclesie et omnia iura tam moderna q vetera detestantur. Exerat petri beati gladium manus vestra dementissime pater quid et quātum. tanto filio debeatis exhibere atis in opere vt experientia mediante addiscant minores et inferiores filij quātum a nobis auxilium in suis necessitatibus debeant expectare

¶ Reprobantur auguria et qui ea obseruāt V Epla lxv.

CArissimo socio et amico. Duꝰ petrus blesensis. Salutem et si quid melius est salute. Cum

nuper de hospicio egredienti magis
tro. G. pulc/mgr Gulielmus bleseñ.
monachus frater me9 occurrisset
egredientem monuit regredi. et in
stantissime ne progrederetur inhibu
it. magnū eadem die sibi denūciās
imminere periculū. si p̄sumeret p̄fias
a. Magister. G. vero in xp̄isto p
fect9 vaniloquiū reputans quicq̄d
non esset in fidei radice fundatū. se
cursus iter ingressus est. se comitiue
domini cantuarien̄ adiūgens de cu
ius familia cēsebatur profect9 ita
q̄ paululū. fossa tam profūdissimā/
et aquis concurrentib9 exuberantē
rum equo minus caute inadit. Cū
q̄ equ9 et ascensor in profundo sub
mersi palpitarent in aquis vehemē
tib9. vix euasit. hec vidisti et vniū
si qui tunc archiepi consortio adhe
rebant Cepisti ergo scrupulose inq̄
rere q a me p̄e ceteris explorare. v
trum hijs fidem adhibere. et quid
sentire de huiusmodi omniosis oc
cursib9 de sompnijs q lemuribus de
volatilib9 de sternutis Ea siqui
dem vice pro capacitate mei inge
nij respōdissem. nisi quia tunc sicut
ipse vocatis mittebar ad dīm regē
atq; de hijs que erant interim mo
do expedientia /sollicite cogitabam
Verūptamen q2 tūc viua voce nō
potui/nūc scriptis expediam. verbi
q; defectum redimet diligentior ex
planatio per scripturā Cum in sa
cro eloquio legas. quia hec est vic
toria que vincit mūdū fides nostra/
vt fidem nostram humani generis
inimic9 expugnet. malicia suam
ad multiformes astutias exercitauit

Multe enim sunt astutie e9 Teste
apostolo. Non ignoramus inquit
astutias sathanē Hentib9 itaq; ho
minū fantasticas illusiones immit
tens. nūc auiū volatu. nunc occur
su hominum. nunc ferarum /somp
nijs q; aut alijs modis promittēs
scientiam futuroz. q sic verū euen
tus. letos infaustos ve denūciat. vt
quietē cordiū vana curiositate solli
citet. atq; vt aliq̄d paulati de fidei
sinceritate iclustet Suggestiōe siq̄
dem dyaboli quedā mulieres. cere
as siue luteas formant ymagines
vt sic hostes vel amasios torqueāt
q incendant. Juxta illud virgilia
nū. Tum9 vt hic durescit. q hec ve
ra liquescit. q̄. Quedā habēt ocu
los fascinātes. Juxta illud virgilij
Nescio quis teneros oculus mihi
fascinat agnos Quidam in volatu
auiū futura cōiciūt Vnde illud Gē
nisi me quaseūq; noctes incidere li
tes. Ante sinistra cauā. monuisset
ab iliace cornix. Nec tu9 hic meip-
nec diueret ipe melāchy9. Legitur
etiam q; in clipeo ictro profiscente
ad bellū aquila resedit. significans
eum esse victorem futurū q regem.
Quidam genethliacos. quidam ma
thematicos. quidā anolos. aut
phitonicos cōsulūt. Et q2 diuinatio
ni eoz si qñ respōdet cuent9. eis fi
des a temerarijs exhibetur. Nam
mendacij pater veritatem exhibet
frequēter umbratilem donec infide
litatis filios secum precipitet in ge
hennam. Sic saul. dum phitonis
sam cōsulit cū filijs suis in mōtib9
gelboe meruit interfici Die ocozias

qui crederet p canellos/dñi te vite
diuturnitate secutaꝫ vita ei⁹ tēp tela
texēda succidit Oracalo apollinis ar
giuent⁹ ē alexādet Cres⁹ olim trās
gressus in eā vocatiōē ptendi euētu
deterrere pass⁹ ē. Dic igitur sñia
xpiani nil debet de futuris inquirere. ſſ
illi⁹ dispositioni humilit obedire. q̄
disponit oīa suauiter. aut⁹ cōsiliari⁹
nemo fuit Nō possu⁹ ei dicere Cur
ita facis ? Dñs est. qđ bonū est in
oculis suis faciat Nō laboremꝰ nos
te tempa vel momēta. que pater po
suit in sua ptate. futurozꝫ enī explo
rare notiaā augurijs. vel alijs illici
tis modis. dyabolica temptatio ē.
et eterne dampnatiōis occasio. Oc
enī dñi loquti est populū israel istru
ctis Cū ingressus fueris inquit ē
tam quā dñs de⁹ tuꝰ daturus ē tibi.
caue ne imiteris abhominationes
gentiū. non inueniatur in te qui lus
tret filiū suū aut filiā suam ducendo
p ignē. non sit qui ariolos scisciteꝫ
et obseruet somnia z auguria non
sit maleficꝰ vel incantator Nemo q̄
phitones aut diuinos querat a me
tuis veritatē/oīa hec abhominatur
dñs Si surrexerit inqt in medio tui
ppha aut qui dicat se somniū vidis
se/z predixerit signū atq; portentū/
et euenerit qđ locutus ē/ vba somp
niatoris aut prophete non audias
Frequēter euenit amice carissime
vtū prodigia certos exitꝰ optinere
vt faciant euenire multa sicut homi
nes cogitant. Item assumūt corpo
ra mulierum de nocte que homodya
ne dicuntur. q̄ mulieres hec opinātꝫ
eis tñ nulla fides adhibeatur / licet
enim sepe vera pronuncient. sepius
tñ z piculosius mētiūtur Nec te
moueat q̄ qnq; ex dispēsatione di
uina/talia psone cōmendabiles ac
ceptasse legūtur Joseph in egypto
magnificauit interp̄tatio somnio
rū Ezechielem atq; iohannē euan
gelistā in sacro eloq̄o admirabiles
reddidit elegātia visionū Nam vt
nabugodonosor rex visione q̄ a mē
te ipsi⁹ exciderat/animo cōsternatus
consilio danielis elemosinis pēca re
demit atq; eminentē sibi dei senten
tiam declinauit ad tempus In tali
bus sperare superstitiosū est vt saluti
gentium. plerisq; tamen q̄ talibꝰ
assueuerūt/ab eis auelli nō possūt
Vnde quidam ad negocia profec
ti⁹ si quo progrediuntur interrogec
reuertuntur. verbum Judith forsi
tan aduertentes. q̄ ei egrederetur
de fusis ciuitatē quā obsederat ho
lofernes sperans in manu dñi libe
rationem pric. et victoriā de tyran
no ne quis eam quo profiasceretur
interrogaret inhibuit Coniciūt igi
tur interrogationē aliqđ ominis ha
buisse qđ itineris successū poterat
impedire Beatus eciam marcus e
uangelista euangelizandi causa na
uigio alexādriā petēs/cū naue egre
deret calceū rupit atq; deo gratias
agens iter suū expeditū esse perhi
buit. Quicqđ tñ alij credāt ego in
dubitabiliter credo sanctū euāge
listā. nō ꝫ ex superstitiosa curiositate
dixisse aut si nūq; calceꝰ eius rup
tus essꝫ ei tñ sui expeditionē itine
ris per spūm sanctū dñs reuelasset.
Vane hmōi prestigiosa pnostica/

se pleruq; in varios aut forte contra rios eventus effigiat. Unde & iulius cesar qui nullis vlla superstitione aut augurio deterreri potuit ab inceptis. dum in affricā proficisceretur. ingressu nauis prolapsus est. Sed ad meliora omine cōmutato. Teneo te inquit affrica/ eamq; obtinuit rex eadē wilhelmus anglie acquisitor primo terre ingressu. equū quē ascenderat exaltauit ad cursū. qui ad equo lapsus & prostratus in terram Terra inquit mea est/ qđ euenit impleuit De visionibus & somniis propheta testatur & dicit Denec vestri somnia somniabūt & iuuenes vestra visiones videbūt Di reuelēa visiones & somnia antiquorū explāt oncrabo exēplis Joseph enī sponsus beate virginis/ sepius in somnis ab angelo eruditur Magis interdicē ne redeāt ad herodem Docetur petrus in lintheamine reptiliū. plenitudinē gentiū colligendā Constantinus ab aplis visitatus est ubi q; maiestas publice professa est regnū et impium xpi esse Visio affricani apocalipsis. apli. danielis & ezechielis oracula. somnia pharaonis & ioseph/ legentibus frequēter occurrūt. hijsq; & alijs modis pt suis/ put vult suam dns voluntatem Veruptamē vt fidem habeam somnijs/ nulla somnia me induxēt Nō infitior q̄n anima frequēter ex reliquijs cogitatioīs. aut ex innata sibi pspicacia/ quasdam futurorū prefiguret ymagines. sed cerebro deputatur Nam sicut per experientiam didici ex ea visione que mihi gaudiū quandoq; nunciauerat. postea cōtrariū reportauit. Sompnia igitur ne cures anime timē. nec te illoz errore inuoluas/ q occursū leporis timent. qui mulierē sparsis crinib9. qu hoiem orbatum oculis aut mutilatū pede aut claudicātū habere obuiam detestātur. qui de ioculatorib9 gloriantur hospitio. si eis lupus occurrauerit aut columba. si a sinistra in dexteram auis sancti martini volauerit. si in ingressu suo remotam audierint tonitruū. si hominē gibbosum obuiū habuerint aut leprosum Opinio autem mea est magistrū G. submersionis illius inaurasse periculum. & si nullus ei monachus occurrisset

Ratio grāz et descriptio regis anglie // Epistola lxvi.

Quondam socio nunc dño & amico in xpo carissimo Galterio dei gracia panormitano archiepiscopo p. Blesen Salutem et continuos ad vota successus Benedictus dns deus israel quia visitauit et feat misericordiam suam vobis cum de puluere egenū vos erigens vt sedeatis cum principibus. et solium glorie teneatis Terribilis ē dominus in iudicijs suis. et in suis miserationibus magnus est et laudabilis nimis nam miserationes eius super omnia opera eius Miserationum itaq; quas magnificauit in vobis iugem. habeatis firmam memoriam. nec illud iudaicum ob probrium notetur in vobis Non

fuerunt inquit memores beneficio
tam eius et mirabilium que osten
dit eis. ℣ Nichil est quod adeo pro
uocet indignationem altissimi sicut
ingratitudo ℣ Ipsa est malorum pro
uocatio. beneficiorum exinanitio.
exterminatio meritorum. Ob reue
rentiam illius qui de contemptibi
li paupertate vos extulit. plenioris
exhibeatis humanitatis officium.
hominibꝰ transalpinis ℣ Illos enim
qui cum aut rediũt /a terra in qua
steterunt pedes domini potestis sicut
predecessores vestri. necessitates eo
rum humanioris gratie solacio rele
uare. ℣ Illud noueritis quia pater or
phanorum ℣ pauperum ipse est/qui
exaltat humiles et potentes humi
liat/ipse pro suis pauperibus pere
grinantibus vos erexit / apud vos
auxilium cõsuete benignitatis inue
niant. ℣ Ideoq; timendum est vobis
ne clamor et querela eorum ad au
res illius ascendat/qui est terribilis
apud reges terre/ qui iudicat causã
pauperum /et arguit pro mansuetꝫ
terre. ℣ De zona aurea et lumbari se
reo. ℣ samutto/et aliis exenijs que
per latorem presentium. de vestra
largitione suscepi. non quãtas vo
lo / sed quantas valeo refero vobis
grates. ℣ Ex hoc enim patet anti
qua liberalitatis vestre integritas /
quem nec interualla temporũ / nec
locorũ spacia. nec honoris assump
tio. nec cetera amicãa destructiua.
subuertere potuerunt ℣ Quę autem
a me cum omni instantia postulatꝫ/
vt formam ℣ mores domini regis
anglie vobis sub certa descriptione
transmittam. meas quidem facultã
tes excedit. ad hoc enim satis insuf
ficiens videretur mantuani vena in
genij. Ego tamen quod scio. vobis
sine inuidia et detractione commu
nico. ℣ De quo legitur ad com
mendationem decoris eius quoni
am tumus erat. vos autem communĩ
regem subrusum hactenus extitisse
nouerutis nisi qua colorem hunc ve
nerabilis senectutis et superueniẽs
canicies aliquãtulũ alterauit. Sta
tura eius mediocris est. vt et inter
paruos magnus appareat /nec inter
maiores minimus videatur. Ca
put eius speciosum est. tanq̃ sapien
tie magne sedes. et alti consilij spe
ciale sacrarium. Ea vero est capitꝫ
quãtitas. vt collo et toti corpori. p
portionali moderatione respondeat
Oculi eius orbiculati sunt. dum pa
cati est animi. columbini. et simpli
ces. sed in ira et turbatione cordis.
quasi scintillantes ignem. et in im
petu fulminantes. Cesaries eius
dampna caluicij non veretur. super
ueniente autem artificij capillorũ
tonsura. Aconina facies. quasi in
quadrangulum se dilatat. Emi
nentia naris ad totius corporis ve
nustatem naturali est moderatione
propensa. Arcuati pedes equestres
ubie torax extensior. lacerti pugil
les virum fortem. agilem et auda
cem. denunciant. In quodam tamẽ
articulo pedis eius / pars unguis
innascitur carni. atq; in contu
meliam totius pedis vehementer
increscit. Manus eius quadam
grossicie sua. hominis incuriam

protestantur eaꝝ enim cultꝝ prox
sus negligit/nec vmq; nisi auce de
ferat·vtitur cyrotheas Singulis
diebus in missis·in cōsilijs·q alijs
publicis actionib9 regni·semp a ma
ne vsq; ad vesperā stat in pdcis Et
licet tybias habeat frequenti pausi
one calatrāaum equox·enormiter
vulnerat⁹ & liuidas· nisi tñ equi
tet vel comedat nūq; sedet· vna die
si opus fuerit· quatuor aut quinq;
dietas exercit⁹·q sic iumentox machi
namēta puenies·malicias eorum
frequēter·inopinata subitatione de
ludit· Oreis sine plica·pilleis sine
fastu·et vestib9 vtitur expeditis/ve
hemēs amator nemox/dū cessat a
filijs in aubus & canib9 se exercet
Caro siquidē ei9 se mole pinguedi
nis enormiter onerasset· nisi qua
ventris insolenāa·ieiunijs q exer
citio domat·atq; in ascendēdo equū·
q in exercendo leuitatem adolescē
tie seruās·potentissimos ad laborē·sin
gulis fere diebus itinerando fatigat·
Non enī sicut alij reges in palacio
suo iacet/sed p prouincias carens·
explorat facta oīm illos potissime
iudicans quos ꝙstituit iudices alio
rum· Nemo est argutior in cōsilijs·
in eloquio torrenacor/securior in peri
culis·in prosperis timidior/cōstanti
or in aduersis Quem semel dilexit
vix dediligit·quē vero semel exosū
habuerit· vix in grām familiarita
tis admittit Semp in manib9 ei9
sunt arcus· enses· venabula· et sa
gitte·nisi sit in ꝙsilijs aut in libris/
quocies enim potest a curis q solli
citudinibus respirare·secreta se occu
pat lectione aut in cameris clericox·
aliquē nodum q̄stionis laborat evol
uere· Nā cū rex vester bene trās no
uerit·rex noster longe litteracior est
Ego enī in litterali scientia facilita
tes vtriusq; cognoui· Satis quia
dñs sialie p annū discipulus meus
fuit/et qui a vobis versificatorie at
q; litteratorie artis pmacias habue
rat·p industriā q solliatudinē meā·
benefiaū scientie plenioris obtinuit
Cato autē egressus sum regnū· ip
se libris abiectis·ad oaū se contulit
palatinū Verūptamen apud dīm
regē anglorū· cotidiana eius scola
est·litteralissimox quersatio iugis·
q discussio q̄stionū Null9 rege nō
est honestior i loquēdo·in comedēdo
vrbanior·moderacior i libēdo Nul
lus magnificencior est in donis· Ora
q; quasi vnguentum effusum est no
men eius q elemosinas illius enar
rat omnis ecclia sanctorum Rex nos
ter pacificus victorioſus in bellis·
glorioſus in pace·sup omnia desi de
rabilia huiꝰ mundi·zelatur & pa
cem populi sui Ad pacem po
puli ptinet quecquid agit·vt quies
cat populus suus laborcs anxios q
enormes incessanter assumit Ad pa
cem populi spectat q consilia vocat·
q firmat fedcra·q amicicias iūgit·
q superbos humiliat·q prelia mi
natur·q principibus terrorcs im
mittit· Ad pacem populi spectat
immensitas illa pecuniarum quam
donat·quam recipit·quam con
gregat·quam dispargit· In mu
nis·in propugnaculis·in munitio
nib9·in fossatis·in clausuris secretā

et pascuis et in palaciorum edificijs · nullis subtilior · nullusq magnificentior inuenitur ¶ Pr̄ eis potentissimis q nobilissimis comes · fines suos aplissime dilatauit · sed iste prius facultatibus superadditis · in fortitudine manus sue ducatum normanie ducatū aquitanie ducatū britannie/regnū anglie · regnū wallie/paterne magnificentie titulos · iestimabiliter apliauit · ¶ Nullus māsuetior est afflictis/nullis affabilior pauperibus · nullus importunior est superbis · ¶ Quadā enim diuinitatis ymagine semp studuit oppm mere fastuosos/oppressos erigere/⁊ aduersus superbie tumorē assiduas psecutiones et episcales molestias sustinere ¶ Cū ait iuxta regni qsuetudinē in ecclesiarum faciendis potissimas et potentissimas habeat ptrs hūit tñ sp manus ab oi venalitate · inoxias q munes · ¶ Has ⁊ alias tā oi q̄ ex pris dotes/q̄bus ipsū natura egregie p̄ ceteros insignuit tango sūmotenus/nō describo/mea enī profitetur insufficientiā/credentes q sub tanta sudē materia tullium aut maronē · ¶ Illud sume tantillū qđ de forma et moribus eius ad instantiam vr̄am breuē delibaui · michi temeritati aplurimus ascribetur · Videor enim aut omnis improbabile psumpsisse/a plurimū de magnificentia tanti viri p inuidiā tacuisse ¶ Ego tamē vr̄e seruens caritati quod possum facio q qđ scio vestre postulationi/ promptissima volūtate cōfero atq inter ceteros magnificos viros/qui de laudibus dñi mei scribūt /ego cū paupere vidua nunutū deuotionis in gazophilaciū mitto ·

¶ Quod autem de morte beati martiris querentis in verbo domini ⁊ in ordine diaconi vob dico me nullomodo habere in cōscientia/ipsum huius rei culpabilem extitisse huiusq fidē plenissimam vobis facient dominus thedinus portuensis epūs/q dñs albertus cancellarius /qui ꝓpter hoc in ptibus nostris legatione fungentes explorauerūt q cognouerūt innocentiā viri/atq sb vmbra illius ⁊ a quibus dū attēptatū fuisse/totāq hāc iniquitatem a scīario procēsisse ¶ Acceptis siquidem ab eis canonica purgatione illius · illi de mandato summi pōtificis publice sūiauerūt cum ab hoc crimine coram deo et hoibus esse innoxium/et in quos dū magnates quotū maliciam/in hac parte manifeste conicerant · notam infamie retorsere · ¶ Illud quoq nouerit is dominū regem · gloriosum martirem in omnibus angustijs suis patronū habere precipuū · ¶ Eadē siquidem die qua p mū tumulū martiris visitauit regē scotie persecutorem ⁊ impugnatorem fortissimū captum vinculis carceralibus mācipauit · ¶ Continuato q deinceps fauore successuum · ope martiris de vniuersis hostibus gloriosissime triūphauit · ¶ Scias igit certissime q caritatē illam q̄ se olim rex ⁊ martir mutuo dilexerunt / nec q mors/nec gladius abolebit/ fortis enim est dilectio vt mors / ⁊ cū omnia transeant · caritas nūq̄ excidit · ¶ Hec est porta speciosa que in subuersione ierusalem integra et intacta permansit · cuiq omnia euacuentur in morte · dilectio in morte

nō moritur/cuius fortitudini mors
succūbit Regnū quidē anglie quod
aduersꝰ regē stephanū armis stre
nuissimū/suoꝝibꝰ obtinuerat belli
cis licet adolescētulꝰ q ꝫtemptꝰ filij
eiꝰ cōsilio q auxilio/regū q pnapū
cāū iacētiū/graui seditioē turbaue
rāt Ipse āt destitutꝰ suis q ab extra
neis ipugnatꝰ/illo aspirāte in cuiꝰ
virtute vnꝰ fugat decem milia pua
luit vniuersis·dedit q in manꝰ eꝰ
hostes suos dñs/ad alligandos re
ges eoꝝ in cōpedibꝰ·et nobiles co
rum in manicis ferreis Ille q̄ quer
tit coꝛda filioꝝ ad prēm/ipsos i af
fectu filiali nutriens/sedē prīs in tē
poꝛa lōga stabiliat q faciat pacem
Dato enī q si bella interim susci
tauerūt in parentē·succidet eos dñs
Nā dei iudicio q lege fatali sanxi
tū est/vt quicūq de cōsāguinitate
illiꝰ/bellis ipsum impugnare pre
sumpserint/nō dimidiet dies suos
hoc autem i libꝛo experientie iam
de multis legimꝰ· et si de oculata
cognouimꝰ·

Q Dꝛ filij pnapū sūt lras imbuēdi
Epistola lxvij·

DOmino suo dilectissimo hꝰ·
illustrissimo Angloꝝ regi
duci normānie q Aquita
nie q comiti andegauie Dei diui
na pmissione Rothom·Archiepꝰ
Salutem in eo p quem reges reg
nāt Licet prudētia vestra sibi suffi
ciat/et eruditionis alienę suffragia
nō mēdicet/qđ cū nobis ad vtilita
tem cedere credimꝰ q honorē·dissi
mulare nō possumꝰ nec debemꝰ Ex
perimēto q̄dem didicimꝰ/q̄tū ꝫmo
ditatis accesserit terre vestre i eo q
lrālibus disciplinis·vestre pmicas
adolescētie imbuistis Cū enī alīs
regibꝰ sit rude q informe ingeniū/
vestrū qđ exercitatū ē in lrīs·i mag
narū rerum administratioē est pru
dū/subtile in iudicijs/cautū in pre
ceptis/in cōsilio arcāū spectū Deoꝝ
oim cpoꝝ nostroꝝ vnanimiter i
hoc vota cōcurrūt/vt hēredas filiꝰ
vester q heres lrās applicē/vt quē
vestrū expectamꝰ heredem/habeamꝰ
tam regni q prudētie successorem
Datis q totiꝰ prudētie cōpendium
in lrīs cōtinetur Di respublica agē
da est/ si plia ꝫmittēda sūt/si castra
metāda·si machine erigēde·si teno
nādi aggeres·si ꝑpugnacula faciē
da Deniq si quis libertatē·si iusti
tiae cultus·si reuerētia legum·si fi
nitimaꝝ gentū amicāe sūt firmā
de/libri hec oia eruditū ad pfectū
Rex equidem sine lrīs·nauis est
sine remigio·et volucris sine pēnis
Recensent hystorie q̄tum iulio cesa
ri cōtulerit lras didicisse·in lrāli stu
dio tantꝰ fuit·vt quaternas dicta
ret simul cplas·q̄tus in iuuenilis pitia fuerit/leges romanoꝝ in
dicāt/ virtutes potentis ingenij q̄
iugiter in phia exercuit/pdicat sub
tilitas bisextilis Doctrina aristoti
lis et continuū sub eo virtutis exer
citium magnum magnificauit q ex
tulit alexandrū Adde q ingenuas
dicat poeta/didicisse fideliter artes
Emollit mētes/nec sinit ee feros·
teste salomoē Melior ē sapiā aurō

opib9 p̄ãosis/ et omne desiderabile
non p̄t ei cõpari. Rex ide paasic9 se
illã sup salutẽ et oẽm pulchritudinẽ
dilexisse fatetur/ et ũ ea/bona sibi
pariẽ euenisse oĩa gratulatur Rex
au oẽ iudiciũ in populo datum est
quomõ iudicabit populũ in lege do
mini. si legem dñi nõ cognouit? De
rege scriptũ est in hũc modũ/ postq̃
sederit rex in solio regni sui describet
sibi deutronomiũ legis in volumi
ne. In quo manifestissime liquet q̃
in rege scientia litteratum exigitur/
vt sit in lege dñi voluntas eius. et
meditetur in ea die ac nocte Medi
tatio et exercitatio dauid tota erat
in lege dñi/in iustificationib9 et mã
datis. In lege inquit tua meditat9
sum/ et lex tua meditatio mea est.
Exercebar in iustificationib9 tuis/
et in mãdatis tuis exercebar/ et pluri
ma in hũc modũ Proceãt autem
ũ dauid alij reges/ezechias iosyas
et alij sanctissimi reges/qui custodie
bãt testamentũ dñi. et p̄ceptũ qđ
dedit illis. De iosya rege legitur
q̃ cum in eius p̄ntia deutronomiũ
lectũ esset/humiliauit se et fleuit co
ram dño/eo q̃ legem dñi nõ seruas
set/ pepigitq; fedus cum dño q̃ am
bularet in vijs ei9 de cetero. qđ et fe
cit Proceãt eãdẽ de scola euãge
lij cõstantin9 theodosi9 iustinianus
et leo atq; alij xp̃ianissimi p̄nãpes/
qui populũ texerunt in lege dñi/ in
fortitudine armoz. et milicia litte
ratum. Nõ video qualiter p̄nceps
p̃seueret in regno. aut iudicet popu
los in equitate. nisi a filio litteralis
p̄ceptis muniatur. Sapientia enĩ
diãt Judex sapiens iudicabit popu
lũ suũ/ et p̄nãpat9 sensati stabilit erit
Et ibidẽ Rex q̃ iudicat in cõtate po
pulos et sapiẽtia pauperes/ thronũ ei9
in eternũ manebit Quia dauid pos
tulat a dño / vt sapiẽtiam et sciãm
doceatur. ideo se dñs in eo vitũ sedz
rez suũ inuenisse testatur Cũq; eũ
postmodũ in regali solio sublimass
continua temporũ successione. regnũ
ei perpetuũ pollicetur de fructu ven
tris tui diat/ponam super sedem tu
am Idem Et ponã in seculum seculi
semen ei9 et thronũ eius sicut dies
eli. Si autem derelinquerint filij
eius legem meã et ẽ visitabo in vir
ga iniquitates eoz/et in verberib9
peccata eoz. Ex p̃dictis manifes
te p̄nitio. q2 p ipz̃udẽtiã filioz. reg
na fortiũ transferũtur ad exteros.
Nã iuxta sapiẽ vbũ Regnũ a gẽ
te in gentẽ trãsfertur ppt̃ iusticias et
iurias. et ꝙtumelias. et diversos do
los Peruerte a p̃mo rege in isrl/ et
vide quomõ vita saul et ionathe et
oĩm successorũ quasi tela aranee in
breui sucrisa ẽ. et quãto ãpli9 itumu
erũt aduers9 sciam dei tãto grauio
rem ecat eos dñs alleuatẽtur nõ est cõ
silium aduers9 sapiãz dei frustra curri
t ad munitiones et aneos armatoz
Dñs est q̃ iudicat reges terre q̃ au
fert spm̃ p̄nãpũ. et nõ ẽ q̃ de manu
a suposit eruẽ. loq̃tur dñs p ẽphaz
Erudimi q̃ iudicatis terrã. Her est
vox ad auris auditum beatus iob
deterrendo reges inuitat. Si audi
erint inquit reges vocem domini.
complebunt dies suos in bono. et
ãnos suos in gloria. Si autem nõ

audierint. trāsibunt p gladium ꝙ p
sumētur stultiaa. Ecce ꝯ terribus
est finis regū. qui eruditionem dñi
non admittūt Ecce qualit stultiaa
sine trāatura regū œdit eis ī pniciem
ipsoꝝūq; p̄sidentiū temeritas frequē
ter subiectos p̄apitat in ruinā Te
meraria dauid p̄sumptio in populi
numeratiōe. fuit illi9 magne pestis
occasio q̄ lxxx. milia de populo inte
remit. p peccato saul popul9 ī mōti
b9 gelboe cœdit. Culpa ieroboā.
in populū redundauit. Religiosoꝝū
uis est opinio. q̄ de lūbis vestris su
per. soliū non sedebit fili9 nisi p̄mi
etur in litteris et in lege dñi. diligē
n9 instituatur potentia dñi nō minor
est in potentissimo regno trāsferendo
ꝯ in tugurio pauperis euertendo.
Quis un grecia potentior fuit alexā
dro et tñ ei successisse legitur nō su
us sed saltatrias fili9. Successorē
iulio cæsari fecit adoptio nō natura
Sacre dom9 totū relege et reuolue
p gressū. ꝙ inuenies qz in breui periit
memoria eoꝝ. Et ad ifros descēde
rūt qm̄ a se sciaz dei repulerūt et ipi
repulsi sūt. eisq; aut hostes à igno
ti viri et extranei successerūt date igi
tur opam amātissime p̄ceptis vt fili
us nr̄ puericie cursū trāsib9 disciplī
nis ipendat q̄tenꝰ sic ꝙ malicā tedis
cat innatā bñficio trāsitꝝ ꝙ laudabiliū
exēplis opm assuescat. Bñ valete.

¶ Cōquestio de emāpatioē monas
terioꝝ ¶ Epla lxviij.

Sanctissimo p̄ri ꝙ dño Adei grā
sūmo pontifici Ego ecie ctuarꝝ
humilis mīster devotissimū subiectio
nis obsequium Diuat emunetā aplice
sedis mgrām oim ecciaꝝ p̄fitemur/
sic ab ipā/ q̄silia in ambiguis /in an
gustiis solacia / rñsa in iudiciis ex
pectamus. ¶ Monasterium māmebe
ricñ quod in sarebericñ dyoc̄ situm
est. nuper sibi abbatem elegerat.
Cūq; saresb epūs appellasset atq; ex
te vā q̄stāter inhibuisset eidē. ne
aliūde ꝯ a se mun9 bñdictionis ac
ciperet. Ille nichilomin9 occulte p
fect9 in walliam/ ab epō laudanensi
clam destinam ꝙ furtiuā bñdictionē
adeptus sibi abbatis officiū usurpa
uit Nos āt q̄rela epi ꝙ rei veritate
diligentiꝰ mq̄sita suspēdim9 valen
sem epm̄ ꝙ abbatem/ donec ad exa
minationē tanti excess9 libertat̄ à dig
nitat̄ p̄ulegiū allegatū/ p̄tib9 ita
q; in nrā p̄nam cōstitutis ꝙ ecciaꝝ p̄
uilegiis productis/ in mediū nichil
inuenim9 / quare māmebericñ mo
nasteriū / epō sarebericñ subesse nō
debeat / ꝙ humiliter obedire/ eo so
lo excepto/ q; abbas quasdam exceptionis sue trās p̄tendebat/ q̄ stilo et
bulla viciose videbantur/ stilūq; ro
mane ecclie minime redolebant / ide
oq; et cas. falsitatis / epūs argu
ebat Abbas testib9 nitebatur asserere/ p̄decessores suos bñdictionib9 a q̄
b9 volebāt epi p̄o suo libitu extra
professionis vinculū susceptisse Epūs e
contrario multas p̄fessiones abbatū
māmebericñsiū exhibebat sibi et p̄de
cessoribus suis factas. quib9 sibi
abbat̄ obediam ꝙ subiectioꝝ monas
terij vendicabat. Productis itaq; et
receptis abbat̄ testib9. ꝙ redactis eoꝝ
depositionib9 in scripturā qz seriē p
ductionē postulabat abbas instanter

diem aliū p̄fixim⁹/ in quo cū roga
rem⁹ more nr̄o que pax sunt/ep̄o
& pax & iudico se humiliter offere
bat Abbas vero ꝙsilio cuiusc̄ aduo
cati diffugiens·ad versuti iuris p̄sti
gia/ nec iudicio acquiescere voluit/
nec v̄bū pacis admittere· Asserens
se de cetero nulli ep̄o vel archiep̄o/
nisi soli sūmo pontifici/ sup̄ p̄fessioē
vel obedientia respōdere· Hec cū ꝙsq
ꝙtumacior/ viles iquit sūt abbates
& nusci·qui potestatē ep̄oz̄ prorsꝰ
non exterminat/cū p anna cum un
cia·plenā a sede romana possint as
sequi libertatē // Ideo hec ad aures
eminētie vestre/ venerande pater mi
deploratiōe deferim⁹ qz pestis illa
latissime se diffūdit Aduersꝰ p̄mas
tes & ep̄os·itumescūt abbates·nec
est qui maioribꝰ suis reuerētiā exhi
beat & honorem Euacuatū est obe
dientie iugū in qua cāt vnica spes
salutis/& p̄uaricationis antiq̄ reme
diū Detestantur abbates habere su
orum excessuū correctorem/vagam
impunitatis licentiā amplectuntur·
claustralisq; miliciae iugū relaxant·
in omnē desiderij libertatem Hinc
est q̄ monasteriorū fere oim facul
tates/date sūt in direptionem & p̄dam
Nam abbates exterꝰ· curā earū
in desiderijs agūt·non curantes dū
modo laute exhibeātur·& fiat pax in
diebus eoz̄· Claustrales vero t̄ꝫ
acephali·oio vacāt & vaniloquio·
Nec enī p̄sidē habent·qui eos ad
frugem vite melioris inclinet· Qz
si tumultuosas eoz̄ cōtentiones au
dietis·claustrū non multū differre
credetis a foro·hec oia venerande
pater·vestre correctionis iudicio pos
tulant t̄pestinū· nisi cui huic malo
maturꝰ remediū adhibeatur· veren
dū est ne sicut abbates ab ep̄is/ita
ep̄i ab archiep̄is· & a p̄latis suis
de cani & archidyaconi eximantur·
Et que est hec forma iustitie·aut po
tiꝰ iuris deformitas· prohibere ne
discipuli magistro cōsentiant· ne fi
lij obediant patri·ne milites sequā
tur p̄incipem· ne serui dño sint sub
iecti? Quid est eximere ab ep̄oz̄ iu
risdictiōe abbates· nisi contumaciā
ac rebellionē p̄cepere· & armare fi
lios in parentes? // Videant queso
ista et iudicēt qui iudicāt orbem ter
re·ne unde videātur emanare iniurie
vñ iura sumātur· Arguemur teme
ritatis & dicemur os nostrū posuisse
in cēlū· qui nō de superbie spū/ꝫ de a
trami tractatio dolozis h̄ scribim⁹ Ve
tim⁹ eq̄tē familiares augustias·q̄ pub
licas deploram⁹ Nec fortitudo nr̄a
fortitudo ē lapidis·nec cō nr̄a enea
est vt tā enormes iniurias dissimula
te possim⁹· pt⁹ vrie more et adulte
rū bersabee·misit ē ad dauid p̄phā
p̄onēs ei p̄digma de paupe·q̄ v
nicā habebat ouiculā· quā abstulit
ei diues·q̄ oues habebat innumeras
Dauid vō de ira reꝑsitus·iudicū
moetis dictauit i diuitē·et p ꝙsequē
tia in sei p̄z Et quis ē hodie diues q̄
habz oues innumeras·nisi rōn⁹ pōti
fex·q̄ ecc̄as orbis possidet vniūsas?
Et q̄s pauperc q̄ ecc̄ia Canē·que
cū vnā & vnicā abbatiam haberet·
monasteriū·s·sci augustini quā sim
prouidentie pastoralis· et paterno
fouebat amplexu· eam sibi diues

ille ꝓphiaꝰ/ne dicã romanꝰ pontifex / in suã specialẽ ⁊ ꝓpriã vsurpauit? Di audeamus dicere qđ sentimꝰ/cũ ex officio iusticiæ reddatur vnicuiq; qđ suũ est. non multũ romani pontificis iusticiã promouet/si alicui in alienam iniuriã beneficiũ confert Qz si qđ meũ est aufert. si ea cõmutit in rebꝰ ecclesiasticis/que mũdana potestas in secularibꝰ abhorrẽt Apostolus ad romanos loquẽs Omnis inquit creatura ptãtibꝰ subdita sit. Di ecce romane sic apostolꝰ scribit/ quis in ecclia romana doctrine aplice cõtraire ꝓsumpsit? Ad hebreos etiam scribẽs dicit. Obedite inquit ꝓpositis vestris In huãno corpe. mẽbrũ vnũ seruire alteri non decretat Quidã angeli aliis ꝓsunt/nec inter se supbiã emãcipationis admittũt. vnus eoz qñq; se eximere voluit a potestate diuina. ⁊ de angelo dyabolus factꝰ est. hodie ꝙ huiusmodi extraordinarias libertates multoz ꝓpria machinatur. Adhuc replicamus. qz de facto sũmi pontifices disputasse. ⁊ sacrilegium cõmisisse dicemur. Veruptamẽ nõ est eã disputatio. vbi sustinẽti respondere nõ licet Nec mira est vbi tu pulsas / ego vapulo tm̃. Di ex turbatione spũs et habũdantia cordis os loq̃tur. incõsulto calori misericorditer indulgẽ velitis clemẽtissime pater. dolor enĩ noster in ꝓspectu vestro ẽ. ⁊ gemitꝰ noster nõ est a vobis absc̃ditꝰ/vtinã in caput meũ manũ aiaduersionis. indignatio vestra extẽderet/ dũmodo ꝙ opprobria ⁊ dolores meos eccia cant. in antiq̃ dignitatis grã respiceret Qñq; ꝙ miam dei cogitabit romanꝰ pontifex. vt cõplaceat sit adhuc. Nã si ecciam sci augustini spalem filiã vocat/filia spalior atq; speciosior ⁊ longe dignior ẽ eccia cant. cui si monasteriũ sci augustini subitrat nichil subtrahit. sibi restituens alienũ Nã teste gregorio Nichil ecclesiasticis dcpit vtilitatibꝰ/si q̃ sunt aliena reddãtur. Dicimꝰ equidẽ ꝙ ob quietẽ monasteriorꝝ. ⁊ eoꝝ tirannidem has exemptiones plerũq; romani pontifices indulserũt Veruptamen in cõtrarium res versa est Monasteria enĩ q̃ hoc bñficiũ tamquam nimis libertatis. siue aplice auctoritate. siue qđ frequẽcꝰ ẽ bullis adulterinis adepta sũt. plus inquietudinis. plus inobediẽtie. plus iopie incurrerũt. Deoq; et multe domꝰ q̃ notissime sẽt i scitate ⁊ religione/has cmunitates. a nũq̃ habere voluerũt/a habitas ꝙtinuo reiecerũt Di ꝑ mãmeberiẽ abbas/ q̃ apud nos reputat arbor sterilis. sicꝰ fatua/ ⁊ trucꝰ inutilis ad vos venit vt miserit. Vitã ⁊ opinionẽ illiꝰ in libra iusticiæ appẽdat. nec illiꝰ admittat ꝓuilegia donec manifeste liqat ex collatioẽ scripture ⁊ bullaꝝ. q̃ tpe ⁊ a qbꝰ ꝓribꝰ sẽ idulta/falsariorꝝ ei ꝓfligiosa maliaa. ita i eoꝝ ꝙtumelia se armauit vt falsitas fere i oĩz monasteriorꝝ exceptioẽ ꝓualeat nisi in deasionibꝰ. ⁊ examinatioibꝰ faciendis. iudex veritatẽ exactor districtis simꝰ intercedat. Cõsernet vos dñs. ad seruandã debitã ecclesiis libertatẽ

Monẽtur exercitari qui regem suum in aie dereliquerunt

Epistola lxix.

Recuendo prī ⁊ dño Radulpho dei grā andegauō epō suo p. bleseñ bath. archiō Salutē ⁊ aīe et corpis sanitatē Dicat de infirmitudie vrā turbata ē aīa mea/ sic de cōualescētia vestra vehemētio exultat Cōdictus autem dñs q̄ castigās castigauit vos/et morti nō tradidit vos/misericorditer reseruans ad dandā sciam salutis plebi eius. Tempus equidē est accingi gladio ⁊ arripe iudiciū ad faciendū vindictam in nationibus increpationes in populis. Enormiter peccauit pplūs vester/cuius malicia nisi digna ⁊ tempestiua aīaduersiōe cōtuderit? verēdum est ne vobis ⁊ pplō dñs imascetur/⁊ ne i caput vestrū aliena trāsgressio refundat Et vñ hec pditorie factionis īmāitas vt andegauū execrat⁹ tanq̄ trāsfuga ⁊ desertor/domui suū in acie/hostibus cuneis fugiendo exponeret? Excusabilis esset fuga/si deessēt victualia/si arma deficerent/si fortior hostis insisteret. si pnceps duceret captus/aut in acie cecidisset Nūc aūt sine timore/sine vulnere. sine periculo. sine hoste fugit execrat⁹/vt hostiū grām ex sui pncipis desolatiōe captaret Vane q̄ benignitas regie maiestatis/semp eos blāde expectat/⁊ māsuete tractauerat/pdūt q̄si ex adipe īmāitas eorū. atq̄ bñficio indulte māsuetudinis abutētes/se in insolētiā contumacie exercuit? Ideo q̄ dñationē filij maliciose desiderant/tractumq̄ vt pcte verbo vtar a principe vulgus dissidet et qui mos populis vetus⁹ amatur/sicut habet eorū cōmunis opinio mutissima sors est regno tū sub rege nouo. Milites quoq̄ q̄ contra pūtum prī iuramentum in partem filij cōiuratione clandestina transierunt/non min⁹ essent puniendi q̄ populus/quoniam saeuus quod īmānat equat quia in filio vita diuturnior et terribilior dñatio expectatur/degeneres trepidant animo. prioraq̄ versant. vetumptamē sicut moyses ob vitulum cōflatilē zelo succensus exclamauit/atq̄ vigili tria mīlia occidē do multorum aulpam teste augustino vindicauit in paucis Sicut iulius cesar militarē tumultum quem aduersus eum exortauerant multi. paucorum aīaduersioē cohibuit/sic expediret dño regi non dissimulare aut negligere hunc excessum. sed ita paucorū īsolentiā ferro vltionis abscindere/vt terrorē diuinato ad posteros/ sanius nō tederet in exemplū. dñs loquitur p ypheta Si dñs inquit sum vbi timor? Si pater sum vbi amor? Nobilissim⁹ siquidē rex q̄ rigorem dñationis paterna tpauerat lenitate in populo infideli. nec amorem reperit nec timorē In strategematibus Julij legitur clearchum lacedemoniorū ducem dixisse prīm ripam exercitui magis esse timendum q̄ hostem/faciat queso timor hostiles quos facit māsuetudo pncipis tumidos ⁊ rebelles Leges eq̄dem īperiales in eum qui desertor est vel transfuga/vel emansor/penam ordinariam ad furcam saliet

animalis ad bestias dictauerunt.
Appius claudius cos/qui a militari
statione cessarant / decimum quēq;
militem sorte ductum. fuste legitur
occidisse Fabius rutilius consul/ex
duabus legionibus que loco cesse
rant vicenos sorte ductos/ in cōspec
tu omniū securi percussit. Quintꝰ
fabius maximus/transfugarū dex
teras precidit Harcus cato compā
hensis in furto cōmilitonibus idem
fecit Nichil detestabiliꝰ est. nota p
diuoꝛtis in milite. Licet ioab omnia
foꝛtiter fecerit nō computatur tamē
in catha|logo foꝛtiū dauid. quia foꝛ
titudinem eius proditio in abnerꝫ
amasam denigrauit non dico vt ves
tro consilio vel hoꝛtatu dominꝰ rex
in populum vestrū / rigoꝛem gladij
materialis exerceat. Nāo enim q
in hac parte. vices exactiꝰ iudicis ex
equetur sed quod vestrum est agite
manus dissolutas / genua debilia /
mentes q; trepidas roborate. atq; in
fideles animos/aut reuocetis ad fi
dem sui principis / aut spirituali e
os gladio compescatis. Nouum si
quidem a domino papa nouerit̄s e
manasse mādatum/ vt quācūq; pāe
domini regis turbant/ appellatione
remota. excōmunicationis vinculo
astringantur hac auctoꝛitate fretus
dominꝰ cant'. omnes domini regis
impugnatoꝛes apud eum inde nu
per excōmunicauit/nec regi iunioꝛi
nec alij exceptionis graciam fecit.
Illud autem certissime teneatis/ ip
sum nunq; aliquē excommunicasse.
q; aut non moꝛeretur in proximo /
aut cuius non operiret faciem subi
ta & ignominiosa confusio. Exera
tis itaq; gladium petri/ vt ad debi
te fidelitatis obseruantiam compel
lantur muti. q; spontanea voluntate
pro salute principis/se moꝛtiq; face
re debuerant obicisse Sola fideli
tas est. que dilatat gloꝛiam popu
li/que pacem firmat & terroꝛē inimi
cis inicit inimicis Adhuc in ānalibꝰ recē
sentur fideles populiq; viuent nomi
na eoꝛum in eternum Refert fron
toniꝰ cassilinos obsidente eos hanni
bale tantam fidem seruasse romanis
vt eos ad deditionem neq; fames
neq; gladius inclinaret. tantaq; il
los afflictos fuisse inedia. q; mus.
centum denarijs venderetur. vendi
toꝛemq; muris perisse fame. et emp
toꝛem moꝛtis periculum euasisse.
Petelini a penis obsessi / parentes
et liberos eiecerunt. ipsi autem ea
rijs made factis. q igne siccatis fo
lijsq; aboꝛum vitam trahentes /
obsidionem vndecim mensibus con
tempserunt Cisium in contumeli
am romanoꝝ nutrientes obsederat
vrbisq; captiuos produxit et ostēn
dit obsessis arbitratus futurum/vt
miseratione suoꝝ ad deditionem
compelleret opidanos. At illi exhoꝛ
tati eos ad moꝛtem foꝛtiter capien
dam. fidem seruauere romanis. Vēi
autem andꝛogauenses quoꝝ pre
ceteris populis erat in armis bel
lica fama celebꝛioꝛ/tanq; filij effe cē
dentes et mittentes aram/cō
uersi sunt in die belli. et degeneres
et imbelles / vbi foꝛtius et fidelius
principi suo adesse debuerant in fu
gam ignominiosissimam sūt conuersi

Uerūptamen speramus in eo qui conuertit mare in aridā/ q̄ conuertet in proximo corda filiorū ad patrem & hanc dissentionis amaritudinem dulcorabit. Ipse quoq; q̄ iudicat fines terre/dabit victoriā regi nostro et sublimabit cornu xpisti sui.

Q Os consanguíneos honestos tenemur diligere & pmonere // Epistola septuagesima.

Dilecto et pre omnibus diligēdo dño suo. J. dei gracia Carnotensi episcopo Hugo canonicus petrus blesensis Salutem et in ra miserecordia reminiscī Eam speramus in vobis et de vobis maturitatis gracia. vt vos adulatio fallax/ facile non seducat prouerbialiter enim dicitur. quia stultum est vas in custode sincerū. Et testimonio salomōis/ frustra iacitur rete ante oculos pennatorū Datis q̄ rotbert? sacerd̄. caro et sanguis vester est/ illi tamen quorum os amaritudine & dolo plenū est/qui dicit bonum malū et malū bonū. elongāt a vobis animā et proximū et de lingue veneno confisi. eum a viscenibus vestris nituntur euellere exterminantes adulatione seductoria. legē nature. necessitatē sanguinis. beneficiū nutriture Nepoti vestro dū honestus et ydoneus beneficijs/ nunq̄ aptum aut deteriorē queso non preferatis extraneū/nec ab eo vestre liberalitatis gracia auertatis. in quo ista duo concurrunt. natura et meritū Hanc in oī facultate fortius est qđ ex natura pcedit/ q̄ qđ accidit extrinsecus q̄q; sincerior erga vos erit nepotis affectio. qz nature obsequātur q̄ que sequātur ex fortuna Aristotelē dixisse recolitis/ qz omne qđ natura tale. magis tale eo q̄ non natura tale Quid est q̄ in iure ciuili pactū stipulationē tollit. & stipulatione non tollitur. Hū quia pactū/ vinculū naturale est. stipulatio vō ciuilis est obligatio. Jus aūt ciuile ius naturale coartūpere non potest/ cū ius ciule a naturali q̄q; tollatur. Durū quidē et nimis austerū est/ nos eis non esse pximos quos nobis natura cōciliat. Nā apostolo testāte Qui suoz & maxime domesticoz curā non habet. fidē negauit et est infideli deteriore. Bruta fetus suos nutriūt/ & cos cū fuerint grandiusculi derelinquūt. Non decet hoc hominē quē ratio. quē intelligētia facit ceteris preminentē Cauete queso ab eis qui hoibus placent qui omnia diunt ad voluptatē. ad veritatē nichil. Adulatio quidē pestis iprobissima est/ q̄ cū statim depre hēdatur a paupe. apud diuites latēter obrepens. eā cū spectū cū uenit & prudentē. Aut cui sub dilectionis ymagine/ aut deuotionis obtentu/ aut alicui? simulatiōe officij. se adulatio prodigiosa palliat. vt gratius acceptetur. Venena enī non dātur nisi melle cū lita Gloriosū nob est dicat callid? adulator qđ ūbūsiaoz collatiōe paupes honestos/ vīs nepotib? antefertis Op? dei est hoc. caro & sanguis non revelat hoc vobis. Et q̄s in hac exhortatiōe maliā deprehendat? Dic adversū cū in quo dol? non est/ q̄q;

loſe tẽptato2 phariẓe9 ⁊ herodi
an9 acceſſit ⁊ Magiſt' ſcim9 q2 verax
es/ ⁊ viã dei in veritate docẽs/ ⁊ nõ
eſt tibi cura de aliquo neq; accipis
perſonam hoim/ licet cẽſũ dari cæſa
ri an non? Præcẽũt blandicie/ ꝑ ve
nenũ eſt in ſermone. verumptamen
omnes laqueꝰ malicie diſſoluũtur ⁊
dum producto nũmiſmate cẽſus/
deo quod erat dei: cæſari quod erat
cæſaris/ aſſignatur Veſtra diſcretio
non ignorat/ q; extranei ⁊ honeſti
admittendi ⁊ beneficiãdi ſunt. ſed
nunq; honeſtus nepotib9 p2eferendi
Hũma nature iniuria eſt/ nepotem
paupere3 et honeſtũ abicere: carnẽ
q; et ſanguinẽ ſuũ opp2obrio publi
ce mendicitatis exponere Vrſa ⁊ lee
na diligũt fetus ſuos/ alienos quo
q; ſi eos ipenderint beneficiũ nutri
ture Sed et lamie iuxta ꝓphetam
nudauerunt mãmas/ lactandũ ca
tulos ſuos. homo aũt adeo effera
te unhumanitatis erit: vt quẽ docuit
negligat/ ⁊ abiicat quem nutriuit?
Qui hoc vobis reuelãde pater ſug
gerunt/ patricẽ edificãt et dealbant
Vetũptamen dñs dedit vobis cor
et ſapientiã/ vt nõ ſeducat vos ſpiri
tus mẽdacij. vt adulatores deꝓ2e
hendatis in aſtucia ſua/ debitũq; na
ture in vobis non extinguat/ doloſi
tas aliena Porro iohes euãgeliſta
licet ꝙſanguineus dñi ꝓ2e ceteris ta
men eſt dilect9 a dño. alterũq; filiũ
zebedei ⁊ iacobũ minorẽ. ioſeph cã
am iuſtũ. iudã et ſymonẽ/ linea con
ſãguinitatis a xp̃i cõſortio nõ abſci
dit Di nepos veſter honeſtus eſt et
p2udens. in viro p2udẽte/ naturam.
in conſanguineo/ diligite honeſtatẽ
Di ei apud vos beneficiũ nature nõ
ſuffiat. ei ſaltem honeſtas ⁊ littera
tura ſufficiat: vt vos inueniat benig
num et placabilẽ. apud quem ãrãt
ſcripta õni linea patẽtele. de ſuoꝝ
exigẽtia meritoꝝ/ gratiã vendicat
et fauorem.

¶ Inſtruitur aduocatus in cauſa

¶ Epla lxxi

Qarſſimo ſoão ⁊ amico ma giſ
tro ernaldo bleſẽſ. petrus bleſẽſ.
bath. archyd. ſalutẽ Cũ dñs rex
angloꝝ me nup ad dñm regẽ fran
coꝝ nũtiũ deſtinaſſet. libri legũ
venales. pariſi9 oblati ſũt michi ab
illo ☉. publice mangone libroꝝ
Qui cũ ad opus cuiuſdã mei nepo
tis ydonei viderentur. cõueni eũ
de preão/ ⁊ eos apud vẽditorẽ di
mittens: ei preaũ numeraui Nup
ueniens vero C. ſexeberge3 p2epo
ſitus/ ſicut audiui pl9 obtulit. ⁊ hã
tatione vinc̃e: libros de domo vẽdi
toris cũ violẽtia aſportauit. Quo
niã igitur ad eũ qui me miſit redi
re me oportet. voꝝ moꝝ factur9 eſ
tis pariſi9/ pleniſſimã habẽs in veſ
tra diſcretione fiduciã/ vobis ꝑdicti
pauratione negocij cõmitto Aut ſi
moꝝ pariſi9 aliq; vob̃ neritas iterdi
cit/ mgrõ hugoi genuẽſi/ ſb̃ lrãꝝ me
arũ teſtimonio negotiũ gmutatis
Cũ ei cõne auuli/ alienis negocijs
exactiſſima diligẽtia debeat: ſcio q
ſi pñti cãe cui pluimũ aſſiſtit eãtae
ſollicite ipẽdere. ꝑauratois officiũ ſi
tẽtio vĩa cũ honore ⁊ frũ veiet ad
effm Nã licẓ rei vẽdite aut donate
aut ex cauſa relicti debite nõ ſolea

sine traditione transferte dominiū/ hic tamen habeo vtilem rationem/ per quā contendo libros michi exhi beri ⁊ tradi· ⁊ hoc facit lex illa ff· ad municipales de iure omni incola tū· ⁊ lex tercia de libris exhibēdis Sed et libertū meū cuius possessio nem nūq̄ habui sic peto· Item ⁊ filiū meū adiecta causa ex iure quiritū· Item cuius aut ciuitas teneatur ne suū vt in institutionibus de actionibus preiudiciales· ⁊ ff· de rei venditione lege q̄ hanc· codice· de agricolis et censitis/lege quisquis· et l· ōnes C· de colonis in palestinis· ⁊ cōtē de colonis tricensibus C· de fugi tiuis colonis· de agricolis etiam et manapijs· l· ij· nij· In hijs ōnibus michi vendico rem· cuius possessio nem nunq̄ nactus sum· sed nec in l· omnibus hijs traditionis aut pos sessionis fit mentio· nam et libertū petam non traditum aut possessum Alioquin quid fiet si statum post ma numissionē se contendat ingenuū? Aut si ius patronatus emerim a pa trono? et si non possederim tamen ago· Nam et si pater assignauerit michi libertū/ citra omnem traditio nem ⁊ possessionem patre mortuo· ipsum peto Item si debitor paratus erat soluere deinde conuenit vt teti neret pecuniā in causam crediti· con trahitur mutuū· quia creditor intel litur recepisse· ⁊ in causam depositi commisisse· Preterea traditio ali a est vera/que fit intercedente vo rerali actu· vnde dicitur· Traditi onib9 ⁊ vsu captionibus rerū domi nia acquirūtur vt C· de pactis· l· traditionibus· l· quisquis· et ff· de rei venditione l· Iulier· et ff· de ac quirenda possessione/ l· interdum Ali a fit per celebritatem vnius actus qui alium occultat vt ff· de donatio nibus inter virum ⁊ vxorem l· hec ratio· Faciendū· in medio paragra pho· Alia fit ex appositione custodie vt ff· de adqui· pos· l· Quecunq̄· hac breui deliberatione vsus sum· non vt vos instruam qui estis in iu re ciuili precipuus sed vt ad subtilio ra vos excitem· Informe principiū nos informabit ad optima· Scriptum est enim· da occasionem sapien ti/et sapientior erit· Nam ⁊ nuil9 ex cursu continuo in magnū pelum q̄ exuberat· et scintilla incendij· ven tor9 suffragio se porrigit in immen sum·

Littere inuectiue in iuidū/ Epis tola septuagesima secunda

Magister petrus blesensis· G· quōdā amico et socio suo Sa lutem quā meruit Cum dominus se nonensis me vocasset a scolari mili tia· ⁊ sub certa expectatione tempes tim beneficij· sue familie ascripsisset frequenti suggestione tua proposi tum reuocauit/et sicut publice iacti tasti me illuso· in spem meā· aliū in troduxit· Benedictus autē deus qui spem michi abstulit et rem con tulit/ tuāq̄ conscientiā/ cruciatu pe nitudinis/ affligere postea non cessa uit· Nam iuxta ethicā· Exemplo quodcunq̄ malo committitur· Ipsi displicet auctor· prima est hec vlti o q̄ se Iudice· nemo nocens absol uatur· Illud autem michi ad votum

gratanter accedit · q̄ publice scitur · hoc non ex culpa mea sed tua inui dia proœssisse · multiq; solacio ē tue consaeuāc cruciatus Inuidia siculi non inuenere tyranni · maiq̄ tormē tum · pena quidē vehemēs · q̄ multo seuior illis · Quasq; dyonisius gra uis intulit · aut cadmanteꝰ · Nocte dieq; suū · defert in pectore testem · Inuidia est qua instigante · caym striadū q̄nisit · Ioab amasam inter fecit · Saul perseuteꝰ est dauid Iudei xp̄m pylato tradidērūt · filij iacob ioseph putifari vendidērūt · Nunq̄ sane inuidisses pauper · si qua tibi in esset gencius · mentis nobilitas · q̄ testimonio poete · Iuuat inertes viaū mores nō exit in altos · Vtq; late serpit humo Iam nō re putabo me miserū · cui potest aliq̄ inuidere · vulgo enim dicit · quia sola miseria caret inuidia · vsq; in diem mortis non iudicabo me a moesu in uidie liberum et immunem · Nam iuxta ethicum · Ille qui monstra do muit et cuasit · Comperit inuidiam supremo fine domari Certe si inimi cus meus maledixisset michi · aut nocuisset michi · sustinuissem vtiq; Sed nūc · Non ex peccato vulnus ab hoste tuli · Itaq; et ipsum impa cientius fero · Nam teste nasone · Leuiter ex merito quicquid patiare ferendum est Que venit indigne pe na · dolenda venit · Illud plurimum adauxit īuidiam · q̄ ignem indigna tionis accendit · quia īnocētiā meā tante maiestati reddidisti exosā · q̄ solo nutu meā p̄t dampnare q̄ opp̄ mere quitatē · Legit q̄ augustꝰ in pollionē scripserat fascēninos · Cū q̄ respondere augusto pollio mone retur At ego inquit pollio taceo · nō est leue in cum scribere · qui de leui potest proscribere · Iōge faciat a me dominus archiepūs manū suam · nec eius formido me terreat · Aiouc q̄ aussus non leue vulnus habet · Ipē suas q̄ues vites inhiberet achilles Missa graues ictus pelias hasta da bat · Vole queso magnitudinis sue me non premat · Nam satis equa nimiter fero dispendium · quod mi chi hostis procurauit occultus Fla grantior equo non debet dolor esse viri nec vulnere maior Adhuc teti neo spei magne solacū · nec sic mea fata premūtur · vt nequeam releua re caput sors merentes respiat · In ter vota q̄ desiderabilia mea sepiꝰ numerabam vt in terra natiuitatis mee aliquod beneficium obtinerem quia nescio qua natale solum dulce dine cunctos Tangit · q̄ immemo res non sinit esse sui · Nunc autem tuis culpis exigentibus · vagus et profugus super terrā habeor · Quo me cūq; rapit tempestas deferor hos pes · Verum quia innocentia mea per maliciam subuersa est · habeo cō solationem in xp̄isto qui in sapien tia vincat maliciam · et disponat ō nia suauiter · que grauiter sustinere compellor · sub expectatione miseri cordie suc · Omne solum forti patri a est · vt piscibus equor · vt volucri vacuo · quicquid in orbe patet · Si me fortuna deiecisset · in angiportū vt ita loquar · arctioris angustie pe nas non timerem · Poete namq;

testimonio. fortuna misertima tuta est. Nā timor cuēt9 deteriorēis abest. Nūc autē de paupte causari non possū. paup enī nō est cui rerū suppetit vsus. Cō satis est cui contingit nil amplius optet. Di vent bene si latere pedibusq meis nil diuicie poterūt regales addere mang. Ecce q̄ in domib9 regum sūt. mollib9 vestiūtur. Ego tn nec sanioribus abis nec indumētis ornatioribus vterer. si in regū palacijs habitare. Dit michi quod nūc est/eaā ming et michi viuam. Cō supest cui si quid superest michi vite. Nam neqz diuitib9 contingūt gaudia solis. Nec iusta male qui nature moriens qz fefellit. Putas te michi exitialiter nocuisse/qz vsus consilio iānes. et iambre atqz cōsilio achitophel/quoz adhuc heredes. oēs fere curias obsederūt a me dūm. anuāū q proximū elōgasti. Recolo q̄tas insidias emuloz i palacio regis sicili wilhelmu secūdi q̄q exptus sū. qui cū multiplicāt me a regis latere studuissent et nō possent auellere. pus ad vnū eptum et alterum. demū ad neopolitanā metropolim postulari. q solemniter eligi me fecerūt. Ego autem ad hoc nullo potui fraudis artificio inclinari. Dicebam enī q̄ ad hoc et circa hoc. tota cozz versuta vsabatur vt ab aulica conuersatioē remotum. a perta persecutioē obtrectent. Tu cōtrario post vnā in alteram pbendam. quib9 me fraudulēter remūeras. michi preposituram eaā supplantasti. porro terribilis in iudicijs deus. inter me et sinulos pdi tores. terribiliter iudicauit. ipse q̄ erat tibi. Ego enī de te nullam expecto vltionē. Quippe minuti semp et infirmi ē animi/exiguiq voluptas vltio michi suffiat ad vindictā/q processu temporis in me promouēdo/miam altissimi videas. ita deseas q videdo. Quia me nō proturante. in promptu est subuersio tua. Quia testimonio poete. Omnia sunt hoim tenui pendētia filo. Et subito casuque valuere tuūt. Tu quoq fac timeas/et que tibi grata videntur. Dum loqueris fieri tristia posse puta.

¶ Quōs querela de illis qui deum mos impune occidunt

Epla lxxiij.

Richardus dei grā cant archiepiscopus/totius anglie primas et aplice sedis legatus/venerabilibus et dilectis in xpō fratribus Rowinoni. Helienſi. Norwicēſi epīs. Salutem et salubre cōsiliū. In ecclia anglicana dūpnosa omnib9 et ōnino dampnāda cōsuetudo inualuit/que nisi p̄ industriā vestrā omnino fuerit sublata de medio. ineorme totius dei dispendium vehementer exorescet. Si iudex aut laicus vilissimus occidit. statim supplicio mortis adiatur interfector. Si quis vō sacerdotem vel clericū/minoris aut maioris status occiderit/ecclesia sola excōmunicatione contenta. aut vt verius loquar ḡtepta/

materialis opem gladij nō requirit
Datis equidē q a dño dictum est
moysi. Maleficos nō patieris viue
re. Aplō teste. princeps gladiū ha
bet ad vindictam malefactorꝝ. laudē
vero bonorꝝ. Dz q dñs dicit. Qui
vos tangit me tangit. Et p ꝓphe
tam. Nolite tangere xpistos me
os. vbi igit̄ possit malefactū īmanio
et execrabilio īuenire. q̄ grassari in
xpistos dñi. q in populū acquisitū
sis libera impunitatis audacia gla
dium exercere? Accepta michi esset
sñia excōmunicationis in talib9. si
timorē hominis incuteret. Dz cui
pis nostris exigentib9 gladio petri
rubigine obducto est. q qz nō potest
inūdere. datus est in cōtemptū. Di
capra si ouicula furto sublata sit.
vel occisa. in huius rei auctorem si la
tet. sentētia excōmunicationis emit
titur. cōuicto vero aut cōfesso fur ca
pitū patibulo deputatur. Porro clerici vel epi occisores romā mittūtur.
cūctesq; in delicijs. cum plenitudine
apostolice gratie. et maiore deliquē
di audacia reuertuntur. Talium
vindictam exacte suum. dominus ex
sibi vendicat. sed nos eam vobis
damnabiliter resecuamus. atq;
liberam prebentes impunitatis ma
teriam. in fauces nostras. laicorum
gladios prouocamus. Ignominio
sum ē q̄ p capra vel ouicula gra
uior. p sacerdote occiso. pena remissio
re irrogat. Sed hijs q duriores
digni sumus. q̄ iurisdictionē alienā.
q nobis olim indebitā ambitione te
merarie usurpamus. Nā q in corpo
re decretorū. q in epla ad romanos
hec verba legisse me minime. Dūt
quedam enormia flagitia. que pōti
ces p mūdi iudices. q̄ per rectores
et iudices ecclesiarum vindicātur. Di
cit est. Cum quis interfiat pontifi
ce apostolicū. presbiterū siue dyaco
nū huius regis reges q pncipes mūdi
dampnāt. Omnis equidē iustitia
ideo exercet. vt debita quiete gau
deat innocētia. et malignātiū teme
ritas refrenetur. verumptamen in
hac iurisdictionne maledicta. quam
ambitiose q superbe presumimus.
dum offendimus q dñm regem. vi
amq; in clericos malignādi. tutissi
mā. laicis aperimus. Super apud
winconiā sacerdos lēature commen
dabilis et conuersationis honeste.
malitiose occisus est a vuilhelmo
steschet. q vxore eius. nec illi male
factū diffitetur. ꝓmpti sunt ergo ad
iam adire romanam. Nā confidit
in ea cor viri sui. atq; in spē q pul
chritudine sua. intendit prospere
procedere. q de lenocinio vxoris. in
via preter absolutionis beneficium
fructus vberioris manipulos repor
tare. Vos ergo dilectissimi fratres
huic publice pesti dū in suo cursu ē
maturiore cōsilio studeatis occurre
re. Nam si liberius aliquātulum et li
centius euaserit. periculum quod īmē
pauperes nunc versatur. vestros in
proximo certissimis imminebit. Ec
clesia iurisdictionem suam ꝑpetuo ex
ercat. q si illa non sufficiat. eius im
perfectum suppleat gladius seculā
ris. Huius rei auctoritas ex syno
do vrbani pape et decreto gregorij.
ex epla nycholai. epi gallicanum.

ex cõsilio eãam martini pape et ex cõsilio cartaginen̄ teriõ. et ex multis sanctoꝝ patrũ institutionibus emanauit Nec dicatur q̄ aliq̄s puniatur ꝓter hoc bis in idipsũ. nec enim iteratũ videt̄ qđ ab vno uitatur. ⁊ ab altero q̄sumat Duo ſt gladij qui mutuum a se vendicant auxiliũ. atq; ad inuicem sibi vires imptiũtur alternas/ sacerdoũ regibus ⁊ sacerdotibus regnũ. Itaq; si ab altero suppletur alterius ĩsufficientia/ nõ videtur duplex q̄tuio/ aut punitio combinata. Nam ⁊ illi qui ad mortis patibulũ sũt dãpnandi iuxta magũtinen̄ conciliũ/ ãte q̄ ad tormẽta ducant̄ per ordis q̄stionem ⁊ penitẽtiam/ spũaliter puniũtur. nec duplicati q̄tionis induãt. ſ quedam ꝓparatio est ad mortẽ. penitẽtia et satisfactio q̄ precedit Reddẽtes igitur deo que dei sũt. ⁊ cesari q̄ sũt cesaris. iuxta petitionem dñi regis ei tantoꝝ vindictam exercessuũ relinquam⁹ Veteris aũt in mortis articulo q̄stitutis/ q̄ sententiã lati canonis incurrerũt/ si absolutionẽ postulauerũt. ⁊ in hoc ⁊ ĩ aliis q̄tum possum⁹ sine scandalo ⁊ piculo ecclie humanitatis cõsiliũ. miserendo iter impẽdam⁹ Publice nãq; interest/ vt materiali gladio coherceãtur. qui nec deũ timẽt nec defert ecclesie. nec censurã canonum reuerẽtur Bene valt.

¶ Qualiter vn⁹ p alĩũ sit orãdus

¶ Epla lxxxij.

Dilecto amico suo H. archid. p. bleseñ bathj. archid Salutẽ ⁊ continuos ad vota successꝰ

Preces vobis affectuosas porrigentem p Guid hospite meo/ ſ nec ꝑ candi affectũ inuenio. nec ꝓces obtate meritẽ effectũ Non exiuso apud vos hoiem/ q̄ enormi dehonestatione vite/ publice se exiusat vt verbo nasonis vtar Non est cõfessi causa tuenda rei Deprecauerã q̄ esset ex vestre nouissime aĩaduersioĩs flagello correctior. et q̄ ei dedisset vexatio ĩtellectũ Sed ⁊ nũc reuers⁹ est ad vomitũ. ⁊ pene quã passus est ĩmemor adulterã quã abiecerat/ ad extraordinarios reuocauit amplex⁹. Dantis⁹ euitat pugnã gladiatoꝝ q̄ idem Immemor antiq̄ vulneris/ arma capit Qui post naufragiũ mã stagna lacus q; timebat Equoreas iteꝝ remige tẽptat aquas Penitꝰ desperato de correctioẽ illi⁹ qui forte emendabilior erit si vs q; ad sanctitatem suo arbitrio relinquat Curãdo sien quedã maiora videm⁹ vulnera que meli⁹ nõ tetigisse fuit/ vulnerq; hoc genꝰ est qđ aĩ sanabile non sit Nõ cõtrectari tuti⁹ esse puto. videt̄ aũt michi pater ei⁹ longe dãpnabilior in hac pte. nã cum filiũ suum in puericia scis ⁊ honestis moribꝰ informare debuerit/ ingeniũ illi⁹ exercitauit in alea. variaq; lenocinioꝝ turpitudine deprauauit Tunc eq̄dem erudiend⁹ erat ⁊ ad omnẽ formã suscipiendã ydone⁹. tanq̄ nudũ ⁊ molle lutũ/ tunc ꝓperandus ⁊ a ceu fingendus sine fine tota. Non fingit equum tenera docilem ceruice magister ire viam quam monstrat eques. Qui si in etatem venerint duriorem euaserint. ad molliorem

ambulatoriꝫ gressus non poterit etiã
dici. ¶ Horũ siquidẽ ꝗlitas trahitur
a conuictu et qui pĩe tangit. inq̃na
bitur ab eo/ coꝛrũpuntq; praua con
sortia bonos mores Teste satiꝛo
Certꝰ et aiꝰ vos coꝛrumpunt vi
ciosũ. exẽpla domestica magnis/ cũ
subeũt aĩmos auctoribꝰ. Quid fa
ciet filius nisi quod viderit pr̃em fa
ciẽte? Adi tãpnosa senẽ iuuat alea
ludit et heres bullatꝰ. patruoq; eidẽ
monet arma fugallo Iuuenẽ viciosũ
esse non miꝛor. cuiꝰ puericiã. pater
alee dedicauit Alea siquidẽ mendã
ciꝫ. periuriꝫ. furti. sacrilegiꝫ mater
est. Ideo filiũ instruẽs fugr aleã di
cit cato Ludũ thesseratũ et alee le
gitur athalus aspaticus inuenisse
quẽ longe melius est ignoꝛare q̃ sci
re Chiron lacedemoniꝰ/ causa ineũ
de societatis ⁊ amicicie/ missus est
chorintũ iuenitq; duces ⁊ senioꝛes
populi ludentes in alea Infecto ita
q; negocio rediit dicens gloriã spar
tanoꝛ quoꝛ virtus nouiter cõstruc
to bizanio claresceba. non esse hanc
infamia maculãdã. vt diceꝛetur soci
etatẽ cũ aleatoribus cõtraxisse. Re
gi quoq; demetrio a rege parthoꝛ
tali aurei date sunt. vt notaretur in
eo leuitas puerilis/ qui in maiesta
te regali leuibus intẽdebat. Quia
igitur filiꝰ in patre coꝛruptꝰ est. coꝛ
ripiendus est ⁊ in pr̃e. vt pena pa
tris doceat filiũ a turpibꝰ abstinere
Scriptũ est. quia multato pestilen
te. sapiẽs sapientioꝛ erit. lauabit q;
iustus manꝰ suas in sanguine pecca
toꝛis. frequenter cuenit vt vni mẽ
bꝛo per aliud medeatur/ dolent au
res et scuse humeris apponũtur/ de
lictum coꝛdis/ fletus oculi purgat.
Pocauit manus. et pectus contun
ditur. deliquerunt genitalia et doꝛ
sum ponitur ad flagella. Dane pa
ter sententiã suspensiois et exõmu
nicatiois vinculũ non veretur Hec
oia verbalia quidẽ sunt/ nec desistet
a turpitudine inolita. nisi burse dis
pendio cõpescatur. Certissimã illiꝰ
emendationẽ vobis pronutto. in ab
latiõe pecunie/ sensibilis est illa sen
tentia non verbalis. ideoq; plus do
loris inuenit q timoris Nam iuxta
ethicum Ploꝛatur lacrimis amissa
pecunia vere Non cohibent sacra
verba manũ/ maioꝛe tumultu. plan
guntur nũmi q̃ funera. Duos igi
tur in vnũ lucrifacite. atq; dispen
dio pr̃is/ filiũ ad honestatis cõpen
diũ reuocantes in doloꝛe patris va
gam et effrenẽ filiꝫ petulantiã cohi
bete. filiũ enĩ illius hac vice coꝛrige
re nichil aliud esset q̃ simulare insa
nũ q̃ oleũ adhibere camino et ven
tis incendia excitare.

¶ Qualiter sit conueniendus q̃ al
loquẽdꝰ domnus rex ¶ Epistola
septuagesimaq̃nta

Dilectus blesẽꝫ bathꝫ archidya
conꝰ Rotgero decano Salu
te et salubꝛe cõsiliũ Nullus magis
ter fidelioꝛ aut efficatioꝛ est. q̃ qui
pbauit per experientiã / qđ umbre
titur alijs per doctrinã. Super ad
dĩm regẽ missus. vt cantuariensis
ecclẽ negocia procuratẽ/ moꝛe solito
le tabũdꝰ accessi Deuptũ legens
q intelligẽs in ipiꝰ foꝛe turbationẽ
aĩmu sui/ statũ suppressi labia linguãq;

ꝯhibui veritus ne si loqueꝛer eius
vehemẽtię irritaꝛetur ieiunia quã
michi fidelis interpꝛes animi faci
es nũciabat Negociũ itaq; distuli
donec faueret hoꝛa felicioꝛ et vultꝰ
serenioꝛ arrideret Offensũ enĩ ꝑn
cipem sup gerendis negocijs cõue
nit nichil aliud cẽseo ꝙ explicãt
vehia i capturam/equoꝛe pꝛocello
so De quippe et vehia sua ꝓdere p
ꝓcul qui tempestati se ingerit/atq;
tranquillioꝛem maris faciem non
exꝑtãt Dño quia missus es vt do
mino tegi duca denũcies/vnde q in
hoc vbo te habẽ cautiꝰ opoꝛtꝫ Nã
q ea que per se grata sunt/quãdoq;
ex inꝯsulta ꝛelatione displicẽt et
duca eo quandoq; artificio reseruũt/
vt placeant Illud caueas ne acce
das ad dñm regem/negociũ tuum
pꝛopositurus donec ꝑ me vel per a
lium qui moꝛes eius nouerit ꝓtẽp
tetur Agnus enim est dum placati
est animi leo vero aut leone truculẽ
tioꝛ est/nam vehemẽtius exaꝛ
descit nõ est ludus illiꝰ indignati
onem incurrere/in cuiꝰ manu honoꝛ
est et ꝯfusio hereditas et exilium
vita et moꝛs/teste salomõe Indig
natio regis nũcius est moꝛtis Ari
stotiles calistem auditoꝛem suũ ad
alexãdꝛum mittẽs hoꝛtatus est vt
cum eo aut nũꝙ aut ꝛaꝛissime lo
queꝛetur quo apud regias aures/
vel silẽcio esset tutioꝛ/vel sermone
acceptioꝛ At ille dum alexandꝛum
ꝑsica exultatione exultãtem obiur
gat/dum vitam eiꝰ coꝛrupit/et mo
ꝛes ꝯponit/vita priuatꝰ est Dño
quid affectas/atq; ex ꝑte maxiã
ignotum tibi iam expleui negociũ/
ideo aũi spectiꝰ tibi caue ne ex ipoꝛ
tuno accessu aut inꝯsulto sermone
res que ex voto pædit ꝓculũ ina
dat aut defectũ Totũ siquidẽ nego
cium bꝛeuiꝰ verbis poteris inꝛ
uertere/qđ instanti vigilãtia et ꝓpẽ
tioꝛe cautela studui ꝓmouere Dñs
quia liuoleñ cpãtus ꝓo quo spec
aliter nusti sumꝰ/xv annis aut am
plius iam vacauit Dñsq; cant te
pit a sũmo põtifice in mãdatis vt
ꝙellat electũ ꝙsecrationis uuꝰ/
et officiũ episcopale susciꝑe aut ibi
aliũ omni occasione et appellatioẽ
remota/nõ differat ordinare Res
aũt in ꝓtranũ versa est Nũc enim
de nouo cõsecrationẽ electi distulit/
in tricliniũ romana ecclia Ideoq; te
mecanũ esset nos rigore viꝛi quem
euacuat dispensatio aliena ꝓꝛo
q̃quid differat romanꝰ põtifex ꝛ
tissime teneo ꝙ intensũ dñi regis de
sideriũ est fixũq; ꝓpositum ꝙ infra
quatuoꝛ mẽses ecclia liualeñ cpm
habeat ꝙsecratũ Jamq; hoc eiꝰ de si
deriũ desiderabilis ꝙsumasset effec
tus nisi illi populi cõmodũ impe
dissent/de quoꝛum manibus popu
li perditio exactius requiret Que
dam quibꝰ instructioꝛe eius habeo ti
bi ꝑsentialiter aperire q nõ ꝓmitte
re nũcio vel scripture

Qꝛ sanctia dei ꝑiudicat sapiẽtie
huiꝰ seculi. Epla lxxvi.

Carissimo socio suo magistro
P. bleseñ bathoniẽñ archidõ
Salutem in auctoꝛe salutis.
Depe scriptis sepe vna voce te mo
nui et rogaui quatenus a ludicris

seruilibus abstinetes Et vt verbo apli vtar/nō subterfugi quo min9 ānūciarē tibi cōsilium dñi Et qua locū apud te p̄nuſſa correctio nō in uenit/iuxta cſilium pauli/michi ea dem ſcribere nō eſt pigrū Teſtimo nio ſane auuſcū ſapiētis Nūq̄ ni mis dicatur qđ nūq̄ ſatis dicit Et ſi vane occupatioēs libera michi ſcri bēdi inuidēat facultatē·zelo tñ cari tatis accenſus/pagina repetite cor rectiois arripia· Zelus phinees co cūtes occidit Moyſes zelo ductus ydolatras Samuel regē amalech Helyas q̄ngenarios Iudeū ſacri ficantē mathatias/petr9 ananiā & ſaphiram interfecit·zelus dñi de te plo vendētes et emētes eiecit·zel9 inq̄t dom9 tue comedit me Ve mi chi quia tacui q2 tāto tpe obmutui et ſilui a bonis Vereor ne ſāguis fratris clamet ad dñm de terra con tra me Fratrem voco quē meū fili um x̄pi frēm/diuine regenerationis adoptio· Verbū p̄phete eſt Malo dicē qui phibet gladium ſuū a ſan guine·i· verbū exhortatiois a mor tificatione p̄ci Gladius vero ſub lingua corripietis Mel vero & lac ſub lingua meretricis blandientis Nō pco tibi/vt michi et tibi p̄cet deus Rex achab peccauit regi be nadab· ſicut in 3° regū legis/et lo cut9 eſt dñs p micheā dicēs Quia dimiſiſti virum dignū morte de ma nu tua/erit aīma tua p aīa illius Saul peccauit regi amalech ab eo trāſlatum eſt regnū eius Dole o q2 me loqui oportet plus debito & ſolito durecta/vñ et Verba mea do lore ſunt plena Te quē in ſūmos emunctis titulos ſcientia ſcolarum extulerat Cūq; debuiſſes alijs eſſe virtutū forma & ſpeculū honeſtat9 p ſeruiles nugas & fabuloſa gmē ta gentiliū· fact9 es multis laque us in ruinā Quid tibi ad vanitates et iſanias falſas? Quid tibi ad de orum gentiliū fabuloſos amores/q̄ debuerās eſſe organū veritatis? O bone ihesu· o vera veritas· quō di minute ſt veritates a filijs hoim? Dñe p̄napiū verboz tuorum veri tas·in circuitu tuo veritas·& omni a mādata tua veritas Et q̄ inſani a eſt de ioue de hercule canere fabu loſa·& a deo q̄ eſt via·veritas·& vi ta tacere? Narrauerūt inq̄t michi iniqui fabulatiōes·ſz nō vt lex tua Lex enī tua dñe lex īmaculata cō uertēs animas Ideo aīas conuer tens· q2 eas ſupplātari nō p̄mittit Scriptū eſt enī de iuſto Lex dei in corde ipſius & nō ſupplantabuntur greſſus eius Poſuerūt inq̄t p̄cores laqueū michi/& de mādatis tuis nō erraui Quomō nō erraſti? Quia hereditate acquiſiui teſtimonia tua/ vt nō peccem tibi Me expectauerunt inq̄t p̄cores vt p̄deret me/ſed nō p̄ ualuerūt· q2 teſtimonia tua intellexi In fabulis paganoz in philoſopho rū ſtudijs/tandem in iure ciuili dies tuos vſq; in ſeniū expēdiſti/et cōtra oīm te diligentiū volūtatē ſacram theologie paginā cāpnobiliter hoc tuiſti Audi p̄phetā· Reſpexiſti ad maius & ecce factū eſt mun9 Intuliſ ti laborem tuum et dixiſti Ecce de labore meo/& ego exſufflam illud

diat dñs exercituū. Jam tanis re
persus es. Et adhuc puerilib9 te im
pendis. Sapientia clamitat in pla
teis. vsq9quo paruuli diligitis infā
tiam/ et stulti ea que sibi noxia sunt
amplectūtur. Vertere ne te verbum
illud sapientis respiciat. Comede
runt alieni robur eius et neseiuit.
sed et cani effusi sunt in eo et igno
rauit. Qui de domino sentire in bo
nitate debueras. et in scripturis vi
talibus desiderare gloriam magni
ficentie suauitatis eius. amatoria
scribis. et adinuentionib9 prophe
tis. et in te et in alijs passiones de si
derij suscitans. indignationem pro
uocas creatoris. Turpitudinem
tuam publicas. vt sanguis sangui
nem tangat. et qui in sordibus est
plus sordescat. Peccatum suum
diat prophete sicut sodoma predica
uerūt. Vox ex aduerso clamat pmo
phetie9 ne ascēdatis in bethauen/
aut in galgala. id ē ne vestā igno
miniā publicē pdicetis. Insani capi
tis est amores illiatos canere. et se
ornptorē virginū iactitare. Audi
quid diat iob. Pepegi fed9 cū oculi
meis. vt nec quidē cogitarē de vgi
ne Verbū sapiētē ē Turpia ne dix
eris. paulatī eni pudor p vba dila
bit. Turpitudo eā iqt diat aplūs
nec noiet in vob. Ipe vero de scurri
lib9 et curiosis hoib9 loquēs in 2a ad
thessalonicēses. Venūciam9 inquit
vob frēs/ q p ihm filiū dei pāpm9
vt nō cōicetē eis. Que vtilitas tibi
ifo est. vba pferre in ventū. talētū
q scie tibi ꝓmissū a dño. figmentē
impendere fabulosis? Talentum
suū reputet cū vsuris. hō auster9 est
metit vbi nō seiauit. Thesaurū siq
tē quem habes. in vase fictili. hacte
n9 quasi sub cuētu alee posuisti. vide
si tangat te sermo ille dñi per pphe
tam. Argētū tuū vsū est in scoriā /
Et ibidem. Dedi eis aurū et argen
tum meū. ipi vero de auro et argen
to meo opati sunt baal. Quid tibi
ad iouem et ad hercule? Contra le
gis prohibitionem nem9 ydolatrie
iuxta altare dñi plantare pāsumis.
Heu heu pnceps hui9 mūdi eiec9
fuerat foras et nos cū reduciam9 syre
nū catib9 et ingmoꝝ de litamētē Te
introducēte venerūt gentes in here
ditatē dñi. Ingresse sūt gētes. id est
gētiliū mores in scūariū dei. de qb9
preceperat ne intrarent in ecclesiā
suam. Ego siquidem nugis et can
tibus veneteis qnq operam dedi. sz
p grām illi9 qui me segregauit ab
vtero matris mee teica hec omnia
a primo limine iuuentutis Draco
nes pharaonis deuorauit in me dra
co moysi. dum suauitatis theologi
ce lepor / euacuauit sciam natiuita
tis Ipsa est aqua ihericontina/ cui9
sterilitatem helyzeus salis apposi
tione sanauit Et egressus ad fontes
ait. Non erit in eis vltra mors ne
q sterilitas. Sapientia que de sur
sum est Teste iacobo Primum qui
dem pudica est. deinde pacifica. Re
pudiatis ergo adulterinis amplexi
bus mundane scientie. tu qui maior
es mundo. studium scientie salutā
ris amplectere/ eamq studeas virgi
nem castam exhibere xpisto Hanc
sibi in sponsam et amicam elegerat

sapiēs qui dicebat ℣Hāc exq̄siui a iu
uētute mea⁊hāc michi assūpsi in spō
sā/⁊ amator fāus sū forme illi⁹ ℣Da
ne p̄apit dñs ī lege moysi ꝑlō istḗ
ne q̄s de genere chanaan sibi ducat
vxorē ℣Propterea dicebat mr̄ iacob⁊
℣Tedet me viuḗ ꝑter filiās hethꝫ⁊
℣Si acceperit filius meus vxorem
de stirpe chanaan⁊nolo viuere ℣Ego
℟ si non materna⁊ fraterna saltē di
co affectione/ quia tedet animā me
am vite mee/ nisi tempestiui⁹ ab is
ta desliteris vanitate ℟℣Porro om
nia q̄ scribis mirabili artificio ℟ ex
quisitissima sñiarum⁊ vbor̄ūq; ve
nustate cōponis⁊ ℣Sed cāpnat apos
tolus ea que sūt rōnem quidē habē
tia sapientie secundū doctrinas ho
minū si non edificant ad salutem⁊
℣Illud nobile ingenū fratris mei ma
gistri wilhelmi viennen̄/ qñq; in scri
bendis comedijs ℟ tragedijs⁊ qua
dā occupatioē seruili degenerās⁊ sa
lutarib⁹ monitꝭ/ab illa ꝓemptoria
vanitate retraxi⁊qui in breui ꝓmu
nēs ī exercitio doctrine celestis⁊ fruc
tuosa p̄dicationis instātia⁊pditi iac
turam tp̄is plenissime restaurauit⁊
℣Recedant itaq; vetera de ore tuo⁊q;
deus sciarum dñs est/⁊ ipi ꝓparan
tur cogitationes⁊ ℣Ipē nouit cogita
tiones tuas⁊qm̄ vane sunt ℣Illi quo
tū mutator esse cōtendis⁊ cū cognō
uissent deū non sicut deū glorificā
uerunt/ ꝛ euanuerūt in cogitationi
b⁹ suis/et obscuratū est īsipiens cor
eor̄/dicentes enī se esse sapientes⁊
stulti facti sunt⁊℣Porro sapientia dei
iustificata ē a filijs suis⁊reprobanti
bus sapientiā hui⁹ mūdi⁊ filij autē
hui⁹ seculi prudētiores sunt/filijs lu
cis in generatione sua⁊ reputantes
stultiaā prudentiā predicationis⁊p
quā deus disposuit saluos facere cre
dentes⁊℣Sapientiā hui⁹ mūdi que
inimica est deo⁊ est mors aiarum cū
sapientia dei simul habē nō poter⁊
duab⁹ vijs ingredi⁊aut duob⁹ dñis
seruire nō potes⁊palliū quidē breue
est⁊duos capite non p̄t ℣Usq;quo igi
tur claudicas in duas ptes? ℣Unum
p̄or⁊vt sicut exhibuisti cor⁊ linguā
tuam⁊ seruire īmūdicie et iniquitati
ad iniquitatē⁊ ita et nūc eadem mē
bra exhibeas seruire iustitie in sancti
ficationē⁊hora tibi iā sexta est⁊quasi
stas tota die otiosus cum ad opan
dū dñs te inuitet? ℣Verbū sapientḗ
ē⁊ ℣Quicqd p̄t manꝫ tua instātḗ opa
re⁊qr neq; ratio neq; scia neq; sapi
ā ē apud īferos q̄ tu ꝓperas ℣Erit ī
ꝓximo sabbm⁊ qñ nō erit tibi liciū
colligḗ gomor⁊ā aliasq;an ℣In stu
dio⁊ labore pdito subtiliter q̄dē⁊ p̄
sutiliter te exercēs⁊vtinā dei obsequo
īpēdisses⁊qd in captura huāni sauo
r⁊⁊ grē laborasti ℣Paul⁹ se nichil sci
re arbitrat⁹⁊p̄ter xp̄m ihm⁊ hūc cru
cifixū dicebat⁊ ℣Viue mēte exadim⁹
deo⁊sine sobrij sum⁹ vob ℣Ome studi
um suū deo attribuit ī eo obsequū/ oēm
intellectū suū⁊captiuare nō desyit ℣Et
tu q̄dē venerāde p̄r vel magr̄⁊ p̄ oi
b⁹ cortaneis tuis seculari scia hactē
nꝰ floruisti ℣Hr hodie ī puerbiū ꝓpli
⁊ ī obprobriū tuū ℣q⁹ ē ꝓmo ꝓphe
q̄ dicit ℣An messē tot⁹ efflorzuit⁊ in
tiles grossos imatura p̄fectio germi
nauit ℣Dane non solū arbor que ma
los fructus facit⁊sed illa que bonos

fructꝰ nō faciat. ſñiam exāſionis ex
pectat. Tibi aūt tanḡ inutili arbo
ri iminent ſecuris ⁊ ignis. Dz ſi te
tranſplantaueris ſup aquas refecti
onis. id ē ſtudiū ſacre lc̄onis floreb
ī atrijs dominꝰ dñi. fructūq; fāet deſi
derabilem ⁊ manentem. Beatus vir
dicit quidā qui in lege dñi meditat
die ac nocte fructū ſuū dabit in tēpe
ſuo. fructꝰ aūt ſpūales teſte aplō ſūt
caritas. pax/paciētia/ lōganimitas
⁊c. Et quē nūc habes fructū ī hijs ī
quibus nūc erubeſceres ⁊ doleres. ſi
theologice ſuauitatē delicias deguſ
taſſes? Exi queſo de feditate pozco
tū vt paſcaris in deliciis dominꝰ dei.
Meſa enī ſacre ſcripture c̄tra oīes
ſpūales neq̄cias tibi parata eſt. Ideo
meſa tabernaculi ad aq̄lonē poſita
memorat. ꝓterea ſcriptū eſt /paſti
in c̄ſpectu meo menſā aduſꝰ eos qui
tribulāt me. Pozro illa tuaru dau
ſula trāſiū grauiter me turbauit. in
qua ſmonē euāgeliū vocas duru.
inſipidū/infātilē. Vnguē tubꝰ ſb
pauitate vbozꝝ rīdeo/nō eſt durꝰ
ſmo dñi. ſz tu durꝰ es. terrenꝰ hō.
carnalis aīalis/terrenꝰ ⁊ carnalis
⁊ aīalis ceus eſt. Aialis hō iudica
o apli nō pcipit ea que ſūt ſpūs dei
quia ſtultitia eſt ei/ ⁊ non pōt intelli
gere. Cū dñs loqueret de ſacramē
to corporis ⁊ ſanguinis ſui. quidā
retro abierūt apoſtatantes ⁊ dicen
tes/durꝰ eſt hic ſermo. Dum ſermo
nem dñi durum vocas. iſtoꝝ apoſ
taſie. deformiter te conformas. Adā
mas et iacinctꝰ ⁊ cetere gemme. la
pides quidem duri ſunt. ſed nichilo
minus preciosi. Non domini ſermo
ſed tu potiꝰ durus es. qui terrā ene
am ⁊ celum ferreū/ iuxta ꝓphete v
bū id eſt duritiem ratiōis ⁊ intelli
gētie. ideꝰ dñs immuſiſſe videtur.
In eo aūt q verbū euāgelij inſipi
dū vocas. multū diſtas ab eo qui di
cit. Quā dulcia faucib9 meis eloquia
tua/ſup mel ori meo. Deſiderabili
a ſup aurū ⁊ lapidē preciosum mul
tum et dulciora ſuper mel et fauū.
Infantilia vero ⁊ ſimplicia verba ve
ritatis non inficior/nam ſemp anti
ca eſt veritati ſimplicitas/hic eſt vo
mer acatorius saugar/ in quo quin
gentos philiſteos occidit/ hec ſunt
ſalue defluentes per barbam dauid
Quod enim ſtultꝰ eſt deo/ſapienti
us eſt hominib9 / verbum aūt apli
eſt. Si vis eſſe ſapiens in hoc ſcla
ſias ſtultus vt ſis ſapiens. Nam q
ſtultitiam p̄dicationis opatꝰ eſt do
minꝰ ſalutē in medio terre. Renova
re igitur ſpū mētis tue/vt ſicut por
taſti ymaginē terreni hoīs/ portes
ymaginem celeſtis. Omitte penitꝰ
cantus mutiles ⁊ aniles fabulas/
⁊ venias puerules. Illud michi max
ime vtitur in ſtupozem/vñ tibi ma
teria cātādi poſſit erūpe. quē int̄ ār
ietates inumeras video ꝓſtitutū. ſa
gitte domini in te ſunt. quarum in
dignatio ebibit ſpiritum tuū. Quo
mō ergo potes vacare iocoſis? Cu
ius ſpiritum totum occupat vis do
cis? Tempus ridendi/et tempꝰ
plangendi. A corde tuo non debue
rat exadiſſe. plaga illa tam crude
lis ⁊ recens mors iohannis primo
geniti fratris tui. Maioris tñ dolo
ris memoriā refricat mors germani

qui licet fuerit minoris etatis/ma iores tamen in visceribus tuis ven dicarat effectus. Nepote tuū nyco laū glorioſe indolis agentē primi as transeo/quē de manibus tuis re pente mors auara preripuit. Clau do ſub ſilencio fratris tui hāmonis carcerales āguſtias quas ſūmo deſi derio affectaret/ mortis terminare compendio Quomodo in tantis luc tibus cantandi materiā inueniſti? Muſica in luctu importuna narrati o. hoc vniū prece. vt omiſſis una nib9 cātilenis. ſcribasque theologi cam ſapiant grauitatē/ que ad ho neſtatem fructificent. ⁊ edificent ad ſalutem

Detestatio adulatorū ⁊ q9 ſcripta vitam magnatum perpetuant

Epiſtola ſeptuageſima ſeptima.

Dilectiſſimo magiſtro ſuo p. bleſ Magiſter p. bleſ bathj archid Valutē/ ⁊ in amicicie ſinceritate cō ſtantiā. Equinoctionū noſtre toto corde congratulor. nec reor hoc acci diſſe ſine diſpenſatione diuina vt nobis eſſet vniformitas nominū quos a puericia fecerat vniformes ydemptitas voluntatum. Quis homo ſe ſecretioris vite fame hu milioris huic nomini cōmunicaret tantū derogaret cōibus titulis quā tum nunc vel adeptione honorū vl magnatū familiaritate. vel populi fauoris. vel ſcriptis aut ſuaui morum gracia/nomen vobis equinoctū dila tatis. Jā in oēm terrā ⁊ in fines or bis terre illud nomen exiuit. Noſ tra eiā ſcripta que ſe diffundunt ⁊ publicant aerā quaq9/nec inūdatio/ nec incendium/nec ruina/nec multi plex ſeculorū exaurſ9 poterit abole re Dola ſcripta ſūt que mortales. quadā fame imortalitate perpetuāt ⁊ actibus veterū quos traduāt ad poſteros/nullā permittūt obrepere vetuſtatē. Orc legar populi. p om nia ſecula fama Di quid habēt veri vatū pſagia viuā. diat ouidi9. Cū anthoni9 linguā aceronis abſade tet que in ipſū dictauerat iuectiuas diatur ei acero reſpōdiſſe Nil agis anthoni. ſcripta diſerta manent. Quis hodie luculiū cognouiſſet niſi eū ſeneca ſuis epl̄is illuſtraſſet? pli9 ceſaris laudibus addiderūt ſcripta vgilij ⁊ lucani/q9 ocs diuine quas de diuerſis mūdi prouincijs aduna uit. Prudētia itaq; et probitas virtus ſub tenebris ignorantie vſq; hodie latuiſſet/ niſi eas dīna omeri mēs carmine publicaſſet. Ideo principi bus terre ⁊ hijs qui res arduas mū di gerūt nichil ad laudis acquiſitio nem poſſet compendioſius inueniri. q9 eos familiares et amicos habere qui ſcribēdo ſcirent ⁊ poſſent res geſ tas ad poſteros diriuare Verump tamen ſiant nup elegantiſſime teti giſtis/eliminat a palaciis adulatio veritatē. Illi ſoli ad magnatū grati am admittūtur qui palpant blandi cijs ⁊ aures fame bibulas calice ba bilonis iebriāt Ampliāt eos bñficī is quos torq;re debuerāt ⁊ a pſūpti one adulādi ſupplicijs deterrere Le gitur q9 athenienſes thymagorā in ter officia ſalutatoris tamo adulan tem capitali ſupplicio affecerunt.

Lacedemoniorū etiam senatus epistolam iteremi iussit/eo q̄ maluit vitia detrahere occulte/q̄ publice et constāter arguere. atq; in hijs tam adulatorib9 q̄ detractorib9/silēcū idixerūt. Porro laudat hodie peccator in desideriis aie sue/et iniquus benedicat. Horda assim9 detractor. in absentia/nichil p̄sentialiter ꝓponit/ꝫ qđ placere existimat. Verba oris eius iniquitas et dolus. Nam se sentētie gnatonis addixit/cuius verba i comico hec sūt. Negat q̄s/nego. Ait/aio/deniq; imperauī ego met michi oia assentari. Ratio cō moda est vides maiore cachino Cōcutitur. flet si lacrimas aspexit amici. Nec dolet igniculū brume si tempore poscis. Accipit andromadē. si dixeris estuo sudat. Nō sum9 ergo pares/dicat vmbertius melior q̄ semper et cōi. Nocte dieq; potest alienū sumere vultū. Ait facie iactare manū laudare paratus. Di bene tractauit si cetera fecit amicus. Vt qui conducti plorāt in funere. Dicunt et faciūt pene plura dolentib9 ex animo. Dic dericos vero pl9 laudatore placebit. Hec ne cū magnatib9 ageretur/si sciret inter adulationē laudēq; distingue re. Sed cum laudis ābitio/plus cupiens alijs de seipso q̄ sibi/vtriusq; re cipit indistincte. Illud etiā apud patrum latinos plurimū ꝓmouet ꝑditoris adulatorie sortē. quia et si nō oēs laudē appetūt/nemo tamē temnit aut cōtēpnit oblatā. Nescio si quē principū nostrorū/vobis in laudum materiam elegistis. Ego i libro de p̄stigijs fortune (quē vestro genio dicatum examini) actus domini regis āglie henrici secūdi/pro mea parvitate magnifico. cōfidens in domino q̄ lector si nō fuerit inuidus/gratanter hoc opusculū acceptabit.

Votū siquidē meū est/vt dñs rex moriendo nō moriatur. ꝫ per laudē mortuꝰ viuat. Cuiq; oēs adulantiū lingue euanuēre/beneficio scripture memorialis. cuius gloria eternetur. vos queso aliqđ semp scribite quod lectores studiat/qđq; nomē vestrū in memoriā sanctorū et odorē suauitatis effūdat. Libri mei siquidē prima pars a magro guillelmo fratre meo correcta est. ꝫ q̄a timeo ne sit indulgētior michi si q̄d i eo vitiosū inuenit. ꝓcor vt ab inicio totū diligentiore studio recurratis. quatenꝰ nichil ibi resideat qđ lectorē offendat. qđ inducat errorē. qđ virtutē nō exerceat. qđ nō edificet fidē. qđ vitam nō instruat. quod nō sapiat honestatem

Cōgratulatio noue cātie blesensis

Epistola lxxviij.

Dilectis dñis et amicis magistro R. decano et capitulo sancti saluatoris. Petrus blesēs batharchid. Salutē et cū tpalibū multiplicatiōe incremēta virtutum Gratias ago gratiarū omniū largitori q̄ sēm multitudinem dolorum in corde meo. cōsolationes eius letificauerunt aias nostras Cum enim culpis nostris exigētib9/nostrates vagi et profugi super terram. declinatorium suo capiti nō haberent. ille qui in celis habitat et humilia

respiat/ pater orphanorum ⁊ lugentium consolator/ dispersos in gentibus de regionibus congregauit ¶ Legimus ⁊ filijs israel seruientib⁹ i tributo sub regib⁹ ausanrasathaim eglon moab et amalech/ susatauit dominus othoniel qui iugum exactoris auferret. Expressa pietatis ymagine dominum iohannem episcopū carnotēm. misit dñs pro salute nra/ vt reedificetur mur⁹ terre nre ihcm salem. quatenꝰ ecca blesēn. ruinis deformata vetustꝰ/ in optatā redeat nouitatē Vos totus orbis expuerat ⁊ abiecerat a facie sua/ non mouebat vra deplorāda captiuitas epōs vel abbates/ ad cōpassionis affectū. vt vos ad aliquā ecclesiolam qualēcūq; cum ꝙtolibet onere seruitutis admitteret. Porro galfridus mules. facultatib⁹ quidē tenuis. sed sanguinis ⁊ animi generositate p̄clarus/ euāgelia samaritani fidelissimus imitator misericordiā fecit in clerū blesēn. cui⁹ dolores. sacerdos ⁊ leuita trāseuntes cōtempserāt. Ea propter memoriale erit nomē ei⁹. in generatioē ⁊ generationē. ipius ꝙ dom⁹ benedictionē hereditabit et terrā Argumentū hui⁹ rei trahim⁹ ab exemplo Nā in libro regū legim⁹. ꝙ bñdixit dñs domui obededō eo ꝙ receptt apud se archam dñi. Cōuenienter ab eo archa dñi accipitur apud quē pauperibus xp̄i in dispersionē datis. stabilis māsio prouidetur Reuixit spiritus me⁹ i hac mi seratioē altissimi qui diu fuerat dolore ⁊ merore confectus. videntur mihi prophetarum tempora redijsse.

Occurrit aīo meo vox ⁊ celebris illa exultatio pphōrum. cum sub dario rege per zorobabel reedificatur templū. sub artaxerse. bibliotheca esdras reparat neemias muros reedificat. ignē ꝙ absconditū lxx. anis erudelis ⁊ effodiens. in crassitudine aque ꝑ fiat holocaustū. Quadā ymaginatione gratissima deprīgit in se animꝰ meus qualiter machabei dispersos fratres suos reuocāt. leges lapsas erigunt. renouant cerimonias. mundant sca vrbis aureis. cernant templū/ dampna lōge desolationis. eximie vtutis ꝑpendio redimētes De ne retrolitis ꝙ olim plures ecclie. decanos et p̄bendatos blesis erant. ꝑ antecessores nostri ꝓpter enormitatē vite delicti sūt/ atq; inumeras terre ecclias traxerūt in p̄tem p̄pi cij ⁊ tunc. patres nīi comederunt vuā acerbā. ⁊ dentes filioꝝ obstupescunt Sed iā non erit hoc proverbiū in israel. nec in vobis. xp̄s enī primicie resurgentiū. post illā derelictꝝ tui nam. resurgendi p̄miciās arca nos ordinauit. erigens lapsos. fractos consolidans. liberans seruos. Pauperes ditans. magnificans humiles. vagos congregans. reuocans aberrantes. Cumq; satis adhuc nouella plantatio nostra sit. et ecclesia pua. et quieti nostre vigilantius prouideri oporteat. Nam plante que se nondum terre radicitus adheserunt. suspectam habent borealem tirannidem et ventorum furiores habetis emulos qui exaursus vestros ortꝰ impedire conati sūt. ꝙ xp̄i gram deprauantes in vobis. pestis

profectib9 in tabe scūt. Vane gr̄gatio hec noua. xp̄i op9 ē. sicut ip̄e locutus est p̄ ꝓpham. Op9 inq̄t manuū meaꝝ hereditas mea ist. Nō ergo in vos desicut iudeoꝝ malicia. ſ in xp̄m sicut moyses dicat ad ꝓplm icredulū ⁊ rebellē. Nos enī quid sum9 inquit. nec enī q̄tra nos ē murmur vr̄m ſ cōtra dn̄m. Dic a iebusco is rahel. abel a cay. iacob ab esau. iustus ab iniusto. inocēs a nocēte vexatur. ꝑsicat aūt liliū inter spinas. et dū supra dorsum iusti fabricāt pcātores. dilatatur cācia. In oēm cōtra vos armatur malicia iniq̄tas superbox. Vos aūt erga eos q̄ pacē vestrā turbāt. oꝛ habeatis paciā. sicut ꝓpheta de seipso q̄memorat. Cū hijs qui odcrūt pacē eram pacificus. vincite in bono malum. Nam ⁊ sapientia vincit maliciam. confringet q̄ dominus cedros libani. Ieuabit manꝰ suas in superbias eoꝝ. et humiliabit omnem altitudinem extollentē se aduersus sapientiā dei.

Adhuc pauca estis / ⁊ vos multitudo expugnat. Nolite tñ timere pusillus grex. dñs enim sabaoth vincit nō in multitudie ſ in pauc. ⁊ vos q̄ dē crescere oportet. illos aūt minui. q̄ eccā iā declinat manifestissime i defectū. Ille q̄ vocat illa q̄ nō sunt tanq̄ ea que sūt ille qui infirma eligit vt confundat fortia. ipse vt exprimeret suā ꝓbiam moab. vos in suo benedicto nomine cōgregauit. verbū autem dei est. Vbi duo vel tres congregati sūt in noīe meo. ibi ego in medio eoꝝ sū. Testimonio ꝓphete. Bonū est ⁊ iocūdū hitare frēs in vnū. Dz nō est in vnū hitatio vrā. nisi sit in vob cōiter vnio volūtatū. Vos q̄b9 vnicā ⁊ pcipuū votū ē. iugiter ecclie videꝛ ꝓfectū. certissime nouerit q̄ nō nisi p̄ vnitatē habitura est meremētū. Recolam9 eccie nascētis infantiā. ⁊ videbim9 q̄ ab vnitate ortum habuerit ⁊ ꝓgressū. In vnitate crescam ꝓplebit. Nā in cubito vno ꝑsū mata ē archa. vn9 spūs. vna fides. vnū baptisma. hec tria eccīam fūdauerūt in eo de quo scriptū est. Audi ist. Deꝰ tuꝰ vn9 ē. ꝑsecat eccā in melius būficio vnitatis. Legit enī q̄ multitudis credēciū erat cor vnū et aīa vna. et erant eis oīa cōmunia. hāc vnitatis grām paul9 in sex in alijs nutriebat. Oīb9 inq̄t oīa facio sum. vt oēs in xp̄o lucrifaciā. Et iterum. Rogo vos fratres. vt idipsum sentiatis. ⁊ non sint in vobis scismata. Petr9 apostol9 eadem affectione ⁊ solliciitudine dua9. Ante omnia inquit mutuā in vobis caritatem habeatis. Pacē ait paul9 habete vobiscū ⁊ scīmonia sit. q̄ nemo videbit deū. habeatis igit vnitatē spūs in vinculo pacis. Nec enī iueniri pt forma exp̄ssior cōuersatiōis ā gelicē. q̄ vnitas soaalis. Illud eciā ꝓfab9 deuotis adiicio. vt in eccīa vestra cotidie ⁊ solempniter celebrēt obsequiū debite seruitutis. Dic i cātu sit in psalmis obseruātia iugis. hoc est enī sacrificiū laudis q̄ dñs postulat honorari. Sacrificiū inq̄t laudis honorificabit me. Angeli psalmodie libēter itersūt. si ordiata sit ⁊ ex deuotiōe procedat. / conuenerūt inq̄t ꝓpheta. / principes q̄uicti psallēt. ab9 in

medio iuuẽculaꝝ timpanistriaꝝ ¶ Et illud ℣ In cõspectu ãgelorꝝ psallã tibi deꝰ meꝰ ℟ Di aũt murmuratẽ in choro. si serpẽtina cõsilia sibilatẽ adiuuẽ. si paᷓue aiam a deuotioẽ sb trahũt ℣ furãt. si obrepũt cogitationes imũde/psallendo. nõ est hic psalmꝰ iocunda deorazꝝ laudatio/ hunc psalmodie ãgelꝰ iniciat assistit. clõgat aũt amici et pximꝰ. ℟ Dic igit in psalmis ℣ i cãticis ℣ i sacramẽto altaris. i elemosinis ecam vestra exerceat deuotio/ vt videant hoies opa vã bona. et glorificent patrẽ vestrũ q̃ in cẽlis ẽ ℟ Dies eni plurimi. societatis vẽ desiderio accẽdẽtur. et iiciate facultates eccie gtinuũ in redditibus suscipiẽt iucremẽtũ ¶ Ego ꝑmꝰ inter ꝑmos q̃ blesẽ restituerunt ecciam. michi satisfactũ fuisse credẽ. vsq; ad plenitudinẽ voti mei. si videẽ fabricã nre eccie gsurgere ad pfectum. domos claustrales disponi ℣ erigi/ vtẽsilia ℣ cenamẽta multiplicari. numerũ canonicorꝝ vȝ ad octogenariũ crescere. ℣ ordinabiliter in eccia mistica. hec anteq̃ moriar videant oculi mei/ vt magnificet aia mea dñm/ claudãq; diem nouissimũ cũ exultatione et i cantico symeonis ℟ Nunc dimittis seruũ tuũ dñe scdm verbum tuũ in pace ℣ Dũmodo eatis vnũ si et singuli.

¶ Irridet dyaconꝰ q̃ ꝑus fetas abhorrebat. ¶ Epla lxxix.

¶ Magẽ. p. blesẽ bath. archid. dilecto amico suo ℟. ℣ Salutẽ ℣ caudꝰ negociari. ¶ Quis celũ terras nõ misceat. et mare celo? ¶ Credendũ est de leui posse contingere. quicqd vix vsus abhorret. ℣ cquid natura ꝓhibuit is qui mulierem sexum a puericia detestatꝰ est. qui i eiꝰ ignominiã. semper linguam detractionis armauit. nũc in foueam quam semp vitarat cadit ¶ Et qui in supbia et in abusione quondam mulieribꝰ insultabat. spõte sua se iugulis mulierbꝰ alligauit ¶ Gaudeant itaq; mulieres quia de persecutore suo tũ ꝓhouere feliciter. ¶ Captꝰ est lupꝰ ab ouibꝰ. ℣ a gallina simplicã. deꝑhensa est vulpis astucia. pditissime hoim q̃ te incantauit herica/ q̃ cerebrũ tuũ exturbauit hernis. vt gutturi tuo laqueũ inexcrtabilẽ inicres. et abiecta iocũdissima libertate. ignominiosam eligeres seruitutẽ? ¶ In eo siquidẽ in quo deliq̃sti iustissime puniuit te deꝰ. nã hodie obstruunt mulieres os loquẽtium iniqua. q̃ toties a te sustinuerũt lingue pcaos iniurias/ vt verbo beati augustini vtar ¶ Naugasti. vxorẽ duxisti ¶ Datus tibi fuerat in exilium dua q̃ sic ducere/ ¶ Nã ℣ hec ipsa ductio nichil aliud est q̃ a bono fame/ ℣ a tranquillitate aimi. longius expulare ¶ Nõ est sine plurima incõmoditate copulacõiugalis. vixq; posse obtineri creditur pax aimi cũ vxore. ¶ Refert valerius maximus q̃ socrates rogatus a quodam adolescentulo vtrum vxorem duceret. an a nuptijs abstineret. ¶ Respondit ei qđ̃ cor̃ faceret penitere. hinc te inq̃t

solitudo. hinc orbitas. hinc generis interitus. hinc heres alienus exapi et Illinc perpetua sollicitudo. contex t9 querelarū. dotis exprobratio. affi nitū importunitas. garrula socrus. lingua successoria. incertus liberoꝝ euentus Phonoeeus rex ille nomi natissimus in thesauris distributis pocus ꝯ retentis. die qua decessit le gitur dixisse leonato fratri suo nich il sibi defuisse ad plenā felicitatem si defuisset vxor. Leonato querenti causam respondit Haūt hoc omēs mariti Teste hieronimo aureolus theophrastus in libro de nupcijs q rit. an vir sapiens ducat vxorem. Et cū diffinisset. si pulcra essꝫ. si bn morigerata. si honestis parentibus. si ipe sanꝫ & diues. sic sapientē posse nubere. Statim infert. Hec aūt in nupcijs rarissime garrūt vniuersa Multa sūt inquit q necessaria sūt v sibꝫ matronarum vt sint parose cis vestes aurū gēme sumptus. anālle supellex varia lectice. & exedra deau rata Notꝫ aūt cōtinuantur gar rule questiones. Illa inquit ornati or pedit me in publicū. ego despec tice Illa ab oībꝫ honoratur. Cur aspiciebas vianā? Quid cū anālla loquebaris? Quid attulisti de nūdi nis? Non amicū habere possumꝫ. non sodalē. Alterꝫ amorē suū odiū suspicatur Pauperē alere difficile ē. diuitē sustinere tormentū. Di deſor mis/nō est cum ea iocūda societas. si pulchra erit. diligitur/ei iugiē in herebis. ita vt te totū habeat ab ne cessatioꝝ tuoꝝ ptiçpatione semotū Pter qđ amicitias cū alijs contrac tas euacuas. atq; bonū fame ꝓpo situ amittis Versꝫ es omnibꝫ in fa bulā & derisū/ insup sustinere nō po teris/vt cū alio/vel aliꝫ cū ea loqua tur/timeres tibi p amasiū recentē il ludi / qm in interiori hoīe nulla trā quillitas ē sū ea/nec ābū nec somp nū sine ea gustare libebit. Dictante enī te/q in absentia tua locutionis oportunitas pateat corruptori Su per te oībꝫ si gferas anxietati. de cor pore pter aīc q fame dispendium q venia quā dispergis. Plura sūt cor mēta inestimabiliter q tibi ociūtur/ ꝯ de quibus affluis solacia. ymo totus effluis & erubescis Cū ma rius filiā suam dote diuitem. forma nobilē. fama celebrē. genere illustrē. metello in cōiugio obtulisset respō dit metellꝫ. Malo mātq mecꝫ esse ꝯ suus Cui mariꝫ Immo ipā tua cīt/ virum inquit metellꝫ. oportet esse vxoris. Nā ratione logice. Talia sunt ꝑdicata qualia subiecta esse p miserunt. Dic vrbanitate vbor. di uertit ab oneribus orsū suū Adde q nulla ē vxoris electio. Qualiscū q aduenerit habenda ē/ si iracūda/si fetida/si superba/si fatua/si deformis. Equus/bos/asinus/canis/et vilissi ma māncipia. sedile ligneū/vrceoli & lebetes/primus probātur/& sic emū tur/sola vxor non ostenditur. ne an te displiceat ꝯ ducatur. Quoscū q dilexerit illa licet ingrati sint/tibi tn amādi & colendi sūt Di domū tuā ei regendā cōmiseris seruiendum est Di qđ tuc dispositioni te seruaueris. sīc te sibi nō habere putabit. cōuer tetur in odiū. et tibi si pōt veneno

epiaũ cogi tabit. Anus aurifices. a riolos. institores gẽmaz. z sericaz vestiũ. si intromiseris/periculũ pudi cie est. si prohibueris. suspitionis iniuria Lucia virũ suũ interfecit quẽ nimis habebat exosum. lucilia suũ quẽ vehementissime diligebat/ hec poculo amatorio. illa veneno tetau ra monstrorũ domitorẽ/veneno do muit mõstruoso dũ in sanguine nes a quem occiderat hercules. sangui nem z vitã occisoris appetijt Nec oz valentiniano imperatori eminẽ tiorem eligens vitã. pudicicã vo uit/ nec vnq̃ carnem suã ad moty illicitos relaxauit. Vnde ei iam oc togenarius moerebatur. audiretq; su orum triumphorũ. quibus celeberrimus erat/dixit se in vna sola victoria gloriari Requi situs autẽ de illa victoria. hostem in quit meũ pessimũ. carnẽ meã. sem per oppressi et vici. Porro liberorũ causa vxorem ducere/vel vt nomen nostrum non intereat/vel vt habea mus presidia senectutis. certis q; u tamur heredibus stolidissimũ est. Et que sũt senectutis auxilia nutri re domi. qui aut prior te forte mori atur. aut perditis moribus sit. aut ei ad maturam etatẽ peruenerit. ei nimus viuere videamus? heredes me liores z certiores sunt. quos arbitri o tuo eligas. amici et proximi q̃ quos inuitus habere cogaris Mu lier quãtũ ei q; honesta sit et pudi ca. q̃tius potest deponere vestem. solet abicere honestatem. Vnde z herodotus ita scribit Mulier ei ves te deposuit verecundiã Nec illam sati am iuuenalis cẽsebo pudicicã fre quẽtius relegisse/nulla te prodita tia mulierz malignitas in hanc mi seriã dicere cassetCanius poeta lenis facidie z ioande reprehensus a li nio pene graui et vxorando/q̃ mul tazz feminazz gauderet amoribus. nostra inq̃t philosophia partia pare non poteris. dũ a tot partia paris. Non enĩ iunonẽ eo iecore amat aci us/quod multi vultures i multa di uellũt. Cui canius Nec q̃q; labo re surgo cautior Nec oppressor/aerem resumo alacrior/vices noctiũ dices hilarant. sed tenebrazz perpetuitas instar inferni est/ non arguo nupti as in quibus magnũ est xpi z eccle sie sacramentũ. z te nuptias cõtrazz isse/z qđ mirabily est. te nõ esse vx oriũ. inestimabiliter miror eoq; max ime. quia vehementissimus eras in studijs. z notissimus philosophie professor. Legimus q; ei aero co garetur. vt post repudiũ terentie. vx orẽ ticij duceret. prorsy omne ma trimoniũ rennuit dicens se philoso phie et vxori vacare nõ posse Scri bit beatus hieronimy. quia teste eu uippedis tragidie in mulieres male dicta sunt. et q; epicurus/ei discipu lus eius leontion duxisset vxorem dixit sapienti carissime iocunda con iugia. eo q; plura grauissima incom moda. breuibus nuptiazz delicijs sunt admixta Pacuuius fiens ait uiano suo. Amice arborẽ habeo in orto meo infeliassimam. in qua sus pendit se prima vxor mea quam habui. ab eadem/secunda vxor me a elegit suspendium. Ab eadem

se suspēdit ⁊ teraa Cui rñdit amicus Hiroe te in tātis successib9 lacrimas iueniſſe Et idem dij boni/ arboꝛ illa a quot dispēdijs te suspendit/da michi saraulos de arbore tua/vt in sozte vxoꝛis mee viuificetur ⁊ creſcat/hec arboꝛ tibi neceſsaria eſſet Noueris āt cōtuberniū iſtud ne dicam mūmoniū/infaustos habituꝝ cuēt9 Quicqd enī in eo factum est/gtra deum ⁊ aplicas p̄ sumptum est sānctiones Ecas equidem elect9 in sozte dñi/atq; in ordinem dyaconatus ascenderas eo q̄ sozte pretextu matrimonij ad vota nouolasti/vt cum appetitum noue libidinis saciaſſes/cationē cōiunctionis illiāte/diuoꝛciū celebrares Vꝛoꝛo nō preter aīme discrimē periculosum est tibi ita penitus tue vxoꝛis illudere qui sui generis titulos nimis humiliaſſe frequēter cōqueſti sunt/eo q̄ te in suc parentele ptiāpiū admiserūt Hideo te incuitabilibus angustijs arāiseptum / quia siue in mūmonio pseueres /siue ab vxoꝛe diuertas/ vite aut fame piculum nō euades valeas ⁊ negociare consultiꝝ

¶ Exhoꝛtatio ad perseuerantiam religionis

¶ Epla lxxx

Petrus bleseñ bathonicñ archid tūno anuo suo G Salutē et īmarcessibiles patiētie fructus ¶ Fama est q̄ relig interdictū ponere de migrando atq; salutata a primo limine egregatioē sāctoꝝ diās q̄ inuidiam tue dom9 ⁊ periculum in falsis fratrib9 /sustinere nō potes vel nulla vel frustatoꝛia est tui exercitus occasio cui cedere debuisset ad gloriā habere vnde emul9 iuderet nā solos miseros ignoꝛat iudia viri fozte exatat ad virtutis experimētū alieni liuoꝛis oculus nec mētis oculos toꝛpere pmittit inuidia detractoꝛ Jacob qui in baculo suo iordanē trāsierat non tedüſſet cū duab9 turmis nisi eum inuidia esau agitaſſet Joseph non impassēt egypto nisi ipsum frm̄ inuidia vendidiſſet Scriptū quippe est Abel esse nō potest quem caym malicia nō exercet Inuidebat fozte tibi aliquis sed habebas vindicem tuū Et q̄ aduersus innocentiā tuā engrebat toꝛmenta iudic suū gerebat in mēte toꝛtoꝛē Nā iuxta vbū ethica Justi9 inuidia nichil est que ptin9 ipsū Auctoꝛē toꝛquet exercitans animū Nōne toꝛmēta sūt ex bonis aliox marcescere/egrescere/ deperire Audi poetā Inuid9 alterius marcescit reb9 opimis Audi alium ꝓpietatē inuidie assignātem Insultare malis rebus q̄ egrescere letis Audi salomonē Stultū inq̄t interfiat supbia ⁊ puulū occidit inuidia pusillanimitas enī iudiam parit In eo enī q̄ alio inferioꝛē ⁊ minoꝛē se reputat malicia in ipso ignē liuoꝛis inflāmat Sustine ergo q̄ inuidi et emuli tui seipsos decidāt vt gladius eoꝝ intret i coꝛda ipsoꝝ Vane golyas īterfect9 ē gladio q̄ dauid exiaū intētabat Aman suspēs9 est in patibulo in q̄ suppliaū

destinauerat mardocheo. verbū salomonis est. Qui mittit lapidē in altum. sup caput eius cadet. Nec enī lex equior vlla est. q̄ necis artificē arte pire sua. Cum hec pestis tolerabilior sit iudicioso q̄ inuido. nimis delicatus es. si tui emuli. cruciatum sustinere non potes. Detractores deo odibiles. sicut apostol9 dicit. q̄ to malignius tuā deprauat innocētiam. tanto se probant inferiores. & magnificentius tue virtutis titulos extollebant. Teste poeta Dūma prāt liuor perflant altissima venti. Quor vita fauorabilior est ad gloriam. actiores inuidie sentiunt mor sus. Vrit enī splendore suo qui preuenit artes ista se positas Legitur q̄ cū platoni. eius socij inuiderent quesiuit a socrate magistro suo. qualiter eor inuidiā declinaret. Cui socrates Esto inquit vt tersites In q̄ manifestissime declarauit ibi deesse inuidiā. vbi virtutū gracia nō adesset Innocentia xp̄i. stimulos inuidie nō euasit. Vnde & q̄q̄ pplat9 agnouit. q̄ p inuidiā tradidissent eū. Nōne hic est fabri filius? Dicebāt nō est hic homo a deo qui sabbatū non custodit In beelzebub p̄ncipe demoniorū eiat demonia. Quē nō mouerent verba hec que de fornace inuidie procedebant? Dicit senex in andria dicet. Si velles humilitati et patientie militare. inuenires vniuersos sine inuidia & amicos pares

Legitur q̄ iulius cesar audita morte cathonis compassus est ei9 morti et egregium ciuem adeptum de medio & ablatum reipublice deplorauit professus est tamē q̄ catho actibus eius. et q̄ ipse glorie cathonis inuiderat. Nichil in te glorios9 video. q̄ habes inuidos. q̄ odientes te affligis & vris. atq̄ in deliciis tuis cruciat inimicos. Vereor tamē ne aliud q̄ inuidia statū te excludat a claustro Noui enī tui animi leuitatem. Et si publice vox creditur non inuidiā claustraliū fugis. sed seculariū sequeris voluntatē Vide ne sub pretextu maliuolentie alicne. tuam velis palliare maliciam. & egredienti claustrū. ingressum tibi prepares ad gehēnam.

Exhortatio ad amorem studiorum // Epistola octuagesimaprima

Magister p bleseñ bathī archidiacon Dymoni Carnotēñ canonicū salute mētis et morū deputorū honestatis Animā meam quā tua inualitudo plurimū contristauerat. tua conualescentia iocundauit. Nunc oūt me in plenā exultationē animi reformare. si relictis puerilib9. maturioribus intenderes. qui fines puericie iam excedis. Spes equidem agricole vehementius hylarescit. si plantam quā excolit. florere conspicat. fructūq̄ promittere tempestiuū Ediuerso grauiter animo cōsternatur. si planta nunq̄ turgescit in florem. si se tantum diffūdit in ramos et in degenerem foliorum luxuriat vbertatem. Nunc tempus est vt honestioribus studijs te impēdas. atq̄ prurientis primicias puberta tis. sub artiore nodo custodie. et prouidentia vigilantiore cohibeas

Obrepūt equidē desideria carnis· que latenter exterminat graciā studiorum· et sub quadam etatis indulgentia militant in dispendiū honestatis· Si modicum delibasses de amore sapientie et dulcedine studiorū spes virtutis in te multi seruire arbitrarent Nam cum hactenus sub virga discipline et sub iugo fueris magistrali te doctoris instātia quasi quadā sigilli violenta impressio informauit ad mores· Et certissima virtutū exhiberes indicia si timorem in amorē si nō ritatem in desideriū cōmutasses Cū studiū sit vehemēs animi applicatio/ad faciendū· meditandum de aliquid/ studiosus esse non potest nisi aīm voluntaria discendi affectio non accendit Qui autem in talibus negligens est aut remissus· nō multum dissimilis est ab eo qui languēte appetitu/ atq; insipiente palato· cibum recipit· adhoc q; contradictorii os gule· fastidienti stomacho violēter intrudit· Si semel suauitatem sapientie degustasses/ omnia preter illam in fastidium tibi verterentur Habet enī incōparabiles thesauros deliciarum· atq; omnium bonorum gratiam largitur ad plenum et ad hoc forte verba illa salomonis respiciūt Super salutem inquit et omnē pulchritudinem dilexi sapientiam et proposui pro luce habere eam venerunt inquit michi omnia bona pariter cū illa Amore discendi admisso egre admittit/atq; in desideriū transiens· sua se voluptate perpetuat / et cum vita hominis limitatur· Legitur et solon temporibus suis atheniensis prudentia gloria singularis· cum in vltimis laboraret/assistentibus suis amicis et inuicem conferentibus caput erexit Interrogatus cur hoc feasset respondit/vt cū istud quicquid id est de quo disputatis percepero· moriar· Carneades phūs laboriosus sapiēs tic miles· xc· annos cōtinuauit et cōsummauit in studijs· Tu vero vix in studijs quadriennium compleuisti et abiectis studijs· temporalium rerū solliciatudini te immisces· Rem tuam affectas disponere/ que proculdubio periclitabitur in manibus tuis/ et insuper euolabit in ventos quod hactenus didicisti· Dao quia vt filius seculi scienter appetis diuicias /sed consultius et fortius ageres· si cum salomone sapientiam diuicijs anteferres· Studijs equidem et diuicijs parcē vacare non potes· Nec aiam illam dignatur inhabitare prudentia/quā videt infectam desiderijs· et curis terrenis inuolutā Scriptū est quia in maliciosam aiam nō introibit sapiētia/ nec inhabitabit in corpe subdito peccatis· Quōdā aūt phīce professores execrabātur diuicias· nec putabāt cū earū solliciatudine posse aliquā obtinē prudētiā· aut digne in castris disciplinalibus militare vbū poete ē Quis loc9 ingenio nisi cū se carmine solo vexāt et dominis cure· in seq; feruntur· pectora nra duas nō admittentia curas· Magne mentis opus· nec de lodice parandā· Sollicite curius et equos faciesq; decorum Aspice et qualis rutilum confundat ermis Ideoq; cum pater democrij filio suo tantas reliquisset diuicias·

quib9 exercitum regis ꝑsis/poterat una die pauare Democrit9 pri monitū suū donauit ꝓie/q athenis in discendo ℟ docendo-dies suos cō tinuans/studioz9 miliaā gsumauit in aurea paupate Crates thebanus ꝓiecto in mari nō quo ponderē aur Abite inquit diuitie pessime-ego vos submergā-ne submergar a vobis Anaxagoras cū post longa tempa studioz9 in ꝓriam redijsset/ꝓpriasq possessiones ex longa absentia sua inuenisset cnoemuter dissipatas-pijssem inquit nisi hec mee diuitie pijssēt Verbū socratē fuisse diak-neminē studiosū fieri nisi se mediocriter paupem opinetur Nā sicut supuacuas opes teiat/sic paupiatē si tolerabilis et mūda nō est-studiū nō admittit-hec enim vrit aīm/hec subuertunt Diait ethicus diait Cui non conueniet sua res vt calcei olim Di pede maioz erit subuertet/si minoz vret Quoniam igitur tibi copiose ꝗtulit de9/vt scolarem possis ꝗtinuare miliaā/rogo moneo/cōsulo/vt laudabile tue ꝺo lis iniaū/pleniozē studio ꝓsequar9 q ad temp9 diuitiaū acq̄sitione sus pensa/totū te impēdas amoi sapiē tie/aui9 accessoria ℟ subseutia cūt testimonio salomonis bona tpali a pite q eterna Valete

¶ Arguit aisterac q2 deāmas auferūt ℣ Epla lxxxij.

Dei grā cātuarien archiepc totius Anglie pmas q aplice sedis legat9/ dilectis in xpo fratribus q amicis Abbati et Cōuentui asterac Salutem q cōsiliū salutare Licet vos diligam9 in xpi viscetibus q in caritate nō ficta/grauem tñ et publicā ad vos ℟ de vobis q telam deferre cōpellimur Nā cum p grām dei dom9 vestra notissima sit in obseruātia ordis q ꝓfessionis sc̄itatis/periculosū est p re modica titulū q gloriā tante opinionis ꝓdere atq cōuertere in fame dispēdiū/ cōpendiū tpale Inter vniuersas ordinū varietates-quib9 decorata est sponsa xpi-nullus ordo virtute sta grātior/null9 sci nois odore suauior est in xpo q9 vester/si rem vnicam a mouentis de medio/p quā hostis humani generis sinceritatē vestram attēptare pīsumit Datis q omniū malor9 radix est cupiditas/publice tñ diak q nosmetipsum cū lacrimis recensem9 q vsq ad cōgregationes vestras ausa est irrumpe illa transgressionis mater/magistra noxie/ ꝑpupilaria inq̄tatis-q auriga malitie-sciatica virtutū-seditiosa origo fouea scādalor9 Renūciastis mūdo q cupiditatib9 ei9 atq cū iosue vestram in vobis spiritualem ihesum subuertistis Dententiam maledictionis incurrit qui reedificat ihericho/ ℟ cum achor filio carmi lapidibus obruitur qui de anathemate ihericho/capuisse conuincit Verbū thobie est-vide ne furtiuū sit-furtum siquidem cōmittitur quotiens res aliena inuito domino cōtrectatur Dedecus ℟ rapine crimen in iure ciuili furtum improbius diffinitur-Nemi nem predonem vocam9 aut furem

ß veremur ne vrām suggillet opinionē si tē cōcupiscitis aut capitis alienam ¶ Una oīm vox ē qz asteracēn ordinis professores tāto differētio p̄ cēteros triūphales scitatis titulos referūt quāto expssiō religiōis aplice vestigijs inhereant nisi cū in tenuitate caboxx in asperitate vestiū/ in vigilijs/in confessionib9 /in disciplinis in psalmis in humilitate hospitalitate obedientia caritate ¶ cēteris quib9 fructus vite seminatur in terris dēpmat carnem/ spiritū erigatis angelice vite vos hoies cōparent ¶ Nisi cū vobis in fauorem plenissimū laus hoīm cōis assistat/ vnū nisi clamat in cōtrariū tantāq; gloriose opinionis facem deuoret Et que est ista maledicā cōiunctio nisi que a xp̄i grā z fauore hominū vos disiūgit ¶ Inuiti et volentes hoc dicim9 sed ad dicendum murmur vniū sozz z cōis q̄monia nos cōpellūt vota ¶ lingue oīm in vre scitatis p̄ comiū laxarēē nisi capet qđ alienū ē nisi moachis z clericis deāmas auferetis hec est cōiunctio quidem et dictio satis modica sed que vitam vrām nō modice dehonestat ¶ Testimonio sacre pagine deāme tubuta sunt egentiū animarū Et que ē hec iniuriosa īmunitas/ vt exempti sitis a deāmarū solutione quib9 obnoxie terre erant anteq̄ vre essent ¶ que solute sunt hactenꝰ ecclijs nō psonaz obtētu sed terrarū ratiōe ¶ Di in vrām possessionem terre deuolute sunt / quare in hoc periclitatur alienū ius ¶ Nam ad vos terre iuxta cōem equitatē cū suo onere transierunt vt quid in alienam iniuriā terras ¶ nutrimenta vestra p̄legiari facitis vt auferatis quod alienū est ¶ Nūquid abel de nutrimentis suis dominū non respexit ¶ Nūquid iustiores estis p̄mo omniū iusto vt vos cōtra dei iustiā erigatis ¶ Per prophetam precepit dominus deāmas inferri in horreum suum vos ab eius horreo iubetis auferri ha bet iustiā diuine legis vt in leuitarum sortem cedant deāme ¶ Vnde ¶ iustice dei manifeste resistit/ qui ministrus ecclesie nititur ius deāmationis auferre ¶ Hanc z ex hijs z consimilibus satis liquet q̄ si virtus obedientie esset in solutione deāmarū aut reddituum / aut in exhibitione iuris alieni facile detractaretis obedientie iugum ¶ Hilites galliarū si bi ius deāmationis vsurpant nec vestris priuilegijs deferentes eas a vobis potenter extorquēt ¶ Aduersus eos debetis insurgere/non aduersꝰ clericos aut ecclias clericoz debetis reuolere vos quādoq; fuisse clericos atq; sacramenta salutis in eoz ecclijs percepisse ¶ Sed xp̄iane pfessionis vinculum z deuotio filialis affectꝰ priuigualcs induit et sub religionis pretextu transijt in g temptum non ponim9 os nostrū in celum nec de facto summi pontificis disputamus ¶ Sed si dōnun9 papa indulgentia speciali q̄nq; priuilegiauit vos dū ecclesia vester in pauptate gaudebat dum in vsus egentiū suetenuitatis viscera liberaliter effūdebat potuit tolerari ad temp9 licet in communem redūdaret iniuriam

quod causa necessitatis fuerat introductū ¶ Nunc autē qñ vestre possessiones multiplicate sunt/ eaā in īmensum. pruilegia hec potius ambitionis q̄ religionis instrumenta censentur Quicquid indulgeant priuilegia romane ecclesie vobis expedire non credo. contra conscientiā vestram q̄ alienū est vsurpare Quod si a sede illa publicū emanasſ edictum q vbicūq; inuenerit is clericos aut alterius habitus monachos equitātes vobis liceret eos de suis exactionib9 deicere et equos in vsus proprios retinere? Quid interest/ equos rapiatis an decimas nisi quia decima res spiritualis est et ideo sacrilegiū in decimas committitur q̄ in equos? Cum dominꝰ precipiat decimas solui. quis contra eiꝰ preceptū potuit dispensare? vbi diuina et humana iussio sibi inuicē contradicūt. obediendū est deo magis q̄ hominibus. Cumq; sint due leges exterior et interior. interior semper preiudicat. quodq; puritas conscientie dictat michi. exteriori precepto fortius est et omnē indulgentiā alicne dispensationis euacuat. ¶ Dī filij israel de mandato domini/ et ob retributionem longi obsequij quod egyptijs impenderant eis vasa argentea et aurea abstulerunt. non expedit vos hec ad consequentiam trahere. nisi constet dominum hec mandasse. ¶ vos nobis tanq̄ egyptijs. longe seruitutis obsequiū impendisse. Consultiꝰ ergo q mo destius agentes. date operā vt predicte ambitionis nota. que vīe sanctitatis titulos dehonestat abscidatur a vobis. nec pro reb9 pereuntibus cōmune in vos scandalū exāterē. vel illis per quos scandalū venit ¶ In restitutione alicne rei non credatis conditionē vestrā in aliquo ledi nam si quid vtilitatibus vestris deperit. in hac parte. deuotio populorum que nunc erga vos plurimū turbata est totū hoc plenioze munificencia restaurabit. Quod si pertinaces vos q inflexibiles exhibetis. vinculo anathematis innodabimus vniuersos qui aliquid vobis dederint aut vendiderint. vnde ius decimationis obueniat / atq; in eūdem damnabimus q ad thronū summi iudicis appellabimus. ne quis huius vinculū excōmunicationis absoluat. principium eāā fauorem in hoc plenissime obtinebimus/ vt gladio spirituali manus ciuilis assistat. et quicquid contra principale edictū venditū aut donatum vobis fuerit confiscetur. Antēq̄ ergo res in deteriorē vergat exitū. vestre fame maturius prouidētes. velitis assuescere solutioni decimarū/ illarū maxime quas cū maiore olim cautore ¶ odio vsurpatis et q̄s clerici siue monachi hactenus perceperūt. ¶ Nam si de nouenalib9 tm̄/ sicut beate recordationis adrianus papa constituit. decimas retinentibus nobis in ea re dampnū erit tolerabilius cuiusdemolimenta non sentim9 Verū iuxta philosopi sententiam ¶ nō sine dolore amittitur quod delectabiliter et cōmode possidetur

¶ Exhortatio vt diuerāū inē cōsanguineos celebrēt ¶ Epla lxxxiij.

Qarissimo domino ⁊ amico H. dei gracia Exonien̄ epi̇scopo/ walt̄ de constant̄ Oxenefordē Archid̄ Salutē in eo qui iudicat fines terre Cū plurima litterātura vsuꝫ et experientia negociorū prudentē ⁊ arcū̄ spectū vos fœrint in decisione causarū̄/miror ⁊ mirantur ceteri qui sunt in vtroq; iure periti quare robertū̄ et pſmunē consanguineā suam celebrare diuorciū̄ tanto tempore distulistis maxime cū mandatum domini pape super hoc habeatis expressū̄ et cū sacri canones detestabile reputent cohabitationē taliū̄ sustinere Testes equidē legittimi nulliq; exceptioni obnoxij pducti sūt quū si in causa hac verbis fidem nō fœrunt ad plenū iuxta clausulā illā litterarū̄ domini pape vt dicatur ⁊ aliorū̄ plurū̄ auctoritate eāā fabiani ⁊ celestini atq; aliorū̄ sc̄orum pr̄m qui post eos ꝓpinquiores/ ⁊ saniores testionij erāt admittēdi sūt/ vt sit lucerna pedib9 viis/ ad q̄rendā iustitiā in iudiciū̄ diligens inq̄sitio veritatis Quito enī peccūm flagitiosi9 ⁊ imanu9 ē inest9 tāto scrupulosi9 certitudinē cōsanguinitatis exq̄ri oporteat vt in celebrādo diuorcio sūa iudicia nō vacillet Nichil enī dissimulanter agere iudicā licet vbi veritatur pericl̄ū aiarū̄ Ideoq; amicor̄ parate fatigationib9 ⁊ expēsis qui iam alteutrā debuerant repotasse sūiam/qui eāam libent̄ secūde ⁊ tertie pductiōi tenūāant si p̄ testificata aliorū velitis expedire negociū̄ Di ad pleniorem noticiam rei alia productione opus est ipsi iudicio ⁊ productioni secūde se offerant/vtrum velitis eligite/dummodo vltr9 nō velitis in eorum iniuriam frustratorias dilationes inectere Porro vnū in hoc negocio est qđ papue vos molestat Nam cū ille robertus sit p̄mogenit9 vnigeniti fris mei ⁊ ab ipō ratiōe p̄ris quasi a capite series pentele nostre tota dep̄deat Veremur ne q̄ūctiōis in este viarū̄ trāsfūdatur ad posteros Cōcipiet enī tota successio corrupte lam si a capite mēbra si a fonte riuuli si rami a stipite legittime non procedant Dacra eq̄dē scriptura testante/filij incestuosorū abhominabiles sūt deo Et siant btūs gregorius asserit Ex incestuoso concubitu ples legittima nō succrescit/ saaatq; igitur prudētissime pater vbū abbreuiatū ⁊ mādatū dñi pape qđ hactenus sus pēdistis sū moratoria dilatiōe mā apertis effectu aut recurrentib9 lr̄is nos velitis instructe / quare in cā ista procedere nō possitis Valete

Excusantur epi qui curiam regē frequētant ⁊ Epla lxxxiiij

Alexandro dei grā sūmo pōtifici Ricard9 Cantuarien̄ eccie humilis minister /devotū humilitatē et obedientie famulatū Detractores deo odibiles/serenitati vestre de nostris epis enormia suggesserunt Asserentes q̄ venerabiles frēs nostri H. winton̄ ⁊ G. elien̄ atq; iohānes norwicen̄ episcopi sequentes odorem munerum ⁊ omnino abiecta solliciudine pastorali. militie ne dicam malicie curialis. fluctib9 se immergūt. Dicūt q̄ iudicia sāguinis

exercẽt. Ideoq; tanq̃ viri sanguinũ a sacris abstinent et ad mensam domini nõ accedũt. Eapropter iuste ẽ sa est aduersus eos indignatio vestra. nobisq; penam indiat. si exẽplo huiusmodi canonicæ nõ punim9 In honestũ siquidẽ est grauiq; aiaduersione dignissimũ si est in hac pte oratione mendacium/veredicũ. est mẽtita ẽ iniquitas sibi Nã vt exempla m9 pauca de multis/dicãt epõ/null9 ẽ afflictis ppatiẽtior null9 i oculis suis humilior null9 i altaꝛi deuotior. null9 i bñficijs ppfusior. vñ siquidẽ vnguẽtũ effusũ est nomẽ eius et elemosinas eius enarrat ois ecclia scõz. Eliẽsis aũt ex q̃ iuxta bñplacitũ nũ formã. citra oẽm infamiã tñ/ vt quasi de habũdanti suã purgationem innocẽtiã declarauit. plene vt efficaciter impleuit epm. scãq; et honesta conuersatione. mẽdaces ostendet. qui maculauerũt in noxiũ. Ipe et epi nocuerũ. cui honestatem vt prudẽtiã frequenter dñi ad vos a domino rege mitteret. diuina cõuersatione et experientia didicistis. ecclias suas pauperes inuenerunt sed possessiones earũ prudenter et strenue reuocantes. et amplissime dilatantes. ipsas nũc in statum optimũ erexerunt. Non est equidem nouũ. q̃ regũ consilijs intersint epi Decet enim honestate et sapientia. ceteros anteceדũt. sic expeditiores ecclie et efficaciores in reipublicæ aminis tratiõe censentur Quia sicut scriptũ est Quis9 salubriter disponit regnũ qdnõ regit ẽ consilio sapiẽtũ. Scriptũ eãdem legitis Ve terre cui9 rex puer ẽ et cui9 principes mane comedũt Ubi terra est. cui9 rex sensatus est et cui9 principes vescũtur tpe suo. In quo notatur eos. consilijs regũ debere assistere. qui sciãt/ et velint/et possint paciẽtib9 ppati/ pari terre ac populi saluti prospicere. erudire ad iusticiã regeꝛ. iminẽtib9 occurrere pericul vitecq; maturioris exemplis informare subditos. et q̃dã auctoritate protestatiua. psũptionẽ malignãtiũ cohibere. Regnũ hebreoꝛ tpib9 reboã nõ fuisset diuisũ. nec necessissent ab eo decem trib9. si prudẽtiores viros sibi cõsiliarios elegisset. Cũ aũt esset samuel pphẽta inter eos qui iuocabãt nomẽ dñi regnũ tamẽ dauid erexit et firmauit cui9 solliciũ. institutio samuelis Rex ezechias oppressus a sennacherib. et quasi in extremis angustijs pstitut9 p ysaiã a uitatis liberationem et bñficiũ cõsolationis obtinuit. Helyze9 acrisiã syrie induxit/ vt eius bñficio samarie obsessores cõuertũtur in fugam Joiada sacerdos ioas filium othosie a facie athalie persequẽtis abscõdit/quem cum erexisset in regem. scis eũ moribus informauit. Dz ioada mortuo. cepit ioas a dei legitimis declinare. quẽ cũ zacharias argueret. eũ lapidib9 obruit vt cõtriuit. In quo manifestissime liquet/ q̃ vtilis et necãria sit cõuersatio et doctrina ustoꝛ hijs qui pli regimẽ acceperũt Nã tpib9 ezechie regis non fuisset exterminatum regnũ iudeoꝛũ. nisi aduersus iheremiã q̃ publice cõsulebat vtilitati. preualuisset mendacia pseudo prophetarum. Unũ noueritis qz nisi familiares et

cōsiliarij regis essent p̄fati epi· supra dorsū cām fabricarent hodie p̄cores/ q̄ īmaniter ⁊ intolerabili ter opp̄rimēt clerū p̄sumptio layca lis ¶ Nūc aūt si q̄d in cām attēpta tur iuriā/ auctoritate p̄tificali or ripiē Aut si ad hoc ecclastica censu ra non suffiat/ spūalis gladij defec tus aulī suppletur et ad eorū arbi trū p̄napalis aīaduersio exercēt· ¶ Di q̄q; vt fieri solet aduersus īn sontes/ regis indignatio vehemēti us exandescit eō p̄ab9 tempaē ¶ Istis mediātib9 māsuescit ira simplices/ iudiciarij rigor· admittitur clamor paupm/ cām dignitas eri gitur· relenāt paupeū indigentia· firmat īm clero libertas· pax in po pulis ¶ In monasterijs quies/ iustici a libere exercēt· superbia dep̄mit· au get layorū deuotio· religio foueē· dinḡūtur iudiciā· leges acceptāt· decreta roāna vim obtinēt/ ⁊ pos sessiones ecclastice dilatantur ¶ Isti singulis p̄apuis solēpnitatib9 ·su is intersūt cōcijs· vbi elemosinarū largitione· cōsolatiōe pupillorū ac viduarū· subiectorū correctioē· atq; alijs scitatis opib9 ·redimūt dies quos in curia cōsumpserūt ¶ Decre archiep̄i vel ep̄i· qui in curia regis siculi cōuersāt· p septēniū aut dece niū a curia nō recedūt· nec refert vi uāt aut decesserint q̄tū ad ecclastī cārū possessionū custodiam· vel regi mē aīarū ¶ Ab hac eq̄dem curialita te nostros q̄q; volum9 ep̄os phi bere· sed p̄silios 7 p̄udētib9 viris visa est expediēs eorū cohabitatio cūm regem· quos si extraheremus a familiaritate illius/ subtrahēm9 q̄ etem monasterijs· oppressis solacū ecclijs libertatē· vnde liæt p̄pter in cōmoditates varias quas ibi susti nēt desiderio desiderarent egredi· publicæ cū vtilitatis obtētu· vī fra tū nostrorū consilio· nō solū in hac vita castrensi tolerari· sed ad eam trahi debucrant et cōpelli· vtilitatē quidē anglicane ecclie· et maliaam detractorū· qui vobis veritati p̄tra ria suggessērūt velitis pater ī libra equitatis appēdere· 7 qđ sup hoc ī oculis vestris acceptū fuerit nē p utati nūao vel lūs velitis ītimare Rei veritate p̄us vobis declarata oportuit· vt ad huius rei dcāsionē certius 7 p̄fidentiū p̄cedatis ¶ Nos aūt cū receptum9 vestre sanctitatis o raculū aplicæ iussionis executores efficaces cum9 7 deuoti· Cōseruet vos deus ecclie sue per tempora lon ga sanctissime pater·

¶ Increpatoria aduersus gulosū· ¶ Epistola lxxxv·

¶ Magister· p· Dei bath· archi dya· R· saresb· Salutē in de o salutari nostro· ¶ Di tibi increpa toria 7 solito duriora p̄pono· fraī hoc īsolētia tua· 7 iniq̄tas ex ady pe p̄odiēs· q̄ cum multis exhortacionib9 meis amicabiliter ⁊ blāde solliātata sit/ correctionis tamē be neficium nō admisit ¶ Di de salute aīme tue· aut saltem de īcolumu tate corporis cogitares· plus ani me et min9 corpori· munus ventri· et plus spiritui deseruires ¶ In aīme tue p̄iudicium cōiurasti/ atq; in ipsi9

grauamẽ ventris implorat auxiliũ aut ingluuies dũ ofa deuorãdo ui uẽ appetit sua voracitate mœstificat aiam et interioris hois lumen obtenebrat. Enœme tui ventris incrementũ patient9 sustinerem nisi ex eo grauissimũ iminẽt tuis possessiõibꝫ detrimẽtũ. Porro possessorẽ possessio tua imutat̃ ꝫ seqũtur q3 dũ vẽtre facis/ventre facit dom9 tue. nõ intelligis ruinã nobiliũ edificiorꝫ que magnanimitatẽ tui pdecessores extruxit. Dummodo edifices ventrem tuum pinguis aqualiculus propensos sequi pede extat. sed ventrosi parietes prohibentur extare. quorum altitudinem ꝙ robur humiliat ventrorum liber exaursus ꝙ iniuria pluuiarum. In domibus ruinosis non vetustatẽ ꝫ tuã vniũsi causãtur ineriã dũ te videt ad carnis delicias resolutũ in aute aucãa pl9 eꝙ solliciti ꝙ videt oẽs epicuri de grege porcũ Quicqd in te spũale fuerat totũ euacuat et peruertit carnalis ista curiositas. q nec te dies tuos dimidiare pmittet nec illud modicũ vite qd tibi supest cũ iocunditate transigere. Nã in tanta mole corpis aia quasi tenebris obsessa carceralib9 in spũale lumẽ respirare nõ potest. Membra vero sunt destituta officijs ex lõga desidia et corpe syncopas passiones expectãt Multi enĩ ex nimia gulositate torpescũt suaq3 crapulã remediãtur vomitu turpiter egerentes qd turpiter ingesserũt Galien9 equidem fidelissim9 ypocratis interpes teste iheronimo refert athletas quorꝫ vita et ars sagina ẽ diu viuẽ aut sanos esse non posse. aiasq3 eorum nimis adipibus. quasi luto inuolutas. nichil tenue aut celeste sapere/sed semper de ructu ꝫ ingluuie cogitare. testimonio ypocratis. Crassa ꝫ obesa corpora. neæssariã habent crebram sanguinis demptionem. et alios attenuationis modos. Alioquin paralisis podagra et alij morbi pestilẽtes erumpent. Ideo galienus. semper die dicãma. vite medianalis auxilij legitur sibi abstinentiam indixisse. nec facile aliquem infirmari qui frequenter abstineat. aut regulam. dicte modestioris obseruet. Legimus quosdam morbo articulari. aut podagrico laborantes pscriptione bonorum. et simplicioꝛe mensa. membrorum officio restitutos. Refert pompeyus trogus. q3 de terminus ille tyrannus sicule dyonisius. dum gule et ociositati vacaret. lumen oculorum perdidit. Nichil enim magis predatur oculos q3 ingluuies ventris. et vt ait portunianus. ebrietas ambos frangit. sed oculos vorat. Ideo lucilius silla lepidus consul. ꝙ alij pleriq3 leguntur tulisse leges abarcas. quas alibi catho censorinus sumptuarias vocat. in quibus viuendi modus ꝙ sufficientia nature depingitur. Nam q3 quid epulatum sumitur preter vsũ necessitatis. non est debitum nature. sed vicium voluptatis. Sumptuarijs legibus se paulus alligauerat. cum dicebat. Habentes inquã alimenta. et quibus tegamur. his contenti sumus. Emiliarius scipio cum amicis ambulans.

pane vesci solit9 erat/ne aliquã diei partem perderet otiosam Idipm di citur magnus alexander in cõsuetu dinem duxisse Augustinabo vulga ri 7 modico vescebatur/qui pro deli cijs reputabat secundariũ panem A minutos piscialos caseũq; bibilũ manu pressum· ficus ãt bisceas viri des vehemẽter appetebat· Socra tes dicebat quosdam viuere vt come derent et biberent/se autẽ comedere 7 bibere vt nature satisfaceret·et ex cursum vite fragilis sustentaret Et thicus dicit Dũmũ credere nephas aiam preferre pudori· Et propter vitam viuendi pdere causas· Non est equidem regnũ dei esca et potus Esca ventri et venter escis·deꝰ aũt hũic et has destruet· Quidã autem toti sunt in gutture merito gurguli onib9 cõparandi quorum cogitatio tota de ventre· in ventrẽ et sub ven tre est·quibus satis fieri omnino nõ potest/ donec ventre despumante in venerem/delectatio gule·lũborum exãtet voluptatem· Abiecta siquidẽ reuerentia 7 timore tremẽdi iudicij/ relaxantur ad omnes illecebras· et in cunctis extraordinarijs volup tatibus se volutant· Sed cũ lapida sa cyragra/fregerit articulos· vete ris ramalia fagi Tũc crassos tran sisse dices lucemq; palustrem Et sibi iã fieri vitam ingemuere relictam· Ita conuertetur dulcedo in amaritu dinem In asperitatem suauitas· de lectatio in dolorem· eritq; instar in ferni aut pene infernalis iniciũ· da locum cõtinuatio·7 desiderijs meis dicit Illud ad cumulũ doloris accedit q; ex intemperantia gule quidam si bi nomẽ inane venãtur·et gloriam sine fructu/ putantes ex crapula et ebrietate hoim sibi titulos gloriose opinionis acquirere· cũ viros hones tos quib9 viscera sua claudũt·omni defectui vite humane subiacere vi deant·7 publice medicare· In tali bus libertatẽ precipuã reputant·in quib9 libertas quidẽ peccandi est·7 anime seruitus ad corpis voluptã tem· Nam sicut dicero et apuleius 7 qđ maius est augustin9 7 ieroni mus testantur·pl9 est anima q̃ cor pus·Isti autem cũpnum anime nõ curantes·deuotissimã impendũt car ni misere seruituti· Dicut scriptũ est Vterlem paut et vidue nõ benefe cit·Porro btus ille iob·plenissime nomẽ 7 officiũ liberalitatẽ ꝑplebat· qui nichil indulgens ꝓprie carni·ex regulã modestie pmonicaq; ẽ suã· se pauperꝝ nãcitatib9 ꝑpendebat Nõ alebat leones·vrsos ã synias Nõ cõfluebãt ad eũ ypstriones dulcora rij fabulatũ· aut nugatũ inaniũ cõ centores· ꝫ ex pure liberalitatis cõ scientia·ex corde sincero·7 caritate nõ ficta dicebat humer9 meus a iũc tura sua cadat 7 brachiũ meũ cũ os sib9 auellatur si negaui paupib9 qđ volebant·si vidue oculos expectare fec· Si comedi buccellam meam sol9·7 non cõedit pupill9 ex ea Si hostiũ meũ viatori nõ patuit·si pte reuntẽ despexi eo q̃ nõ haberet ĩdu mentũ·7 sine opimento pauperẽ·si non benedixerint michi latera ei9· et si de velleribus ouium mearum non fuerit calefactus· O q̃ melior

et per omnia cōmendabilioꝛ est ma
desta honesta et sobꝛia hec liberali
tas/que ad vitā eternā fructificat/
q̄ illa que subuertit animū·rationē
ebetat·corp9 destruit·7 edificat ad
gehennā· ¶Si te ieiunijs affligeres
si ieunia ⁊ afflictiones pauperū re
leuasses/prouidisses tibi consultius
nec baratrū ventris aut gule scille
a vꝛago domos tuas in preapiaū
deuolusset· ¶Nunc vero post dispen
diū anime tue specialiter illud plā
go q̄ ventos ⁊ pluuias arāū quaq;
admittunt/q̄ vespertilionib9 sunt
peruie / q̄ in horꝛoꝛē solitudinis re
dacte sunt/q̄ in preapiaū pendent/
q̄ nec sedilia nec alia vtensilia ibi
sunt/nec sere nec hostia nec feneste
Adhuc cū gloꝛia edificioꝛū ātiqua
resurgent/si vꝛaginē gule· et exiā
lem ventris ingluuiē cohibeꝛes

¶Arguitur quidam qui a carthu
sien ordine recedebat

Epistola octuagesima sexta

¶Magister petrus blesensis bath
archidyacon9 ¶Magōo alexan
dꝛo monacho ¶Salutē 7 in salutari
desiderio constantiā· ¶Si concepte
indignationis spiritū · possem dissi
mulare silencio· mallē tacere q̄ scri
bere ¶Sed vt verbo iob vtar·plen9
sum sermonibus· ⁊ coartat me spi
ritus vteri mei ¶Ego quasi mustum
absq; spiraculo/ quod nouas disrū
pit lagunculas vel lagenas · ¶Ne
licet inuitū/tua me inuitat 7 vꝛget
rementas·scribere inuectiuā· ¶Nā si
cut seruus desiderat vmbꝛā· ⁊ mer
cennarius finē laboꝛis sui·sic in vo
tis habebā preāpuū cessare a vbis
quibus amicicia vulneratur ¶Verūp
tamen enorme dispendiū tue opi
nionis · equanimiter tolerare non
possū· factus enī es fabula in clero
7 in plebe ludibꝛiū/pꝛurientiū dese
uit in te linguaꝝ procacitas· ¶Et q̄
te comedunt non dormiūt ¶Si te la
uetis nitro · et mutiplicaueris tibi
herbā borith·non auferetur a te ma
cula preuaricationis tue ¶Verump
tamen non reputas iniuriā campnū
fame qui bibis quasi aquā subsan
nationem ¶Et vt verbo prophetico
vtar· frons meretricis facta est tibi
voluisti erubescere· ¶Dereliquisti fon
tē aq̄ viue· et feasti tibi asternā dissi
patā que aquas cōtinere nō pt· ¶Et
nūc q̄d tibi vis in via egypti· 7 q̄d
tibi in via assiꝛoꝛū vt bibas aquā
turbidā? ¶Cogitas de migrando at
q; in confusionē et in scandalum fra
trum tuoꝛū te succingis ad exitum·
¶Multū ei dissimilis es qui cupiebat
anathema esse a xpꝛisto pꝛo fratri
bus suis· ¶Cepisti spiritu carne con
summandus·atq; sicut ysaias dicit
concepisti ardoꝛē 7 stipulam peperi
sti· ¶Iuxta verbū alterius sapientis·
Abstulit ventus desideriū tuū· 7 ve
lut nubes pertransijt fides tua· ¶Pꝛi
mam enī fidem irritā faciens·sanc
te conuersationis nouitate contēpta
·per quā veterem in te hominē re
formare debueras·sub quodam reli
gionis colore· diuicias appetis·7 se
minas inter spinas/cum scriptū sit·
¶Nouate vobis nouale·7 nolite serē
super spinas· ¶Iā senuisti rugeq; tue
testimoniū dicūt q̄ te Vñ q̄ obꝛepsit

hec inconstantia in etate prouecta · vt semp sit apud te est· ℟ nō· semp q̄ dissideas a teip̄o· ℣ Iz dei iudicio· qui xp̄o non conuenit· sibi cōuenire nō potest ℣ Posuisti me q̄tarū tibi ⁊ fact9 sum machimetipi grauis ℣ Vota tua animi tui sicut aure incertitudo est· sicut estus maris· fumusq̄ ptā siens · ℣ Bone dñe in populo graui laudari desiderat· Vnde tita et consimiliū vitā sub typo iherusalem prophetā redarguens · peccatū inquit peccauit iherusalē/ propterea instabilis facta ē ℣ In libro sapientie scriptū est· quia stult9 vt luna mutatur· Et in eode legit· q̄ p̄rodia fatui sicut rota plaustri· ⁊ quasi axis versatilis cogitatus illi9 ℣ Etas prouecti ꝛ aim tuum· maturitate aliqua debuerat stabilisse · ℣ Nero si mutare potest ethiops pellem suā· aut pardus varietates suas· ⁊ anim9 tuus poterit· grauitatē maturitatis induere· ℣ Ideo ℟ verba mea dolore sunt plena Cur sanctū ⁊ glorioſe opinionis ordinem carthusien· deprauas? ℣ Nūq̄d resina nō est i galaad/ aut medic9 nō est ibi? ℣ Ibi sane iuuenas locū penitentie· secretū solitudinis/ pacem aīe/ p̄templationis archanū/ gaudiū in spiritu scō/ mun9 salutis· ⁊ efficax beneficiū mediane Verum māna celeste fastidiens · ⁊ suspiras ad ollas carniū/ domū illā appetis que desiderio tuo satisfaciet· que tibi delicati9 et indulgenti9 ministrabit· Ideoq̄ tumultū frequētie populatis silētio· ⁊ solitudini anteponis sollicitudinem· licet nouis scriptū esse· quia qui iugum dñi accepit/ sedere debeat solitari9 ⁊ tacere· hoc in ordine carthusien· causaris ℟ arguis · q̄ singulis diebus missas nō celebrant· atq̄ huius religionis aut potius supstitionis obtentu/ tuum machinaris egressum Cue littere faciunt te insanū ℣ Sed iuxta verbū sapientie· ℣ Heliose est homo minoratus sapientia· et sensu deficiens in timore· q̄ qui habundat sensu· ⁊ trāsgreditur legem dñi· ℣ Dātis quia monachorum pater ⁊ sacri ordinis institutor nec etiam sacerdotij gradū attigit exparsq̄ missarū multe tempe· etiam in die pasche· vtū paschalis essz solēpnitas ignorauit ℣ Paul9 primus heremita ⁊ anthoni9· petrus et paul9 apostoli· atq̄ ceteri quoz laus est in euāgelio nō legūtur singulis diebus· salutis hostiā imolasse· frequentia cōtemptum parit et ex ipā caritate crescit reuerentia sacramēti ℣ Vñ ⁊ augustin9 sapiēs btm̄ reputat sacerdotem· qui semel in vita sua missam vnā· digne celebrare meruerit· ℣ Peramus quidē assidue· et vbi ītinuantur peccata· cōtinuū oportet esse peccati remedium· ℣ Verūptamen mundi preciū inpaabile· gmunēq̄ humane salutē hostiā nisi in spū humilitatē et corde ītrito/ imolare nō licz ℣ Nocte ī olla ē/ nisi helizei farinula ydiar· ℣ Olim aīa q̄ certis tpib9 afflicta nō erat exterminabat de pplō suo/ nec celebrabat agni paschal sacrificiū/ nisi ī amaritudie agrestiū lactucarū ℣ Magnū ē sacramētū· ℟ nūq̄ nisi corde cōtrito ⁊ humili ē celebrandū ℣ Magnū ē diar aplī sacramentū ℣

pietatis. manifestatū quidē in carne iustificatū in spū. apparuit angelis/ p̄dicatū ē gentib9/creditum est mū do assumptū in gloria Teste ambro sio Nūq̄ nisi puro ore. q mūdis manib9. q cōtatione deuota/offerē da est hostia in qua est salus mundi Tua vero sententia est. ut tibi xp̄z inorpes singulis diebꝰ. non diu dicans corpus xp̄i/propt̄ hoc mul ti infelices dormiūt in peccatꝫ Ver bū sapientis est. Cū sederis ad mē sam diuitis. appone cultrū gutturi tuo. vt int̄ celestes cibos q laycos. siue cōes. deuota veneratione discer nas. Vide ne dñs dicat de te Ecce manꝰ tradentis me. mecū est in mē sa Et illud. dederunt in escam meā fel Prohibet siquidē dñs ne de ag no paschali comedat aduena vel im mūdus. Nec ponendꝰ est xp̄us nisi in sindone mūda. q i monumēto no uo quia panis vite non est tractien dꝰ. nisi q̄ scientia mūda q corde sincero. Hostia quidē indigne accepta. suscipientē damnat non saluat. in quinat nō emūdat. Propheta ei di cit Quid ē q̄ dilectꝰ meus facit scele ra multa in domo mea? Nūquid carnes sce auferunt malicias ei9 in quib9 gloriat9 est? Et alibi. Tu q̄ credis mūdari p̄ hostias. scito q̄ nō mūdaberis sed ap̄li9 polluere. Ta men ne in domo tua fieres scandali generalis occasio. vt obstructē os loquentiū iniqua. tibi fraterna cari tas singulis diebꝰ. offerre hostiā. speciali deuotione indulsit Discre itaq̄ q prudēs vitam declinas q festinas in mortē atq̄ ad excusandas excusationes in peccatis/nullam de cetero poteris p̄tendere rationem Di attendis domū carthusiēn̄ quā deseris. si consideras vñ venias aut quo vadas Hierusalē pro babilone/ terram promissionis pro egypto/p exilio patriā/celum pro inferno/ qui etem q pacem p̄ labore q miseria de relinquis Dom9 siquidē carthusiēn̄ et locus habitationis illi9 situs est in montib9 q in scopulis q in petris/ vt sit potiꝰ habitatio ang̃elorꝫ q̄ ho minū/ad dandū altissimo vocem con fessionis q laudis Dicut scriptū est Dup ea volucres celi habitabūt. de medio petraꝝ dabunt voces. Sꝛ et columba nidificat in foraminibus pe tre. q vir prudens domū suam edifi cat supra petrā Ubi nec maris fluc tus/nec ventus turbinis/nec pluui aū̄ inundatio/nec alluuio formidē. Vere terribilis est locꝰ iste. nec ē hic aliud nisi dom9 dei ⁊ porta celi. Et licet dom9 illa sit in terra horro ris et vaste solitudinis/ nominatissi ma tū est in observatia religionis q ordinis In oēm terrā p grām dei ex iuit fama ei9. ⁊ i fines orbis terre. sue odorē suauitatis effudit Plāta tio eni dei est q vinea dñi sabaoth. ideoq̄ iam excreuit in immensum. ⁊ multiplices fructus fert. Vide si iam non operuit montes vmbra e ius. si non extendit palmites suos vsq̄ ad mare. et vsq̄ in angliam propagines eius? Tu vero doqui isti linguam tuam mendacium. vt inique ageres. sanctoq̄ domus ordi nem depravares. Scriptum est q̄ spūalis homo oia diiudicat. et ipse

a nemine iudicatur. Tu vero cum sis carnalis homo. et venundatus sub peccato. spirituales viros iudicas. et in anime tue dispendium. domum sanctissimam scandalizas. Ad exemplar siquidem domus illius de qua scriptum est. In domo patris mei mansiones multe sunt. habet hic vnusquisq; cellulam et mansiunculam suam vt contemplationi et orationi liberius vacet. Dicit enī in scola euangelica veritas nos informat dicens. Tu autem cum orauerus intra in cubiculum tuum. et clauso ostio. ora patrem tuum. Solitudinem huius cellule prophetа elegerat. qui sicut ipse cōmemorat. similis factus est pellicano solitudinis. et sicut passer solitarius in tecto. Elongaui inquit fugiens. et mansi in solitudine. Qui caste lis amplexus z deliciis contemplationis affectat. iuxta verbum iob cōtempnit multitudinem ciuitatis. et vocem exactoris non audit. Vnde et iheremias. Quis dabit me in solitudinem. aut in diuersoriū viatorum? Si affectares vacare tibi. et appeteres scribere. orare. legere. meditari. et psallere. nunq; ciuitatem heremo. nunq; sollicitudinem solitudini. pretulisses Nunc manifestissime liquet quid multis diebus in corde tuo nutrieris. diu dissimulasti ac sub taciturnitate suspecta concepisti dolorem et peperisti iniquitatem. Juxta verbum prophete. Ova aspidum ruperunt. qui comederit de ouis morietur et quod confotum est erumpet in regulum. Nocuit priori tuo q te nimis familiariter et blande tractauerat. atq; de ipsius humilitate / superbiam concepisti. Egisset prudentius / si crucem onerasset inse lentem. et se in multis erga te austerus habuisset. Scriptum est in libro Sapientie. quia maliciam ociositas docet / seruumq; inclinant operationes assidue. Et item Deer uo maliuolo debentur compedes et tortura ne vacet. Adhuc replica qua scienter et prudenter in intellectum anime. et fame periculum te deuoluis. Scriptum quippe est. Qui amat periculum in illo perbit Non est religiosorum sapientia. Vbi eam venaris et quaeris. Non enim inuenitur in terra suauiter viuentium. Viam vite perfectionis aggressus es. sed ato emarcuit religio tua. quasi vinea in primo flore. et quasi botrus proiciens flores suos. vix adhuc mustum erras quādo corruptus es in acetum. Si per longam experientiam didicisses ordinis illius dulcedinem. sapientius cogitasses. Nam testimonio sapientie. vir in multis expertus cogitabit prudentiam / et qui multa didicit proferet intellectum. possum tibi dicere qd apostolus thymotheo Ab infantia sacras litteras nosti. que te poterant ad salutem instruere. Sed sicut idem loquitur ad hebreos. Cum deberetis inquit magistri esse propter tempus. rursum indigetis vt et vos doceamini. et facti estis qbus lacte opus ē nō solido cibo In legibus et decretis q̄q; te habui

consolatem. ꝫ te infatuauit is/qui iuxta verbū iob. adducat ꝙ filiarios in stultum finē: ꝙ iudicas in stuporē Et vnde hoc tibi vt recedas a loco/ cui te religionis voto ꝙ stabilitatis vinculo obligasti? Disce queso ne gaudiari cautius. ne tūc penitere inipias: quādo nō erit penitudinis locus. Hoc apud te deliberasse debuisti/antequ arbitrio alieno: tuā subiceres voluntatem. Prius ei in potestate tua erat/declinare dñi seruitutē In manu cōsilij tui erat. tibiq; boni ꝙ mali/ignis ꝙ aque/vite ꝙ mortis erat oblata discretio Porro/ nūc voti vinculo/necessitati astrictus es. ꝙ exigit oblatū: qui nō expedit offerendū. Quid queso tibi defuit/ quidiu cū cartusiensibus eras? Incrementū nō exigit/qđ satis est. opem extrinsecā/suffiaētia nō mendicat. et adiectione/nō indiget plenitudo Nunquid diat iob rugiet onager cum habuerit herbam. aut mugiet bos/cū ante plenū presepe steterit? Brutorū animaliū natura te tamquam/quia cū eis pabulū cōmune sufficiat: ex adipe pdit iniquitas tua/ quem post laborem studiorū/ꝙ scolares angustias oriosita instabilem facit/ꝙ sufficaētia cōsumacem Nam et poete testimonio luxuriat animi teb9 plerūq; scīdis Difficile ē eq cōmoda mēte pati Ferrem paciēt9/ si ad cystaciē ordis obiuāda te trās ferres Si enim i proposito religionem habes/ibi probatissime religionis scola est. summus ibi modestie vsus. morum regularitas. fraternitatis affectio. pax animi. oīm communicatio. mutua obsequela. disciplīne vigor. amor obediētie. vnanimitatis. caritatis. carnis seruitū. hospitalitatis exhibitio. legēdi libertas. vigiliarū exactio. quies meditationis. deuotio psalmodie. Quid quaeso dulcedinis aut deuotionis inuenies apud eos/quibus versa est in nauseam numerosa atq; confusa ipsa tractio ꝙ farsura psalmorum? Paulus dicat/ psallam spiritu/ psallam et mente. Si psallentibus non adsit deuotio. licet eundem psalmum mulliesies repetant: non est hic psalmus/iocunda deorum laudatio Doctrina salomonis est/ fili ne ite res verbum in ore tuo Cunq; albi dicat Omnis labor hominis: in ore ipsius. verebor ne hoc eis nimis periculose aptetur/ labor labiorum ipsorum/operuit eos. Effraym puer delicatus est. seiocq; carnis delicie: te a spirituali studio retrahentune Te inter cōuersationis tue primitias forsitan terruerūt/inexpta vite asperitas. rigor ordinis. lex obediētie. solitudinis terror/ꝙ pre oībus austeritas disciplīne Hanc disciplina/vnica est clauis innocentie. religionis anchora. custos ordinis. ꝙ per quam specialiter mot9 animi reuocatur a malo ꝙ stabilitur ad bonū Cū propheta nos moneat apprehendere disciplinam/apostolus prophete sucrinit ꝙ cōfortat Si estis inquit extra disciplinam/ergo adulteri estis Certus es/q; egressio tua: multis scādalū generabit Scriptum est autem generaliter nec vllus capitur. vt homini per quem

scandalum venit. Esses excusabilis si ex simplicitate delinqueres ꝫ studiose hoc agis vt tua iniquitas inueniatur ad odiū. In exodo primogenitum asini. vel interficitur vel ouc redimitur. In quo datur intelligi q̄ cuilibet religioso viro diuina animaduersio intentatur si pigritiā vel defectum boni operis animi simplicitate non redimat. Quid expediat tibi tu videris. Sed vt verbum apostoli exhortationi nostre accōmodes. si qua tibi consolatio est in xp̄o si qđ solacium caritatis si qua societas spiritus. si qua viscera miserationis impple gaudium meum. imple pollicitū quod fecisti ne des animū tuum in exterminiū q̄ in obprobrium/famā tuam/fedus amicicie contraximus ab antiquo tuecq; salutem anime zelo et sitio in visceribus xp̄isti vt in caritate non ficta/propterea tibi consulo quod arbitror expediens vt honestum. Noui recentes venerunt q̄ te sollicitant ad egressum. Verecor autem ne apud te p̄ualeāt in consilio rationi voluntas et in amicicia nouitas vetustati. Sapientia dicit. si verbum sapientie digneris audire. Amicum non derelinquas antiquū/nouus enim nō erit silig illi. Vinū nouū amicus nouus veterascet. q̄ cū suauitate bibes illud Cōsidera queso iuxta vbū prophete semitas themau. itinera saba/q̄ expecta pauliſper vt habito maturioꝛe consilio super fluctuāte animi tui statu fluxa viuendi remissio. te colligationibus impietatis non occupet ad terrena. Dis quieq; apud te et in ea vocatione q̄ vocatus es. negociationi tue salutis constanter insistas. Die ad philippenses scribit apostolus Operā inquit dei vt quieti sitis et vestrū negocium bene peragatis. Et in secunda ad chorinthios. fratres mei dilecti stabiles estote vt immobiles in opere dei. semp assuescē q̄so iugo dni. Iuite sicut accepisti pedē tuū in cō pedes illius. q̄ ne accidiosus in viis eius Di quid graue aut amarū in ordine carthusiensi est totum leui grabit amoꝛ totum caritas dulcoꝛabit. Caritas omnia suffert omnia sustinet. nichil difficile est amanti. Videꝫ q̄ omnis creatura vanitati subiecta est. In ymagine pertransit homo. dies eius sicut umbra pertranseunt. totūq; quod appetis. acta ad nichilum deueniet. tanq̄ aqua decurrens. Declina ergo vagos excursus quos desideras et antique q̄ suetudinis libertatem. ne in domo laxioꝛis vite cum enormi fame dispendio domū tibi edificeꝛ gehennalem. ¶.

¶ Contra consiliarios proditoꝛes

Epistola octogesiā septima

Reuerendo patri q̄ domino Wilhelmo dei gracia clienſi episcopo regis anglie Cancellario et apostolice sedis legato. Petrus blesensis Barthonicensis archidiaconus. Salutē q̄ in aduersitate constantiā Dum lecti doloꝛis mei in infirmitate versabar cū doloꝛibus doloꝛes accumulās ite meātū crebꝛa relatio nūciauit q̄

proditozie q̄ maligne. vbaz supplā
tauerat innocentiam/ factiosa cōiura
tio inundozum Ab ea die sagitte dñi
in me sunt/ quaz indignatio ebibit
spiritū meum Idarco ego gemēs q
oculus meus deducens aquā. nullā
inuenit requiem ꝓpter tis affectus
Nā vt verbo beati iob vtar Di doz
miero dico/ quādo resurgam. et rur
sus expectabo vesperam. repleborq;
dolozib9 vsq; ad tenebras. Dane
anteq̄ cum dño ēge anglia exiuisse
pñs eram vobisq; pdixeram. quali
ter emuli vestri iā contra vos arma
iniquitatis. in inuidie fornace cōfla
bant Inuidia est que xp̄m in mortē
tradidit. Inuidia cayn armauit in
fratrem. saul in dauid. ioab in abner
q amasam. p inuidiam diat salomā
mozs intrauit in ozbē terraū. hec
est bestia saltus que deuozauit exer
citū absalon. De illa sapiens diat
Ne ābules q ne comedas cū homi
ne iuda. Comede q bibe diat tibi.
et mens eius nō erit tecum. In ou
lis tuis diat ecclesiastic9 lacrimabi
tur. et quasi adiuuās suffodiet plā
tas tuas Filius ille pditionis qui
nūq̄ posuit deum adiutozē suum. h̄
cōfisus est in verbis mēdacij. mel et
lac habebat in ore. caudā vero scoꝛpi
onis abscondebat in corde Ipē q q
plices eius quozū os amaritudine
plenū erat. qui os suū semp̄ docue
runt loqui mēdacium/ linguis suis
dolose agebāt. Dyzenes vsq; in exi
tū dulces eoꝛq; nequissimā simul
tatē. prudētia vestra deprehēdere po
tuit sed inter amicum et hostem p̄s
pritas. non distinguit. Vidi vidi
reuerendissime presul. quando illi de
tractozes deo odibiles. illi vendito
res olei diebant tibi euge euge. hu
miliantes se nequiter. et in tuū exi
tū exaltātes Est enī qui nequiter
se humiliat diat ecclesiastes. q interio
ra ciꝰ plena sunt dolo Eos quidem
domesticos q vnanimes tibi faciāt
lingue meretricātis astuta. nūc aūt
est gladius in labijs eoꝛū. Et in li
boꝛo expientie legis. qz inimici hois
domestici. sunt sicut ignis in sinu. ser
pens in gremio. mus in pera suos re
munerant hospites. Qz cito ma
lignandi occasio se obtulit. vt ver
bo ysaye vtar oua aspidum pepere
runt Et qd̄ confotum est erupit in re
gulum. Di iniquus tuus maledix
isset tibi. sustinuissem vtiq;. nunc au
tem homo pacis tue. qui edebat
panes tecum. magnificauit super te
supplantationem. Dic homo bonū
vinum primum ponit super mensā.
cum autem inebriati fuerint tunc id
qd̄ deterius est. Quia supplantato
res impij. p vinū adulatozie lenita
tis. ꝓpinauerunt tibi vinū de sodo
mozis gomoꝛre. venenū aspidū insa
nabile Et te quitē pater vsu et con
uictu nouisse credideram. illud semē
chanaan. genimen viperarum. ge
neratio enim praua est Et exaspe
rans. et que nunq̄ direxit coꝛ suum
nec est creditus cum deo spiritus e
ius. Di potest ethiops mutare pel
lem suam aut pardus varietatem su
os. et isti qui quasi biberunt iniqui
tatem ab adolescentia sua poterunt
oblinisci maliciē. quam a parentib9
ꝓtraxerunt Verbū salomonis este

Si impiū cōtuderis in pila q̄si typ
sanas feruente desup pilo/nō ausf
recē ab eo iniq̄tas ei⁹ Heusheus
ubi est timor dei? Ubi meōria mor
tis? Ubi gehēne terror? Et horribi
lis illa expectatio tremēdi iudicij?
Quo filiū illum ploratioīs eterne
nō revocaut a tāto scelere vinculū
fidei tot būfiaōz meōria tanta fo
deris pmissio Et obligatio iuramē
ti? Hane iuxta ihēremie vbū strōs
meretrias facta est ei nolut erubes
cere obduruit in malicia oz illi⁹ Et
adhuc man⁹ ei⁹ extēta Dñe ihesu
xp̄e qui es amator veritatis aut po
tius amor et veritas quō diminute
sūt veritates a filijs hoim? Coarta
ctūt in plateis dicit ihēremias veri
tas et iusticia Et ozee Nō est veri
tas nō est mia in terra Maledictū
Et mēdaciū inundauerūt et sanguis
sanguinē tetigit Ideo maledict⁹
qui confidit in hōie brauiū enim
est oz hoīs et inscrutabile et quis
cognoscet illud? Sophisticē dilecti
onis facē tibi prētēdebat emul⁹/
et de seenosissimo lacu cōscientie/iam
scatebāt exalatioēs inferni ventus
uzens aer pestilens et aura corrū
pens Vozce testimonio iob Si as
cenderit in celū iniqui supbia/quasi
sterquiliniū in fine pdēt trāsibit ei
sicut visio nocturna et inueniēt eū
mala que fecit verbū salomonis ē
Demp iurgia querit homo puer
sus angel⁹ autē mal⁹ contra eum
mittetur Habe igitur pater susti
nentiam et in opus fortitudinis te
accinge Si enim in spiritu māsuetu
dinis hec sustinueris propter man
suetudinem et iusticiam tuam libe
rabit et exaltabit te/qui arguit p
mansuetis terre/et erigit mansue
tos in salutem Qui afflict⁹ Et hu
miliatus est dicit iob erit in gloria
Et tu queso frequentius psallas et
dicas Bonū michi dñe qz humili
asti me Tāq̄ autē in fornace pro
bauit te dñs Nō est enī iacob quē
esau nō psequē/nec est abel quem
cayn malicia nō exercet Just⁹ sep
ties cadit in die fortioz et resurgit
Multe enī sunt tribulationes iust
oz In sex tribulationib⁹ dicit iob
liberabit te dñs/et in septima non
tāget te malū Non deseras queso
patientiā/patientia enī iustoz non
peribit in finē Non te moueant ob
probria exprobrantium tibi quia
testimonio scripture nō cōturbabit
iustū quicquid acciderit ei Docent
nos exempla maiorum quia viri
magnanimi fortitudo/grauioribus
iniurijs lacessita grandescit Nichil
arduū nichil magnum est magno
viro nec timendum est ei quicq̄ es
se difficile cum soleat difficultas
ex solo timore procedere Si tei fa
miliaris dispēdia iacturamq̄ et ps
suram tuorum egre sustines recole
verbū apostoli ad hebreos Spec
taculum inquit obprobrijs et tribu
lationibus facti rapinam bonorū
nostrorum recepimus cum gaudio
cognoscentes nos habere melio
rem et manentem substantiā Erit
enī qñ hec remisce iuuabit Erit
quando respondebis exprobrātib⁹
tibi verbū Erit quādo cū grāz acti
one cātabis et dices Confidisti mich

domine tribulatiões multas ⁊ malas/et cõuersꝰ viuificasti me Deꝰ multitudinẽ doloꝝ meoꝝ in corde meo: consolatiões tue letificauerũt aiam meam Lampas aut iob contempta apud cogitationes diuitũ/ parata est ad tẽpus statutum Hec omnia peccatoꝝ videbit ⁊ insectur Te enĩ oportet crescere/ipsum aũt minu. pcipe quidem que digna sunt pcipe cogitabit: et ex tua restitutione/plenior ⁊ exuberãtior gloria subsequetur Tunc videbis et afflues. quia tuis remetieris emulis/in mensura qua mensi sunt tibi Tuli/dicit dñs per ysayã/ calicem indignatiois mee de manu tua. nõ adiices/vt bibas illũ vltra: ⁊ ponã illum in manu illoꝝ/qui te humiliauerunt. deus enĩ dicit iob/nõ abiicit potẽtes/cum ipse sit potẽs: ꝫ causas uiuebitur singuloꝝ. Dño qz faciet dñs/de psequẽtibus me/iudicium. reposita est hec spes mea/in sinu meo. Expecto/vt iuguletur golyas gladio/quẽ parauerat in mortẽ dauid: et aman puniat in cruce/quã parauerat mardochco. Tua vero circumspectio pater/de cetero fidem diligentius examinet singulorum: quos decreueris admittendos/in tue familiaritatẽ sacrariũ. Nam sicut in ecclastico legis. Amico fideli/nulla est estimatio: et non est adpensationem illius/ponderatio argenti ⁊ auri. Causam tuam dicat salomon tracta cum amico tuo. et consilium tuũ/extraneo ne reuelcs Et ecclesiasticus. non credas inimico tuo in eternum: quia sicut ærugo mentum/sic malitia illius. Bene ⁊ diu valeas benignissime pater Et pax dei que exsuperat omnẽ sensum. custodiat corda et intelligentiam vestram: vt sanctis in sanctitate ⁊ iustitia coram ipso. omnibus diebus tuis Ego autem ad dominã reginam me contuli. donec videam vltionem de inimicis tuis. et in statum pristinum cum honore ⁊ gloria reuertaris

Exhortatoria vt recipiatur monach9 fugitiuus ℣ Epla lxxxvij.

A Dei gracia cantuarien̄ archiepiscopus. totius anglie primas/⁊ apostolice sedis legat9 Dilecto filio thcoberien̄ abbati/salutẽ in visceribus miserico:dis et spiritu pietatis Miserabilis ac deploranda conquestio p. latoꝝ presentiũ. commouit viscera nostra/et ad hoc efficaciter nos induxit: vt de eius salute solliciti fim9/ac perditionem illius imputemus nobis de cetero/ nisi salutem ipsius cum exacta diligentia procurem9 Detũ est/nec insciari vult aut potest/q in ecclia vĩa religionis habitũ sumens: tantẽ votum professionis emiserit. ꝫ a stabilitate quã promiserat/cupnabili leuitate resiliẽs: de abo ad vomitũ/ de celo in cenũ/de paradyso i infernũ/ de claustro ad seculum reuolauit Querenda erat errabunda ouis ac pastorali diligentia reconciliandi oculi. si fugeret/si sanctorum congregationem/ si virgam discipline. si iugum domini detractaret. Porro

qui vicio leuitatis egressus est/deuota humilitate regreditur/ac per abiectioris habitus vilitatem et lacrimas vberiores sui criminis exitus redimit et cōpensat ℣ Non ergo ei precludatur sinus misericordie ne desperet ℟ Dicatis quia maius gaudium est angelis dei super vno peccatore penitentiam agente/ q̄ supra nonaginta nouem iustis qui non indigent penitentia. ℣ Nam ¶ capra que peccatoris ymaginem gerit: in hostio tabernaculi immolatur. cum ouis longe a tabernaculo iubeatur offerri ℟ Misericordiam inquit domini volo et non sacrificium ℣ Non enim volo mortem peccatoris/sed vt cōuertatur q̄ viuat. ℟ De throno et equalitate pris descēdit altissimi filius in hāc vallē plorationis et conditionis humane miseriā: vt ouem centesimā reportaret ad caulas Cū pauperes in necessitatib9 suis adire soleant diuites ac potentes: venit oīpotens ad infirmos. diues ad pauperes. beat9 ad miseros ℣ Nō expectauit vt ad eū venirem9/quos preuenit in benedictionib9 dulcedinis sue ℟ Di eius imitator aut filius esses/ouis errabūde regressū et penitētiā nō oportuerat expectare: sed cā sollicitudine pastorali q̄rere ac salutarib9 monitis ab errore ¶ iuio ad vite semitā reuocare ℣ Talus enī illius et more de tuis manib9 a districto et terribili iudice requiretur Ad laboris itaq̄ cōpendium tibi essit q̄ regressus est. q̄ ad ianuā pulsat. q̄ suum confitetur excessum. q̄ deuote et humiliter misericordiam petit. q̄ omni satisfactioni secundū regulam beati benedicti se offert/iudicium se a misericordia non excludit. ¶ Misericordiam quam monastice ordinis institutor ad ternarium numerum coartauit: euāgelice mansuetudo gratie septuagies septies ampliauit. ℣ Ideoq̄ sanctoris testimonio sācti9 est vt pro exuberāti misericordia q̄ p exacto rigore iustice iudicemur ℟ Dicadit/dño tūte adiacet vt resurgat ℣ Di peccauit q̄ nos oēs peccauim9 et egem9 gracia dei Blasphem9 fuidicat apostol9/sz misericordiā q̄ secutus sum Vbi suphabūdauit delictū suphabūdauit q̄ gracia Quis i seculo peccauit enormi9 paulo? Quis i religione graui9 petro? Illi tamē q̄ penitentiam meruerūt assequi/non solū peccatoris veniā nō solū ministerium fidei: sz magisterii sanctitatis Dns in euāgelio dicat ℟ Deuue neq̄ omne debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me/nōne oportuit q̄ te miserei q̄ seruu tui sicut q̄ ego tui sū miser9 Vbi est vinculū dīne orationis aut potius obligatois qua dicim9/dimitte nobis debita nostra sicut ¶ nos dimittimus debitoribus nostris ℟ Dimittite inquit q̄ dimittetur vobis: q̄ si nō dimiseritis ex corde/nec pater meus celestis dimittet vobis. ℣ Paulus ad ephesios scribens dicat Omnis amaritudo q̄ indignatio tollatur a vobis: vt sitis misericordes donantes cōmissa inuicem. Verbū salomonis est ℟ Homo homini seruat iram/et i homine simili sibi nō seruat misericordiam. ℣ Iacobus vero dicat Judicium sine misericordia

illi erit qui non fecit misericordiam
dicit dominus per prophetam Mi
sericordiam volo et nō sacrificium
Lege misericordiam ioseph in fra
tres suos. moysi in populum incre
dulum ac rebellem. dauid i saulem
et absalon. et semei ⁊ aliorum qui
fuerunt viri misericordes ⁊ nullum
eorum aut aliorum qui misericordi
am fecerunt iuuenies periisse. Si
deliquit monachus tuus/humanū
est delinquere. sed inhumanū atq;
diabolicum est / nec a peccato rece
dere nec penitenti misericorditer in
dulgere. Culpa est totāq; persequi
culpam Erubesce sydon dicit mare.
Audi ⁊ erubesce xp̄ianę facta genti
lium/qui in exhibitiōe misericordie
celeberrimi erant Audi ⁊ poetam.
Tu piger ad penā prīceps ad p̄
mia velox Quicq; doles quotiēs re
geris esse ferox. Memor igitur mi
sericordie quā filio prodigo reuerte
ti/pater euāgelicus legitur impendis
se. regressū filij gratanter admittas
in visceribus pietatis Nā si quod ab
sit/in hac parte te durū ⁊ inexorabi
lem exhibueris: nos iustiā in iudi
cium ⁊ misericordiā in necessitatē/
nō sine tuo fortasse dispendio con
uertemus

¶ Arguitur epūs de malicia ⁊ pro
ditione ℣ Epla lxxxix

Quondā dño et amico h. dicto
episcopo Dei memoriam ⁊ ti
morem Iuuor quo tendat/inuidia
quo feratur: proditorie factionis ho
die pateferat inanitas Dilectissimo
et hominibus episcopus electus. vir sa
piens. amabilis. generosus. benig
nus et mitis. et in omnes liberalita
tes effusus/iuxta diuine dispensati
onem gratie ⁊ suorū exigentiā me
ritorum/reipublice administrationē
et summā rerū fuerat assecutus/vidis
ti et iudisti. ex tūc ira tua. Ibi inui
dia cepit dolorē ⁊ peperit iniquita
tem. ipse aūt ābulās simpliciter. te
in sue familiaritatē sacrariū/atq; in
vnanimitatē animarū ⁊ vinculū fe
deris accersiuit Tot⁹ requiescebat
sup te spūs eius. et erāt aduersus
eum oēs cogitatiōes tue in malū.
ve dicit ecclesiastes duplici corde. at
q; labijs scelestis: ⁊ peccatori ingre
dienti duabus vijs. Interioris cōscien
tie malū/quodā pretextu amicicie
facies ypocrita palliabat/et tu exer
cebas occulte in hominem innocen
tem linguę sedicionarie et procaces
iniurias Maledicit⁹ inquit salomon
susurro ⁊ bilingues in populis/tur
bat enim pacificos. Omnem fidei cien
tiam suam effundebat in sinu tuo.
te enim: quasi se alterū reputabat.
tu vero eum in occasionem precipi
ciij proditorijs adulationibus impu
gebas O detestāda proditio Iudas
osculo tradidit ⁊ tu verbo Exhibe
bas exterius diligentis officium/et
lingua tua cōcinnabat dolos. De
dens aduersus fratrem tuū loque
baris/et aduersus filiū matris tue
ponebas scandalū. ve homini illi p̄
quem scandalum venit Hoc equi
dem fac⁹: interminabile tibi ma
culā sinistre opinionis īcussit. et si qd
cōmendabile de beneficio nature

ꝓpeccas. culpa hoc perhennit̃er ab
oleuit. ¶Nunq̃ ioab multa fortiter
fecerat. ſꝫ proditio in amaſam ⁊ ab
ner. oĩa in eo virtutũ titulos de
nigrauit. O labia detractoria. o lin
gua maledica ⁊ doloſa. quid appo
netur dñe ad hãc linguam doloſã?
Vtinã apponãtur ſagitte que eam
tranſfodiant et carbones deſolato
rij hanc incendãt/ vtinã tu ſeraphin
q̃ celeſti carbõe ꝓphete labia emun
daſti. gehennali flãma totũ os ⁊ li
guam eiꝰ emũdãs dede ſtruere ⁊ poſ
ſemꝰ cãtare ⁊ dicere/deſtruxiſti eũ ab
emũdatiõe. id eſt labia euãgelio cõ
ſecrata nũq̃ deſinũt effũdere ventũ
in verba mendacij. Totũ vanitati
datur quod erat deditum veritati.
Porro / vir linguoſus non dirige
tur in terra. ergo qui ſtat. videat
ne cadat. Ante ruinam exaltatur
cor. Exultas infelix et iactitas q̃
ſupplantaueris innocẽtẽ/ſꝫ certe po
ſitus eſt in ruinam. reſurrectionẽq̃
multorũ in ſuam. ſeiz ⁊ ſuoꝝ reſtitu
tionem. In tuã vero tuorũq̃ ruinã
cõpliũ/faba hec reualdetur in caput
tuũ Omnis enĩ fraus in ſe reuerſa
collidit̃ur. de dolo non colliges niſi
fructũ doloris/ ⁊ creditus es telam
vt dyploidẽ veſtiaris. Verbũ yſaie
eſt. Qui credimini telã. in vmbra
egipti confiditis. diem amaritudi
ꝛ expectate / publice gloriaris ⁊ iacti
tas q̃ hãc turbam nouens / q̃ ĩcau
tũ decꝑeris ⁊ induxeris plebem vt
armis interme. ⁊ inſidijs appeteret
innocẽtẽ Quid gl̃aris in malicia/
qui potes cõ in iniquitate? Quid p̃
dicas malicã tuam/q̃ in pluribꝰ ꝓ
uincijs tua diſcurrente infamia. iã
plebeſcat? Sed de te et cõſimilibꝰ
tuis dici poteſt. letantur cum male
fecerint ⁊ exultant in rebꝰ peſſimis
porro verbum ſapientis eſt Qui le
tatur in ruina alterius puniet̃. Sa
lomon. Cũ ceciderit inimicꝰ tuꝰ ne
gaudeas. ne videat deꝰ ⁊ in te iracũ
diam ſuã vertat. Dane ſemp famu
liate ⁊ ꝓpriũ tue ꝓſapie fuit.
diſſentionum materiam ſeminate.
ramuſq̃ peſtilens malicam ſuam
de male arboris radice contraxit.
O generatio prauа. O homus exaſ
perans. O geminum viperarum.
Quis te docuit fugere a vẽtura ira?
Putas q̃ non videat ⁊ requirat hec
dominus? Propter hoc irritauit
impiꝰ deum dixit enim in corde ſuo
nõ requiret Deꝫ certe req̃ret dominꝰ
requirit etiam ille ⁊ de cuiꝰ nũc an
guſtijs gloriaris. quandoq̃ tante
domino reſpirabit. Sapientia enĩ
iuſtum venditũ non derelinquet. et
in tempore erit reſpectus illiꝰ De
bebat ordinis tui grauitatem. pacẽ
conciliare in populis. ſedare ſeditio
nes maxime in anglia. que te ſatis
pauperem ſuſcipiens. magnific̃q̃ ho
noribus ampliauit. Jheremias lo
quens ad eos. qui in tranſmigrati
one babilonica erant. Querite in
quit pacem ciuitatis. ad quam mi
grare fecit vos dominus. quia in
pace illius erit pax veſtra. Dice ali
a tibi ſcripſi. et vt ceſſares a talibꝰ
monitis ſalutaribus ſupplicaui Ve
rumptamen cythara dauid nunq̃
ſaulis veſaniã ſedauit ad plenum.
⁊ adhuc manus eius extenta eſt.

Memento igitur homo/si tamen homo·memẽto inquã tue conditionis·memento huiꝰ vite breuis·memor esto districti ⁊ hœrẽdi iudicis·memor esto pene terribilis·horribilis/intolerabilis·interminabil·q̃ tibi in eternũ parata est·si a tali malefitio non desistas·

Monetur abbas relinquere abbatiam ⁊ vacare contemplationi potius q̃ habere exemptionem·

Epistola nonagesima

Carissimo fratri suo magrõ willelmo blesẽ machinẽ abbati Petrus blesensis salutem ⁊ tri natriã salutare Quatroater conuiuauerunt in exiliũ domini stephani panormitani electi ⁊ regij cancellarij siculi proditores·relatione non indiget Hijs ceni ⁊ alijs duricijb9 que frequenter auditis tinnierunt aures nostre· Ego autem cum in illa turbatione ⁊ egressu domini mei medio enutricio laborem· de mandato domini regis · aure ⁊ custodie salerm itanã archiepiscopi cõmissus sum/ qui nõ minorẽ arcta me diligẽtiam exhibuit/q̃ si dominus aut filius eius essem· Ex quo autẽ conuiuio accessi ad dominũ regẽ·petiis abeo et magnatibus eius licẽtiã recedendi Rex aũt per dominũ salermitanã·⁊ per G·electũ syracusanã· me sollicitari multipliciter fecit vt in aula eius ⁊ in sigilli officio remanerẽ sed non potui ad hoc precibus· aut promissis aut muneribus inclinari· Terra siquidẽ illa deuorat habitatores suos/timens q̃ a malicia ihabitantiũ in ea in hoc tẽdẽgetã meorũ desideriorũ summã vt haberẽ licentiã· ⁊ cũ securitate recessũ· Quia igitur exire sicilã in equis/ ⁊ prosilisci per calabriã·michi ⁊ omnibus qui mecũ erant· suspectissimũ videbatur ibi quandã genuensiũ nauem quam expectant siculi pyrate/cũ hoĩbus et meribus·dedit michi dñs tex munitã omni genere victualiũ/ cũ mattis et culatis·cum tapetis/ fistito itaq̃ a genuensib9 iuramẽto de exhibenda michi fidelitate ac tutela mei corpis et meorũ qui circiter quadragĩta poterãt estimari Vt euaderẽ mortem terre·me morti manus exposui Verso blandiente suauitate vernali et lãguentib9 ventis facta ẽ fascionaria nauis vestra/nec mẽse integro potuim9 viam pagere quam q̃nq̃ dierum spacio/debuerammus meliozis venti bñficio gauensse Veniens itaq̃ genuã et a magnatibus terre·et maxime ab hijs qui apud siculos in palatina magnificẽtia me viderãt cũ honorẽ susceptꝰ sũ qui q̃tũ obseq̃ũ et honorẽ impenderunt michi· facile verbis explicare non possem Retulit siquidem nuncius vester · qualiter dominus papa vos mitra propriis capitis·et alijs ornamentis episcopalibus insigniuit De benedictione gaudeo·sed insignia episcopalem inentie in abbate·nec approbo· nec accepto· Mitra enim ⁊ anulꝰ atq̃ sandalia·in alio q̃ in episcopo · quedam superba elatio ẽ / ⁊ psũptuosa ostentatio libertatis · Talium vsus est in ecclesijs dedicandis · In

nsecrandis virginibus In cedñi
bus celebrãdis. Quare igitur hijs
utitur /aut potius abutitur/qui uti
talibus prohibetur ? Homini hec
habenti q non utenti/sunt potius o
neri et ludibrio/q̃ honori. Ambige
na non generãt teste ppheta. Qđ
ergo genitalia in mulo faciũt / hec
sandalia in abbate Nũquid emana
uit hec abusio episcopaliũ a regula
beati benedicti? Nũquid preãpiun
tur emanãpationes iste in euãgelio
aut prophetis? Nolite queso carissime frater detractare obedientie iu
gum nam per inobedientiã mors in
trauit/que adhuc seminare non ces
sat inẽ epõs q abbates iurgiorũ fo
mitẽ et materiã scandalorũ Adam p
inobediẽtiã periit. Saul p inobedi
ẽtiã regnũ pdidit . nec blandiatur
sibi aliq̃s q̃ per priuilegiũ romane
cãe. ab inobedientia excusetur. deo
apud quẽ melior est obedientia . q̃
victime/ quidquid emãpet aut pri
uilegiet homo inobedientiã detesta
tur Si unũ preãpit deus q aliud
indulget aut preãpit homo/ obedi
endũ est deo potius q̃ homini Ha
bes q̃ abdon missus ad iheroboam
a domino. prohibit9 est ab eo ne in
via comederet qui cũ alio propha
ta ut comederet suggerente et dicen
te se propter hoc missũ a domino.
comedit. Sed licet auctoritate alte
rius prophete hoc fecisset/ propter
inobedientiã tñ a leone deuoratus
interijt Cum enĩ speciale mandatũ
domini suscepisset ad suggestionem
hois non erat in precepto dñi dis
pensatio admittenda Si romanus
pontifex a iurisdictione uestri episco
pi uos exemit. nolite queso uti pri
uilegio. qđ materiã rebellionis in
ducit. Oza pulsus est a domino eo
q̃ in arcam dñi manũ temeritatis
extulit. Maria percussa est lepra/q
contra moysen obiurgauit. Terra
dathan et abiron absorbuit uiuos/
quia contra moysen et aaron. se in
superbiã extulerũt. Complices eiã
eorũ penalis flãma combussit. Ex
arsit enim ignis in synagoga eorũ
flãma combussit peccatores. Cum
detestabilis sit ubiq; superbia/detes
tabilior est in professore humilitatis
Qđ ei rubigo est in ferro/ qđ in ves
te tinea/qđ fel in lacte/qđ uenenũ in
melle hoc est superbia in habitu mo
nachali/putatis in susceptione mi
tre. sandaliorũ q anuli uiri monaste
rij dignitatẽ plurimũ promouisse.
In hijs tñ nichil video nisi inobedi
entie malũ. semenariũ odij . tumo
rem elationis. et superbie ventum.
Superbia natione celestis est. sem
per in altũ nititur. ut grauio9 cadat
Hodie aũt in claustris imitatores
ac sequaces suos meruit primus fi
lius superbie. ille lucifer aut potius
tenebrifer/qui sibi sedẽ destinabat.
in lateribus aquilonis/ atq; sibi si
militudi3 altissimi usurpabat Ubi
et in quo laborauerat miser qui iã
sedere q quiescere disponebat? Om
nes alij mittebantur in ministeriũ/
deuoti et humiles ad imperiũ crea
toris. Milia miliũ testimonio scriptu
re assistebãt ei/q decies milia cẽtena
milia mistrabãt ei. Iste aũt erigebat
sibi sedẽ añ̃q̃ laborauit Pona iuq̃

sedem meā ad aquilonē/et ero simi
lis altissimo. Appecijt equalitatē
altissimi metuitq; qđ suū erat p̄de
re. dum rapuit alienū. Dolꝰ filius
non rapinā arbitratꝰ est/ esse se eq̄
lem deo/ cui ex natura cōuenit sede
re/ non sub pedibꝰ. ꝛ a dextris. p̄si
pitetur ergo ille filius superbie. ꝛ ca
thedza pestilenāe subuertatur. Au
feratur ei stola iocūditatis qua ip̄z
manꝰ creatoris induerat/spoliatus
q; gratuitē detrudatur in exteriores
tenebras. ꝛ interminabiles flam
mas. quibꝰq; illi deputati sunt pari
ter/qui in superbia q; in abusione de
tractāt obediēdam p̄latoꝝ. Quid
enī aliud est positio sedis in aquilo
ne/ et usurpatio similitudinis altissi
mi. q̄ emāāpatio/ et insignū epāli
um acquisitio i abbate? Per salu
tem itaq; patris q̄ nos genuit/et p
bera q̄ suximꝰ in eadē matre frater
nitatis vos aduro et depreor. vt i sig
nū plene humilitatis/ pontificalia
resignetis insignia/ aut si hoc sine
scandalo fieri nequit. renuncietis in
manu dñi pape monasterij āministr
tioēz. q; substituto ibi ad īstāciam
vestrā pastore ydoneo/ vos ad claus
trale ouīū q; salubrē militiā quertatis.

Incipiūt epīe auarꝰ q; fenerator

Epistola xci.

Carissimo dño q; amico suo Ra
dulpho lexoniēsi epō Duꝰ P
bleseñ. Bath. Archid. veram i xp̄i
resurrectioē salutē Di resurrectionis
eterne glāz fiducialiē q; idubitabiliē
expectates. nō ageres qđ agis/nec
sic te terrenoꝝ fece imergeres. qui i
mūdis auaricie. et ambitionis nexi
bus te totum implicas. et inuoluis
Cū scriptū sit quia glā coꝝ in con
fusione q; terrena sapuerit/tu nichil
nisi terrenum vis sapere aut amare
Qui de terra ē de terra loquitur. ē
ram vides. terrā diligis ac sicut tal
pa capta oculis. liberioris aeris bñ
ficiū non admittis. Nūdi lumen ēe
debueras. ꝛ lumen tuū tenebre fac
te sūt/tue tenebre q̄te erunt? Lumē
celi videre nō potes. quia infixus es
in limo p̄fundi. q; cōglutinatꝰ est in
terra venter tuꝰ. Deceptū est/quia o
culi sapientis in capite eꝰ semp. ocu
li autē stulti in finibꝰ terre/leua q̄so
oculos tuos et vide et suspice lumē
celi. cogita q; de terra exēpti sūt. a
miā dei quoꝝ cōsatio ē in celis. In
hac habitatioē terrena nichil ē nisi
labor q; dolor. q; qđ ymago miseie i
fernal. In vita q; opibꝰ tuis. tota fe
re faces iferni depīgit. nec ei deest
tibi vnda tātali. tūcij ieiur. rota ixi
onis. vrna belidū. saxū sisiphi dū in
ē diuicias esuris. dū solliatudinibꝰ
anxiaris. dū cupiditate torq̄ris. dū
ad illiata rapis. dū in sacrū ptusū
congregas. dū congregādo diuicias
labore ḡtinuo q; si quando te afflige
Quia egre audis hystorias fabu
losa īterfero. ꝛ de fabulatū gētiliū
moralitate. q̄q; forma eruditionis e
liciē. qm̄ fas ē q; ab hoste doceri dñe
cām pplm̄ suū peculiarē auro q; argē
to. et oī supellectili egyptioꝝ hono
rari voluit q; ornari. posuit te dñs vt
sis sal terre. timeo ne fias sal īsatua
tum. quia iam ab hominibus cōcul
cari. Conditionem epōꝝ enormiē
ledis. atq; ministerium xp̄i tas in

obprobrium et contemptum Vinā nō fuisſ hec peamia /q̄ te a via honestatis ⁊ salutē abduat. Nam in hui⁹ mortalitatis exursu. nūq̄ obtinebis vite brauiū sine diuicaarū cōtemptu ⁊ viatico caritatis Dais q̄ ypocamia q̄diu cursu procurr⁹ certātiū pecto auro retardabat / p̄ uolabat ad palmā. Cūq̄ virgo triumphos obtinuisſ multiplices /tā dem cēptor auri de virgine triumphauit. dīs quib⁹ expeditissimā tibi viā salutis aperuit/ fames enim uoluit deseuit in paupes / in quib⁹ regnū suū sibi dīs venale exponit. Regnū dei tanti est. quātū ex affectu cōpassionis pauperib⁹ ei⁹ exhibes Pauper/xp̄i vicari⁹ est. Et sicut se in eo tempni erubescit. ita se in eo recipi delectatur. Quidiu inquit uni istorum feaſtis. michi feaſtis. Aperias itaq̄ publice mendicanti b⁹ viscera et hortea tua. ne sentētia illius damnationis incurras Iha ledict⁹ qui abscōdit frumenta in populis tempe caristie. Demia in benedictiōib⁹ /vt de bñdictionib⁹ q̄ metas Effūde largiē qđ cupide ꝑgregasti/nā qui pce semīat pce⁊ metet hilarē enī datorē diligit de⁹. Noli ḡso ulteri⁹ tpale fen⁹ amplecti. qđ grauissime detestatur. qui oia q̄ habes tibi cōmodauit. ⁊ nūc in paupib⁹ suis sibi postulat cōmodari. Beatus hō qui miseretur et cōmodat. Nō enī miseret qui lucrū seq̄t tpale. Qui āt miseret paupi. dño fenerat Sibi vero apud deū pietat⁹ia mā daudit. qui viscera mie proximo mendicāti nō aperit Apud eos quib⁹ in xp̄i ministerio succeſſisti/ erāt oia cōia/diuidebāt q̄ singulis. put vnicuiq̄ op⁹ erat. Omēs sub uno capite/vnū corp⁹ sum⁹/in uno corpe alter alterius mēbra Si ergo manꝰ/pedes/aut oculi vel huiusmodi membra/alterius mēbri lesioni compaūtur. tu erga paupes viduas viscera pietatis ⁊ cōpassionis affectū Qñ incipies? Jā fame ⁊ miseria periclūt infinita paupꝝ milia nec adhuc uni cor⁹ manum mie porrexisti. unde noueris q̄ mortes olim teq̄ret a te districtissim⁹ iudex/quia omniū factus es re⁹/quotū vitam bñficio annone redimere potuisti Certe iam albescūt regiones ad messē/ nec adhuc i hac edulitatis clade / unum pauperem refecisti. Nunc eāam primum hortea tua reserare proponis / non vt releues afflictorum miseriam. sed vt vendas carius / et commodes ad usuram. Infeliſſime pecunia vel frumentum quod commodas ad usuram/dei est non tuum. Proinde negociare cautius. Ipē enim homo austerus est/ metit vbi non seminauit/supueniet aūt tibi alie⁹ fenerator fortior te ⁊ exactior / q̄ diripiat labores tuos. ⁊ eueniet tibi quod scriptū est. Narretur venerator ōnem ſbām ei⁹ ⁊ diripiāt alieni labores illi⁹ /verbū ysaie est/ve qui p̄ daris q̄ p̄daberis. Et testimonio beati iob. Thesauros quos deuorasti euomes / ⁊ de vētre tuo extrahet illos de⁹. Lues q̄ fecisti oia nec tñ ꝑsumeris. dolores enim mortis eterne finire nō poteris. Nam sicut lana

oūū tonſa ꝓmittitur etęſcete vt ite
tū tondeaꝯ/ſic moꝛiēdo viues ⁊ nō
deſines moꝛi/verbū ꝓphete eſt ℣i
cut oues in iſerno poſiti ſt moꝛs de
paſcet eos ℣ic incōſūptū titij ſemp
qꝛ renaſcens/nō pēit vt poſſit ſepe
pire ieaur ℣iat dñs ꝑ amos ꝓphe
tā/deſicte ſinitis egenos terre dicē
tes Qm̄ trāſibit opulētia/⁊ venū
dabim9 frumētū/vt poſſideam9 i ar
gēto egenos⁊ q̄ſ q̄lias frumēti vē
dam9 ℣ꝛ tenebꝛeſcete vos faciam
in die lumis⁊ feſtiuitates veſtras
cōuertā in luctū diat dñs⁊ cōmoue
būtur cardines et ſuplimiaria ⁊
uaricia enim in capite oim/et vſq
ad nouiſſimū ꝓtiam eos gladio
Gladius equidē dñi bis acutus te
ꝑſul expēat/vt ſine mia te mediū
ſecet/q̄ cū xpō et ei9 pauperib9 muſ
tiplicādā nō feaſti Cur non etubeſ
cis ꝑditiſſime hoim/q nomē tuum
fetet i populis⁊ q̄ auaricia tua ꝓui
cie cāpnat⁊ q̄ muſſā tuā nullus au
dit⁊ q̄ officiū paſtoꝛale diffamas/
dū grauiſſimū exactoꝛē/et vſurariū
publicā te ꝓclamāt℣ Alij pōtifices
nūc aliūde mutuāt⁊ vt paupm tole
ꝛent egeſtatē⁊ tēpalia ſeminant⁊
vt metāt eterna⁊ tu ad tēpalia
occupatus nō cogitas de eternis⁊
Tibi ſufficiat ibi collocare denariū
vbi plures faciat filios⁊ ⁊ ad te nō
ſine multiplicī ꝓgenie reuertatur⁊
℣ Redeūt ad dñm multiplicati de
narij⁊ ⁊ q̄ de pauris multa lucra
ti ſūt⁊ intrāt in gaudium dñi ſui⁊
Gaudium ſiquidē auari thezauꝛ9
ei9 eſt⁊ vbi eſt iq̄t thezauꝛ9 tuus
ibi eſt ⁊ coꝛ tuū ℣eo quotiēs que
tiē vbi eſt coꝛ auari iuſte rñdeꝯ ℣n
archa⁊ ꝓplūs diat auar9⁊ me iubi
lat ac michi plaudo ipſe domi ſimꝯ
ac nūmos ꝗtemploꝛ i archa ℣ſti ſē
auare dij tui⁊ iſti ſunt quoꝛ ymagi
nē tui creatoꝛis ymagini p̄tuliſti⁊
Qñq̄ audiui ex oꝛe tuo q̄ q̄ſi ad
exauſādas exauſatiōes in pcis⁊ tuā
munificentiā iactitabas⁊ teq̄ āpli9
vna vice largiri⁊ q̄ oēs epōs regia
nis⁊ ℣ Hanc qđ dño regi donas ſi
cut ceteꝛi fenecatoꝛes⁊ aut iudei⁊ qđ
dū tributarie ſūctionis eſt on9⁊ ⁊ y
mago q̄dū iudaycę ſeruitutē ℣i ma
gnatib9 terre donas⁊ nō ꝓdit ex
liberalitate iſta largitio⁊ q̄ q̄ſi i cap
turā mittiꝯ⁊ dū vicē mutue retribu
tionis expēat Audi q̄d de te et cōſi
milib9 canat poeta ⁊ coc9 ℣Hunccꝛa
q̄ ſenibus viduiſq̄ ingētia mittis⁊
hinc te munificū gargiliane voceꝯ
℣ Decidi9 nichil ē⁊ nichil ē te ſpue
rius vno Qui potes inſidias dona
vocare tua ℣ic audis fallax idul
get piſcibus ham9 ℣erſida ſic ſtul
tas decipit eſca feras Quid ſit lar
giri q̄d ſit donare docebo ℣i neſcis
dona gargiliane hi ℣ꝛceſſoꝛ eq̄tē
tu9 grā hoſpitalitatis munificē⁊ et
effuſe liberalitatiꝯ magnificētia⁊ te
leberrimos fame titulos acq̄ſiuit⁊
ſz q̄tū memoꝛia illi9 aſcēdit in glo
riā⁊ tm̄ cāpnatiſſimū tuū nomē in
cōfuſionē et obꝓbꝛiū te deiciat

¶ Inuectiua contra inuidum⁊

℣ Epla xcij⁊

Domino ſuo R⁊ bath⁊ epō⁊ p⁊
ſuus archid℣ ſalutē ⁊ deuote
ſubiectionis obſequiū ℣ Audio q

apud vos detractor/occultis opuscula mea lacessere clandestina depravatione presumit. in quo tantū felicissimem me reputo: quanto grauior torquetur invidus mens et miserior intabescit. Quia opera mea fido in lapide adiutorij/in quo obstruuntur os loquentium iniqua et tenebre mendacia invidie contundantur. Hic compilatorem/emulus vocat. eo quod ea que in epistolis aut sermonibus meis scribo: hystoriarum exemplis/aut sacre scripture auctoritatibus firmo. hunc equidem modum a sanctis patribus mutuatus: qui in universis operibus suis/novi ac veteris testamenti verba frequenter interseruit. vt eorum artificiosa iunctura/dictis suis robur adiiciat et ornatum. Et que invidia est/si quod ex multiplici librorum lectione decerpsi: feruentiore studio digerentem/in materiam virtutis et exercitium prudentie vocaverit? Nam sicut in libro saturnaliorum/et in libris senece ad lucullum legimus. apes imitari debemus: que colligunt flores/quibus diuisis et in favum dispositis. varios succos/in vnum saporem: artificiosa mixtura/et quadam sui spiritus proprietate transfundunt. Arguit emulus et temeritati ascribit. quod litteras meas passim et vanc dispersas: in vnum colligo. quod formam dictandi prescribo simplicibus: quod publice vtilitati/munus deuoti laboris et officium caritatis impendo. Cessat emulus a verborum invidia. nam si pergit dicens quod vult: audiet que nolit. plenius sum rimatus et illas effluo. Quid me commorer. melius nobis tacere clamo. Flebit et insignis tota cantabitur vrbe. Vtinam experta

tur emulus meus ingenij sui vires. ac de floscvlis sacri eloquij epilas: simile componat opusculum. si tamen hoc attemptauerit/quod modo leuissimum putat. Vereor ne multum sudet/frustraque laboret. Infelix operis summa. quia ponere totum/nescit iapere quod potest. sed si nouit/hoc facultate: ignominiose et infeliciter consummabit. Quicquid tamen oblatrent. quicquid grunniant sues: ego semper emulabor scripta veterum. In hijs erit occupatio mea. nec me si potero: solvm quod inueniet otiosum. Nos quasi gnani super gygantum humeros sumus. quorum beneficio: longius quod ipsi speculamur. duum antiquorum tractatibus inherentes: elegantiores eorum sententias. quas vetustas aboleuerat/hoc de neglectus: quasi iam mortuos / in quandam nouitatis essentie suscitamus. In libro saturnaliorum legimus. quod afranius togatorum scriptor/in ea togata que compitalia inscribit. suis respondentes emulis: qui eum multa de libro menandri depilando supprimisse dicebant. fateor inquit suppressisse dicebant. fateor inquit suppressisse: et ea/quod melius me posse inuenire non credidi. Et in eodem. Quid fraudi virgilio vertat. si ad sui ornatum carminis: quecumque ab homero vel alijs mutuauit. primo gratia in hoc habenda est ei. quod in opus perpetuo mansurum: dicta eorum transtulit. quos iam neglectui et visui habebamus. Et post pauca. Veniet tamen iudicio transferendi et mox permutandi persecutus est. vt quod apud ceteros alienum legimus: melius ibi/quod vbi natum est/sonare miremur. Quamplures apostolos a prophetis. doctores ab apostolis. et a doctoribus alios

doctores sicut ihesonimū de libris origenis Augustinū et bedam de libris āb̄rosij Ambrosiū vero de scriptis ciceronis et senece Gregorium quoq; de scriptis augustini q ihesonimi nō solū sniās sed ꝟba ipsa in causam mutui accepisse Cōfitēt q sub testiōnio plurū dico me semp dictare trās solitū q̄ citiꝰ possē alīq; exarare Ipā certe festinatio viaū et suspitionē cōpilatois excludit Ad veritatē nō ad iactātiā dico Vidit q̄q; dñs cātuarien̄ q vosipse cū eo multiq; alij me de diūsis materijs tribꝰ dictare scriptoribus ꝫ vniꝰ ac ius q; calamo festinanti satisfacere. meq; qđ de solo iulio cesare scribē quartā eplām dictare et scribē Nē si aliqui tes ista in dubium veit fac ti q̄so experientia faciat dicti fidē Dico vñ spūs clationis cōcepit et qua re vester wrnisiꝰ intumescat. verū sicut plena vētu vesicula detumescit si acu modica pforet. sic vno ꝟbulo de follibꝰ ipiti gutteris. ventum loq̄acitatis exacuā Implebo faacm eiꝰ ignomia Nā in eo ad plenū materia ignomiose cōfusionis exuberat Cū sic socratias notissiā fossa inedis Di opuscula mea ī manu emuli q̄q; sinistro devoluanē euē tu Bona inq̄t hec essēt. si auctoritates quas ipse adaptat sedetēt cōpetētiꝰ. aut materie cōdetēt Dic in scriptis veterū pleriq; describē invidia et venenosa malicia detracta tū Felix et nato felix et cōiuge pro theus Et ani si demas iugulati crimina phoce. oia ꝓtigerāt Et illud Julium fortunatū fatear virū fortē qualiter tñ iudiciū repetūdaꝝ eua sent miror/publꝰ anthonꝰ eloq̄tissimē postularet /nisi q; puanimꝰ ī causa lualij Ecce quō iudicia mel intoxicat/et dū aliena virtute toꝝ tur/bonū quod apud se nō inuenit. maliciose deprauat Opinionis eni aliene dispendiū/sue fame reputat lucrū. totūq; sibi detrahi credit/qđ ad titulos vane bonitatis accedit Porro qđ maḡalis suo inprecatur inuidē. hec imꝓbꝰ meo Qui dubis vultꝰ q nō legis ista libēter Omnibus iudicas inuidē. nemo tibi

Cōmendatio mōchi q̄ claustrū ꝓposuit abbatie.

Epla xciij.

Carissimo fratri suo magistro wilhelō matunēsi abbati p. bleseñ Salutē et pseuerātiā in virtute Magnanimitati vestre cōgratulor. q iuxta puritatis mee ꝫsiliū relictis insignibus que ꝫpētior dñi pape. gratia vobis īdulserat auram matunen̄ monasterij. sponte in eiꝰ manibꝰ resignastis/nobilis ꝫ magnanimi cordis est. tanti emolumēti dignitatem relinquere. ad cuius acquisitionem plurimos anxia sollicitabat ambitio/honorabilior autem est in vobis contemptus honoris. q̄ illius adeptio Acquisisse enī fortune fuit/fortitudinis contemp sisse. venari honores. congregare diuicias. et in eis querere voluptatem. cōe viaū est et publica ābitionis via est Insignis aūt virtutū titulꝰ est/triumphare de seculi pōpa

mūdiq; diuicijs gaudentis. se in pau
pertate sola diuitem reputare. dñs
celorum fugere nos docuit seculi dig
nitates. Nam postq; de panis pau
bꝰ septē milia hoim refecerat. turbe
admirantes in miraculo domi ma
iestatē. testimonio euangeliste volu
erūt eū in regem erigere ipe vero au
fugit in montē. Cū in manu gedeō
dns istē liberasset dicebāt ei. dūare
tu noster q; filꝰ tuꝰ. Ꝟ filij filiorꝫ tuo
rū/quia liberasti nos de manu madi
anitarū. Quibꝰ ille ait. non dominā
bor vestri. nec dominabitur filiꝰ me
us in vos. sed dominꝰ Refert vale
rius maximus. q; cum viro audam
approbate virtutis vestis imperat
am dyademate fuisset oblata /ille
vestē respiciens O pannū inq̄t nobi
lem. potius q; felicem quem si quis
attendat quantis solliatudinibus Ꝟ
periculis et miserijs sis referꝰ nec
in luto iacentem tollet Iste anxia
Ꝟ occulta diuitum tormenta cognō
uerat. Nisi enim diuicie Ꝟ honores
varijs anxietatum aculeis pūgerēt
nūq; spinis eas dominꝰ compassēt
Mirabiliter eluſa est sapientia hu
ius mundi/filijs huꝰ seculi assidue
conuertuntur eorum diuicie in mise
riam et tormentum. filij vero luce
experiūtur iugiter q; carere diuicijs.
liberū facit Ꝟ beatū Confitebor tibi
pater celi q; terre. qz absconsisti hec a
sapientibus et reuelasti ea parvulis
pauper et iustꝰ contempnit diuicias
et nichil ei deficit quia sufficit ei de
us. Diues autem. filiꝰ auaricie/aul
tor māmone suꝰ pecunie. maiorem
in eo solliatudinē. q; timorē q; miseri
am inuenit/in quo pleniorem sibi q
stituerat voluptatē Di vultq; in sca
religione q; aurea paupertate trāsigere
dies vestros feliciatis vestre nō pote
rit regū glā cōparari. Melius erit modi
cum iusto super diuicias plorꝫ mul
tas. q; didisti dies quos in opibꝰ ex
pēdisti Melior erit āmodo dies vna
in atrijs dñi sup milia. Quidā cre
tis i sialia. erat tūr vas pditū. Nā
illa regio infernalis q; vocat hīta
tores suos vrm faciebat reditū de s
peranti. nūc aūt p grām dei natuū
actem. et vina blesensia bibitis. cui
sialia si vos tenuisset diuicius. morē
suo vinū aspidum porrexisset. Hā
frater in sepulchro iacetq; marmo
reo. vbi ad inanis glorie questum.
forsitan superscriptum esset Guilhel
mus blesensis matuniensis abbas
hic iacet. frater poete testimonio le
uis est iactura sepulchri. Nomē ves
trum diuturniore memoria. com
mendabile reddunt tragedia vestra
de flauea Ꝟ marco. versus de puli
ce q; musca. comedia vrā de alda.
sermones vestri Ꝟ cetera theologice
facultatis opera. q; vtinā diffusiꝰ es
sent/ac celebriꝰ publicata. plꝰ hono
ris accreuit vobis ex vestris opibꝰ q;
ex quatuor abbaciis Spacies q̄dē au
ri decoperat vos. vñ q; q̄dē nrātū sicu
las opes. vite cōparere dispendio.
Ded q; dns cancellauꝰ sicut et iheb
solomite referūt in fata concessit Cū
enim crpes estiomenꝰ qui vulgo lu
pus dicitur. femur ciꝰ enormiter oc
cupasset. oia in eo medicorꝫ expimē
ta frustrata sunt. tandē q; in sca ciui
tate inter brachia regis. et cetus

primapū arcū stantiū et plangentiū spiritū exaluit. verdicta eaā come antiū relatione cognoui. q in vltio nem dominī stephani cathanen̄ ciui tas terremotu conaussa est. q subuer sa. In qua filius ille superbie frater mathei notarij/qui vobis episcopa tum supplantauerat fraudulenter. et aduersus innocentes proditoriā susa tauerat factionē interemptus. q obrutus / animā nimistrā iniquita tis et anāllam sathane tuctuauit. Dumus frater in dula francia/que sola teste iheronimo monstra nō ha bet. Bonū est nos hic esse. viuant in sialia qui prodicaoēs et venena proauāt/ adulatores officiarij. q qui autes magnatū vento inanis glorie pturientes. venenosa suaui tate demulcent. Viuant arturus il lic et catul9. maneāt q nigra in tā dira vertūe. Michi suffiat si illic vi uā et moriar vbi natus sū et nutri t9. vita arcularis m acepta est. vt tū nascēdi exordio vite mee limite t exaursus ¶ Cōtra milites q opa detrorū deprauāt ¶ Epla xcuij.

QAussiō domino suo. J. Archi dyacō. Petrus blesensis Da lutē in auctore salutis Nepotū vel trorū militū fastuosā gloriā tolera re non possū. qui vite militaris emi nentiā iactitantes. detrorū sortem multiplicā detractione deprauant. vitā et opera eorū ducētes in oppro briū et contemptū. Dane in depra uatione ordinis nostri. non multū cotz extollentia promouetur qui si essent milites. aut que militū pro fessio esset cognoscerent. deferrent clericis. et se a seruilitate verborū. quadū puellari molestia temperaret ¶ Porro ordo militū nūe est ordinē non tenere. nāq9 os maiore ver boz spurcicia polluitur qui detesta bilius iurat/qui minus deū timet. qui ministros dei vilificat/qui eccle siā nō veretur iste hodie in cetu mi litū fortior et noiatior reputatur. Colerabili9 michi essz si alij q̄ nepo tes vāi in hāc superbie et abusioīs audaciā prorupissēt. maxime cū illi a puericie cunabulis. solā in vobis modestiā nouerūt. solā a vobis didi cerūt honestatē Verūptū cū omnis etas pna sit ab adolescentia in ma lū. ex quo suis adhesertūt cōmilito nib9 ab ciomodes p̄ditos ꝑtraxerūt Nā et in rethoricis argumentū tra hitur a cōuictu. et q̄ tangit picē unq̄ nabit ab ea. vnaq̄ cōspecta liuorē ducit ab vna militari hodie disci plina quā vegeti9 renat9 ac pleriq̄ alij docuerūt prorsus euanuit. q se in quādū delinquēdi libertatē et securi litatis specē deformauit. Olim se iuramēti vinculis milites obligabāt q̄ staret p reipublice statu q̄ in acie nō fugerēt. q̄ vite ꝓprie vtilitatē publicā prehaberēt Dz q hodie ty rones enses suos recipiūt de altari vt profiteātur se filios eccē atq̄ ad honorē sacerdocij ad tuitionē paupe rū ad vindictā malefactorū et prīe liberationē gladiū acepisse. Poc ro res ꝑtariū versa est nā ex quo hodie militari ángulo terrorantur/ statim insurgūt in xp̄os dñi. et dese uuunt in patrimoniū crucifixi Dpo liant et predantur subiectos xp̄isti

pauperes ⁊ miserabiliter atq; imi
serecorditer afflīgūt miseros: vt in
doloribus alienis/illiatos appetit9
et extraordinarios iplcāt volupta
tes. Refert lucas/q milites accedē
tes ad iohānem interrogauerūt eū
dicentes. Magister quid faciem9 et
nos? Neminē inquit cōcutiatis/ne
q; calūpniā faciatis/⁊ contenti esto
te stipēdijs vestris. Qui cōtra imi
cos cruces xpisti vires suas exerce
re debuerāt: potib9 et ebrietatibus
pugnāt. vacant otio. marcēt crapu
la. vitāq; degenerem in imūdicijs
trāsigentes: nomē et officiū militie
dehonestāt. Nichil tāpnabilius est
in milite/q̄ otiū: per quod vsus ar
morū dediscitur. nutritur pusillani
mitas. vires fatiscūt. obrepit inerti
a. ⁊ ad imūditie actus/anim9 occu
patur. Ideo pupli9 vasica cū exercitū
in yberinis regeret/ licet vsu classiū
non egeret/ ne tamē miles corrūpe
retur desidia seu crapula/vel p ocij
licentiā superbiret/naues edificari isti
tuit. Legiē trayan9 ipator milites
suos quotiēs vacabāt a prelijs/ex
erciisse in cursu. in saltu. in vsu na
tandi. in studio esim vel potim feri
endi mittēdiq; lapides manu vel fū
da. ⁊ missilia iaciēdi. eos ad ōnes
modos erudiēs/ quibus bellum sus
tineri debeat aut inferri. De mag
no pompeyo refert salustius/q; cum
alacribus saltu. cum veloci9 cursu.
cum validis recte. certabat. Verūp
tamen ex quo ipse et senatus ac
populus roman9/ otio et quieti va
care ceperunt. qui quandoq; in remo
tissimis nationibus/ hostiles insul
tus/modico agmine propulsabāt:
superueniente cesarea pauitate/reli
querūt p̄sidia fortissime urbis/et in
sola fuga sibi fiduciā posuerūt. Sed
et hoc papie cesarē exercitabat audā
tiam/quia res ei erat aduersi9 otio
sum militē/ducēq; emeritū. q qui lō
ga pace didicerat ducē. Refert tro
gus pōpeyus. q nouissim9 rex assy
riorū sardana paulus/ppter otiū et
molliciē vite/a regali solio turpiter
est dejectus. Quid romanos extu
lit/aut unde habuerūt super oēs po
pulos principatū? Nomē eius ⁊ glo
riam acquisiuit/ armoriū usus ⁊ ex
ercitatio preliorū. Vegetij renati
testimonio. inutilis est ōnino milicie/
nutritus tenere ⁊ delicijs assuetus
Eum aūt censuit p̄lijs aptiorē. qui
sub diuo ⁊ sole nutritur. laboris pa
ciens. umbre negligēs. balneorum
nescius. eque ferens frigoris iniuri
as et caloris. rudis in causis. sim
plex in actibus. cibo moderatiore
contentus. qui nō erubescit fossam
ducere. reparare aggeres. ferre lapi
des ⁊ cementum. lignorumq; mate
riam gportare. Ideo teste eodem auc
tore. romana iuuent9 quondā ablu
ebat i tyberi sudorē/quem cursu vel
exercitio campestri collegerat. nec mi
nus balnea q̄ effeminatrices aq̄s
salmatē abhorrebat. Dz etiā in tpi
b9 iudicū. ieroboal siue gedeon/vt
figuraliū misteria tractātur/dño mā
dante prohibitus est in multitudine
delicata atq; inexercitata ⁊ timida
madianitis occurrere. Cumq; cla
maret gedeon auditis audietib9 Qui
formidolosus est ⁊ timid9 reuertatur

ceſſerunt ab eo viginti ⁊ duo mi
lia ⁊ tm̄ centum milia remanſerūt.
Sed ⁊ de illis tanḡ ad bellum ex
peditiores dū taxat elegit/q̄ in ſiti
ſua velut canes lāberent ⁊ feſtinā ti
us aquā ad os mitterēt. Illis prſ9
abiectis/q̄ ſe ad bibēdū flexo popli
te inclinabāt. In tractis itaq; facta
eſt liberatio ppli/quos nō credidēr̄
inter delicatiores epulas ⁊ exquiſi
ta cōuiua didiciſſe aquā lambere.
Quos ideo p̄elegit dñs/qr neceſſi
tati ſatiſfaciēt in humilitate nature
hodie in delicijs nutriē/⁊ tota ad
carnis deliciās ſe relaxat/felix em
bola noſtra in cute curāda pl9 equo
oppoſa iuuēt9. Qz ſi milites nr̄os
ire in expeditionē q̄nq; oportcat/ſū
marij coꝛ nō ferro. ſz vino. nō lan
ceis ſed caſeis/nō enſib9 ſed utrib9
nō haſtis ſz utrib9 onerantur. Cre
das eos ire ad domū cōuuij nō ad
bellū. Clipeos deferunt deauratos
p̄dam poti9 hoſtium rapiētes q̄ ar
tamē ab hoſtib9/⁊ eos referūt ut
ita loquar virgines ⁊ intactos. Bel
la tñ et pfliq9 equeſtres depingi fa
ciūt in ſellis ⁊ diceis/ut ſe quadam
ymaginaria viſione delectēt i pug
nis quos actualiter ingredi aut vi
dere nō audent. Eleganter tangit
affricanꝰ ſicut in libꝛo ſtrategēma
tum iulꝰ frontinꝰ refert cum ſcutū
ciuiſcū vidiſſz auro ⁊ gēmis multi
pliciter adornatū dixit ſe nō mirari
ſi tāta diligentia honoraſſet/i quo
pl9 p̄ſidij q̄ in enſe habēt. Eneas
q̄dē gēmas a digitis ad enſē nitro
a digitꝭ ad pocula legit trāſtuliſſe
Refert pidex/nō picturā nō autū
et lapides. ſed ſcutum diuulſū. fere
tam galeā/ebetē gladium. faciem
vulneratū. cedere militib9 ad ornatū
Porro cū nr̄i milites ab expediti
one. ſine vulnere et cicatrice. ſanis
etiam et integris armis. p dei grām
reuertūtur. curritur ad bibendi cō
flictū. Crateras igitur ſtatuūt/⁊ vi
na coronāt. Atq; in exhauſta canūt
p̄lia marte grauꝰ. Illic cadēs. illic
tendebat ulpes. ⁊ pingūt fluuio p
gama tota mero. Garrūt igitur ⁊
laxāt procaces linguas in detracti
onē hoīm inocētiū. deſeruūt i p̄ſos
dñi. referūt q; et confrūt laboꝛes ſu
os et opa ſacerdotū. Datur itaq; i
ter eos ſentētia. et coī legi ſāctitur.
vt deāmas auferant/vt eccleſie ⁊
clero nō deferant. vt excōmunicati
onem non timeant. vt nō reuereā
tur deum. vt iniurijs afficiant ſa
cerdotes. ⁊ quicquid in vſus eccle
ſie eſſit. de largitione aute aut pa
terne liberalitatis euacuent. Ve
rumptamen magnus dominꝰ ⁊ ter
ribilis nimis. qui humiliat omnē
altitudinem extollentem ſe aduer
ſus ſcientiam dei/ipſe ſaluos faciet
filios pauperum. et humiliabit ca
lumpniatoꝛem/ tollens q; virgam
peccatoꝛum de ſuper ſoꝛtem iuſtoꝝ
arguet p̄o manſuetis terre. et ob
ſtruet os loquentium iniqua deiaet
q; omnem extollentiam ſuperbo
rum. Cum autem dicat dominꝰ ſa
cerdotibus ſuis. Qui vos ſpernit
me ſpernit. ⁊ qui tangit vos/tan
git pupillam oculi mei. ſi nepotes
veſtros diligitis ⁊ zelatis ad vi
tam. ne pereant cum oꝛa dum ad

archam dñi manū temeratiā por rigit ipsos ad reuerentiā ecclesie ⁊ officialiū xp̄i/salutariq; monitis in formate. Nam cū eos reperitis in sorte familiaritatis ⁊ ptiapiū mē se vestre/nō estis omnino imunis a culpa. si cōmensales vestros pmu titis passim garrire in clericos ⁊ in ecclesiam p̄truire. Vetū est quā nepos vester ☩ in brachio ⁊ fortitudine aduocati bethunie/qnando q̄ forsitan semel solempnes milia e titulos acquisiuit. Sed nō propter hoc aduersus ecclesiam dei. subie rentum debuerat cōcipisse. ¶ Nichil enī est quod magis iminuat laudis p̄cū/q̄ suos assidue iactitare successus/⁊ singulis diebus ānī/vendere diem vnū. Legitur de mario q̄ cū plurima feasset egregie. vna sui iactitatione gloriam same pdidit. et quia sibi p̄sumpsit ascribere. quod ex ere alieno capta re debuerat/publice emendationis nota demeruit. Vt ad domestica iactantie et ostentationis veniam? exempla ☩ ex ezechias quē dñs in umbra horologij in appositione ānorum ⁊ in fuga sennacherib pre uniuersis regib? honorauerat/qui a nūcijs baradach. filij baradan regis babilonis. pigmēta. unguēta quoq; et domum vasorum. cellasq; aromatum. ⁊ omne quod erat in thesauris suis. ad ostentationem ⁊ iactantiam demonstrauit iuxta verbum ysaie filij amos. thezauri eius ablati. ⁊ in babilonem translati sunt. filij quoq; eius captiuati ⁊ in palacio regis babilonis facti sunt eunuchi. Triplex quoq; optio diuine aiaduersionis ꝓposita ē dauid. ea q̄ ad iactātiā/dei populū numerauit. Sed et nabugodono sor/quia se magnificauit in fortitudine ⁊ decore. et gloria regni sui/humiliatus in animal brutū. cōparatus est iumentis insipientibus/et similis factꝰ est illis. Vtinā nō intuiscant aduersus xp̄m ⁊ xp̄os eius. sed humiliter ac deuote recolāt/qualiter per gratiam dei aut poꝰ vestrā/de pulucre pauptatis et de sterore sūt erecti. Nam ⁊ abrahā electꝰ ⁊ vocatus a dño/memor tamē sue conditionis. loquar inquit ad dñm cū sim pulus et cinis. In leuitico p̄mo. ⁊ de sacrificio auium p̄cipitur vt pluma et vesicula pulmonis deponātur in puluere. quatenus is quem dñs exaltat/et humiliatur inter diuine gratie magnificētias. ⁊ se pulucrē recognoscat esse uenalcatis.

¶ Cōtra exactiones vicecomitū ⁊ forestariorum.

¶ Epla xcv.

Carissimo dño suo. h. dei gratia illustrissimo anglorum regi. duci normañ ⁊ aquitañ comiti andegā. Duus petrus bleseñ ba thonie archidiaconꝰ. Salutem ⁊ in regno tpali. regni celestis memoriam ⁊ amorē. Ioq̄ vereor ⁊ tacere nō expedit. michi tñ tutꝰ videtur estuantis aīmi motū dissimulare silencio. sed iminet aīe mee magnū. ex mea taciturnitate piculū.

Loquar ergo q3 vt verbo iob vtar nã si tacuero os meũ ꝙdempnabit me. loquar qđ vobis ad honorem ⁊ salutẽ cedere debeat/ vrîs vero sẽ ditis ad salutẽ et quietẽ licꝫ p cũctis regib9 terre. subiectoꝝ mores. vrîq3 regni statũ noueritis q3 tñ humanũ trãscendit ingeniũ. oîm hr̃ notiãã/ q̃ in tot ⁊ tã diffusis ꝓuincijs fiũt. audite pauca q̃ nec ego sine pcõo possũ silẽcio tenere. nec vos sñ piculo ignorare Multa siquidẽ dñm q̃q3 latẽt. q̃ subditis innotescũt. Nã testimonio aĝnatis. dedec9 ille dom9 sciet vltim9 Cũ multa fiant in domib9 priuatoꝝ/ q̃ dñoꝝ notitie subducũt non est vr̃ negligentie aut inurie ascribendum. si in tam spaciosis ⁊ diffusis regionibus quibus dominus vos preficit singulorum excessus non nouistis ad plenũ. Ipsos enim iustificatos quos vulgariter errantes. vel itinerantes diam9. dñ errata hoîm diligenter explorãt. frequenter errare cõtingit. Excessus nãq3 hoîm absc̃ũdũtur. aut amore. aut timore. à lege ꝙsanguinitatis / aut pietatis officio. à occultis munerib9 redimũtur. Admittit enî vox rẽpte mutationis. et in iniuriã senat9 ꝙsulti turpiliani abolitio impetrat Forestatioꝝ siqđẽ ac vicecomitũ inumeri officiales. dñ auaritie ⁊ cupiditati sue satisfacere studẽt. dep̃dant pauperes. simplicib9 insidiãtur. fouẽt ipios. oppm̃unt innocentes. exultãt in reb9 pessimis /letãtur cũ male fecerint. pcõa ppli cõedũt. luxuriãt in lacrimis viduaꝝ/ ⁊ in fame pupillorum

in paupertatis nuditate / in afflictione supplicii Legitur in libro sapiẽtie. quia venatio leonis onager in heremo. sic et pauperes vicecomitũ aut nemoꝝ alium iuridicum. et aliorum collateraliũ sunt esca ⁊ potꝰ ac publica deprædationis occasio. Deuorat iustum impius. iustificãs auarialis. exactor innocentem. simplicẽ fraudulentus. Ministerialiũ siquidẽ tanta est multitudo. quãta est lacustarũ. vt istis recedentib9 illi succedant. et qđ ex parte fuerat deuoratum. alij deuorent exiãaliter et cõsumant. Impleturq3 in eis illud ꝓphetiãe. Residuum eruce comedit bruchus. residuũ bruchi comedit erugo. Isti sunt merguli rapina piscium suam vrgentes ingluuiem quos beatus martinus abigens dicebat. hec forma demonũ est. Isti sunt sanguisuge principum. sitientes assidue et bibentes sanguinem alienũ

De samuele q̃dẽ scriptũ ẽ/ q3 iudicabat ꝓphetã israhel/ circuiens bethel et galgala et maspha reuertebatq3 in ramatha vbi erat natiuitas ⁊ habitatio eius. In quo manifestissime p̃sumit/ q3 nec esculentũ nec poculẽtũ ex sua iurisdictiõe captabat Vnde loquens ad omnes filios israhel libera conscientia ⁊ secura dicebat Ego ab adolescẽtia mea vobiscũ cõuersatus sum. loq̃mi de me coram dño/ ⁊ coram xp̃o eius. vtrũ bouem alicuius tulerim/ aut asinum. si q̃ẽpiam calũpniatus sum/ si oppressi aliquẽ/ si de manu cuiusq̃ munus accepi/ ⁊ q̃ẽpnã illõ hodie restituãq3 vobis. Cõsimile ẽ quod btũs iob

diat ¶ Vi clamat aduersum me terra mea. quasi dicat subiectus meus cō tra me sup aliquo grauamine à op pressione nō clamat ¶ Accusatur ho die simplex et innocens q̄ siluā inci derit. q̄ feratū captioni cōsenserit/ q̄ iura cōzone tacuerit/ q̄ publice func tionis tributū nō soluerit. q̄ vndz do q alimoto defuerit. q̄ regios mi nisterialesq honorificē nō exhibuerit. qui tñ nec habebat vnde sibi ꝯ vxo ri ministraret ac filijs. et hoc tamē tolerabilius esset si eis respōdere licēt ac suā allegare inopiā ¶ Verū apud tales vba pauperū leuiora sūt vento q̄ tumbibet firma iuramenta vilescunt. quia iusta verbū ethica. Cō tempnere fulmina pauper creditur at q̄ deos. dijs ignoscētibus ipijs ¶ Quā ta quisq; sua nūmorum seruat in ar cha. tantū habet q fidei ¶ Cū scriptū sit ¶ Beati qui esuriūt q sitiūt iusticiā hūj qui iudicant pauperes nostros. iusticiā et prudentiā ignorantes/ so lam esuriūt q sitiūt pecuniam ¶ Ma iores iuris officiales. tales dūtaxat sibi substituūt quos expectatio lu cri vel affinitas/ aut natura aut nu tritura cōmendat. ¶ Deoq; sapientia miserabili lamētatione cōqueritur. Tenētes inquit legē nescierūt me/ iudices extiterunt/ et ego ignorabā ¶ Potestas equidem iudicialis q e quitatis ministeriū. non ex carnis dilectione. ꝫ ex sola debz dilectione hoīm aut dei certa dispensatione p cedere. Certe cum moyses dubita ret de filiabus salphaat/ iudicio dñi ad paterne hereditatis bñficium sūt admisse ¶ Successio siquidē sāguinis

heredem facit/ electio iudicem ¶ Dane illi constituendi sūt iudices populo tum. quos vita puricz. ꝯ eminēcior prudentia p ceteros illustrauit. ¶ Nā reuerentia et auctoritate p̄sidentiū/ vita temperatur in subditis ¶ Capio nem offuscanum tanta morū grauitas q austere maturitas pudicitie cō mendaut/ vt solo suo castitatis exē plo publicū votū continentie firma ret in populis ¶ Iste sicut titus liuius refert/ cū a pyrenei montibus vsq; ad oceanū deuicto hanibale ꝯ alijs ro manorū hostibus puinciis subiugas set. pueros captiuos q puellas egre gie pulchritudinis restituit barbarie. nec passus est eas in suū venire con spectū. nec vel oculus eius aliquid de integritate pudicitie delibaret. Le gitur frontonē. tantā grauitatem vi te. q opibus q facie p̄tendisse vt nō solūmodo actus. sed affectus illici tos in hominibus cohiberet. ¶ De seipso iob dicit. Quando procedeb bam ad portam ciuitatis. in platea cathedram parabant michi. ¶ Videbant me iuuenes ꝯ abscondebantur. senes assurgentes assistebant michi. principes cessabant loqui. ꝯ superponebant digitum ori suo. ¶ In dignantur viri nobiles et discreti qua eorū iurisdictioni subiecti sūt. quos sciunt esse plebeios. et qui nullos prudentie aut virtutis titu los preferunt. nisi q familiaribus vestris parentela vel affinitate. obsequio aut muneribus adhe serunt. ¶ Hec in vestram noticiam amantissime princeps. facile

venire non pñt / licet enī clamores pauperū benigne et misericordit exaudire velitis. pauper tamen veretur aperte malicā exactorū/ne grauiora moliantur in eū et fiant posteriora hominis peiora priorib9 Qui si aliquis cōpassione q mia ductꝰ/vobis pauperū pressuras. q tyrānicas nimistrorū exactiones revelare attēptet. dñi eorū grauiter mouebuntur atq; in odiū illi9 qui causā pauperū ad vos detulerit. omnes āgliwos exacerbāt Licet aūt in plerisq; curialibus. simultates et inimicie preāpue regnēt. vbi cū occasione talium aliquis diffamatur. eā hostes suos inuenit defensores Cūq; in omnibus fere volūtates eorū dissideant. in excusatione cīn ac defensione mutua. socialis graciē vinculū seruāt q spiritū vnitatis Hij nāq; sunt squame behemoth. de quib9 in iob legitur. quia vna vni cōiungitur q spiraculū vite nō inedit p eas Si in auditorio vestre celsitudinis. aut in pñtia vestre iustitie pnāpalis. causarū negocia ventilātur. ibi nec aura munerum. locū inuenit. nec acceptio psonarum. Ibi omnia procedunt in iudicio et iustitia. nec excedūt statuta vestra vel in modico limites equitatis Porro si ad pedaneos q minores iudices. pauperū negocia devoluūtur/iustificatur impi9 pro muneri b9. atq; in subuersionē iudicij. q captionem pauperis. q sillabarum auaritiones et verborum tendicula ponuntur. V Quidam sunt qui sup exhibitione. aut executione iustitie. litteras non indulgent. nisi sub certa promissione pecunie/sed sciat q̄l quis huiusmodi litteas vendidit/q̄ dei iustitiā alius debitor est. et quā gratis exhibere tenetur/venalem exponit. Sanctorū enī patrū auctoritate. qui vnū vēdit sine quo reliquū nō prouenit. neutrū inuenditū dereliquit. Certe aptior est apud deū iustitia q̄ pbenda. Ideoq; ai in vtroq; possit symonia cōmitti. tampnabilior tū est omnis venalitas. in exhibitione iustitie. q̄ in venditiōe rei me aut pbende Hec vos iustissime pnceps oportet diligēter inquirere et inquisita corrigere ne nunciū excessus de vestris manibus a dño requiratur. Frequenter enī culpa populi redūdat in principem. quasi de maiorum negligentia obueniant errata minorum. Legitur in libro numerorū. q̄ fornicāte ppl̄o israel cū madianitis. phinees pugione p fodit zambri q madianitidē mulieris/ q̄cuitq; ira dñi. factusq; ē ps̄mo dñi ad moysen. Tolle inq̄t cūctos pnāpes ppli. et suspende eos cōtra solē in patibulis. pnāpes nō precauerūt ppl̄o. principes tū p peccato ppli puniūtur. heli p peccato filiorū suorū punit9 est Sustinete patiēter iuuenes ps̄me pceptis. q̄d vobis ex sincera devotiōe ꝓpono Zelo enī q sitio salutē vr̄am. ardentissimo caritatis affectu Nō est lud9 in oppressionib9 pauperū. q̄ non expiātur munera. nec elemosinis redimūtur. Nā q̄ offert sacrificiū de substantia pauperis. testē salomone. sicut qui victimat filium ante oculos patris. Ne dicas dicit sapiens. In multitudine munerum

meoꝝ respiáet deus· ⁊ offerente me munera placabitur altissimꝰ· Certe bonoꝝ nostroꝝ non indiget deus· Et qui dat regibus diuitias terre· ab eis autum non postulat vel argentum· sed vt audiant causam viduę ⁊ pupilli· ⁊ vt arguant p mansuetis terre ℣ Expedit vobis illustrissime p̃nceps ista diligẽter attendere· talesq; ministros publicę iurꝭ instituere· qui vẽe· nrẽq; iustitie p̃sentialis exẽplo deũ timeant· q̃ non sequantur retributiones· qui psonarum grãm non acceptent· qui de vestroꝝ familiarũ parentela fiduciam impunitatis· ⁊ audaciã seuiendi nõ habeant Apud antiquos teste ratione puerbialiter dicebatur Exuit psonam iudicis quisquis qui amicũ induit· Equitas enĩ cui iudex obsequitur/ sinistrã odij· vel amoris dexterã nescit Talis debet esse minister iurꝭ· vt in eiꝰ manu· nullius auctoritate psone· titubet à vacillet libra iustitie Magni quidẽ alexãdri causa in castrensi iudicio a quibusdã eiꝰ obiecto terrore dampnata est· Nominatissimꝰ eloquẽtie doctor pytagoras· i causa quã habebat erga discipulũ suũ· sententiã postulabat instanter· eius tñ petitio audita nõ est· Nec terrore alexãdri/ nec auctoritas pytagore· iustitie lancẽ ab eq̃tate potuit declinare· Nichil adeo gloriose lucet in p̃tãpe· sicut amatã ⁊ exhibẽ iustitiam· sine omni acceptione psone Celeuchꝰ cum i vrbe lotensiũ filius eius in adulterio deprehensus sẽm legem ciuitatis quã ipse ediderat priuandus esset vtro q; oculo atq; ob honorẽ patris· penam ei debitam populꝰ remitteret vniuersus· ille aliq̃diu repugnauit Tandem preces ⁊ instancia populi victus/ sibi pus vnũ/ ⁊ postea filio alterũ emit oculũ· ⁊ sic relicto vtriq; vsu videndi· mirabili equitatis temperamento· iustitiam in patre· et miam seruauit in p̃tãpe Qz si fortes vultis manipulos iustitie in conspectu magni ⁊ tremendi iudicis· oportet q̃ vestri regni iudices districtissime iudicetis/ vt terrore et reuerẽcia regie maiestatis eos ad salutaria exãtet/ quos ichennale incendiũ ⁊ pena ifinibilis prauis deputata iudicibus non deterret

¶ Implorat Cantuarien̄· Archiepiscopus a conuentu Cysterciẽn· orationum suffragia ℣ Epistola nonagesima sexta·

Venerabilibus ⁊ sanctis patribus in Cysterciẽn· Capitulo egregiis ℟ dei p̃missione Cant· ecclie minister· Salutem in auctore salutis· Inter desiderabilia huius mundi/ precipuũ apud me versabatur in votis/ vestre sanctitatis cõuentui p̃sentialiter interesse· sed noue vocationis occupatio/ ⁊ incũbens negociorum prolixitas· fructum optate iocunditatis iuidet michi/ nec me castris feliciibus ad tempus inesse permittit O castra optabilia/ o egregatio veneranda· o cysterciũ q̃ magna est domus tua/ q̃ fecunda in filijs· q̃ magnifica in linguis· q̃ gloriosa in populis· Testis est

michi deus/quo cupiam vos in vis ceribꝫ ihesu xpi/ fouens affectionē inuicē in viscerib9 caritatis. nō defe rens collectionē vestrā/ quā p pītiā spūs āplectar i xpō/ memor deuotionis vestre/ cui9 obliuisci nō possum. Vos enī estis glā mea et gaudiū/ honor capitis mei q corona Ille qui iuxta vbū iob ponit humiles in sublimi. Ille qui vocat ea q̄ non sunt tāq̄ ea que sūt/ ipe ad on9 michi importabi le me vocauit Ego aūt vir videns paupertatem meā/ q insufficientiā me am/ cōsiderans eā qualiter ex simi li causa. gemāt gygantes sub aq̄s ꝯ cruciātur qui portāt orbem. a pu sillanimitate spūs q tempestate sub uerterer nisi in lapide adiutorij. ꝯ orationū vestrarꝫ suffragio fiduciam cōcepissem Nā iuxta vbū iob Que est fortitudo mea vt sustineā? Ecce nō est auxiliū michi in me. ꝫ ifirmi tas q defect9/ vereor ne offensus mi chi dns. hanc inūxerit solliciudinē multorꝫ/ qui nō sufficiebā xpīe sa lutis procurare negociū Ded posuit michi dns in vobis vbū reconciliatio nis. vt si offensus michi ē. se xpiānū vestra oratione michi exhibeat. me umq̄ suppleat impfectū Nā potens est o ia facere suphabūdanti9 q̄ peti m9 ꝯ intelligim9 Si qua ergo vo bis cōsolatio est in xpō. si qd solacii caritatis. si qua societas spūs. si q̄ viscera miserationis. iplete gaudiū meū. gaudij nāq̄ plenitudinē post deū in orationibus vestris pono. vt vestrarꝫ beneficio pacem. i hac admi nistratione michi cōmissa. velit mise ricordia dominū. meum supportare defectū Nā apostol9 licet vās electio nis fact9. ꝯ virtute indut9 ex alto. scōrꝫ tñ orationes sibi ad doctrinam gentiū necessarias iudicans. Obse cro inq̄t vos per dnm ihesū xpm ꝯ p caritatē spūs sancti. vt adiuuetis me orationibus vestris apud dnm. Nos igitur infirmi q fragiles. deuo te q humiliter supplicam9. vt pias affectiones vestras circa nos exercere vinculū fraternitatis. professionis ho. nestatis debitū. subiectorꝫ necessitas. et deuotio supplicantis

¶ Cōmendatio religionis

¶ Epistola xcvij.

Reuerendo patri q dño abbati de euesham magē P Dei gen̄ Bath Archid Salutē in auctore sa lutis ¶ Inuidie xpiānū est laudē alte rius. sua reputare iniuriā. ꝫ probata in vobis religio. et natiue benigni tatis interpres. morum iocunda suā uitas. sibi ad contumeliam nō asci bi. q̄ cysterciensiū aut carthusiensi um ordinē visus sū pre ceteris gmē dasse Nichil vobis in corꝫ cōmenda tione detraxi Illos approbo q vos laudo. ipōrūqꝫ titulos i vestre fame p̄iudiciū non cerpi. xp̄s diuisus nā est. siue in alba siue in pulla veste. in omni professione q ordine. i omni ge ne. quācūqꝫ optatur voluntate dīi. accept9 est illi. Inter albū et nigrū habitum non distinguit ille. apud quem non est distinctio iudei q greci Attendit dns mentē. nō vestē / me nita. nō colorē In monte cassino sce ma monasticū quo btūs benedict9 ē vsq̄. vsq̄ qꝫ hodie sanct9 p̄scribat

Quis audeat tanti pris habitum blasphemare in filijs? Nā si deliba tio sca & massa tota radix sca & rami Siue aī nazareis candidior niue sit aliquis. siue aī beato Iob sup ne bonem denigrata sit cutis eius/ tri mq; salutem in domo dñi operatur Dane in ouili iacob sunt agni albi & nigri In vinea boreth sūt v ue albe et nigre/ & et sponsa que li lijs cōuallium prealbescit. ipsa eadem dicit Nigra sum sed formosa. Apud sponsam xpi nō est absurda varietas/ cum ipsa arcānamita vari etatibus describatur Ipsa varietas vniformitatis causa est. Nam in cythara et diuersitate tonorum/ fit vniformis modulatio ad concentū Porro iuxta apostolum diuisiones gratiarum & diuisiōes mīstrationū et diuisiones operationū sunt/ idem vero est deus q̄ operatur oīa in oībus

Legitur in libro numeri. qualiter diuersa officia dñs in mīsterium tabernaculi voluit ordinari. vt essent alij leuite. alij merarite. alij chaarite. alij gersonite. alij caathonite. A postolo eiā teste. Quosdam dedit dñs aplōs. alios pphetas. alios euāgelistas. alios pastores & doctores. nō enī omnia corpis membra eundem actum habent. vt ex multitum faciem personis/ eius q̄ in vobis est donationis per multos gratie agantur deo Sponse decorem videas in varietate actuum. professionum. morum. opinionum. & ordinum Itaq; describitur in sacro eloquio quasi cedrus. quasi cypressus quasi palma. quasi plantatio rose. quasi oliua. quasi platanus sicut cynamomū & balsamū. quasi mirra electa. quasi storax et galban. et vngula/ quasi terebintus. quasi lyban. nō mansus. hanc varietatem per ysaiam insinuans dicit dñs Ecce ego sternam lapides tuos p ordinem/ fundabo te in saphiro & iaspide. et lapidibus sculptis Teste a postolo In domo dñi sunt vasa aurea & argētea. lignea & fictilia. apta in mīsterium Sed & oīa mēbra corpis cum sint multa. vnū corpus sunt Vniuersa enim opa. studia & consilia redigūtur ad vnū. nam finis legis xps ad iusticiam omni credenti beatus est ordo duniacen. et in vtroq; posuit dñs ministeriū reconciliationis & negociū salutis ne mo grauiter ferat diuersitatē ordinū in hoibus Nā & in stellis ordo est. luna eciam teste abbacuc. stetit in ordine suo. & diuersi angelorum ordines distinguūtur // Videte vocationem vestrā. vnus q̄sq; in ea qua vocatus est vocatione pmaneat Quidam incōsulta lenitate animiam enormi scandalo. de domibus regiliosis exeunt. et in aliena regula gloriātes. eam contemptui habent qui se pfessionis vinculo astrinxerūt. nec aduertūt verbū illud apli. nō gloriantes in regula aliena. propt̄ hoc aduersus magistrū alexandrum. in epistola quadam nuper erandui. & verba que ipsum specialiter cōtingebant passus sum in quorundam offensam. licentius q̄ oportuit euagari Fateor q̄ psalmodie prolixitas. si ex deuotione

prȝocedit saluberȝima est. ¶ Odi acidiam habet sociam/occupatio tamen est honesta/ȝ si vagos exursus mētis omnino non reprimit per eam saltem homo studijs honestioribus assuescit. ¶ Laborez autē manuales in monacho. nec arguere nec laudare presumo. ¶ Nam āi apostolus ad prīmē dicat. laboramus manibus nās. Et ad ephesios. ¶ Magis āt laboret manib9 suis. Et ad thessalonicenses. ¶ Nocte et die laborātes ne quē gravatem9. ¶ Idem tamen ad thymotheū scribens ait. Exerce te ad pietatē / nam corporalis exercitatio ad modicū utilis est. De istis dicat apostolus. Qui non laborat non manducet. ¶ Illis autē per ysaiā mandat dominus. ¶ Edabunt alieni ȝ pascent pecora sua/filij eorū agricole ¶ vinitores vestri erūt. vos aūt sancti domini vocabimini / ministri dei dicetur vobis non odens laborioſa opera ¶ rusticationē a deo creata. ¶ Illi aūt ecōtrario dicitur. ¶ Da pientiā scribe in odio ¶ qui minoratur actu perāpiet eā. ¶ In hac diversitate novit dominus qui sunt eius. ¶ Sed ȝ iuxta verbū iob deus in manu omniū hominū posuit signū ut noverint singuli opa sua. eius q̄z testimonio scriptus ē liber monumēti vocā eo timentibus deū. ȝ cogitātibus nomen eius. ¶ Item inter diversos ordines ille sol9 iudicio meo prudenter et feliciter modū vite sue dispensat. de cui9 corde ¶ manu dominus servitutis obsequiū gratāter acceptat. ¶ Exhortatio ut terre ihero solimitane succurrat. Epla̅ prīma

Dei gracia cant̄ archiepūs totius anglie primas Venerabilib9 in xp̄o dilectis suffraganeis ecclesie cant̄. ¶ Salutē in auctore salutis. Ubi publica iactura est ȝ cōmune dispendiū. siat dolor in universitatē se porrigit. ita cōmuni consilio ¶ auxilio est utendum. ut verbis iheremie utamur/ vox lamentationis audita est de syon ¶ planctus de iherusalē. facti sunt hostes eius in capite inimici eius locupletati sūt peccatis enī nostris exigentibus. inimici cuias xp̄isti adeo invaluerūt ȝ terrā sanctā in qua steterūt pedes domini/hereditatē ¶ patrōciniū cui affixi in superbia ȝ in abusione. temporis conantur atqz iuxta q̄relā cui9 dē lamentatoris p̄phē/nō est qui sustentet eā ex oīb9 filijs quos genuit ȝ nō est qui supponat manū ex omnibus quos nutriuit. Clamat ista ꝙ ad vos iherusalē mater vestra. suas nobis exponit angustias ȝ in remediū sui doloris postulat filiales affect9. Qz ꝙ filij estis dolorez mēnos exāpite ȝ sicut dicit ysaias. tristami āi ihrlm̄ ȝ dolete āi ea. oēs q̄ diligitis eā. veniūt enī gentes in hereditatē domini ut polluant templū eius. Qui oderūt dominū extulerūt caput / et gloriati sunt oēs qui oderunt syon/dixerūt enī in corde suo/ cognatio eorz simul quiescere faciamus nomen xp̄i a terra. tollamus loc̄ū et gentē. venite et disperdam9 in multitudine grauī xp̄istiani populi pauitatē. ¶ Speram9 tñ in eo q̄ spes nostra est/qm̄ respiciet in fidē testamenti sui/qz verbis fortitudinis nr̄ē

syon saluator ponetur in ea mur9 & antemurale licet multa maligne tur inimicus in sancta/nō est tñ ab breuiata man9 dñi vt saluare non possit. sed pbat nos vt appeat si di ligam9 domū iacob & locum habi tationis glorie sue/quā acquisiuit in sanguine suo/quam sua natiuita te / conuersatiōe/pdicatione/morte/ resurrectione/multipliter illustrauit ¶ Iuxta publicam iuris ciuilis obs uantiam. rei pditionis apud filiū dei crim9 si in terram quam ex pa tris eterna donatioē & matris he reditaria successione/optinet gens apostata. violēter irruat/popul9 q redempt9 ab eo. se ad tuitionē here ditatis dñice nō opponat Cum ei pater gētes in hereditatē & possessi onē terminos terre dederit. mater eius q de tribu iuda & stirpe dauid recta linea duxit originem. regnum suū et filij sui requirit de manib9 ves tris. & ad defensionē illi9. fidelitatē quam promisim9 in baptismo/ sine dissimulatione postulat exhiberi ¶ Propter hoc missi sūt ad illustrissi mū regē nostrum patriarcha ihero solimitan9/ & alij magnates/quos nichil ad tanti laborem itineris/ nisi pregrandis & vrgētissima ter re necessitas induxisset Deo et be nignissim9 pncipe noster que dig na sunt prudenti cogitauit Videns enim sancte ciuitati lamentabile pe riculū imunere ad thezauros ppri os magnificam & munificā manū misit/atq; coī epōz terre comitum q et baronū cōsilio. collectam insti tuit/quā iuxta formā que subscrip ta est/p singulas prochias episco patus vestri fidelit diligēter & ef ficaciter obseruare. vt mater vestra ihrlm. que grauissimo merore con fecta est/sub officiosa filioꝝ visita tione respiret

¶ Instructio fidei

¶ Epistola xpiāi.

Alexander episcopus seruꝰ ser uorum dei soldano yconij ver itatem agnoscere. et agnitam custo dire. Ex līs tuis & nūciorꝫ fideli relatione cognouimus/ q in votis habeas ad xpm conuerti Cūq; iā teneperis vt audiuim9 penthateuchū moysi/ pphetiam ysaie et ieremie pauli etiam epl̄as/atq; iohānis e uangeliū et mathei/postulas tibi mitti virum aliquem orthodoxum/ per quem in lege tibi cōmissa/qua si vice nostra pleni9 instruaris ¶ Nos autem petitioni tue plurimū in de cōmendabili. grato cōcurrētes assen su/tales excellentie tue prudabim9 destinare. q apud te i doctrina sana & salutarib9 monitis/vicem aplice auctoritatis suppleant/quoꝝ etiam mores & merita/ab honestate & mū dicia eruditionis euangelice nō dis uirdent Cui vero nostre fidei seri em & tenoreꝫ/līs tibi supplicas ape riri. tuis cōgratulātes desideriis/il lam sub quodam cōpendio. & quasi digitotenus intimam9 ¶ Illud igi tur pie credas & fideliter teneas q vnus est deus/sic tñ vt assignatio ne deitatis. sit vnitas in substantia et trinitas in personis. Est enim et deus pater/deus filius. et deus spiritus sanctus. sed pater et filius

et spūs sanct9 vnū sūt Est autem discretio in psonis·vt nec pater sit filiꝰ/nec filiꝰ sit spūs scūs/nec spiritus scūs sit pater aut filiꝰ Res qui dē difficilis est intellāu/ꝙ eadem rationis humane trāscēdit·ſꝫ tāto elegantiꝰ habet fidei meritū/ꝙto difficilior est ad credendū Porro licet nichil inuenire possimꝰ/qđ expressā habeat vnitatis q̄ in deo est·ꝙ summe trinitatis ymaginē/nec vba inueniātur q̄bꝰ possimꝰ de illa sūma essentia digne loq̄/qđ possumꝰ tn̄ faciamꝰ/et quasi balbucientes p vba rebus accōmodata trāsitorijs/tm̄ tibi ineffabilē apimꝰ Paulꝰ apostolus dicat qz inuisibilia dei p ea q̄ facta sūt intellecta cōspiciūtur/sempiterna quoq; vtiꝰ ⁊ diuinitas Vide ergo mētem hoīs corpus q; solare cōsidera/⁊ videbis q̄ literā q; licet tenuiter·et ſſi oculo cōniuēti quādam similitudinē trinitatis · Est in mēte hoīs intelligētia memoria et volūtas Mentē aūt vocamus memoriā/mentē dicimꝰ intelligētiā/mentē dicimꝰ volūtatem Ne memoria intelligētia et volūtas sunt vna mens/ſꝫ nec memoria est intelligētia vel volūtas In cōē corpe solis radiū video·sentio calorem/⁊ agnosco splēdorē·hec tria vniꝰ essentie sūt/nullū tn̄ eoꝝ est alterum Dic ⁊ in illa ineffabili ⁊ incōscripti bili glā deitatis/ est filiꝰ a pr̄e·⁊ spūs scūs ab vtroq; Cū pater et filius ⁊ spūs scūs eiusdē substātie/ eiusdē potentie/⁊ glorie sint·nō sūt tn̄ tres dij/ſꝫ in trib9 psonis sunt vna substātia·⁊ vniꝰ potētie/⁊ in vna substantia tres psone Hec fi dei nostre pfessio nō tantū a xp̄o ⁊ eiꝰ seq̄ꝫ traxit exordiū/ſꝫ a moyse et pr̄iarchis atq; pphetis·suum habuit fundamētum In libro moysi diuine essentie vnitas declarat·vbi dicit Audi isrl̄·dns deꝰ tuus vnus est Et iterū Ego sū dns deꝰ tuus q̄ eduxi te de terra egypti/nō erūt tibi alieni dij p̄ter me/pluralitatē vero psonarū ibi patēter insinuat vbi dicat/faciamꝰ hoiem ad ymaginē ⁊ similitudinē nr̄am Cū enī verbū sit filiꝰ dei sicut iohānes euāgeliū teapis ptestat dicens In pn̄cipio erat verbū·et verbū erat apud deū·et deus erat verbū·hoc erat in pn̄cipio apud deū·oia per ipsum facta sūt ⁊ sine ipso factū est nichil·vides q; ad filiū et spm̄ sanctū patris sermo dirigitur Cū hec duo pluraliter dicat·faciamus/et nostram·per verbum enim ⁊ spiritum sanctū dns deus operatꝰ est vniuersa Dicit dauid pph̄a cōmemorat verbo dn̄i cēli firmati sūt·⁊ spiritu oris eius oīs virtus eoꝝ Idem etiam prophet̄a·misterū trinitatis elegantēr insinuat·⁊ ter hoc nomē deus in eōē versiculo repetit ⁊ ait dicēs Benedicat nos deꝰ deꝰ nr̄ benedicat nos deus·et metuant eū omnes fines terre·pnoiatus iohānes in epistola sua canonica dicit· Tres sunt qui testimoniū dāt in cēlo· pater vbū·⁊ spūs scūs·⁊ hij tres vnū sūt Ysaias eāđ pph̄a quē teapis·se audisse testatur Seraphin clamantia Sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ dns deꝰ sabaoth Quare terno triplicat

ſeūs. niſi vt in dño deo exercituū. trinitatem inſinuet ꝑſonarum? Eſt itaq; in ſūma ac beatiſſima trinitate pater qui filium genuit / filius qui genitus eſt a patre/ſpiritꝰ ſanctus qui ꝓgreditur ab vtroq; Nec in illa genitura vel ꝓceſſione dampnū ꝛeſectionis/vel imminutionis. paſſa eſt in patre vel filio diuina ſubſtātia Dicit enim lumen a lumine ſumitur/ ſic equalis a patre filius. & vtriq; coequalis ꝓcedit ab vtroq; ſpiritus ſanctꝰ. Modū tñ geniture aut ꝓceſſionis iſtiꝰ/ humana ratio non attingit Vnde cum ysaye de filij generatione ꝑstaret. modū tamē generationis ênarrabilem eſſe ſciens Generationē inquit eius quis enarrabit? Dauid ꝓpheta in ꝑſona filij de hac generatione ſic loq̃tur/dñs dixit ad me filius meꝰ es tu. ego hodie genui te. Filius eadē dauid ſalomon. quē deus ſcientia & intellectu mirabiliter illuſtrauit. in ꝑſona xp̄i qui ē(ſicut paulus dicit) dei virtꝰ & dei ſapientia in libro ſapientie(ſi tñ eum recipis) ita dicit. dñs poſſedit me in initio viarū ſuarum anteqũ quicq̃ faceret. nec dum erāt abyſſi & ego cōcepta eram. qñ ꝑparabat celos aderā. qñ appendebat terre fundamēta. cū eo eram cuncta diſponēs Apoſtolꝰ eadē paulꝰ ſpiritui ſancto. ꝑmo toti trinitati teſtimoniū phibet dicēs. Diſite deꝰ ſpiritū filij ſui i cordibꝰ nr̄is Et alibi Templi ſpūs ſcti qui in vobis habitat. in vobis. viuificabit & mortalia corpora vr̄a. ꝓpter inhabitantē ſpiritū eius i vobis Ad xp̄i teſtimoniū de vnitate eſſentie & ꝑſonarum trinitate deducendo. ipſe in euāgelio dicit. Ego et pater vnū ſumus. Xp̄us eadem diſcipulis ſuis dicit Ite baptizate omnes in noīe patris & filij & ſpūs ſcī Cū igitur homo ꝓdidiſſet ꝓpter inobedientiā paradyſū. et infernales miſerias ꝑpetuo meruiſſet miſſus eſt a patre filius/ dignūq; fuit vt nutreretur filius & nō pater. Cū enim a nullo eſſet pater. filius ab aliquo erat/ eratq; cōueniēs eius vt haberet in tempore mātem/qui ab eterno habuerat pātem Cum aūt ſcriptū eſſet/in pſalmo dauid/nō eſt qui ēdimat neq; q̃ ſaluū faciat/ nō eſt qui faciat bonū nō eſt vſq; ad vnū Non eſt qui det placationē ꝓ aīa ſua. nedū ꝓ alienā. miſſus ē a deo pāter filius. vt hō ꝓ hoīe moreretur. & ꝓ homīe captiuo. tributū mortis. tēꝑ hō exſoluēret. eūq; tanꝑ deus. celeſti prētate redimeret Eius aduentum deſiderauerant patriarche. prędixerant prophete. atq; illius dilationem ꝑpacientius ſuſtinentes. querela continua dicebant. Quando veniet? Quando videbimus? Da domine mercedem ſuſtinentibus te. vt prophete tui fideles inueniantur. vtinam dirūpas celos & venires Et dauid. dñe inclina celos tuos & deſcende Deus & teſte ysaya angeli patris ꝓ dilatiōe nr̄e ſalutis amare flebant Ille vero ysayas de xp̄i natiuitate manifeſtiꝰ loquens Ecce inq̃t virgo cōcipiet & pariet filium. et vocabitur nomen eius emanuel. Cū autē maria de ꝑſſe ꝛeignem traxeriſſet. dē propheta natiuitatē marie.

et p mariam xpi. atq; plenitudinē
gratie spūalis in xpō manifeste de
clarat dicēs Egredietꝫ virga de ra
dice pesse. et flos de radice eius ascē
det. Et requiescet sup eū spūs dñi. spi
ritus sapiētie et intellectus. spūs cō
silij et fortitudinis. spūs scientie et
pietatis. et replebit eū spūs timoris
dñi Natus est itaq; filius dei de vir
gine incorrupta. spū scō in ea ope
rāte/nostreq; salutis negocio ineffa
biliter pcurāte Abyssus enī inscru
tabilis est incarnatiois dñice sacra
mentū/plurima tū antiqs patrib9
acciderūt in quib9 hui9 natiuitatis
figura pcessit Oz enī vel9 gedeo
nis roze celi cōplutū est/cū area ar
ēt quaq; arida remaneret. ros spūs
sci designatur i virgine/que ad hoc
pter humilitatē suam spāliter et sin
gulariter est a dño prelecta Cui
psalmista conzdat dicens. descē
det sicut pluuia in vell9 Oz moy
si ignis in rubo apparuit. et non est
rub9 corruptus igne. virginitatis i
tegritas in maria mōstratur Oz
virgis aliarū tribuū remanētibus
siccis. virga aaron de cui9 stirpe v
go beatissia traxit originē. frondu
it et floruit. flos in virga pesse quē
vaticinauerat ysaias/plum sez incor
rupte virginis indicauit Cū iimu
ni dei essem9. p aduentū xpi reconci
liati sum9. sicut pphā pdixerat Et
pax inquit erit in terra cū venerit
Ideoq; ageli in ipsi9 natiuitate glo
rie. pax cantica ceanerūt Gloria
in excelsis deo. et in terra pax hoi
bus bone voluntatis Nona etiam
stella magis apparuit. atq; hystori
a testimonio/rome fons olei de
terra fluxit in tyberim. Templū
etiam olim rome cōditū/qđ ydola
nō tuturū predixerat. donec virgo
pareret/eadem nocte fundit9 coru
it. Probatica itaq; piscina q̄ ihera
solimis erat ad aduētum ageli mo
ueri. et sanitates conferre tunc ce
pit. vehemētissime nobis nocuit pe
tus adam. p̄ pl9 pfuit nouus Am
plius nobis ꝓtulit hui9 humilitas
q̄ superbia istius abstulerit Nam
paulo apostolo teste Nō sicut delic
tū ita et donū. damni enim estima
tionē beneficij magnitudo trāscen
dit Quē prius habui9 terribilē de
um et iudicem. nūc habem9 humilē
fratrē Et primū. xpūs itaq; ad
nostre mortalitatis transigens. in
fame et siti. in lassitudine et dolore
Et in vniuersis miserijs huius vite
demū traditus a discipulo/et tan
q̄ vile mancipium venditus flagel
latus. consputus. spinis coronat9
illusus. clauis affixus stipiti. et mor
te turpissima condempnatus. que
non rapuit soluit. et sponte morti
se offerens. omnia in humilitate
sustinuit. sicut ysaias quandoq; p̄
dixerat. In humilitate inquit iudi
cium eius sublatum est Dicit ag
nus ad occisionem ductus est et si
cut ouis coram tondente se. sic nō
aperuit os suum. V Qui ergo pu
erulus a iusto symcone semel ob
latus fuerat in templo in vespera
legis. et fine cerimoniarum. pro re
demptione nostra in cruce. manus
suas leuauit ad patrem. Juxta il
lud tuitiam. Eleuatio manuū

meatum sacrificium ' vespertinum.
Hic beatus quē adam per superbiā
ligni delātione cōtraxerat mortē a
mantudine per humilitatē xpi sbla
tus est. fusoq; sanguine sine culpa ō
niū culpaū cyrographa sūt deleta
Aliū siquidē redēptionis modū pote
rat dūs procurasse ꝙ nullus suę be
nignitati nrēq; saluti cōgruētior ap
parebat Cū enī hō iuxta suę ꝑuari
cationis exigentiā captꝰ a dyabolo
teneretur postulabat iustitia vt non
eriperetur per violentiam/sed qui p
superbiam lapsꝰ est. sua si posset sed
q; sua nō poterat aliena saltē humi
litate resurgeret. Ita xpūs innocēs
quem agnꝰ paschalis in lege signa
verat/se pro nobis hostiam obtulit
salutarē. Cūq; lex moysi capram
vel ouem constituisset /pāum/ oc re
demptionem hominis a peccato.
xpistus per quem gracia et veritas
facta est/ attendens vmbratiles le
gis cerimonias non sufficere ad sa
lutem/hominuſ q; estimationem plu
ris faciens ꝙ sanguinem ouis/hyr
ci aut vituli/sanguinem et mortem
suam pro nostra salute obtulit/q; sic
semel in sancta. summus ⁊ verꝰ pon
tifex introivit eterna redemptiōe in
uenta. Aperuit itaq; librum et sol
uit signacula eiꝰ leo de tribu iuda.
⁊ qđ hostie legales non potuerunt
gladium versatilem/ ⁊ paradisi qui
oīb9 antiq̄ clausus fuerat resecauit
ingressum. Sic enim olim in morte
summi pontifices solet hūjs qui ad ci
uitates refugij confugerant. secur9
ad ꝓpa redirꝰ indulgeri. Oli cōsue
verat homo causari ⁊ dicere. Cur
exigit a me dominus amplius ꝙ a
ceteris creaturis? Quid pro me fe
cit? Quid pro me laborauit? Dix
it ⁊ factus sum sicut iumenta ⁊ ar
bores q; cetera vniuersa/sic sue potē
tie nutu soloq; iussionis arbitrio.
me creauit. Sed iam obstructum ē
os loquentiū iniqua. Nam homi
ni dissimulare non licet quanta pro
eo dominus fecerit qui vt seruum re
dimeret/propprio filio non pepercit.
V Porro in redemptione hominis
laborē q; dolorē inuenit/ q; famē si
tim. fatigationem. insidias. obpro
brria. flagella. coronam spinea. cla
uos q; lanceam. ignominiam cruc;
⁊ mortis angustiam. pro nostra im
pietate et pro sua pietate. pro nos
tra necessitate ⁊ pro sua humilitate
sustinuit. Nōne ergo deo subiecta
erit anima mea? Nōne omnia ossa
mea dicent domine quis similis ti
bi. vt non esset de cetero ab ore et
corde meo gratiarū actio q; vox lau
dis? V Quomodo potuit sapientia
dei meā miserecordius agere. aut
me ad ipsum diligendū dulcius a
fficacius inuitare? Preterea iusta
tū aie que quātū ad ꝓrogatiuam o
riginem. nō multū a celestium spiri
tuum dignitate degenerant/oēs ad
inferos descendebant. atq; vt deꝰ
quādoq; memor suę ymaginis essꝫ
atq; iuxta suoꝝ ꝓmonia ꝓphetarꝝ.
de animabus electis iacturam easꝰ
angelica repararet Hic in hac nostre
salutis dispensatione. dilectio xpi
sti nobis medullitus intimatur. qua
nam in lege moysi. nobis dilectio
nem dei et pxi tenerit in mandatis.

eantē in scola euāgelicē discipline frequētiꝰ ⁊ fortiꝰ verbis/⁊ tandem exibitiōe opis iaulcauit. maiorē ei caritatē nemo habet. vt aiam suā ponat quis pro amicis suis. Dedit itaq; materiā diligendi se. q̄ in suis dilectionibꝰ nos preuenit/nec aliud a nobis exigit nisi vt ipm diligamꝰ ex corde Dane inhumanꝰ est ⁊ crudelis. qui miserecordiā eiꝰ non recolit. qui dominū tam clemētem ex affectū non diligit. qui se pro eo si opꝰ est. mortis piculo desiderabiliter nō exponit. xpūs aūt mortuus ⁊ sepultꝰ tercia die resurgens a mortuis. sicut discipulis viuendo p̄ dixerat. eisdem in multis argumētis apparuit. etiam cū ipsis loquēs ⁊ comedens. ostēsis vulneribꝰ manuū. pedum. ac lateris. in cordibꝰ quoꝝdam. qui adhuc hesitabant in fide ostēsiōe vulnerū. vulnꝰ dubitationis āmouit. Quadraginta itaq; diebꝰ cū eis visibiliter conuersatus Eisdem recūbentibus venit in mōtem oliueti. ⁊ videntibꝰ illis elevatꝰ est. et ascēdit ad pcēm vbi eū esse in pris dextera credimꝰ atq; in eōi resurrectiōe ipm. viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ iudicē expectamus Adi ergo habes in desiderio de tenebris prodire in lucē. ⁊ amplecti salubertimam xpi legem. xpiane cōuersationis p̄micias. baptismali lauacro necesse est consecrari. quatenꝰ depositis in aquis regenerationis peccati vetustate in nouam aīe innocētiā. ⁊ vite in sanctiam renascaris Grāz acto sup̄ recaptiōe pallij. ⁊ Explā.

Sanctissimo p̄ri vrbano dei grā summo pōtifici. Cantuarenſ ecclesie miſter. Salutē ⁊ debitū devotionis obsequiū Dominꝰ dei que in lapide adiutorij sup fundamētū apostolorꝝ ⁊ prophetarū stabilita ē a petro ⁊ successoribꝰ eiꝰ. formam sp̄ eruditiōis ⁊ statū incolumitatis accepit. Qđ enī stipiti rami. qđ capiti mēbra. qđ radij soli. qđ fonti riuuli hoc aplice sedis eminētie debent eccie omnes quas vbiq; terrarū religio xp̄iana fundauit. Hūc est q̄ bñ recordationis luciō tercio papa viam vniūsē carnis ingresso (mortē ei tributarij oēs sumꝰ. mortisq; rēm habemꝰ in nobis. ⁊ fedꝰ aīa ea p̄ssimꝰ) erāt ⁊ lugebāt filie apud nos sine sponso. Cūq; munꝰ exequiale defuncto. ⁊ pios affectus impenderēt electionis vestre nūciꝰ supervenit qui nubilū publici meroris aufferēs corda oīm festiuiore letitia serenauit Coīs enim fama est. q̄ dominus qui iuxta verbum ozee. suscitat de filijs prophetas. ⁊ de iuuenibus nazareos ipse in speculā celsitudinis apostolice talem nunc de filijs suis per gratiam suam collocare dignatus est. qui prodesse velit ⁊ preesse sciat. qui prudentia ⁊ moribus preminens. cathedram sanctorum meritis implere sufficiat In cōe itaq; desiderium credit. verboq; celebri. ⁊ votiua gratiarum actione publice recensetur. qualiter dei sapientia suauiter vniuersa disponens. vos de gradu in gradū. de virtute in virtutē de honore in honorem promouerit. Nec illud deesse permittit ad

plenitudinem gaudiorꝝ / q̄ tanta fuit eligentiū vos vnanimitas nullūq̄ sustinuit rethe petri scissionis aut rupture dispendium. Sed iuxta verbum ysaie. quod dominus executū decreuerat quis poterit infirmare? Nec variat casualis euentus qđ cōsilij celestis altitudo disposuit. Quia ergo ex hominibus assumpti estis a domino pontifex. et pro hominibus cōstituti in his que sunt ad deū/ipsi q̄ vos elegit. cū multa grāꝝ actiōe p̄ces affectuosas offerimus/quatenus is qui segregauit et vocauit vos ad dandam scientiam salutis plebi eius ipse in bonis dies vestros cōtinuet/ atq̄ in faciem testamenti sui respiciens. eā̄m ab omni erroꝛe purgatam/sub vestra prouisione trāq̄llet/

¶ Ad hec Non quātas volo/ꝑ quātas valeo vobis graciarū referens actiones/minorem me pfiteor cunctis miserationibus vr̄is. Nā meoꝝ exigētia meritorꝝ multipliciter/vtiorū bnficiorꝝ magnitudie p̄uenistē. Nō sufficio tāte grē respōdere ad meritum. Ille pro me rēdere dignetur. q̄ p̄ diuicias bonitatis sue/suorū insufficientiā supplet. ¶ Ego enim vir videns paupertatem meam. pre munificentia et magnificentia indulte mihi gracie vestre/me vob totū debere profiteor/quecquid debet seruus domino/mgrō discipulus/filius patri/potest. Precor igitur vt imperfectū meum videant oculi vestri. et in ea plenitudine potestatis que vobis celitus data est. meā insufficientiam sustentare velitis Iuuate me pat̄ oratiōnibus vestris. vt quod possibilitas nra nō optinet/in hac administratione. vestre orationis et eruditionis suffragio supleatur ¶ Excusatur archiepūs sup nimia remissione Et reprehendit quēdā qui dñm suū archiepiscopū reprehendebat q̄ nimiū fauebat regi et archiepūs excusatur

¶ Epla Cētesima p̄ma

Q Aussimo dño et amico H. suo P. bleseñ bathonieñ archidiacono Salutē et pacis fructū Innocētē arguis virū/ꝙ fortem vocas tepidū et remissum/et vtens verbo illo leuitici. Nichil melius adolebis in sacrificio dñi/hoiem p̄bate religionis. phibes a diuinis sacrificijs alienū Dane cū spūs dei reddat testimoniū spiritui eius. ipsi pro modico est / vt ab homine iudicetur/aut ab humano die Sed et tu quis es qui seruum iudicas alienū? Domino suo stat aut cadit Stabit aūt Nā si statum animi sui studio p̄fectionis attēdas. nichil in eo variabile reperies aut incertū /sed quecquid in animo suo preuia rōne disponit/firmissima fidelitate subnixū. Vel inquis nō accepta ē in sacrificio dñi nec accepta est a domino q̄ significatē in melle blanda et dissoluta lenitas placuit. Amice/ lenitas et est leuitas Est lenitas nōcauia et est leuitas dissoluta. Nā et mel licet phibeat a sacrificio sicut assidue inperando p̄cepis melle tū p̄mitte offerūt et vbi phibet mellē sacrificiū. ibidē mellē p̄mitti iubetur offerri velles vellētq̄ oēs q̄ tu cū despiciūt q̄ dñs me9 ex q̄libet motu animi. inter regnum et sacerdocium fedus p̄cemq̄ dissolueret. nec

mellis ꝓmiaas in oblatione ꝓaas offerret. Juxta oēm legem. iuxta oīm gentiū rit9/pax ꝓus offerenda est/eaā inuitis. Maxime ī fide xpi in qua nichil ꝓpitanter agēdū est in q̄ nemo tepēte fit sūm9. Attē de igit diligent qz est remissio cauta/ & nōcaria. nocāria est/que defertur ptātib9 hu9 mūdi q maxie regi tēp̄ ꝓcelleti/nā ois ptās a dño deo est Hec lenitas regnū q sacerdotiū fa cit vnū/hec sua benignitate optinet q nūq̄ p minas aut violentias a ꝓnapib9 extorq̄ret In hac lenita te nec de9 nr hō offēdit/ ī q̄ fides a ꝓlato/tam deo q̄ homi exhibetur. De hac lenitate q de hac fide scrip tū est/ in fide q lenitate ipi9 sem̄ fe cit illū. Turpe quidē q absurdū ē in ꝓlato cum ira & austentate corri pere. Sicut apostol9 ad thimoteū scribens ait. Verū inquit domini nō oportet litigare/ sed ad oēs mā suetū esse & paciētē/ & cū lenitate corripere eos qui resistunt veritati. Legitur q̄m aque syloe cū silencio curruūt aque vero rasin trāseūt cum tumultu. Cuiꝰ spōsa in cātic̄ dicat Amuc9 me9 bibit vinū cū lacte. id ē rigorē exercet cū lenitate. Ipa q̄sa ad sponsū q severitati māsuetudinē ꝓferens Melliora sunt inquit vbera tua vino Cum ꝓpha diceret. Ecce ips grādis cōterēs petras q nō in spū dns. Et adiūgit. Et p9 ignē sibil9 aure tenuis. q in eo dns. Nā cū spūs ire q cmotiois ignis tacū die deo displicēat. ipi accepta est le nis q blāda correctio Verūptamē in hac lenitate. aut pti9 ī hoc mel le. sel fructuose correctionis absco ditū est. Nam in sua lenitate zelū & in blādiciis suis aculeos habet. et ecce in suauitate q pace ei9. ama ritudo amarissima. aduersus eos q̄ ignorant et errant. vbi enim veri9 diligit/severius corrigit. occulte ta men. & efficatior est in eis ad emē dationem principium. lenitas colū bina. q̄ severitas exterior & indig natio vultuosa. Sicut in hieremia notatur. Data est inquit terra ini quorum in desolatione a facie ire cu lumbe/hec lenitas spiritum fortitu dinis habet. Et vt verbo iob vtar hec ē que dicat regi/apostata/duces impios vocat. hec non accipit perso nas principū. nō agnoscit tyrannū cū disceptauerit cōtra pauperem Ac tēde igit q2 distinctionē recipiūt/suas q2 vices vtiliter & prudēter altercāt blāda q severa correctio. Nam de v traq; in ezechiele scriptū est. Ignis erat in medio. et de medio ignis q̄ si species electri cū sit electrū gen9 metalli tempatissimū. significat cor rectionis suauissimū blandimentū. De severitate autem scriptum est ibi. Ignis erat in medio animaliū et de igne fulgur egrediens. debet itaq; mansuescere quandoq; severi tas. nam q in opere templi vbi leo nes sculpti sunt. sūt q loca dependen tia. in quo notatur necessariū esse. vt disciplīe severitas refrenata. loco mansuetudinis tempretur. Verūptamen remissio que os pla ti obstruit. q̄ mētē ei9 deiat. q̄ adu latorem & venditorem olei fugat. dum sibi quietē & honorificentiam

venatur in fauore prīnāpū. hec nū
seros papitat in fouea scandalorz.
In hac fouea siat xpīa diat auba
uit lamia et inuenit sibi requiem.
In hac teste beato iob/bestia suū in
gredietur latibulū. et in antro suo
morabitur Hec ē remissio p quam
dn9 edificat pientē et ali9 linit. per
quā laudatur peccatoz in desideriis
aīe sue. et iniqu9 benedicatur/p hāc
canes muti non valentes omnino.
nec volentes latrare. p cōsensus vni
formitatē /facīēz similitudinē pecca
toris assumūt/ sicut scriptū est vsqz
quo iudicatis iniquitatem et facies
peccatoz sumitis? Per hāc prela
ti miser. bonū penitētie qđ in prīnā
pib9 vident palpando. et vsqz ad ca
nos vberiorem xpī miam promittē
do euacuāt. De quib9 sub specie es
staim xpīa irascens. Comedetunt
inqt alieni robur ei9 et nescīut. sed
q canī effusi sūt in eo q ignorauit.
hic ē vent9 adulationis. vent9 pessi
mus. vent9 vrēs multos erigens in
supbiam. atqz a xpīposito q desiderio
sanctitatis euellēs/sicut in eorz p so
na iob dicit Abstuliſti sicut vent9 de
sideriū meū. eleuasti me et sup ven
tū ponens elisisti me. Hanc certus
ee q in dīnz meū nulla cadit adula
tionis aut remissionis dissolute sus
picio. cui9 vita est omni exceptione
supior/cui9 vba vt testimonio ihere
mie vtamur quasi ignis et qsi mal
leus grerens petrā. verūptamen ra
tio ē. quare nō habeat in ore suo re
dargutiones ad tēp9 Adhuc recens
et nouicius est in iniuncte sibi admi
nistrationis officio Dasqz q non a
catur in pmogenito bouis. nec spi
re vicentes in oblationē veniunt do
nec ignib9 torreantur Tota itaqz
intētio ei9 nūc est vt plantent epōs
vt habeāt adiutoriū simule sibi. ve
ni soli nō sufficit sol9 oneri sub quo
curuātur qui portāt orbē Di interim
a quibus dī sub pretextu amoris si
cut dicit arguitur/ipē de sua apud
deū intentione secur9. cū beato iob
respondebit q dicet Vbosi amici mei
ad deū stillat ocul9 meus. Illud eq̄
dem moris est vt se in prelatos lin
gue meretricātis iniurias. modeste
q patienter exāpiāt Dicat paul9 in
ter blasphemos. vos inqt scitz quia
ad hoc positi sumus. Di ad caput
nostrū xpm respiatis. null9 innocen
tiā maledic9 aut detractor acerbius
impugnauit/ quem iudaica superstitio
nūc fabri filium. nūc vinosum. nūc
voratorem carniū. nūc ministrum
beelzebuch. nūc socium ethnicorz.
nunc destructorem sabbati vocans.
multipliciter in eū virus suę malig
nitatis effudit

Qualiter pueri sint etudiendi
Epistola cij.

Carissimo domino et amico suo
R Archid. nannetēn P bles
Salutem et si quid melius est salu
te. Duos e nepotibus michi eru
diendos nudiustercius cōmisisti. Al
terum pueriae annos agentem. al
terum plena integrum pubertate.
Nunc autem per litteras tuas ve
hementer euchris et commendas
maiorīs ingenium. et asserus te nū
qm bene subtilioris hoiem inuenisse.

Ideo supplicat et hortatus vt ārea cū tempestiui⁹ vigilancia magistratus appareat. Leue namq; estimans illi edificio manū suprēme consummationis apponi/cui aliena sollicitudo cōtulit incrementū. Verūptamē res in contrariū versa est. Celsius enim spero de illius eruditione/ qui ad me rudis & informis accessit/q̄ de alterius cuius iam ex parte induruit vena/sibiq; quasi effigiē alieni doctoris impressit. Argilla & cera atq; huiꝰ modi que susceptioni formē & impressioni se offerunt. facilius & fidelius effigiantur ad īprementis arbitriū/si nulla prius in se susceperint lineamenta formarū. Refert equidē quītilianus in libro de institutione oratoris. thymotheū quendam in arte tibiarū solutum duplas ab hijs mercedes exigere quos aliꝰ docuisset. Duplex enī in talibus labor est. alter in eleuanda doctrina minus ꝯmendabili q̄ imbuti fuerāt. alter ī exhibēda scientia. que lucrū pariter generaret & famam. Egre namq; dedisc̄itur quod didicit etas tenerior. Quia quo semel imbuta recens seruabit odorem Testa diu. In iure etiam ciuili ex edilicio edicto. veteriana mancipia que ad alios mores informata sunt reprobātur/ et q̄q; dubitabile fuit vtrū venirent/in causā redhibitoris. Noua vero mancipia fauorabiliora visa sunt/eo q; sint magis peruertibilia disciplinę et ad ministerium aptiora/wilhelmum predictas subtilioris vene/et acutioris ingenij. eo q; grāmatice et aliarum scientia interruissa/volauit ad versuāas logicas tum. vbi non in libris sicut fieri solet dyaleticam didicit. sed in cēdulis et quaternis. Hō est in talibus fundamentū scientie litteralis multis q; perniciosa est ista subtilitas quā extollis. Ait enim seneca. Odibilius nichil est subtilitate/vbi est sola subtilitas. Quid enim prodest illis expendere dies suos in hijs que nec domi/ nec militiae/ nec in foro/ nec in claustro/ nec in curia/ nec in ecclesia/ nec alicubi prosint aliquando/ nisi dūtaxat ī scolis? Seneca scribens ad lucillum. Quid est inquit acutius arista et in quo est vtilius? Tale est inquit ingeniū quod sola subtilitate lasciuiēs. nulla in se resident grauitate. Ichanus dū elatꝰ inuenit leuitate fertur in cēlū. fluctibus marinis immergitur. Tales etiā dum se in artibus temere eleuant alliduntur Quidam anteq̄ discipulis elementarijs imbuantur docent inquirere de puncto. de linea. de superficie. de quantitate animę. de fato. de pronitate nature. de casu et libero arbitrio. de materia et motu. de principijs corporum. de progressu multitudinis et magnitudinis sectione. quid sit tempꝰ quid manc. quid locus. de eodem et de diuerso. de diuiso et de diuiduo et indiuiduo. de substantia et forma rōis. de essentia vniuersalium. de actu vsuq; et fine virtutum. de causis rerum. de reflectione oceani. de actu nili. de varijs latentis nature secretis. de varijs figuris causarum. que in contractibus vel quasi

contractibus /maleficijs /vel quasi maleficijs oc̃iũtur. De primis rerũ inicijs ꝛ alijs ꝯ pluribꝫ /que plenioris scientie fundamentum. et eminentiores exigunt intellãs. primitiãda erat etas tenera in regulis artis gramatice. in analogijs. in barbarismis/in selecoasmis. in tropis et schematibꝫ /in quorũ oim doctrina/donatus. seruꝫ /p̃scianꝫ / ysidorꝫ . beda . cassiodorꝫ / plurimã diligentiã impenderunt/quod equidem non fecissẽt/si sn̄ hijs possit haberi scie fũdamentum. Nam ꝛ quintilianꝫ qui hanc doctrinam tradit ꝛ tradendam asserit/tãtis eam attollit preconijs vt publice protestetur sine illa/ scie tie nomen non posse subsistere. Gaius cesar de analogia libros edidit scies sine hac scientia/nec prudentiam in qua perfectissimus erat/nec eloquentiam in qua erat potentissimus/ posse a quoꝯ facile obtineri. Marcus tullius sicut ex eius epistol frequẽtibꝫ patet/ad artẽ gramaticã filium quem tenerrime diligebat. diligenter inuitat. Et que utilitas est ædulas euoluere /firmare verbo tenꝫ summas / et sophisticatum verbũ inuersare. dampnare scripta veterum. et reprobare omnia que non inueniũtur in suorum ædulis. magistrorum ? Scriptum est quia in antiquis est scientia. Nec iheremias de lacu educitur. donec in fimbrijs eius submittantur vestes veteres et attrite. Nã de tenebris ignorantie ad lumen scie nõ ascenditur nisi antiquorũ scripta ꝓpensiores studio ꝛelegantur. Gloriatur ieronimus se scriptis origenis operosiꝫ institisse. Horatius quoq; iactitat se relegisse homerum. Quid quid sit pulchrũ quid turpe. quid utile quid non/plenius et melius crisippo /ꝛ crantore dicat. Hinc michi plurimum profuisse q̃ cum in arte versificatoria parvulus studirer / præcipiente magistro/michi materiã nõ de fabulis ꝑ de hystoriarum veritate sumebã. p fuit michi q̃ epistolas hilderberti cenomanꝫ epi. stili elegãtia ꝛ suauitate præcipuas firmare ꝛ memoriter tenꝫ reddere adolescentulꝫ compellebar. Preter ceteros eciam libros. qui celebres sunt in scolis . profuit michi frequenter inspicere trogum. pompeyum. iosephum. suetonium. egesippum. quintum . curcium . cornelium tacitum. titum. linum. qui omnes in hystoriis quas referunt . multa ad morũ edificationem. ꝛ ad profectum scie liãlis interserunt. legi ꝛ alios qui de hystoriis nichil agunt quoꝝ nõ est numerꝫ . in q̃bꝫ oibus quasi in hortis aromatum flores decerpere ꝛ urbana suauitate loquendi mellificare sibi p̃t intelligẽtia modernoꝝ. Nolite ergo vlterius allegare subtile wilhelmi vestri ne potis ingenium. nec michi imputet ꝙ ad culpam si modico tempore nõ profiat ad profectum purgat enim egrotus anteꝙ dicetur et iuxta sẽtentiam thimothei qui de aliorũ discipulis retributionem laboris sui duplicẽ exigebat/ iutilia prius auclenda sunt vt utilia inseratur . Nã in meremalibꝫ nupcijs physologia inutilis scie libros euomit. anteꝙ in

eminentiã dignitatis optate metra
tur assumi. vereor siq̃ nc nimus ve
ra sit assertio thimothi Johes enim
wilhelmũ quodã discendi compen
dio iam p̃cedit Caput in caudam
vertitur. et si iohannes in proposito
perseuerat / minor p̃mogenitũ et
iacob esau supplantabit.

¶ Quãta sint pericula p̃lature
¶ Epistola ẽtesimatertia.

Reuerẽdo patri ac domino. h.
dei gracia Radingensi abbati
Huus petrus bleseñ bathȝ archid.
Salutẽ et felices ad vota successus
¶ Quotiens recolo verba collatiõis
quã inter nos nuper habuim9. con
taleſcit cor meũ intra me ⁊ in medi
tatione mea exardescit ignis Igni
tum enĩ eloquiũ tuũ vehementer.
et spiritus vite erat in verbis / aut
potiꝰ verba illa spiritus ⁊ vita sũt.
quia non eratis qui loquebamini.
sed spiritus patris qui erat in vobis
Dño siquidẽ q̃ verba illa concepta
in personã alterius vos specialiter
contingebant ideoq; quasi scintille
ardẽtes. ex cordis habũdantia pro
rumpebant Amantissime pater cũ in
ter perfectos huiꝰ temporis viros /
per gracã dei p̃cipua sãctitate pre
mineas. certus sũ tamen q̃ ad ma
ioris tumultũ perfectionis aspiras.
apostoli strennui imitatoꝛ qui dum
in profectu est non reputat se p̃fec
tum. non q̃ iam apprehenderit inq̃t
aut perfectus sum vnde autem que
retro sunt oblitus / ad ea que ante
riora sunt me extendens. sequor ad
bravium supne vocationis in xpisto
Et subiũgit Quotquot aũt perfec
ti sapiamus hoc sapiamus Te reue
rentissime pater a tam felici p̃opo
sito nõ retraho nec dehortoꝛ p̃ope
rantẽ enĩ a terrenis ẽlũ. quiꝫ vel mo
dicũ detinet plurimũ nocet. Affec
tas honorẽ relinquere. multis quidẽ
reprobabile quia ipsũ multiplicãs
ampliasti. vt exaussus tanq̃ locusta
tibi vacES. ad letandũ in letitia gen
tis quã xpiꝰ hereditauit vt laude
tur cũ hẽditate sua Vane ad hoc
nulla secularis occasio. ꝑ sola xp̃isti
caritas te inuitat Justo enĩ lex non
est imposita / nec accepisti spiritũ ser
uitutis iterũ in timore / ꝑ spiritũ ad
optionis filiorũ. veritas autẽ dicit.
ponite iugũ meũ super vos. ac si di
cat. Non impono / vos iponite / vos
tollite. si vestras aiaꝫ vultis requiẽ
scere. Dedisti pfessioni euãgeli
ce manũ tibiq; alienũ videtur a vi
a iustificationũ dei. sequi fallacias
huius mũdi In amaritudine quidẽ
animE tue plactu anxio ⁊ lamenta
bili gemitu tua tẽpora deplorabas
Tenorẽ vero querele illiꝰ et si nõ
expresso recolã verborũ vestigio. ab
eoꝛ tamen sentẽtia non aberro

¶ Sequitur in eadem

Vspirando dicebas. Infelix e
go homo carnalis et venũdatus sub peccato. quid michi ad diui
cias et honores? Cur michi magis
terũ et cathedrã super alios vsur
pui? Nõne sufficiebat michi iniqui
tas mea. nisi peccatẽ in multitu
dine et alligatẽ michi pcã duplicã
a? Professoꝛ euangelice paupertatis intraueratã castra dei / et me spũa
li militiE alligaueratã nunc vero pe

huiꝰ maledicti honoris assumptionem tanꝙ trāsfuga et desertor/arma innocētie regulans abiecī Heu heu posuerūt me custodē in vineis· qui meipsum custodire non possum· Qui me regere nō sufficio cōstituꝰ sum vt alios regam/indoctꝰ doctor· ⁊ cecidēs doctor Cōplanxeram me similitudīm mortis xp̄i/⁊ elongauerā fugiens a vijs hoīm/tāꝙ ab imūdicijs abstinerē/nūc autem ī medio populi polluta labia habētis ego habito Cōmixtꝰ sum inter gentes⁊ didici opa eorum Immisit in me dñs spiritum vertiginis ⁊ errare me fecit sicut ebrius ⁊ vomens ⁊ vere vomēs Euenit enim michi quod dñs p̄ beatū iob impio cōminatur diuicias nequit quas deuorauit euomet/et de ventre eius eripiet eas deus Dane iudicio diligētium deum terribile eiꝰ possum expectare iudicium· cum in libro sapientie legam· quia horrenda ⁊ ato apparebit dñs/⁊ iudicium durissimū hijs qui p̄sūt fiet Ego spiritus vadens ⁊ nō rediens· quomodo retro aspexi qui apposueram manum aratro? Qui mūdum euomui quomodo ad vomitum rediī? Qui exueram veterem ac tunicā quomodo reindui eam? Qui lauaram pedes meos· quomodo eos iterum inquinau? Quomodo ad portas inferi reductus sum· qui iam in paradyso posueram pedem vnum? Quis ita quesiuit animā suam vt perderet eam? Quis ita impie egit vt repellere p̄caum suum· ⁊ hereditatem illam p̄claram· cuiꝰ iam aream ⁊ pignus acceperam? Sed iusto dei iudicio qui pacem ad xp̄m non habet· ad seipsum pacem habere nō potest· posuisti me contrarium tibi et factꝰ sum michimet ipsi grauis· Animā meam quasi subiactu alee posui dum ad incertum diuiciarum sub certo discrimine mortis eterne me cōtuli Et quid p̄o dest homini si totum mūdum lucretur anime vero sue detrimentū patiatur? In dispendio anime nulla est estimatio Dicebam omnē honorem huiꝰ seculi esse impedimentum graue· et quodā̄ peremptorium salutis eterne Quem enim legimꝰ a secularibus delicijs ad eternas delicias demigrasse? O q̄ fallax ⁊ vana est gloria quam hoīes abnuiem petunt et accipiunt· ⁊ gloriam q̄ a solo deo est nō querunt· vere vana· qz vani filij hoīm Honachus si alijs vult p̄ferri· nōne collega illius est q̄ dicit· ponā sedem meā ad aquilonē ⁊ ero similis altissimo? Sed quiꝰ ascēdit cathedram eius dem timeat p̄apiaū· ⁊ ruinam tyranni se per honores transitorios elongauerunt a xp̄o dicentes Anathema iheſu Certe qui p̄esse alijs volunt qz eorum vanum est· dum a virtute vacui/spiritu elationis et vento glorie volatilis intumescūt· Elegeram abiectꝰ esse in domo dei eratq; michi p̄o summo honore abiectio et contemptus Nunc autem in ira dei elatus sū in cathedrā pastoralem· cuius adeptionem et si non procurauerim· eam tamen non sine ambitiosa volūtate recepi

Suffiçebat michi paupt̃as mea / suffiçebat michi p̃esse dū tarat oz pozi meo. vt nō regnaret in me pec catum. Suffiçebat michi thezauz dñi seruare in hoc vase fictili Aiam̄ meam dico p̃ qua ille magnus mer cator sanguinem suū fudit. Videa in claustris cælestes homines aut po tius angelos terrestres. quozum cō uersatio est in cælis/qui quadam no bili superbia despiçiunt honozes ⁊ diuiçias huius mundi. Nos autem peccatozes et habundantes in seçu lo optinum9 diuiçias quas veritas in euangelio dampnat/cum quibus ventilatoz impiozum rex sapiens. michi rotam malozum immisit. Hee sunt aque de puteo samarie. que plus pote plus accendunt cōcu piscentie sitim. Sed beatus vir cui9 est dominus spes eius / cui nichil deficiat qua xp̃us ei suffiçiat/hee sunt muscę que exterminant suauitatem vnguenti. Aues que abigebat abra ham. Hures que de terra id est af fectione terrena ebulliunt qui exta los id est interiora eozum corrodūt qui archam domini ponunt iuxta dagon qui scilicet sacre scripture sciē tiam. mundane solliçitudinis abusi one cōfundūt propter hoc domin9 dicit/dedi eis aurum meum et argē tum meum / ipsi vero de auro et ar gento meo operati sunt baal. An teq̄ hunc honozem aut potius hoc onus michi imposuisset cælestis idig natio/ad hoc cnī in ira dei vocatus sum / sentiebam de dño in bonitate ⁊ in simplicitate cozdis mei. atq; in memoria habūdantie suauitatis in giter exultabam. frequenter in ora tionib9 meis inter ignitas cōpuncti ones. inter iubilationes archanas/ inter pia suspiria/inter deuota susur ria / quadā desiderij vehementia in deum. mee deuotionis ferebantur affectus. Vbi modo sunt illi diui ne inspirationis estus/ille supne su auitatis experientie / et quedam de libationes fruitionis eterne? Sed illos cælestis gracie motus. mea per dita infelix anima / iam non sentit / quos in die domini bona / et in ho ra beneplaçiti ei9 / de xp̃i amore tā q̄ de ligno vite. fructus salutis ⁊ pa dysi deliçias colligebat. Nunc au tem oēm escā abhoiata ē aia mea/ ⁊ appropinq̄uit vsq; ad portas mor tis. defeçit caro mea ⁊ cor meū/defe çit gaudiū cordis mei. cor meū tur batū ē. dereliq̄t me vt9 mea. ⁊ lumē oculoz meoz ⁊ ip̃m nō ē mecū. fac ta ē dñe aia mea siçut terra sine aq̄ tibi. Aut ei obduratur ad lacrimas a ruinētiū solliçitudinū turbine q̄si in vētos dispergiē ad vanitates ⁊ isa nias falsas. Aperiātur q̄so catharacte capitę mei. ⁊ cordis mei disrūpā tur abyssi. ut sup façē hui9 terre iun det diluuiū aquatū multarū. dedisti michi dñe cælū ferreū ⁊ terrā eneā. vt sup hūc mōtē gelboe q̄ p elatio nē honoris ītumuit. nec ros nec plu uia cadat. Temp9 itaq; meū p̄didi defecerunt in vanitate dies mei. et anni mei cum festinatione. diues factus sum vt fierem miser. hono res adeptus sum vt perderem de um. honoris enim sequela perditio est. Dane honozes et diuiçe sibi

habent annexa/vite securitatem vi
num ⁊ punguia / oāum ℔ saturita
tem / contemptum dei et dispendi
um sui. ¶ Inter honorem et pauper
tatem euangelicus sermo manifes
te distinguit. dum lazarum beatis
cat in sinu abrahe. et diuīt̄ sepelit
in inferno. ¶ Qui debueram plāgere
dies quos p̄didi. q̄ perdite vixi.
fauorabilis factus aure venator. se
quor curias. interfum magnatum
cōsilijs. inferiores iudico. maiores
quasi mee salutē auctores veneror
⁊ adoro. ¶ In hijs patrimoniū xp̄ist
ti dilapidās ⁊ p̄fligens. falsē lar
gitionis obtentu. me totum in cap
turam inanis glorie. et magnificē
tā pompe secularis cuiscero ¶ Quid
enī p̄fert illa sup̄flua numerositas
cuctionū quas arāduo ℔ multi
plicitas clientele? ¶ Quid de hospi
talitate dicā q̄ merito hostilitas po
nā ꝯ hospitalitas āseretur. xp̄s ei
tām non p̄rat. sed ianis glē obtēt
diuitib⁹ quidē in hospicio cū honore
et reuerentia susceptis. in oī opulē
tie delicie apponūt̄/de p̄simonio cru
cifixi/xp̄i saūt semel olim cruāfix⁹
in ligno. forīs in pauperib⁹ suis cruā
figitur ℔ torquetur in luto ¶ In qui
bus saūt nud⁹ oīno. aut in semian
tijs tabescēs fame ⁊ frigore tremēs
de hijs que interi⁹ tātur canib⁹ so
lacū angustie sue postulat ℔ non ē
qui moueatur sup̄ tritione ioseph
¶ Ecce hospitalitas hodierna in q̄
diuites ad gloriam dēmonū. splen
dide epulantur. ⁊ xp̄istus qui ca
ritas est contemptu. inedia ⁊ nudi
tate affligitur. Ego autem oblitus
terribilium iudiciorum dei. et imme
mor anime mee. sedeo tanq̄ bal
thazar in medio conuiuatum. va
sis dominū abutēs ⁊ p̄simonio pau
perum ad contumeliam xp̄isti. ¶
Interim exeūt de domibus hospitā
gartiones abarijs onusti ⁊ ebrij.
vt de superfluitate illorum. paupe
ribus ingeratur cumulacior doloris
et tormenti materia. sub huius fal
se hospitalitatis p̄textu. vicecomiti
bus. forestarijs. et ceteris officiali
bus. aut potius officiandi hominī
bus. tanq̄ dominis et magistris. ā
ne humanitatis officiū exhibem⁹.
proponetur tamen querela de inof
ficioso. totamq̄ hospitalitatis gra
tiam ingratitudo peruertet. nisi ar
chitridinus vsq̄ ad nauseam. et ti
tiginem capitis. cum hospitibus su
is bibendi bella continuet. ¶ Hec
omnia iudicabit. cuius iudicia oc
culta sunt. et ideo plus timenda.
¶ Dumptus tam detestabiles et e
normes. non de labore aut patri
monio fiunt. sed de elemosinis fi
delium. de oblationibus atq̄ dei
mus. et de tributis egentium ani
matum. de exactionibus et oppres
sionibus pauperum. de obuentioni
bus et placitorum. Quicq̄ in sudo
re vultus pane nostro vesci debui
mus. labores miserorum nobis v
surpamus ad delicias. atq̄ in crapu
la et ebrietate sudorem bibimus
alienum. ¶ Scriptum est. Judicia e
ius abyssus multa. Ille qui intue
tur abyssos et sedet super cherubi
terribilis in consilijs super filios
hominū/ iudicabit causam paupm

qñ stabunt in magna constantia ad uersus eos qui se angustiauerũt vin dicabit hec omnia pater orphanoꝝ et iudex viduarũ patientia vero pau perum nõ peribit in finem Vbi est q̃ so verbũ illud ꝓphe dispersit dedit pauperibus. Porro non diuitibus dare nec nos ligna ferre in siluam nec aquas in mare effundere opor tebat verbum beati iheronimi est sa crilegium esse/res pauperũ non pau peribus dare. Et idem. Paria sunt peccatoribꝰ dare et demonibus imo lare nec minus turpe est cõferre tur pibꝰ q̃ ꝑ turpia dare. Ecclesiastes dicit Benefac humili q ne dederis i pio / da bono et ne recipias peccato rem Item iheronimꝰ. clericus qui de bonis suis sustẽtari potest/ si accipit quod paupm ẽ. sacrilegium profec to cõmittit/atq; ꝑ abusiones taliũ/ iudaiũ sibi manducat et bibit. Si hoc de clerico statuitur quid de mo nacho fiet qui si habeat aliquod ꝑ prium nichil habet cõe ad xp̃z Ple nũ est discrimine supbam familiam de pauperum spolijs exhibere. Tu iusq; michi esset humiliari cum mi tibus q̃ diuidere spolia cum supbis Nõne pauperũ spolia sunt oblatio nes et decime quas ꝑ ecclesiasticæ sententie metũ a pauperibus violen ter extorqueo? Deptũ ẽ Dumite psalmũ q date tympanũ. Qua fronte tempalia recipio/qui spũalia nõ im pendo? Quid de tallijs et exactioni bꝰ/ quid de obuẽtionibus placitoꝝ q ceteris improbis extorsionibꝰ lo quar? Audio dñm ꝑ ysayã lamen tabiliter ꝙquerentem/populum inq̃t meum exactores sui spoliauerunt. Quare atteritis populũ meum q fa ciem egenorũ confunditis? Vosen tum austeritate et potentia impera tis. in domibus vestris copia pau perum inuenitur. detestabile quippe est in monacho. vt sub quocunq; colore habitu honore aut titulo po testatis/habeat feuda/seruos q anal las/ homagia/et fidelitates atq; li gãtias/vt hoibꝰ ãgariãs q pãgariãs ceteraq; onera publice fũctionis im ponat/ vt ita in extraordinarios v sus. aut potius abusus/sicut elegan ter proposuistis/patrimoniũ xp̃isti dilapidet et profligat/dampnabile est vt sit dilapidator pauperũ. exac tor improbus/torcunsq; procrustes Audi iheronimum. Monache si e ges q accipis. das potius q̃ accipi as Di autem non eges et accipis. rapis/porro non indiget monachꝰ si habeat quod natue suffiat/q hãc suffitientiã apostolus certa diffiniti one prescribit. Habentes inquit a limenta q quibus tegamur hijs cõ tenti simus. Que ergo insania est thesaurizare in laboribus pauperũ q in sanguine alieno. michi q meis delicias procurare? Nũquid me a pud districtũ iudicẽ poterunt excusa re parentũ sustentatio. false hospita litatis fama. numerositas cuctio num. q multipliatas clientele? Nũ quid propter hoc me operuit bo na pauperum rapere? Rapio enim q si non manu propria. sed aliena. et quasi longa manu. Deptum est autem. Manus in manu nõ ent inocens malꝰ. Non excusatur saul

a morte dauid / nec a xpi morte iu
dei /qui⁹ malicias suam aliena ma
nu studuerint adimplere. Et si lõ
ga sit manꝰ qua rapio/ sed non est
abbreuiata manus domini. quo
minus iudicet in iustitia paupes.
& arguat in equitate pro mansue
tis terre. Beatus iob dicit Si adũ
sum me terra mea clamat. in quo
clamorem pauperum aduersus eo
rum dominos oppressores periculo
sum insinuat Faciant hec & cõsimili
a hij. quoꝝ deꝰ nõ est memor ãpliꝰ
& ipsi de manu eiꝰ repulsi sunt/ quo
rũ deꝰ nõ est respectus morti eorum.
& firmamentũ in plaga eoꝝ. Hꝫ
q̃ cõuentio michi ad rapinam. qui
omne quod habebam xpiũ abdica
ui Certe nec miluꝰ nec accipiter /
nec vultur siue herodius aut alia
rapax auis / acceptatur in dei sacri
ficium. Auaricã enim et calump
niam / et oblationem de rapina do
minus detestatur Contra edictũ
celestis imperatoris est. non solum
concupiscere aut rapere aliena. sed
sua etiam cũ lite repetere. Apostoꝰ
ad thimotheũ dicit. Omnũ dei nõ
oportet litigare. Et idem. hoc ipm̃
delictũ est in vob. q causas habetis
et non potius fraudẽ patimini. Nũ
quid accepi dampnabiles istas diui
cias vt carni mee lenocinia indulge
rem ? Hanc sane q̃ terribiliter a
postoꝰ comminctur hijs qui auã car
nis in desideriis agunt. Testimo
nio xpi caro non prodest quicq̃.
nec regnum dei caro. teste apostolo
possidebit/ hec est sterilis terra. et
proxima maledicto. que non gene
rat nisi spinas & tribulos/ quã do
minus veniet penitere vnga oues sui
Di sterilẽ paseo & vidue bñ nõ fa
cio. testimonio iob sñiam diuine ani
madũsionis incurro. Cõtra aiam
q̃ se ad mũdanas voluptates effun
dit. dñs grauiter exprãbrat / sui iu
dicij creatoribꝰ dicens. Quantũ
exaltauit se in delicijs / tantũ date
ei tormentum & luctus. Certe sapi
entia non habitat in terra suauiu
ter viuentium / nec est regnum dei
esca & potus / sed iustitia et pax et
gaudium in spiritu sancto. Emp
ti sumꝰ pretio magno/ vt glorifice
mꝰ & portemꝰ xpm̃ in corpe nostro/
nec arcta aurã cor pis indulgentiue
nos habẽtes. audiamꝰ q̃ dominꝰ
delicatis improperat per ꝓphetam.
Abiecistis me iquit post tergũ vr̃m
Nũquid imolabo carnem meam
mẽse demoniorꝝ. quam offerre de
bueram hostiã viuam/ scãm /deo pla
centem rationabile obsequiũ meũ ?
Di accepi diuicias vt patẽtum me
oꝝ indigẽtiã relenare/ tergat me be
atus iheronimꝰ dicens. Oꝝ aũ ꝓpiqui
tates corpm respiamꝰ corpis & aie
creatorẽ offẽdimꝰ Et adiũgit/ mul
ti dñi patẽtibꝰ misereꝝ aias pdunt.
hij sẽ q̃ iudicio meo aias suas p a
micas suis crudeliꝝ & cõpnabiliꝝ po
nũt Legi eplam iheronimi ad heli
odorũ & inueni. q̃ grauiꝝ et austero ri
gore abscidenda sit in hijs q̃ sõlitũ
ad or / omnis affectio parentele.
Hacre fete que deferebãt archam
domini in betsamys ad vitulos su
os colla minime reflectebant. nec
in domo domini sacerdos aut leuita

eligitur/nisi dixerit patri ⁊ matri nescio vos. Moertuus erā mundo et mūdus michi. Amor aūt seculi qui in corde meo aduerat sub quodā fal se pietatis obtentu/per affectiones sanguinis reuiteſcit. Infelices autē qui parentibus erogant vnde post illorū gaudeant obitū. cū vana viuo tū gaudia sepe transeant in supplia a mortuorū/destruat igitur in me do minus omnē altitudinē extollentē se aduersus scientiā dei. ⁊ in captu ram redigat omnē intellectū meum in obsequiū xpisti. Sane nūc de mū sentio q̄ fructuosus sit homini. ⁊ q̄ gloriosus apud deū titulus pau pertatis. nesat homo preciū eius/ paupertas enim sola est via secura ⁊ expedita ad vitā/cetere vie malig nis latronibus plene sunt. Hūd9 enī in maligno positus est plenus periculis/plen9 laqueis/plen9 scan dalis/plenus colloquijs prauis/ex emplis malis/ proditorijs verbis ⁊ iniquis consilijs. Sed quid diffe ro quid expecto / forte hac nocte re petent animā meā. Quātula aunq; iactura temporis/dispendiū est salu tis. Extrema insania est/negociū anime. in necessitatis differre articu lum donec desidiā suā falsa expecta tiōe fouentē. tonitruū diuine indig nationis absterreat. ve inquit pregnantibus ⁊ nutrientibus in illa die heu michi quia incolatus meus pro longatus est. Quis ergo michi da bit pennas sicut columbe. ⁊ volabo ⁊ requiescā? Tu autē domine deꝰ sabaoth pater misericordiarū ⁊ deꝰ totius cōsolationis. qñ consolaberis me? Quādo replebis in bonis de si derium meū? Tibi dixi. cor meū ⁊ ge nitꝰ meus a te nō est absconditꝰ Quid enim michi est in celo ⁊ a te q̄d volui sup terrā? Deꝰ cordis mei ⁊ pꝰ mea deꝰ in eternū. Imperfec tū meū viderunt oculi tui. ⁊ cui af fectū suggeris da effectū qui omnia potes. q̄ sine te nichil possum9.

Responsio

Te consultionis serie pī/ fida siaut estimo recordatione colle gi collectāq; recessui. Cor vero cōsiliū petis. audi cū cōmunitate quod in caritate non ficta tibi consulit filia lis affectio ⁊ amica simplicitas vidra q̄ fraē hēs cūtis in ihūlm. ſ vide ne inanū accipias aiam tuā. et ne te aduēniat q̄ frequēt̄ se in āgelū luas trāsfigurat. Multe sūt teste a postolo astutie sathane. caue ne te a cōsilio iustorū ⁊ congregatiōe sup plātet. Sed si spiritus potestatē ha bens super te irruerit. locū tuū ne de seras periculosa est locorū mutatio/ ⁊ signū anime egrotantis. Qui lo cū mutat quasi qui fugit umbrā cor poris sui. seipsū fugiendo arcū fert. Regnū dei intra vos est. Infra te ē vnde possis placere altissimo. vberi oris gracie est inter seculares esse re ligiosū/ inter impios esse iustū. Da uid cū hijs qui oderunt pacem erat pacificus. loth iustus habitauit in sodomis. Joseph in egypto cū pha raone Daniel in babilone cum na bugodonosor. Chusi in consilijs ab salon. Abdias cum achab. ⁊ iheſa bel/nichil tamē de illorū meito imi nuit aliena malicia. Immo eorum

adauxit meritū. sōcietas impioꝝ.
Qꝝ autem omia affectas pro xpō
relinquere donū dei perfectū est dis
cendens a patre luminū. pro xpō si
quidē omnia relinquētib9/iudicari
a sedes in repromissione promitti
tur nec iudeis cum xpristo sedē būe
qui pro eo omnia non relinquūt.
Bonum est fratribus preesse. nam
q hijs q̄ bñ pr̄sūt. duplex corona
teste aplō promittit. diuersi siqdē
dic sunt ad salutem. et diuisiones
grāt̄ sunt. vnicuiq; aūt datur ma
nifestatio spūs ad vtilitatem. Noe
daniel ⁊ iob diuersis pfessionib9
vite eterne denariū meruerūt.
Di
p vtilitatib9 ftm laboribus te expois
curis te oneras/bonū est/sed meli9
forte est. si iuxta cōsiliū apli. teipsū
ad pietatē exerceas. Ipsi9 enī testi
monio corpalis exercitatio ad mo
dicū valet. pietas vero ad oia hñs
promissionē vite q̄ nūc est pīter ⁊ fu
ture. Bonū est sollicitari cū martha
sed quica9 sedere ad pedes dñi cum
maria. Nulla9 est putdere dñm i cō
spectu suo sp vacare ⁊ videre q̄ su
uis est dñs. Multi salutē fratrū. sa
luti xpe anteponūt. ego cū istis nō
sentio. nemo enī me michi germa
nior est pro fratrib9 meis libenter
corp9 expono periculis. sed nō aiam
nisi noie aie voces vitam. Hā ⁊ si
moyses stans in pfractiōe in cōspectu
dñi orat vt dimittat populo noxā
aut deleat eū de libro quē scripsit
Di iob radicat9 i caritate ñ dubitat
ee frater draconū ⁊ soror struthionū
Di paul9 vult anathema ee a xpō
pro fratrib9 suis. isti quidē abūdāt
oleo ⁊ frumento. Ego pauper9 sum
non habeo nisi modicū olei quo vn
gantur vlcera mea. Illi p principib9
suis vncti erant/vino enī frumento
⁊ oleo spiritualibus. seculi diuicijs
pre ceteris abundabant. vis audire
eorum diuicias? Audi dominum lo
quentem de moyse et dicentem Di
loquutus sum cū seruis meis prophe
tis. loquar eis in visione. vel p sōp
nium. non sicut seruo meo moysi q̄
fidelis est in tota domo mea. Ei enī
loquar facie ad faciem. De beato
iob ait ad sathan Nunquid vidis
ti seruum meū iob q̄ non sit ei simi
lis in terra vir simplex et rect9 et ti
mens deum et recedens a malo?
Apostolus vero totus oleo misc
ricordie effluebat cum diceret Certus
sū/q̄ neq; mors neq; gladius
neq; vita. neq; altitudo/neq; pro
fundum neq; instantia neq; futura
neq; creatura alia poterunt me sepa
rare a caritate que est in xpristo ihu
Qui ad tertium celū raptus inter
cetera dei archana didicerat q̄ non
poterat a xpō separari de magna cō
fidentia et certitudine vult pro sa
lute fratrū esse ad tēp9. anathema
a xpristo Ego aūt vir videns pau
pertatem meam. habeo aiam meā
in manib9 meis/semp ipām illi cō
mittens qui potens est. depositum
meū seruare in illum diem. Et ego
animalis sum terren9 et carnalis.
loquor tñ vobis quātum p̄valeo in
doctrina spūs spūalib9 spūalia ppa
rādo/vos autē qui spirituales estis
satis q̄ sit voluntas dei bona bene
placens et pfecta. nec sermo meus

p̄iudiciū vobis fiat. Spūalis q̄t̄ hō omnia dijudicat/ipe aūt a nemine iudicatur/vbi enī spūs ibi libertas Qui vero spū dei aguñt hij sūt filij dei. Ego quidem exercitatiū spūale p̄fero rez̄pali siat spūs carni. Nec enim vir ꝓpter mulierem. sed mulier facta est ꝓpter virum. Ipsa est cui a domino dicitur Et ad virū tuū erit cōuersio tua. vt aialitas ex se nichil oīno p̄sumat. sed spūi tuo viro subiecta. sine murmuratiōe obediat. Habes pre oculis pat̄ sanctissime a scē sorios gradꝰ scalā iacob et exemplar qđ ezechieli ostensum est in mōte visionū dei. Nec iam te moneo ad currendū in viam mādatoꝝ dei. Eges enim freno potius q̄ calcari. Te ad hoc dūtaxat exhoreto. vt in vigilijs. ieiunijs. disciplinis et ceteris exercitijs spūalibus ita modestie regulam teneas. ne in iacturā ministerij deo debiti. lāgueat rez̄pꝰ. deficiat virtus. subtrahat affectꝰ spiritui. effectꝰ opi. ne tollat tibi cōscientie tue gloria. ne sis tibi ipsi domestic⁹ hom̄ida Ego autem bone ihesu a quo omnis gracia. tibi actiones refero grāz̄. qz tantum et tam venerabilem virū. sic affias. sic inspicias Dño tamē q̄ mutatio hec que sine dubio est mutatio dextere excelsi. multis z maxime terre magnatibꝰ displicebit. z erit scandali cōmunis occasio. Transibit eoꝝ amor in odium. familiaritas in ꝓpositum. Sed testimonio beati iob. lāpas contempta apud cogitationes diuitum. parata est ad tempꝰ statutum. Sacius est placere deo q̄ homi. Si hoibꝰ placere diū opꝰ xp̄i seruꝰ nō essem Qui hominibus placent. cōfusi sunt/ quoniam deꝰ spreuit eos. Si facies tua confundatur ad tempus / confusio hec adducet glām atq; p̄fusione hac tu tuba te. in terra tua duplicia possidebis. Dño q̄ offendēt̄ p̄napes / nec te queso illoꝝ offensio scādalizet Certe discipulis xp̄o dicentibꝰ Quia qz phariszei scandalizati sunt in sermone isto. respondit dicens. Dimitte illos Ceci sunt duces ceꝝ Qui ergo prohibet scandalizari vnū ex pusillis credentibꝰ in eum/ suauiter portat scandalizari phariseos et primā pres sacerdotum. Glorioſum ē apud gloriē domunū seipsum abnegare. paꝰ volūtatis alienę subesse arbitria q̄ p̄eesse/z est maioris meriti. minori vel comparī/exhibere obediētiā q̄ maiori /hanc enim obedientiā informat caritas. illā vero extorquet imperiosa necessitas Verū est tn. q̄ in administratione honoris vix vnq̄ potest plena perfectio inueniri Certe beatus martinus celebrior in miraculis fuit. antq̄ cathedrā ascendisset eminentie pastoralis. legimus q̄ galfridus peronensis da tenallis prior electus in episcopum tornacensem / electioni nullatenus acquieuit. Qui postea defunctus et apparens cuidam fratri. inquirenti qualiter ei esset respondit. Reuelauit michi trinitas sancta. q̄ si suscepissem episcopatū. fuissem de numero reproborum. Quid ergo facient infelices. qui tpalium sollicitudinū fluctibꝰ. se spōte z gratāt̄ imergūt

qñ splendide epulãdo/dormiendo/ bibendo/sedendo ad theloneũ/ fiscalem calculũ dispensando/ querendo que sua sunt aut potiꝰ que sunt cesaris ⁊ nõ dei. vitã suã in vanitatibꝰ transigunt/se tamẽ arbitrãtur esse pfectos/quia furta aut rapinas aut homicidia nõ ꝑmittũt ¶ fructibꝰ eorum cognoscetis eos Isti cũ inuenti no cupiditatis exestuãt. dum trahũtur inanis glorie appetitu/ oẽs miserie quas sustinent/eis in deliciis conuertũtur De talibus dicit iob. Esse sub sentibꝰ deliciis cõputabãt Isti sunt gygantes de quibus idem iob dicit Gygãtes qui portãt orbẽ gemũt sub aquis ⁊ qui cũ eis sũt. hijs quibꝰ voluptatem facit cupiditas in tormentis osee ꝓpheta sub specie effraym insultat ¶ dicit Vitula effraym docta diligere triticũ Dic enim anxietates eorum/aut cupiditas leuigat aut inanis glorie questus/q eis a talibꝰ cessare nõ libet/ et quãdo licet Omnium calices babilonis inebriati sunt/nec terribilia et subita dei iudicia/q eis de proximo intentãtur attendũt. propter quod in euãgelio dñs dicit Attendite vobis ne grauentur corpora vestra in crapula ⁊ ebrietate ⁊ in curis huius vite ¶ veniat sup vos repentina dies illa Cũ enim dixerint pax et securitas/tunc repẽtinus superueniet interitus ⁊ dolor sicut in vtero habẽtis ⁊ nõ effugient/prosperitas siq̃dem stultorũ perdet eos Cũq; deduxerint in bonis tpalibus dies suos/testimonio iob/in momento ad inferna descendunt. Vane magne arbores diu crescunt ⁊ in modico tempore succiduntur Contempnũt itaq; miseri habere vnde spũaliter gaudeant/⁊ per temporalia acquirunt angustias ⁊ vnde tẽporaliter et eternaliter gemãt Intelligentes ergo in nouissimis eorũ compatiamur hijs qui ignorãt ¶ errant Eis enĩ securis posita est ad radicẽ/¶ tanq̃ infructuose arbores sententiam combustionis expectãt. Hãc exhortatiõ culam meã stilo teasiore exarare decreueram. ꝫ amor qui finẽ nescit/caritas enim nũq̃ excidit/vix finẽ potuit inuenire scribendi Euasit itaq; breuitas in imẽsum. cedula creuit in pellem. ¶ epistola transiuit in librum

Excusatio plicitatis litteraꝝ q̃ sic inualuit. Quocirca tercio

¶ Epla Ciij.

RVerendo patri et dño h. dei gracia abbati Radnis. Duus petrus blesen bathꝰ archid. Spiritum cõsilij cũ salute Breue vobis scribere incepẽ. ꝫ breue creuit in lõgum Exuberãte enim dictandi materia. stilus licentius debito euagatus est in imensum Descriptus ¶ intergo est nondũ finitus horestes. Sane dictãdo et scribendo videbar michi vobiscũ presentialiꝫ loqui et sic decrescebat plicitas ex affectu/ totũq; scribendi laborẽ/michi deuotio fyrabatur. Di igitur aures vestras celestibus exercitijs occupatas sermo productior oneret. dilectio que me traxit ad culpam/ad veniam intercedat Cum autem retuli

ꝑcedentis ꝑmã faciem legendo trã
sieritis/voluatis in tergũ/et demũ
excurratis a ꝑmo rotulo in secũdũ
Hanc vero exhoꝛtatiõũ caulã meã ha
buissetꝫ/transacti sũt multi dies/ni
si me turba negociorꝫ multipliciter
inquietũ retardasset

¶ Cõgratulatio trãslationi saresb
de mõte in planum.

¶ Epla Centesima q̃nta

Dilãs dñis ⁊ amicꝫ decano et
capitulo saresbiriẽ ecclie. p-
blesẽ. bathõ. archiõ. Salutẽ in ve
ro salutari Letatus sũ in hijs que
dicta sunt michi/qꝫ sedẽ saresbiriẽ
ecclie trãsferre disponitis Ego aũt
huic ꝓposito tota deuotioẽ ggratu
lor Erat enĩ locꝰ ille ventis exposi
tus/ sterilis/aridus/desertꝰ/angus
tus Erat ibi turris quasi in syloa
que habitatores loca onere longe ser
uitutis oppressit Deꝰ q̃ suscitauit
spm̃ othoniel. vt a populo dei iugũ
tyrãnice oppressionis excuteret/ip
se ad opꝰ memoriale. nostri ꝑsulis
excitauit affectũ. Hic olim filij ꝓ
phetarũ cõsilio helysei de loco ãgus
to ⁊ sterili. descẽderũt ad fluẽta ior
danis. vt ibi spacioſiꝰ edificarẽt/ap
tioresqꝫ sibi facerent mãsiões. capti
ua erat in mõte illo saresb ecclia. ſꝫ
⁊ olim capta et captiuata erat ar
cha dñi ab allophil' in monte gel
boe. iuxta quã turris illa quasi al
ter dagon in superbia ⁊ in abusione
erecta est q̃ vtinã cũ ꝑdicto ydolo.
confractionis et dirrectionis sententiã
excepisset Certe archa noe q̃ gene
ris humani residuũ q̃nqꝫ saluauerãt
postꝫ inter mõtes armenie resedit
nullis vsibꝰ apta fuit Descẽdamꝰ
ergo felici auspicio ad cõplana/vbi
valles habũdabunt frumẽto/vbi cã
pi speciosa pinguescẽt vbi vinetet
quisqꝫ sub vite sua et sub ficulnea
sua. erutqꝫ melioꝛ dies vna ĩ atrijs
ilꝫ super milia Deũ solliciꝰ q̃sideꝛo et
perpendo. epi nostri moꝛ prudẽs. et
magnifica manũ honorẽ ipsiꝰ. qui
etem eaã dirigꝫ atqꝫ reformatio
nem futuri temporis/⁊ meõriale per
petuũ. pre desiderio huiꝰ tpis aia
mea defiat et liqueſcat Quadã enĩ
grata ymaginatione depingit ani
mus meꝰ michi qđ factũ est a die
bus antiq̃s/qñ diuidebat altissimꝰ
gentes. qñ sepabat filios adam/con
stituens terminos mãsionũ iuxta
numerũ filiorꝫ israel. quo sub ioſue
et caleph. duodecim tribuꝰ data ẽ
in sorte. terra chanaan in funiculũ
distributionis Reuixit itaqꝫ spiritꝰ
meꝰ. ⁊ refloruisse michi visa est ma
ro mea. qꝛ dieb⁹ nãs video ꝓpe
tarum tpa redijsse Occurrit animo
meo vox et celebris illa exultatio
populorꝫ. cũ sub dario rege edifica
tur templũ. sub artaxerse. muros
repat ciuitas. ignẽqꝫ multis an
nis in puteo absc̃onditum eruderãs
⁊ eduens/ ĩ crassitudine aque per
fiat holocaustũ Reuolo vnũ in eze
chiele cuius spearis quasi species e
rat. et funiculꝰ lineꝰ in manu eius.
⁊ calamꝰ mẽsure in manu ipsius. ⁊
mensus est longitudinem/latitudi
nem et altitudinẽ edificij/ꝑietes/

portis vestibula superliminaria altaria/mensas/et sancta scōꝝ gazophilacia ⁊ fenestras videre michi videor salomonē sollicite anelantē aream templi edificaū hyram ministrantem lingna oposius edificio insistētes/lathomos/cementarios/ bibliosq; ⁊ oneraū portatores Ex quo igitur noster dns noster dñs rex hyerimitationi que paulubio mutatio dextere excelsi ē prompto fauore cōsensit. opetur queso manus vestra instātiꝰ quecq̄d pt Nescimꝰ enī quid futura piat dies Mundus in maligno positꝰ est ⁊ dyabolꝰ inestimabilē translationis huiꝰ fructū p̄sentiens ad oīs impediendi artes/ suas versucias aream̄ duat Opꝰ ita q; qđ maturꝰ ⁊ instantiꝰ urgeri oportet nulla dilatione frustrē ne nobis eueniat qđ populo infideli apheta improperās ayt. populꝰ hic diat Nōdum tempꝰ est edificandi domū dñi Ego aūt precipuū habebā in votis huic distributioni māsionū p̄tialiter interesse ꝫ maioris precepti vt lex obedientie inutum ⁊ tenitētem a ꝓposito me reducāt.

¶ Cōsolatio monachoꝝ qui p defectu messiū erāt desolati

¶ Epla C. vi.

Venerabilibꝰ dñis ⁊ amicis priori ⁊ cōuentui de fōtanis magister. p. bleseñ bath. archidy. Salutē. ⁊ si quid melius aut fructuosiꝰ est salute ¶ Cū licteras vestras ⁊ bñdictione recepo ab ebraēsi puinciā. et vado ad eū q̄ me misit Qz autē area vos in obsequijs et visitationibꝰ munus frequens extiti scit dñi abbatis absentia area ecclam nostram iugis occupatio. studiosa lectio que dispendiū tempis otiosi cū patientia nō admittit et p̄apue vestre domꝰ desolatio aui totius quadam cōpatiēdi ymo cōmoriendi affectione coangit Et si ad tempus p̄tialiter vos non video presens tamē spū vos in interioribꝰ meis areā fero Quāto enī p̄cellit anima corpi tanto vobis sū viciniores in visceribꝰ xpi iacturā q; absentie corporalis. aīa lōge diuor in suis affectibꝰ recōpēsat. Dane area spē hoim vobis alimēta hoc tēpe desecuit et hec ē p̄fate desolatois occasio Sed q̄ in deserto de paucis panibꝰ quinq; milia hominū paut qui tē pore sicitatis helyam pascendum viduc corvoq; commisit. Ille potes est exhibere uberiorem clementiam celi. Et si de illo modio quod habetis fecuntis indigentibꝰ miam. nec ydriam farine nec lechythum olei largitio minorabit. Fons nuster dic. fons sapientie. fons et abyssus exultationis eterne michi ⁊ fratribꝰ fontanis uberiores riuos sue miserationis infundat vt a torrente voluptatis illius inebriemur et hauriamus cum gaudio de fontibꝰ saluatoris.

¶ Qz dominus quandoq; irascitur pro peccato primapis et quandoq; pro pcō populi

¶ Epla Cētesima septima

Magister p. Bleſēſi batho. ar
chidiacono ſuo et amico H.
Dubdycano ſaleſb Salutem in ve
ro ſalutari Cōſtāter aſſeris quaſi
ſpm̄ habeas ꝓphetie et dei archana
p̄nouerīs. ex delicto veſtri p̄napie
euenīſſe. q̄ cōmiſſas ſibi ꝓuincias
tante hoſtilitatis turbo cōcuſſerit.
Ille qui aufert ſpm̄ p̄napū ſiaut
terribilis eſt in iudicijs ſuis ita in
ſcrutabilis eſt in conſilijs ſuis ſup
filios hoim̄ Quis enī nouit ſenſū
dñi aut quis ꝙſiliarius ei⁹ fuit? Nā
minꝰ delicta populoꝝ q̄ p̄napis /
materiā maloꝝ preſentiū arbitror
extitiſſe Legimus ſepe populos/ſe
pe reges/nūc pro alijs nūc pro ſe/
diuine aīaduerſionis ſentētiam iacu
riſſe Comedit p̄nceps uuam acer
bam et dentes populi obſtupeſcunt
De rampno ignis egrēditur/et ce
dri libani deuorantur. Peccauit
dauid populum numerando. et lxx̄
milia viroꝝ de pplō/dīna indignatio
ne paſſi ſūt Frequenter ꝓpter mē
bꝛoꝝ īmoderantiā caput affligit.
et propter iniq̄tatē plebis pena p̄n
cipib⁹ irrogatur Vniuerſitas ei
pletūq; affligit ob vnius/pauoꝝ
ve delictū Nam peccante achor/po
pulus anathema incurrit. Quia
gad et ruben et dimidia tribus ma
naſſe ī terra chanaan edificauerūt
altare ſacrilegū. ira dei vniuerſali
ter deſeuit in populū Vltionē ſuā
ſepe ichoat dñs a ſcūario et q̄ pote
tes poten̄ter punit Frequēter ī eos q̄
preſūt durius exardeſcit Fœnica
tūr iſrael cū madianitibus et prīnā
pes eius contra ſolem in patibulis
ſuſpēduntur. Moyſes et aaron q̄
in populo dei merito et officio p̄mi
nebāt/ꝓpter multitudinis ipetū de
meruerunt/apud aquas ꝙtradictio
nis/terre p̄miſſionis introitū He
li p pēo filioꝝ ſella euerſa fractiſ
q; ceruicib⁹ expirauit. Quis huic
malo cauſā p̄ſtiterit ego neſcio/uti
nā tam p̄nceps q̄ populꝰ/ſe tāti re
um diſcrimīs arbitrer Vtinā cum
rege dauid rex noſter humiliet̄ et
dicat angelo ꝓuſſori In me ꝙuer
te gladium. ego enī ſum q̄ peccaui
Vtinā ſubiecti cū populo niniuita
cū ſe pēcores pclamēt atq; celeſtis
ire vindictā in planctu et gemitu/et
in alicuj aſperitate declinēt Vtinā
placēt ſacerdotes inter veſtibulū et
altare dicētes. pce dñe pce populo
tuo Vtinā ſit q̄ ſuppleat moyſi vi
ces/vt populꝰ dei cōtra amalech/in
manuū ſuarū erectione p̄cualeat.
Poro iam non ſolū amalechite ti
mēdi ſunt/nec iam ſolū ab aq̄lone
panditur oē malū/ſed ob affrica p
cupientes vaſtāt hyſpaniā/due cau
de fumigantium tizonū Reſpiciat
dñs in faciem teſtamenti ſui/et exa
ltet noſtroꝝ p̄napū fidem/fides ei
eſt victoria que vincit mundū/qui ſi
infideliter aut diſſimulāter egerīt
negocīū xp̄i/xp̄us cōtra eos q̄ blaſ
phemāt ſcm̄ iſrael/cauſā ꝓpriam
agat/eligat de plebe ſua humilem
vt vincat in humilitate ſuperbiā Je
ſt enī de cuiꝰ bñplacito predites ex
pugnauerīt fortiſſimū regem ſyrie/
holoferne vidua/aulicos pharaonis

Arguitur monachꝰ curialis ⁊ detractor et adulator Epla Cuij.

Magister p. bleſeñ bath archiđ dilecto amico ſuo b. monacho Salutem ⁊ de medio babilonis exi re Dediſti pfeſſioni apoſtolice manū ⁊ te ſpecialiter eius ſeruicio deputaſti cui ſeruire regnare eſt Nunc autem exauſſo ſeruitutis illius iugo que te producebat in libertatem filiorum dei/ te undis imerſiſti curialibus / obprobriū ignominioſe ſeruitutis inuitꝰ/ ex ipſa libertate peccandi. Teſtimonio quidem apoſtoli Qui facit peccatum. ſeruꝰ eſt peccati Maiores autem a conuictu trahūtur. et exauſatione maloꝝū. vite corruptela traducitur. Factꝰ es de numero loquſtarum quarum poteſtas in liguis tota eſt. ⁊ in caudis/ ſcius eorum quorum os plenum eſt amaritudine ⁊ dolo. ſed caude eoꝝ caude vulpium/ quibꝰ ſampſon alligauit incendiū/ quoꝝ finis interitus quo ꝝ pena ignis et vermis. Qui os tuū euāgelio conſecrauerat / nūc illud venenis detractionū/ ⁊ adulationū ſpurācijs dehoneſtas Nimiꝝ preelegiſti habitare cum ranis qui ſunt in penetralibus regum/ ⁊ inter aulicos ſimulachrū religionis adūbrate pretendens. magnatū gracā in magno diſcrimine anime tue et ꝑpꝛij corpis afflictiõe venaris Nō nūt quereris in te prorſus. aſſuete deuotionis lacrimas aruiſſe/ nõ miteris ſi dominꝰ oleū ſuū tibi dauerit ſi terram eneā tibi dederit ſi ſup mõtẽ gelboe nõ pluit. Cū enim ſis facultabilis autē ⁊ curialis gñe appetitor/ appetitus hic tonꝫ vētus vrēs coelem celeſtis miſericordie ⁊ gracie fluenta ſiccauit Quid tamen ſi lacrimis affluas? lacrime in multis leuiter proſluūt/ ⁊ eadem leuitate arceūt. Sunt fornicatores ⁊ adulteri. ambitioſi ⁊ auari/ ceteriq; vite nequioris homines / qui deo ſuam eis graciam offerente / torrentibus exuberant lacrimarū. Verūptamẽ in diluuio aquarum multarū. ad deum non approximabūt Compūgūtur ad temp9/ ⁊ in tempe tentationis recedūt De talibꝰ aūt ſcriptū eſt Hoſia coꝝ ꝗſi nubes matutina ⁊ ſicut ros mane pertrāſiens. Commiſſa ploranti ⁊ plorandā cõtinuāt. Quero et ſi vtrūq; irriguū. axe filie caleph obtineant hec cū lacrime perdite ſunt niſi a prauis operibus reſipiſcant Grauiꝰ ergo deꝝpiūtur putantes ſe aliquid eſſe cū nichil ſint. ⁊ de oblata ſibi gracia ꝑſumentes. dicūt cū vxore manue. Si dominꝰ voluiſſet nos occidere. non recepiſſꝫ ſacrificium de manibꝰ noſtris Itaq; non ſuperbiat ſeruꝰ ſi de grā dei ad menſā filiorꝝ admittitur De ſimilibꝰ enim ſcriptum ē. Cibauit eos ex adypе frumenti ⁊ de petra melle ſaturauit eos. Ipi aūt ſe inī animos dei mēdaciī eſtimabāt/ ſicut notatur in ꝓſalo q̄ ꝓdit. Inimici dñi mētiti ſūt ei et erit tẽpꝰ eorꝝ in ſcla Verumtamen ne ſicut abieciſti a te timorē dei et terribilium iudiciorum eius ita te abiciat deus. Cum ſancto enī ſanctus eſt. ⁊ cum peruerſo pueriliꝫ Dup oio ꝗſo illud ꝓbū ſalomonis

aut potius diuine aīaduersionis ta
nitruū pertimescas. Considera in
quit opera dei quia non est qui pos
sit eum corrigere/ quē ille abiecerit
Caym vocē dnī audiuit. sed quia ip
sum abiecerat deus. correctionis gra
cīā nō suscepit. Et vt in vbo poete
epistola concludatur Deū habita
et noueris q̄ sit tibi curta suppellex
¶ Implecatio auxilij ¶ Elpā C ixē

Reuerendo patri ac domino. G
dei gracia Elien̄ episcopo A
postolice sedis legato 7 domini regis
anglie cancellario. Petrus bleseñ
batli archidyaconus. Salutē et re
gale sacerdociū salubriter exercere
Quia sicut oleum effusū est nomē
vestrū/ atq̄ innata vobis largitas.
se in orbē terrarū magnifice liberali
tatis exhibitione diffudit. Curro
ego cū ceteris ad oleū. ad fontē be
nignitatis 7 munificentie ie exhaustū
Offero et ego cū ceteris vas vacuū
vt ei de vīo oleo īfūdatur Oleū enī
stabit nisi vasa frequētius offerātur
vob̄ ex īpendio nichil decpit. Sicut
enī caritas ex īfirmitate est fortior/
sic exinanita plꝰ creuit/nō sentit ex
distributione dispendiū. ex largitio
ne recipit vires. trāsitq̄ eius exina
nitio in augmentū. Non autū a vo
bis non pecuniā peto. sed gracīā in
tercessionis ad regē. vos enī constī
tuit dominus inter colūpnas regni.
inter cardines celi. inter gygantes
q̄ portant orbē. vt eoꝝ onera quos
iniuriatrix colūpnia premit. blanda
compassionis humero suppeditetis.
et tyrannidem vice comitis de roca
fort. qua in meos homines pernicia
ose grassatur. iuxta vestre promissio
nis verbū. potestate regia cōprima
tis Justiciā pauperū ad vos claman
tiū queso adūtite vt suū iudiciū no
bis conuertat in misericordiā qui iu
dicat fines terre. Oppressi sunt pre
dicti homines contra antiqua priui
legia ecclesie nostre de wlfrenchamp
ter. iugo grauissime seruitutis. Dz
iuxta ysaie verbū. iugū illud putre
cat a facie olei. et de vultu vīo iudi
cīū pdiēs/ab oppssis pauperb9 vir
gam exactoris auertat. ¶ Excusa
tio petri vt redire ad curiam non co
gatur ¶ Epla centesimadecima

Reuerendo patri ac domino h.
dei gracia. Cant archiepisco
po. totius anglie primati et apostoli
ce sedis legato. Duus petrus bles
sis bathoniensis archid. Salutē 7
sincerū obedientie filialis affectū.
Habebā in votis post peregrinationē
quā feci venire ad vos ad mandatū
vestrū obediēter amplecti. quicquid
sustinere posset filialis affectio. De
ceptamen quartane insidiantis et
imminentis preābulos iam presensi
7 qz nūc biēnio continuato expertus
sum eius malicīā. vereor ne in me ip
sius malicia recidiuet. si vel tumule9
curiales aggrediar. vel diete trans
grediar legē. seu labori. aut frigido
aeri me exponā. Horam itaq̄ meā
excusset apud grām vestrā. nō timor
egritudinis quā patior. sed potius ti
mor mortis. Si tñ ecce cant aut pso
ne vestre qd̄ absit graue discrimē im
mineat. meāq̄ presentiā articulus
necessitatis exegerit. nec morienti

peat vester oculꝰ nec lāguenti Citra periculum vestrū aut statꝰ ecclie sine oī dissimulatiōe ⁊ subterfugio publice interest obedire Quisq̄s enī in talibꝰ arcta obediētia ābigit aut distinguit lignū scīe boni ⁊ mali in suā pniciem gustare p̄sumit/placeat deo vt siat dispēdiū patimur p̄me obediētie·ita michi claudat obedientia cursū vite

¶ Implōratio p̄cum vt p·ab egritudine liberetur

¶ Epla C xi·

Venerabilibꝰ dñis et amicis abbati et quentui de elemosina magē p·bleseñ bathō· archidy· Salutē in eo qui mādat salutes ia vob ¶ Diaut domꝰ vestra inter cetras scē opinionis p̄apua·sēdm nomē eiꝰ ita inuenta est·et laus eiꝰ extūc effudi aiam meā in omnem affectū dilectionis ad vos·p̄posui q̄z locum illū michi desiderabilem frequentiꝰ visitare solaciari vobiscū ⁊ mutua edificatione gaudere Dane nō fui sanꝰ ex quo recessi a vob̄ pus passus in oculis postea aquā i ridi teraiana successit aque q̄ post varias et p̄estigiosas mutatiōes qubꝰ me diutissime torsit trās ijt i quartanā· Dm igitur miserū corpus meū miserabilit̄ igne et frigore febrili aut poaꝰ gehēnali affligitur·nec michi salutis fiduciā corporalis mediana p̄mittit orationum vestrarū suffragia deuotus iplōro· Quātum enī aliena fides vel oratio p̄sit nō solū experimēto didici ſ ex euāgelica relatione cognoui nā in euangelio mathei quibus dā paluticum in lecto deferentibꝰ ⁊ offerentibus xp̄o centurione p filio·chananeap filia supplicāte·maria ⁊ martha p lazaro·illec qui vita est mortūbꝰ·aut iam mortuis/iuxta mortis euacuauit/q̄tumq̄z sit aliene orationis bñficiū·opꝰ manifestat/frequenter p ignē ⁊ aquā febrilem transeo·ſ si p̄ro me semel aqua deuotionis inter vos ad deū effusa fuerit·trāsibo in refrigerium atq̄z veniam ad vos reddituꝰ debitū grātum Noueat vos dilectissimi cōditio humane societatis·rōnis obligatio·quā in caplō mutuo vobis feamꝰ/vinculū caritatis/patientie angustia·et deuotio supplicātis

¶ Quāta consolatio claustralium sit sacra lectio·

Epla C xij·

Carissimo socio suo ⁊ amico Canonico magē p·bleſ bathō· archid·Salutē et in desolatiōe solamē Quodā iure nature in contractū amicicie venit·vt amici seipsos mutua consolatiōe p̄cueniāt· et onera tēptationū q̄ alterutrū nimis p̄emunt/cōmunicate caritatis bñficio p̄aētiꝰ ferant Expiecas de vana cōuersatiōe hui⁹ seculi/vt in deserto immolatres dño abhoīationes egypti Egyptij siquidē ouec abhominātur·sed ⁊ malignis spiritibꝰ detestabilis est ouina simplicitas · Credebas itaq̄z carnales concupiscentias penitus euasisse·sed nondum deferbuit malicia pharaonis·et adhuc manus eius extenta · In deserto enim inueniſti

labores egiptie seruitutis. in solitudine tumultū/in pace bellū/in portu naufragiū ¶ Nam sicut cōquiescendo deploras. desidera carnis. et terreni affectꝰ q̄ in corde tuo penitꝰ aruerāt. quodā readito venenose ꝓpaginis reuiuiscūt huiꝰ mali exhibet incentiuū ⁊ aucā/qđ studio sacre scripture ⁊ exercitio nullate spiritualis omisso cibum anime et mānā celeste fastidis ¶ Necesse est enī animā ad carnalia et terrena deici/que a spū ali vita degenerās ad celestia non aspicat. ꝓpterea misit tibi dñs coturnices. et pluit arena te sicut pulueē carnes Coturnices equidem modicum elcuātur a terra hij sūt terreni affectus. et desideria carnis q̄ multant aduersus aiam Vide ne terrena sapias. ne carnibꝰ quas celestis indignatio pluit. i. carnis affectibꝰ angelorꝫ panē post habeas ¶ Dacta tibi scripturā apposuit dñs. in omni temptatione solaciū. hec est mensa que refiat. iuxta illud. posuisti mensam in cōspectu meo. aduersus eos qui tribulāt me. hec est cythara dauid psallē tibꝰ in ea. ꝓ quam spūs neꝯ recedit a saul. et ea reticēte/cūdem ursus exagitat/lectioni igitur et orationi vigilāter intende. ne te tēptatio inimica subuertat

¶ Exhortatio vt pegrinatio ꝓtra sarracenos nō fiat de spoliis ecclie vel pauperū.

¶ Epla C. xiij.

Reuerētissimo prī et dño H. dei grā aurelianēsi epo Ha

gister. p. Eccleſiē bath. archiđ. Salutem et sincere dilectionis affectum ¶ Scriptū est Tēpꝰ tacendi tempus loquēdi Diu aūt obmutui. et silui a bonis ꝫ iā nequeo fidei xpiane iniuriā dissimulare silēdo Nam arcta cōfinia terre nre barbaries effecta deseuit. ⁊ in exterminiū xpiani nois gentiū grassatur īmanitas Quid ergo hic statis tota die otiosi? Vibratur in cruices vestras gladius hostilis. nec est qui ex aduerso asscēdat. qui exprobrāns nobꝰ nomini agminū dei isrl. zelo fidei se opponat Tu ergo reuerentissime pater āi inter ceteras ecclie columpnas quodā statu digniore ꝓmineas red de testimoniū fidei tue. ⁊ in xpi negocio vlterius nō lētescas. nō sit alligatū apud te verbū dñi. sed sicut magnificauit te dñs in ꝓspū regū ita officium magnificētie pontificalis exerceas Clamat ad te dñs ꝓ spūs sui organū iheremiās Dicta inquit in atrio domus dñi et loquere ad omēs ciuitates iuda. sermones quos locuꝰ sum tibi Et sermones illos exprimendo subiungit Vade. et clama Reuertere aduersatrix isrl dicit dñs. ⁊ nō auertam faciē meā a te In eodem spū clamat ezechiel dicens Di speculatores videant gladium venientem. et non īsonuerit buccina. venerit qꝫ hostis. tulerit qꝫ animā vnam de populo/sanguinē eius de manu speculatoris requirā Noli ergo otiari in talento domini sed euangelizando domini negotiationem exercere vt talentum tibi creditum dñs cum fenoris accessiōe

rapiat. Insta ergo oportune. importune. opus fac euangeliste/ministerium tuū imple. Noli emulari in malignantibus episcopis dico/ qui regem tuū blandiendo adulationib9 palpant/canes muti nō valentes latrare. Acceptissima quidem est in episcopis apud deū professio veritatis. Animā pro veritate ponere non formides/vt videas dies bonos: quia sanguinem perquiris dominus de manu muti sacerdotis exquirit. Arcta siquidem dei capitur vt populus gladio tuit: dum sacerdos in filiorum correctione torpescit. nec motum aut vultuositatem regis extimeas. sed in omni libertate cum salutaribus monitis aggredere/quia vbi spiritus dei ibi libertas. Valuit iohannes baptista periclitari apud regem/ q̄ dissimulare legem domini qui ad herodem & herodyadem/ sicut helyas ad achab & iezabel/legati officio fungebatur. Vos ergo qui veritatis estis nolite tacere/ et ne detis silencium ori vestro. Johānes in herodē. phynees in iudeū et madyanitidē. samuel in agag regem. petrus in ananiā & saphirā. paulus in elymā magū zeli gladiū exercuit/atq; correctionis exemplū eor; tibi vita describit. Lex dei & fides xpisti oni supellectili mundane superestimāda est/honori etiā & fame propter q̄ salutē. Rex achab cū regi syrie eū grauiter opprimenti/seruos & ancillas. filios & filias & vxorem omnemq; supellectilem obtulisset. postq̄ ventum est ad violandum legem dei/licz reprobus esset in alijs: tamen pro lege dei pugne discrimen inire nō timuit. Heli9 est timere in manus hominis q̄ deserere legem dei. Si regis staturam facies reuerens: adhibe tibi de coepiscopis tuis qui spiritu dei aguntur/& tanta verborum moderatione vtaris: vt si fortis est sermo/nichilominus sit suauis. Nam et sapientia que attingit a fine vsq; ad finem fortiter: suauiter disponit. Super omnia queso notam adulationis. & officium deponis euitabis. Hel enim adulationis longe a sacrificio domini relegatur. frequenter in palacijs conuersantur qui mollib9 & delicatis auribus principum eciam in turpibus blando lenocinantur applausu/ ponentes cerucalia sub capite/ & plumaria sub omni cubito manu. vix inuenitur in curijs qui non vendat oleum qui caput peccatoris oleo non impinguet/laudatur enim peccator in desideriis anime sue et iniquus benedicatur. Sed timeas quod per ieremiam dicitur zedechie. O zedechia/sedauerunt te viri tui pacifici. Cum in exercitu xerxis esset nauiū et curruum innumerabilis multitudo/ eiq; ab aulicis adulatoribus diceretur/quia nec mare tanta classi sufficeret: nec aer tot populorum tela/ nec terra tot currus sua caperet vastitate. in tanto exercitu vnus fuit nomine demaratus qui in spiritu libertatis & auderet et diceret xerxi. Victus eris a teipso et te opprimet tui exercitus multitudo. Ab exhortatione queso non

cesses/licet ille suoꝝ consilio assesso
rum/ ad tuam instãtiam se obduret
Dao enĩ q adhuc iamnes ⁊ mam
bre/ apud pharaonẽ moysi resistũt/
⁊ successores achitophel iustoꝝ con
silia maliãose puertũt Circa mete
tricantiũ linguarum maliãam patꝛ
ñp9 oationis latissimus/ ꝑ ad alia
festinãtes/ hec oia sub dissimulatioẽ
trãsimus. Quid expediat tue fame
tu videris Tu vero diligentiam ad
hibe studiosã/ vt ꝙsanguine9 tuo tm̃
ñpupilaꝝ ecie. vexillũ fidei ferat
añ reges ℟ ñpes terre/ vt sicut vi
gilanãe fuit in bellicis actib9/ mo
do nõ sit in xpiane fidei defensione
retrogrado9 Di aũt proposuit ite ato
iter huo pegrinationis arripere. nõ
de spoliis ecciaꝝ non de sudoribus
paupm/ viaticum sibi et suis exhibe
at. ꝑ de redditib9 propꝛiis aut de p̃
da hostili. bella xpi ꝙfiãat/ nõ est ei
abbreuiata manus dñi. vt q̃ mag
na feãt in israel. eã in populo acq̃
sitionis brachiũ sue magnificentie
nõ exaltet. Certe in exitu israel de
egypto. dñs de spoliis egyptioꝝ di
uitiis hebreos. Ingressus aũt popu
l9 terrã chanaan. de p̃dis hostilib9
inumerabiles sibi diuitias aggrega
uit ꝓmo belloꝝ lex publica est. vt
munificentia ñpalis suis ꝙmilito
nib9. de castrẽsi obuentione. stipen
dia largiat Que ratio est. vt qui p
ecciã pugnãt eccliam spolient. quã
inimicoꝝ spoliis ℟ donis triũphali
b9 ampliare debuerant? Putãt ne
insipientes ℟ miseri. q xp̃us qui sũ
ma iustitia est. velit sibi de iniurijs
℟ sacrilegio exhiberi sacrificiũ. aut
sustineat ꝙmissa ex hijs spolia ꝓspe
rari? Di enĩ testimonio veritatis in
ignẽ eternũ mittitur/ qui sua paupi
b9 non dedit. vbi queso mittend9 ẽ/
qui bona paupm vel ecie rapuit. ꝙ
fraudauit? Pro hijs ⁊ ꝙsimilib9 filij
effrem/ intendẽtes ⁊ mittẽtes arãi.
cõuersi sũt in die belli Nũq̃ paupm
nũq̃ ecie spolia prospectum habue
runt eueny auspiciũ Ideo in vltima
peregrinatione effusa ẽ contẽtio su
per ñpes. et errare fecit eos dñs
in inuio ⁊ non in via Fuerunt contri
tio ⁊ infeliciãe in vijs eoꝝ. quia vi
am pacis nõ cognouerunt patrimo
niũ xp̃i ei ⁊ ecie sue. Hodie vertitur
in occasionem scandali ⁊ materiã ser
uitutis Certe sub pharaone ãi ex
ñpali decreto. omẽs ad solutionẽ
quinte ptis generaliter vrgebantur.
sacerdotes tamen fuerunt ab obser
uantia. et onere illius constitutio
nis imunes. ¶ In libro eciam nu
meri ad figuram perpetue liberta
tis. precipit dominus leuiticam tri
bum. ab omni publica functione li
beram esse. sumuꝝ pontificis dum
taxat arbitrio subiacere. ¶ Quid
aliud a pontificibus vel a clero. po
test vel debet pricipes exigere. q̃
vt incessanter fiat oratio ab ecclesia
ad deum pro eo? Omnis pontifex
ab hominibus assumptus. pro ho
minibus constituitur. in hijs que
sunt ad deum. vt offerat dona et
sacrificia pro rege et populo. ℟ si
iratus est eis dominus. sacerdos
medius intercedat. et in tempo
re iacundie fiat reconciliatio. Ira
tus dominus populum israel.

delere decreuerat. stetitq; moyses in cõfractiõe in cõspãu eius. motũq; diuine indignatiõis cõpe placauit. flamma diuine aĩaduersionis desciebat in pplũ/ et aarõ arrepto thuribulo. mediũ inter viuentes et mortuos se flamme obiecit. cessauitq; quassatio Item qñ amalech iserat pualebat moyse orante vel erigente manus suas ad dñm. Et postea temporibus iosue sacerdotibus vel seruãtibus muri iherucho corruerũt Dño q̃ si rex tuus angarijs/ parangarijs exactionibus capitationibus. ceterisq; sordidis et extraordinarijs muneribus ecclesiam decreuerit pregrauare/ q̃ plures episcopos huius rei fautores inueniet Ipsi enĩ euangelice libertatis oblĩti que non solum filios dei. sed amicos facit. in ignominiã seruitutis ppetue sibi permittent autẽ subula perforari. Dic olim rege anthiocho. iura tẽpli et sacerdocij subuertente. multi de israhel egressi sũt. q̃ solius adulationis. aut vani timoris intuitu. in ꝙsensum illius tyrãnidis transierũt. Tu vero reuerentissime pater pro domo israhel exaduerso asce†das. et pro testamẽto dei murũ inexpugnabilem te opponas Enorme nãq; fame et aĩe discrimen incurres. si hanc iniuriã xpi/ silẽcio aut neglectu dissimules. Doctrina et exhortatiõe tua uocat dominus rex/ se nõ ad oppressionẽ pauperũ. sed ad tuitionẽ ecclie ptãte gladij ab ecclia suscepisse. Et qui nũc diuĩs ecclesie suffragia iugiter experiẽ eã post mortẽ eiusdẽ bñficijs lõge amplius sum digebit. Moriebatur enĩ. et vtinam inuerbos mortis cuẽtus attẽderet. ac nouissima sua memorans/ pñtes diuicias futurã miseriam cõpensaret. Ecclesiastes dicit. Rex hodie est. et cras morietur/ cũ aũt fuerit mortuus. hereditabit serpentes. bestias et vermes Dñus q̃ transibit in illo et nõ subsistet. et nõ vgsset ãplius loũ suũ. Agsset itaq; loũ suũ/ et officiũ in quo posuit eũ dñs. nec de thesauris ecclie qui solũ debentur pauperibus. sed de fiscali erario bella dñi prelietur neq; cõfidat in fortitudine aut multitudine armatorũ. sed in domino. Quia testimonio salomonis. Nomẽ domini plurima fortitudo. dominus fortitudo plebis sue est. quod aptissime liquet in prelijs antiquorũ Quomodo enĩ persequebatur vnus mille et duo fugabant decem milia ? Nonne ideo quia deus vendidit eos. et dominus conclusit illos Nec enim in gladio suo possiderunt terram. et brachium eorum non saluauit eos sed dextera tua et brachium tuum domine. et illuminatio vultus tui. quĩ cã placuisti in eis. Sibi autẽ complacebit dominus in eis. qui fideles fuerint in testamẽto eius Sine fide aũt ipossibile est placere altissimo. hec ẽ enĩ victoria que vincit mũdũ fides vestra. Et q̃ fere vniuersos regni magnates video. in via dñi quodũ tedio laboris. et pusillanimitate lẽte fecere. vos que so iugi predicatiõis instãtia manus remissas et genua debilia roborate Plane quia eis in pcedenti pegrinatione nõ successit ad votum. credunt abbreuiatam

esse manū dñi. ⁊ in exhaustum fontem celestis grē atuisse Porro tūc in supbia ⁊ in abusione pfecti sūt/ nec ex defectu sue fidei. ꝫ ab cuentu dū tarcat diuine dispensationis iudiciū mentiūtur. fides quidē eoꝝ semel probata ē/ ⁊ inuenta ē nunq̄ habēs Adhuc expictur cum dño Nā ex eoꝝ fide et humilitate. victorie calculus pendet/ ac de hijs spāliter expetendus ⁊ expectandq̄ est. preliorū trīū phalis euentq̄. Pecauerat tribus benyamin in vocē leute. ⁊ se reliq̄ tribus in vltionē sceleris accinxerūt Erat causa eoꝝ iustior et exercitus longe numerosior/ atq̄ fortior. Et cum eis ducem prelij dñs assignasset. ipiusq̄ nutu in plium descendissent/ terribilis in consilijs sup filios hoim deus/ iustos ab impijs/ plures a pauciorib9 superari pmisit. ⁊ cēde runt ea die xxij. milia de israel. Iterum ad cōflictū veniūt/ ex precepto dñi ⁊ succūbunt. decemq̄ et octo milia de israel occisi sunt/ nimiūq̄ quia de sua fortitudine. ⁊ multitudine p̄sumebāt. pmo ⁊ secdo victi ⁊ humiliati sūt/ vt p humilitatē denuo vincerent qui p supbiam victi erāt/ fides aūt eoꝝ ex pma et secda frustratioē non torpuit. sed ex geminato diserimine crescens/ denuo ad cōflictum/ quāto humiliq̄ tāto fortiq̄ se accīgit Tercio autem egressi sunt/ ⁊ tanta sanguinis effusione purgati. fere totam tribū benyamin delcuerūt. Dicas q̄ secdm populi fidē. secde peregrinationis metuetur euentus Instruere ergo in fide ⁊ timore dei pplm̄ et populi ducē Et vt multa pauca includā. reuerentissime ⁊ dilectissime patrē mi tue discretioni cōmitto. religiosum quietē/ pcem simplicitatē. causam xpi ⁊ ecīe libertatem

¶ Exhortatio contra maliciam hereticorum

¶ Epistola cxiiij.

Reuerendo patri et dño G dei grā. Eboracē. Archiepō. Dus P. Ibleſ. Bathj. Archid. Dentire de dño in bonitate. ⁊ ipugnatores catholice fidei expugnare. Dū in reb9 huānis ageret pater vē Dū enī fallax mūdi gloria. et pditoria huj9 vite prosperitas arrideret. diu fuistis dubij quid expediret. aut deceret vos agere. clericale officiū pse qui. à exercicijs scolarib9 militares tytulos auferre Vidimus ⁊ pītes fuim9 vbi regnū palestine regnū cipi. ytalie. patri vē. à vni filioꝝ suorū quē ad h̄ eligēt ab vtriusq̄ regnī magnatib9 ⁊ pplis ē oblatū Quidā vero attentētes pbitatē ⁊ idustriam vāz. vobis multiplicatū honoꝝ eminentiā cōi desiderio destinabāt Porro cū rex iunior duxq̄ britānie frēs vestri q̄ tpib9 suis p̄ceteꝝ moratib9 obtinuerūt glām miliciae trīū phalē. sublati essent de medio. tandēq̄ genitor vester bē memorie rex h. tributū mortis nature soluiſt. Videtis q̄ vniuersa vanitas. cis hō viuēs. nā in ymagine pcēdit hō. Ideoq̄ relictis vanitates et īsanias falsas vsiq̄ maturior cōsilio seruatis elegistis. cui seruire regnare est Quia q̄ multa ē messis q̄ vob̄ remissa ē. suosq̄ palmites latius extendit vinea dñi sabaoth. cui vos ipē custodem

cōstituit· árāū spectiꝫ puidere et age
re vos oportet· ne degenerēt propa
gines vince in labrusca· frumēta
loliū· auriū in scoriam oleū in amur
cam· Surrexerūt enī temporib9 ves
tris falsorꝫ dogmatū predicatores
doctores mendacij· hostes veritatis
et fidei subuersores· blandi et sim
plices sūt vt agni· ſ vulpes astucia
sunt· ⁊ rapaces vt lupi· Isti sunt he
retici qui in vestimentis ouiū veniūt
Isti sunt lupi quos mercennari9 fu
git· Isti suut vulpes que demoliun
tur vineas· ¶ Quia igitur estis suc
cessor et vicarius petri/ qui oues do
mini custodiendas et pascendas ac
cepit· plurimū vestra interest pro vi
dere ⁊ precauere illorꝫ versucias q̄
legem dñi peruaricantur occulte·
qui laqueos ⁊ pedicas tēdūt in capti
uam simplicitatē· scꝫ cū alijs in pēpi
tāū dampnatiōis eterne deuoluūt
¶ Letꝫ itaqꝫ dom9 domini accēdatur
in vobis Ascēdite ex aduerso· ⁊ op
ponentes vos murum contra inimi
cos crucis xpisti· reddite testimoni
um fidei vestre· et pro testamēto dei
viriliter et efficaciter state· Accite
cletum· cōgregate pplm· vt ex eorū
cōmuni deliberatione· qui spm̄ dei
habent terribilis cōstitutio in vestra
prouincia promulgetur/ quatenꝫ tā
graui animaduersione plectantur·
qui hac peste laborant vt ex eorū
pena ceteri terreātur· ¶ Grās a
git P· sup ꝙsolatiōe deū bleseñ Et
cōgratulat̄ eidē q̄ post lōgū exiliū
promot9 ē in epm̄ ¶ Epla Cxv^a·

Dilectissimo dño suo ⁊ pri· I·
dei grā· Carnotēñ episcopo·
P· Bleseñ· bathō archiō Salutem
⁊ si quid melioꝫ est salute Benedictꝫ
dñs qui erexit vos in titulū et glo
riam sue laudis· plantās vos qua
si oliuā fructiferam in domo dñi· ad
dandā scientiam salutis plebi eius·
ad redimēdū iuxta verbū prophe
te· dispersos in gētibꝫ· ⁊ reducēdū
filios de longinquo· Cleꝫ bleseñ
celestis arbitrij dispēsatiōe pscrip
tus· Vagꝫ erat et profugus super
terrā/ donec eis datus est epūs aia
rum suarū· q̄ posset cōpati paciēti
bus· et ex lōga experientia exulādi
saret q̄ humanū sit exulibꝫ miseri
ri ¶ Vocatꝫ aūt a domino tanq̄ a
atō· non acquieuisti statim carni ⁊
sanguini· non epalis ministrantis
grām a pntibꝫ inchoastis· Nō edi
ficastis ſpon in sanguinibꝫ /sed pri
micias būficiorꝫ vestrorꝫ consecras
tis in eo quem nec alterum sentio·
qui me totū gerit animo· vultu· no
mine· cognomine et statura· Ille iux
ta suorꝫ exigētiā meritorū· si ad vi
tā/ si ad mores· si ad tractū respici
tis· dignꝫ ē vt ei plenioris grē ole
um infūdatur Hanꝫ vrē mirram
p̄mā distillauerit· spero futuri in q̄
balsamū vberioris gracie resudabūt
Reuolo autem quid de promotiōe
vestratum· auribus meis instillaue
rit· os illud secretiꝫ veritati in eua
gelio consecratum Decretū meum
in· secretū meū dabit̄ non vrē vocē
virtutis· nec inuenietur apud vos·
est· ⁊ non· sed in campis geth ⁊ in
compitis ascalonis nominis vestri
gloria predicabitur· vbi nup ignō
minia exilij vestri ⁊ infamie· publice

palpebris versabatur ¶ Non valete.
¶ Illud aut noueritis. q de mandato dñi archyepiscopi scribere triumphū beati thome attemptasse nisi aliud mihi scriptū fortuitus obtulisset eventus. in quo elegantia stili ingeniū magistri iohannis saresb exprime bat ¶ linguā. Admirans ergo gratiā que diffusa est in labijs vestris substiti. ne laudes quas lingua erudita dictauerat. indoctis humane sapientie verbis. ¶ stilo degeneri deturpare ¶ iniurius fierē martiri. qui per insufficientiā rudis ingenij. tante magnificentie preconia deartasset.
¶ Soluitur grauis questio legum ¶ decretorum de matrimonij quorūdā affinitate ¶ Epistola centesimadecimaseptima

Carissimo dño suo ¶ amico. hydei gracia abbati de messend Petrus blesensis bathonien archid Salutē in auctore salutis. ¶ Aute moueris ¶ queris instantius vtrū matrimoniū stare possit quod inter robertū ¶ adeliā contractū est eo q quodā affinitatis genere se cōtingant. Diaut autē memoria fideli recenseo processū affinitatis illius. tali serie et computatione disponis. Johānes frater marie vxoris andree duxit agnetē Agnes vero mortuo iohanne nupsit helye. processit ex hijs robertus/qui sibi andree filiam adeliāe desponsauit. Di bene recolo quid super hac questione. canonū cēsura diffiniat. Johānes frater marie vxoris andree. ¶ andreas in primo affinitatis genere conuenerūt Agnes vero vxor iohānis fratris marie. ¶ andreas affinitatē secūdi generis contraxerūt. Iuxta regulare est / q persona addita pso ne per carnis copulā. mutat genus ¶ non gradū. ¶ huius diffinitionis obtētu matrimoniū relicte iohānis iniaū cū helya. terāū genus affinitatis manifeste confeat. Robertꝰ ergo helye filius ¶ filia andree adeliaa. in scdo gradu tercij generis affinitate coniūcti sunt. Gradus cni inter affines non scdm matrimoniale vinculū. sed scdm cōsanguinitatis gradus cōputare solemus. Iuxta tenorē illius regule doctrinalis. persona adiūcta persone per carnis propagationē/mutat gradū ¶ non genus Ego aūt vt summarī tue inquisitioni respondeā/si tales iueniē in tā dispari ¶ remoto affinitatis genere cōiugatos/ vinculū int' eos mōniale non soluere/disciplinalia q̄dē sūt hec. quodā exercitio scolaris militie. ad cautelā maioris obseruātie introducta/ dominꝰ equidē in lege moysi aliter dūtaxat duodecim personas excepit. inter quas coniugiū cū domestica carnis sue ¶ illegitimā. reuelatio turpitudinis inhibetur De scdo aūt aut tercio genere affinitatis. testamenti veteris serie aut euangelio. citra exceptiones illas duodecim personarū. nichil memini me legisse. Dic enim iohannes baptista diat herodi. Nō licet tibi hic vxorē frīs tui viuētis. subintelligē/p̄ꝰ genꝰ affinitatis insinuat publico siquidē legis edicto/ pupiebatur frī semē frī suo. nō viuētis mortuo suscitare/si tū sine liberis decessisset

Nos autē hūc legis articulū ſpi
ritualiter ītelligim9 ⁊ tenem9/xp̄o
enī q̄ p̄mogenit9 eſt ī multis fratri
bus qui p̄ ſalute nr̄a mortu9 eſt et
p̄mogenit9 mortuoꝝ·q̄ diat mar
e·vade ad frēs meos·p verbū p̄di
cationis ſemē fidei ſuſcitam9·⁊ ni
chilomi9 diuine legis oracula/tam
in viuo q̄ in mortuo frē/de nō duc̄
da illi9 vxore generalit obſeruam9
Inueniūtur aūt canones ex quoꝝ
intelligētia triplex affinitat gen9
⁊ ī eis diuerſoꝝ diſtinctionē gradu
um industria ſcolaris explicant Ex
iuxta conſcientie mee iudiciū/noua
hec admonitio/et tradicio magiſtra
lis mūmomio nō p̄iudicat/ qui cer
tos limites ſicut p̄notauimus/lex
diuina p̄ſcribit Dane in p̄moꝝ pa
rentū cōiugio·duc tantū p̄ſone·pre
tantate hoīm·pater ⁊ mater videli
cet a lege cōiugali exempti ſūt·vbi
dicitur p̄pter hoc relinquet hō p̄rē
et matrē·⁊ adhęrebit vxori ſue·i·
nec patri filia·nec matri filiꝰ·mū
monialiter adhęrebit Proœſſu tē
poris exœpit legiſlator matrē·no
uercā·ſororē·neptē· amitā·mater
teā·vxorē patrui·nurū·vxorē frīs
ſubaudi viuētis/pugnā p̄uigni·p̄
uigneq̄ filiam·⁊ vxoris ſororem
Ex quo aūt vox turturis audita ē
in terra noſtra et hijs q̄ ſe caſtraue
runt p̄ regno dei beatitudo p̄miſſa
eſt multa ſalubriter introduxit ad
obſeruātiam p̄tinētie·ratio publice
honeſtatis·que verſuū pauitate cō
duſi/ Votū condicio·violentia ſpū
alis·p̄ximitas·error·diſſimiliſq̄
fides Etas·turpe ſcelꝰ·ſāguis·cō
iunctio·tempꝰ·hec ſi canonico vir
conſentire rogeri Te de iure vetant
iura ſubire thori

Conſolatoria in angustijs ad amicum

Epla C·xvij·

Carissimo dño ſuo ⁊ amico hy
dei grā abbati ſcī dyoniſij ma
giſter p·bleſēſ bathō archid·Salu
tem ⁊ p̄nuncias nouū ſtuꝰ Hitto
vobis opꝰ nouū·ſed imperfectum ad
huc et penitꝰ incorrectū placeat ita
q̄ vobis cū ipſū legentis·lectū ad
artifias ſui limā remittere/vt ſi eū
veſtra dignatio acceptauerit/emē
dandus ad vos redeat/cū aliis opuſ
culis meis·in quibꝰ elegantior ſti
lus·materia gratior·fructuſq̄ ſua
uior et uberior inuenitur Rogo au
tem quatenꝰ tractatū quē de ſtatu
aut poꝰ de caſu noſtro in ſialia cō
ſcripſiſtis·mittetis michi ſi fieri p̄t
vt mortina mortinā trahat/vnꝰ che
rubin alterū reſpiciat/⁊ iter veteres
amicos mutua ſcriptoꝝ miſſio gra
ta viciſſitudine interciperet Nouī
veſtras āguſtias·nouī turcas·nouī
rapinā bonoꝝ veſtroꝝ·audiui regi
e ꝛminationis tonitruū/atq̄ p̄ſen
tialiter aderam vbi veſtros domeſ
ticos exāimabat contra vos in tumul
tum·poſitus eſtis in conflatorio do
mini·magnanimitatem veſtram q̄
ſe in tam artis rebus frequēter ex
ercuit·finalis patientia declarabit
Ob īmenſas pecunias promittit
vobis pacem/et vulpine reconcilia
tionis oſculum/qui aures ſuas per

tinaciter obtulrauerat ad pces summi pontificis ⁊ ad cōprouincialiū episcopoꝝ ⁊ abbatū instantiā· ad clamoꝛē sacraꝝ virginū· ad lacrimas monachoꝝ fecta est hec federatio· hec venalis ⁊ gracia hec mercalis deo et hoībus est ingrata· Honestioꝛē pacē vobis prouideat/ qui aufert spiritū principum· ac sublimiū colla ꝓpria virtute conculcat· Multis equidē simulata pax/ melioꝛ fuit persecutio manifesta Iniit quidā ꝙ rex israel cū benadab pacē· sed in scandalū versa est ei· ⁊ populo in ruinā· Sint ergo oculi vestri semper ad dñm· ponite coꝛ vestrū super vias vestras· vt eas acceptet dominꝰ et faciat pacem· Scriptū est enim in prouerbijs· Cum placuerint domino vie hominis· inimicos eius conuertet ad pacē· Et pax dei que exuperat omnē sensū/ custodiat coꝛ ⁊ intelligētias vestras/ atq; hunc agonem vobis consūmet ad gloriam ⁊ triumphū

Arguitur religiosus irreligiose se habēs· Et reprehendūtur religiosi qui litigant pro tertis seu possessionibus

Epistola C·xviij·

Dilectissimo dño suo ⁊ amico G· dei gracia abbati maioris monasterij Magister petrꝰ blesen bath archid quietē animi cū salute

Prioꝛ sancti cosme lacrimabiliter causatur et conquiritur ꝙ eli occasione cuiusdā terre ⁊ pascuoꝝ· ad ecclesiā suā longo prescriptionis titulo/ siat asserit pertinentiū in iudicium trahis· et cum modis omnibus quibus potes infestare presumis·

Verūptamen si votū professionis illius cui oblatus es diligenter attenderes/ que sursū sunt non que super terrā propensioꝛe studio proauaꝛes/ iuxta doctrinā apostoli· Verum dei non oportet litigare Cum ipse alibi dicat/ hoc ipsum delictū est in vobis ꝙ causas habetis/ ⁊ non potius fraudē patimini· Ipse bonoꝝ suoꝝ rapinā cū gaudio sustinet/ vt ad simulē equanimitatē verbo ⁊ opere te inuitet/ non deꝛebat tanti oꝛdinis virū litigare pro terra/ cuius conuersatio iam erat in celis· sicut se opinio cōmunis habebat· Absit absit vt spiritualis homo sic terram appetat ꝙ fame dispendiū aut animē sue discrimē incurrat· Sed hoc tibi suggerit ille triplex gerion· ille triformis ⁊ monstruosus homo· terrenus· carnalis· animalis/ cuius cōtracte sunt omnes cogitationes in malū qui vtinā ita crucifigatur in vobis vt destruat coꝛpus peccati ⁊ iam nō seruiamus peccato· Quiq; terrigene et filij hominū· vt quid litigatis pro terra quibus propē est vt dominus de terra vos perdat· vt terra vos absoꝛbeat et consumat? De vobis scriptū est· fructū coꝝ de terra perdes· et semen coꝛū a filijs hominū· filij hominū vsq; quo graui coꝛde vt quid diligitis vanitatē ⁊ queritis mendaciū? Mendax enī est ⁊ transitoꝛia possessio huius mūdi· vbi non est nisi concupiscentia oculoꝝ· cōcupiscētia carnis ⁊ superbia vite· Vbū ꝓphe ē· O terra terra terra audi ꝑmones meos Tra est hāq; de terra sumpt· in tra cōuersat/ in

terrā reuertitur. terrā sapit. terrā lingit terrā sitit. Cōglutinatus ē in terra ventr eiꝰ. descēdit in inferiora terre celiqꝫ ⁊ celestiū oblitus. pro terra litigat/ p terra pugnat/ nec cessabit a talibꝰ donec in terrā. qui de terra est reuertatur. Tūc ei septem vel octo pedes terre sufficient/ qui modo nō sufficiat camporꝫ latitudo ⁊ vastitas regionū. Ibi ē o homo gleba corporis tui q̄ est terra de terra ad id vn de sumpta est reuertetur/ hic ē funiculus hereditatis tue. qui nunc pro terra litigas quasi hereditate possidens terrā/ qui in proximo futurꝰ es pabulū cule terre. serpentū possessio. et vmbra ab⁹ In auditorio turonen archiepi. nuper te pro hac terra et pascuis litigare vidi ⁊ doleo me vidisse. ita totꝰ religionis et honestatis oblitū/ vt qui vultu/ gestu. et habitu. monasticā exhibere debueras grauitatem. oia in abusum vertens. et omnibꝰ fictes in derisū. Jactabas manꝰ/ prosilicbas in medium/ torquebas oculos. distrahebas labia. et paupi pozi. quodā vultuoso fastu et phzis insultās/ crebroso spū/ ⁊ clamore nautico intonabas. Porro ille qui in celis habitat. ⁊ humilia respicit/ ipe liberauit paupem a potente. et inopem a diripientibꝰ eū. quia in odium dissoluti ⁊ inq̄etissimi status tui prior ea die ab instantia litis. absolutus ē/ ⁊ quantū ad pntem qstionem illiꝰ articulū. cōtrariū sentētie calculū repertasti. Tibi tn imminet iudiciū grauius. et suspectior dies qui finem ponet litibus tuis quas nūc in omni pterito notus. ad iniuriam ⁊ scandalum monastice professionis exercens. Quia igitur cōtra inopem et mendicū tantā mēbrorꝫ dissolutionem. tantū exercuisti lingue petulantiā. dies mortis qui cano capiti tuo imminet. debitam istorum exigeret vltionē. Caro gelasscet. cutis rigescent. manꝰ ⁊ brachia deficient. pedꝰ algebit. genuq̄ languescet. spumabunt labia. obtenebrabuntur oculi. facies vt testa pallescet/ sic in modico terre fodietur peccatori fouea. et erit sepulchrū. domus eiꝰ in eternū. donec veniat dies ille terribilis. qui vnicuiq; retribuet / iuxta suorū exigentiam meritorum. Cessa igitur ymmo cessent omnes religiosi a talibus quibus conscientie sanctatum vulnerantur / denigratur bonorum opinio. scandalizatur ecclesia. anime iugulantur. Qui enim pro terra litigant/ aut pro pascuis idigni sunt in terra viuentium. et in loco pascue collocari.

Arguitur archidiaconus qui suam innocentiam iactitabat.

Epistola Cxix.

Carissimo socio et amico. G. Archid. Eboracen. P. Elecen. Bathⁿ. Archid. Salutem et temperantiam labiorum. Audiui te nuper inter abbates ⁊ archidiaconos. atq; alios. magne honestatis viros. in puritate tue conscientie gloriantē. eq; micari. vnde tante innocētie securitas obuenisset.

Totus iob verebat omnia opa sua · et ysayas prophet̃a omes iustitias suas pan̄o cōpat menstruate Ne in tuis infirmitatibus gloriaris · non eris insipiens Ne teipm̄ cmendas/ non est cōmendatio hec secura Non enim qui seipsum cōmendat ille probat9 est · sed quem de9 cōmendat · Illa autem pfecta et cōsūmata cōmendatio iudicāda est quando cū vnicuiq; laus a deo · vtinam de te sentires humili9 q si quid boni habes · illud non habere te crederes nemo hoim nouit/ que sūt in homine · nisi spūs hominis qui in ipō est/ ꝫ nec ipe ad plenū sua interiora cognouit · Cor eni hominis prauū est et inscrutabile iob quem dns p̄ ceteros cōmendabat · q nō essꝫ ei similis in terra · vir simplex q recta · ac timens deū · ipe poterat dicere · Non reprehendit me cor meū in vita mea Et paul9 quē xp̄us sibi vas sanctificationis effecerat/ licꝫ diceret Nichil michi cscius sū · nō tn̄ arbitrabatur se iustificatū Et quis cfidat se habere cor mūdū/ qui de imūdo conceptus est semine · q qui cōuersatur in mūdo pleno spurciciis peccatoꝝ Qui stat videat ne cadat · aut potius ne iam ceciderit Petrus de sua stabilitate p̄sumens vbi stare fortius confidebat · infirmus ceidit · Si dixerimus quia peccatum in nobis non est dicit iohes · nosmetipsos seducimus q veritas in nobis nō est/ hoc ipm̄ graue p̄m est · q obstinatie signū · qđ nullo pacto itelligꝫ te grauatum Hebrū eni qđ ita stupuit vt sentire nō possit · longe est a salute Vot9 insensibilis fact9 es si nō cogitas timorē dei · si te cuditis cogitationib9 nō exercet expectatio futuri iudicij Nane vix vnū cōsigimus diem · in quo nō offendam9 deū aut proximū · trascendo detrahēdo · murmurādo/ inuidēdo/ scandalizādo · cupiēdo · garriēdo/ sequēdo gula · aut sequēdo carnē · cōtradicendo spūi appetēdo que sūt seculi · cōtempnēdo que sūt dei · obliuiscendo q̄ enormia fecimus/ q̄ dura metuim9 · q̄ misericorditer de9 nos ad p̄niam dissimulando expectat · q̄ terribilia cōminetur/ q̄ icerta mors/ q̄ intolerabilis q interminabilis pena nobis imineat · Nouit aūt dns qui sunt eius · et eos aplūs certa diffinitione declarat dicens · Qui xp̄i sūt crucifixerūt carnē suā cū vicijs q cōcupiscencijs Tu videris cuiusmodi crucē feras propter verba labiorum eius custodiens vias duras · Neminē iudicas sed sicut asserunt plurimi · suauius est tibi iugum mamone iugo xp̄i Dūt qui se iustissimos arbitrātur / eo q̄ crimina dampnabiliora non cōmittunt/ sed cor eorum vanum est/ non enim iustificabitur in conspectu eius omnis viues/ vide ne soluas ihesū Ihesum soluit qui verbis cum confitetur operib9 autem negat/ verbum autem iohānis est · Omnis spirit9 qui soluit ihesum ex deo nō est · Vide deo te ad negocia mundana circumspectum · q anxium · circa salutem vere anime desidem q remissum ·

Tua opinione es sanct9 · innocens/ impollutus · sed supellex varia · delicatior abus · vestitus cultior · vbertas reditus · ambitio ad maiora ·

edificia ampla·multiplicesq; dicentes
arca desideria carnis aura impressio
tue opinioni multipliciter obloquū
tur ¶ Porro ignis opus unius cuiusq;
probabit cū sederit dñs quasi ignis
cōflans & emūdans argentū cū do
minus lauerit sordes filiarū syon · et
sanguinē ihrlm de medio eius in spū
iudicij & spū ardoris · ¶ Si iniquita
tes obseruaueris dñe·domine quis
sustinebit? O q̄ periculosū est inci
dere in manus dei uiuentis· Cum exar
serit in breui ira eius beatus omnes
pus non ardebit · felix qui edifica
uerit aurū & argentū et lapides pā
osos· ¶ Suffiat michi seruo inutili·
si crematis/lignis/feno·stipula que
michi superaddit ad gehennam ·
de illo igne semiusto euadam· Jam
undecima michi hora est & inclinata
est dies et adhuc tamē ad operandū
dominus me inuitat/ delicatus·infir
mus/ spacies·profectā habens pēnam
distuli Consilioſū michi est· ut fruc
tus penitentie qui exigitur a me·p
diti iacturam temporis recompenset ·
humiliabor ergo sub potenti manu
dei obseruabo me ab iniquitate mea
ponam in puluere os meū · si forte
sit spes· Cur timebo in die mala ·
¶ Nōne melius est timere in die bona?
Ecce nūc tempus acceptabile in quo
possum operari & fugere de medio ba
bilonis·ne fiat in hyemē uel in sabbato fuga mea·
Tu qui ambulas in magnis & mi
rabilibus super te· securus es de diui
ne p̄destinationis archano · certus
q; neq; mors · neq; gladius · neq; a
liud te poterit separare a xp̄o · Bo
nū certamen certasti· cursum cōsum
masti · qui per delicias adeptus es
regnum dei ¶ Sed vide quid ei respō
deas · qui de omni verbo ociosо ex
acturus est rationem· qui non solum
peccata sed iustitias iudicabit· vide
o q̄ cecus es & teipsum non vides·
claudus es·nec ambulas in via recta
Time queso vetus illud prouerbi
um q; ceci & claudi nō intrabūt in
templū

¶ Reprehenditur nūcius qui causā
temere perdidit sibi amissam Et in
crepatur nūcij temeritas qui cū mit
tebatur contumelijs offendit·

¶ Epla·C xx^a·

Magist·p· bles· bathonien ar
chid·H· canonico Salutē et
sincerā in xp̄o karitatis labiorū De sapientia &
discretione tua magna cōfidens/ti
bi negocia mea mādauerā apud p̄n
cipem peragenda· Ea enim q̄ maxi
ma q̄te expedierant · sed eadē error
mē impediſti· Cūq; iam uota me
a naufragarent in portu me tua teme
ritate in pelagus reiecisti· Excessisti
mādati limites/ q; motus ad modi
cum uni⁹ hoīs uerbū/ & calore iracū
die ductus tpantie frenū in uerba q̄tu
melie relaxasti· Offendisti omnes
qui aderāt & ut attrite frōtis hō·&
verecūdie pudicus nec pepercisti ordini
tuo·ſ nec epīs assidentibus·nec ipi
ūnapi detulisti Porro & si aliquis
eorum cōtra te·aut eciam cōtra me
fiat asserus·aliquod uerbū amaritu
dinis protulisset nō sic tñ excādescisse
debueras·vt tue mētis impetū in pub
licam eorum contumeliā retorq̄res

¶ In scdo lib2o valerij maximi legi m9 q legati romane reipublice missi a senatu tarentum / cum graues iniurias accepissent/ita vt vnus eo rum respergeretur vrina-legationē inde suam peragentes-de illatis iniurijs-nichil cōquesti sunt-nec vltra q̄ mandatū eis fuerat loquerentur Dane illi quos asseres michi publi ce detraxisse-7 ideo te contra eos fu isse cōmotum-amici mei sūt-de qui bus nulla michi suspicio est-q̄ pro posito detrahēdi hoc dixerint-nam multiplici experiētie argumēto pba ui-q̄ affectuose me diligunt-nec es timaē debeo neq; possum-q̄ eoz̄ dic ta vel facta michi ædere debeant in aduersū- Dilectio ergo que diuersi tudine alterna sepius probata est-notā suspitionis aliquā non admit tit ¶ Quidā asserebat platoni sicut valeriꝰ maximus scribit xenocratē discipulū cius-eidem multipliciter detraxisse-7 hoc ipz̄ asserebat iura mēto firmare Dubitat plato-non est credibile q̄ me nō amet fideliter quē tam efficaciter amo-¶ Cūq; cri minator instaret-plato adicit-Eti am si hoc dixerit-7 hoc ipm michi expedire cognouit Alexādro egro tanti de cōi sententia medicoz̄-phi lippus medicꝰ 7 amicus eiꝰ-medica nam suis cōfectam manibꝰ porrige bat-supuenerunt littere parmenio nis hortātis-vt rex insidias philip pi caueret/vtpote quē darius pecu nia corrupisset-quibꝰ lectis ille hausit i cunctāter-7 tūc tradidit trās philip po vt legeret Decute amico se credi dit-mortis q̄ timorem in ipō mortis nūcio-virtus dilectionis excluſit- Pone aūc q̄ michi malignandi af fectu dixerint Respōdeo tibi qđ sue tonius refert cesarem augustū respon disse-nepoti suo tyberio-per epl̄am cōquerenti q̄ multi de illo pperam loquerentur Ita enī rescripsit mi ty beri-magnū est si nobis maledicāt hoies-dū non malefaciāt Vtinam posuisses ozi tuo custodiam-nec ni sisset meū negociū in discrimē incō sulta loquacitas Scriptū est vir li guosus nō dirigetur in terra Ideo btūs serapion dicere cōsueuit-non est mēbrum in meo corpe qđ time am-sicut linguā-pro leui 7 modico verbo ad iniurias blasphemie cōuo lasti nec fame nec aīe tue parcens-ꝫ nec regie maiestati- Dic olim ca listenes aristotil auditor missus ad alexādrū/quia p̄scriptos sibi fines obediētie nō seruauit-fructū iniūcte legationis pdidit et seipm- Grauiter de tua legatiōe offensus-epl̄aꝫ claudo-tacolens vbū beati iacobi ve rum esse dicētis Si quis putat se re ligiosū esse-nō refrenans linguam suā a malo-ꝫ seducēs cor suū-huiꝰ vana est religio- Tu ergo qui reli gionis habitum p̄tendis-religiosiꝰ te habeas loquaris partius 7 modes tius mouearis- Ego autem qui te arguo-potius arguendus sum-ca liem quem nūc bibo michi miscui-quia nolui audire salomonē dicen tem- Claudus est pedibus-quibꝰ ba mittit per nūcium imprudentem

¶ Contra quendam qui diuersos emebat honores ¶ Epistola centesima vicesimaprima

Qaſſimo domino ⁊ amico ℣. de cano turonen̄. ℟. gr̄. p. ble ſen̄ bathonien̄ archyd. ℣aluté. in auctor ſalutē. ℣epoté vām. p. lbē ter viue vos ocaculo cōuenire/niſi ip̄i⁹ ⁊ vām pām. michi localis diſtātia muderet. ℟ichi aūt ei lras deſtinare nō expedit q̄ cū fere ſit il lrāt⁹. lras aut nō legeret aut nō in telligēdo negligeret. ℣ā teſtimonio ſapiētis. legere⁊ nō itelligere negli gere ē. ℣os q̄ſo temeritatē ipius q̄ nimus publica ℟ notoria eſt ⁊ que non mediocriter denigrat glām fa me veſtre/inſtāti ſtudio reḡmatis ne delinquat in face vōis notiā ſed ā eſſet a ſymonie cōmerciis. aut ip ſum a cōuerſatione veſtra /tanq̄ pu trēdū mēbrū a corpe p̄datis. ℣n tuniys geth ⁊ in cōpit̄ aſchalonis publice predicatur/ q̄ multiplua ve nalitate veneatur in diuerſis eccleſi is dignitates. ⁊ q̄ obſtinat⁹ in am bitione ſua/ nec perditionem ſymo nis nec lepram gyezi reformidet. ℣uperume autem factus eſt popu li ſibilus ℟ cōmune ludibriū. quia mane mercatus. archydiaconatū eundem ſero perdidit. ℣ſum enim enormibus obligatum debit̄ et ide o non eſſe ſoluendo. venditor intel lexit. ℣ocandum eſt de archydya conatu iſtius ſicut nomen proprīū eſt vni⁹ dici conſulem. Cicero in li bro tuſculanarū legitur delusiſſe. ℍagnū inquit oſtentum anno vati nij factum eſt. q̄ illo conſule nec bruma. nec ver. nec eſtas. nec au tūpn⁹ fuit Quetenti deinde vatinio quare ad eum cicero non veniſſet. ℟eſpōdit volui in conſulatu tuo ve nire. ſed me nox ap̄hendit. ℣epos veſter in diuerſis ecc̄ijs diuerſos ad eptus eſt turpi cōmercio perſonat⁹ non enim intrauit per oſtium/ q̄nq̄ auditur⁹ verbū illud terribile Quo huc intraſti nō hītus veſtē nupcialē. ℣ātis q⁊ veſtis nupcialis ē caritas humilitas et honeſtas. hūc aūt nō promouet honeſtas /ſ̄ cupiditas / non moralitas/ ſed venalitas/ non ſcientia ſed pecunia/ non electio. ſed ambitio/ non meritum ſed precium non virtus aut ſanctitas. ſ̄ cōtrar⁹ vbū ꝓphete eſt. ve hijs qui edificāt ſyon in ſanguinib⁹/ ve qui ꝓgregāt non ſua/ vſq; quo aggrauat ꝓra ſe. denſū lutū. Cū ſit p̄ſona vel poti⁹ belua multor̄ capitum. ydrā tamē ℟ briarum. ceteraq; mōſtruoſa pdi gia. multarum facierū numero. aut poti⁹ perſonatuum multiplicitate tranſcendit. ℣ Deteſtanda quidem preſumptio eſt. q̄ inſufficientiā ſuā non ꝑſideret/ q̄ vires ſuas ⁊ digni tatum quas vſurpat onera non cō penſat. ℣ Cum dominus mitteret moyſen in egyptum. pro liberatiōe populi Quis inquit ego ſum vt va dam ad pharaonem liberare ꝑplm de egipto. Licet eū elegiſſet dominus tanq̄ dignū. ipe tamen tanta lega tione ſe humiliter reputabat indig nū Qua fronte q̄ſo preeſſe p̄ſumit q̄ pdeſſe nō nouit Teſte ihonimo. ℣ō taur⁹ degener. ſ̄ q̄ ceteros for titudine ſupat. precedit armētum. Elephantor̄ enī gregē ille q̄ oīb⁹ excelſior eſt anteedit ℟ duat ℣on ne tibi videtur inſanus q̄ omnino

nauigationis ignaruis in discrimi
ne tempestatis peritissimos nautas
contẽpneret/ ipse autẽ in suã ⁊ alio
rũ pniciẽ-temeritate sua-nauis ma
gisteriũ vsurparet? ℣ In math̃ scrip
tum est-C Cũ videritis abhominati
onẽ desolationis sedentẽ in templo
tũc ve prẽgnãtibus et nutrientib9
Ac si diceret- C Cũ videritis in eccle
sia ambitiosũ et fatuũ melioribꝰ p̃
minentẽ/ ve hijs qui per prelati pru
dentis industriã-a spiritu timoris do
mini conꝫperant-et cũ ꝫpissent fa
cẽ vite fructũ-per malicã successoꝝ
fcãuditas versa est in aborsũ ℣ Ideo
querit̃ ecclesiastes et dicit-vidi ma
lũ quod est sub sole stultũ positũ in
dignitate sublimiꝝ-et sapientes se
dere deorsũ O negotiatio detestãda-
p honorẽ trãsitorio aiam perdere-
tãtũq; pcunie numerare pro reddi
tu-quãtũ de obuẽtionibus eius nõ
possit per quiquẽniũ obuenire-De
anime perditione aut salute taceo/
nã de aĩa vltima questio est apud
eũ-℣ Nõ attendit miserum9 quid su
per eũ cogitet terribilis in consilijs
super filios hoim deus Quid sit-si
hodie vel cras subitatio mortis eũ
capiat et non sit q̃ eripiat? ℣ Dic ne
illũ deme tauit ambitio-vt p phas
et nephas ecclesiaꝝ personat9 acq̃
rat nec proponat deũ ante cõspectũ
suũ/nec vereat iudicia dei/nec illud
saltẽ tonitruũ diuine indignatiois
attendat- ℣ Stulte ac nocte repetẽt a
nimã tuã-⁊ q̃ parasti cuiꝰ erunt? ℣ In
felix ob inanis glẽ ventũ-suã aiam
iugulat-⁊ insup se infinitis ⁊ insolu
bilibus debitis obligare non ꝫsat

C Certa publica oim estimatione-ta
ta turoncñ archipãtus obuentio
vix sufficẽt eũ ab ere alieno exime
re-C Hinc nec ad plenũ mitari suffi
cio/si vel ad vniꝰ hore dimidiũ-pos
sit ei sompn9 obrepere sub tanto põ
dere debitoꝝ/ inter tot fenoꝝ cures
quibꝰ a iudeis torquetur inter tam
multiplices ⁊ vrgentes molestias
creditoꝝ C Cicero in libro tusculana
rũ refert-q; augustus cesar audiẽs
quẽdã romanũ equitẽ de cessisse qui
sexcẽa ducenta eius alieni viuenda
releuarat / aulatram bicubicalẽ que
in bonis defuncti reperta est petijt-
Quibꝰ cum hoc ageret C Cui
cirea hec iñqt ad sompnũ habenda
est in qua potuit dormire-quẽ tanta
debiti molesta iugiter debuerat anxi
osse C Credo aũt q; nepos vester sua
rũ angustias debitoꝝ-solacietur et
releuet/illo epygramate martialis
℣ Dexte nil debes/nil debes sexte fa
temur Debet enĩ quisq; soluere sex
te potest Debita eiꝰ sũt vtiq; poma
illa in sodomis que siant beatus au
gustinus in libro vicesimoprimo de
ciuitate dei refert-speciosa quãdoq;
sunt q̃ matura-sed attẽptata mox in
fumũ ⁊ faullã-subito euanescũt
Vana equidem et inanis est contra
eũ actio creditorũ- quã euacuat in
opia debitoris

C Exhortatio vt via iheroſolimi
tana fiat honeste ⁊ sancte ℣ Item in
hac epla monetur nepos vt fideliẽ
iuuet auũculũ prelatũ/nec pmittat
ecias opprimi occasione peregrina
tionis iheroſol Arguitur eiã dila
tio pegrinatiõis Epla C-pmã

Carissimo dño ꝟ amico ꝟ. ro thomageñ decano ꝟ Magister petrus bleseñ bathꝫ archiđ. Salutē et sincere dilectionis affectū Cum in cōtractu bone fidei exactissima diligentia requiratur. rogo vos in ca fidē socialē q amicicia quā ꝓtraxim9 ab ātiquo/quatenꝰ in dñi nostri negocio de quo alias vobis scripsi/diligātia vestra sic exaubet: vt nō solū worporis cōmoditatē/sed et salutē animē: vestra in eo cautela prouret. ꝟ Magnificauit vos dñs in cōspectu regis/q ceteris i ducatu suo/post vestrum auunculū vos p̄ficat Gratie ergo vices aioth fortissimi iudicꝫ israel ābidextri qui erat tam i dextera ꝙ in sinistra expedit9 Et vos sic eū per tēporalia reducatis: vt nō amittat eterna. verbū salomonis est/da partes septē necnō et octo Nā non solū oportet te agere ea q̄ expediūt ad p̄sentē huiꝰ septenariꝫ vitam/sed ea q̄ respiciūt ad octauā. Insta ergo q instātius ꝙmone. vt in timore q humilitate se ꝓ oīa diuine subiciat volūtati Nā vita in volūtate eius Dit solliciturdo vīa ne trāseat in affectū cordis/ne seq̄tur cōcupiscentias mūdi/ne in vano accipiēs animā suā pro ratioē volūtatē habeat et omisso venerāde maturitatis cōsilio ip̄rudētioribꝰ acquiescat. Certe regnū roboam filij salomonis diuisum est. qz spretis senioribꝰ iuniorēū consiliū p̄elegit In primis viriliter state pro domo dñi/ne p̄ vestrā inuriā humiliet̄ status ecclesiastice dignitatis Ecclesia quidem a diebus ātiquis libera est q filij eius qua libertatē ꝓcurauit nos liberauit dicēs in euāgelio qz filij liberi sū Dicit āgariaē ex actionibꝰ q oppressionibꝰ potētiū cogitur āallan iam ipsa est agar q̄ seruit cū filijs suis. Sed quid dicit scriptura? Eice ancillam q filiū eius. Di p̄ncipes vestri noue peregrinationis obtentu. volunt orbem describere. q ecclesie ꝓcuri-tributarijs functionibus ac catenam seruitutis inuere. qui filiꝰ ecclie est. ex aduerso ascendat. motu potius eligat ꝙ seruire ꝟ Arguuntur a seneca catalinus q lucanus silla. quia pax eorum fuit in bello detenor subiectumq sibi populum. plus exactionibus tyrānias ꝙ hostes prelijs afflixerunt. ꝟ De collectis igitur faciendis q de ducenda exercitu. p̄ncepsvester non suum sequatur arbitrium. sed semper animū eius p̄cedat/et omnia eiꝰ gesta p̄ordinet. studiosa deliberatio sapientum. ꝟ Panetius in libro thusculanarum asserit. Neq; ducem bello / neq; p̄ncipem domi posse salubriter magnas res agere / si cat post impetum cordis sui / si non omnia eius negocia depingit ante rei euentum / maturioris cautela consiliꝫ. Unum rogo ꝟ cōsulo ne opus dei siat alia vice frustratorijs dilationibus protrahat Scriptum est. Maledictus qui facit opus dei negligenter. ꝟ Cesar audita rebellione pontice regionis illuc armatas acies. sine dilatione direxit. fuitq; tanta festinatio victorie / vt in pompa triumphali. tria hec verba Dicēret.

veni vidi·vici Assiriorū regina Holofernis erat arcta cultū capitis sui occupata· et nūdatū est ei babiloniam rebellare· Ipsa vero adhuc soluta vna parte criniū· ad bella cucurrit / nec prius cōposuit inaultā capitis partē· q̄ vrbē et aures illius in suam redigeret potestatē Inducē possemus exempla multorū·sed sufficiat pro exemplo bienalis illa dilatio nouissime peregrinationis·que toti cristianitati versa est in singultum· Illud eaā q̄ viā suā ab exactionibus inceperūt·et viatiā sibi de rapinis pauperū/ & ecclesiarū spolia confecerūt· fuit ꝓpterea hec via illorū scandalū ipsis verbū quidē salomonis est· Iniaū vie bone facere iusta Int̄ iustorū aūt q̄ ipiorū viae sūa diuina distinguit· Cū̄ nouit dūs viā iustorū et iter ipiorū pibit

¶ Cōsolatio amoris int̄ cātuariēsē et remēsē archiepōs Epla· c·xxiij

Uenerabili patri q̄ dño wilhelmo dei grā remensi archiepō Apostolice sedis legato· H· diuina miseratione· cantuariēsē archiepiscopus· totius anglie primas/ q̄ apostolice sedis legatus Salutē in auctore salutis Regi glorie et gratie largitori·gratiarū refūdimus actiones Quia iuxta verbum iob patrem faciens in sublimibus suis· interris eaā principes nostros ad patrem vestro labore vestra mediante industria reformauit / propterea & apud homines publica fauoris gratiam obtinetis· et in terrā sanctorū pacem dei que exsuperat omnē sensum· fiducialiter expectatis Ab ea siquidē die qua me in sinu vestre dilectionis et gratie suscepistis iugiē in precordijs meis erga vos· deuotio sincera maluit· Illudq̄ inter desiderabilia nostra reputauim9 preapuē/si oblata occasione quod habemus in votis·possemus operib9 exhibere Ad oē tn̄ dilectionis q̄ obsequij debitū nos eminencie vestre fortius obligaut/ q̄ amici vestri scilicet beati thome martiris viscera nō lucet nō sufficaētib9 / dispēsatio diuina cōmisit Nō exadit a comuni memoria/quātis q̄ q̄ pijs humanitatis officijs· nobis innata liberalitas reuelauit eius exiliū/ q̄ adhuc elemosinas vestras enarrat omnis ecclesia sanctorū Proposuerat aūt ad meritū vobis respondere·sed vitam & propositū eius·mors intempestiua prescidit· Profitemur vera nos gē martiri exhibite perpetuo debitores·tanq̄ successores illius· & vtinā eius quā habuistis ad ipm dilectionis heredes· Hanc audiuimus q̄ frater ille noster de quo mihi quādoq̄ scripsistis in suggillationem nostre opinionis·eminētie vestre que cū de nobis sinistra suggessiē verūptamē non est credendū omni spiritui/ sz pbandi sunt spiritꝰ vtrū ex deo sint Illud eaā quodā iure natura in contractū amicicie venit ne ad delatorū suggestiones/aduersꝰ amicum· alicuius nota suspitionis obrepat· tunc cum euidentia facti deliq̄sse conuincat Datis equidē q̄ odio quodā q̄si hēditario·detessores illiꝰ a diebꝰ antiq̄s contra ecclesiā nostrā contētiose egerūt Iste eaā a

p̃moꝛdio ſue p̃motionis in cõtume
liam nr̃am oẽs conatꝰ ſuos ſtuduit
expiu Qꝛ ſi nobis detrahit/ſi nos
apud hoĩes iudicat/vt verbo vta
mur apli p mimo nobis eſt vt ab
illo hoĩe iudicemur Nouimus ſue
mẽtis impetũ et vos qñq; a fructi
bus eius cognoſcetis eum Nouit
ſcrutatoꝛ coꝛdiũ deus nos vexatio
nibus quas ſuſtinet in p̃ſenti fra
terne cõpatiẽtie affectũ promp
tũq; apud nos inueniſſet de ſua tri
bulatione ſolaciũ ſi ſe diuigi/ſi ꝙſu
li ſibi p̃mitteꝛet ſi modeſtiã p̃ſcribe
ret actionibꝰ ſuis/ſi denigꝫ vllũ de
diſſet ei vexatio intellectũ Claude
mus eplãm/et vt eiꝰ plixitas ad
cõpendiũ redigatur In xp̃i viſceri
bus in tꝛibulatione martiris/et in
ea caritate qua nos mutuo dilexiſ
tis/nos et eccĩam noſtrã deuote et
humilit̃ vobis ad grãm ꝑmẽdamꝰ

¶ Excuſatio ab ordine ſacerdotali
¶ Epla C xxxiij

Reuerendo p̃ri et dño H. dei
grã londoneñ epõ ſuus p. ble
ſeñ bath. archid Valutẽ in eo ſine
quo nõ eſt ſalꝰ Dño qꝛ ex intima
dilectioẽ et caritate nõ ficta p̃cedit
q vultis et petitis me induci aut ſi
oꝛtuerit attrahi q ꝙelli/ad ulte
ꝛiorem diuini miſterij gradũ In p̃
mus ſcitatẽ veſtrã indubitãter ſcire
deſidero. q ieſtimabiliter me deter
ret ſacerdotalis eminẽtia gradꝰ/q
q illũ differo vel recuſo. fiat reue
rentia nõ contẽptꝰ. Magna eſt et
ſuperemineñs celeſtis dignitas ſacra
mẽti Et q̃s poterit ad eam? Dño
quia hoſtia hec ſingulariter aĩas
ab eterno interitu ſaluat. dñi vnige
niti dei moꝛtem ſalubꝛe miſterium
rep̃ſentat Hanc xp̃us qui ſurrexit
a moꝛtuis iam nõ moꝛitur moꝛs illi
vltra nõ dñabitur. et tamen in ſe
ipſo imoꝛtaliter atq; incoꝛruptibili
ter viuens/p nobis in miſterio al
taris cotidie imolatur Dnoq; q a
pte pꝛofiteꝛ tempoꝛe imolationis
in ipſa hoꝛa incenſi. celos ad vocẽ
ſacerdotis apiu. ãgelos p̃ſentes aſ
ſiſtere. vnũ et idem ex viſibilibus q
inuiſibilibus fieri. et operatione ſci
ſpũs. terrena celeſtibꝰ iungi Mag
nũ itaq; eſt hoc ſacramentũ ſupꝛa
omnem eſtimationem. ſupꝛa oẽm
intelligentiam. ſupꝛa omnẽ emunẽ
tiam. in quo ſalus mundi. pꝛecium
ſeculi. pꝛecium ſine pꝛecio. pꝛecium
impꝛeciabile De ipſo apoſtolus lo
quẽs Magnum eſt inquit ſacramẽ
tum hoc pietatis manifeſtatum in
carne. iuſtificatum in ſpũ. appꝛuit
angelis\ pꝛedicatũ gentibus. credi
tũ mũdo. aſſumptum in gloꝛia. ver
bum ꝓphete eſt Mũdami qui ferte
vaſa dñi Qñto mũdioꝛes eſſe opoꝛ
tet qui in manibus q in oꝛpe poꝛ
tant xp̃m? Quibus apoſtolꝰ dicit
Empti eſtis p̃cio magno glorifica
te q poꝛtate xp̃m in oꝛpoꝛe veſtro
Sacerdotẽ hoc ſentire opoꝛtet qđ
et in xp̃o iheſu. non ſolum vt ſe per
humilitatẽ exinaniat / ꝫ vt crucifixi
onẽ dñi repꝛeſentẽt ſtigmata eius
poꝛtet in oꝛpe ſuo et i ara coꝛdis
ſeipſum domino cruciſigat verbum
ſalomonis eſt Dediſti ad menſam

diuitis. scito quia cas̄e te p̄parare o portz. Nā & in leuitico. sacerdos pellem hostie retinet/ quia ordo sacerdotis expostulat/ vt dū in mensa altaris hostiam immolat salutarem/ qua dū grationis etiā hostie se gformet

Olim paschalis agn9 non gmedebatur/ nisi cū lactuais agrestibus et amaris. p̄pangebantur eā tenes/ in quo & amaritudo penitētie. & gtinētie mūdiāa designatur. In vtroq; eāa poste sanguis agni ponebatur vt sacerdos sacramentum dñice passionis. non solū ore ad redemptionē sed corde ad ymitationem suscipiat quia tūc demū ei hostia prodest. si seip̄m hostiam facēs. velit humilit̄ & efficaciter ymutari qđ agit/ vbū apostoli est. probet autē seipsum homo/ & sic de pane illo edat & de calice bibat. O q̄ felix qui probat9 muētus est. pba me dñe & tempta me. ure renes meos & cor meū/ vt tanto sacramento dign9 inueniar Terribile enī est qđ sequitur Qui manducat meā carnē & bibit sanguinē meū indigne. iudiciū sibi manducat et bibit Dñe ihesu x̄pe. sacramentū corpis & sanguinis tui quasi pign9 et obsidem celestis gr̄e dimisisti. et in eo constituisti nobis non mortē s̄z vitā/ non iudiciū. sed salutē. Quam p dit9 ergo ē qui redemptionē in pditionem. qui sacrificiū in sacrilegiū. qui misteriū in paricidiū. qui vitā quertit in mortē? Prohibet dñs i lege moysi ne de agno paschali gmedat peregrin9. aduena vel imūdus. Quāta ergo & q̄ dampnabili temeritate sacerdos indignus ministrare p̄sumit/ qui vt verbo vtar apostoli. filiū dei gaulcat/ et sanguinem testamenti pollutū ducat in quo sanctificati sum9/ et spiritui gratie cōtumeliā faciat? Sacerdotibus dicitur p̄ phetā/ vos sancti dñi vocabimini. ministri dñi dicetur vobis Et subiūgit. Omēs qui viderint eos cognoscent illos. quia isti sūt semen cui bn̄ dixit dñs. Video autē hodie qđ et flens dico. inumeros illicitos aut potiꝰ ydiotas. & nichilomin9 carnaliter cōuersantes/ vsurpare tanti officij gradū. ita q̄ sacramenti dignitas ex indigna numerositate vilescat/ et cucurrit qđ ozee p̄pheta cōque tēdo deploret & dicat. Multiplicauit populꝰ altaria ad peccandū facte sūt eis are in delictū. Ideo raro sacrificat carthusiens ordo. Sicut enī solet generari ex assiduitate cōtemptus. sic accenditur ex ipsa raritate deuotio. Sane non habent potestatem edere de celesti altari qui tabernaculo carnis deseruiunt. ¶ Illic enim qui carnalibus desideriis insumuntur calix domini vertitur in felle draconum. angelorum panis auferetur ab eis. manna celeste putrescit Pluit q; super eos dominus sicut puluerem carnes. ¶ Notandum autem q; eodem sole. carnes indurantur et manna liquescit. quia iuxta diuersorum exigentiam meritorum quosdam deus in sua malicia obdurari permittit alios ad salubres lacrimas pia deuotione resoluit. ¶ Cumq; ille quasi languente et fastidiente stomacho tanq̄ furfur in corticem sacramenti recipiat.

aia istius ex celesti adipe. ex diuini
tritia medulla pinguescit ¶ Spiritꝰ
illius est sicut montes gelboe. super
quem nec ros nec pluuia cadit ¶ Isti
vero quasi hereditati sue deus. plu
uiam voluntariã segregauit Ex in
ordinata ⁊ indisciplinata multitu
dine sacerdotũ. hodie datur ostẽtu.
nostre redẽptionis venerabile sacra
mentũ. ¶ Nam qui debuerant esse vi
carij aplorꝝ ⁊ filij petri. facti sũt sa
cij iude ⁊ pambuli antixpi. verbũ
quippe gregorij est. Qui xpi corpꝰ
indigne conficit xpm tradit. vt xps
dum traditur dicat. Ecce manꝰ tra
dentis me mecũ est in mẽsa Augus
tinꝰ super illum versiculũ dederunt
in escam meam fel Grauiꝰ inquit
peccant offerẽtes indigne xpm reg
nantẽ in celis. qui cũ crucifixerũt
ambulãtẽ in terris Et idem Magꝭ
peccant qui tradunt xpm peccatori
bus mẽbris. qui tradidit ipꝫ cru
cifixoribus iudeis Et adaptat sacer
dotibꝰ prauis illud lamẽtabile ver
bũ xpi. dederunt in escam meã fel.
⁊ in si. m. p. m. aceto. ¶ Dñs equidẽ
salutem nrãm sitit ⁊ esurit / et ideo
dampnabiliter peccat. qui ad corpꝰ
eius cum felle cõscie praue. ⁊ cũ a
ceto iniquitatꝭ accedit / verbũ beati
iheronimi est. pfidꝰ iudeꝰ. perfidꝰ
xpianus. ille de latere. iste de calice
sanguinem xpi fundit. ¶ Dextro io
seph pijs manibus corpus xpi ba
iulauit / iste vero pollutis manibus.
⁊ quibꝰ paulo ante. sceleti pudenda
tractauit ¶ Salutem hoim tangit ⁊
recipit ore quo paulo ante basia me
retrix impresserat ¶ Ille qui fuerat xpi
mẽbrum. tollit mẽbrum xpi dicat a
postolus ⁊ fiat mẽbrum meretricis
Qui enim adhereret meretrici. vnũ cor
pus vnũqꝫ mẽbrum efficitur cũ ea
¶ In hoc mẽbro abhominabiliter poni
tur ⁊ detestabiliter corpꝰ xpi ¶ Depo
situm fuit illud preciosissimũ corpꝰ
in sindone mũda / ⁊ in monumento
nouo / iste ãt in ore adhuc potu hes
terno fetente / ⁊ insentina ventris.
adhuc precedẽte crapula estuãte de
mergit eũ. quẽ angeli prospicere cõ
cupiscũt / quẽ pspicãdo delectatiões
eternas accipiũt ¶ Nõne poaꝰ anti
xpianꝰ qꝫ xpianꝰ iudicandꝰ est. q qꝫ
tũ in se est. xpm iam factũ impassibi
lem ita tractat idigne. ita probris
afficit ita crudeliter ĩtermit / ⁊ sepe
lit inhoneste? Verũ qz celestis ani
maduersiois snĩam. sicut dathan ⁊
abyron. in ipsa sui sacrificij vsurpa
tione nõ sentiunt diuinũ nõ putãt e
uasisse iudiciũ. dicẽtes cũ vxore mã
ne ¶ Ni dñs voluisset nos occidere nõ
suscepisset sacrificiũ de manu nostra
¶ Certe maria quã xpi caritas ve
hemẽter accẽderat phibeꝫ dñm tã
gere Johãnes eaã baptista quo ma
ior inter natos mulierũ. xpi testimo
nio nõ surrexit. vertia saluatoris ã
gelicis ptãtibꝰ tremẽdo. manũ vere
tur apponere et filiꝰ plorationis eẽ
ne manu sacrilega ⁊ ore polluto. sa
cramẽtũ in quo vita eterna ẽ recipit
ipsũqꝫ sibi dãpnabiliter incorporare aut
poãus incarcerare psumit ¶ Prius p
niam et longum vsũ erat expiãda
omnis iniquitas vt inueniretur ad
cornu altaris id est ad tanti gratia
am sacramenti Lauabo inqt mã

manꝰ meas. id est opera. & sic circũ dabo altare tuũ dñe. Et icẽ Enut te luce tuã et veritatẽ tuam. Ipã me deduxerũt et adduxerũt in montem scm tuũ & in tabernacula tua. Et sic introibo ad altare tuum dñe. la uandi sunt equidem oẽs interiores affꝰ Nã i leuit. añꝫ offerat hostia diligẽt oia ei⁹ itestina lauant. ¶ Appuit dñs moysi appuit & iosu ẽpapiẽs vtriq; vt soluẽt calciamẽta de pedib⁹ suis. Calciamenta quip pe fiunt de pellib⁹ mortuorum animalium Terribilis vero locus est in quo deo patri eius vnigenitus i molatur. ¶ Ideo quisquis accedit ad tante sanctificationis ministeriũ necesse prius habet deponere imundiciam operum mortuoꝝ Res difficilis & ardua est. ministrare in sacerdocio / animas regere. et iuxta verbum salomonis. mittere se in turbam populi. et alligare sibi peccata duplicia verbum enim domini est. Sacerdos meus qui vnctus est. si dereliquerit. delinquere faciet populum meũ. Sup quem loquim beat⁹ gregoriꝰ dicit. Dicere sacerdotes debent q; si peruersa perpetrãt tot mortib⁹ digni sunt quot ad subiectos sue perditionis exempla trãsmittunt. Et quis nouit opera sua quis sit vtrum amore an odio dignus sit ? Delicta quis intelligit ? Prauũ est cor hominis et inscrutabile abyssus profunda. tenebrosa et in exploꝛabilis est conscientia peccatoris. Nam vt de ceteris taceam si discussero et scopauero spiritum meum. si lauero me nitro. & multiplicauero michi herbam borith. sordibus intingit me dominus Dic a mortuo perit lauatio sic lauo laterem. & dum plus sordes exercitio. plures excessus inueniens. quos nũ dum plene sicut debui plãxi. michi ex ipsa criminũ recordatione sordesco Ideo tanti sacramenti maiestate deterritus. insufficientiam sanctitatis quam ille gradus exigit metiar Iosue allego. Certe moyses iam electꝰ in ducẽ populi & ad pharaonẽ mittendꝰ Ieremias etiam vocatꝰ a domino. vt populum rebellem corripiat/humiliter se excusant Nec dubium est. quin tantum præmineat sacerdotalis dignitas officio veteris patrum. quãtum res spei. sũa vmbre. quãtum promissionibus exhibitio veritatis. Isayas vero q̃ dño q̃rẽti quẽ mitteret ministeriũ p̃dicationis se offerens. pus calculo purgatur altaris. Nemo enim aptꝰ est misterijs spũalib⁹ donec scí spũs ardore purgetur. Ob reuerendã ministerij hui⁹ eminẽtiam. beatꝰ marcus. cui⁹ cor & linguam dominꝰ. scí spũs igne purgauerat/quasi tñ ad huc imperfectũ suũ sentiens. pollicem sibi abscidit. ne ad sacerdotiũ vocetur Legimꝰ q; cũ b tũs ãmonius ad regimen populi traheretur mucronem. aurem sinistram ferro sibi radicitꝰ secuit dicens. lex diuina neminem præcisa aure pmittit fieri sacerdotem. Reuersi sunt ergo clerꝰ & populi ad thimotheũ. tũc tpis prãrochã q̃ ãmoniũ nõ solũ si auribꝰ mutilatus. sed & si naribus truncatus esset/apter sanctitatem ipiꝰ cersuis

promouendum. Reuertentibus illis ꝙ iterum trahentibus vinum dei atq; cogẽtibus/ linguã inquit meã propter quam vobis placeo; si me vlterius cogitis propriis dentibus amputabo. ꝙ sic tandem sibi relictus est Ad hec paul⁹ heremita. anthonius. apollonio⁹. mutius. hylarion. pafnutius. ꝙ vterq; machari⁹ et arsenius. beatus eciã benedictus vterq; viri nobilissime religionis: quorũ memoria in benedictione est/ nunc̃ gradũ sacerdocij attigerunt: in sua tamẽ simplicitate saluati sũt Dicit enim beat⁹ odilio cluniacẽsis abbas ĩ exhortationib⁹ suis scribit/ istorum singuli vna hora dicit/ dominice passionis nostreq; redẽptionis beneficia; quasi ĩ fasciculũ memorie deuote ac fideliter colligebãt. ꝙ sic in timore ꝙ humilitate hec ad fruẽdum suauiter/firmiter in sua conscientia retondentes; corpus dñi spiritualiter manducabãt Dic dñs precipit aplis dicẽs/ hoc facite in meã cõmemoratione Et adiũgit abbas Dicut enĩ sacramentũ q̃q; indignus; sic rem sacramẽti nõ recipit nisi dignus. Hoc in humana explicari nõ potest; cum q̃ta deuotione q̃ficã/ cum q̃ta cautela dispensari/cũ q̃ta reuerẽtia suscipi debeat corpus xp̃i. Cõfitere vereor qđ affecto suscipere Nam cum vtrobiq; pura q̃scientia exigatur/ tamen vita q̃fectior ꝙ conuersatio eminẽtior/ q̃pter varias illius ordinis arcũstãtias a sacerdote requuntur Vtinã modernorũ sacerdotum sanctitas tãta esset/ vt emulande virtutis exemplo; nobis deficerabilem appetitum/ sacerdotalis gradus imitteret Preterea leuticus ordo õnino imunis est ab onere nam districte ad exactissimam tenetur obseruantiã honestatis Vnde apostolus in epistola ad thymotheũ Dyaconos iquit oportet esse pudicos. vt episcopos. nõ bilingues. nõ multo vino deditos. nõ turpe lucrũ sectantes Ex quibus aperte colligitur/ q̃ continẽtia. q̃ sobrietas ꝙ ac cunspecta vite custodia dyaconis indicta sit; quod precidenda est ab eis omnis ãbitio ꝙ õnia in quib⁹ temporalis lucri turpitudo versatur Loquutus dom⁹ ad moysen dicẽs Non eligatur sacerdos aut leuita/ nisi q̃ dixerit patri suo ꝙ matri sue/ nescio vos In quo amputatur non solum occasio culpe; ꝫ affectio paterne. Ideo ꝙ ego elongaui fugiens a patrẽtibus meis. nondũ tamen in hac pegnatiõe mea valeo ad plen⁹ obliuisci pplm meũ ꝙ domũ patris mei. Cum iuxta ĩstitutionem apostolicam/ pertineat ad ordinem leuitarum ministrare mensis ꝙ nichilominus annũciare verbũ dei; magnũ michi est ꝙ super omnatus meos/ sufficienter implere dyaconum Deprecor a iuuentute mea / me domini mei cant. archiepiscopi monuerũt instãtius; vt pmouere ad sacerdotiũ consentirẽ Ego aũt solliciti⁹ expectabã; vt vel opportuna exilij vel mẽtirij occasio se offeret/ q̃ten⁹ ex. bñ thome ĩ arena huius mũdi pugnãtib⁹ deuotus assistere. Cuius lauretij vestigia humilit̃ adorãs/ leuitica g̃dus officiũ publice pfiterer ꝙ dicerẽ dño ac pri

si forte ad pugnam sine me festina ret Quo pgredere sine filio pater? Quo sacerdos sine ministro prope ras? Experire certe vtrū ydoneū mi nistrum elegere/cui cōmisens dīna corporis ⁊ sanguinis cōsecrationē. Nobis enī dyaconis/cōsecratio illi us saluatricis hostie ꝑmittitur/non vt cōficiam⁹/ꝫ vt cōficientibus hu militer assistamus. Et que absurdi tas est si dyacon⁹ ⁊ maxime archi dyacon⁹ in suo ordine ꝑseueret? Nā hunc ordinē archidyaconis/canoni ca cēsura prescribit Et sicut episco patui presbiterat⁹ ānexus est/sic ⁊ archidyacon⁹ dyaconat⁹ ordo quā dam cōsequētia inseparabili ꝯunitur

¶ Ideo simplices dyacon⁹/vrgente necessitat⁹ vel vtilitat⁹ instantia iux ta carthaginēse cōcilū/ad eminen tiores ordines possunt cogi/ꝫ q⁹ ad hoc de iure artari possit archidyaco nus/nūq⁹ legi Ymmo e diuerso bea t⁹ gregori⁹ ꝓcipiēdo decreuit na talem episcopū salonitane eccl̄sie et vsu ⁊ honore pallij destitui/quia honoratū eius dē eccl̄sie archidya conū/inuitū facerat in presbiterum ordinari. Inter cetera vero q̄ arca si milem casū/scribit simplicius papa iohānī rauconati archiepō/hec ver ba leguntur. priuilegiū dignitatis meretur amittere? qui permissa sibi abutitur potestate Ideoq⁹ denūtia mus q⁹ si post hec aliq̄d tale presūp seris/⁊ aliquē seu episcopū seu presbiterū vel dyaconū inuitū facere pos se forte crediderīs/ ordinationes ra uennatis eccīe vel emulie/tibi noue ris auferendas. Salua vero pace et reuerentia gelasij pape. hij qui in sa cro eloquio exercitatos habent sen sus/vel nō approbāt vel reuerētia fi liali excusant qđ ab eo scriptū est/ vt videlicet illis qui sacerdotiū dif ferunt aut a susceptiōe illi⁹ ordinis se excusant/minores honorib⁹ ⁊ sti pendijs preferātur/ vt honorē quē fugerant appetere nitātur ⁊ questū

¶ Vane nō honor aut quest⁹ debet esse ordinis occasio. sed xpisti cari tas ⁊ anime salus. Gregorius in registro quemdam episcopū commi nando redarguit. eo q⁹ archidyaco num suum reclamantem ad sacerdo tium promouisset Illi vero epistole quedam interserit dicens Sicut iuſ tum est vt nemo cogere compella tur inuitus. ita censendum puto ne quis a sui ordinis gradu desistere compellatur Pcero dignitatis tur bato ordine/archidyacon⁹ hodie sa cerdotibus preminēt ⁊ in eos vim et potestatem sue iurisdictiōis exer cent Eapropter archidyaconum in presbiterum promoueri/ nō est ho norem eius augeri ꝫ minui Licet enim in adeptione potioris gradus possit in quibusdam sicut tetigim⁹ / locum habere actio. tamē q⁹ quis a superiori statu descēdere compella tur expresso scim⁹ contraire decreto

¶ Sicut aptissime liquet ex epistō la gregorij pape ad iohānem cyza censanum episcopum/ que sic incipit Quorundam ad nos relatione per uenit/ex illo noto ⁊ solempni capi tulo augustini displicet tibi. Quo modo ergo destituet⁹ quis a gradu quem canonice adept⁹ est maxime

rum ex ipsa destitutione decrescat? Nam in gabilonensi consilio / iure cōmuni sanctitū est. nc quod aliqs legittime obtinuit/nisi grau culpa interueniēte amittat. hic vero quedam honoris amissio est. nam si diligentiꝰ attēdatur archidyaconoꝝ p̄ minentia ⁊ dēp̄ssio simpliciū sacerdotū. quedā de gradatiois speacs est. in archidyaconis ista p̄motio Ut āt de iure aliq̄ quedā ad p̄positū a similibus inducamus. vulpianus disputans de curatore bonis dando refert Cassiū scribē nemine inuitū cogendū fieri curatorē Et subiūgit volū tarius ergo querēdus est Credo autē q̄ sacerdotes animarū curatores sunt. vnde ⁊ ambrosius dicit Necesse est vt mūda sit sacerdotis manꝰ. que salutē anime curat. Et salomō. Plaxima peccata faciet ois sane curatio. Itē compellere aliquē ad tirocinii. Justi manus inter turpitudinis causas enumerat. Nam ⁊ hoc ipsū/crimen concussionis ipse tat Que ergo ratio est vt archidyaconꝰ sub tanto discrimine anime/ sic ascendere aut potius descendere uideatur? Apostolus quilē monet vt vnusquisq̄ in sua vocatione permaneat. Et ad ephesios loquens iuxta distributionē sancti spiritus in ecclesia dei. officia diuerse professionis assignat. vt regina stans a dextris sponsi/multiplia varietate ordinum sit ornata. In figura huius rei dominꝰ in libro numeri. circa tabernaculi ministeriū. diuersa distinguit officia/vt sint alij leuite. alij mercarite. alij gersonite. alij caathite. alij vero aaronite. nec erat ibi ordinū alteratio. vt vnus ordo ad alterū transiret/nisi hoc vrgentissima ratio dispensationis exigeret Postremo nullus sumit sibi honorē/sed qui vocatur a domino tanq̄ aaron et idco forte adhuc inter leuitas et non inter aaronitas. sors et conditio vestra esset. nisi dominus dixisset vobis. Amice ascende superius. ⁊ sic vos pontificalibus insulis induisset Benedictus autē dominus qui elegit vos in sacerdotē sibi. suffiacentē. et ydoneū ad dandā scientiā salutis plebi eius. ad predicandū annum placabilē domino. ad benedicendū populis in monte garizim efficacē conuertere incredulos ad prudentiā. iustoꝝ. et precare domino plebē pro fragā Vidimus q̄plures in ecclesia romana in ordine dyaconatus vsq̄ ad etatē decrepitā et exalationem extremi spiritus ministrasse. Certe dñs celestinꝰ q̄ hodie sedet/sicut ex ipiꝰ ore frequenter accepi in officio leuite lxv annos expleuerat antequā ipsū dominus in sūmi pontificatus apicem sublimasset. Quare inuitamur ad sacerdociū inuiti? Certe iosue ponit in optione populi israel seruire dijs mesopotamie siue deo. et nos quidē liberi sumus. non enī accepimus spiritū seruitutis. sed spiritū qui ex deo est/in quo clamamꝰ Abba pater vbi aūt spiritus dei ibi libertas. Si in hoc spiritu deus pr̄ est. ⁊ nos ꝑ filij. Si aūt filij sumꝰ ⁊ liberi. testimonio xpi. vocati p xp̄m in libertatē glē filioꝝ dei. vt simus filij ⁊ heredes/ filij q̄dē dei p xp̄m

hereḋes autem xpisti ꝙ deū Nemo igit̄ ꝙso archidyaconos inuitos ordi nare p̄sumat. Coacta enim seruicia dominus non acceptat. Nimirum obsequia que deo impendimus non ex opere sed potius ex voluntate p̄ santur. Dico autem quis dixerit voluntarie sacrificabo tibi. Et ego quidem homo sum non asinus vt spontaneus inuiter ad onera. non cōpellar inuitus. Dolet quidem gē tilium tyrānorum prophanaꝝ effe rata crudelitas sacrificandi necessi tatem violenter indicere xpianis. Ego vero xpianus ad sacerdocium forte cogi potero / sed acta libere ac deuote voluntatis arbitriū. nullis vmq̄ altaribus imolabo

¶ Consolatoria archiepi exulātis

¶ Epistola Cxxv.

Reuerendo patri ꝝ domino Wil helmo dei gracia archiepō. ro tho Dunp. bleſ. bath. archiḋ. Da lutem et inter aduersa cōstantiam. ¶ Dū inter principes nostros grassaretur imanis hostilitas Vos tāq̄ mediatores/tanq̄ angeli pacis. varios intermeatus. et laboriosos fre quentissime feastis exursus. Eo tē pore de pace aut turbatione vestre ec clesie. nec eciam tenuissimus sermo erat. Triūphastis tandem de pro posito / et per industriam vestram in tempore icaūdie. fuistis reconciliatio Tunc p̄mū tumor insonuit / q̄ ad huc ecclesia vestra tempestatis anti que turbinibus vexarctur. Dupere uencunt alij fremiter asserentes. q̄ dominus rex vngarie. dissentionis illius scrupulum cōplanasset. Fue runt eciam qui dicerent vos de pro uincia rothomageñ egressum. in a limāniā transmigrasse. Postremo tetulerunt michi secretius quidam de familiaribus vestris/ q̄ dominus rex vos de partibus illis reuocauerat / ꝝ ad vestre voluntatis arbitrium pa rem deo et vobis honorabilem de uotissimus offerebat Tanta tumo rum varietate suspensus inter euen tus ambiguos anxius estuabam. Scriptū est enim tumoribus credi oportere. et non oportere Quicquid autem celestis dispensatio de vestra peregrinatione decreuit. michi ac cessisset ad votorum plenitudinem. si solacium vobis in hoc vestre desola tionis itinere prestitissem. ¶ Dico q̄ meritoriū ꝝ commendabile sit apud deū ꝙ homines. comitiuā prestare amicis afflictis / ꝙ maxime domi nis. vt quibus in prosperis cōmu nicauimus. compatiamur et in du ris / peregrinante noemi ruth moa bitis ab eius latere non recessit. ¶ Querit iheronim9 quid ꝓpter hoc tetribuet ei deꝰ Et subiungit/xpūs ex ea nasciturus. Experimento nouc runt eciā nostre. nūcij missi frequen ter ad dñam reginam. penes quam eo tpe cōuersabar. vos eā scire cre diderā. quanto zelo q̄ tāq̄ industria vestrorum sepius emulorum machi namenta frustrassem. Teste petro capellano eius. ꝙ cōcanonico nos tro. quia vos. et causam vestram. multiplici ratione tuebar. ita q̄q̄ exāduit in me vt verecundie mulie bris oblita. in spū eriebo vel thesi phones ꝓtra me pbris ꝝ ꝓtumelijs

intonaret ℣Nūc etiam dñs cunctę gre fert absentiā mēa grauiter ac optat cōsortiū meū cirq; videt honesta et utilis mea cōuersatio arcta cū ℣Dane siue cū eo sū siue cū dño rege vel cū alio sū aīa mea vobiscū est ℣Dane ionathas cū prē suo saul worpaliter versabat et erat aīa eiꝰ cū dauid. ℣Cū aūt chusi archi tes dauid fugiēti a facie absolon vellet pstare comitiue solacū venisset cū cū sadoch et abyathar sacerdotibus sciens q; resistētia eorꝝ arcta absolon fructuosioꝛ esset sibi sicut postea rei exitꝰ declarauit. viderit prudentia vestra qđ expediat vobis ℟ michi ℣Ego in vespera vite mee sū votiuū michi est nouissimos dies meos offerre altissimo qui dies amiquos perdidi quia perdite vixi/ vtinā sic curratis nō quasi in incertū sic pugnetis nō q̄si aera verberās sic woꝛ vestrū stabilitatis in dño vt sitis inter filios excussoꝛꝝ ℣Diligēter deliberate vobiscū q; iuxta cuā gelicā pabolā sedētes/ pus cōputate sūptus. et videte si ei possitis cū x. milibꝰ occurrere q̄ cū xx. milibꝰ venit ad vos ℣Qui ergo arripuistis opus fortitudinis fundate intentionē vestrā i lapide adiutorij. stabilite vos i fūdamētis syon q; aīm vestrū aduersꝰ oēs pssecutioēs ℟ iniurias ad solidū cōq̄rentis/ videte q; solus xp̄s q̄ sūma iustitia ē sit in causa tāti ꝓpositi verbū eni beati petri est ℣Di p xp̄ō patimī beati ℣Et adiūgit ℣Nemo ex vobis patiat vt fur aut alienoꝝ appetitoꝛ ℟Oꝛtē siquidem pręciosam fiat in ꝓfessoꝛibus vitā. in martiribꝰ causa. ℣In omnibus ergo vexillum xp̄i. q; titulum innocentie p̄ferātis. ℣Noui magnanimitatem vestram. q; scio quia vestro magno woꝛdi nichil ē magnū. nichil graue vel arduū. ℣Ecclesia quidē que est mater nostra libera erat. sed hodie cogitur ād̄allari cū agar. ℣Ideo q; migratis. ne videatis ecc̄ie vestre mala. sicut ꝓpha lamentatur ℟ dicit. ℟Migrauit iuda ꝓpter afflictionē ℟ multitudinē seruitutis. ℣Sed cum dathan ℟ abiron turbe populares absoꝛbeantur a terra. et descendant in infernū viuentes. qui irritare p̄sumūt aaron sanctū dñi/ qui insurgūt aduersus dñm q; aduersus xp̄z eiꝰ ℣Jam p; ipōs opatur antixp̄us ministeriū iniquitatis. ℣Vos aūt viriliter agite q; ꝓfoꝛtamini. recolētes qđ in puerbijs legitur/ q; nomen dñi maxima foꝛtitudo. ℣Justꝰ aūt de angustia liberabitur/ et tradentur ipij pro eo ℣Ipsi nūc iactitant se prevaluisse in vanitate sua/ quoꝝ gaudiū vt verbo iob vtar est adinstar puncti/ quoꝝ finis interitus. quoꝝ sepultura. sepultura asini/ quoꝝ tenebuti o ignis et vmis ℣Inauditum est q; ecc̄e pssecutoꝛes vltricem illiꝰ manū euasēūt/ q̄ potētes potēter punit. q; sp̄ supboꝝ ℟ sublimiū colla/ ꝓpria vtute calcauit. ℣Nā si ad tēpꝰ supra doꝛsū iusti fabricari p̄coꝛes pmittit/ ei woꝛonā glie. ex ipā ipioꝝ malleatione cōponit. ℣De hijs aūt q̄ sacerdotibꝰ dñi sūt rebelles scribit oze ꝓpha ℟ dicit vxoꝛ tua i ciuitate foꝛnicabitur/ filij ac filie tue i gladio cadēt. terra tua i funiculo metiet. ℣In terra

polluta moieris/et popul9 tuus de terra sua captiuitate mgbit Quidam de familiarib9 nostr pnapis fugam vestrā detractorie arguūt·q e a q nobis dictat amor iustitie/elationi mentis ascribūt Dic de suorū dentiū sanitate gaudēat·sicut ista ex affectu filiali pnūciāt Certe nemo sapiens vestrū causatur egressū voret eni dns de vna ciuitate in aliam fugere Ipse qnq; a iudeoz furie se abscōdit/et ei9 imitator apostol9 psecutores suos·in sporta demissus euasit Dāta vero est et deo accepta elatio/qua malicia superbie·diuitias et honores·atq; pnapū familiaritatē ppter iustitiā cōtempnere·nobilis superbia ē/nobilissima vero si ipsa cōfusio cōtēpnatur inconfusibiliter ppter xpm/q sicut apostol9 scribit·proposito sibi gaudio sustinuit crucē confusioē q̄ erepta· Aplis et apostolis virs a dño dictū est Poteti tudinē gentiū q̄medetis et in gloria eoz superbietis Sapiētia eni in libro sui nois dicit Apud me sūt opes superbie et gla Vos aūt hāc habere superbiam q̄busdā viua voce respōdi·et quia in transitu festinabāt ego eos persecut9 sum lās que adhuc exstant in quibus animi vestri dotes apte descripsi Et qualit vob olim lenocināte dignitatis fastigio et pspitatis aura statū cōscientie veste/vētose laudis extollētia·mouere nō potuit·ꝛ eratis sicut petrus apostol9 docet·forma gregis i populo/vestrs q; subditis sedule cum paulo dicere poteratis Nō q2 dñamur fidei vestre/ꝛ adiutores sum9 gaudij vestri Nō ambulabatis in magnis et mirabilib9 sup vos Quodā eni elegāti artificio mistrandi in diuicijs et honorib9 sensistis humilitē et omnē in ptāte glām repressistis Di ergo detractores sicut apostol9 dicit deo odibiles vos deprauāt/recolite verbū ysaie dicentis Obprobria et blasphemias eoz ne timueritis/i primo est vt obstruat os loquētiū iniqua Adhuc rndebitis exprobrantib9 vobis verbū Nō est servus maior dño suo/xps p nobis obprobria nō erubuit/nec vobis erubescenda sunt p xpo Di puersa malignitas subuertere cogitat ecclesie dignitatem/cogitat ecōtrario de9 eam in statū erigere meliorem nec dubiū ē quin cogitatio diuina prevaleat Juravit dns exercituū dicens Di non vt cogitaui ita erit et quomodo mēte tractaui sic eueniet Di totū mare huius seculi contra eccliam fremens ebuliat et feratur i impetu xps ambulat sup aquas ventiq; et mare obediunt ei· Et si xps i naui dormiat/exaretur orationib9 clamātiū Exurge quare obdormis dne Tempe diluuij quassa inundationibus archa erecta est in sublime·Eius enim concussio ipsius erectio est·quia sicut beatus hylarius dicit·Propriū est ecclesie vt tunc vincat cum leditur/tunc intelligat cum arguitur/tunc secura sit cum deseritur tunc obtineat cum superata videtur· Archa fedens quādoq; ab allophilis capta et posita iuxta dagon a virtutibus non cessauit/tandemq; in iherusalem

tum multa exultatione reducta est. Rogo igitur vt nō deficiat nobilis conscientie vestre status/sed ponite cor vestrū super vias vestras. Diu audientis superbiā moab. scitote quia maior est superbia eius q̄ fortitudo ipsius. Sane in quo iudicio quis iudicauerit iudicabitur. ℣ mensurā retribuet pro mensura. ℣ Spiritus sapientis est qui dicit per que peccauit quis. per hec ⁊ punietur. Pharao submersus est qui submerserat infantes hebreos. Golyas occisus est gladio/quo dauid appetierat. Aman in cruce suspensus est quā paraverat mardocheo. Di vestra spes in christo radicata est cōualescet ad palmam fructificabit ad gloriā. Deus aūt qui vos virtute preānxit ad bellum assistendo/instruendo/confortando/vos promoueat ad triūphū.

℣ Consolatoria in cunctē Item scribit archiepiscopo persecutionē patienti q̄ vacet orationi Epla C xxvi

Reuerendo patri ⁊ dño wilhelmo dei gracia rothō archiepō. Duus petrus bleseñ bathō archid. Salutē ⁊ desolatioīs solaciū Honoreā vos frequenter epistolis ab occupatione curiali desistere. ℣ tedimete tempus/ quia dies mali sunt nescio tamen si cōmonitoria sillaba reperies / michi cui non nisi semel ⁊ breuiter respondistis. Benedictus aūt dominꝰ quia tantē extorsit necessitas quod non potuerat obtinere deuota supplicantis humilitas. Detinebant vos āministratio dignitatis. regisq̄ familiaritas ℣ cetera si aut apostolus dicat impedimenta huius mūdi que quasi cōpedes auricq̄ si mundꝰ displicēat. magis nocet nō sustinet dñs. tēpus penitētie de bitū curiositati vlterius indulgeri et quē lectioni et oratiōi vacare diuina mā suetudo monuit oratio eius violenta induxit. Dic loquatur dominꝰ p̄ ꝓphetā. Viuo ego dicit dominus. quia in manu forti et brachio extēto ⁊ i furore meo regnabo sup vos ℣ subiicā vos sceptro meo ⁊ inducā vos in vinculo federis mei. Donum quidē dei perfectū est. ⁊ descendens a patre luminū/ quacunq̄ ex causa vacare ⁊ videre q̄ suauis est dominꝰ. Quia ergo experimentū habet in sacro eloquio intellectū. habeatis in tribulatione malorum et dolore. sacre scripture solaciū. Scriptura ē cithara dauid. per quā saulis insania temperat. Scriptura est vomer sangar oratorij. quo terra nostri cordis exvolitur. quo quigenti sternūtur philistei. ⁊ in fugā alij conuertuntur. Hec est maxilla asini. in qua sampson sitiens reficitur/ ⁊ mille allophili occidūtur. Dic ergo sacra lectio vobis abus. gladius. mediana. requies. abus. quia non in solo pane vivit homo. sed in oni verbo qd̄ procedit de ore dei/nec tm̄ abꝰ sed vita ⁊ spūs. Dicat veritas dicit Vba q̄ ego loq̄r spūs ⁊ vita est. Hec ē mēsa taberna culi q̄ aq̄lonē posita vt ā q̄q̄ oēs exceptatiōes in ea securꝰ expiat. Dicat scriptū ē Posuisti in gspū meo mē sa adūsꝰ eos q̄ tribulāt me. Di āt q̄ sistāt aduersū vos castra si exurgat adūsū vos pliū/sit in maibꝰ vestris gladius spūs scī/qd̄ est Vbū dei. Di

infirmãtur genua vestra. si dissolute sint manꝰ. si moti sunt pedes. si effuse sunt gressus vestri. confidite qz verbo dñi cęli firmati sũt. Indurauit aĩa obdurescit ad lacrimas. z cęlũ eneũ fecerunt deꝰ vt vos spũalis aut pluuia non descendat emittet dñs verbum suum et liquefaciet ea. Si in verbo emittet spiritum z fluent aq̃ Immo fluent aromata ipsius. vt conuersatio vestra et vestrorum odorem suauitatis effũdat. Non sitis in exilio otiosus. nisi negotiũ animę otiũ cęnseatis. Otiũ enĩ sine lĩs yheronimo teste. mors est viui hominis sepultura. vacatio a solliciturdinibꝰ seculi. otiũ est. de quo salomõ dicit. Sapientia scribitur in otio z qui minorantur actu pauperiũt eam Ideo discipuli domini in sabbato in die. s. occij transeũtes per sata fricabãt spicas et vescebantur eis. Subtiliores enĩ sentẽtie de occultis eruditur in tpe cessationis q̃bꝰ aie saginãtur Porta que in ezechiele respiciebat ad orientem nõ aperiebatur nisi in sabbato Anima enim sabbatizãte a quibuscũq̃ alijs scĩ sapiẽtia dei liberius inquirenti se aperit familiarꝰ aũt cõuersantur cõtemplatio et oratio Vergente namq̃ necessitatis instãtia viriliter ad orationis arma current̃ est. Nam isrl̃ miseriaq̃ cumulo igniẽte ad tabna culũ federis propabat. Orõnis efficacia magna est Iratus erat populo suo dominꝰ / stetitq̃ moyses in cõfractione et placatꝰ est dominꝰ Pugnabat isrl̃ cũ amalech. moyse erigente manꝰ suas. pualebat israhel. eo aũt remittente amalech obtinebat Quidã iustꝰ z credẽs se orõnibꝰ a malignitate detrahentiũ liberari dicebat. pro eo vt me diligerent detrahebãt michi ego autẽ orabã. Qz multũ valeat deprecatio iusti manifestat helye orõ. qui cęlũ pro arbitrio suo ad beneficiũ pluuie claudit et aperit. Oratio que assidue fiebat ab ecclia pro petro eum a vinculis liberauit. xpus et apostolis dicit. Vigilate et orate. Vidua ab iniquo iudice deuersatio suo mediãte orõnis instãtia optinuit vltionem Amicꝰ euãgelicus importunitate tres panes obtinuit. In eccliaste de orõne scriptum est. Orõ humilis penetrat nubes. z nõ desistẽt donec aspiciat eã altissimus Oratio autem suas accũstantias habet/istantiam/ humilitatem. ieiuniũ et cętera munimenta virtutũ/ Propterea prophęta dicit Dicat pullꝰ yrũdinis sic clamabo meditabor vt colũba. Vnũ noueritis qz non nisi in orõne dicitur demonium quo vexamur/vos ergo sicut apostolꝰ dicit sine intermissione orate/ q̃diu pseuerantia nõ ẽ intermissa. Emuale scente enĩ oratione cessabit quassatio. publicanꝰ iustificatꝰ descendit /absoluetur peccatur. et chananee dicetur. fiat tibi sicut vis Ego aũt in omnibꝰ ecclijs q̃bꝰ vinculo fraternitatis ą familiaritatis cõstrictꝰ sum. orõnũ suffragia vob̃ notus imploro. ¶ Cõmendatio odois parisiẽ episcopi z describũtur mores eiꝰ ¶ Epla C. xxxvij.

Reuerendo patri ℟ dño ℟. dei grã Gloecestre abbati p. ble sẽ bath. archid. ℣ Salutẽ in eo sine quo nõ est sal9 ℣ Quentis vtrum nouũ hũc pisiensem epm nouerim q quid de vita et moribꝰ ei9 sentiã q quid de ipsi9 electione audierim. vobis scripto petitis aperi Curiosi hoĩs esset ista inq̃rere. ℟ scio q vrĩ dñi hẽria beate memorie nup wy gorneñ epi amor q deuotio. ista te querere vos cõpellũt ℣ Datis enĩ ꝯ placide ꝯ deuote totꝰ spũs ei9 req̃ escebat sup odonẽ cantorẽ bituri cẽñ eccie/eratq; in votis et delicijs ei9. ipsũ cum fratre suo bituricẽñ archiepõ quotiens se offerebat opportunitas multiplia pconio recensere ℣ De vita isti9 qd̃ noui de ipsi9 autẽ electione referam qd̃ audiui ℣ Hautitio pie recordationis exempto de corpe moetis h9 pisiense caplm̃ de alter9 substitutioẽ tractabat Erãt quidã filij et heredes symonis magi. q̃ licet religionis pfessores et multorũq; iuueterati dieti/cũ pecunijs cẽñ quas cõgregauerant/ꝓpter hoc a diebꝰ antiquis se ad nũdinas illius electionis accinxerãt/et p quos gyezi successores. titulũ de cõtrahẽda emptione frequẽtius iterabant ℣ Porro in tam electa cõgregatioẽ prudẽtum. versutia mercalis elusa est. q illis q̃ sola licitatioẽ obtinere sperabãt/et tanꝯ stipitibꝰ veterno sis. sterilibus q; reiectis. ducti odore odonis. quasi agri pleni cui bñdixit dñs. cũ sibi voĩ assensu pontificẽ rapuerũt in exultatioẽ vniuerse terre Cõgloriq; eius glorie. siqua tũ gloria eius intelligi potest/quẽ ad cathedram traxit iustum/publicꝰ fauor cõmunisq; deuotio Electus quippe est votis omniũ. sed non suis. et cõmendabili quadã intrusioẽ adeptus est. que tanto cum sequebatur instantius. ꝯto eam humilius fugiebat Circa ꝑmitias studiorum ei9 et eroania miliãe scolastice adhuc infirma q tudia nouicum. ℟ deuote dilexi parisius/vbi magis vnctione ꝯ eruditione magistra. puer lras rapiebat ℣ Nam inter exercicia liberalium facultatum doctrina celestis meliora ei carismata influebat. ℣ Propterea super senes intelligens. puerile dicta antiquabat moribus. tempora p̃cucurrebat meritis. q quod deerat etati virtutibus compensabat ℣ Depe retulit michi secretius petrus de verno quidam pedagogus eius. discipulus autem et familiaris meus. ꝯ solliate/ꝯ deuote occulte tamen q raptim se in operibus pietatis. adhuc puerulus exercebat Elemosinas vero frequenter rondiebat lacrimis et pietatis adipe. holocausta miserꝰdie impinguebat/ puericiam salutauerat Cumq; iã in eius face pubescentis adolescentie lanugo vernaret. sedem apostolicam visitauit. eo scilicet tempore quo Gregorius octauus successit vrbano Eram tunc in curia ℟ vidi. nec inuidi. q honor ei a summo pontifice. patribus q conscriptis exhibitus. nõ multum inferior episcoporum reuerẽtia videbatur ℣ Hanc spũs bonorum mẽtiũ institutor.

virtutū plantaria in eo multiplicabat vsq; in virū pfectum Videns autē que a deo donata sūt ei/cepit superogare collatis Cūq; vas suū in sanctificatiōe et honore ab infantia possedisset·insolentiā tūm carnis & extraordinarios ei9 motus· quadā pminentie auctoritate cohibens ipsam vigilijs·ieiunijs disciplinis anallan cogebat Docebat enī continētiam optimā esse balsami speciem·que carnē a corruptione cōseruat Alij currentes ad diripiendam predam huius seculi·questum reputant pietatē Iste vero debitē reddidit quē in āglia possidebat/prudēti considerationē dispersit dedit pauperib9·tres q; scolares·indigos qui dē·ſ industrios & honestos·ppria exinanitione ditauit Sed enī fide iussor paupm deus aliud ei beneficium tempestiuū·non sine magna fenoris accessioē redibuit Et q; sup pauca fidelis fuerat eū supra multa cōstituit Qui ergo sicut lignum quod ad humorē mittit radices in ecā bituricēn fructificari cepat·nūc pistius a dño trāsplātatur/vt fructū plus afferat·vt lucerna sup candelabrū posita gloriosi9 cūctis irradiet·cui9 lumē sub humilitatis modio solliciti9 a cōis fame palpebris abscōdebat In epm deniq; ſlecta tus nomē suū sicut publice dicitur opibus interpōtari nō cessat·fidelis q; sequester iter deū et hoīes·vota populi offert·& populo grāz dei refert·vigilantia iugi reducēs in viā iustitie/quos inde versutus ipostor abduxerat bituricēn archiepi fratē atq; de illustrissimis pncipib9 origine trahēs·hinc regis anglie ſsā guineus·inde frācoz regem linea generis ppinquore contingit·sue tūm fastigiū pentele·nobilioze quadam animi generositate fastidit & ex ipsius conceptu·iudicio eoz qui recti us sapiunt·sui generis eminentie plurimū supaddit·

¶ Honetur epūs vt in ministerio suo sit solliatus·

¶ Epistola C·xxviij

Reuerēdo pri & dño odoni dei grā pisiensi episcopo Hugo p·bleseñ·bathj archid· Salutem & si quid dulcius aut desiderabilius est salute Inter desiderabilia huiꝰ mūdi·quadam speciali affectione versatur in votis meis ire et videre desideratissimā michi faciem vestrā Credo enī q; ſsciētia secura cū pphe ta·deo cantare possitis Qui timēte videbunt me et letabūtur Sed distātia interueniēte locali clausura ciam manus et phibitioē maioris coartatur ppositū estuantis affectꝰ citra limites facultatis Veste aplā Caritas nūq; expādit Deoq; confidentiꝰ peto·vt illa dilectio quā michi tenerioe etas pmiciaut in vob a sue originis integritate nō claudicet·ſ aspirāte dignatiōe vestra in cōmeatum mutue caritatis & gratum amicicie fortiꝰ qualescat Petitis quesso successor et cōtinuator illius gratie·quam primi et itimi vestri michi sup oēm meritoz meoz exigentiam·consueti sunt exhibere

¶ Rex anglie henricus secūd9 ꝙsanguine9 vr̄e me p̄us in anglīā traxit cui9 munificā ⁊ magnificā manum frequenter expt9/ex ipi9 amissione dídia. quāta michi obuenisset commoditas. ex diuturnitate viuentis Durrexit aūt nou9 pharao qui nō ꝙgnouit ioseph. ⁊ vtinā in tam longa peregrinatiōe mea. null9 me homunū ꝙgnouisset Erā qñq; de more illustrissimi regis cōsternat9 aīo. ⁊ merore ꝙfect9/atq; anglia salutata p̄ tedio aīe. alias trās migrasse. nisi domi wigorn̄ ⁊ dñi dukelnien̄ et archidyaconor̄ ei9 tūc viuentiū grata et āplectenda familiaritas. me ab illa ⁊ oim desolationū molestia releuassent. Que enim p̄cessura ita grauis ⁊ importabilis esse posſ quā suo colloquio. auxilio/ꝙsilio. ⁊ solatio tanti viri non leuigarent/ q̄ michi tranquillabāt oēs infortunij motus. ⁊ in terra peregrinationis mee patriam faciebāt? Sed p̄cassa est velut a texente vita eor̄ū. ⁊ cui delie sicaria mor̄. me perimere ere dídit. in eis michi surripiens diuē di solaciū Grās aūt ago deo /qui aduers9 necessarie fatalitatis vrgēti as benigne p̄ offlictis exāpiēs. sustitat iuxta verbū ozee de filijs prophetas. et de iuuenib9 nazareos. p p̄rib9 nascūt filij. pullulatq; de nouo seges gloriosa nepotū ⁊ euanescentib9 amicis veterib9 nouor̄ pgenies. adulteriores ⁊ dulciores fuct9 amicicie valescūt Quia igit̄ ꝑ nomen magnoeū q̄ est i terra. magnificauit vobiscū de9 miam suā qui fuistis magn9 in minimis. sitis maior in magnis. Nūq̄ vestra nobilitas abducta magnanimitate degeneret. Cordi magno nichil ē magnum. Querite non datum. sed fructum. nec vobis vos. sed omnib9 viuere cogitetis. Testimonio pauli. Ihesus9 heri ⁊ hodie ipse et in eternum. Qui vos ad magna p̄ouexit. ad maiora seruaut. expedit tamē vt sitis indefessus exhibitor gratiarum vt deo detestabilis ingratitudo nec ecclam in modico ārea vos p̄ sumat irrūpe sed ei semper vos offeratis obnoxium cui9 beneficijs eciam angeli se impares recognoscūt.

¶ De instructiōe epālis officij.

¶ Epla Cxxix.

Reuerēdo patri et dño Jo. dei grā wigorn̄ epō Huus p. bles sen̄ bath. archyd. Salutem ⁊ fidelem esse in ministerio xpi Petis instanti9 reuerentissime pater. vt de episcopali officio aliquid tibi scribā. qd̄ in hac nouitate. ad solaciū tibi sit. et edificet ad salutem. Ego siq̄dem latitans in obscuro. et sub modio fumigans. lucerne sup candelabrū posite. tenebras meas ꝙpellor ingerere. Doctum indoct9 docere p̄sumpsi. et egrotus bene habēti. remedium medicinale cōficere/ habūdans vino ⁊ oleo spūali. teq; vnctio docuit de oībus. ⁊ cū a me postulas vnctionem Ego autem seruus sanctitatis vestre. nō habeo nisi modicum olei quo vngar. Ymmo paululum acēti. quo sub diebus estiuis liceat michi cum messoribus booz

buccellam panis intingere. illud ve
ro tantillum non reapit portionem.
caritas tamen nunq̃ exadit. & quã
to que sua sunt manu largiore dis
pensat. tanto plenius crescit ex im
pendio liberali. ¶ Farina vidue et
olei lechitus exuberat. ¶ Manna
quidem putrescit. & vermibus sca
tet. si fuerit reseruatum. erogatum
autem vtiliter. fit panis celestis. &
refectio angelorum. ¶ Dão nimium
q̃ gratia dei obest. si nõ alij prodest
Qui autem dei donum in vsum. &
vtilitatem alienam cõmunicat. ple
nius meretur habere qđ habet. nã
dabitur ei. & habundabit Qui autẽ
e diuerso. talentum domini abscon
dit/ qđ videtur habere auferetur ab
eo Ego siquidem talentum non ha
beo sed minutum. qđ me in gazo
philacium mittere oportet. ibit ta
men in creditum ex quo inuenitur
qui illud in causam mutui recipiat/
si forte ex sorte modica vbere accre
sio vsure proueniat/ faciam qđ pos
sum. presumet dilectio qđ non pos
sum. ¶ Pena ingenij languentis ani
mabitur desiderio. stilũq; iacentem
euget. accensa caritate deuotio ¶ Nũ
q̃ ex parte mea degenerabit ille so
cialis affectus. qui longi temporis
exursu coaluit. Illi accessit tua dig
nitas. non accessit. atq; familiarita
tis antique vinculũ. tua cathedra
non dissoluit ¶ Si ambules super pẽ
nas ventorũ/ si ascendas in celos/
vel descendas in abyssos/ mutatione
stato affectio non cognoscit Jã fer
uet/ iã ebullit animus ad scribendũ
Jã epla pñs que ab ũno metiaulo
sa fuerat. animosior ex amore. non
minus imprudenter prodire appe
tit ante palpebras populares. seq;
temeraria audientie vulgari expo
nit. Ipsa tamen secretius lateret in
sinu cõscientie mee. & prudentius in
ter silencij cardines clauderetur. A
more igitur illectus & tractus. qđ si
ne fictione dicia. sine inuidia vestre
cõmunio sanctitati Ille in quo sũt
omnes sapientie & scientie thezauri
abscõditi. ipse os meum in benepla
citum gratie sue. & in vsum publice
vtilitatis aperiat. spiritusq; scũs. bo
norum mentium institutor q̃ quem
michi velle adiacet. in me velle & q̃
facere prosequatur. ¶ Si autem stilꝰ
istius epistole delicatis auribus. so
nare aliquid durius videatur. parce
seni qui super senes intelligis. qui a
primis motibꝰ adolescentie. studuisti
tempora preuenire meritis. & etatẽ
insufficientiã compensare. Audisti
amãtissime pater de hijs qui sedent
sup cathedram moysi. que dicũt fa
cite. que aũt faciunt nolite facere. le
uiꝰ est faciendi pscribere. q̃ prescrip
ta implere ¶ Nã & liber prophete tra
ditus est ad reuocandũ/ dulcissit in
ore ipiꝰ. amaricatur vero ad interi
ora transmissus. ¶ Discat aplũs dicit
Accepistis ab eo qũo vos oporteat
ambulare & placere deo per omnia.
sic et ambuletis vt habũdetis ma
gis. Et ne longe exempla petere
nos oporteat honestatis/ vobis epã
lis officij formam vestri auũculi ro
tho. archiepiscopi doctrina prescri
bit. cuius vestigia si velitis fideli
ter imitari. eritis ad mores cõposi

tus/liberalis/affabilis/mãsuetus/
in consilijs prouid9/in arguẽdo stẽ
nu9·in iubendo discretus/in loquen
do modestus· timid9 in prosperita
te/in aduersitate securus·mitis int̃
discolos·cũ hijs qui oderũt pacem
pacificus·effusus in elemosinis·in
zelo temperãs·in mia seruẽs·in rei
familiarꝫ dispensatione nec auar9/
nec supin9/arcũspectus ad omnia·
illoꝝ quatuor animaliũ ymitator/
que ante ⁊ retro·⁊ in circuitu habent
oculos prudentie deseruãtus Cõ
stitutus es venerabilis pater inter
filios ꝓphaum·ascendisti in montẽ
garizim vt pplõ benedicas· Igitur
sic te existimet homo vt ministrum
xpi ⁊ dispensatorem ministeriorꝝ
dei hic iam queritur inter dispensa
tores vt fidelis ꝙs inueniatur Qua
lem te esse oporteat veritas sub clau
sula restitutionis describit/fidelis inquit
seruꝰ quem cõstituit dñs super fami
liam suã/fidelis es si que sursũ sunt
nõ que super terrã/si queris nõ que
tua sunt· ꝙ que ihesu ipi In symbo
lum publice vtilitatis cõferas/qđ ti
bi celestis grã prerogauit / fidelis
es si deũ diligis propter se/⁊ proxi
mũ ꝓpter deum Infidelis vero es
si cõem naturam cõtẽnis in altero
⁊ ymaginẽ dei proprĩa nõ cognos
cas Quente ergo nõ qđ tibi expedi
at· sed quod multis Quere cũ aplõ
non datũ sed fructũ· Interest glorie
sanctitatis tue superuidere pplõ tibi
credito·vt epi nomen interpreteꝫ
epãli officio· Sapientib9 ⁊ insipiẽ
tib9 debitor es·ideo ꝙsiliosius age
re te oportꝫ Sapientia in sui nomi
nis libro dicit·Ego sapientia in cõ
silijs habito·⁊ eruditis interfum co
gitationib9·vtere ꝙsilio salomonis·
fac inquit omnia cum cõsilio ⁊ non
penitebis· Causã tuam tracta cum
amico tuo·⁊ secretum tuũ extraneo
ne reueles· Si vsus fueris consilio
sapientũ·non eris ad vindictam ve
hemens·ad corrigendũ seueruus·nõ
inuisericors ad parendũ· non ꝓpes
in sentẽcijs· non in victu aut vestitu
notabilis·non festin9 ad promitten
dũ·non ad reddendũ tardus· non
subitus in responsis·nõ auarus aut
prodigus in expẽsis·Prius te dece
re alios doceas·nõ est sapiens qui
non est sapiens sibi Cũq alij de
pectore suo quasi de fonte hauriãt/
tu ꝓpus bibe de fonte putei tui· Sic
diuinẽtur fontes tui foras·vt tui ta
men immemor nõ existas Haledia9
qui partẽ suam facit deteriorẽ· Qui
nũt sibi negꝫ est· cui bon9 erit? In
aĩe negocio· ⁊ in acquirẽda hereditate celesti·nemo tibi germanior sit
teipõ· Egredere frequẽter in agrum
cũ ysaac ad meditãdũ· et iuxta sen
tentiã salomonis·si cõapiscis sapiẽ
tiam serua mãdatũ eius·et tibi dñes
cam dabit· Habeas tecũ quoꝝ vi
tã veterans ⁊ verba·qui te eãã si ve
lis deuiare nõ sinant Refrenent ꝓ
pitem·confirment dubium/⁊ exã
tent torpescentem· Insolentia mag
na est·non pro ratione·sed pro libi
tu agere/⁊ bestiale est/appetitum cõ
silio ante ferre Deriptum est/homo
rum in honore esset non intellexit/
cõparat9 est iu·insi·⁊ si·f·est illis
Non tñ credas oi spiritui/ sed ꝓpe

pba vtū ex deo sit/ne forte vetera
tus ille serpēs·aliq̄d per maliciā su
e instrumēta insibilet·cui9 astucias
facile poteris deprehendere ex mo
do suggestionis·ex facie ⁊ gestu·ex
oblatione precū·et ex ipsa consilij
qualitate· Et vt ōnino elidas ma
chinationes apostate āgeli·sint qua
si in vultu conscientie tue timor dei
ignis gehenne·vite brevitas·interi
tissimus vite finis·⁊ expectatio tre
mendi iudicij· Contra salutem ⁊
preter salutē tuā nichil facias· aut
precipias faciendum· Nam si col
latere tui aut alij/qui tue fami
liaritatis auctoritate vtuntur offen
derint / scitis quia in te culpa refun
detur· Datis quia ratihabitio man
dato comparatur· Illud censetur o
pus tuum cui prorium alio medi
ante impartiris assensū· Et qui sibi
soli credit quod pessimū est· ⁊ hoc
dumtaxat reputat faciendum quod
obducta adiuentione concepit ver
bum sapientis est· Itinera insipien
tum recta sunt in conspectu eorum·
sed a domino reprobantur· Et ite·
Dunt vie que videntur homini rec
te· et nouissima eorū ducūt ad pro
fundū inferni Omnia ergo cū con
silio ⁊ modesta maturitate disponas
Odi rē proposueris arduā· prius te
cū delibera/postea cū multis quorū
fidem probaueris·et iuxta euange
licam parabolam· prius sedens con
puta sumptus tuos·et cum rege cō
gressurus·recense copias tuas domi·
ne incauta propositi grauioris as
sumptio· tibi in cubescentiam con
uertatur Vbi autem consilium fa
miliare non sufficiat·eorum consiliū
explora·licet familiares tui nō sint
quos organa spiritus sancti esse nō
ambigis· Agis tamen meli9 ⁊ lā
ge securius·si de sola oratione consi
dis· Jam itaq̄ non tuo/sed spiritu
dei viuas quo aguntur hij qui sunt
filij dei· Credimus autem q̄ et tu
spiritum dei habeas· Non de rapi
nis ⁊ exactionibus aut obuentioni
bus iudaeorū·ꝫ de euāgelio viuas
siqui constituti dominus·Prouentū
euangelij voco quicquid pro euan
gelizata fide tue contulit ecclesie·li
bertatis antique deuotio Alij mul
titudine graui hominū aut equorū
ociose panem comedunt alienum·
tu vero ambules cū pauis·⁊ in om
niū edificationē panem arā ferax
angelorū· Semper sis quo ad po
tes in exercitio scripturarū· semper
cum domesticis tuis cōferas de pro
fectu virtutū Nā ⁊ aplūs q̄ non ab
homine sed a deo euangeliū didicit
illud tamen censuit cum hominib9
conferendū Nichil contra conscien
tiam tuā facias· Et vt verbo apos
toli vtar· a tuo sensu nō mouearis
si rectus est·neq̄ per epistolā·neq̄
p spiritū·neq̄ p sermonem·Etiam
si spiritus ptātem habentis sup te
veniat/locū tuum ne deseras·pl9 di
co·sed cū apostolo tamen·Si ange
l9 ānunciauerit aliud·ꝫ qđ ad xp̄i
glām spectat·anathema sit· Nul
lū temp9 feriatū habeas· sed semp
orationi ā lectioni· ā alij honestate
studio te ip̄e as Sic illi q̄ tecū sunt
in operibus tuis legant· qualiter
eos cōuersari oporteat/⁊ tu eos in

scitatē pœdas Felix illa anima q̄ a liis forma est scitatis Nūq̄ tibi de fiaet. qđ p te alteri profiaet / lucerna nō minuitur alterā accēdendo. nec soli dispendiū īfert/ q̄ plantiū multitudo. Posuit te dominꝰ ad cū dam scientiā salutē plebi eꝰ. reddē dño pplm acceptabilē sectatorē bonoꝝ opm. ⁊ cū oī diligentia para te domino plebem pfectam. Cām ergo dies mali sunt. oportet te de malicia tpis in vsū aiaꝝ aliquid sēstrare qđ cōponat mores regat affectus dirigat actꝰ ipmq̄ ordinē tuū ordinet ⁊ honestet. Dp sis in exercitatiōe scripturaꝝ nullūq̄ tempꝰ te inueniat otiosum Otium siquidē sine litē est sicut dicit ihero⁹ viui hominis sepultura. Ab infātia sacras litteras didiasti. Vide ne in vacuum gratiam dei receperis. Edifices alios nō solum verbo. sed opere ⁊ exēplo/quia regnum dei non est in sermone sed in virtute Edifices subditos tibi vultu. aspū. gestu. habitu ⁊ incessu. viuere et non dare operam vt recte viuatur vitam perdere est. Opia vero spūalis exercitij lucra te feras ad illiꝰ glām qui ē ver glorie Fur enī et latro es. si tibi aliquid inde vsurpare presumas. Illuc vñ exeūt flumina reuertantur. aialia in ezechiele ibant ⁊ reuertebantur quicquid grē p̄ferebat eis ad dñm referebāt. veritatem in euangelio dicit Gloriam ab inuicē queritis. et gloriam q̄ a solo deo est non vultis. Absit vt tibi dicatur a domino. te cepisti mercedē tuā. Dz potiꝰ cum dño dicas. Si ego quero gloriam meā. glā mea nichil est Qui tumet inani glā. omnino vacuꝰ est. tā plenꝰ nichilo q̄ superbie vento. Si ergo aliquid habeas vñ debeas gloriari. non in te sed in domino gloriēris ⁊ dicas. Gratia dei sū id quod sum In omnibꝰ donis dei extollētiā fuge memor vbi illiꝰ dnīā Vidi satha nā de celo cadentem. Si gloriari oportet dicit apostolꝰ de meis infirmitatibꝰ gloriabor Gloria ei prelati est. si seipsū miserū iudicat ⁊ infirmū. insufficiētē oneri et honore indignū Sunt qui honores virtutes reputant. suisq̄ meritis asciscunt gradū eminētie. quem in ira dei fortassis adepti sunt. honoris assumptio / multis temptatio facta est ⁊ subuersionis occasio Igitur sic presis vt prosis/ve hijs qui president hominibꝰ nisi presideat eis deꝰ Demp tibi occulte/vel ad disciplinas vel ad lacrimas/ vel ad alia que extra hominis testimonium solus agere poteris / impone tibi iugum dnice seruitutis. Hūmū enī captiuitatis genꝰ est. si sine alicuiꝰ voti vinculo cuageris ad arbitriū suum licētia libertatis. In alto ita q̄ setes alta sapias. per omnia sciens humiliter. humilibus q̄ consentiens. non ambules in magnis nec in mirabilibus super te. sed si de bono conscientie tue gloriaris cum beato iob dicas. Si iustus fuero nō leuabo caput. Non enim iustificabitur in cōspectu tuo domine oīs viuēs Paulꝰ q̄ nichil sibi p̄scius erat se tamen nō iustificat. Ego inquit non arbitror me comprehendisse.

Et itē. Non quod inquit acce
perim aut perfectus sim. sed eorum
que retro sunt oblitus. ad antero
ra me extendo. Ipse non de domi
nio. sed de ministerio gloriatur.
Ministri xpisti sunt inquit. Et e
go. vt minus sapiens dico. plus
ego. In laboribus plurimis. in
carceribus habundantius. in pla
gis supra modum. In mortibus
frequenter. ¶ In hijs tibi glori
andi forma prefigitur / non in ves
te preciosa. non in supellectili mul
ta. non in congregatione peruicie
non in edificijs aut aulæis. non
in dilatandis possessionibus. non
in equorum multitudine / non in
ornatu pompatili. non in frequen
tia clientele. Nam hec omnia gen
tes inquiunt. Sed sicut gloriatur
doctor gentium in cruce domini nos
tri ihesu xpisti. In infirmitatibus
suis In mortibus. in laboribus. in
carceribꝫ q in plagis/dedit tibi dñs
scientiam sanctorum Qui hanc scīē
tiam apposuit. apposuit ꝯ dolorem.
Sicut scriptū est Qui apposuit scien
tiam apponit q dolorem/de quo qui
dam penitens dicit Et dolor meꝰ in
aspectu meo semper. Non humanā
gloriā que est ventus vrens. celestis
gracie fluenta desiccans. Absit a te
gēā illa qua fias in oculis tuis glo
riosior. q inde odiosior in oculis dei
Ira est non gracia cū quis ponitur
super ventū nullas habens radices
in soliditate vtutū. Illius seruituti
addictꝰ es. cui seruire regnare est. cu
ius seruitutē intuitu/ille seruū seruo
rum se reputat qui tenet ecclie primi
patum. Hoc ergo sentias in tetip
so qđ q in xpō ihesu. vt sicut exinani
uit se formā serui accipiens. sic eor
qui tibi subiecti sunt. seruū te repu
tes humilem et abiectum/non sit ti
bi de decori humilitas que decuit fi
lium dei De plationē potes habe
re gloriam. sed non apud deum. Di
autem gloriaris de humilitate non
eius insipiens. ¶ Reges gentium
dominātur eorum. vos autem non
sic / non ergo te dīm exhibeas sed
ministrum Petrus apostolus dicit.
Non dominantes in clero. sed for
ma facti gregis ex populo. Vñ glo
riabitur miser homo de imūdo cepti
tus semine genitus/in peccatoꝰ na
tus/breui viuens tempore/ fugiēs
velut vmbra. et nunq̄ in eodem
statu permanens ? ¶ Di ergo te ali
quo elationis motu. aura fauora
bilis afflauerit. tenole illud qđ dic
tū est sedechie. viri tui pacifia seduc
erunt te ¶ Di te laudauerint pecca
tor. non acquiescas. nec laus vel
potiꝰ fraus adulatoria te seducat /
pernitiosum est prelato libenter au
dire de se. supra id qđ sentit in se.
parce autem dicat apostolꝰ ne quis
me existimet supra id qđ videt in
me aut audit aliquid ex me. Pec
cator ille non parcat sibi nec sue ani
me misereatur/ qui iactitat actus su
os volens estimari qđ non est / et
nescire quod est. Sit anima tua in
manibus tuis semper. et dominus
in conspectu tuo. vt dicas cum ce
cidit adulator applaudere. Nar
rauerūt michi iniqui fabulationes.
sed non vt lex tua. Et illud. No

lite me vocare noemi. sed amara quoniam amaritudine plena sum. Sicut autem vētus dissipat nubes sic tui vultus austeritas. ventū adulationis. et venenū detractionis exterminet. Interrūpe sermones maliae. q̄ interfere aliquid de lege dei. de cātiis spon. de iudicijs cēlestis ire. de meritis seōr. de torrente voluptatis eterne Est qui plꝰ credit alterꝰ lingue de ꝓprio statu ꝙ q̄scietie sue Verō longe est a salute mēbrū hymōi stupidū et infirmū Egrotans et se egrotare non sentiens. eoipso insanabile q̄ insensibile Plures video q̄ post acceptum celestis grē donū. effluūt in passiones desiderioꝝ. sicut et gētes que ignorāt deū Tu a longo tpe possedisti vas tuū in sēificatioē Ad fraslii hactenꝰ feliciter q̄suma Die agens quotidie q̄si semp nāpias Frequēs est inter episcopos aliquem inuenire qui p̄mū sue p̄motionis ānū dedicat sanctitati. aūq̄ in sua nouitate factus sit agnus iueteratꝰ aliquot dieū fit rapax sicꝰ lupus De talī scriptum est Ante messem totus efflorescit. et imatura p̄fecto germinabit Et de eodem Si fructū ferens alij comedēt illū In omni angustia. totā spem tuam iacta in dño. q̄m nomen dñi plurima fortitudo Nō cōfidas in eis q̄ solent dare verba quoꝝ amicicia questuaria est/ et familiaritas sumptuosa Intelligis que dico et recolis machabeos qui quotiēs romanoꝝ exploauerunt cōsiliū. eoꝝ amicicia p̄nāpibꝰ et populis versa ē in singultū. frequē ti queso scrutinio respice et attende qualis ex dono dei sis. et qualis ex tripso. et redde que tua sunt tibi et que dei deo Recole ꝙ miserabilē ꝙ infirmū te de ventre materno pura p̄duxerit Nudus egressus es de vtero matris tue. nudꝰ natus es ad laborē nō ad honorem Di quid tibi dispensatio celestis adicat. semper timeas verbū illud psalmiste. Venīptame ꝓpter dolos posuisti eis. dicēdo eos dū allevarēt Quidam epi regum munificētias q̄ elemosinas antiquoꝝ abusiue baronias q̄ regalia vocant et in occasione turpissiē seruitutis seipsos barones appellant. vereor ne de illis queratur dñs q̄ dicat Ipsi regnauerunt et nō ex me. p̄nāpes extiterunt/ et ego nō noui Vbi as te pastoris assumpsisse officium/ non baronis. Certe ioseph i egypto patrem suum et fratres instruxit/ vt dicerent pharaoni viri pastores sumus Maluit eos profiteri pastoris officium. ꝙ p̄nāpis aut baronis. ꝓphetes dicit. Ego sum pastor bonus. tu vero constitutus es ab eo pastor aut villicus. villicatio tibi commissa est. et frias quia villicationis rationem reddere te oportet Agricultura dei tibi cōmissa est. opus tibi est sarculo vt agricole. baculo vt pastori.

Baculo vt tanꝙ prophete filius euellas et destruas. edifices et plantes Baculo vtere. lupos ab ouili arcendo. oues debiles sustentādo. erigendo lapsas. erroneas reducendo Semper autem inter fructus episcopalis officij. eterna tem

poralibus præferantur. Et quotiens te arca auram turbatæ actiua sollicitat. nunq̃ tamen in te quies contemplatiua degeneret. fac alium pro te molere tu animarum saluti sollerter intende. Vacuum a secularib9 oportet esse aim diuine seruitutis obsequio consecratũ Magnis addictus es. noli minis occupari Minima q vilia sũt quecũq; ad seculi questus. Et nõ ad lucra pertinẽt animarum Secularia negotia si habueritis dicit aplũs. eos qui cõtemptibiliores sũt. inter vos constituite ad iudicandum Si autem ad te intrauerit causa pauperis. causa pusilli Et vidue. iudica in iustitia pauperes/q argue in equitate p mãsuetis terre Fac iudiciũ iniuriã patientib9 /pauca humilib9 paucm/rebellib9 obedientiã/claustris quietẽ/ordinem monasterijs/clericis disciplinã In iudicijs nũq̃ ad tramusculos mouearis. nec tibi obrepat furtiua suspicio Dñs iudam quẽ pdixerẽ nouerãt/quia nõ quinatur/nõ q̃dempnat. qui mulierem in adulterio deprehense/eo q̃ nõ appareat accusator. nõ sodomam subuertit donec descendat et videat vtrum clamorẽ ope compleuerĩt Ego inquit sicut audio sic iudico/cuius audire est scire Tu vero non nisi ex assertionibus partium. et rationabili animi motu censeas ad sententias proferendum. Duo sane sunt que in iudicio faciunt oculum caligare. ira q cupiditas. hec duo remittenda puniunt et punienda remittunt Ira siquidem iustitiam dei non operatur. Cupiditas vero dum que sua sunt queat. iudicia dei tremenda cõtempnit. Tu vero manus excutias ab omni munere. et qđ gratis accepisti da gratis. Nõ sis de numero illorum qui sequũtur retributionem nec vendas cõscientie tue libertatem. Nemo tibi possit dicere dicturum? abraham. Sed cum samuele fiducialiter dicas loquere coram dño et xpõ eius vtrum bouem cuiq̃ tulerim aut equum. Si quempiã calũpniatus sum. Si oppressi aliquẽ si de manu cuiq̃ munus acceperim Et q̃tempnã illud hodie vobis q̃ restituam. Si mentẽ tuã muneris cupiditas titillauerit ibi moriatur vbi oritur nequissimũ germen et in sue matris vtero proficiatur Reuolue in animo tuo quãtum ex honoris assumptioẽ profectus q ex cotidiana collatione spũales virtutũ metire profect9 vtrũ sis insolentior aut humilior affabilior vel austerior mãsuetior aut grauior liberalior vel amarior Ex quadã enĩ obligatione q̃ tuo ãnexa est officio exigitur a te spũalium frugum mensura propensior vt sis deuotior in oratione ĩ lectione studiosior ĩ castitate cautior ptior in sobrietate. patientior in duris/in usu earior/suauior ĩ conuersatione grauior in vultu. q gestu q habitu / moderatior in verbis. profusior in lacrimis. in caritate feruentior. Redde conscientie tue de cotidianis actibus rationem. vide si diẽ Et noctẽ sine cuiuslibet peccati macula trãsegisti. si min9 legisti aut orasti. si in verbo. si in cibo. si in potu.

si in sompno temperantie modū ex cessisti ℟ scias non modicā esse tem poris illi⁹ iacturā quod in oco aut fabulis expendisti ¶ Ceteri diuites sūt in latibulis suis sicut lyene in fo uea erinaꝯ in antro leo in spelūca Tu te oib⁹ exhibe cogitas te oim seruū nec tibi sed cunctis genitū te uincre credas datū indoctis doctorē consolatorē pauperū solacū oppres sorū patrē orphanorū defensorē vi duarū ⁊ oīnibus debitorē Adhuc replico vt ad eruditionē plurū in sacra scriptura te exerceas / vt qđ conuersatio cunalis tibi quandoq; preripuit grauia magistrātē recupe res ¶ Paositas inimica est anime ℣ Di non legis si non studueris dormita bit anima tua pre tedio et hostes tui anime tue sabbata deridebunt ℣ Tu igitur presul optime anima tui saluti omnia postpone Tanto enim digniores sunt anime corpo ribus ⁊ vniuersis que humana am bitio conspicit/quantū dignitate premineꝯ celū terre ¶ Et vt verbo apostoli ad thymotheū scribentis/li ceat michi vti ℣ Nemo contempnat adolescentiā tuā sed esto exemplū fidelib⁹ verbo et conuersatiōe ℣ Domina super omnes aquas super bo nos et malos publice et priuatim ¶ Hodie oībus caue ne secularibus te inuoluas ℣ Nulla enī consonātia est spiritus dei ad spiritū huius mū di/permane in vocatione tua ¶ Hūs dus in maligno positus est ℣ Noli emulari in malignantibus sed per mane in vocatione tua secūm men suraꝫ regule qua mensus est tibi deꝰ ℣ Hodie apud quosdam consistit in hijs dumtaxat episcopalis auctori tas vt creta vel simo ager saciona tus ispinguetur vt multiplicentur viuaria ⁊ clausure ferarum possessio nūq; terminu dilatentur ℣ In edifica diis palacijs molendinis et furnis ℣ In augendis redditibus tota ponti ficum solliatudo seruescit ℣ Nunquid vox saluatoris est ad principes apos tolorū ⁊ presulū ℣ Di diligis me ex cole terras edifica domos altas ? legimus eū dixisse ad petrū ℣ Di a mas me pasce oues meas heres es ℟ vicarius petri pasce oues meas euangelizando fac opus euangelis te ℟ paas non erubescas euangeli um si erubescendum non credis pas toris officium ℣ Importune oportu ne ministeriū tuū imple Ministeri um tuum pl⁹ oneris habet q̄ hono ris ℣ Di affectas honorem meri nanus es si onus amplecteris potens est dominus augere gratiam su am in lucra et lucris/et ex profecti bus profectus accedant ¶ Q̄z si ab horreas onus et insufficientem te reputes secta querela ē / prius sedis se debueras computasse virtutum sumptus et dignitatis meritū com parasse ℣ Di te cum deterreat labor plus solito spes mercedis inuitet/ vnusquisq; enim sedm suū laborem mercedē accipiet ℣ Di te curialiū ℟ maxime sectarij laborantis immer sens magna spiritualis exercij dis pendia patieris ℣ Nemo potest duo bus dominis seruire deo et mam mone Non exeat a memoria tu a quō ut tonsura capitis q̄ electus

es in sortem dñi. tenũa asti ignominie layeali ¶ In die aũt consecrationis tue. super abrenũciatione secularĩ emisisti vota que distinxerũt labia tua Alligat9 es verbis oris tui/vbi ad consecrãtis interrogationẽ. sine exceptione aliqua promisisti. q̃ de cetero a terrenis negocijs et a turpibus lucris alienares vel abstineres. tuamq; sollicitudinẽ divinis semper negocijs mãdares. ¶ Quid tibi ad secularĩ. quid tibi ad fiscales redditus. vt vel horula breui curam post habeas aiarum? ¶ Nũquid exprist9 ad theoloneum te elegit? Mathеus semel inde assũptus. denuo ad ipsũ nõ redijt ¶ Non sis ergo in turba eorum qui secularia spiritualibus anteponũt glutientes camelum/alicemq; liquãtes. Legim9 q̃ in dieb9 q̃stãtini/quidã epi p̃nãpi adulãtes. maiorẽ reuerẽtiam regalib9 edictis q̃ sãctionib9 euãgelicis exhibebãt ¶ Sunt q hodie quibus cõmissa erat dispẽsatio verbi dei. qui silent a bonis. canes muti nõ valentes. ymo non volentes latrare/nisi forte euangelice libertati obgrumiãt et oblatrent. cõuersi sunt enim in aram prauum. prebentes seipsos arma iniquitatis peccato. ¶ Juste iudicate qui iudicatis orbem ¶ Nam et ille q̃ terribilis est sup filios hoim. eãam iustiãas iudicabit. verbũ applicete est. ve qui cõditis leges iniquas. et iustitiam iusti ausertis ab eo ¶ Vigut iniqua lex tibi gratia exempli p̃ponatur? ¶ Pauperimus aliquis inhorrescit nuditate et fame. videtq; uxorem et familiam suam inedia letali tabescere certe eis mors imminet nisi rapiat aut furetur furatur itaq; modicum aliquid vite discrimen eligens vt certum periculũ mortis t fame angustia importabilis euitetur ¶ Miserabilis homo in furto deprehendi tur et dampnatur ad mortem. ¶ Judices vero nec miseriam paupertis nec vrgentiã necessitatẽ que ipm ad furandum cõpulit pensant. ¶ Nũquid iustiores sunt deo qui in lege quam dedit mopsi pecuniaria multa furem puniri decreuit? ¶ Nũquid est equior lex eorũ lege imperiali quã vigilãti studio et exactissima deliberatione sanciuit equitas? ¶ Illa equitẽ interfurem manifestũ q non manifestum nec aũ aspecte distinguit q hũc in duplũ illũ vero in quadruplũ punit. ¶ Poro sicut iherenias deplorat adultoris plena est terra et passim cõiugati atq; soluti ad vxores hyniũt alienas paup rapiens alienã ouiculam suspenditur adulter alienam vxorẽ rapiens patientissime sustinet. ¶ Hec est detestabilis patientia quã apostolus pronice proponebat libenter inquit sustertis insipientes cum sitis ipi sapientes. ¶ Audiant itaq; nostri reges q̃ rex sapientissim9 salomõ in puerbijs suis dicat. puerbiorũ vi. ¶ Non est grãdis culpa cũ quis furatus furetur enim vt esurientẽ impleat aiam deprehensus quoq; reddet septuplũ qui autem adulter est pter orbis inopiã pdet aiam suã turpitudinẽq; ignominiã pgregat sibi t obprobriũ illi9 non delebitur lex mosayca q̃ imperatorie sanctiones

adulteros·et eos qui nephando cō
tu·legē nature ipugnant/morti ad
dicāt· ¶ Propterea cōtra principibus
datus est gladius ad vindictā male
factorū· ¶ Ipsi vero abhominationes
eorū dissimulāt· aut per impunita
tem potius fouent· Videntes furem
currit cū eo·ꝛ portionē suā cū adul
tero ponūt· et polluti labij partici
pio peccant/et non corrigūt· vt eis
conueniat qđ apostolus dicit ¶ Prop
terea vos non corripitis quia eadē
sepius agitis· Omnia illicita com
muttūtur impune· ¶ Nullusq; pro di
uine legis preuaricatiōe dāpnatur
ymo laudatur peccator in desiderijs
anime sue·et iniquus benedicitur
¶ Impunitas est equdē negligentie
filia· cōsumacie mater· radix pecca
ti· nutrix adulterij· et incestus· mor
tis eterne preambula· ꝑpatrix iferni·
per impunitatē impiorū malicia cō
nalescit·per hanc in suis stercoribꝰ
miseri cōputrescunt·atq; peccatorū
suorū bibentes vrinā·gloriantur cū
male fecerunt·et exultant in rebꝰ pes
simis Quantū sit innocentie bonū
nesciūt· qui semper nocere nouerūt
tanto liberius quāto desperatius·to
tas in peccatis habenas ꝓcupiscētie
laxant· toto desiderior impetu feru
ntur precipites in contemptū· ¶ Dicit
scriptum est· peccator cū venerit in
profundū malorū contēpnet ¶ Sanc
ta dei mandata ꝫ terribilia eius iu
dicia·verba reputāt·nec mortis eter
ne supplicia timent donec pernicioso
rum experimento cognoscant per
interminabiles cruciatꝰ/quod credere
re aut timere noluerant· ¶ Nā cū cri
tus in iudicio corpus illud exhibue
rit pro salute nostra susceptū· pro
nostra absolutione dāpnatū· ꝑ nos
trorū vulnerū medicina·clausere lā
cea pforatū·quid erit quādo contra
īmūdicias nras liuores ꝙ acerrimē
in accusationē ꝫ dāpnationē nostre
ptinacie pferentur? Illud celestē
exasperat ira· et plerūq; discrimen
eterne dāpnationis accumulat· ꝙ
quidā ꝑncipes sacerdotū et seniores
populi licet non dictent iudicia san
guinis· eadē tamē tractāt disputā
do et disceptando de illis· seq; ideo
īmunes a culpa reputant· ꝙ mortē
aut trucidationis membrorum iudici
um decernentes· a pronunciatione
dumtaxat ꝙ ex persecutione penar
sententie se absentant· ¶ Dꝛ quid hac
simulatione pniciosiꝰ est? Nūquid
discutere ꝫ diffinire licitum est· qđ
pronūciare non licet? Certe saul de
morte dauid multipliā machinatio
ne tractabat Et vt maliciam suam
sub vmbra innocentie palliaret dice
bat· Non sit manꝰ mea in eū· sed
sit super eū manꝰ philistinorū· ¶ Da
ne quantum hec dissimulatio cum
excusabat apud homines· tantum
apud deum eundem· dampnabili
us accusabat· ¶ Expressa simili
tudinis forma· In consistorio illo
in quo xpristus ad mortem damp
natus est·pharisei ꝙ scribe dicebant
Nobis non licet interficere quēq;·
Cūq; tamen clamarent dicentes·
Crucifige· sententia in eo occisionis
cruenta malignitate dictabant·
Quē occidebāt gladio ligue publi
ce ꝓtestabātur sibi occidere nō licere

ecrũq; iniquitas eoipso detestabili de erat. quia vt euaderet humanũ iudiciũ. eam simulatio innocẽtie oc cultabat. Animabus plat9 es. non corpib9. nichil plato cõe est cũ py lato xpisti villicus es & vicarius petri. nec te respondere oportet de sãi de cõmissa tibi interdictione. ſz xpo. Quidam tñ per vsurpatas se culi administrationes se vinculo cu rali obnoxiãt. & quasi renũciauerũt sue priuilegio dignitatis. calculũ diuersis euentus expectant. Nam p causa huius modi hodie in sinu manupati sunt epi. quidã carcerali bus vinculis. nec aliquod expectãt ab ecclia romana solacium. quibus imp̃opatur a sũmo pontifice vt bi bant de calice quem sibi temere insti tuerũt Ad vmbratilem huius epis iusticiam spectat illud. q si epũs à sacerdos occidit. pena tãti flagicij sub dissimulatiõe transitur. p inter emptiõe vero iudei. exactissima dis ctione rigor iudiciarius exercetur. De tota illa multitudine que in necem beati thome archiepi et pri matis. manũ consilij et auxilij pre buerũt. nec vn9 auricalam perdidit Interẽpta vero vxore aarõ iudei. in illi9 rei auctores et consiliarios. ex quisitis supplicijs generib9. tota terra insremuit Illud nichilomin9 absurdũ detestãdũq; dicẽ q effrac ta ecclarum imunitate & dignitate sacri ordinis cõculcata. quidã prinã pes terre de sola imunitate ferarum cogitant. & hoĩb9 gementib9 inter seculeꝰ angarias. cerui. capoli. cã mas et lepores. priuilegio summe li bertatis exultant. Pauperum segre tes et ceros impune depascunt. nec est qui eos arcere presumat. Nec enim funesta homines hodie nõ so lum de captione ferarum. sed de sim plici captionis suspitione condemp nat. Ducidiuntur membra que in causam humane propaginis natura creauit. effodiũtur oculi pedes cũ manus q; trucantur. et hõ qui ad y maginem et silitudinẽ dei creatus est. in sui creatoris contumeliã. hoz rabiliter deformatur/ hãc equidẽ et alias odibiles deo leges. dominus rex nõ instituit. sed institutis iuenit que sicut conditoribus suis verse sũt in eternũ suppliciũ. ita dño regi ce dent in p̃mũ salutis eterne/ si eas hortatu vestro. aut omnino delere studeret. aut ex parte aliqua tempe raret. deus equidem propter homi nem bestias fecit Et sicut legitis in genesi. voluit & precepit dominus. hominem piscibus maris. auibus celi et bestijs terre & cunctis animã tibus dominari Vt taceam de con iugijs que per violentiam cõtrahũ tur de pupillorũ custodijs/ aut tutel quas sola dictat ãbitio. & de alijs enormitatibus innumeris. quas re frigescente caritate multorum. com munis abusio introduxit. Tuum saltim exãtet zelum. q ecclesiastica dignitate calcata. vineam domini quam plantauit dextera eius. ex terminauit aper de silua. & misera tur dominus vinee sue. vt exur gat eo inspirante aliquis ex filijs crassorum. qui auulsas propagi nes eius. in sanguine suo studeat

replantare. Positus es inꝛ p̃ncipes populoꝝ. inter patres cõsceptos q̃b9 dati sunt gladij in manib9 eoꝝ ad faciendam vindictam in nationibus Exurge igitur hõ dei. ex aduerso ascende. ad op9 fortitudinis te accingens. sucurre plage ecclesie. vende eum aplis tunicam vt emas gladium. ignitum eloquiũ. ⁊ spiritũ vehementem. Arma potẽtia deo ad quassandã omnem inobedientiam. ad captiuandum oẽm intellectũ in obsequiũ xp̃i. Vas electionis es. vt portes nomen dñi coram gentib9 ⁊ regib9 Euaginato ligneo gladio. in executionem cp̃alis iustitie. iuxta formam q̃ tue professioni annexa est. solliat9 arcũ auree. vultus tuus sit super facientes mala. Clama ne cesses. nolite ĩique agere ⁊ delin. no. ex. cor. dñs ihe. Ihe. ihe. Ihe. ihe. ihe.

ex labore metitur. Ideo paul9 non in pluuma obuentione laboꝝ·ſꝫ in pluuib9 laboꝝib9 glꝛatur. Annũci a pplo ſcelera eoꝝ ſi obdurate ſtõ tie ſunt·⁊ tu e diuerſo fronte tuam obdura·ſtõte duram fronte duriore obtũdas vt dicat tibi dnin9 quod legit quiq dixiſſe ꝑphete. dedi ſtõ tem tuã duriorem ſtõtib9 eoꝝ Duf fiat ſi ãi aplo ſecura conſcia dicere mereat. Conteſtor vos hodie qz mũd9 ſum a ſãguine oim vrm Nõ eni ſubterfugi quo min9 annũciate vobis omne cõſiliũ dei ſiat beat9 iheroni9 ſcribit. Ualuit iohannes periditas apud regem. ꝙ diuine le gis ſilere iuſticiam. helyas cõtra achab et iezabel. ⁊ iohannes cõtra herodẽ et herodiadem miſſi ſunt. Vide ⁊ ſi tu a deo miſſ9 es vt mag natos terre arguas. achab et hero de peiores. Cõſtat enim achab iu deũ. et herodem fuiſſe proſelitum. dampnabilius aũt eſt in xpiſtiano quodlibet crimẽ ꝙ in proſelito vel iudeo. Dic ergo ſtudeas implere põtificem vt in domio viuas. et in domio moriaris. Verbũ apoſtoli eſt Siue viuim9 ſiue morimur dni ſum9 Vita quidem confeſſorem. cauſa martiꝝ facit. Vbi aũt pſecutio nis cauſa nõ imminet pia in ſeipſum crudelitas et deſiderãdi. vi dem mrij recõpenſet Conqueſtio petri ſup captione regis agrippe. Et rogat archiepm magũtinũ vt ipſe et alij ponat conſiliũ ad ei9 liberati onẽ Epla Cxxx[a]

Reuerendo pri et domio. C. dei gra magũtino archiepo p. bleſen bath. ar. Ualute in auctore ſalutis. Quia quãdoq; in ſcolari b9 caſtris militaui9 ſub eodem doctore ⁊ ex diutina eiuſdẽ hoſpicij co habitatione. ſocialis amicicie iura contraximus. fiducialius vobis ſcribo Exaurſ9 ci modia tepio. noſtra non preſcribit amori. nec apud me mutationẽ veſtri stat9 agnoſcit affectio. Sane poſtq; de ſideratiſſimã faciem veſtram nouiſſime vidi. vos in archiepalis eminentie gradum. diſpenſatio diuina promouit. Dz ſi bene recolo/ꝙ ſolida ſemper apud me fuerut fidei veſtre et amoris ite gritas certus ſum ꝙ honoris aſſũp tio aream ſtatum amicicie veſtre nul lum preiudicium michi faciat Cum itaq; hinc amor audaciam loquen di michi parat. inde vero ad plãctum et genitũ. dolor ſingultuoſus vrgeat violenter. indulge michi ſi in aliquo verbo. ſobrietatis modeſtie. et limites honeſtatis exœdo Ex habũdantia enim cordis os loquit. Nam in amaritudine eſt aia mea/ que totũ hui9 epli curſum michi de doloris atramentario ſubminiſtrat. Quis vero inter cores lacrimas dolorẽ diſſimulet aut ſuppriimat plãct9. vbi dert9 dolet. lamentatur reli gio/genit pplus/nobilitas ãriat? Nõ pt omni merore nõ plangi. qui colitur et fouetur amore coi. de adit coronã capitis nri. et in luctũ verſus eſt chorꝰ noſter Rex nr in furoreio eſt. et occaſione illius in ꝙ plures prouincias huius malicie.

sarcitago deseuit. suo domino patien
ti contabescit et commouetur uni
uersitas. et per compassionem / af
flictio capitis in membra discurrit.
¶ Vir sanguinum⁊ cruente conscie
ntie. dux austrie non est ueritus
in xpristum domini sacrilegas ma
nus iniecre. ℔ pedes calciatos in e
uangelio pacis / ferreis humiliare
compedibus. ¶ Terribilis in iu
dicijs. deus destruat illum in fi
nem. et euellat de tabernaculo su
o. ℔ radicem eius de terra uiuen
tium / pro eo q̄ non est recordatus
facere misericordiam / sed perscu
tus est hominem innocentem ℔ pe
regrinum. adhuc in obsequio crucifixi. ℔ in procuratione reipublice
constitutum. ¶ Cum enim pro
testamēto dei laborcs anxios tole
rasset exhaustis bellicis sudoribꝰ⁊
expensis. ad ꝓpria remeabat ut de
nuo maiꝰ testimoniū redditurꝰ pru
dentiore consilio ℔ felicioribꝰ auspi
cijs. uiam secūde peregrinationis
instrueret Et nunc reges intelligi
te reminiscimini qui iudicatis terrā
si unq̄ ab infantia nascentis eccle
sie aliquis rex praficus. fidelis ino
cens. pegrinꝰ tam sub dolo captꝰ.
tam maliciose detentus. tam crude
liter est uenditus. tam indigne af
flictus. et cum populis suis tam au
dita et detestabili exactione graua
tus Vbi est lex nature? Vbi est e
quitas? Vbi peregrinorum reueren
tia quos etiam xpristi crucifixores
uenerati sunt. dum in agrum figuli
ob peregrinorum sepulturam xpris
ti uenditi pretium transtulerunt?

¶ Porro cum abraham peregrinarē
in terra chanaan. rex abymelech
ei gratiam plene humanitatis exhi
buit iacob apud laban. Moyses a
pud ietro. dauid apud regē achis.
⁊ ceteri patres antiqui nondum ac
ceptis repromissionibus. sed longe
eas aspicientes ℔ confitentes. qui
a essent peregrini et hospites super
terram. Apud barbaricm gentium
multiplex sue peregrinationis sola
cium inuenerunt. et qui cum uendi
dit ⁊ qui emit in sortem inde scan
dalis / et in maledictione fraudis in
dapce reputetur. ut sit cum eis. ip
sorum pecunia in perditionem. Cū
dathan ℔ abyron. terra eos uiuen
tes absorbeat successores inde. fili
os auaricie. seruos mammone. se
men chanan. genimina uiperarum
membra dyaboli. ministros sathana
ne. preambulos antixpristi. ¶ De
uiente in populos istorum tyranni
de. publica mortalitas inualescat.
urbes euacuantur pestilentia et fa
me que supereminent uniuerso or
bi. nec dissimulare possumus. aut
tacere. quod iuxta uerbum aposto
li iam ministerium iniquitatis an
tixpristus operatur. ut reuelctur in
tempore suo. habundat enim iniqui
tas. et refrigescit caritas multorū
Optimus est. qui non est nimis
malus In argumentum illius ad
uentꝰ / filij perditionis / generaliter
mundus in maligno positus est. de
sicut morbus pestilens. ℔ eduli
tas inualescit. Legitur q̄ mors
cum eo est. ℔ faciem eius precc
dit egestas. nobis in germania.

germania hec mala germinat vni uersis. heu heu prīapes aquilonis/ vere ab aq̄lone pandit̄ omne ma lum/sed hoc malū regi nostro bene vtenti cōuertet̄ in bonū ¶Nam iu dex īnocētie de9/faciet in proximo iudicium iniuriā patienti/faciet mise ricordiam dñs xp̄o suo/zelus dñi ex eratuum faciet hoc/¶ scient omēs/ quia sunt reliquie hominī praisti/ dñe in virtute tua letabit̄ rex ¶Jus t9 de angustia sua liberabit̄/cadet aūt impius in laqueū quem tetēdit/ et in verticem ipius iniquitas eius descendet O rubigo aiarum auari cia/o tinea ꝛrdium cupiditas/que sic hoies excæcasti/vt dei et iudicioꝝ ei9 obliti. neq; sue parcēt anime. neq; fame Consumet̄ quidem pe cunia. sed nota proditionis non de lebit̄. Tanti sceleris īmanitas deriuabit̄ ad posteros. et i vngue adamātino hec iniquitas scribet̄/ filij plorationis eterne non de fisca li erario. non de thezauris regali bus hec accipiunt. sed de patrimo nio crucifixi. de sustentatione paupe rum. de viduarum lacrimis/ de substātia religiosoꝝ. de pupillorꝝ a limentis. de votib9 virginū. de cēcia tum vtensilib9. de cruabus. de calia bus consecratis. Quot solidos sibi cōgregant/tot accumulant sibi ma ledictiones. tot interminabiles cru ciat9 sibi. in die ire terribilis thesau rizant Quicquid ad dei cōmus dei venerande ātiquitatis munificē tia erogauit. nūc in explebilis ava ricie hiatus absorbet. vt hereditate possideant scūarum dei/et tot sacri legijs execrabiles fiant/ quot in p̄ tibus occidentalis ecclie prophana tur Exurge igitur hō dei. exurgāt ¶ alij patres cōscripti. quibus dati sunt gladij ācipites in manibus eo rum. sucurrite plage ecclie. arripiat iudicium manus vestra. ¶ euagina to lingue gladio. zelū quem petr9 in ananiā et saphiram. census ecclia stica fraudatores exercuit. i publicos ecclarum predones. et inuasores sa crilegos exercete. ¶Rex illustriss̄im9 cathenis carceralibus et fame torq̄ tur ferrū ptransijt aiam eius. sedet enī in mendicitate et ferro. et nō est q̄ moueatur super ꝗtritione ioseph. pallescit reiunio speciosa facies vic tualib9 interdictis virtusq; morbis in robur aie migratura. et vnans in facie dei. natura sucūbente. mar cescit ¶Si qua ergo in vobis benigni tas. si quod solacium caritatis. si quis respectus ad xp̄istum. si qua viscera miserationis. si qua memo ria iudicioꝝ dei. exoretur in vo bis pie compassionis affectus. Ac cendite ex aduerso. cursumq; tam detestabilis sacrilegij. cohibeat pontificalis auctoritas. ne vestri p̄n cipes malignentur in sancta. ne diuinus occidentales populi dolo ribus intabescant et fletu. ne de manu vestra sanguis innocēt re quiratur. ¶.

¶Instructio monachi vt in pro fessionis sue obseruantia perseueret

¶Epistola centesima tricesima prima. ¶.

Magister p. blesēñ both. archidiacon dilecto ⁊ p̄dilō nepoti suo E. prioꝛi de monasteriolo Salutē in auctoꝛe salutis Si ea q̄ scribo austeꝛa tibi videntur ⁊ dura. tu tñ cum equanimitate sustineas. nā hec oīa dictat exuberans dilectiōis affectio. et ex habūdātia coꝛdis os loquitur. zelo ⁊ sitio salutem tuam in viscerib9 xp̄i Vñ ⁊ huj9 series exhoꝛtatiōis tota emanat de medulla anime. et ex adyte caritatis. Diu obmutui ⁊ silui a bonis. Eram enim apud te tanq̄ vas perditum. q̄si moꝛtuus a coꝛde. utpote qui tuum dedignabaꝛis auuunculum. scripto vel nuncio salutare. utinam ⁊ tu a coꝛde tuo sis moꝛtuus ⁊ vita tua abscondita sit cum xp̄isto in deo. Super senes intelligis. ⁊ sicut apostolus ad thymotheum scribit. ab infantia sacras litteras nosti. q̄ bus te et alios poteris instruere ad salutem. Tu veꝛo abiecto pꝛoficue exercitio militie litteꝛalis. magnatum venaris amicicias. ⁊ ut placeas pꝛincipib9 ambitionis curiarum fluctib9 te inuoluis Poꝛro litteꝛat9 qui se lectione assidua non exercet. quasi domus deserta est. in qua iuxta verbum pꝛophete. pilosi damāt alter ad alterū. ⁊ demones onocentauꝛis occurrūt. Immundus eciam spiritus domū vacantem inuenit. et frequenter ad habitandum in ea. se cum septem spiritus nequioꝛes se. assumit. Propter hoc aut9 honoꝛes. aucam gracie populaꝛis adeas. atq̄ magnatum consilijs. te officiose immiscens. ⁊ hec omnia gentes inquiunt. Displicet michi si vt mundo placeas. deo displicere nō timeas. Qui hominibus placent confusi sunt quoniam deꝰ spꝛeuit eos. Si hominibus inquit apostol9 placerem xp̄isti seruus non essem. Nō potes placere deo et mundo. Qui vult inquit amicus esse huius mundi inimic9 dei constituitur Que enim collatio spūs dei ad spm̄ mūdi? Si aut lucis ad tenebꝛas. sicut xp̄isti ad belial. Si gloꝛiam que ab hoīe est queris. gloꝛiam illi9 qui dat gꝛaciam ⁊ glām p̄dis. verbū xp̄i est. Gloꝛiam ab inuicem queritis ⁊ gloꝛiam que a solo deo est non vultis. Ipe̅ domin9 gloꝛie dicit. Si quera gloꝛiam meam glā mea nichil est. Dicit gloꝛia tua testimoniū q̄scienti e bone/cui nūq̄ cōmunicabit. q̄ cur tu superbie vent9 p campū elatiōis excurrit. vereoꝛ autem ne in eꝛꝛoꝛe tuo te foueant sermones adulatoꝛis. Sunt enim qui te palpant dicentes tibi. Euge euge. ⁊ addunt coꝛ nua peccatoꝛi Isti sunt qui in ypocrisi te salutant. habentes oscula in labijs iaculū in coꝛde. ⁊ in occulta detractione venenū. Dedechype regi q̄nq̄ dictum est. viri tui pacifici seduxerunt te. ⁊ qui te gloꝛificant. in eꝛꝛoꝛem inducunt. utinam coꝛ ꝓiat te iustus in misericoꝛdia. ⁊ increpet te. tuū q̄ caput peccatoꝛis oleum non impinguet. dedisti manū monastice pꝛofessioni. cursum que so tue conuersationis attende. Vide quantum vite tue perdideris. et quē fructū habeas in q̄b9 nūc foꝛsitā erubescis/Vbū ihēremie ē/bonū est

vico cum poꝛtauerit iugum ab ado
lescẽtia sua. sedebit solitariꝰ ꝙ tace
bit/quia leuabit se supꝛa se/ veteꝛ
ne sensu cõtrario ꝙ peruerso leuare
ris te supꝛa te. non humiliter sentiẽs
sed exaltans te ambulans in mag
nis ꝙ mirabilibꝰ supꝛa te. Nam a
primitius adolescẽtie motibus. iu
gum domini qđ acceperas. a tuis
ceruicibꝰ excussisti. relictaq; via qua
ducebat ad ciuitatẽ habitationis.
fcautus es iuuenilis deuia leuita
tis Extraoꝛdinarijs motibꝰ lasci
uie pꝛurientis stimulos. addidit in
disciplinata viuendi libertas. ꝙ im
punitas delinquendi. Cũq; sint p
ni sensus hominis ab adolescentia
in malum. cuiuscam consuetudinis
violentia et licentioꝛ impetus te ra
puit tuũq; obscuraꝝ ꝙ obꝛuens in
tellectum vt cõsentires maliciꝝ. nec
sentires ꝛ quadam assiduitate pec
candi velles eam pꝛecedere. qua
dam emulationꝝ temeraria malig
nantes Ita coꝛ tuũ paulatim negli
gentie sabuerterunt. mens enĩ pau
latim defluit. et animꝰ vsu continu
ato. ad deteriora pꝛolabitur Nauis
equidem sentinam cius aqua gut
tatim influente. latenter ꝙ repente
submergitur Nouimus autem ꝙ
in terra tua multi sunt peruersoꝛes
simplicium. vnde et a malicia habi
tantium in ea multiplicem moꝛum
scoꝛiam contraxisti Erat autem tu
leuabilius nõ arripuisse ꝓpositũ pe
nitẽtie. ꝙ post pñiam retroire. Ille
magni discriminis est ignominiã
seculi sub religionis habitu aꝛcãsse
re impietatẽ sub pietatis obũbꝛacu
lo et antiꝝpm sub xpi vestibꝰ occul
tare. Vtinã nõ gustasses ꝙ suauis
est dominꝰ ꝙ miras eiꝰ expꝛientia di
diasses. Nam si veritas pmmo qꝛ
veritas verũ diat/iugum eiꝰ suaue
est. ꝙ onꝰ eiꝰ leue Quꝛ ãbꝰ? Nõ ser
uus sed filius hujus. s. ꝙ aguntur spũ
dei Isti sũt ꝙ spũ facta carnis moꝛti
ficant quoꝝ membꝛa tẽplũ sũt spũs
scĩ. hui empti sunt pꝛio magno. id ẽ
pꝛioso sanguine xpi poꝛtãtes ꝙ glo
rificãtes eũ in carne sua. Quĩ autẽ
qui moꝛtificationẽ ihu aꝛcãferre de
creuerant in coꝛpoꝛe suo. ꝙ quodam
toꝛrente malicie irruentis impulsu
conuersi sunt in aꝛcũ pꝛauũ facen
tes membꝛa sua arma iniquitatis
peccato ꝙ exsufflato a se spũ dei sul
cepertũt in se spm̃ hui mundi diam
tes anathema ihesu. Quãdoq; in
arbitrio tuo fuit iugum dñi nõ reci
pere. semel aũt susceptũ. nõ licebat
abicere. Deꝰ ergo nũc exigit obla
tũ qui non exegreat offerendũ vo
lũtas in necessitatem trãslata est. ꝙ
vinculo pꝛofessionis artatus. red de
te vota que distixerũt labia tua. de
siderio itaq; desideratẽ te pmanẽ in
ea vocatiõe q̃ vocatꝰ es. ꝓꝰ mẽsuꝝ
regule q̃ mẽsꝰ est tibi deꝰ Quꝛ si eã
custodire nõ potes ipotentia te exau
sat. Odi potes eã implere et nõ vis
superbia te cõdempnat. Odi vero al
leges te ꝙ abbatẽ tuũ/a monastice
legis obseruantia relaxatũ scias ꝙ
licet abbati dispẽsatio credita sit ea
tẽ statuere aut sustinere non pmit
titur que lucrum impediunt caꝛita
tis. Nulli pꝛelato aut subdito vo
luntatem pꝛopꝛiam sequi licet Nõ

ꝙ monachoꝝ legislatoꝛ quasi edicto pꝛecipit generali vt omnes magistꝝ regulꝫ sequatur et ab hac lege nec abbas nec pꝛe excipitur Vbi est obedientie cautio quꝫ emisisti ? Vbi pfessio cui manꝰ dedisti ? Vbi est quod in regula vestra dicatur vt omni obedientia monachꝰ se maiꝛi sbiciat ? Verbꝰ apostoli petri est Castificantes inquit coꝛda vestra in obediẽtia caritatis vt sc̃z subiectꝰ voto alacri obediat et affõe filiali paternã reuerentiã semp pꝛe oculis habẽs nllis artata limitibꝰ se curẽti desiderio in latitudinẽ caritatis infundat ¶ Qꝛ si pꝛelatus iniungat que saluti anime obmulitant ꝙ pꝛecepto dñi aduersentur cõsiliꝰ in expedito est vt beati petri sentẽtia obseruetur deo inquit magis obedire opoꝛtet ꝙm hoibus Et hoc exẽplo samuelis eliatur Si peccauerit in quit vir in virꝰ poterit illi propiatus esse deꝰ Si aũt quis in deꝰ peccauerit/quis oꝛabit pꝛo eo ? Quicũq ergo tibi pꝛelatus iniũxerit quod aĩe saluti non obuiet sic illud amplecti debes ac si deus ipse pꝛecepisset Nam ¶ si eã impossibilia iniungantur/iuxta regule tenoꝛẽ ꝙfidẽs de adiutoꝛio dei ex caritate obedias ¶ Ad pꝛelatos loquens dñs dicit Qui vos spernit me spernit ꝙ qui vos audit me audit Beatus qꝫ bñdictus pꝛotestatur deo impẽdi obediẽtiã quꝫ maioꝛibus exhibetur Pernicioſũ est suũ qualiteꝛcũqꝫ scãdalizare pꝛelatũ Nam si super scandalo pusillorꝝ terribilẽ penã statuit deus quid erit de scandalo pꝛelatꝰ ũ ? Nane in oibus que a pꝛelato iubentur generaliter damnabilis est contẽptus Et sicut caritas ꝙmẽdat obedientie meritũ ꝙ rebellio accumulat inobedientie malũ Species contumacie est de modo mandati inqrẽ hesitãs discernere aut differre In contractu enĩ obediẽtie nõ habet disputatio aut disceptatio locũ Nam si in discussionẽ seu suspitionem ea que tibi sunt mandata deduxeris ad lignũ sacẽtie boni ꝙ mali manũ pꝛeuaricationis extendis Nimis delicata est hec obedientia transiens in deliberatiuũ genꝰ cause non est hoc in auditu auris obedientie non est hec regularis obedientia sine moꝛa sed astuta tergiuersatrix ¶ aperta superbia Si aũt vite nequioꝛis est abbas ei tamen exactate obedire opoꝛtet Scriptũ est enĩ Que dicũt facite ꝙ que aũt facũt nolite facere Contemptũ igitur super omnia cauc Nam ꝙ si dominus quãdoqꝫ pꝛo peccatoꝛibus ꝙ transgꝛessoꝛibus testimonio pꝛophete rogauerit ne pereant licet pꝛo crucifixoꝛibꝰ suis oꝛauerit/licet ecclesia oꝛet pꝛo schismaticis ꝙ iudeis nec deũ tamen nec ecclesiã pꝛo contemptoꝛibus vnq̃ intercessisse pꝛeces super contumacia tamen ¶ contemptu sanctoꝛũ patrũ pꝛudentia dispensauit ꝙ contra inobedientie malũ pꝛopositã est transgressoꝛibus penitẽtie medicina Gracias autem ago deo/quia sicut ex quoꝝdam relatione audiui de licta iuuentutis tue ꝙ honoꝛis ambitiosi nundinas/a p̃mo vite matutinis limiꝫ

salutasti longiq; temporis iacturam fructuoso penitentie compendio rece rnisti. Nūc autem verbum illud sapientie tue sinu memorie nō evadat/ fili de indulto et propiciato peccato. semper sis sollicitus. ¶ Dicunt enim plerique qui ad profectum penitentie sibi sufficere credunt q; a sua turpitudine desiterunt / nec revolunt excessus veteres. quasi spacio temporis cuanuerint. et sola oblivione credunt se cum domino ad plenum de suis iniquitatibus transegisse. In persona huius penitentis iob ad dominum loquens dicit. Dignasti quasi in sacculo peccata mea. Et moyses in deutronomio. Nonne hec condita sunt apud te et signata in thesauris tuis? Non tam facile sine fletu et gemitu et mordis acerbo dolore sanantur que valuerunt in medullis precordiorum. nec leuiter culpa remittitur / nisi cum quantitate peccati humilitas penitentie compensetur. ¶ Michi ergo ad votorum plenitudinem credit / q; elationis fastus et ambitionis hiatus/ sub modestie censura cohibueris. Recolo enim te olim causari et arguere deum q; nullum de tribu nostra erigebat in cathedram seniorum. Quicquid autem nunc desideres deus omnem intellectum meum et tuum in sue obsequiū seruitutis humiliet et captiuet Tu vero frequēter ex ipsi9 pape qui nunc sedet ac plerisq; cardinalibus ei9 q̄ in dieb9 meis legatione functi sūt. fratris eaū mei et abbatis sancti dyonisij. aliorūq; magnatū qui in terra sūt. relatione cognoscere potuisti/ q; cū in sicilia essem sigillarius et doctor regis wilhelmi. sed tunc pueri. atq; p9 reginā et panormitanū electum. dispositio regni satis ad meū penderet arbitriū. quidā mei emuli machinantes me a familiaritate regis excludere. pauauerunt vt ecca neapolitana. me in archiepm eligeret/ ac p maiores capli ordinationē meam. cui decreto et voto vnanimi postularet. vocatus aūt non iuuocatus et tract9 multipliciter. non cōsensi. Epātus quoq; rotffenesi bis michi oblat9 est. oblatū q; tenui. et honorē ex onere metiens. mot9 ambitiosos ad sobrios mediocritatis terminos limitaui Amātissime nepos vtinā modestia vestra nota sit omnibus hominib9. dñs ppe est. ppe est vt veniat dies tui. Et vt vtar testimonio salomonis. Cito et horrendē fiet iudiciū hijs qui pōsunt/ horrēdum quippe ē inardere in man9 dñi dei viuētis accumulate sibi peccata duplicia. flāmas gehēnales pro iniquitatib9 inarrare alienis. propterea tutius reputaui latere et fumare sub modio. q̄ ascendere sup candelabrū. measq; tenebras. oculis intuentibus alior. In diuicijs eni mea lux esset obscuritas et nox illuminatio mea in delicijs meis. Multorum siquidem turpitudo latuit / donec honoris assumptio palpebras vulgaris fame aperiens. in publicam deduxit noticiam. qd status humilior occultabat. Nam dignitas indignos ostendit. Adde eāam q; multorum dominatio. est eorum

dampnatio Quot enim paupertas ad celū pmouet· tot cū dignitatib9 suis infern9 absorbet· Caue igitur ne absorbeat te profūdum· neq; vt great sup te pute9 os suū Vides tu e mortis incert9 est· senes q; pauter & iuuenes· mors amara inuoluit· Quid faces cū te a caroz tuoz consortio· resolutiois humane cōditio separabit? Cū igitur nigrescere & horrescere cepit nox eterna· cum extra diem te traxerit impor tun9 et crudelis exactor· p irremeabiles semitas tenebraz· vt te in illud īmane & horrendū chaos in regionem mortis eterne p̄cipitet? Qualiter tibi erit cū ab ecclia scoz perpetua exclusione p̄sus/ videbis filium dei suis militib9 donatiua glorie largiētē· tibi cetere ad miserie cumulū alliene plenitudinē voluptatis? O q̄ lugubre erit videre & plere deū atq; ante sui saluatoris pie aspectum? Vbi tūc erūt aiosi tates & delitie tue· te quib9 sola remāsit reor datio· in tui accusationē & obligatio in tormētum? Tota hois mi sera substātia deuorabitur ī extinguibilib9 flāmis· nec erit supplicioz modus vel ītermissio siue finis Nā ibi finis semp incipiet/ mors nō morietur/ nec defect9 defīet/ vt cōpnati hois conditio· semp ī doloris materiam· & mortis eterne pabulum reddiuet Rme hec recole· hec loq̄re & exhortare teq; fratrib9 tuis amabilē & imitabilē exhibens· eos ad vite brauiū coz̄ deo· in iustitia & sctitate p̄cede Cori pulmētū tibi & qui tecum sunt filijs xp̄i Di

uero coloq̄ntidas sapiat exhortatio min9 blanda· farinā patientie et deuotionis helyzeus apponat Quia vero nulla te salutatioē a longo tē poze visitauit· in campū oratois se latius effudit affectio/ vt leāz inc̄ aurē tuā caritatem· plixioz epistola recōpenset·

Noui abbatis fructuosa īstructio

Epla C·xxxij·

Dilecto nepoti suo E· dei gratia Abbati scī launomari Ha gister· p· blesēn batho· archiē Salutem Licet testimonio iheronimi nescio q̄d latētis energie viua vox habeat· & efficaciоz sit vox viua q̄ scripta Illi tamē qui virtutem caritatis expuūtur/ certi sūt q̄ p̄stātioz est p̄sentia spirit9 q̄ orpis· & q̄to spūs est pe diligentis potioz tāto presentia eius dignioz est orpali Nā si copula carnis effiat vt sint duo in carne vna· q̄to fortiz9 duos vnit amoris ꝑpago & vnitas spūs in vinculo pacis? Anima est potioz pes mei· si aīa tua nō dissideret· nichil duaz aiaruū idem volentiū p̄iudicat vnitati In hac tū vnioē nō solum anime· sed corpa federātur/ cū possum de nepote meo dicere· os meum & caro mea· Gloriоr de tua gloria letor de tuoz letitia vtrum tamen expediat tibi letari tu videris· Obsecro te per viscera misericordie xp̄i vt attendas periculum huius sedis· & volens illud verbum salomonis qua horrende & ato in

diaū hȳs qui p̄sunt fiet. Miserere
animę tuę placens deo Bonas fac
vias tuas. & studia tua. letentur q̄
te diligunt / q̄ sis seruus fidelis &
p̄udens. quem constituit domin9
super familiam suam. Qto maior
es. humilia te in omnibus. Audi
humilem et terribilem xp̄istum.
Qui maior est vestrum fiat sicut iu
nior. p̄incipem te constituerunt fra
tres tui. esto quasi vn9 ex illis Be
nedict9. basilius/arseniꝰ. duo ma
charij. multiq̄ alij magistri religi
onis idipsum sentiunt / votum sali
ęt religiosę p̄fessionis acceptum
semel. nulla occasione postea irri
tandum. Di monachorum elec
tio et non ambitio. sicut michi scrip
sisti. scit te fratrum tuorum p̄inci
pem. non tamen abstulit esse fratrē
Di iugum tonum portasti hactenꝰ
illud āmodo p̄cenaus feras. et vi
uas regulariter inter eos. quos ad
formam vite regularis informas.
Alioquin notaberis illo euangelij
verbo. Alligant onera grauia et
importabilia et imponunt in hume
ros hominū. digito autem suo no
lunt ea mouere. Tu siquidem le
gislatoris edicto firmatur / vt que
docęs tuis discipulis esse contraria
tuis factis. iudicęs non agenda/vt
de magnis maximisq̄ p̄ceptis do
mini taceam. si iuxta constitutionē
euangelij mandatum legis vel mo
dicum solueris et docueris sic homi
nes. in regno cęlorum modicus e
ris / nulla electio sicut iam tetigi.
nulla p̄latio te absoluit ab illa vo
tiua promissione / nec potestas illa
tibi cōmissa. vota promissionis e
uacuat que distinxerunt labia tua.
In legibus tuis quarum quan
docq̄ fuisti auditor. Verbū impera
toris est. Et si legibus soluti sim9 /
legibus tamen viuere volum9. Et
illud rodicis. digna vox maiestate
regnantis se legibus alligatum p̄n
cipem profiteri. Te honore assump
tus a professione non exemit. sed
ad eius obseruantiam fortius alli
gauit. Qui satis eras tuis exęssi
bus oneratus. iuxta verbum salo
monis alligasti tibi peccata duplici
a. Subditi te honorant. sed plus
onerant p̄us ergo custodi teipsum /
vt securius p̄oaures custodiam ali
orum. Cōmissa est tibi villicatio
grauis. villicationis huius ratio
nē exactissime requiret terribilis i iu
dicijs suis Teste aūt gregorio p̄la
t9 tot coronas sibi multiplicat/quot
deo aias lucrifacit Prelati etiā sci
te debēt q̄ si quersa perpetrant. tot
mortib9 digni sūt. q̄t ad subditos.
sue p̄ditionis exēpla trāsmittūt A
te igitur p̄us & deinceps a subiectis
explātare studeas dissolutionū p̄pa
gines veternosas/quas isolētie mā
lōga ipunitas radicare p̄misit Om
ni diligētia custodi cor tuū. vt exem
plo sis alijs/& liber9 auferas scāda
la de regno dei q̄d intra vos ē. nec
in aīe tue discrimē reseruesh oc offi
cū angelus messorib9 q̄b9 hoc mīste
riū i die tremēda cęlesti dispēsatioē
debeē Done igiē in aīmo tuo. q̄ tui
monasterij nouus fūdator acceptus
scīs q̄ laudabili9 ē iformadē corrup
ta q̄ formare iformia Ideoq̄ tuoꝝ

antecessorū lapsorum habeas non cogites. In omnibus enim tibi maturiore consilio vtendum est q vigilantiore cautela Eorū simplicitas aut potius negligētia ꝟ ruina quotundam/aīaꝝ speciosorem te faciat Mittas manum ad fortia/et scias quia dissoluta est omnis domus in qua nō impat disciplina Teste btō greg. Ars aīaꝝ est regimē aīarum Alias aūt nō potes regere/nisi disciplina mediāte. vt sit iustitia q iudiciū prepatio sedis tue/flagella filios tuos: et sapiētie testimonio/aīam eorum aīas liberabis. In oī tamen exercitio disciplīe/misericordia primas ptes obtineat: vt qđ vigor exasperauit verbo aut verbere/pia mā suetudo remulceat. Nō sis pronus ad iracūdiā. nō impetuosus ad ꝙtumeliā. nō preceps ad sententiā. nō vehemēs ad vindictā. verba q opa tua predictet caritas/ꝟ īformet affectio/nec attēdas quid tibi sit vtile ꝫ quod multis Caritas enim que sua sunt nō querit/nec vtilitates tuas procurabis efficaciꝰ ꝑ si ꝙmoditati ꝟ saluti fraterne/tua diligētia impēdatur Nō sis fastuosus in vultu. nō vultuosꝰ in verbis. nō in minimis exasperās. nō supfluus i victu. nō in equis vel familia elatior. nō notabilis i vestitu. Dilectꝰ deo eris ꝟ hoīb⁹/si cōscientiā tuam et actus tuos/cōi cautela seruaueris. Emulare caristmata meliora/ nō familiaritatē principū. nō populares aure gratiā. non laudis alienę stipēdia. ꝫ thesaurū conscientie bone in abiectiōe tui et xpi caritate fundate

Non potes autem vere esse humilis/si credis palponibus/si propriā excellentiam non contempnis. Di vero altior ꝑ melior esse appetis: non prenuū/sed preapiatum expectabis. disperdat dominus vniuersa labia dolosa ꝟ linguam eorum magniloquam/qui dicunt tibi euge euge Te ipsū de te cōsule/respue blandimēta/adulationib⁹ aures claude Qui te beatificāt in errorem inducūt Di noueris te esse qualem laus aliena depingit: nō tibi/sed deo assenbe cū apostolo dicēs Gratia dei sū id qđ sum Quid enī habes qđ nō accepisti? Di autē accepisti/quare gloriis quasi nō acceperis? Ac si aplūs dicat Dia que habes/a deo accepisti/de hijs ergo nō in te: ꝫ in dño gloriet. Cōsilio āt eiusdē apli/pba opus tuū: q sic habebis glām in tripso/q nō in altero. aut quod secuꝰ est/nec in te nec in altero/sed in deo Nimis quidē periculosū est/ gloriā suā aliene lingue cōmittere/ꝟ ad arbitriū palpantis aut blandiētis/laudē optinere vel pdere In dño laudetur anima tua audiāt māsueti q letētur Sit laus tua in exitu tuo: vt te laudēt in pauperis opera tua/quando erit vnicuiq; laus a deo Omnia cū consilio fac castoꝝ enim consiliorū mater sapientia in libro sui nominis dicit. Ego in cōsilijs habito: q interfum cogitationibus eruditis Probatos autem in religione/ teꝝ habeas in consilio. in obsequio. in contubernio. tue custodes honestatis ꝟ testes. Diligat autem alios dignitate

pcellis· sic vite meritis anteceds· Et qz min9 forta\ss/e ponder\z/ apud te habet exhortatio mea· arca istruendi abbatis officiū pono ipā beati gregorij verba· Tanto inquit debet transcendere opa subditorz actio prelati quātum distare solet a grege vita pastoris· Et subiūgit· Sit ergo cogitatione mūd9· actione p\z/apuus· discretus in consilio· fructuosus in verbo· singulis compassione pxim9/ p\z/ cunctis ztemplatione suspensus· cū agentib9 p humilitatem soa9· p iustitiae vero zelum· cōtra delinquētes erect9· interiorz autem· exteriorz sollicitudine non minuens· dispensationem exteriorz interioꝛ\z/ prouidentia non relinquens Veniz abbas· dicit idem gregorius In omnib9· xpisti vitam studeat imitari· Apostolo enim teste· Qui dicit se manere in xpisto· debet et ipse ambulare· propterea idem apostolus de se dicit· Imitatores dei estote sicut z ego xpi· z vt forma regule spūalis exprimaz· iugiter in corde habeat/ vbū illud apostoli· Apparuit gracia saluatoris nostri dei· oibus hominibus erudiens nos vt abnegantes impietatē z secularia desideria· sobrie z pie· z iuste viuam9 in hoc seculo· pcedat abnegatio impietatis vel desideriz secularz· vt viuas pie/ sobrie z iuste/ pie ad deum· iuste ad proximū· sobrie ad teipsum· pietas quidem testimonio beati augustini consistit in fide vel spe· z caritate· Justitia vero naturalis est· vt non velis alijs facere· quod tibi fieri nolis· z alijs facias quod tibi fieri velis Ad sobrietatem verū ptinet moderatio vsus nēcitati satisfaciens· nō seruiens voluptati Te honore assumpt9 ad subditorz custodiam obligauit· Audi salomonem· fili mi sposp\o/ndisti amico tuo defixisti apud extraneū manū tuā· illaqueat9 es verbis oris tui et captus es sermonib9 tuis fac ergo qđ dico tibi fili mi· deacute festina· suscita amicum tuum· ne dederis somnū oculis tuis· vel tue palpebre ne dormitēt· Juxta expositionē gregorij apud extraneū manū suam defigere est aiam aīe aliene/ quam pri⁹ nō habuerat in pcuriū tue ꝗuersationis accipere· Cōmissos itaqz tibi salutarib9 monitis exacuate iuuenis / vt a peccati torpore surgentes· in sanctis cogitationib9 vel operib9 exaudantes· de breui et transitorio labore· manipulos referant exultationis eterne· Ille autem q̄ te ad hoc officium vocari permisit· sic te vocauerit vt non repellat· sic te honorauerit vt non humiliet· sic exaltauerit vt non confundat· non deiāat vel allidat ¶ Exalsatio a residentia sar\es/ beriē ecīe

Epla Cxxxiij^{a}·

Dilectis dominis fratrib9 et amicis· R· decano z capitulo Sar\es/ beriē eccl\es/ie· Petrus ble\n/sis bathoniē archyd· Salutē et in iudicando prudētiam ¶ Miror q̄ pro prebenda quinqz marcarum me vrgetis ad residētia faciēda Sa\p/ientes q̄ p viatico vsqz sar\es/beriē tota michi p̄benda nō sufficeret q̄ si

insufficiens est ad viam · multoma gis ad residẽtiam / sed capitis potiꝰ questum ex absentia mea q̃ ex pre sentia mea fructũ · Vbiq; terraꝝ in oi ecclesia paratur debilibꝰ q̃ infir mus · vel qui alias facultatẽ residẽ di non habent Vos autem penã in eos statuitis · quos ipsa impossibili tas a penali obligatione absoluit · penam siquidẽ non impotentia vel defectus · sed solius cõtumacie odiũ introduxit · ¶ Nostroꝝ presulum os mundi q̃ iocelini constitutio in eos qui prebendas habent diuites ĩtoꝛ quetur / qui de obuentionibus eaꝝ possunt domos edificare satisberien ses et ea que ad residentiã necessari a sunt de facili procurare · ¶ Dicat cã decretũ theleſphori pape · de adiec tione septime septimane · usus cõtra rius aboleuit · sic ymo fortius con stitutionẽ predictoꝝ pontificũ con suetudo vtentium in contrariũ · peni tus abrogauit · Cũ itaq; michi p̃ scisa sit residendi facultas · que mi chi culpa infligit hanc penã · q̃ quia non facio quod michi impossibile ẽ debeam prebende mee perdere qui tam partẽ ? Tolerabilius est consti tutione hac · pharaonis imperium · nam cũ tota egiptus fisco applicare quintã partẽ suarum possessionũ re gis edicto publico vrgeretur · sacer dotes ¶ leuite · legis illiꝰ onera nõ senserunt · ¶ Nũquid vultis q̃ aliaꝝ ecclesiarũ redditus hic expendam ? ¶ Hoc michi sangrense consiliũ inter dicit / cuiꝰ auctoritate vbi porcina bo na vrgio · conuersatio mea debet esse frequentioꝛ · et pauperũ cotidia na subuentio / paratẽ ergo domini mei et amici fratri vestro / quẽ a ne cessitate residentie ipsa impossibili tas eximit · Qđ enĩ non possũ · nõ debeo · quod indebitũ est · iniuste exi goꝛ · q̃ ideo ab hac iniusta exactione legatũ appello

¶ Optima exhortatio ad abbatẽ cõuentũ blesen · Epla C · xxxiiij

¶ Reuerẽdo patri q̃ domino wil helmo dei gracia electo sanc te marie blesenſ ¶ Duus petrus ble senſ bathonien archidyacon9 · ¶ Da lutẽ in eo q̃ in electis suis mittit ea dicere // Electus estis a vestris fra tribꝰ in abbatẽ / propterea in vobis magnificor misericordiã saluatoꝛis si tamen misericordia est · q̃ non po tius quedã probatio / vt questus ho noris quãdoq; transeat in querelam Erat longe securius vocasse q̃ preesse · ¶ Verumtamen valde est · si sic presis vt prosis // Carissime mi pa ter dum in minore officio ministra bas / sepe fuisti tibiipsi scandalo · fre quenter tedio · semperq; periculo · ¶ Nunc autẽ super candelabrũ consti tutus · intrasti arenã euentus anci pitis ¶ Nam si possessionũ sollicitudiẽs si animaꝝ discrimina pensas fortis sunt pugne / intus timores ¶ Iuxta vbũ salomonis ĩmisisti te in turbã et alligasti tibi pecca duplicia · Ideo pleriq; volunt latere sub modio / et intra conscientie fines / claudunt in teriores gracie bonum / fouentes in sinu memorie verbũ illud prophe ticum · ¶ Decretũ meũ michi secretũ meũ michi Et nũc p̃ amantissime ĩ

ria distrahi te oportet · pro alijs
molere · sollicitari cū martha postpo
nere vnū illud necessarium et trāsi
re de marie otio ad quēdam aīe la
borīosum Vero non sic exteriora te
sollicitudo rapiat · vt aīam tuam p
qua xp̄us mortuus est · curarū secula
rium abyssus absorbeat Quandam
itaq; interiorem solitudinem semp
tibi arcāu feras · vt in se collectus ani
mus ad exteriora non defluat / nec
attendat quod appareat foris · aut
quod exterius sonat · Inter multos
eris tecum sanctus de illorū numero ·
quos beatus iob insinuat dicens Hij
sunt qui edificant sibi solitudines ·
vt vocem exactoris non audiant ·
Dic ergo ministres vt non vitupe
retur ministerium tuū · vt seruū sin
gulorū te reputes cum sis dominus
omniū · Dic in te contēplatiua q ac
tiua vices suas alternent · vt nullū
temp9 habeas feriatum · melior est
spūs ex̄ercitatus ad modicum prodest pietas autē
valet ad omnia habens promissio
nem vite que nūc est pariter et futu
re · Emulare igitur carismata meli
ora · Caro enim et sanguis regnū
dei non possidebunt · Caro non pro
dest quicq̄ · Fructus aūt spūs sunt ca
ritas · gaudium / pax / patientia · lon
ganimitas · fides · modestia · māsue
tudo · continētia · castitas · Bonū ē
sollicitari cum martha · sed quietius
est sedere ad pedes ihesu cum mari
a · prouidere dīm in conspectu suo
semp vacare et videre q̄ suauis est
dominus · ¶ Postq̄ ergo dispositis
ea q̄ necessitas fēna deposcit ·
descēde in ortos aromatum · vt pas
cas delicijs spiritualibus · et gratis
sima colligas lilia gaudiorū · Cū
vero animā tuā resolueris ad que
te · nullus ēq̄so dilectam exāret · donec
ipsa velit · nec sustineas vt quis te
pro ppere ab amplexibus rachelis ·
et ab vberibus sancte voluptatis a
uellat · Dās q; sancte regule pro
fessores si se secularibus negocijs ac
tuose inuoluūt · magna spūalis exer
citij dispendia patiūtur · Nauis et
si licet inter procellosos turbines sta
tim non peat · tetum tamen suarū
iacturam sustinet vt in portum vacu
a inanisq; perueniat Elegerunt te
fratres tui · esto in illis quasi vnus
ex illis · Edifica eos verbo / actu ·
vultu · habitu · q incessu Dic te ama
bilem exhibeas et inmutabilem · vt
tota conuersatio tua edificet alios
ad salutem · Age quod non solum
tibi expedit sed quod multis · Nū
q̄ singulariter viuas · non habeas
vt vulpes foueam · nā vt volucres
nidum · non loculos sicut iudas · ¶
A primitiuis motibus adolescen
tie mee · noui pater venerabilis mo
res tuos · tedolentes mansuetudi
nem · sociales ad conuictum · humi
litate conditos · et ad omnem com
positos honestatem · ¶ Vulgare ē
q̄ honores mutant / aut potius ma
strant mores Administratio quo sa
pūs · nūq̄ ab illa morum nobilitā
te degeneret · nulla elationis / nulla
gloriе titillatio / de tua promotione
obrepat · Di gloriari oportet de tu
is infirmitatibus gloriens / vt inha
bitet in te virtus xp̄i · Di enim ad

onus infirmū. si minus ydoneū. mi
nusq; dignū te reputes. ipsa tui ab
iectio gualescet ad grām/exuberabit
ad fructū. accumulabitur ad coronā
Ipse dñs glorie dicit. Si ego que
ro gloriā meam. gloria mea nichil
est. Gloriā inquit abinuicem queri
tis. et glām que a solo deo est non
vultis/non nobis dñe non nobis ꝙ
nomini tuo da glām. Tu vero pa
ter si ideo gloriaris non eris insipi
ens. vt qui gloriatur in dño glorie
tur Illā vero glām que est testimo
nium conscientie tue. deo q non tibi
ascribe Nam vt verbo apli vtar.
Quid habes qđ non accepisti? Si
ergo te ad vocem demulcentium tu
as aures aura fauorabilis afflaue
rit/sit in ore q corde tuo verbū illud
apostoli. Gratia dei sū id qđ sum
Nichil est qđ diuine maiestati fami
liarius atq; ꝓfidenaus assistat. q gra
tius. ꝙ vera humilitas. Ipse auctor
uniuersitatis. se corde humilem cō
fitetur ꝙ mutem. Igitur non veniat
tibi pes superbie. sed quanto maior
es. humilia te. in omnib9. ꝙ admi
nistrationē hanc on9 reputa/non ho
norem. omnēq; motum supbie pru
rientis. verbo illo salomonis exstir
pa/ potentes potēter tormenta tole
rabunt/atq; cito ꝙ horrende iudiciū
fiet hijs qui presūt Cogita semper
quia requiret a te dñs de oīb9 su
is exactissimam rationem. propter
hoc irritauit impius deum. dixit e
nim in corde suo non requiret Deꝰ
autem p malachiam dicit. Ecce ego
quicā oues meas de manu pastoris
dñs dicit requiram Impius dixit nō
requiret. Cuius putas offerēdo pre
ualebit? Verbū prophete ysaye ē.
Iurauit dominus exercituū dicens.
Si non vt putaui ita erit. et quo
modo mēte tractaui sic eueniet. No
lite queso emulari in malignantib9
Sunt enim abbates querentes po
tius que sua sunt. ꝙ que ihesu xpi
A fructibus eorum cognoscetis eos
Hij animarū cura omnino post ha
bita. sūmā sui officij reputant. si in
suam et suorū ꝓuidem. possessiones
ecclie suc. p fas nephasq; culturas q
edificijs magnificent/q dilatent A
nimarū vero curam quem a spiritu
timoris cōcepcant fructum salutis ꝙ
si abesum. ꝓuidose procurant. vt e
is mento aptetur verbū prophete di
centis Dereuerunt pregnātes gala
at. ad dilatandum terminos suos
Hij sunt quos agitat spiritus hui9
mundi. spiritus vertiginis ꝙ erro
ris. Melius tibi est domū tuam au
gere moribus. ꝙ possessionibus.
Melius est celum implere ꝙ hereu
um. et hec facere potes et illa non
omittere. Veternosas autem vidu
arum propagines que ex quorūdam
excessorum tuorum negligentia pul
lularunt. succide maturius vitula
mina. que nunꝙ fructificant suran
lis insecisionis sua prepediant incre
menta. fac omnia preeunte consili
o. non tamen credas omni spiritu
i. sed prius proba vtrum ex deo sit
Semper autem potius de orati
one ꝙ de prudentia tua. de deo cō
tum. et non de principum familia
ritate cōfidas. quia maledict9 qui cō
fidit in homine. q iuxta sententiam

sapientis·nomen dñi plurima fortitudo ¶ Scribitis aũt vos ex ẓtinua versuti hostis astucia·graues molestias sustinere· ideoq; vobis necessaria esse sacre scripture suffragia· quius lectio frequẽs conatus hostiles euacuet / atq; turbines estuantium temptationũ· quadã grãde serenitate trãquillet/propterea libẽ vestrũ tũ instantia repetitis/ quem vnũ ex quatuor appellatis· ¶ Dico quia sine temptationibus vix horã dimidia·claustralis vita trãsigitur·vnde ¶ milicia regularis· arma spũalia exigit·de quib9 apostol9 ad corinth9 scribens dicit· Arma militie nostre nõ carnalia·sed potentia deo ad destructionẽ munitionum·destruentes omnẽ altitudinem extollentẽ se aduersus scientiã dei·captiuantes omnẽ intellectum in obsequiũ xpi Dacra itaq; lectio vobis necessaria est· Ipsa enĩ est mensa tabernaculi que ad aquilonẽ· vnde panditur omne malũ posita est· Qd̃ ps insinuans dicit·Posuisti in cõspectu meo mensam aduersus eos qui tribulãt me De mensa hac ꝛ spũalibus armis loquitur ysayas Pone inquit mensam·cõtemplare in specula· surgite pncipes·¶ arripite gladiũ· Dacra lectio ab9 est·qz teste veritate· Non in solo pane viuit hõ· ꝫ in oi verbo qd̃ procedit de ore dei/p hũc ábũ spiram9 et viuimus· verba inquit dñs que ego loquor· spũs et vita sunt· Certe solo sacri eloquij testimonio xps cõtra oẽs dyaboli tẽptationes vsus ẽ in deserto Si ergo ꝙsistãt aduersus vos castra· scuto bone voluntatis armate vos· ꝛ gladio spũs qd̃ est verbũ dei ¶ Hec quidẽ exhortationis cãpus latissime patet· ꝫ iruẽs occupationũ necessitas·ꝛ succingẽs eplãz ad ꝙpendiũ·ad alia me tetorquet Filios autẽ obedientie vestre fratres ꝛ dños meos rogo in visceribꝰ xpi et in caritate nõ ficta/ꝫ sentire in se·qd̃ ꝛ in xpõ ihu·vt sicut p nobis exinanuit se·formã serui accipiens·sic se p xpõ humiliẽt·in obsequiũ seruitutis·Exhibeant corpꝰ suũ hostiã viuam·scãm· placentem deo·vt tota eorũ sensualitas a cõne absorta· spiritui subiugatur ad seruiendũ deo viuenti· Sensualitas est mulier ad quam dicitur Et ad virũ erit cõuersio tua Tota itaq; ratio humiliet·totꝰ intellectꝰ captiuet in obsequiũ xpi Indixistis pprie carni bellũ·cõtendẽtes nõ esse qd̃ estis·et recipientes fortiter qd̃ in pma origine pdidistis·vt capiatis p violentiam regnũ celorũ·et intrudatis vos i hereditatẽ seõrũ Cũ samaritana teligistis ydriã ꝙpiscẽdo·ꝛ i vob̃ spũalẽ vrãm iericho destruxistis Scriptũ est ãt ¶ Maledictꝰ q̃ reedificat iherico Tu igitur kñie frater q̃ dedisti legi aplice manũ·q̃ manũ tuã misisti ad fortia· vtere cõsilio sapientis/ ꝛ incipe in cõpedes obedientie pedẽ tuum/nec accidieꝛ a vinculis eiꝰ Pretiosas quia vir obediens testimonio sapientie loquitur victorias· dum de dyabolo per obedientie bonum· de mundo ac de seipso triumphat in xpisto Dine omni delectu·sine omni exceptione· faciat regule professor quod iniungitur sibi Quid pro

vel quale. vel ꝙtum sit qđ inuigilẽ nõ discernat Quoꝺn ꝑsumit come dere de ligno sciẽtie boni et mali Cẽsura enĩ discretionis est penes pa trẽ spũalem q̃ oĩa dijudicat/ipe ãt a nemine iudicat Nichil ergo dis cernat Dic i discret9 vt itelligat/sic stult9 vt sapiat/nec reputet iniuno sũ. si qñ correctioẽ contristeꝫ aut verbere. q̃ ꝑ inanẽ letiã imoderati us frequẽter se vrolit exæssisse Om nis disciplina in ꝑnti amara est. ꝛ in futurum fruit paciissimũ iustice fructũ/lẽtescens in via dñi/a pasto re suo durius ĩcepti sustinet. ster voribus eĩ boũ lapidand9 est piger Quu ergo spũ dei deuatur ãi eq̃ nimitate sustinet vrũpiẽte ma gistrũ. et si dura sũt ei q̃ audit. repu tet se durioeib9 esse dignũ Et nos quidem dilectissimi. segregauit de9 in hereditatẽ sibi. vt letetur i boni tate electoꝝ suoꝝ ãi hereditate su a. si tñ non accepistis iteꝝ spm̃ hu ius mũdi Ponite igit corda vestra sup vias vestras. ne sitis terra ꝓxi ma maledictioni. quã ꝓcliet dñs spũ oris sui Hecole qz nõ solũmodo arboe que fruct9 malos facit. ꝛ ei am arboe q̃ fruct9 bonos non facit excidetur et in ignẽ mittetur Secu ris q̃dem posita est ad radicẽ. ꝛ ar boe siue ad austrũ siue ad aq̃lonẽ ceciderit ibi erit Judicabit enĩ dñs fines terre et hoiem in suis opib9 õprehẽdet Dum fuistis in seculo nullã õtra vos inuidiã hostis anti quus exercuit. nõ enĩ eos ipugnat quos esse suos ex opeꝝ testimonio putat Nunc autem quia videt ꝑ dã sua in xpisti templa immutari ꝑ amissam ꝓdã quasi leo rugi ens circuit. et ad omnes nocẽdi ar tes anxius explorato. suas ꝟsus as circũdat. Quẽ vero de statu consciẽtie bone subito ꝓcipitare non potest/quibusdam ymaginati onibus fantasticis. latenter obre pentibus/paulatim solliatat Nam iuxta verbum beati iob lapides ex cauant aque. et mons cadens de fluit. saxumq̃ transfertur de loco suo. et alluuione paulatim terra cõ sumitur/quia fortitudinem mentis emolliunt. ꝛ subuertunt temptati ones occulte Anima vero a funda mento virtutis auulsa. corruit in peccatum. Apponens itaq̃ iniqui tatem multiplicat immissiones ꝑ angelos malos. ꝛ sic de arce depo sito tanq̃ de loco eminentiore con fligendo insurgẽs. de misero ꝛ de cepto. triũphum reportat ignobilẽ Hic ꝑ illecebras huius vite miseri elongantur a deo. dicentes Ana thema ihesu. ꝛ tandẽ cõuersos in aciem prauã. ꝛ in reprobum sensũ datos. mala capiunt in interitu. Datis quia temptatio vita homi nis ꝛ milicia est sup terrã Dunt vero temptationũ quedã sup nos. quedã infra nos/quedã iuxta nos/ quedam intra/quedam extra. ꝛ om nes contra nos Caute igit ambu late. mũdus enĩ plen9 est laqueis plenus insidijs. plen9 periculis. atq̃ scandalis ineuitabilib9 ꝛ mortib9 infinitis Introistis claustrũ. bonũ est nos hic esse. ꝛ non recedere a consilio ꝛ congregatione iustorũ.

Anime si claustrum egrederis. transgrederis/et quasi sub iactu alee animam tuam ponis. Leo in ianuis est vt te capiat. Et non sit qui capiat. Fremuit ventus vrens a regione deserti. si forte inueniantur palee. quas ad ludibrium suum rapiendo dispergat. Multiplia enim exquisite fraudis artificio. conatur angelus apostata. scōz congregationē transferre in theatrū. populū acquisitionis in fabulā seculi. et scolā innocentie in derisum. Dic queso frater anima tua in manibus tuis semp. thesaurū incōparabilem habes. in vase fictili/ dumq; claustrum egrederis. dragmā pro qua magnus ille mercator animā suam posuit/ ad anapitis alee discrimen exponis. Ver reat te frater egressus dyne. et oppressio eius. Rexyle q; iacob domu residens. benedictionē patris hereditauit Esau vero dū foris euagatur et venatur. primogenitura. patrisq; benedictione et hereditate priuatur. Nū q; ingrediaris secularū domos. ne quidē enī in habitaculis eorū. nec deus in domib9 corz cognoscetur. Dicas igitur cū propheta. Odiui ecclām malignantiū et cum impijs non sedebo. Inter scorpiones habitas. ergo iuxta doctrinā ieronimi. sis honest9 in domo. sis ratus i publico. Si egrotauerit aut obierit aliquis de pentibus tuis. non sit tibi eorū egritudo vel mors. egressionis occasio. Dinc mortuos sepelire mortuos suos fallax et proditoria ē affectio paretele. Carnalis amor extra dei amorem cito te capiet. et affectio mundi/ que iā in te anhelat/ in putridem aie tue interitum. Mortuus es mundo et parētibus tuis. ot q; cōplātatus es similitudini mortis xpi. et vita tua abscondita est cum xpō in deo. Noli iterum seculo viuere et arma victorie reddere inimico verbum ieronimi est. Tenet hostis gladium vt me p̄mat. et ego de parentū lacrimis cogitabo? Ero de patentum sepultura sollicitus. quē sollicita si oporteat ne sepeliar i inferno? Noli queso exire quia mors in exitu ē. et in limine te expectans. Cū egredieris hostiū. mors p oculoz fenestras ingreditur. Nullum preterz habeas cum hoīe seculari cōmeratū Nec enī tangit picem inquinabit ab ea. bonosq; mores prava colloquia corrūpunt et vita reproba trahitur a contactu. Denica ad lucullū scribens dicit Socrati licio et catoni posset bonos mores exaltare turpiū cōuersatio. frequēs. et dissimilium multitudo. verbū apostoli ē. Nō ignoramus astucias sathane. an ex hoc ipō datur opportuna. et multiplex malignandi occasio/ quia in circuiti obsederunt vos/ et habitatis quasi in medio cananei. Inter claustrum vestrum et forum/ modica protenditur intercapedo parietum / habitatis quasi in medio babilonis/ et mirum p̄mo miraculum est/ si sabbatū quietis vestre non turbat tumultuatio popularis. Ita estis secularium importunitate obsessi/ vt cum lamentatore propheta deplorare possitis Edificauit hostis in gyro meo. et circumdedit me felle et labore. Cū

duſit vias meas lapidib9 quadris
dr̃ſus inſidians factꝰ eſt michi leo
in abſcondito. ſemitas meas ſubver
tit. et poſuit me deſolatam Habita
tis in medio populi polluta labia
habentis qui vobis verbum illud
deriſorie frequenter adaptant. Cō
mixti ſũt inter gentes et didicerũt
opa eorũ. vtinam aduolet vnꝰ de ſe
raphin. ℟ ſumpto calculo de altari
in eis rubiginem cordiũ ℟ ſcelera
purificet labiorum vos autem arãi
ſpecte agatis prudentes bona. nõ
ſolum coram deo ſed coram hoib9/
℟ negocio ſalutis veſtre vigilãtius
inſiſtatis Dit iugiter ante oculos
cordis veſtri. timor dei. ignis gehẽ
ne. terrordatio paſſionum xpiſti. veſ
trorũq; memoria exceſſuum. dies
mortis. ℟ expectatio tremendi iu
dicij. Audite iheronimũ dicentem.
laudat populus. luxuriẽt homines
tumores exurcant ℟ dicas ſMichi
adherere deo bonũ eſt. ⁊ ponere in
domino deo ſpem meam. Quid ẽ
michi eſt in celo. et a te quid volui
ſuper terram ? Deus cordis mei ⁊
pars mea deus in eternũ Prope
eſt vt amatorꝰ ſeculi et ſancti or
dinis tranſgreſſorꝰ. ab eterne vi
te radice precaſi. in exteriorꝰ tene
bras detrudantur. ℟ ab eccleſia ſãc
torum perpetua excõmunicatione
ſeclusi metiãtur ex intolerabili dolo
ris angustia. q̃ primoſe illos decer
pent appetit9 tranſitorie voluptatꝫ
Vos ergo tamẽ timore in via dñi
lenteſcere nõ permittat. ſed corda veſ
tra exaltet ad melliora inceſſanter. vi
te breuis. finis dubius index terribi
lis. flamma inextinguibilis. vermiſ
q; non morient. ⁊ pena anꝰ nõ eſt
itermiſſio neq; finis

¶ Eximit quoſdã archiepꝰ cantꝫ. a lege reſidentie

℣ Epiſtola. Cxxxv. ª

Ihesus dei grã cantꝫ. archiepꝰ. totius Anglie primas et apoſtolice ſedis legatus. Dilectis in xpiſto filijs decano ⁊ capitlo ſarũ ecclesie Salutem. graciam ⁊ benedictionẽ. Cum vbiq; terrarũ maiorib9 reverentia debeatur ℟ maxime regi tãq; precellenti. eos qui negocia regis aut regni procurant fiſcalis ratio. ſeu publice rei neceſſitas a lege communi eximit. cum in omniũ hoim ſtatu. vices ſuas ſufficienter implere at q̃uis abſens/qui olim commoditatibus ſe impendit. Quia igitur magiſtr thome de Eſſeben. fides ⁊ induſtria multipliciter probata eſt in publicis regni negocijs/q̃diu in talib9 ſe exercet/ nolim9 vt ipſum ad reſidentiam compellatis Datis preterea q; de ſingulis cathedralibus eccleſijs regni poſſumus eos pro arbitrio noſtro vocare in partẽ ſolliatudinis vobis iniuncte / quos ad hoc magis expedire nouerim9. Nec abſurdum videtur. ſi nobis ſuffraganeorum noſtrorum canonici. ſi membra capiti obſequantur. Certum eſt q; quidam dño regi ſũt neciarij/quidã nobis/quidã infirmãtur. quidã in ſcolis militãt/q̃dã i peregrinatione ſunt. q̃rũdã p̃bẽde ad reſidentiã non ſufficiũt. ℟ in omnibus hijs habendũ eſt diſcretiõis re

cautele iudiaū· quatenus in singu
lis area residentie obseruantiā· ha
beatur consideratio proprie facultā
tis ¶ Si ergo pro aliquo talium scri
bimus aut scripsimus vobis· ita p̄
ces nostre apud vos efficaces obti
neant locū· vt & petitiones vestre a
pud nos· tempe opportuno desiderā
bilem sortiantur effectū· ¶ Cum enī
erga vos geri9 paterne benigni
tatis affectum· vt nichil vobis veli
mus p̄optare aut petere· qđ in vestri
honoris redūdare debeat detrimen
tum·

¶ Inuectiua in quēdam qui sua ope
ra deprauabat ¶ Epistola
centesima tricesimasexta·

Exhortatiūculam tuā cum grā
tum actione multiplicā suscepis
sem· nisi p̄blandientis suauiloquij
lenitas captiosa· in euidentis iniuri
am cōuicij euasisset· ¶ Scriptum est
quia omnis homo primū· bonū vi
nū ponit· nec p̄ponantur venena ni
si melle cōdita· ¶ Si prologū istius
opusculi mei sup iob diligenaus in
spexisses· me satis excusabilem fa
cerent ea que michi liberum scribē
di arbitriū inuidebant ¶ Nane ante
opusculū illud nondū hoc genus scri
bendi attigerā· simplicesq laboris
mei p̄micias· quas in xpī obsequiū
dedicabā· & tunc primo nascentē stu
dij mei spūalis infantiā· exquisitis
machinationib9 impugnasti· pcre
simplicitati debuerās· nec in derisio
nis materiam dare· saliuas dracōtre
tre in barbam dauid· & verba infan
tilia ieremie· Et ergo quēdē carna
lis hō sum· et venūdatus sub pcō·
tu vero regularis canonicus & spūa
lis homo· qđ in canonica epla le
gitur recolere debuisses· ¶ Si p̄ocu
patus fuerit homo i aliquo delicto·
vos qui spūales estis instruite hui9
modi in spū lenitatis· ¶ Vtinā corri
piat me iustus in mia & increpet me
benigna enī est correctio que ex ca
ritate procedit/ nā & caritas benig
na est· porro ex habūdātia cordis·
& ex adipe iniquitatis· os tuū locu
tū est ¶ Ideo lingua edens proximū
vulnerās· Calamū quassatū conte
ris· & extinguēs linū fumigans· in
spiritu vehemēti quatis naues thar
sis ¶ Quod9 es· paucisq litteris fraudā
te insanū· ¶ Volens ergo iustificare
iustitiā tuam· cōuersus es in verba
malitie· alioq iudicās· & diffamās
venatus tibi ex aliena deprauatiōe
fauorem· pro nimio tamē michi
est vt a te iudicer aut ab humano
die· Qui enim iudicat me domin9
est· Quis te cōstituit iudicem super
nos ? Tu quis es qui iudicas ser
uū alienū ? Domino suo stat aut cadit
¶ Stabit autem· Ego vēro quem im
prudentiq & impudentiaus arguis·
arguā te & statuam contra faciē tuam
vt discas non blasphemare· Apponā
ergo sagittas potentis acutas con
tra linguam dolosam· maledicam &
magniloquam· furiosam· dissolutā
loquar contra sibilos serpentis an
tiqui nam in lingua tua loquitur q̄
quondam i serpente locutus est· Lin
gua siquidem detractoria· vipera
est· leniter transit et grauiter per
cutit· membrum substātia modiū/

modicum malicia magnū Et vt v
bis beati iacobi vtar lingua modi
cum membrū est sed plenū veneno
mortifero Di quis putat se religio
sum esse non refrenans linguam su
am huius vana est religio Religiosū
te putas quia religionis habitū ge
ris sed sanctitas et lingua vipere si
mul esse non possunt Vane vir li
guosus non dirigetur in terra Inar
rātiasa enim labia plurimū sordis si
bi coagulant et omne vas quod nō
habet operculū in lege dñi reputa
tur imundū / verbū ysaye ē Cultus
iustitie silentiū vtinam posuisses hos
tiū arrogātie labijs tuis et nō pro
siluisses vsq ad maledicendū Ha
ledictā enim regnū dei nō possidebūt
Ad rixam me inuitas inuitū Tes
timonio enim salomonis Qui di
mittit aquā caput est iurgiorū et lin
gua occasio est scandali quociens in
detractionis profluuiū se diffūdit
Qui me quoritur meli9 nō tange
re clamo Flebit et insignis toto cā
tabitur orbe Vtinā tacuisses vt pru
dentie apparetes Quo vnde me nos
ti Non ex peccato vulnus ab hoste
tuli Vocero licet faciem tuam nō vi
derim Ego te intus et in cute noui
Existimasti inique q̄ essem tui simi
lis Ego quidem in ope meo simpli
citer ambulabā tu vero dolose age
bas in lingua tua Deminabā tuti
ā tu inimicus hō superseminabas
zizania Noli queso loquendo subli
mia glociari nō plus sapere q̄ opor
tet sapere Alta enim sapere moros est
et facile periclitatur qui se in altum p
mittens obstupescit/dicas et scribis
quia me non vidisti Gaudeo plane
q̄ me non videris Jam spiritum
aspidis in te sensi vtinam me non
videat oculus basilisci Inuide et de
tractor deo odibilis quid me mor
deo Qui enim detrahit dicit eccle
siastes sicut serpens qui mordet
in occulto Di inuicem mordetis et
comeditis dicit paulus Nonne ab
inuicem consumemini Di ore ad
os disputatio et conflictus esset in
ter nos facientius sustinerem facile
tibi est impugnare absentem
Testeq̄ Jheronimo Delicata
doctrina est pugnam dictare de mu
ro In me vtinam experiaris et o
re et opere vocem Tutum tamē
michi esse non arbitror cum hoc
verbroso contentioso funem trahere
et cōtra consilium salomonis / stulto
iuxta suam stultitiam respōdere Hos
ce ergo iniurias dissimulatem silē
cio sed vereor ne deteriores in te pre
sumptionis excitet incentiua vagā
et effrenis impunitas Epistam scri
bere inceperam sed exuberans mate
ria loquendi non patitur se ad epis
tolare compendium coartari In li
brum ergo epistola creuit et cre
uit salomonis verbum q̄ faciendo
rum librorum non erit finis Decre
bat ordinem tuum ea scribere / que
publice vtilitati profuerent/q̄ mēte
reflerent/ que omnem intellectū in
seruitutem et obsequium xpi redige
rent Tu vero apostolice professio
nis oblit9 cui dederas nomen et il
lius que sēm pietatē est doctrine ve
verbo apostoli vtar superbus et ni
chil sciens lāgues circa q̄stiones et

pugnas verboꝝ ⁊ illis qui detractioni ⁊ scurrilitati vacant. mōnalē adulterans sacre scripture integritatem iheremia lamentans ⁊ dicens Contritū est cor meum intra me a facie domini ⁊ sanctoꝝ verborum eius. quoniam adulteris repleta est terra. De te ⁊ consimilibus tuis apostolus loquens. Audiuimus inquit quosdam ambulantes inter vos inquiete ⁊ curiose agentes. hijs qui huiusmodi sunt / denunciamus et obsecramus in domino / vt cum silencio panem suum manducent Adulatorem principis ⁊ sancti ordinis delatorem / vocas hominem quem non nosti. sed dormisti linguam tuā loqui mendacia. ⁊ in hac parte mentita est iniquitas sibi Dopus dei reddit testimoniū spiritui meo/quia nūq̄ fui olei venditor. nec soleo magistros palpare in vicijs. aut laudare peccatorē in desideriis aie sue. In cōpendio meo superior In eplis meis In libro exhortationū meaꝝ In dyalogo meo ad regem h. In tractatu meo de iherosolimitana peregrinatiōe In libro meo de prestigijs fortune/ ⁊ in ope meo nouello de assertiōe fidei. In libro cōtra pfidiam iudeoꝝ. In libro de cōfessione ⁊ penitencia. ⁊ in eo qui ea non ep̄alis inscribitur et in q̄plurib9 alijs scriptis meis. regem vestrū et alios terre magistros vbi materia se offert. plena libertate redarguo. solliciteque suggerens quicquid ad eorum edificationē citra inuectiue iniuriam. pt humana deuotio Vitam religiosoꝝ quoꝝ diuerse sunt species. polimita est enī tunica ioseph. ⁊ circūamicta varietatibus spōsa xpi/ tota mēdis affectione veneror. ipōrūq̄ pedes brachijs deuotissime humilitatis āplector. Dico enī quia pre cunctis secularibus ⁊ clericis ⁊ laicis. tanto differencius virtutū titulos referunt. quāto imprestigijs aplōꝝ regulis inheserunt Ipsi in humilitate. hospitalitate. obedientia. caritate ⁊ ceteris quibus regnū dei capitur ac possidet / indefessa solliciatudine se exercēt Hij carnem dep̄mūt/spiritū erigunt. vitā in terris ducentes āglicam. pōmilitant in tenuitate aboꝝ. in asperitate vestiū. in vigiliarum exaubijs. in psalmis ⁊ ymnis ⁊ canticis spiritalibus. in confessionibus. in disciplinis ⁊ lacrimis. in celestiū suspirijs. in ignitis compunctionibus. in iubilationibus archanis. in excessibus mentis. dulabusq̄ susurrijs. in quibusdam glorie celestis experiencijs. in amplexibus sponsi. Porro illud omnino dissimulare nō poteram. q̄ cum cetera. balsamum glorioseopinionis in odorem suauitatis effundant. tu tibiq̄ consimiles facti estis. odoꝝ mortis in mortem Qđ si textura alicij ⁊ pelles. sicut ad excusandas excusationes in peccatis allegas. forsis exponuntur pulueri ⁊ labori. vtinam sint pelles salomonis. et non pelles terre madian. Vtinam qui pro domorum suarum negocijs exeunt. molant pro hijs qui in lecto sunt. et se dissoluacius ad illicita non relaxent. Legim9 autem in libro votidianoꝝ

cuentuū· q̄ in hijs qui cuomūcuūt
ſcłm frequēter amoꝛ ſeculi reædiuat
ſuāq; reedificantes ihericho quā in p̄
mitiua cōuerſiōe ſubuerterāt· ignē
q̄ anetes ambitionis ſuſcitant iam
ſopitos· ¶ Et quid eſt in vobis amoꝛ
mūdi niſi odiū dei? ¶ Quid eſt ardoꝛ
ille cōcupiſcētie· qui autū veſtū vec
tit in ſcoꝛiā niſi moꝛs aie· trāſgreſſi
onis mater magrā nocendi / p̄nicio
laria iniquitatis· auaꝛa malicie· ſi
caria virtutū· ſeditionis oꝛigo/ q̄ fo
ca ſcandaloꝛū? ¶ Nō ad iactantiam
dico· ſed vt impudētiam tuā (frōs
enim meretrias facta eſt tibi/ q̄ plu
rū anglie magnatū teſtionio q̄ aſ
ſertione) retūdā ¶ bone memoꝛie voꝛ
h· p̄ro denario ſancti petri· q̄q; ad
uerſus duos p̄oꝛes oꝛdinis tui· ioꝛ
deabiliter/ ¶ irrecōaliabiliter exean
dueraī nemo p̄ſumebat ſe opponere
ex aduerſo/ ego ſteti in conſtractione
p̄ro eis/ et in tempoꝛe vacundie fac
tus ſum reconciliatio ¶ Ad inſtantiam
meam inſpirante deo/ frequenter te
gia manus in elemoſinarum grati
a· munificē q̄ magnificē ſe effudit·
¶ adhuc elemoſinas illas enarrat
eccleſia ſcōꝛum· ¶ Teſtimonio mul
titudinis aulice quādoq; ad mee pāꝛ
uitatis inſtantiā· eo adiuāte in cui9
manu ſūt coꝛda regum· magna debi
ta perſonis eccleſiaſticis cōdonauit·
relaxauit compeditos· et dampna
toꝛum ſuppliaa leuigauit· ¶ Illud
autem equanimiter ferre non poſ
ſum· q̄ abicato conſilio q̄ congrega
tione iuſtoꝛum· qui p̄ius fuerac ca
nonicus regularis / factus es cano
nicus inſulanus· ¶ Dignum egrotātis
animi eſt· q̄ exis a conuerſatione
cōmuni ſolitudinē cōgregatiōi p̄tu
liſti / et inſulā clauſtro· ſeaſti te ana
thema ſtribus tuis terrā p̄miſſiōis
p̄ro egypto· p̄ro babilone ihrlm· et
celū deſertis p̄ro inferno· ¶ Quid tibi
q̄ ſolitudini? ¶ Ve ſoli qui multos in diſ
crimen aīe ſolitudo dederat· ¶ Erraue
rūt in ſolitudine quādā· q̄ a ſerpenti
b9 peremūt· ¶ Ego ſerpentes reputo·
vipereas cogitationes/ q̄ te in ſolitu
dine obſederūt· ¶ Ibi tēptationū tur
ba te circūſtrepit ibi multiplex viā
oꝛū exerat9 te infeſtat ¶ Cūq; videa
mus euaſiſſe ſtrenuus mundi· mūd9
in hac ſingularitate tua tibi cū mul
tipliab9 fantaſijs inſultat· ¶ Dedere
poſſes in clauſtro ſolitarius q̄ tacere
q̄ te leuare ſuper te· ¶ Ibi ſūt teſtimo
nio iob· qui edificant ſibi ſolitudines
ibi inter multos poteras eſſe tecū
¶ Nūc aūt ſolus es· q̄ tamen in tue
bis affectuū ¶ Habebas in clauſtro ſe
cretū ſolitudinis· locū p̄ne / p̄cem
aīe contēplationis archanū· gaudi
um in ſpiritu ſancto· ꝛſiliū in heſita
tione/ in tēptatione remediū· q̄ in o
nib9 efficax beneficiū mediatne· ¶ Ibi
virtutū ſcola eſt/ ſūm9 ibi modeſtie
vſus/ moꝛū regularitas/ legendi li
bertas/ fraternitatis affectio/ oīm
communicatio/ diſcipline vigoꝛ/ lex
obedientie vinculū caritatis ¶ mu
tua obſequela ¶ Verū moleſt9 tibi ē
p̄ne laboꝛ/ abſtinentia oneroſa im
poꝛtabilis diſcipline auſteritas que
ſola eſt clauis innocentie / religioſe
anchoꝛa/ cuſtodia moꝛdis/ q̄ peremp
toꝛia p̄oꝛſus appetitus illiciti/ p̄op
ter quod p̄opheta nos ammonet

apprehendere disciplinā. Et apostolꝰ dicat. Si estis extra disciplinā ergo filij adulteri estis. Vereor ne q̄ spiritu cepisti carne ꝙsumeris Et ne te tangat illud ysaye vbum. Cōcepisti ardorem ⁊ stipulam peperisti. ꝑmā enim fidem irritam facies. sub quodam religionis colore. fundamētum iniciate religionis euertis. tuā q̄ aiam quasi sub iactu alee ponēs. in salutis ⁊ fame tue periculū te deuoluis. Ereptum est. Qui amat periculum in eo peribit. Et nunc q̄d tibi vis in via egypti? Et quid tibi in via assyriorum. vt bibas aquam turbidam? Aquam syloes respuisti et elegisti aquas rasin. dereliquisti fontem aque viue. fodisti tibi asternas veteres que aquam cōtinere non possunt. Nam vt sermonibus extraordinarijs et seculiby vacem. tanꝙ ferus de silua. singulariter viuis. ⁊ qui de radicibus et herbis si verus anachorita esses sustētari debueras tibi ⁊ puero tuo. fratrū tuoꝝ vestes ⁊ alimenta vsurpas Porro cū due sint leges. interiorē ⁊ exteriorē/licet tibi ⁊ hijs qui tibi blandiūtur placeat singularitas tua. spūs tamē veritatis q̄ neminē palpat. ⁊ ipse est lex interior. te accusat et dampnat. Assuesce igitur iugo dñi frater inuise te enī non vidi Pone sicut dicit salomō pedem tuū in cōpedibus illius. ⁊ ne accidieris in vinculis eius. Vides quia omnis creatura vanitati subiecta est. et in ymagine ꝑtransit homo Non ergo aliquo singularitatis obtentu deseras domū tuam. ne alibi domū tibi edificeꝰ ad gehēnam In ea vocatione qua vocatus es finaliter ꝑseuera Apostolꝰ enī ad philippēs scribens Oꝙam inquit detis vt quieti sitis/ ⁊ vestrū negociū pagatis. negocium salutis insinuās Idem ad eorū thios scribens. fratres iquit mei dilecti. stabiles estote ⁊ imobiles. in opere dei semper. Claustrū semel ingressus clausisti te. ⁊ xpi vinculis alligasti Clausus ⁊ alligatus es peregrinis censuram. ꝑ disciplinę obseruantiam. ꝑ stabilitatē promissionē ꝑ clausuram reuerentie ⁊ timoris. ꝑ obedientie ligaturam. Clausuram hanc ille abierat de quo salomō ip̄properans dicit p agrū pigri hois trāsiui. ⁊ p vineam stulti/ macerata lapidū destructa erat. totūq̄ replebant vrtice ⁊ spine. Quasi aliqd celestius altiꝰ. et celestiꝰ sapias. libertatem tibi cuiusdam familiaritatis vsurpas. Quas autem q̄ recedens a claustro. elongaris a deo. nec te potes facere liberiorem. q̄ si claustralem diligas et impleas seruitutem. Dane tua te litteratura insanum. et p̄uaricatorem regulatum obseruantie facit. Sed iuxta verbum sapientie. Melior est homo minoratus sapientia et sensu de fiens. in timore. q̄ qui habundat sensu et transgreditur legem dei. Ideo te in solitudine recepisti. vt seculares ineptias licentius meditaris. atq̄ in opinionis alicne discrimen. possis liberius euagari. Ea ꝓpter te iam nō ānumero inter lupos rapaces. qui veniūt sub vestimētis ouiū. sicut me q̄ dā religiosos

insimulasse causaris. sed inter pul
ces mordaces te pono/ inter demoli
entes tineas/ inter cynomias et cy
niphes. et muscas egypti grauissi
mas. Quare de quadrantibus nos
arguis. qui de oblationibus paupe
rū ⁊ de viduaꝝ quadrantib⁹ viuis?
Nonne p̄or tuus eccles⁹ijs apponit
ecc̄as. ⁊ reddit̄ū reddituī. atq; pos
sessionē possessioni accumulat? Qz
si ad colorandā turpitudinē culpe. ti
tulum publice utilitatis allegas scī
as quia nec eum defendit numer⁹
nec multitudo conuentualis excusat
Non enim minus ardebit qui cum
multis ardebit. Cum vero aposto
lus dicat / hoc ipsum delictum esse
in vobis q̄ vestra repetitis et non
potius iniuriā patiamini. Tu pau
perum spoliator de legibus gar
ris. et contra turonense consilium.
contra legem dei et anime tue pe
riculum. usurpas officium postulan
di. Quid tibi et rogatorū professio
ni. qui mortuus eras mundo. et cō
plantatus similitudini mortis eris
ti? Abiecta lege domini. que īmacu
lata est conuertens animas. legi
bus deprauatis et corruptis in libro
pauperū te exercens. vt in causis nō
ex originali scriptura. ꝫ ex integro
et corrupto alleges. Certe sicut tri
partita hystoria refert iohannes cri
sostomus licet iuris aulis scientia
preminueret rogatus tamen a fami
liarib⁹ suis vt eorū causas ageret.
nomen semper abhorruit aduocati
Nā in hoīe religioso vile ⁊ abiec
tum est aduocatioīs officiū. Quod
satis insinuat aplūs dicens. Deau
lania negocia si habuerit̄/ eos qui
contēptibiliores sunt inter vos. con
stituite ad iudicandū. Isti sunt alii
aet pelles de quibus loquens/ qui
foras ad puluerē exeunt ⁊ laborē.
⁊ vtinā tendantur sicut tabernacula
cedar. vt se ad illicita non relaxent
Cleroꝝ voluptates accusas.
quas apud plerosq; spirituales in
xp̄isto/ potius censeo q̄ carnales.
Nouī q̄plurimos quibus ad occasi
onem turpitudinis. suspectior esset
sua camera. q̄ forte tibi eccles⁹ia/ pl⁹
fortasse in tuis seruientiys / q̄ cleri
cus in bysso et purpura glorians.
Melior est purpurata humilitas q̄
pānosa superbia. pietas ipsa est cul
tus dei. vide ne speciē pietatis ha
beas ⁊ nō cultū. ne de illoꝝ nume
ro censeans. contra quos aplūs di
cit. Speciē quidē pietatis habētes
virtutē vero abnegātes. Quid que
so est iniq̄us publica peccati p̄fessio
an simulatio sānctitatis? Poero nō
auferūt conscientie vermē habit⁹ q
tonsura. Regnū dei intra vos est nō
in exteriori vestitu Nōnullos deri
sos nouī qui quasi nichil possidētes
multa possidet. non enī habent sibi
sed oībus quicq̄d habēt. Dic tpali
fouētur subsidio. sicut i stabulo via
tor vtiē lecto Pausat ac festinat re
cedere. nouit ei se esse peregrinū ⁊
hospitem super terram Putas eos
omnes ita elongatos a deo. ita sue
salutis īmemores. ⁊ in reprobū sen
sum datos. vt eos aut gehennalis
miseric timor. aut celestis glē beati
tudo nō excitet? Nūquid discipline
⁊ pnīc. et ceteroꝝ q̄ ad spirituale

ptinēt exercitiū /penit9 sūt ignari?
Nūqd resina nō est in galaad aut medicus nō est ibi? Di galaad est acerui9 testimonij vel martirij. quod idem est. leua oculos tuos 7 reuole si vnq̄ videns alicui9 regule profes sorem. per agonem martirij de seculo triūphasse. Nam si eo modo aliquem triūphasse ꝓponas. hunc ab ordinis observantia p̄rogatiua ep̄is exemerat. nō oportet omnes regulari milicie manum dare. Credo non minoris esse meriti extra pfessionis vinculū. ℔ assumpte necessitatis angariam simpliciter ambulare cum deo. et custodire vas suum in sanctificatione et gracia. suas q̄ manus a sordib9 munerum exterere. q̄ detractare onꝰ impositum. 7 luctari cum obediētie iugo Religio mūda et immaculata hec est custodire se imaculatum ab hoc seculo 7 se in operib9 misericordie iugiter exercere. Di o iule iacob. si rethe petri. si domū patris celestis attendis. diuersas oues. diuersos pisces. diuersas q̄ et multas inuenies mansiones. Noe daniel. ℔ iob diuersas vite meritorie semitas habuerunt. Et si xp̄us commendauit oīum marie. non tamen ei displicuit occupatio marthe Grauꝰ acceptat dominus pleriq̄ p̄cordis p̄niam humilis 7 contriti. q̄ innocētiam iusti tepidi 7 remissi. Ille fortiter cadit sed fortiꝰ surgit. Iste lentescens in via domini 7 in proximo cuomendꝰ. in suo tempore ℔ tempore marcescit. Ouis in lege domini longe ab hostio tabernaculi offerri p̄cipitur. ℔ capra q̄ hostia p̄figura est in ipso tabernaculi ostio. vn̄ ouis elongata est. immolatur Familiarꝰ enim in sinu celestis gre admittūtur/qui extraordinarios actus austeritatis p̄nie iudicio punitur q̄ qui in via vite accidia dormitantes aīo langwescente fatiscūt. Nō ꝑfero religioni que ad deum via certa ℔ directa est. nostre secularitatis incertum. Non dico cum naaman syro. meliores esse fluuios damasci albana et pharphar/omnibus aq̄s israhel. Non dico cum gedeone q̄ meliores sunt racemi effraym vindemijs abiezer. neq; homines angeli neq; cōparo terras celis / sed vnperfectū q̄so nostrū videāt oculi tui neq; ipm iudicās. nō iudices quē n̄ nosti donec de illi9 vultu iudicium vestrū p̄deat/ q̄ reuelabit occulta cordiū / et manifestabit abscōdita tenebrarū Omnem equidem ordinem scm̄ in visceribꝰ xp̄i diligo/magnifico / veneror et adoro. Eapropter diu a retroactis temporib9 aliquē tui ordinis vitū/semper meū habui mee cōuersationis testem/meiq; worpis et aīe angelū 7 custodem vnū tm̄ elegi 7 p̄elegi michi dilectum deo 7 hoib9 quē iudicio meo lōge differētib9 / multq̄ quadā p̄minētia p̄batissime religionis illustrat/diues in scīa 7 venerabilis fuit/ꝑ xp̄m pauper sed pauperem fecit De cuꝰ amicicia gloriōr / cāq; vniuersis curialibus ℔ platinis familiaritatibus antepono/ Ipse procul dubio amicus dei est cui nonie institutionis strenuissimus emulatoꝛ /sue carnis crudel' aduersarius anime vero custos solliciatus/

fide firmissimus. spe longanimis. caritate profusus/in opibus timorā tus. mānsuetus et humilis. in consi lijs prouidus. iocūdus. et arāū spectus in verbis. Hemp mel et lac sub lin gua eius. diffusa est enī grā in la bijs suis. Quadā vō hylaritate fes tiua. quodā placore angelico. ita se renata est faties eius. sic et facta ip sius et dicta. quidam fauor celestis gratificat/vt aspās eis et sermo e iustē. sibi fere oēs in vinculū amicā e spūalis alliāat. Memoriā eius po sui tanq̄ signaculū sup cor meum. cuius humilitatē. maturitatē. prudē tiam. constantiā. et vt includā mul ta paucis incōparabilem honestatem in interioribus meis iugi recordatioē arāū fero. q̄tumq; permittit quersatio scalaris/ad exēplar illius quasi ad sigilli spūalis ymaginē me consig no. Et quia sentētias inuoluēs pre stigiosis sermonibus. et prodiuiū meū et pmiscas in thelogica facultate. palliata iniq̄tate deprauas. ad ho minē et nō ad rationē respondeo. Nam cū sis disputator discolus et quersus. respōsio tota hec ex sola i dignatione dictatur. Arguis me dixisse q; melior est vox operis. q̄ vox oris. Argue ergo eum in cuius te nō est inuētū mēdacū. Ipse enim tue institutionis regule p̄tradicens de te et cōsimilibus dicit. Que dicunt facite. que at facūt nolite facere. Ip se eā pius facit. et postea docuit. Di cut enim et non faciunt. Cepit ihesus facere et docere. q̄ prius fecit postea docuit. Vocī orationis vocē opis añponit. Di de me illa quā posui inter vocē oris. et vocem opis. cōpatione cau sans. adhuc dico et cū salomone re plico. q; melior est vir patiens ex pugnatore urbium. Melior est canis viuus leone mortuo. Melior est pu er sapiēs et pauper rege sene et stul to. Heli⁹ est ire ad domū iudicij. q̄ ad domū cōuiuij. Infinita possem exē pla inducere. et hec oīa se vanāt al ternatim. atq; in extēsionis aut re missionis intelligentia. sibi respon dent quasi exercētia et exercita. Du p timorē initiali me arguis. quia non est timor dei ante oculos tuos et loqueris de timore perfecto. Timor equidē penā habet. ideoq; michi du bium est. qualiter intelligas hoiez in timore perfectum. Vbi enī est timor nulla est perfectio. Audi augustinū in omelia super epl̄am iohānis. Di p fecta est inquit caritas in hoīe. iam non timet. perfecta enī caritas foras mittit iustitiam. nec iam timet. sed de sideret vt transeat iniquitas. et ve niat regnū dei. Beatus etiam ābrosi us dicit. Casti⁹ timor facit dulcescere qd amarissimū prius fuit. Et tam mūdanus q̄ seruilis timor in futuro nō erit. Johānes etiam damascen⁹ super verbo illo in epl̄a ad hebre os. Exauditus est pro sua reueren tia. Intellige inquit hanc reuerentiam. totius timoris ex parte. deus enim caritas est. caritas autem timoris consortium non admittit.

Adhuc de fouea critij et de occul tioris malicie latibulo. procedit in uidia/vt derideatur simplicitas in nocentis. Heu namq; blasphemas se proponit. eo q̄ dixerim. q̄ pro

pro nobis de diuite factus est pau
Audiat quid beat⁹ basilius in libro
exhortationis scribat. Sermo om
nipotēs de eo qđ erat per naturā
vnū cū patre factus est/vnū cum ho
mine. natus de patre de muliere na
tus. de oīpotente infirmus. de dño
exinanitus in seruū Adhuc impug
nas turrim dauid atq; prestigiosis
sophismatibus attemptans titulos
veritatis. ea que cōmunē ⁊ simplicē
intelligentiā habēt. vsuto interpre
tationis veneno depravas. Cū de
transfiguratione dñi loqueter sim
pliciter dicens. q; post illā gloriē ap
parationē/diuina que ibi apparebat
species quodāmodo redijt in huma
nam. Tu hoc nomen species in deo
calūpnioſe peruertis. vt nūq; ad cō
templandā speciem suę celsitudinis
perducaris Audi quid dicat ambro
sius exponens illā clausulam ihere
mie. Quis stabit in substātia domi
ni et videbit verbū eius? Sapien
tia inquit dei verbū patris est non
degenerans ab eius specie. cuius
substantiam in alia speciē. nobis
ad remediū obtulit. Et hylarius.
Refulget in ymagine vsūs in mune
re Et idem Prerogatiua enim spe
ciei. in qua erat splendor ⁊ figura
substantie dei. pie dispensationis mi
nisterio. sic se exinaniuit ad speciē
serui. vt non esset alienus a substā
tia patris Ex consilio etiam tolera
no habes. quia in xpisto due sunt
species naturales. virtus et infirmi
tas. Unde apostolus dicat. Et si
xpristus mortuus est ex infirmitate
viuit tamen ex virtute dei. Item
hylarius. distinctio inmarcibilitatis
speciem insinuat. nec degenerat.
nec nascitur aut procedit cuius vni
onem ⁊ speciei conformitatē incom
mutabilis natura conseruat. Alte
rius procedit impostura malicie nec
in omnibus hijs auersus est furor
eius. sed adhuc manus eius extēta
Ezechiam regem nulli patitur pec
cato fuisse obnoxiū. cū publice scrip
tura testetur nec vnius diei infantē
esse a peccato īmunem. Non īsfi
cor ezechiam iustum fuisse et sanctū.
Sed verbum ysaie est. Quoniam
omnes iustitie nostre quasi pannus
menstruate. Sanctus dauid in quo
inuenerat dominus vitū sēm cor
suum. querebatur quia iniquitates
supergresse sunt caput suum. Job c
nam cuius virtutes dominus ita
magnificat et extollit. Jheremias
quoq; atq; moyses. et ceteri quorū
laus est in euangelio. concepti/nati
et conuersati sunt in peccatis. Di
peccata ezechie ignoras. tacole qui
a sicut dauid ad gloriā. et ad pom
pam populum numerauit. sic et ille
de fuga sennacherib. et execratus e
ius strage superbiens. grauiter deo
testimonio augustini non retulit.
Vias autem quia viaū ingratitudi
nis. omnino peremptorium est ani
me. et detestabile apud deum. Ad
cumulū etiam superbe transgressio
nis / ad fastum et ostentationem.
cellas aromatum. t hezauros q; da
mini. nuncijs morodac regis babi
lonis ostendit Non solū merlinū
sed ⁊ te prophetā voco. nā prophe
ta es antixpi Jā eni per te opatur

ministeriū iniquitatis Vane nunq̄ merlinū ponēdum decreui in cathalago sanctorū qui a seculo sunt prophetarū/sed te q ipm constituo inē prophetas baal/anumeō inter quadringentos prophetas achab· qui ei in mēdacio diuinabāt vel quia in sortem sacerdocij ex assumpt9· collegam sūmo sacerdoti cyphe· te adiungo· quia in cuius crudeli cōsistorio/ xpīstus innocens iudicabatur ad mortem· cum esset anni illius pontifex prophetaut· Scripturas queso lege et intellige· non enim inueniuntur omnia in catone· Cece te si te merlinum prophetam irrisorie dixi non debueras expanduisse tam grauiter· vt michi notam adulatoris inureres· Hercole q cum saul esset in ira dei electus· et a domino reprobatus/ legitur tamen q descendebat cuneus prophetarum· q factus est saul inter prophetas· De sibilla gentili q de balaam ariolo· et de alijs quoq̄ ꝓphciis recipit ecā· contra ecclesie doctores aliquid virulentū· vomuisse debueras

De iael illud tibi respondeo quia vir eius aber cyneus· iā cum omni domo sua recesserat a fratrib9 suis· fedusq̄ pepigerat cū rege asor Sysara vero habens ex illa obligatione fiduciam· diuertit ad tentoriū aber Rogauit ergo iael vt ipm celaret/ ac poculū daret/ dedit et iael ei lac vt grauio obdormiret· ipā vero timpora dormientis vsq̄ in terram· clauo tabernaculi perforauit· Vide si rea est proditionis que misero trāsfugę querenti subsidiū securitatē pstitterat dormiendi Sed vt Job dicat vmbra vmbrā protegit· similis excusat similem· nec eam excusares· si proditionis facinus abhorres Verum licet factū illud fuerit impium· habet tn in se venerabile sacramentum· Expressa vero similitudinis forma· posset mystice significationis beneficio excusari· q caym fratrem suum occidit/ q iudas cum sua nutu conabuit/ q dauid vxorē alienam cepit· q q ipe viā· q q ioab abner et amasam proditorie interfecit Nec intellige sacram scripturā· iael spāliter preconijs attulisse· sed deū· qui p feminā saluauerat israel/ mucrone forsc cōdudens in manu femine inimicū Frequens est ecā in sacro eloquio· ea que bona sunt i mala· q ea que mala sūt in bona significatione accipi· ita vt sermo hystoriales· semp salubriter famuletur intelligentie sacramenti Dāpson qui interpretatur sol· dño consecratus et qui figurā xpi sepe in sacro eloquio gerit· peccatoris tamē figuram expmit· vbi sex a dalida id est carnali cōcupiscentia· funibus peccatorum ligatur· et eo cōuerso ad penitentiā· atq̄ insiliente in eum spiritu domini· vincula relaxantur· Virias innocens vir et iustus· typum dyaboli repesentat· vbi pro vxore sua occiditur· Babilonia vero in ydolatrie peccato flagitiosa· dilecta domini quandoq̄ vocatur/ et per saulem licet fuerit inobediens cōtumax temerarius et presumptor/ xpīstus dei filius figuratur· Rursum dum opuscula mea venenoso dēte iudic·

mordicando diuellis. me inter cete
ra gratiã et libez arbitriũ cõmisce
re ⁊ cõfũdere blasphemãdo subgrã
nis Et ego quidẽ cõfidẽter assero.
liberũ arbitriũ ita innuti et pendere
de grã/vt benignitas dei merita
nõ piudicet et libere volũtati grati
a nõ pscribat. licet enĩ dicat aplũs
Justificati eni estis gratis id est per
grãm. nemine tñ adimit saluari p
fidem Dico aũt q gratia liberum
arbitrium eximit a iugo pcti. vt vo
lũtas sanata iam nõ inanaũ grati
am dei cooperantem reapiat. sed sep
sam ad actum benefiao adiuuãtis
exerceat. velut si quis luto infixus
se inde expedire sine ope aliena nõ
possit. si ab aliquo liberaĕ ipso libe
ratore ducente et adiuuante expe
dire inedit Licet ergo dicaĕ aliqs
ex fide saluari. totũ tñ est ex gratia
sine qua nemo credit Vnde aug9
in epla ad sixtum dicit/q grã est re
missio pcoz/nec eam pcedũt me
rita. qua gratia nõ esset si redderetur ex meritis. aut nõ esset gratui
ta Ad bonefaciũ vero scribens ait
Q aplũs dicit iustificati estis gra
tis. hoc dixit ideo ne fides superba
sit Di aũt ex fide. quomõ gratis?
Quid enĩ meretur fides. aut nõ po
tius redditur ꝙ donatur? Sed res
pondet aplũs Quid habes qd nõ
accepisti? Fides itaq; augeĕ p gra
tiam vt gratia magistrante/volun
tas obsequaĕ. q obsequẽs operatur
Tu vero prothea monstruosior.
nunc totum ascribis gratie ⁊ meri
tum euacuas. nũc eximaniẽdo gra
tiam. totum merito attribuis. q in
pmo heresim manichei in secundo
blasphemiã pelagianam incurris
Dic error veterũ sinetes iam sopi
tos. iterũ susceitas et dogmata dãp
nata solempniĕ. quasi lignoz ma
terã tibi ad eternũ incendium coa
cervas Hec oia decreueram psequi
lima correctionis. aut psequi nona
cula dampnationis in hoc ope me
o. sed occupationib9 varijs aliaste
nocatus. totum hoc vacatiozi tem
pore. q liberiozi disputationi reſuo

Inuitatur nouitius ad feruorem regilionis

Epla C. xxxvij.

Dilecto q pdilecto socio ⁊ ami
co magistro alexandro de sã
cto albano. magiſt p. bleseñ bathy.
archyd Salutẽ et de mũdo triũm
phum Totis medullis aime cõ
uersioni q conuersationi vestre con
gratulor A prima enim vestra noti
cia dilexi vos. non ad faciem. non
ad questum. sed pro virtutibus ves
tris in domino virtutum. Letter
siquidem vestre. et fame commenda
bilioris celeberrimus doz. multos
vobis conciliauit ad amicitiam. sal
uo tullij sententia. qui i libro de a
micitia scribit. vix a plurib9 secu
lis q̃tuor amicoz̃ paria extitisse Ho
die vero amicitia multiplicati sunt su
per numerum caritas enim diffusa
est in cordibus nostris. que sola
est vere amicitie condimentum. A
diebus itaq; nascentis ecclesie ce
pit dilectio multiplicer affectionũ

propagines in vnitatem mentium dilatare/vt iam tunc multitudinis credentium esset cor vnum & anima vna. Gratias igitur ago deo. qui vos de medio prauę ac peruerse nationis eduxit. vt odio habeatis ecclesiam malignantium & lauetis inter innocentes manus vestras. quae de seditate seculi. multiplices maculas contraxerunt. Gaudeo plane quia mirabile et ymitabile omnibus. premisistis religionis auspicium Diu enim ante cōuersionem vestram. desiderabili multis redditu abiecto. abiectq esse in domo dñi elegistis. honorem magisterij. laudēq; hoim. & inanem huius seculi letitiā expulistis. ad letandū in letitia gentis. quam xpūs hereditauit/vt laudetur cū hereditate sua. Posuisti a nitę carissime pedem tuū in via recta. ymo pedes tuos sapientie cōpedibus inicasti. Vide ne acridieris a vinculis eius. Manum tuam misisti ad fortia vt regno celorum vim inferas & te in hereditate sanctorū violenter intrudas. Nimirum per adoptionem factus es dei filius. et coheres xpisti. Qui enim spiritu dei aguntur. hij sunt filij dei. Dicite iam dicas. dominus pars hereditatis mee. tu es qui restitues hereditatem meā michi Propterea funes ceciderūt tibi in pclaris etenī hereditas tua preclara ē tibi. Beatus es ergo cuius prima et hereditas deus est Adhuc tamen dū nouicius dum puulus es nō differs a seruo. cum sis dñs omniū. sed es sub tutoribus & curatoribus. vsq; ad tempus pfinitū a patre. tempestiue mittendus in plenariā possessionē eterne hereditatis. Moneo igitur in visceribus ihu xpi vt te non deterreāt cōuersionis pmitie. nouū obedientie iugum. inconsuetus ordinis rigor et austeritas discipline. Quicquid aspe; nunc videtur. obedientia sibi querret ad lucrum. & que nūc amara sunt/vsu mediante dulcescent. Hijs enim qui de tenebris progrediuntur ad lumen. lux in pmis molesta est. donec oculi lumini assuescant. Inter dura et aspera tibi solatio sit illud prophetiam / propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Expedit tolerari dura ne veniāt durora. Qd si murmuraueris. si detrectaueris obedientie iugum. in vano accepisti animā tuam. Insuper et qđ tibi dictum est. nec in obedientia. nec murmuratio ē molliscet. Si pro regno celorum nunc sustines grauia. scias grauiora fuisse que nuper pro questu transitorio nec sine discrimine aīe sustinebas. Qua ergo testimonio beati petri. filij obedientie castificant corda sua. vince per obedientiam. bestialium motus affectuum. qua iuxta verbum salomonis vir obediens loquitur victorias. Vincat enī mundum. dyabolum et semetipsum. Obedientia que filium dei decuit. non sit tibi queso dedecori. non est enim seruus maior domino suo. Hoc igitur in te sentias. qđ et in xpisto ihesu. qui cum in forma dei esset. formam serui accepit. et vsq; ad penam et ignominiam crucis. cursum

obedientie limitauit Tu vō cohumiliat9 ⁊ ꝓpaupat9 dño maiestatis vagū et liberū tue volūtatis arbitriū subice ꝓ eo gratuite seruituti Di recolas ꝙta sustinuerit ꝓ te ⁊ similes te ꝓo eo dare posses ad mortē. nō sufficeres tñ ad parua rēdere Magna tibi scat ꝙ potens est. ⁊ estimatio tāti bñficij ꝙpēsatois vicē nō recepit Fatiscant igitur mēbra vigilijs. exterminētur ieunijs/labore frāgant. liquescāt i lacrimas oculi. ymo si totū cerebrū ⁊ medulle cor9 in fletum effluāt nō sunt tñ ꝙdigne passiones huius seculi ad glām que quidē acquiri ꝑt. estimari autē aut ꝙpēsari nō potest Quid eī retribuet puluis ⁊ vermis dño glorie. quꝰ eo aīam suā in morte ꝙdu sit vt beatitudine fruereꝫ quam nec oculꝰ vidit. nec auris audiuit? Attende igitur sollicitus ꝙtum domino tuo debes. ⁊ dum in ꝓfectu es. nūꝙ te perfectum existimes Nō ꝙ iam apprehenderim aut perfectꝰ sim dicit apostolꝰ Deq̄ autem si forte cōprehendam in quo ꝙprehēsus sum/vnū autem que retro sunt oblitus. ad ea que ꝑcea sunt me extendo sequēs ad brauiū superne vocationis in xp̄o Attēde igitur tue vocationis inicia. vt scias que a deo donata sūt tibi Gloriosū donum dei est. diuicias ⁊ delicias huius seculi abdicasse Quis sapiens cognoscet hec. ⁊ intelliget mias dñi. qui peruersos tam pie cōuertit. ⁊ pro substantiola huius vite diuicias salutis eterne retribuit? Ita ergo mū dum cuomas vt nō reuertaris ad vomitū Ita tibi seculi moriaꝫ affectio vt nūꝙ tibi deinceps ad desiderium readiuet. teq̄ ita configures ⁊ complantes similitudini mortis xp̄i vt sis mortuus mundo. mortuus a corde tuo. ⁊ vita tua feliciter absconditur in xp̄isto. Conuersionē eoꝝ dampnabilē reputa qui ꝑ claustro seculū deseruīt. ⁊ in claustrū mores seculi deferūt ꝑ xp̄o modicas facultates despiciūt ⁊ cōtra xp̄m spem maioꝝ cōapiūt Dub tē ꝓ aliū cōtemptu/cupiditas intēti de latet/ignis ei dū tegit vehemētius ardet Patū ita ꝙq̄ tibi sit renūciare diuicijs. nisi renūciaꝫ et vicijs. q̄ minꝰ piculosū est esse diuite xp̄i ꝙꝰ pauperem ante xp̄i Omnes itaq̄ angulos cordis tui reuolue/scruta te. ⁊ abeis retro. qđ a seculo ꝙtraxisti. vetus homo crucifigatur in te cū actibus suis/vt destruaꝫ cor9 ꝑ cati. et in quantū nouitatis infantiam renascaris/dedit tibi dñs exercitatos sensus ⁊ grām scientie premiantis Credo autem ꝙ spm̄ dei habeas Neuo enī dicat anathema sed lo nisi in spū dei Quāto ergo meliore es. tāto vigilantiꝰ caueas astucias sathane. qui non magnifacit si deuocet simplices. abus enim eiꝰ letus. nec curatur si absorbeat fluuium sed habet fiduciam ꝙ influat iordanis in os eius Accedens igitur ad seruitutem dei prepares animam tuam ad temptationem tentalens qualiter vocauerit dominꝰ populum israel prius per blandimenta signorum in egypto. deinde per patientiam temptationū in deserto

postea in subiectione populorū . et pax impleta est eis diuina promissio . Hic hodie defert deꝰ quedā dulcia ⁊ blanda . sancte conuersionis inicia . postea certamina temptationū . demū securam in xpō quietem . ⁊ pacē q̄ exuperat oēm sensum . Leuasti te supra te . vt videas q̄ suauis est dominꝰ vt in die bona dñi tui audieris vocem spūs tanq̄ susurriū . ⁊ sibilum tenuis aure quodam defecati cordis affectu . quasi de ligno vite spūales colligas fructus . Dūt aūt fructꝰ teste aplō . caritas . gaudium . pax . patiētia . lōganimitas . bonitas . benignitas . māsuetudo . fides . modestia . continentia . castitas . In hijs fructibꝰ recepisti xpi mules . aream celestis glorie . habentem promissionem vite que nunc ē ⁊ future . In hijs delibando pregustata quasdam experientias huiꝰ secuti felicesq̄ primicias visionis eterne . Quibusdam itaq̄ desideriorum pennis aduolet . et vsq̄ in iubileas amenitates vsq̄ in faciem dilecti . p excessus contemplationis exeurrat Di subito a se capitur / vt iam viuat non in se sed in xpisto vnus cū eo spiritus existēs . soloq̄ huiꝰ mortalitatis obstaculo . differens a sanctis sanctorum . quadam ineffabili . sed momentanea suauitate fruitionis exultat . ⁊ in guttula deliciarū celestium experitur q̄ inestimabilis sit corꝝ beatitudo . quoreū desiderijs torrens eterne voluptatis inūdat Quia ergo vocauit te deus vt ueas in odore vnguentorꝝ suorꝝ . Ego vir videns paupertatem meā . clamo ad te Trahe me post te . In fixꝰ sum in limo profūdi . sed cra ne absorbeat me profundum ne me demergat tempestas . ne vrgeat super me puteꝰ os suum . O dulcedo cordium deꝰ animatum . suauitas ⁊ gloria te diligentium spes mea . a iuuē tute mea . aufer a me cor incrāiasū cor coagulatum . cor lapideum . da michi cor carneum . cor nouum . cor humile ⁊ contritum . inspira michi amorem tuum contemptum mundi peccati odiū / ⁊ perseuerantiam penitentie quam nec presumpat mors . nec morbꝰ antiapet . donec eam misericordia tua cōtinuet ad profectū .

¶ Congratulatio pacis reddite archiepō rothomag .

¶ Epla Cxxxviij^a .

Dilecto ⁊ pdilecto domino suo wilhelmo dei gracia rothomagēsi archiepiscopo Duus petrꝰ blesensis bathō . archid . Salutē ⁊ si q̄d dulcꝰ aut desiderabilius est salute . ¶ Cumsdam noui operis occupatiōe solliatꝰ / vix ad scribendū epl̄am / stilū moueo / mouet tñ et exitat obediētia lentescētē / unitat amor / et cōpellit impiosa deuotio . Deuoto si quidem ⁊ anxio compassionis affectu reuoluo frequenter q̄ viriliter p testamēto dei vestrā animā posuistē ⁊ exposuistis discrimini / vrōs parentes externunio familiares pscripti oni / possessiōes / rapine / famam ludibrio . Quidā vero q̄ vob ⁊ ecclie nr̄e tenebātur astricti / iactura mūdane suppellectilis pusillanimiter exhorrentes / pro compendio temporali /

libertatis ecclesiastice titulum distraxe
cue-subiacentes se vltronee seruituti
Nam si annus remissionis eis mi
nime offeratur-preeligent-suas au
res subula pforari Dic aduersitate
irruente procella suborta simula
tio dilectionis ypocrite-apparens-q
non existens inuenta est-Hetetes
enī ex fortuna psonā q̄ usi st in arcā
puū-pie cū eis q̄ sup dorsū inocēte
fabricabant- Sed uxta verbū bea
ti iob- lampas contempta apud co
gitationes diuitum parata est ad
temp9 statutū- atq; lucerna diu ps
sa et obtenebrata sub modio- totū
occidentem serenius et glorioſius il
lustrauit- Vane si esset in eis que o
ni xpristiano debetur affectio reue
rentie/impensioris officium-pastori
debebatur afflicto- Quanto indig
nioza innocens tolerabat- tanto u
berioribus obsequijs q honoribus
dignus erat- Beatus equidem iob
glorioſior erat ī sterquilinio iacēs-
q̄ arcā sedente exercitu in solio sedēs
Reputabant vos sua subiectione in
dignū- qui ex ipsa persecutiōe vrāq;
pensare debuerant dignitatem- In
omni enim dignitate nichil est dig
nius- q̄ pro ecclesiastica libertate
honoris abiectio et contemptus-
Dolus itaq; ascendistis ex aduer
so q opposuistis vos mutuum pro de
mo israhel Clamastis- q nō erat
q̄ exaudiret Circūspexistis q nō erat
qui adiuuaret V Dic mutator for
tissimi apoth- iudicis israhel ambi
dextri- per prospera et aduersa per
infamiam et bonam famam- a dex
tris et a sinistris pter9- scuto bone
voluntatis a domino- vestros labo
res consummastis ad fructum- vere
turris fortissima nomē dñi- Quis
enim speravit in domino q confusus
est- permansit in mandatis ei9 q dere
lict9 est? Speremt in te qui nouerūt
nomē tuū- qm̄ non derelinquis que
rentes te domine- Tu eni cōsilian9
in duris- adiutor in opportunitatib9
in tribulatione- In pspetis custos-
consolator in aduersis- In pma siq̄
dem peregrinatione vestra- sicut se
pius vobis scripsi/presagiebat ani
m9 meus feliciozis euentus auspiciū-
firmū habens q̄ perseuerantia vestra a
tinuaret op9 assumpte fortitudinis
ad triūphū- Dic aios electorum do
min9 flagell' interrogat- sic relinquī
tur a domino chananei q cetere gē
tes vt israhelem in eis erudiat- du
o enim nos affligunt vicia q flagel
la/per illa cognoscimus quid de na
bis scimus- per ista quid de mundo
sperare possimus Flagellat autem
dominus iustum- flagellat et impiū
Nam de flagello impij dicit domi
nus per prophetam plaga inimici
percussi te- et castigatione crudeli-
Et iursum- Quid clamas sup con
tritione tua? Insanabilis est plaga
tua- Iustum vero flagellat ideo de
us q tam prospera q̄ aduersa cum
eā paterna moderatione dispensat
vt homo se cognoscat vt suos excel
s9 corrigat- vt alios suo exēplo de
terreat- vt virtus hois innotescat vt
vexatio det intellectum ad cautē
lā- cautela vero ad coronā q glām
orat- unctione vero ingrā que doce
bat vos de omnib9 Deus a prime

peregrinationis exordio nos instruxit/ ⁊ in lapide adiutorij vt vestū stabiliens; vos ad omnium iniuriarum tolerantiam q̄quadrauit Tutius equitē exspit cōtumelias/ qui scuto patientie se prearmat. Huius virtutis efficatia est. vt si quid durum accesserit/ fortiter illud suscipiat. quod non accesserit/ luctum estimet. ⁊ inter dura/ se duriorib9 dignum putet Dūt ergo plurimi qui hanc regni ⁊ ecīe pacē vestre asserebunt merite/ ꝓpter verbū illud salomonis Cū placuerīt dño vie hominis/ inimicos etiā illius cōuertet ad pacem Vos aūt cautius ⁊ vigilantius pauete. ne abrogret ingratitudo/ quod gratia p̄rogauit. Omnia que vobiscū miserabiliter operatus est deus/ ei referatis ad gloriā et nō vobis Absit enī vt sortem habeatis cum hijs qui quandoq; dicēbāt Manus nostra excelsa/ et nō dominus fecit hec oīa. Non ergo i arau vestro spernetis/ quia gladius vester non saluabit vos/ sz dei dextra et brachiū suum ⁊ illuminatio vultus sui Optimū est ei qui i alto positus est. nō altum sapere/ sz timere Beatus enī qui semp est pauid9 Vbiq; vero periculosa est securitas Ideo scūs iob oīa opera sua verebatur Qui cū essz dedit9 sacrificijs. humilitati. hospitalitati. elemosinis. iust9. rectus. timens deū/ licet eūdem ad plenū dñi flagella purgasset. suū tamen rememoratus imperfectū/ dicebat A facie dñi turbatus sū et timore sollicitor Da ne securitatis filie sūt. negligētia. ingratitudo. elatio Hec induxerūt ysrahel dauid/ vt numeraret populum suum. cōuersūq; est ei ⁊ vniuerso populo israel in singultū Hec regem ezechiā quem honorauerat dñs in regressioē solis ⁊ fuga sennacherib subuertentē/ vt nūcijs merodach baladan filij balidan regis babiloīs ad inanem gloriā ostentaret/ domos aromatū. aurī et argentī. pigmēta ria et vnguenta/ et audiuit in continenti diuine animaduersionis continuum Terreat vos exemplū filiorum iob. quos in domo frīs sui maioris conuiuātes et letātes/ sathan interfecit. qđ hodie spūaliter impletur i hijs qui plati sūt alijs ad custodiā disciplīne/ si hostis occult9 eos inani letitie vacare agnouerit Nulla ergo vobis obrepat securitas. sz seruite dño in timore/ vestros; cogitatus iactate in eū qui adherere bonum est/ ponere in dño deo spē suam et horrere abhominabiliter quicqđ ad pompā ptinet seculare Stabilite ergo vos vīm i exercitio spūali/ in obsequio eius q̄ nubilū p̄sentioris q̄ deni grata sz formosa erat ecīa/ serena ut/ q̄ inter p̄sentes vite ex ipsis iniquorū malleis/ coronā glorie fabricauit. Nimirū bt̄o hylario teste. ꝓprium est ecīe/ vt tūc intelligat cū aliquid. tūc obtineat cū supata videt tūc liberior surgat/ cū eius liberatio desperat Nā ⁊ archa noe inundātib9 diluuio/ tollit i sublime. ⁊ archa federis humiliata/ dagon confregit ⁊ philisteos i posteriora p̄misit Nā igit humane aditiōis ē dolere cū dolētib9 gaudētib9 cōgaudē et vre p̄sentiōi affectus impendi. ⁊ totis medullis

gem dauid/ vt numeraret populum suum. cōuersūq; est ei ⁊ vniuerso populo israel in singultū Hec regem ezechiā quem honorauerat dñs in regressioē solis ⁊ fuga sennacherib subuertentē/ vt nūcijs merodach baladan filij balidan regis babiloīs ad inanem gloriā ostentaret/ domos aromatū. aurī et argentī. pigmēta ria et vnguenta/ et audiuit in continenti diuine animaduersionis continuum Terreat vos exemplū filiorum iob. quos in domo frīs sui maioris conuiuātes et letātes/ sathan interfecit. qđ hodie spūaliter impletur i hijs qui plati sūt alijs ad custodiā disciplīne/ si hostis occult9 eos inani letitie vacare agnouerit Nulla ergo vobis obrepat securitas. sz seruite dño in timore/ vestros; cogitatus iactate in eū qui adherere bonum est/ ponere in dño deo spē suam et horrere abhominabiliter quicqđ ad pompā ptinet seculare Stabilite ergo vos vīm i exercitio spūali/ in obsequio eius q̄ nubilū p̄sentioris q̄ deni grata sz formosa erat ecīa/ serena ut/ q̄ inter p̄sentes vite ex ipsis iniquorū malleis/ coronā glorie fabricauit. Nimirū bt̄o hylario teste. ꝓprium est ecīe/ vt tūc intelligat cū aliquid. tūc obtineat cū supata videt tūc liberior surgat/ cū eius liberatio desperat Nā ⁊ archa noe inundātib9 diluuio/ tollit i sublime. ⁊ archa federis humiliata/ dagon confregit ⁊ philisteos i posteriora p̄misit Nā igit humane aditiōis ē dolere cū dolētib9 gaudētib9 cōgaudē et vre p̄sentiōi affectus impendi. ⁊ totis medullis

aie congratulor vestre pāi. Villa siquidem angelor quocuens crūpebat seditio inter reges. primos expiebat hostilitatis inursus obnoxia ingri capine ⁊ incendio. sed nunc posuit dñs fines vestros pacem. atq; tutum vestratum summam collocauit in tuto. Preterea suscepit ecīa vestra. non minimū sui redditus incrementum. Inquirentes enim dñm nō minuentur omni bono. sed semper faciet deus. eciam cū tēptatione prouentum. Venistis itaq; portantes pacem. ⁊ illuminantes patriam et vtinam fiat pax in diebus vris. Sed pax vera pax dei quam nemo potest dare. non illa de qua dicitur. pax pax et non est pax. nam in pace huiusmodi. ecce amaritudo amarissima. Que est enim hec pax. si q̄ esset anilla ⁊ domina sub iugo graui ⁊ degeneri anallatur? Que vtilitas q̄ caro a tribulatiōe malorū ⁊ dolore respirat. si nobili aie pro qua xp̄us mortuus est malorū totam sollicitudinum laborūt immittat? Quicūq; spū dei agūtur teste apostolo. hij sunt filij dei. ideoq; filij patris. vbi enī pax ibi deus. Nam in pace factus est locus eius ipsiusq; testimonio. pacifici. filij dei vocabuntur. Annūciauit vobis dominus annum placabilem. pacem suam dedit. patrem suā reliquit vobis. alteram fratris. alterā vero intus. Agnoscite que a deo donata sunt vobis. ⁊ vtimini beneficio pacis indulte qua sunt reliquie hominis pacifici. Indignum plane omnino est et absurdum. vt prenobilis anima. deputata spon si celestis amplexibus. oblita sue originis ⁊ illius auri ymago est. ad mechanicos rapiatur affectus. Frequēcius igitur exeatis in agrum cū ysaac ad meditandum. descende in ortos aromatum. vt gustetis spirituales deliciās. ⁊ gratissima colligatis lilia gaudiorū. De ligno vite papite spūales fructus. qui teste apostolo sunt caritas. gaudiū. pax. paciētia. lōganimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. cōtinētia. castitas. Istorū fructuū sunt quasi accessio et sequela. Reuerētia deū timentis. desiderium diligentis. diligentia eum querentis. sapia eū inuenientis. deuotio tenentis. gaudiū p fruentis. Quiescite igitur inter medias sortes. inter pamabiles cathedras amplexus. ibi vacate ⁊ videte q̄ suauis est dñs. ⁊ ab vberib9 deside rate quietis. nullus negotiose vite strepitus vos auellat. Thesaurū cōscientie bone cautus abscōdatis. prefigentes eidem titulum hoc impressore sigillo signatum. Secretū meum michi secretum meū michi. Et pax dei que exuperat oēm sensum. custodiat cor vestrū ⁊ intelligentiā vrām. vt sit aie vestre forma pulchritudinis. ⁊ signaculū scientie. vt repleat in bonis desiderium vrm deus cordis vestri et pars vestra deus ineternū. ¶ Imploratio precū vt petrus ad sacerdotiū digne promoueat. Epla Cxxxix

Reuerēdo pri ⁊ dño ⁊ dei grā abbati Cirestrensi. totiq; conuentui eiusdem ecclie. P. bles̄ archid. Salutē i auctore salutis

Diu pulsatus ſū p̄cab9/ꝙſilijs/ 7 monitis anuoꝛ/vt in ſoꝛte ſacer dotij transiens·ei aui seruire regna ve ē impēdere debite obſequiū ſmutu tis Reluctat9 tñ hactenꝰ ſacerdotiū diſtuli i eo ei ꝙſideraui opa mea et expaui Quis enī eaā pfectiſſimus nō foꝛmidet ſe diuinis imiſcere ar chanis·ſe illiꝰ ieff abilis ſacramēti exhibere miſtrū qđ ſpūs ſcūs conſi dit/aui angeli humuli famulatu aſſiſ tūt/quo dīnis terrena iūgūtur·7 qđ in aſſūpti oꝛpis vnionē reapit/ dīne p̄ntia maieſtatis Reuerenda vertia xp̄i·manū ipoſituꝰ baptiſta ꝓtremut·p̄nceps aplōꝝ miraculo ſa piſciū captione deterꝛitꝰ Recedi te iq̄t a me dñe·qꝛ hō pcoꝛ ſū·ſe qꝛ introitu xp̄i centurio reputabat idignum· Qua igitur fiducia me utoꝛum· qua mentis audacia con trectare p̄ſumā vitam animarū· p̄ciuum mundi·angeloꝝ panem· vbi ꝙto digniꝰ 7 eminentiꝰ eſt huiꝰ miniſterij gradus·tanto gra uius imminet ex ipſius dignitate diſcrimen? Hiſeruoꝛdie dñi multe qꝛ nō ſum ꝙſūptꝰ· Vt qđ igiē con tra p̄hibitionē ſapiēt̄ mittā me i pcā ꝓpli·7 aggregabo michi pcā duplicia? Huc accedat inocēs manibus 7 mūdo coꝛde·vocatus a dño tāq̄ aaron/quē elegit ipſū ſā 7 ſi a coꝛpe meo p̄hibeāt actꝰ illiciti de ſpuriſſimo tñ coꝛde·q̄ſi de ſenti na ſcatēte·cogitationū ſeditas·ve lut aura coꝛrūpēs exalat Deniq̄ vereoꝛ ne cū debeā alijs in tpe ia cūdie fieri reconciliatio·p̄uenētis cō ſcientie ipoſtura·michi 7 alijs obnu bilet ſerenissimā xp̄i faciē·et vſue pati auſus officij·nobis ſacrificiū i ſacrilegiū·et vitā couertat in moꝛ tē Tu igiē gloꝛioſe 7 ſemp̄ gloꝛi ficande ihu·nō ſm̄ miſeriā meā· ſ̄ ſm̄ miam tuā opare i me velle 7 pficere qđ būplacitū ſit in oculis tuis·nec de meis exæſſibꝰ tua iudi cia cōſulāris Di ei iniq̄tates obſeruauerit dñe·dñe q̄s ſuſtinebit? Va lēs deniq̄ redimē dies meos quos pdidi· quia peccaoſe 7 pdite vite· diſpoſui iugo dñi eruiē ſubponere laxioꝛes vite ſalutare licētias·7 ā eſſem liber in oībus oīm ſeruꝰ eſſe Tu vero dñe deme̅ter aſpera·cō firma qđ in me trepidat· qđ frigeſ cit accende·qđ nutat cōſolida·doce qđ deſipit·erige qđ deſperat·alliga qđ vagat̄/qđ ſuꝑbit humilia· exā ta qđ lēteſcit·illumina qđ caligat Vos eciam dilecti dñi et amici mei·in quibus poſuit deꝰ verbum reconciliationis vt oꝛdinetis teſta mentum eius ſuper ſacrificia· vt de o placabiles hoſtias immoletis· quos ipſe fons cauſmatum copio ſius irrigauit/vt iam in vobis·vi tutum floꝛes erumpant in fructum Vos quos ſibi conſtituit genus e lectum regale ſacerdotium·vt ſitis coꝛona gloꝛie in manu dñi·7 dyadema in manu dei noſtri· Vos inquam obſecro per miſeri coꝛdiam xp̄i ſi ſuccurite michi p̄ ꝛibus· adiuuate me votis· ne ſub mole imporꝛabilis ſarine·ſuccum bat infirmitas vacillantis Exigiē a me conſcientia pura· vita imma culata/fama integra· vt ſim xp̄i

bonꝰ odor in oi loco Hec autem nō menta hoīs ꝑ illiꝰ sūt munera. qui vocat ea que nō sūt. tanꝙ ea q̄ sūt tuiꝰ larga et effusa benignitas. diues est oībus inuocantibꝰ eū. tubu it enī habūdanter et nō ip̄properat iustificās impiū gratis. vt vbi sup habūdauit pcm̄ suphabūdet ⁊ grā

Dim siq̄dē mentoꝝ suffragio dest titutꝰ post deū. in vobis rea ⁊ loca ui mee fiduciæ fundamētū certissime sciēs q̄tū eāā in meritis fides vel o ratio ꝓficiat aliena Cū eiꝰ efficaci am i filia chananee/i lazaro/i puer o centurionis/et regulī/cetꝝsq; q̄ plurib9 frequēter euāgelizet ecclia.

Dane i xp̄o oēs vnū sumꝰ/⁊ ex vniformi quexioē mēbroꝝ ecclie q̄ sistēs integritas indicat oībꝰ mutue coionis regulā ⁊ indiuisos cantatē affectꝰ Adiuro itaq; vos in vnita te fidei. in scōꝝ q̄sione. ⁊ in vnꝰ cō fessione baptismi vt impfectū meū videāt oculi cantatis vestre. ⁊ oīo nibꝰ vestris suppleteꝫ infirmū quē oneris magnitudo deterret Apud xp̄m nūq̄ aliqui defuit qđ ꝑ eū alij ꝓficiat Crescat enī grā ex ipendio/⁊ lecythus olei tāto pleniꝰ exuberet q̄to copiosius ex ipso mater virtutū caritas/vasis q̄ offerūtur infundit. Vestra igit oīo nūq̄ in terrā vacua cadit. q̄ et si nunq̄ p̄sperat/ei a quo mittit/saltē i sinū reuertit supplicātis Nouerit ām q̄ ab ineūte etate. semp i scelis aut auriꝫ mul taui Scolasticꝰ vero labor licꝫ sit i efficax ad salutem quedā tñ in eo mūdana honestas ē. ⁊ inocētia seal latꝫ At q̄dq̄d in auriꝫ agitur fere ꝓemptoriū est salutis/ambitiosū adulatoriū/fictum/detractoriū/ subdolum/inuidū/crudele/et impiū ⁊ generaliter tempalis questꝰ ⁊ i anis glorie venatiuū Hec recordā tus sum ⁊ effudi in me aiam meā quoniā transibo in locū tabernacu li admirabilis Ecce enī tabernacu lum dei cū hoībus instar illiꝰ quod moysi in mōte ostēsū est Hic p̄mū altare est encū. oꝝ sc̄z contritum ⁊ humiliatū in quo bestiales animi motus et actꝰ irrationales penitē do macrātur Deinde altare ab oī ni eius rubigine alienum auro muni lat cantatis Nichil in eo carnale offertur cui iam offerētis q̄uersatio sit in celis/cuiꝰ hostia est mēs sancta/deuota oratio/grāꝝ actio ⁊ vox laudis. Ad altare terreum quod populus est ꝓpiatoriū q̄ altare non solūmodo sanctum est sed eciam sāc ta sanctorum dulci affectu. pura ⁊ defecata intentione intrat sacerdos cum sanguine. iam verum sāguinē agni imaculati offerens ⁊ cōmuni cans passionibus xp̄isti. Vnde fre quenter quadam beata extasi exi ens a se et transiens in dilectum. v nusq; spiritus factus cum eo intra quasdam diuine suauitatis experien tias. offiaum propiatoris exeq̄ tur. dum ꝑ eū quasi per quendam mediatorem dei ⁊ hominū. hijs p quibus ad deum intercedit. fruc tus propiationis ex illa fruitio ne beata. sed breuissima obtinetur. Hijs indignum me iudicans. totꝰ a vobis pendeo. totus vobis inni tor. rogate dominū vnctionis. vt

vngat me oleo mie suc· vntio eñ
doꝛet de omnib9· ipa me doceat fa
cere volūtatē dei· captiuare totum in
tellectū meū in obsequiū xp̄i· fungi
sacerdotio· ⁊ offerre illi incensū dig
nū in odoꝛē suauitatis

Dehoꝛtatio a studio scie seculaꝛis ⁊ exhoꝛtatio ad theologiā· Epla Cxl^a

Magīstē· p· bleseñ bath· archiꝺ
dilecto soꝛoꝛ ⁊ amico suo petro
letico dñi regis anglie Salutē m
ro sine quo non est sal9· Diuisus
es et coꝛ tuū in diuersa distrahitur
varia eñ deliberationū fluctuatiōe
rapt9/ hesitas vtrū ad sciam legū
vel ad exercitiū sacre pagine te con
uertas In hac pplexitate distinguit
finis intētio Tendis enim ad vnū
propter vanitatē seculi· ad alterum
propter veritatē dei Emulare ergo
cōsilio apli carnalia melioꝛa· ⁊ i
coꝛde tuo deuoꝛet draco moysi dra
conem pharaonis· id est veritatis
scientia sciam vanitatis· Nō enim
ascendet in montē dñi· nec stabit
in loco sancto eius qui iuuano accepit
aiam suā Datis q2 lex dñi lex im
maculata conuertēs aīas Justiana
vero puerit multos· ⁊ gehenne fi
lios faciat Qđ sub quodā enigmate
prophete insinuans· Vocauit iudi
cium ad ignem· et deꝛoꝛauit a
byssū multā Quod tunc euenit/ cū
iudices de profunditate simulis scie
presumentes· cōtra se prouocāt dei
indignatiōē· ⁊ ira diuine aīaduersionis
incurrūt· Vides q̄ imperscrutabi
lis abyss9· q̄ dumosa silua· q̄ inex
pugnabile pelag9 sit pandecta in qua ciui
le ius continetur· cui tota etas ho
minis non sufficit· cui9 studiū totus
in elatiōe ⁊ ambitione cōsistit Hec
bū aūt abbꝛeuiatū sciat dominꝰ su
per terram· vt ꝓpter scientiam salutē ⁊
vite· ita te transalpinare non oporte
at· aut maria trāsmeare Nā sicut in
deutronomio legitur ꝓpe est verbū
in coꝛe tuo· et in coꝛde tuo· Et apl̄s
teste· regnum dei intra nos est· quod
nō in sermone sed in virtute dei con
sistit· Duo sane sunt que hoīem
ad legum scientiam vehementer im
pellunt· ambitio dignitatis· et ina
nis glorie appetitus Hij sūt vecha
et baana· que hysboseth doꝛmientē
pacientes in inguine occiderūt· Le
ge ergo qđ ordini· qđ pfessioni tue
conueniat· qđ ab ambitiōis estib9
aīm tuū reuocet· qđ vanitates et in
sanias falsas· procul a coꝛdis tui af
fectione releget· vt in timoꝛe domi
ni qui est initiū sapientie ad spūalē
intelligētiam in qua est anime sal9
diligens ⁊ deuotus assurgas Ar
ripe queso arma spiritualia· que tes
te apl̄o captiuāt totū intellectū hoīs
in obsequiū xp̄i Assume gladiū spi
ritus quod est verbum dei hec sunt
arma david quibus expugnaturus
goliath· arma saulis grauioꝛa reie
cit Hec est sapientia que teste bea
to iacobo deꝛsū est· ⁊ primum q̄
tē pudica est Deinde vero pacifica/
pudica est quā pudica professio· des
ponsat viro virginem castam
exhibere xp̄isto· Pacifica est que
rogat que ad pacem sūt· et cū hijs

qui oderunt pacem iubet esse pacifi
cum ¶ Legū vero scientia impudica
est· quia meretricio more questuari
a est· et mercalis et quecquid studē
do congregauit· ad nundinas vanita
tis· vili contractu venaliter et impu
denter exponit· Hec vir nunq̄ paci
fica est· que semper litigat de con
tractib9 vel quasi de maleficijs· vel
q̄si de varijs figuris causaꝝ de actio
nibus· et obligationibus· de iudicijs
de sententijs et appellationib9 ¶ a
lijs· que cū sopire lites debēat· semp
ternas litiū exitant cā sopitas Cō
tra hanc sapientiā dominus in eua
gelio palam loquitur· et prouerbiū
nullū dicat· Nine causa volunt me·
docentes doctrinas ¶ mandata ho
minū· Et in propheta Cōprehen
dam sapientes in astucia sua· et pru
dentiā prudentū reprobabo· De
nicq̄ p parte maxima leges ab ethy
nias institute sunt· deus aūt dedit
legē vite et disciplineꝫ Deus enim
deoꝝ dominus locutus est· et voca
ut terrā/ vt homo qui terra erat fi
eret celum· et beneficio legis ignee
quā dominus attulit de sepe· car
nē sineret in spiritū· Sapientia quidē
mundi stultitia est apud deū· et sapi
entia carnis mors est· Apostolus e
nim damnat ea que sunt formam
quidē scientia habentia sēm doctri
nam hominū· si nō edificant ad sa
lutē· Humana itaq̄ lex inflat· di
uina edificat· Professores illius sa
pientes sunt vt faciant mala· bona
autē facere nesciunt· discipuli huius
mites sunt et humiles corde· eos q̄
custodit pax dei que exuperat omnē
sensū Illi sunt qui semper arcuum
montē sepe· nec vnq̄ terrā pronus
sionis introeunt Isti cū apostolo ni
chil arbitrantes se scire nisi xp̄istū
ihesū/ et hunc crucifixū· viā vite quo
dā compendio scientie salutaris an
tiquant· et quadā spirituali experien
tia q̄ suauis sit dominus/ iam pre
gustant· Et quid suauius· quid io
cundius ad exultationē· quid fructu
osius ad salutem· q̄ comprehende
re ¶ amplecti· fide/spe/et amore te
deum? Scriptū est· Dixit te deus·
sensus est consūmatus· Eminentia
huius scientie veritas manifeste in
sinuat dicens· Hec est autē vita eter
na vt cognoscant te pater et quē mi
sisti ihesū xp̄istū· Illi ihcusalē edi
ficāt in sanguinib9· quoꝝ flumina
cruentur in sāguinē Dāa ei cozū
et facundia tota vertitur in peccatū
et impletur querela quā proponit
deus per prophetam· Dedi eis in
quit aurū et argentū meū· ipsi vero
de auro et argento meo operati sūt
baal· De auro nimirū et argento
domini faciunt ydolū· Istic conueni
ūt ꝟba illa blasphemie/labia nos
tra a nobis sunt quis noster domi
nus est? Propter hoc dat eis deus
celum eneum et terram ferream· vt
sint sine affectione· sine deuotio
ne· vt sint terra sine aqua quasi mō
tes gelboe super quos· nec roscs
pluuia descendit· Verba siquidem
lepida plerumq̄ habet censura· ui
lis· sed sunt folia sine fructu· muge
canore et syrenes vsq̄ in exitium
dulces· Hentior si vnq̄ videris illi
us scie professorē· in ipiq̄ execratio

felices exitus habuisse Btus ihero nim9 fere vsq; ad internitionem fla gellatus est ab angelo. quia vetho rai lepore sermonis illectus. vani ta ti operam dabat Castigans autem castigauit eum dñs. & mœti nõ tra didit Vane lex dñi sapientiã præ stat puulis/ipsa edificat/ipsa viuifi cat/ ipã illuminat. est cñi præceptũ dñi luadũ illuminãs oculos. vt ani ma que ad ymaginẽ dei facta ẽ. iux ta promissũ apli reuelata facie spe culetur glãm dei. & in eandẽ ymagi nẽ reformetur a claritate in claritа tẽ. tanq; a dñi spiritu Audi virtutẽ sacre scripture et efficaciã verbi dei. ad cui9 intelligentiã te moneo. in ti more & tremore accingi/ veritatem e uangelio loq̃tur dicens Beati q̃ au diunt verbũ dei & custodiunt illud. princeps eiã aplõz interrogante ihesu discipulos vtrũ abire vellent. dñe inquit ad quẽ ibim9. verba vi te eterne habes Iterũ. Vba quibus ide xpm dei filiũ profitetur. nõ reue lat ei caro & sanguis ꝫ spiritus dei patris. verba denig; dei ita spũalia et viuifica sũt. vt sint spũs et vita/ ipõ attestante qui dicit/ verba que e go loquor vobis spũs & vita sunt. Dicut aplũs dicit Sermo dei viu9 est et efficax. & penetrabilior omni gladio anãpiti. ptingens vsq; ad diuisionẽ anime et spũs cõpagum quoq; & medullarũ. Optinet enim vicem validissime pactionis. p quã eliminantur ab humano spiritu et purgantur vniuersi noxiales affec tus Et vt experientia huius rei ti bi faciat fidem. si tepid9 es sacram scripturam lege instanter. et scias quia eloquũ dñi inflamabit te. ig nitum eloquiũ eius vehementer Si ambulas in tenebris. audias quid loquatur in te dominus deus. in euangelio & prophetis. Erit q; lucerna pedibus tuis verbũ eius. & lumen semitis tuis. // Si alicuius immũdicie maculam contraxisti. mun dabit te sermo xpi. Jam vos inquit mũdi estis. propter sermonem quem locutus sum vobis Si te tam gra uis temptatio apprehendat. vt pe ne moti sint pedes pene effusi sint gressus tui. verbũ dei firmabit te ve non cadas. Qz enim amplius est. verbo domini celi firmati sunt et spiritu oris eius omnis virtus eo rum. // Si es in mortali peccato qđ est mors anime. sacra lectio vi uificabit te. et implebitur qđ domi nus in euangelio dicit. Venit ho ra et nunc est. quando mortui audi ent vocem filij dei. et qui audierũt viuent. // Studq; indubitabiliter scias. q spiritus sanctus veumq; testamentum edidit & exposuit vnũ qq; alter ineffabili sapientie artifi cio coaptauit. Ideoq; ezechieli pro phete rota in rota apparuit. simul q; eleuabantur et incedebant rote. erat q; spiritus vite in rotis. Et quis queso spiritus hodie in legum professoribus dominatur? Spiri tus elationis spiritus cupiditatis & iactantie. spiritus vertiginis & er roris. Reiecta ergo scientia que in perniciem trahit apprehende scien tiam que edificat ad salutem. Dis ce vt doceas vt vtinam vtinam

tcahat· ℣ qui audit dicat veni ℣ Dic
imitatoꝛ illi9· qui dicit· ℣ Dine ficti
ne dicta ꝙ sine inuidia communica
ui Absit omnis ficta qꝛ spiritus sāc
tus sempeꝛ discipline effugiet ficti
Gratis accipias gratis date· Qui
enim sic fecerunt ꝙ docuerunt homines
testimonio xpisti· magnus erit in
regno cœlorum· Audi queso super hꝰ
testimonium tuicliꝰ· Qui docti fuerint
inquit fulgebunt quasi splendoꝛ firma
menti· et qui ad iustitiam erudi
unt multos· quasi stelle in perpetu
as eternitates· Noli autem scru
tari que supra te sunt· nec inanes co
gita theoricas· non disputationum
argucijs· nec verborum calūpnijs
te distendas· Talia enim apostoluꝰ
interdicit scribens in prima epistola
ad thymotheum· Si quis inquit a
liter docet· nec acquiescit sanis ser
monibus domini nostri ihesu xpisti
ꝙ ea que sēm pietatem est doctri
ne· superbꝰ et languens circa questi
ones ꝙ pugnas verboꝝ· huius gra
ue est iudicium· Audi que dicta quid su
per hoc sapientia dei in libro sui no
minis dicat· ℣ Sentite inquit de dño
in bonitate ꝙ in simplicitate cordis
querite illum· Hodie vana est inter
multos sententiarum contentio facte
qꝫ sunt aque ſyloes que cū silentio
currebāt aque contradictionis apud
quas demeruerūt moyses ℣ aaron
terre promissionis introitum· ℣ Dic
hodie apud multos carnes· agni
immaculati· contra prohibitionem
legis dilaniantur aqua vel membra
tim discerpuntur seuaa bestiali· Ig
ne quidem assari debucrant· ꝙ si qđ
ꝫ residuū esset· igne· i· spiritu sancto
succat comburendum· Non igit
de corde tuo vaticinari presumas·
sed iacta sacri eloquij doctrinam· ꝙ
uniuersa discas ℣ docas· ozans cū
propheta ꝙ dicens· Juxta eloquiū
tuum domine da michi intellectum·
non supra· non extra· nō contra
℣ūt enī qui temere scrutant alta
dei· ℣ꝝ testimonio salomonis· mel
ninus comedenti non est bonū· et
scrutatoꝛ maiestatis opprimetur a
gloria· Et ecclesiastes dicit· ℣ Sapi
ens inquit efficiar et sapiētia lōge
recessit a me· Accedet enim hō ad
cor altum· ꝙ exaltabitur deꝰ ℣ Mira
bilis facta est scientia tua· et non po
tens ad eam· Proinde doctor ecclie
paulꝰ cū obsecratione nos āmonet
dicens· Dico ꝙ gratiam dei que da
ta est omnibꝰ qui sunt inter vos nō
plus sapere ꝙ oporteat sapere sed sa
pere ad sobrietatem· Alta nimium
sapere mors est ℣ facile periclitatur
qui se in eminēti considerans obstu
pescit· Denique loquens angelus ad
thobyam· Sacramentum inquit
regis abscōdere bonū est· opa vero de
ius revelare honorificū· Distingue ꝙ
inter sacramēta ꝙ opa· Nā in deut·
Celi caligabant rore· Et in psal
mo· Tenebrosa est aqua in nubi
bꝰ aeris· i· obscura est intelligentia
in sacramentis celestibꝰ scripturaꝝ
phetias· In hijs vero quibꝰ opa
tus est deꝰ salutem in medio terre·
vt exinanitio i forma secum· miracu
lorum conversatio/passio/resurrectio/
ascensio quod fidem instituit/qđ exare
nos docuit· quod ad humilitatē/ad

mansuetudinē. ad penitentiā. ⁊ ad misericordiam nos verbo ⁊ exēplo instruxit/ vult honorificari deꝰ. et illic interest quo oīdiē salutare dei

Sacramentoꝝ aūt ratio ⁊ inq̄sitio esset. claudatur puteus. ne bos in eū ā asinꝰ cadat. ne periculose nimis ossa regis ydumee redigantur in cinerem/ ⁊ bestia q̄ monte tetigerit lapidetur. Magna in sacramētis est eminentie intelligentia. quotum fidei potiꝰ expedienda est q̄ ad inuentione humana. Et vt gracia exēpli in vno sacramentoꝝ videas abyssum profundissimam et humano sensui inperceptibilem. pane et vino transubstātiatis virtute verbi cēlestiū in corpꝰ et sanguinē xp̄i accidentia que prius ibi fuerant sine subiecto remanent ⁊ apparent. Cū q̄ corpꝰ xp̄isti caro sit ⁊ nō spūs. spiritū tamen et nō corpus efficiat. spūaliter pascēs atq̄ vnificās. Corpꝰ idē apud nos ē in diuersis locis quia in diuersis altaribus. contra naturam corporis. Idem tamen corpus eodem tempore est in cēlis. liz enī ex natura corporali ⁊ circūscriptibili sit vno dumtaxat in loco. tñ in pluribꝰ locis est virtuali potētia et spūali modo. Tanta enim est vnio diuinitatis et carnis que tota diuina/et gloriosa facta est/ vt ex plenitudine diuinitatis que teste apostolo corporaliter ibi habitat/ illud corpus licet in vno loco corporaliter ⁊ naturaliter/in pluribus tamē est diuina et spirituali virtute. Et sicut ipse deus q̄uis in pluribus/ p̄mo in oīb9 locis sit naturaliter et essentialiter tñ sēm aliquē modū existendi. id est psonaliter est in vno loco. i. in ipso hoīe assūpto per graciam. ita qđ diuinitatis est vtribut ineffabiliter corpi suo. vt ex vnionis virtute. et in vno homine sit verbū ⁊ in pluribꝰ locis sit illius corpis et sanguinis incomprehēsibile sacramentum. Gregoriꝰ in omelia paschali. Eodem momento et in cēlo rapitur ministerio angelorum consocīandum corpori xp̄isti. ⁊ ante oculos sacerdotis in altari videtur. Dicut autem diuinitas vbi totum implet mundum. ita corpus illud in locis pluribus cōsecratur nec sūt multa corpora sed vnū corpꝰ ⁊ vnus sanguis. Ideoq̄ siue plꝰ siue munꝰ quis inde perāpiat. ōnes equaliter xp̄isti corpꝰ integerrime sumūt. In hijs et similibus ratio prorsus defiat. nō defiat tamē fides/ sed attingit quod non presumit ratio. et quod mirabilius est. ex rationis defectu fortius consolat. Apprehendit fides per graciam. quod non potuit ratio capere per seipsam. Infirmatur ratio vt sit fortior fides. Ratio succumbit vt fides amplius meretur / nec inuidet ratio merito fidei / sed libenter et humiliter acquiescit. Quod enī fides meretur non sibijpi meretur/ sed potius rationi. Dane fides euacuabitur ⁊ ratio permanebit/ fides nimirū non est nisi in via /ratio autem erit in patria perfecta ⁊ plena. Ibi ratio seu scientia metet / quod nunc seminat fides/ dignūq̄ est vt ratio ibi fructū perāpiat de meritis

fidei quam adiuuat dñi pro se proe
sus abnegans. a seipsa hic desiat.
vt quandoq; fidei beneficio in se cres
cat. Fidei igitur sine contradicti
one consentiens gracie dei tota in
nititur. Et dat gloriam deo. sci
ens ipsum posse facere/quod non po
test ratio humana perscrutari. Pauca
hec tibi stilo breuiore perstrinxi. eo q;
sis dyaconus. et ad sacerdocij gra
dum in breui eo aspirante domino
ascensurus. Mos autem q; dyaco
natui annexa sunt. mense ministeri
um q; annunciatio verbi dei. Ad hoc
enim apostoli dyaconos elegerunt
vt mensis ministrarent q; nichilomi
nus verbum vite populo predica
rent. Audi ergo qualem te esse opor
teat. antequ; ascendas in montem gra
dum vt ibi cum filijs aaron popu
lo benedicas. paulus in prima episto
la ad thimotheum. Dyaconos in
quit oportet esse pudicos/itelligas
mente et corpore. vt vas suum in
sanctificatione q; honore custodiant
vt se in illa exerceant sapientia que
pudica est et pacifica. non in illa que
stulta est apud deum et inimica deo
que linguam hominis seu potius a
nimam pro qua xpristus mortuus
est. vili comercio meretricia venali
tate prostituit. Propterea ibidem
subiungit apostolus dicens. Nō bi
lingues nec turpe lucrum sectantes.
In quo suggillantur aperte qui lin
gua preuaricatoria et duplici sibi
causas creditas prodūt. q; animas
in quarū preciū xpristus innocen
tissimū sanguinem suum dedit/ con
tractu damnabili supplicio eterne
dampnationis addicant. Veniaq;
leuitici ordinis gradus. non solum
extraordinarias abdicat vanitates
sed exterminat etiam naturales af
fectus. vt non presumat quis in eo
ministrare. nisi prius in ipso prorsus
extincta sit affectio parentele. Iocu
tus est enim dominus ad moysen dicēs
Nō seruiat michi sacerdos aut leui
ta nisi prius dixerit patri suo et mri
Non noui vos. Qua igitur cōscia
se pōsumat lucris imergere damna
bilibus et inextricabili solliciudinū
laborinto q; carnalium pentū aura
diuinitus prohibetur? Rogo igitur
q; moneo te frater p virtutem sacra
mentorū celestium. quibus in prori
mo datus es professionis manū. sic
te ppara/sic lege. sic studē. sic viue.
sic loquere et exhortare. vt voceris
a domino tanq; aarō quem elegit
ipsum. vt ad laudem ipsius fungatur
sacerdotio dignūq; offeras in odore
suauitatis incensum.

Conqritur P. bleseñ de firmari
o suo rothomagen̄

Epla Cxlia.

Reuerēdo patri et dño. w. dei
gra roth. archiepō. Duc. p.
bleſ lōdoñ archid. Salutē in om
ni humilitate si quid dulcius aut des
derabilius est salute. Certificatus de
incolumitate vestra gracias ago gra
ciarū auctori. Nam vt verbo apostō
li vtar viuo si vos statis in domio.
hec est enim gloria et gaudiū meū
et corona capitis mei. In eo vero q;
aliquid noui operis. dignatio ves
tra preijt a me. licet exaltatio mea

fœsserit · adhuc tamẽ ad plenioꝛẽ
excusationem michi potest suffiere
q̃ illa senẽdi vꝛbanitas que olim
floꝛebat in iuuene · nũc maꝛcuit in
sene · Vix enim gꝛacia viꝛoꝛis ꝛepi
tur in aꝛboꝛe · cuius ꝛadix exaruit ·
Pꝛeteꝛea exasꝑeꝛata iniuꝛijs mẽs
humana · potius in veꝛbis sequitur
tuꝛbationis impetum · q̃ sermonis
ꝛenatũ · Ex abũdãtia siquidem coꝛ
dis loquoꝛ · Coꝛ autem hominis
quasi vas plenũ est · ꝙ quid intꝛa se
ꝛtineat ex effusione ostendit Do
mino clyꝛ capellano · curã ꝙ custodi
am pꝛebẽde mee · tanq̃ homi fideli
& veꝛaci cõmisꝛã · nũc autem cum
ꝑpheta queꝛulan cõpelloꝛ · Cm̃ di
minute sũt veꝛitates a filijs hoim̃
possũ eciam interꝛogaꝛe aũ xp̃o ꝙ di
ꝛe · Cũ filius hominis veneꝛit pu
tas inueniet fidẽ in teꝛꝛa ? Nichil q
quidem dico in suggillationẽ illiꝰ ·
liꝛet famã ipiꝰ plurimũ denigꝛaꝛe
videaꝯ · q̃ quinq̃ annis et ãplius ·
de p̃benda mea nichil michi ꝛeddi
dit · fideiq̃ ꝙ modestie sacꝛdo talis
oblitus · nõ solũ iꝛꝛogat michi cõp
nũ · sed hanc ipam iniuꝛiam michi
ꝛedꝛe faꝯ in obꝓꝛobꝛiũ & contẽp
tũ · frequenteꝛ illuc mitto nũcios · e
osq̃ semp ꝛemittit vacuos · ꝙ ianes
Bene eis loquitur sed ex voꝛe nul
lũ sequitur opꝰ · qꝛ vox eiꝰ vox ia
cob · manꝰ ãt manꝰ esau Ieuuꝛ ꝑ
fecto extoꝛquerem clauam de ma
nu heꝛculis · q̃ denariũ de manu ip
sius · Nõ capinam aꝛbitꝛatuꝛ mea
capere · veꝛbis qꝛ contumelioſis me
affiꝛꝛe Duũ eni exꝛessum hec sola
excusatione toleꝛat · q̃ magnis ali
unde habũdo ꝛeddituꝛ quasi dam̃p
ni dati iniuꝛia · non possit infugi di
uitijs aut in vsus honestos eꝛoga
ꝛi non possunt que a locupleꝯibꝰ
possidentuꝛ · Hanc multi estimanẽ
diuites · qui veꝛe sunt pauꝑes · licet
enim eis diuiꝯ affluant · ipsi ta
men coꝛ suum diuiciis affluentibꝰ
non apponũt · Deniq̃ dauid in ꝛe
gali solio constitutus · Inclina unq̃
domine aurem tuam et exaudi me ·
quoniam inops ꝙ pauꝑ sum ego
Credo diuitias esse comm̃endabiles ·
ex honesta occasione quesitas · si si
ne luxu expendantuꝛ · in quantũ exi
git moderata neꝯssitas Abꝛaham
diuitias possedit ad vsꝰ liãtos mul
tiq̃ sanctoꝛũ patũ in tempꝰ aliũ laꝛ
gitiõꝛ effusi · sibi thesauꝛisauꝛunt
i cælo Heu heu cum ille qui sua nõ
laꝛgitur pauꝑibus dam̃netuꝛ a
xpꝛisto · quid de illo fiet · qui rem fra
tꝛis sui ꝛetinet · et viuit ex ꝛapto ?
Qua pꝛesumptione sacꝛificiũ offeꝛ
ꝛet in altaꝛi q̃diu fꝛateꝛ eius adũ
sus eum aliquid habet ? Non po
test bibeꝛe calicem domini ꝙ calicem
demoniozũ Quomodo veꝛbũ illud
vulgaꝛe cuadꝛet · nõ dimittitur pec
catum nisi ꝛestituaꝯ ablatũ ? Qua
liteꝛ iuxta doctꝛinam apostoli leua
bit manus puꝛas sine discꝛeptatiõe
ad deum qui me ad mateꝛiam dis
cꝛeptationis inuitat ? Habeo siqui
dem litteꝛas summi pontifiis con
tꝛa ipsum · michi tamen seni videꝯ
absuꝛdum contꝛa senẽ ꝙ fꝛatꝛẽ me
um · occasionem scandali suscitaꝛe ·
Nam vt veꝛbo apostoli vtaꝛ Ega
iam deliboꝛ · et in me ꝛesponsum

mortis accepi. Et nichilominus mœror in ianuis est dicente apostolo Omne quod antiquatur & senescit prope interitū est. Ambo sentimus preambulos mortis. defectus videli cet sensuū et molestias senectutis. Quanto crebrius longius a die natiuitatis nostre tanto propinqui ores mortis termino facti sumus. Testimonio enī salomonis. Nescit homo finē suū. sed sicut pisces capiūtur hamo & aues laqueo. ita homines tempore malo. Utriq; nostrū modicū vite restat. et illud non stat. In proximo dicemus seculo vale. et relinquem9 inuiti. q̄ nūc pertinacissime tenemus Domina enim auaricia que maiorē in senib9 solet exercere tyrannidē. testimonio zacharie. ipsa est oculus eor̄ in vniuersa terra. Et eodē teste. A maiore vsq; ad minimū omnes auaricie student. hec proculdubio est ydria samaritane. de qua qui bibent. sitiet iterū. Quicquid enī desiderari p̄t. saciare nō posset humane cupiditatis hyatū. Quāto glōsius senes ita iuste et honeste viuerēt. et requiescerent in senecta uberi. vt essent alijs odor vite in vitā iustitie forma et eruditio ad salutē Scriptū namq; est. Corona iustitie est senectus. que in vijs iustitie reperitur. Vide o valitudinarios senes. quor̄ consumptis carnibus. pellibus os adhesit. cisq; solum videtur superesse sepulchrū. Membra fugescunt/auiditas feruet/caro senectute opprimitur et ambitio iuuenescit/vix imponet auaricie finē vite finis. arcebit in eis quidā penalis infernus. donec fodiatur peccatori fouea. donec in operibus manuū suar̄ cōprehendantur peccatores. & descendant in infernū viuentes Dubito enī anima que tota temporaliū desiderior̄ fenoreb9 estuabat. in diuisione ipsius et carnis exiens. nuda et nisera onerata peccatis. & ab ecclesia beatorū perpetua excōmunicatione precisa. in eterne noctis horroreē. & in chaos terribile detrudetur. In illa die peribunt omnes cogitationes illius/ et cognoscetur dominus iudicia faciens. cuius monita intelligere noluerunt Quia igitur horrendū est incidere in manus dei viuentis. adiuro vos p̄ illū districtissimū iudicē q̄ eciam iustitiam iudicabit. vt iustitiam meā in iudicijs cōuertatis. vt vestra ordinaria iurisdictione. ex officio iudicis rogare velitis que ad pacē sūt dedit enī vobis dominus linguā eruditā vt corrigatis errantes. sed et lingua vestra clauis celi facta est Denique constituit vos dominus inter messores angelos. vt omnia scandala tollatis de regno dei que est ecclesia quatenus sēm regulas iustitie. que reddit vnicuiq; quod suum est. mea michi restituantur. Nichil enī deperit vtilitatib9 ecclesiasticis si que sunt aliena reddantur.

¶ Consolatio monachor̄ in eor̄ afflictione ¶ Epistola C. xlij.

Dilectis fratribus & amicis priori & conuentui de euesham. Bleh. lōd. archi. Salutē & si q̄d dulcius aut desiderabilius est salute

¶ Afflictioni vestre totis anime pre
oradijs q intensa caritate cōpatiens
epistolam vobis cōsolatoriā sub ali
qua stili vrbanitate descripsi scribe
re/ꝛ quia turba negociorū michi in
gruit tumultuose incūbit. totus fere
absortus ab eis. aut non sum me
um. aut diuisus. et distractus sum
et sic dissipate sunt cogitationes
mee torquentes cor meum. vt vix
non dicam epistolam posse scribere
sed breue breuissimum. ¶ Vos
autem qui spirituales estis. quoꝝ
vnicuiq; data est manifestatio spiri
tus ad vtilitatem in huius tempes
tatis estuante malicia. nouistis qua
liter vos oporteat conuersari q luc
tari cum mundo. (H)undus enim in
maligno positus est. plenus laque
is. plenus scandalis q peccatis. ar
cumseptus periculis. prauis collo
quijs. iniquis consilijs. exemplis
pessimis. et moribus anime infini
tis. ¶ Proinde redimamus tem
pus. quia dies mali sunt. nec po
terat vobis deesse solacium si voluꝝ
ferventer instare orationi. sacreq;
scripture. Porro necesse est vt veni
ant scandala. et probētur corda ho
minum. atq; inter flagella domini
prebeat improuidis. veratio intel
lectum. Omnes equidem filij ire su
mus. et si nobis dominus iratus ap
pareat. nos amorem eius non odi
um estimātes. ipsius flagellum cū
equanimitate portemus. Verbū
prophete est. Iram domini portabo
quia peccaui ei. flagellat nimirum
dominus quem corripit/et in suis ver
bis vobis memoriā abūdātie sue
suauitatis abscendit/vt quos facit
humiles/sibi conseruet amabiles/
vult enim vt de paciētia nā quasi
de ligno vite/fructus spūales q iusti
ae manipulos colligamus. Sunt
autem fructus spūs. teste apostolo. ca
ritas. gaudiū. pax. paciētia. longa
nimitas. bonitas. benignitas. mā
suetudo. fides. modestia. cōtinentia
castitas. Omnibus hijs priuatur/qui
sustinētia caret. Propter quod salo
mō dicit. Ve hijs qui sustinētiā per
diderūt. Sustinētia ergo est/pacien
ter flagella dñi portare. quibus nos
erudit ad salutem. deicit enī vt eri
gat. vulnerat vt sanet. vt pressura
vertatur in gratiā. ¶ afflictio in co
ronā: vt qui prius flagellatus fue
rat/cui ꝓpheta dicāret Confitebor
tibi dñe/quoniā iratus es michi. cō
uersus est furor tuus et cōsolatus es
me. Expōs itaq; purgationē pcōrū
facies. purgat quos diligit/salutā
bus monitis. temptationibus ¶ fla
gellis. Qz enim dñs p sathā/ cola
phisari permisit aplm. fecit eū audire
Qua virtus i infirmitate pficitur
Qui et de seipso dicit. Quādo infir
mor/tūc fortis sum q potēs. Vtinā
sic nos corrigat/ ¶ emēdando emē
det: vt nō destruat. nec sera penitēti
a nos oporteat q̄rulari q dicere/de
turisti nos ab emūdatioē. Et illud
(H)ultro sudore sudatū est/ ¶ non exi
uit de ea rubigo. Et iursus Peccau
si eos/ ¶ non doluerunt. Dolete i
gitur et plangite/ saltem dispendi
a spiritualis execracij. Ex hac enim
turbatione perditi quietissimos re
chelis amplexus. diuine suauitatis

expientias et beate contemplatio
nis expſſus Quomodo nãq; mẽs
hoīs perplexa et anxia/ q humanis
ſollicitudinibus intricata inhęrebit
aut cogitabit eterna? Dũt aũt hu
ius mali occaſio quidã int̃ querſos
querſi/inter colũbas corui/ãgues
inter ãguillas/ſurſurrones/detrac
tores/deo odibiles Hij vt habeãt
materiã equitãdi ſeminãt zizania
inter fratres. cõamnãt dolos. faſtidi
unt mãna. ſanguncas dapes appe
tunt/mẽſuriãq; gomor in ollas car
niũ. atq; in allia et peponcs egipti
querunt Die abhoiantes claustra
lis padiſi delicias exeũt/et poſt se
trahẽtes ſeculũ qd reliquerant/forẽ
ſibus ſe ingerũt conſiſtoriis/atq; in
viarum diſcurſib9. q in tumultib9
curiaꝝ. quidquid in claustro meue
rãt damnabili cõmercio. pro eter
na pditione q̃mutãt Deniq; facti
tranſfuge et emanſores a claustro/
effrenes/vagi/ q ſarabaite/dãtur in
reprobum ſenſũ. vt iam nec anime
diſcrimen attendãt/nec vereãtur in
famam. nec tremẽda dei iudicia ti
meant/donec ſodiak pcoribꝰ foue
a. q penitendi facultate prorſus ab
lata. a deo perpetua exhoīcatione
prędi. corruãt in gehẽnam In tan
te igitur neceſſitatis articulo. pſal
lite ſapiẽter. orate feruenter Inſta
te vigiliis/ignitis cõpunctioib9/in
bilationib9/ archanis/lacrimis/ge
mitib9/diſciplinis Die autem dñs
hãc prorſam conuertet in auram
et abſq; dubio diuinũ ſentiet̃ aux
iliũ. quib9 denegatur humanũ Ju
ſauit dñs q nõ penitebit eum. nec
mentietur veritas que ſub iureiurã
do firmauit dicens Amẽ amẽ dico
vobis ſi quid petieritis patrẽ meũ
in noīe meo dabit vobis Quis er
go negligat precem petere niſi q̃ cã
rẽuit impetrare? Corrigite que ſo
q in deũ dirigite vias veſtras quia
teſtimonio ſalomonis Cũ placue
rint vie hoīs deo. tũc inimicos ei9
quertet ad pacem Obſecro ãt vos
p miam dei. vt erga paſtorẽ veſtrũ
q̃ pro voī libertate tam periculoſe vi
e diſcrimi ſe expoſuit fidelẽ q ſince
rum atq; indiuiſibilẽ habeatis af
fectum Dicitis eccam inter vos vna
nimes q vni9 moris in domo/nec
ſint in vobis ſciſmata/ꝫ vnitas ſpi
ritus in vinculo pacis Vbi enim eſt
pax/ibi eſt deus In pace eaq9 eſt lo
cus eius. Omnis equidem congre
gatio vel conuentus debet eſſe cy
thara dauid. vbi multe q diuerſe
corde regulari moderatione quaſi
quodam plectro/ de compoſitione
diuerſarũ mentium. dulciſſime fa
ciunt armonie concentum Di ſit ibi
corda que cauę ſonet aut ſtrepat.
nec inducat diſcordiam. omnino ad
cõſonantiam reducatur Hinc aũt
et cõquerar q apd dñm cãtuarien.
ſium magne prudentie et conſilij
prędicabilis nullum ſuper hac tur
batione remedium inuenerim. Do
let enim quãdoq; deſperatas lites
compeſcere. q inexorabiles magna
tum diſcordias in gratiam reformā
re Vtinam vero nullam haberetis
fiduciam in romanis. Nam vt ali
qua que in libro experientie legi
ſub ſilencio claudam. illud poſſum

vobis ad memoriã reuocãte· q̃ ma
chabeoꝝ p̃ncipes· q̃diu in dño q̃
fisi sunt· de hostib⁹ suis reportauere
tytulos triũphales· et ex quo inie
tũt federa cũ romanis miserabilit̃
in p̃lio moruerunt Vos ãt cõfidite
in dño Qui enĩ cõfidit in eo nõ cõ
fundet̃ Turris fortissiã nomẽ ei⁹
x̃p̃s heri et hodie q̃ in eternũ· nec
abbreuiata est manꝰ ei⁹· vt salua
re nõ possit Petite tantũmodo i no
mine saluatoris· promitto eni q̃
nullã apud eũ patiemi repulsam si
salutaria postuletis

¶ Supplicat sũmo põtifici p· vt ec
clesiã scaulariũ conuertat ad regu
lam monachoꝝ·

¶ Epla C·xliij

Reuerẽdo p̃i q dño J·dei grã
sũmo pontifici p·blesẽsi lond
archid̃ Salutẽ q deuote humilita
tis obsequiũ Eram decanꝰ ecclesi
e de wltehanitẽsi in dyocesi estren
si· que tamen nulli erat obnoxia
vel subiecta põtifici nisi archiepisco
po cant̃ et regi/ de antiquissima ei
consuetudine/ que apud multos p
iure habetur reges anglie sempe
illum donauere decanatum Ad de
canum vero spectabat donatio q in
stitutio prebendarum Porro quia
clerus ille omnino indisciplinatus
erat sicut walenges q scoti Tan
ta in eis obrepserat vite dissolutio
vt vicium cuaderet in dei contemp
tum· in animarum perniciem· atq;
in infamiam cleri· et in totius po
puli sibilum· q deorsum Et vt ver
ba scripture transumẽ· cãtabantur
eoꝝ turpitudines in teruijs grely
et in compitis aschalonis Frequen
ter eis ad memoriam reducebam il
lud ozee Di fornicatus o isrl· non
delinquas saltẽ nuda Ipsi vero pub
lice et apte fornicantes· p̃dicabãt
sicut sodoma peccatum suũ· Et i pal
pebris pl̃orum infamie ducebant
vrores· alter alterius filiã siue nep
tem Tãtaq; erat cognationis cõ
nexio inter eos vt colligationes i
pietatis eorum· nemo dissoluere p̃
ualeret Erant enim quasi squame
bemoth· quarum vna vni coniun
gitur· et spiraculũ vite non incedit
per eas· Terra proinde clamat
aduersus eos· et celi reuelabũt ini
quitates eorum Exactissima diligẽ
tia laborabam· viaꝝ eorum in eis pro
pagines venenosas extirpare· sed fa
ctus conuerterem lupos in oues·
Et feras in homines Nõ enim mu
tabit ethiops pellem suã· aut par
dus varietates suas Quotiens ali
quos eorum in ecclesia poteram cõ
gregare vt michi liceret cum eis de
sermonis habere cõmeatum Ipsi
more aspidis obturabant aures su
as· p̃mo quasi montes gelboe su
per quos nec rosnec pluuia cadit
salutaribus monitis aduersantes
de suis disciplinis non curabãt
Miseri quippe proiecerant intima
sua· atq; in reprobum sensum da
ti· furebant effrenes quasi equi
emissarij· in omnium precipicia vi
aꝝ Instabam correctioni eorum/

totis medullis anime + tota cruciatis affectu + erat enī dolor ꝯtinuus cordi meo + sed oderunt corripientem in porta + & salutem loquentem abhominati sunt + Inībebam orationi + & ponebam in puluere os meū + si forte esset spes + loquebar in amaritudine aīe mee gemēs / & ne adepe deesset cōpassionis sacrificio + amaritudinem cōtriti cordis + lacrimis condiebam Terribiles cōminatorias scribebant eis + rex et archiepiscopus + ego etiam obstantissime promittebam + q̄ pontifex romanus tolleret locum et gentem + et eicerentur de habitationibus suis + sed de cōminatione crescebat eorum contumacia + et de cōmonitione contemptus + Praui erant / sed eorum iniquitas in multitudinem plebescebat / multiplicabātur genimina viperaꝝ Ova aspidū erumpebant in regulos + & de radicibus venenosis + spurca vitulamina pullulabāt + de semīe chanaan progrediebatur generatio prauа & exasperans + filij belial filij sceleratī + Qui volentes hereditati possidere sanctuariū dei + quotiēs aliquo canonico decedente + substituebatur aliquis vir honestus + defuncti nepos aut filius + patrimoniū suum esse dicebat q̄d erat patrimoniū crucifixi + fugiens ergo in siluā + factus q̄ spoliantiū hominum + ferro & flāmis + in substituti canonia priuāt grassabatur + Videns itaq; q̄ iā miseri appropinquabāt ad portas mortis + meūq; cōsiderans imperfectum + cupiebam anathema esse a fratribus tante malitie + cui finem imponere non poterat etiam finis vite + Erat dolor cōtinuus cordi meo + q̄d temerarius ego curam corū susceperam / quorū iniquitates irrūpere non valebā Intelligebam iudicem districtum rationē villicationis mee + et eorū petitionem de manu mea terribiliter exacturū / maiꝝ q̄ esse omni thesauro + q̄d certo discrimini exponebam Odiui etiam malignantiū + michi q̄ facta est cohabitatio eorū + sicut spelūca lyene / sic dimisi eos secūdū desideria cordis eorū + vt cant pt9 cō cupiscētias suas Non est enī deus in cōspectu eorū + nec est ink eos qui terribilia dei iudicia timere velit aut credere / donec fodiatur peccatori fouea + quous q̄ deus cognoscatur iudicia faciens + & qui letatur et exultat in rebus pessimus + subito ad infera descendat Proinde accessi ad dominū cank + rogans humiliter et obnixe + quatenꝰ auxilio eius & assensu domini regis + spurcicie illius abhominatione sublata + cisterciēn + ordinis ibidem religio plantaretur Ad hoc plurimū fauoris addebat q̄ locꝰ ille habūdat siluis + atq; pascuis et irriguis aquis + atq; redditibus + qui per industriam cuti viri magnum ito caperent incrementū + Sub expectatione ergo istius mutationis + que vere est dextre excelsi + decauatum in manu eius solēpniter resignaui + Ipse autem tanq̄ precipuus religionis amator + in uigilat & insudat operi + & iam quosdam de cysterciensi ordine introduxit + qui locum ecclesie et officina tū + limitent et disponāt Propterea

vos sanctissimo pater quem constituit deꝰ inter nessores angelos · ut p vos de regno ipsius · scandala omnia tollantur · nostrū queso confirmate p positum · ⁊ monasterio quod archiepiscopus in exultatione vniuerse terre · de assensu regis edificare intendit · fauorem ⁊ graciam benignitatis apostolice misericorditer indulgere velitis porro stabulū sathanę ꝙ prosibulū · conuertite in templū dei ⁊ in officinam spūs sancti · Auferātur impudicae atq; latronū nia perditorꝝ · et edificetur hijs qui quetūt faciem dei iacob/pacifice voluptatis · vbi fruantur cōtemplationis deliciis · cachelis amplexib9 · vbi sit pīsepiū xpisti fossa arbiti vnius quam vidit ezechiel in altari · Exturpate malitiam et seminate innocentiam sanctissime innocenti / sub ciate de lapidib9 filios abrahe · arripite ꝙso zelum phinees · vt cancer eosa hec pestis que deorem dom9 dñi enormiter deuoret pabatur in illis · Similes q; apostolici rigoris terreantur exemplo · Decet equidē ad gloriam si per vos xpisti glorie dilatetur ⁊ de merito huius boni optinebitis eternaliter dies bonos

¶ Cōquestio regine anglie super captione regis filij sui p fredericū impatorem

¶ Epla Clxiiij ·

Reuerendo patri et domino celestino dei gracia sūmo pontifici A · ina dei regina anglorum dux normā · comitissa andegē · inse matri exhibere se paratam · Vt re dereuerear ne insolentie ⁊ presumptionis arguatur · si forte aduersus primatē sacerdotum · vbi mi aliquod minꝰ cautum habuerit ora dis ⁊ vehementia doloris eliciat · Nec nō multū abundantia differt dolor/dum in impetu sue accessionis est/ dum nō agnoscit/ sanū nō curat nec defert · nec parat alicui · sed nec sibi Nemo ergo miretur si verborꝝ modestiam vis doloris exasperet · iacturam enim plango publicā sed et familiarem dolor in spūs mei precordijs intolerabiliter radicauit Sagitte enim domini in me sunt · quarum indignatio ebibit spiritum meū · Gentes diuulse/ populi lacerati · prouinciae desolate ⁊ generaliter tota occidentalis ecclesia cōfecta lamentis · in spū contrito ⁊ humiliato supplicant vobis · quem cōstituit deꝰ super gētes ⁊ regna in omni plenitudine potestatis · Affluctuum queso clamor intret in aures vestras · calamitates enim nē inultiplicate sunt super numerum nec iste dissimulare potestis atra crimis ⁊ infamie notam · cū sitis vicarius crucifixi/ successor petri · sacerdos xpi xpristus dominus deꝰ exiam pharaonis ¶ De vultu tuo pater iudicium prodeat · oculi tui videant equitatem · De arbitrio vestro ⁊ de clemētia vestre sedis/ pendent vota populi ⁊ nisi maturꝰ arripiat manꝰ vestra iudicium · tota redundabit in vos tragedia huius mali · Cum sis pater orphanorum · et iudex viduarum · merentium et dolentium consolator · et omnibus auxilio

refugij·in tāto cumulo miseriarum
vniam q cōmune oībus expectatur
de vestre potestatis auctoritate sola
tium·filij istael moysen cuius agitꝫ
vices cōsultabant in duris: Et ad ta
bernaculum federis confugiebant
in angustijs suis ¶Rex noster inar
to est Et vndiqꝫ angustie premunt
eum· Videte statum aut potius ca
sum regni· malitiam temporis· ty
ranni seuitiā / qui de fornace auari
cie/arma iniquitatꝫ inassāter fabri
cat contra legē·in sancta peregrina
tione·in ꝓtectione dei celi q tuitioē
romane ecclie captū et vinculis car
ceralibus coartatū tenet·occiditqꝫ
tenendo·cōtempnit enī deū et terri
bilis iudicia eius·prede inhiabat: et
nō est qui de manu eius possit eruere
¶Si ecclia romana cōplosis mani
bus ad tātas iniurias xpi silet·ex
urgat deus q iudicet causā nostrā/
respiciat i faciem xpi sui· Vbi est ze
lus helye in achab·zelus iohānis
in herodē·zelus ābrosij in valentē·
zelus alexādri tercij/qui sicut audi
uimus et vidimꝰ·patrē istius prin
cipis frederici/plena auctoritate a
postolice sedis sblēpniter q terribili
ter a fideliū coioē pādit? ¶Vero
tyrānꝰ aplicas claues habet ludi
brio nec nisi verba reputat legē dei
¶Oz tāto cōstantꝰ debetis arripe
gladiū spūsqđ est verbū dei ¶Scrip
tum est enī Qui vos spernit me sp
nit ¶Ideo si vestrā non vultis aut ec
clesie romane iniuriā persequi·vobis
tamen dissimulare nō licet petri op
probriū q iniuriam xpisti ¶Non sit
ergo alligatum i ore vestro verbū
domini/nec i vobis timor humanꝰ
obruat spiritum libertatis Tole
rabilius est inīdere in manꝰ hoīm·
q̄ derelinquere legē dei· Confidūt
in virtute sua·q i multitudine diui
tiarum suarū gloriantur inimici eccle
sie xpisti·quorū finis interitus et
gloria eorū in confusione Quicqđ
ecclesiarū et pauperū necessitati sub
trahitur·insatiabilis auaricie deus
rat igluuies ¶Sed xpe est vt i eos
manus dñi tēpestiua exeratur vltio
nem ·et eueniet quod beatꝰ iob de
predone impio protestatur Diuitias
quas deuorauit euomet/q de ventre
eius extrahet eas deus · Inet que
rat oia/nec tamen cōsumetur· Oz
si ad tēpus humanū euadūt iudici
um·diuinū terribilꝰ est/qđ imminet
eis·quorum gaudiū presens adim
plet punctū· interminabilis vero pe
na ignis et vermis· ¶Quis enim
vnq̄ persecutor innocentie · vltricē
illius manum qui auferet spiritum
principum ·potentes qz potenter pu
nit ·legitur euasisse? Vt de pena
taceam gehennali sepe legimꝰ quo
modo digitus dei pro arbitrio suo·
regna et imperia trāsfert· quas cri
am sicut vult erigit·et sicut vult de
iat· ptātes · ¶Nō deterreat qsq vos
seculare elatio· superbus est ma
ab · et maior est superbia eius · q̄
fortitudo ipsius · Econtrario autē
nomen domini plurima fortitudo·
¶Illud vero publice contristat' ec
clesiam· populiqꝫ murmur exitat/
nec mediocriter militat in dispen
dium vestre opinionis · q̄ in tanto
discrimine · in tot lacrimis · in tot

prouinciarum supplicationibus nec unū nuncium ad principes illos a vestro latere destinastis. Depe pro causis mediocribus vestri cardinales in magna potestate ea ad partes barbaras legatione funguntur. In causa vero tam ardua tam lamentabili tam oī nec unū adhuc sub diaconū aut acolitum destinastis legatos enim hodie facit questus nō respectus xpī non honor ecclie non regnorū pax aut populi salus Quis questus vobis aut prouētus glorioſior posset esse q̄ in hac liberatione regis/ sūmi pontificatus apicem siue sacerdociū aaron q phynees exaltat? Dane nō multum humiliasses sedis apostolice dignitatem si in p prio persona ad tanti liberationem principis in germaniā descendisses Quem enim tam officiose volebat i prosperis tam desidiose deserere nō debuit in aduersis. Quare non appenditis in libra iustitie beneficia q̄ bone memorie henricus pater istius regis vobis sicut vidimus in articulo sūme necessitatis exhibuit q̄ e diuerso tyrānidem frederici quam in vos et ecclie romane possessiones et in omnes qui vobis fideliter adherebant exercuit? Cum enī pnominatus frederic⁹ fautor schismatice dissensionis q auctor cōtra alexandrū terciū canonice sicut scitis electū in partem apostate octauiani ꝯiuasset atq̄ sub illa schismatis cōcussione generaliter vbiq̄ terrarum ecclia laboraret reges francie q anglie varijs ex vtraq̄ parte legationib⁹ temptabantur. Cumq̄ sententia regis francorū cōsiliorū maiestate sui fauoret pti fluctuās dubia vacillaret rex henricus volens xpi tunicam diuisus scindi pmus alexandro pape cōsensit multaq̄ cautela trahēs regē francorū pariter ad cōsensum apostolicum et suos muniuit consiliis fic mauit auxiliis et sic nauē petri sub certo discrimine naufragantē in securā littoris statione locauit. hec apud castrum radulphi vidimus vbi eciam romanorū votis sicut ipsi promiraculo publice predicabant plenioribus exenijs auri et argenti regia munificentia satisfecit. Notabiliter igitur dehonestat gloriam sedis apostolice q aliqua vnq̄ ingratitudo tanti beneficij memoriam potuit abolere. Quandoq̄ potest ex causa cōsimili qd deus auertat scismatis pullulare fermentum vestreq̄ presentis desidie et defectus recordatio potent tunc aliquibus cedere in singultum licet enim liberationem regis ille detractus serpens illuder tortuosus machinationibus prestigiosis impediat confidimus tamen in domino q̄ tempestiue respiciet in facie xpi sui et dabit imperium regi suo. Expectatio siquidem nostra in spe certa et in fide firma cōualuit. Fit enim inessanter oratio ab ecclesia ad deum pro eo/ deus autem in tempore accepto exaudit et adiuuat in die salutis respiciet in orationes humilium et non spernet preces eorum. Multum enim valet deprecatio iusti assidua. Sol ad preces ioſue stetit/ q luna cōtra

vallem achilon nō est mota/q2 iusti pābus obūnctur· vt a mēde pēcatis sol iustīe nō recedat et mēs hoīnis ēquis in defectum prona sit ⁊ tutū tamē stabilitate firmatur Nō enim tantū ēmittitur oratioē peccatum· ſ et pena pcī declinatur bñficio pāum Deo bonū est regi pstola ri cū sileāo salutare dñi Nā si nunc in fornace tribulatiois purgatur a deo qui arca eū aduersa ⁊ pspera saluberrima moderatioē dispōit· oratio transibit in gloriā· atq; p pfusione duplā et rubore i terra sua duplicia possidebit Beatus itaq; vir qui cōfidit in dño q erit dñs fiducia eius Vane sicut nūc ci pnblia gemit9· q generales impendūt lacrime· sic desiderat9 gentib9 tempestiue cōibus exāpietur votis· i exultatioē vniuerse terre· Dñe in ⁊ tute tua exaltabit rex· q ecclia romana qui nūc nimis aulpabiliter i eius liberatione lentescit· non sine lacrymis erubescet· q in tātis āgustijs tantū filiū nō adiuuit·

Item de eodē Cōquestio regine anglie sup captione regis filij sui p fredericum impatorem·

Epla C·xlv·

Sanctissimo patri ac dño O· dei grā sūmo pontifici A· eadē grā regina anglie duissa normāni e ⁊ aquitanie· q comitissa andegauie Salutem q miserior dic visceribus habūdare Tedet aiam meam vite mee Quecquid ci verebar accidit q adhuc expectatio durioris euentus omnē michi grām cōsolationis abscidit Quando ego nō timui grauiora pricula veris laboēs itaq; et doloꝛem meū cōsiderans· a pusillanimitate spūs q tempestate subuertor Ego vero iam deliboꝛ q doloꝛib9 festinata senect9· pauata tē dicū meoꝛ nunciat michi Qui toaiens vobis scripsi· atq; sacrificiū meoꝛdie in spū cōtrito ⁊ humiliato· frequēter obtuli Quia tamē semel cepi· loquar adhuc ad dñm meum cū sim anis et puluis Dimitte me dñe vt plangā paululū doloꝛē meum Nescio enī quo pacto impetus anxietatis· ex ipso planctu ⁊ lacrimarū pfusione lēteſcit Diu expectaui ego p dicta· si esset q liniret doloꝛem matris· qui diceret ioseph9 filius tuus viuit/ q educ9 est de asserna· nec eū fera bestia deuoꝛauit O fera pessima tigrib9 q lamijs omnique fera crudelioꝛ· qui filiū meū militem xpi· xpm dñi/ peregrinū crucifixi vinculis alligatū imperatoꝛi vendidit q tradidit Dic ei durioꝛ aduersarius constitut9 est· atq; de argastulo in laboꝛintū· q de stilla trāslatus est in caribdim A diebus iudee scariotis nō est inuēt9 similis illi· q sic violaret legem excelsi· q ita malicioſe traderet iustum· ⁊ hec in occulto q in tenebꝛis facta sunt/ erāt enim opa tenebꝛoꝛ Memoriā habūdantie suauitatis tue· pater miserēdie pēor· vt de ore leonis q de manu bestie liberes innocentē Et q tibi vtilitas in sanguine ci9· qui descendit in corruptionem Quā credebam9 aliqn q dispositis dñs per vos filio meo facere misam

facti sumus letantes. Nunc autem
tes in contrariū versa est. truphat
enim longe lateq; dyabolus. sapiē
tia vinat maliā. q audita in genti
bus filij mei captione. personat in
triuijs grecy. et in compitis ascalo
nis. unaqūaq; sozū solempnis applau
sus. heu heu percussit nos domin9
plaga grauī ⁊ castigatione crudeli
Amare viscera mea tirānus haulsit
et ecclesias spoliās. in terra sancta
tū iniqua gessit. plebes innumeras a
maritudine q merore confecit. In
hijs omnibus non est auersus furor
eius. sed adhuc manus eius extēta
non parcit monachis. non reclusis.
non heremitis. nō monialib9. non
leprosis. pereunt enim ius q fas.
timor dei. fides. religio. et honestas
Exurge quare obdormis domine.
exurge q ne repellas in finē Move
at te sūme pontifex. et si non huius
peccatrias infeliassime dolor. saltē
clamor pauperū. compeditoz gemi
tus. interfectoz sanguis. ecclesiaz
spoliatio. et generalis de nūq; pres
sura sanctoz. Vide quāta maligna
tus est inimicus in sancta. invalue
runt hostes ecclesie. prolongaueruīt
iniquitatē suā. confortati sunt adē
tes preuaricationē. iniquitatē appo
nunt iniquitati. vt sanguis sangui
nem tangat. vt superbia eoꝝ ascē
dat semper. q impietas moderno
mensurā patrū suoꝝ non solum im
pleat. sed transcendat. Certe hoc
tendo anathemate feriendi erant.
aut potius fulminandi. Exurgat
igitur orbis episcopus. ⁊ arripiat
quasi fulgur iudiaū manus tua. si
cut petr9 vno ictu ananiā q saphiā
vno ictu symonē magū potuit dele
de medio. sic spū labioꝝ tuoꝝ itere
fiaas ipios. Alioq̄n videberis decli
nare in obligationē maliae per con
sensū. Declinantes autē in obligati
onem/ adducet dominus cū operan
tibus iniquitatē Accingere gladio
tuo super femur tuū potentissime.
gladio scilicet spiritus quod est ver
bum dei. Arripiat iudiaū manus
tua. q in potestate collata tibi celit9
tolle virgā peccatoz de supra sortē
iusti Dauid bone voluntatis tue pro
tege filium meū. et filius iniquita
tis non apponat nocere vltenus in
nocenti. Cum innocentia regis filij
mei. testimoniū habeat ab hijs qui
prope sunt. q ab hijs qui longe. nō
habeūs excusationē de pēco Que
nī excusatio possit vestrā desidiā ⁊
ūnaniā palliare/ cū omnibus liqueat q libertandi filium meū habetis
potestatē et subtrahitis voluntatē?
Nonne petro apostolo q in eo vob
omne regnū omnisq; potestas regē
da cōmittitur? Benedictus aūt do
min9 qui talē potestatē dedit hoīb9
Non rex/non imperator/aut dux a
iugo vestre iurisdictionis eximitur.
Vbi est ergo zelus phinees. vbi est
auctoritas petri vbi est qui dicat ze
lus domus tue comedit me? Appa
reat q non inuanū dati sunt vobis/
et episcopis vris gladij ābipites
in manib9 vestris Diute iniquissima
lite inique agere. et delinquētib9 no
lite exaltarē coenu Nō degeneretē in
herede petri. dignitatis aplice reuerē
da successio. Vīm agnoscite principatū

pbate zelū/accīgimī ad op9 fortitu
dinis·7 honoꝛate miſteꝛū vꝛz Gla
vꝛa diuuek ad poſteꝛos· Ut cognoſ
cat generatio altera q̄ inaniter tira
n9 ille p̄ſūpſerit·7 q̄ poteter p̄ſūpti
onē ei9·ſedes romana puniꝛit·vob
eq̄tē quertetur in diſcrimē 7 crimē·
ſi remiſſas habeatk̄ man9·7 addat ī
punitas·cꝛnua pcꝛi Di ci ī viri
di hec facta ſūt·ī arido q̄d fiet? Re
volat q̄ſo vꝛa p̄nitas· q̄t9 amic9
vir mc9 rex p̄ iſti9 regis·7 q̄ fidek
vob fuerit attēdite/ q̄ benign9 iſte·
ſucceſſoꝛ p̄ne deuotionis extiterit·
nec a cꝛde vꝛo exaudat/ quāta ego
ſolliatudine p ipz·vꝛoꝝ negocia le
gatoꝝ ꝑmo veſtra ꝓmouerim· Di
cam in veſtris neceſſitatibus mea
vmq̄ aꝛca vos affectio coꝛpuit dei
dam merito ab inimicꝝ meis inanis·
Ego aūt nunc experioꝛ veſtroꝝ p
miſſa cardinaliū verba eſſe 7 folia·
Arboꝛes aūt non a foljs aut floꝛi
bus/ ſed a fructib9 cognoſcūtur / et
nos quitē a fructibus eoꝝ cognoui
m9 eos/ dicꝛe pudet qd vtinā eos
feaſſe pudeat/tiran9 eos habuit ma
liac fautoꝛes/cui9 ſe debuerat exhi
buiſſe vltoꝛes·dilexi vocnō lingua
7 verbo·ſz ope et veritate Nūquid
redditur p bono malū/et odiū pro
dilectione ? Ut ſalua pace dñi mei
loquar dico ei q̄ qnq̄ ioab expro
bꝛaſſe legitur dauid regi Diligis e
os qui te odeꝛūt/et eos odio habes
qui te diligunt Heu quo exarma
tur zel9 iuſtic/ q̄ miſerabiliter da
mos ecic/ ſuū p̄diderunt officiū/ et
vbi gloꝛioſi9 petri p̄ncipatus emine
re debuerat/ibi contumelioſi9 oppri
mitur 7 vileſcit pontificalis auctoꝛi
tas ·lup9 icruit in ouile·leo in cāiaz
dei/ et ſingularis ferus depaſcat cā
nes est qui p domo dñi ex aduerſo
aſcendat·q̄q̄ familiaꝛi9 7 intolera
bili9 doleo·filiū meum tiranus cruci
at·diſſimulat hoc ſūm9 p̄tifex·nec
est q̄ redimat neq̄ qui ſaluū faciat·
Di qua ergo conſolatio in vobis·ſi
qua vꝛtus caritatis in xp̄o·ſi qua mi
ſeratio·ſi qua cōpaſſionis viſcera· ſi
quid deniq̄ qd affectū patris·et pō
tificalem ſapiat vnctionē· Audiat
oīs popul9 ſapientiā eſſe in vobis·
ad faciendū iudicium· Sed quid ti
lib9 imoꝛoꝛ·curro in incertū 7 aera
verbero·atq̄ in ventos·noſtri gemi
tus euaneſcūt Obſtinatio tiranī du
roꝛ adamāte eſt·et ſco quē deus ne
gligit· nemo p̄t coꝛrigere· Deſerto
me9 in terrā cadit· reuertiē ad me
vacu9·nec in hjis ad que miſſus eſt
proſperatur· Hec igitur tribulatio
nū tempeſtas hoꝛrēda demergit/me
pfundū abſoꝛbet abyſſi terribilis ·
et vꝛget ſup me putc9 deſperatioīs
os ſuū·populi noſtri omēs tant ma
n9 ſuas moꝛti/atq̄ cū inferno p̄cci
unt fed9 tabeſcentes 7 areſcentes/p
timoꝛe 7 expectatione· q̄ ſupuenūt
vniuerſo orbi occidētali. Tu aūt dñe
de9 ſabaoth q̄ iudicas iuſte·vide qꝛ
vim paciꝛ/iudica cauſā meā Et qꝛ
in terrꝛ iudicē nō inuenio·ego miſe
ra et nulli miſcrabil· terrenū iudicē
ad tuū terribile tribunal appello In
felix ego ꝗte doloꝛis mei vehemētis
impetum ſequoꝛ et os meum in ce
lum pono· Sed equanimiter queſo
ſuſtineat pat benignitas veſtra·qđ

ex dolore nō ex deliberatione procef
sit/peccaui ego.et vt vbo beati iob
vtar que dixi vtinam nō dixissem.
ideo non addam vltra et supponam
digitum ori meo

Item de eadem ad eandē Con
questio super captione regis filij sui

Epistola centesima quadragesi
ma sexta

Uenerando patri ⁊ dño Celes
tino dei grā summo pontifici A
misera. Q vtinam miserabilis regi
na angelorū duaissa normānie comi
tissa andegauie. Hisere matri ex
hibere se miseiordie patrem Inui
dente loco⁹ distācia prohibeor bea
tissime papa vobis pñtialiter loqui
necesse tamen est vt plangā paulu
lum dolorē meum Et quis michi tri
buat vt scribantur sermones mei ?
Tota interius Q exterius coangior
vnde Q verba mea dolore sunt ple
na/foris sunt timores intus pugne
nec ad momentū michi respirare li
berum est a tribulatiōe malorum Q
dolore. a tribulationib⁹ que inuene
runt nos nimis. Tota dolore pcta
bui.pelliq; mee ꝛsumptis carnibus
adhesit os meū Defecerūt āni mei
in gemitibus et vtinam omnino de
ficiant. Vtinā totus sanguis corpo
ris mei iā emortui.cerebrum capiti
ossiumq; medulle ita dissoluātur in
lacrimas/vt in fletus tota pefluā
Aulsa sunt a me viscera mea. ba
culū senectutis mee.⁊ lumen oculo
rum meorū pdidi.meisq; votis acce
deret.si deus ifelices oculos meos a
me mala gentis mee vltrio⁹ vidrāt
perpetua cētate dūpnaret. Quis
det michi vt moriar pro te fili mi?
Hatrē tante miserie respice miseri
cordie mater. aut si filio⁹ tuus fons
mie inexhaustus peccata matris re
quirit a filio.ab ea que sola deliq̄t
totū exigat.puniat impiā. Q de pe
nis innocentis nō videat Qui cepit
ipē me ꝛterat.tollat manū suam ⁊
succidat me.et hec sit cōsolatio mea
vt affligens me dolore non parcat
Ego misera ⁊ nulli miserabilis.cur
in huio⁹ detestande senectutis ignomi
niā veni duorū regnorum dña.duo
rūq; regum mat̄ extiteram. aulsa
sunt a me viscera mea. Generatio
mea ablata est.⁊ ꝛsoluta est a me
Rex iunior et comes britannie in
puluere cormiūt.⁊ eorū mater infe
liissima viuere cogitur.vt irremedi
abiliter de mortuorū memoria tol
latur Duo filij michi superant
ad solaciū.qui hodie michi misere ⁊
dūpnate. suppsunt ad suppliciū Rex
ricardo⁹ tenetur in vinculis iohānes
frater ipi⁹.regnū captiui depopula
tur ferro et vastat incendijs In om
nib⁹ versus ē michi dñs in crudelē.
⁊ aduersatur michi i duricia manꝰ
sue vere pugnat ira eius contra me
Ideo et filij mei pugnant intra se.
si tamen pugna est vbi vnus vinci
tur artatus affligitur.alius addēs
dolorem super dolorem ipsius.crude
li ticannide sibi regnum exulis vsur
pare molitur Bone ihesu quis mi
chi tribuat vt in inferno protegas
me et abscondas me donec pertran
seat furor tuus. donec cessent sa
gitte que in me sunt quarū indigna

tione·ſpūs meꝰ totus ebibitur· ¶ Mors in voto michi eſt·¶ vita in tedio· et cū ſic moriar inceſſanter in deſiderijs tamen habeo mœi plenius·viuere compellor inuita vt vita michi ſit pabulum mœtis· ⁊ materia cruciatꝰ O felices inexperti ludibria vite huiꝰ·et inopinatos euentus cōditionis incerte beato ꝓuenerūt abeſſu· Quid facio? Cur ſubſiſto? Quare moror miſera·⁊ nō vado vt videam quē diligit aīa mea victum in mendicitate ⁊ ferro? Vt q̄d enim tanto tēpe mater potuit obliuiſci filij vteri ſui? Tigrides ergo fetus ſuos· lamias eaam ſeuiores emollit affectio·fluctuo tamē in dubio· Si enim abiero deſerens filij mei regnū· q̄d vndiq; graui hoſtilitate vaſtatur· erit in abſentia mea cōi cōſilio ⁊ ſolatio deſtitutū Si āt ſubſtitero deſideratiſſimā michi faciem filij mei nō videbo· Nō erit q̄ liberationem filij mei ſtudioſe patet·et q̄d magis vereor ad impoſſibilem pecunie quantitatē delicatiſſimꝰ adoleſcens·tormentis vrgebit tāteq; afflictionis ipacēs facile i mortē ſupplicijs adigēt O ipie crudel ⁊ dire tyranne· qui nō ex veritus manꝰ ſacrilegas· īmittere in xp̄m dñi·nec te regalis vnctio·nec ſancte vie teuctētia·nec dei timor a tanta inhumanitate cohibuit Porro ꝓn ceps apoſtolorꝫ adhuc in aplica ſe de regnat et imperat/ ¶ in medio cōſtitutus eſt iudicantꝰ ngor/ illudq; teſtat·vt execratis in maleficos patet gladiū petri·quem ad hoc conſtituit ſuper gentes ⁊ regna·xp̄iſti crucis anteceſſit cæſaris aquilas· gladius petri gladio cōſtātini·¶ apoſtolica ſedes p̄iudicat imperatorie poteſtati· Vnā poteſtas a deo ē an ab hōibꝰ? Nonne deus deorꝫ locutus eſt vob in petro apoſtolo dicens· Q̄ cūq; ligaueris ſuper terrā erit ligatum et in celis· ⁊ q̄cūq; ſoluerīs ſup terram erit ſo·¶ in cel? Quare g̃ tāto tpe tā negligēt ymo tā crudeliē filiū meū ſoluere differtis· aut potiꝰ nō audetis? Nec dicetis hanc ptātē vob in aīabꝰ nō in corpibꝰ fuiſſe cōmiſſā· Esto Certe ſuffiat nobis ſi eorꝫ ligaueritis aīas q̄ filium meū ligatū i carcere tenēt·filiū meū ſoluē vob i expedito ē/dūmō huā nū timorē dei timor euacuet Quidē igit in filiū meum vir dei·ſi tñ vir dei es ⁊ nō potiꝰ vir ſanguinū·ſi in filij mei liberatiōe torpeas vt ſāguinē eiꝰ de manu tua requirat altiſſimꝰ Heu heu ſi ſūmꝰ paſtor i mercēnariū pūtat/ſi a facie lupi fugiat/ſi ꝓ miſſā ſibi ouicula ymo arietē elemēduce dñia gregis· in fauabꝰ cruēte beſtie derelinquat· Bonꝰ paſtor alios paſtores inſtruit· et iformat nā vt fugiant·ſi viderint lupū veniētē ꝓ aīas ſuas ꝓ oubꝰ ſuis ponant· Aīa tua tibi q̄ſo ſalua ſit dūmō nā dicā ouis tue·ꝓ filij tui liberatione· crebris legatiōibꝰ ſalutaribꝰ monitꝫ ꝙminationū tonitruis geneālibꝰ in tredās ſnijs terribilibꝰ ſtudeas ꝓuidere Hanc ſero vrāꝫ ꝓ eo aīaꝫ ponētis q̄ ꝓ eode adhuc vnū vbū dicē ā ſcribere noluiſtē/dei filius teſtionio ꝙphie de celo deſcēdit vt educēt vinctos de lacu i q̄ n erat aq̄ Nūq̄d q̄

dcuit dcum· dedcet dei seruū? Filius meus torquetur in vinculis· nec ad eum descendis· nec mittis· nec moueris super contritione ioseph / xp̄us hoc videt ⁊ silet sed opus dei negligenter agentibus· habundanter in sūma distructione retribuet/ legati nobis iam tercio promissi sūt/ nec sunt missi/ vt verum fatear legati potius q̄ legati Si filius meus i prosperis agēt ad simplicem eius vocationem festinātius accessissent· quia de magnifica eius munificencia ⁊ de publico regni questu· suc legationis vberes manipulos expectarent· Et quis questus eis gloriosior esse possz q̄ regem liberare captiuū/ reddere pacem populis· religiosis quietem/ ⁊ gaudium vniuersis? Nunc autē filij effrem intendentes ⁊ mittentes aciē in die belli· couersi sunt / et in tempe āgustie dum lupus prede incubat· canes muti latrare aut non possunt aut nolunt· Hecine promissio illa est· quam nobis apud castrum radulphi cum tanta dilectionis et fidei protestatione feāstis? Quid profuit vobis simplicibus dare verba· ⁊ illudere vota incentium inani fiduciā? Dic olim rex achab fedus amicicie· cōtraxisse cū benadab perhibetur illorumq; mutuam dilectionem· cuentus habuisse infaustos audiuimus Pugnas iude iohānis symonis machabeorū fratrū· celestis dispensatio feliabus p̄sperabat auspicijs· Hyssa vero legatione· sibi firmantes amicicā roma norū/ dei pdidcrunt auxiliū· nec eis semel· sed sepi9· venalis eorz familiaritas· versa est in singultum· Dolus desperare me cogitus· qui solus post dcū spes mea· populiq; nostri fiduciā fueratis· Maledictus qui cōfidit in homine· Vbi est ergo nunc prestolatio mea? Tu es dñe deus meus? Ad te dñe qui laborem cōsideras sūt oculi ācille tue Tu rex regum ⁊ dñs dominātiū· respice in faciem xp̄i tui· da imperiū puero tuo et saluum fac filium ancille tue· nec in eo punias delicta sui patris· aut maliciam matris sue· Ex certa ⁊ publica relatiōe cognouimus· q̄ impcrator p̄ligien̄ episcopi mortem/ quem funesto gladio· longa tamen manu diatur occidisse Osmen̄ ep̄m ⁊ quatuor ep̄os cōprouīciales eius salūtan̄· eāā et tunc sen̄· archiepōc martat miserta carcerali· et qđ auctoritas apostolica nullatenus dissimulare debuerat sialiam quam a tempibus cōstantini cōstat esse p̄rimoniū sancti petri· post legationes post supplicationes· post cōminationes apostolice sedis· in perpetuū romane ecc̄ie p̄iudiciū· vsurpatione tiranica occupauit In omnib9 hijs non est auersus furor ei9· ⁊ adhuc manus eius extēta· Grauia quidē intulit· ⁊ certissime potestis expectare in primo g̃uera Hij cui q̄ debuerāt esse colūpne ecc̄e· i oēs vētos acutūdinea leuitate mouētur· vtinā te coleret/ q̄ ꝓpt negligētia heli sacerdotis· ministrantis in silo· glā dñi de israel translata ē· nec iā pabola tpis p̄tenti ē ⁊ p̄ritis Quia repulit dñs tabernaculū silo· tabernaculū suū vbi hītauit in hoib9· ⁊ tradidit

in captiuitatē vtutē eccē· ⁊ pulchri
tudinem eccē in man⁹ inimici· Imputatur eor⁊ pusillanimitati / q̄ ecc̄ia
gaudeatur· perditatur fides· oppīmitur libertas· dol⁹ pacīētia ⁊ iniq̄tas
impunitate nutrīt Vbi est qđ dñs
ecc̄ie sue q̄nq; promisit? Fuges lac
gentiū et mamilla regum lactaberīs
ponam te in superbia seculor⁊· gaudium in generatione et generationē?
Ecc̄ia olim superbor⁊ ⁊ sublimium
colla ppria vtutē calcabat legesq;
imperatorum sacros canones seque
batur· Nūc aūt ordine turbato· nō
dicā canones sed canonū corruptores
prauis legib⁹ ⁊ cōsuetudinib⁹ expe
crandis artantur· Detestanda potē
tū flagicia toleratur nec est qui mutare audeat/et in paupm pcā / dum
furat rigor canonic⁹ exercet· Ideo
non immerito anatharsis phis tel
arcanorum· leges ⁊ canones cōpatibat· q̄ animalia debiliora retinent·
fortia āt trās nutrīt Assiterūt reges
terre et prīcipes cōuenerūt in vnū
aduersus xp̄m domini filiū meum
Vn⁹ eū torquet in vinculis· Alter
terras illi⁹ crudeli hostilitate deuastat Et vt verbo vulgari vtar Vn⁹
tondet· alter expilat· Vn⁹ pedem
tenet· alter exoriat· Hec videt summus pontifex ⁊ gladium petri suppīmit in vagina reposītum Dic addit
cornua pcōr/ipsaq; tacturnitas eius presumitur ad consensum· Videtur ei gsentire q̄ cū possit nō corripit/⁊ dissimulatrix pacientia societatis/occulte scrupulo nō carebit· Imminet sicut p̄dixit aplūs tēp⁹ dissensionis vt perditionis filius reuelet·
Instātq; tempora periculosa vt scīm
datur tunica xp̄isti incōsutilis vt cū
patur rethe petri· et catholice vnitatis soliditas dissoluatur· Iniqa malorum sunt hec· sentim⁹ grauia grauiora timemus· Nec prophetissa·
nec filia sum prophete· plura tamē
de futuris turbationibus dolor dictare suggerebat· ꝫ ipsa verba que suggerat surripit· spiritum enim singul⁹ iterāpit· et ei⁹ vires meror absorbens· vocales meatus anxietate p̄cludit

Sequitur electus qui reddītus p
hibitos ⁊ collatos alijs sibi appetit
retinere

Epla Cxlviij·

Dilcō quōdā socio nūc aūt venerabili dño h· dei gracia Elcō
de bangor· mgr̄ p· bleṽ· bathonien̄
archi· Radicare in eo qui in elās suis mittit radices· In die ordinationis vestre debuistis veterem hominem cum suis actib⁹ exuisse· ⁊ induisse nouū q̄ sēm deū creat⁹ est· Dicenim quod a die vnctionis sue· mutatus est in virum alterum· ⁊ spūs
dñi dicās est in eū· vos aūt inapiētes ab iniurijs· turbastis īm in ipsa
ordinatione vestra· dñm archiepm·
et ad iracūdiam puocastis Ecce sacerdos bon⁹ q̄ in die sue sanctificatiōis
placē deo et hoīb⁹ debuit ⁊ i die ira
cūdie fien reconciliatio· Vos āt primicias vāas discordie gsecrastē ⁊ i expe
amicae facti estis expe et seditionis
occasio Testionio salomonis Sex
sūt q̄ odit dñs· et septimū detestabīa ei⁹· enumeratē vō sex odibilib⁹
septimū posit· s· iē amicos discordiā

seminare Vi accepistis ymo qz ac
cepistis/nō spm huj9 mūdi ꝫ spm q̄
ex deo est quo ogūē hūj q̄ sunt filij
dei·si vos cāā grauiter offēdisse·de
bueratis esse pmptiores ignoscere
ꝯ vlasci Vola int̄ vos dissētionis
occasio ē q̄ bñfciū alij iā collatum
vob nō ꝙfero cōtra formā canonū·
gtra meā ꝙscientiā·gtra vestrā aiam
gtra deū· Apte vos tāgit pabola
illa quā tegi dauid nathā ꝓpha p
posuit de diuite q̄ multas oues ha
buit ⁊ paupi vnicā abstulit quā ha
bebat paup ille deticus cui p̄bendu
lā illā donaui·iam ad sedē apliam
appellauit Creditis ne q̄ equitas
adeo romana degenēt/vt hoiez in
op̄e et mēdiāū·trātū ⁊ honestū·i ec
clesiasticis atq; scolasticis eruditū·
opp̄ni sustineat a potēte? Nō opor
tet vos sic abhorrē·vestre cōcie pa
tē·quā in alienū grauamē tota
die ozā hoib9 allegatis Titul9
pauptatis gloriosꝰ est apud xp̄m·
⁊ q̄ filiū dei deauit vos dedecere nō
debuit/p̄nceps aplōz ⁊ p̄sulū di
xit Aurū ⁊ argentū nō est meum·
Magn9 eāā aug9 ideo testamētum
nullū fecit qz vñ faceret paup xp̄i
nō habuit/vestri officij ē viuere de
euāgelio sicut ꝙstituit vob dñs/nō
mordere p̄patice in vestiū cultu/in e
quoz fastu·i multitudie clientele·
Decet vos tꝯ sacerdotalis ⁊ cp̄ā
lis scīmonie pfessorē·p̄dere oīno
vestigia guersatiois ātique Quid
vob de cetero ⁊ hitatioi vulturne
hanitim? Oēs q̄so prauc opinioīs
occasiocs abscidite·et iurta ꝙsiliū
apli·abstinete vos ab oi specie ma
la·⁊ bona nō solū ozā deo·ꝫ ozā
hoibus pcurdete· plurimū quidē
vestra honozis interest/ne vel modi
ca pretexte leuitatis nota repellu
let aut assumpte innocētie nouitatē
sinistra opinio·vel mimo flatu con
taminet·vt autē verbo apli vtar·
Sic vos existimet hō vt ministrū
xp̄i·sic vos modeste habere velitis
vt modestia vestra nota sit oībus
hoīb9 Omnes q̄z motꝰ animi ves
tri sic ad tempantiam redigantur/
vt vos talē dies ꝙsecrationis futu
re inueniat·qualem discipulo suo de
scribit aplūs dicens Oportet ep̄m
esse sine crimīe/dei dispēsatorē·nō
iracūdū·nō litigiosū·non turpe lu
crū sectantem/pāte ergo pauperi de
rico·ne ipsum ad apliam sedē opor
teat laborare Vi enī hec ad aures
sūmi pontificis illi9 querela detule
rit/sedes illa q̄dq̄d de hoc misero
redditu/vel de alijs quos hacten9
habuistis fuerit factū·sine omni re
tractiōe cūpnabit Parate vobis a
mice kmē pāte et nichi·⁊ q̄ in hac
p̄bendula me9 q̄nq; fuistis·me nūc
vobis in ipsa ad perpetue dilectio
nis obsequiū obligare velitis

¶ Exhortatio vt epūs ad suam di
oesim reuertatur·nec deserat eccl̄i
am suam ꝓpter peregrinationem·

VEplā C·xlviij·

REuerēdo patri et dño Vo·dei
grā bathō·epo·p·bleꝫ archiēpo
sui9 Valutem in eo sine quo nō est
salus· Duper laboribus ⁊ fatiga
tionibus vestris·mea viscera conau

tiunlur assidue devoto compassionis affectu. Quis enī equo animo ferat/vt nobilis illa anima vestra scelaribus exercitata milicijs. spiritu alibus imbuta doctrinis. tot et tantorū gratiarū dotibus pollens. ita degeneret vt sui obliuiscatur. suorū sit immemor. Nec desponsate sibi ecclesie. nec animarū curā quas non sine magno discrimine custodie das accepit. nec iudiciorū dei terribiliū terrorē tur? Miserere benignissime pater anime tue. pro qua xpristus animā suā posuit. et quā quasi subiactu alee posuisti. Tibi reuerende pontifex me caritas compati q timere compellit. vtinā q tu timeas Beat9 enī homo qui semp est pauid9 Quis de domino et amore suo non timeat. in tam longo incolatu. inter tot viarū discrimina. iter tot vagos et varios ⁊ incertos excursus? Que vtilitas. que honestas. que necessitas ad tam longe peregrinationis exiliū vos regit? Veritas apostolis dicit. Si vos persecuti fuerint in vna ciuitate. fugite in aliā. Non in tempore pacis sed persecutionis fugā suis discipulis saluator indulsit/eā tamen credo vestre mentis constantiā q si vobis persecutio imineret. non leuiter ad fugā. hostilitatis ipetus vrgere vos posset. Nūc aūt conditiōe mercenarij. vestra fuga longe periculosior censetur a multis Ille fugit qui luporum terretur incursu. vos non lupos. sed vestras oues fugitis. qu beneficio presentie vestre lupos in oues mutare possetis Qđ enī in toto regno posset adeo vobis esse difficile. q ille vōis oīm fauor erga vos. illa ingenij vestri nativa subtilitas. et mutipliciter exercitata industria nō posset ad vestrū libitum imutare. Recolite pater qr beati petri vicarij estis. vobis in eo quā dqr dictū est. Si diligis me pasce oues meas. Quid est oues pascere nisi euāgelisare subiectis. reddere deo populū acceptabilē. verbo/opere/ ⁊ exemplo dirigere vias dñi ⁊ parare dño plebē perfectā? Sciatis q semper exulare et peregrinare sūma est miseria. atqr tistimonio salomonis. ire de hospicio in hospitiū vita pessima. Si hodie(qđ deus auertat) mores/que oīb9 insidiatur. repente vos raperet/que lucra animarū/ quas accessiōes de talentis spiritu alibus vobis creditis. referretis ad dominū? Non sustineat dñs q de illorū numero sitis. de quibus dominus dicat. Dedi eis aurū et argentū meū. ipsi autē de auro et argento meo operati sunt baal Aurū sapientie et argentū eloquētie. propose cōtulit vobis deus Absit vt ista de cetero in vanitates q in īsanias falsas huius seculi cōuertātur Absit q dñs me9 tonitruū illius sīne terribilis audiat quā seruo iutili et ideo neq̄. q talentū dñi inuoluit sudario. et in terra abscondit. indignatio celestis intētat Deus cūpnat9 est enā q talentū dñi custodiunt/qr nō ē ex tale to lucratus. nec arbor tm q malos fructus facit. ꝫ q fructus bonos nō facit excidē et in ignē mittē. O quāta est corū ꝫfusio qui vos diligunt ex affectu. dū vident et volent etiam

vestrã tanto tempe desolatã. ⁊ vos quasi auẽ que auolauerit a nido suo. ⁊ reliquerit pullos suos. quasi viatorẽ in solitudine. hoiem sine causa exulẽ ⁊ peregrinũ. sponte vagum ⁊ profugũ super terrã Absentiã vestrã plangunt laici. clerici gemũt/ religio lamẽtatur. ⁊ ad vestrũ reditũ pendẽt desideria oim totisq; medullis aie suspicant ad suarũ pastorẽ ⁊ epm animarum Cum multis magnis ⁊ sapientibus viris. de negocio vestro glasceñ locutus sũ. oim sententia est rem vestrã ãrea impossibile ẽ san. regnũ et sacerdociũ in hoc parte cõuenire. vt mitra vna nullo modo. corona regi aut cantuarieñ ecclesie mutletur Vi ergo videritis q; vestri conatus votiuos effectꝰ non habeant. nõ sit vobis confusio redire ad ppria Datis quia est cõfusio adducens peccatũ. ⁊ est cõfusio adducẽs glã. non confundatur nec erubescat dñs meus. si non pt pro libitu optinere. qd ceteroꝝ pontificum nullꝰ posset. Qz si hoc ascribitis cõfusioni et erubescentie. sciatis q; pro confusione hac ⁊ rubore. dabitur vobis i terra vestra cũ honore et gloria. duplicia possidere. Reuertimini queso ne vituperetur vlterius ministeriũ vestrum. et ad reditum vos inuitet breuitas huius vite. peregrinationis pericula. dei timor. memoria mortis. amica lugentes. et anime desolate.

Conquestio cuiusdam in afflictione positi.

Epistola Cxliꝰ.

Petrus dei gratia Archid. ⁊ P. Valutẽ/ mouen super cõtritione ioseph Ab amaritudine anime mee ⁊ ab inconsolabili dolore cordis mei totꝰ absorbeor. et vtinã omes catharacte capitis mei fluant in fletum. Vtinã maxima pars cerebri atq; maxillaꝝ totius miseri corporis mei liquescat in lacrimas. vt possim flere ⁊ plangere qd sustinere ⁊ videre non possũ a rege h. vocatꝰ in angliã ? et ab eo atq; filijs eius dilatus largitionibꝰ effusis. necnõ ab archiepis ⁊ epis. ⁊ vniuersis magnatibꝰ terre cui veneratione. vsq; ad maliciã huiꝰ tempis exaltatus/ nũc occasione quarũdam litterarum. que ⁊ p taciturnitatẽ veritatis. et p expressionẽ falsitatis obtente sunt/ a dño papa crudelissime arcũuento/ coram toto clero et populo tante ciuitatis. quoꝝ mira et cautodia michi cõmissa est. Denec ⁊ emeritus a iuuene. simplex et valitudinarius ab ambitioso. mansuetus et innocens a versuto. Et vt temperatius loquar. turpi crimine diffamatus ab omni honore archidiaconatꝰ mei violẽt expellor. pocro latior pũtũ tragediã istã. vobis aptiꝰ explanabit Dingultuosꝰ enĩ dolor os meum. syncopis et smalympphis ipedies. me loq; aut scribẽ nõ pmittit Datꝰ sũ p astuciã maligne tis in obprobrium et cõtemptum. nisi miseria mea vestram exciter miserior diam. et passiones mee vestre cõpassionis affectum prouocauerũt

Miserere mei saltem vos amici mei quos et si meritorū meorū exigentia michi amicos non fecit. tamen nuscitū hunc amare cōpellat pia cōpassio que venire frequenter in contractū amicicie consueuit. nulli nisi vobis duobus in curia scribo. vnicā enim post deū in vobis spei mee anchoram fixi. nec sum immemor verbi quod veritas in euāgelio dicit. Duo quacunq; ex vobis cōsenserint sup terrā fiet illis. Ethnicus etiam dicit. Non caret effectu quod voluere duo. ¶ Dehortatio vite curialis Epistola C.l.

Carissimus dñis et amicis clericis de curia dñi regis Magister petrus blesen bathonien archidyacon9 Salutē in auctore salutis

In angustia corporis et mortis periculo constitutus scripsi vobis epistolā in qua visus sū vite curialis nimiā. ne dicā malicā vehementius dehortari. Eo enī tempore grauitudine tactus. et ideo graui penitentia ductus nō solū curiā. sed mūdum et omnia que mūdi sunt. immūda et dampnabilia reputabā. Dicat per experientiā diu diaslis infirmitas expressa est ymago naufragij. nā dum nauis illiditur saxis aut vento tū fluctuūq; rabie procellosa concutitur. vniuersa mūdi preciosa vilescūt. et in penitudinē transit quicqd fuerat occasio voluptatis. Ni ergo de corde contrito et humiliato ad vos exhortatoria manauit epistola quēpiā vestrū propter hoc scandalizari nō deant. Diligo enim vos in xpisti visceribus. et quicqd ad edificationem vestrā in ea scriptū est. nō de odio curialiū sed de sincera caritate procesit. Vane periculosū est in curia morari. nec leuiter ascendet ad eminentiā perfectorū. qui se castrensibus alligauit vinculis et curiale īcidit laborintū. Sed nec vitā curialium dampno. qui licet oationi et contēplationi non vacent. rei tamen publice vtilitati occupantur. et frequenter opera salutis exercent. nec possint omnes viā vite artioris arripere. angusta enī et ardua est via domini. sed magnū est si hij qui in montis eminentiā non ascendere cōmittētur loth. et saluētur in segor modica ciuitate. Imo q2 hij q in regie familiaritatis sacrū admittūtur multa facere possūt et dicē/qb9 paupez necessitas subleuetur. foueatur religio. fiat equitas. ecca dilatetur In hijs et cōsilib9 mie opib9. possūt sibi curiales edificare ad vitā. si tamen non detrahant. si non iubeāt si manus suas exutiant a muneribus. si malū p malo retribuere nō affectent. Viaū enī curialiū cōmune est hoc q9 p leuissimo alterius ex cessu grauiter exardescūt. atq; simpliciter delinquētes. errorē impacientissime ferūt. nec ad libitū metipsi iniurias quas expetūt vltionē. Fateor quidē quia sanaū est dño regi assistere. sanctus enī et xpristus dñi est. nec iuuenū accepit vnctiōis regie sacramētū/cuius efficacia si nescit aut in dubiū veit fidē eius plenissimā faciet/et curacio scrofulaz xpo meo eyro cuius apphēdi dexterā subiacā ciuitates et regna dicit dñs p ysaiam

Ibi tyrum regem. xpm suū dñs vo
cat. dñ et adolescēti q ad pces saul
cūcē occiderat. noluit dauid parere
eo q in xpm dñi manꝰ temerarias
iecisset. Michi non videtur absur
dū. si domino regi iuxta apostolū
tꝫ excellenti honorē et obsequū ex
hibet. Regibꝰ enim nō solū bonis
et modestis. sed etiam discolis in oi
humilitate et reuerentia cēseo seruē
dū Nam et hebrei precipiūtur ora
re pro babilonijs qr in pace ciui
tū. quies est populoꝝ. Sed et ipe
xpūs solui a fidelibꝰ cesari tributa
decreuit. Non solum ergo tolerāda
sed desideranda est pleruꝫq; cū civi
tib9 conuersatio dominoꝝ Regimꝰ
quidem sacerdotes et pphetas. fre
quentiā et familiaritatē cū regibꝰ ha
buisse Cūc enim salubriter dispo
nitur vita regum. cū religiosoꝝ hor
tamenta sectant et ducātur consilio
sapientū Verūptamen licet epōs et
alios qui curam in se gregis dñici
susceperūt. regum cōsilijs frequēter
expediat interesse/ sua interest ne mi
nisteriū vigilantie pastoralis euacu
ent. sed sint in conspectu regum. sue
conditionis memores et petri naui
culam. cui presunt inter tempestuo
sos fluctꝰ curie nō relinquāt Nam et
vectes quibꝰ archa domini deferebā
tur. licet moueri et trahi in varias p
tes possent. extrahi tamē aut quelli
bino non poterant. In quo manifes
tissime figuratur q ecclesie prelati
Et si ad varias reipublice necessita
tes distrahūtur ad tempus. a spon
se amplexibꝰ et a populi sibi crediti
sollicitudine. minime separentur Ab
antiquo desiderabile fuit in oculis
principum gratiam inuenire. Nam
et ethico teste. principibꝰ placuisse vi
rus non vltima laus est. Nō solum
ergo laudabile. sed gloriosum repu
to domino regi assistere procurare re
publicam sui esse immemorem. et om
nium totum esse. et me tamē nullus
implicabitur per me nullꝰ explicabi
tur a vinculo curali. Dequatur et
teneat vnusquisq; pprie voluntatis
arbitriū. Nam et iosue in optione
populi israhel ponit seruire dijs me
sopotanie aut dijs amorreorū. aut
domino deo. nulli volens imponere
aliena libera voluntatem aliene serui
tutis angariam. Ego siquidem in
hac et in alia quam premisi vobis
epla. varia et forte forsitasse cōtraria scrip
sisse videar. sicut et didimus in
quodā libroꝝ suoꝝ. quos innumera
biles fecerat. quādam legitur repro
basse hystoriam quā in alio quodam
libroꝝ vehemētissime cōmēdabat.
Dane cū salomō verba ista penitꝰ
cōtinuet. Ne inde stulte iuxta stultitiā
suā. Et nō respondeas stulto iuxta stultitiā
suā. Hi in puerbijs et eplis verba
benignius exponātur. nec in nō eccl
aste. nec in vro blesen dicta sibi ali
qua repugnabūt ¶ Conqrit d.
pape senex in pauper platea cōstitu
tus ¶ Epla. Cli.

Domio pape inocēti p. blesen
londoñ archid. Salutem et se
totū ad pedes ei9 Si ex abundātia
verbis aliquid ore incautiōso impru
dentiꝰ scribo. vos qui spūales estis/
sustinete hmōi in spiritu lenitatis.

Dedit enim vobis dñs linguam eruditã vt sciatis eũ sustentare/qui lapsurus est verbo sed ꝙ lingua vĩa dauis cœli facta est/ꝙ ptãs in animis plenitudinẽ vocati estis nõ ab hoĩe sed a deo est. Audite ergo paucẽtes si plangam paululũ dolorem meũ qui elcuat9 sum sup ventũ vt turpius cadam. ꝙ fiã ceteris in threatum et derisũ. Cũ michi offerebat lõd archidyaconat9 ipm rennuebã. Illudq; verbũ ysaie. frequẽter rorã episcopo inculcabam. Nõ sũ medic9 ꝙ eãã in domo mea nõ ẽ panis à vestimẽtum/ideoq; nolite me ꝓstituere ꝓuinciãpẽ multitudinis hỹ. prĩarcha iacob qui cũ dño frequẽt habebat familiare verbi ꝓmeraũ omẽs dies vite sue. quos ꝙ pessimos reputabat. Ego vero vsq; ad hũc archidiaconatũ. oẽs dies meos meliore lapillo feliciq; transactos auspicio cõputabam. Nũc autem sagitte domini in me sunt. quarũ indignatio ebibit spm meũ. In vespera vite mee sum si tñ qđ viuo vita est. Oppss9 enĩ morbis varijsq; incõmoditatib9 senectutis obsess9/pauperũ habeo in votis. vale seculo dicere. Jamq; ꝓ dei gratiam deliboz. ꝙ mortis rñsum in membris meis accepi. eiusq; me thatores se nitũtur ingerere corpusculo tabescenti. O q̃ quietis9 ẏ tutis9 michi esset semp latuisse sub modio. q̃ in archidyaconatũ lond. incõsultis9 ascẽdisse. vere sup vẽtũ ascẽdinã archidyaconat9 illi9 archidyacoĩ draco est nõ habens vñ possit viuere nisi vento. Ille siquidem honor ẽ in solis et nudis. et puris intellectibus. Nam cum sint in illa ciuitate quadraginta milia hoĩm. atq; ẽ tum. ꝙ viginti ecclesie. nec a laycis animas vel pmicias. vel oblatiões q̃ quis sacerdotio fungat accipio. nec ab aliqua ecclesiarũ synodalia. vel catedraticũ siue procuratores. vel auxilia seu hospicia. nec aliquas cõsuetudines debitas archidiaconis possum elicere a subiectis. Ego tamen supra vires meas correctioni ꝙ eruditioni/tam dei q̃ populi/ãplo et indefessa sollicitudine me impendo. Nũquid magnum esset si spiritualia seminantes temporalia meteremus? Vbi est. Sumite psalmum et date tympanum? Vbi est dign9 ẽ mercenar9 mercede sua? Nouit de9 ꝙ nouit tota regio. q̃ archidyacon9 londoñ/nisi haberet alũde subsidiũ vite nõ posset sep mensẽ/de vniuersis illi9 honoris obuẽtiõib9 exhibere. Quia igit̃ vocauit vos de9 in plenitudinẽ potestat̃/ꝙ intra angelos suos/vt auferatis scandala de regno ei9 quod est ecclia/obsecro ꝙ adiuro glãm sanctitat̃ vestre cõtra ỹ malũ/hoc scãdalũ abscindatis/et q̃ a dieb9 antiquis inordinate factũ est. reducere vobis placeat ante q̃ moriar ad glãm honestat̃. Vi enim ex hoc pauor magn̄ tamẽ successorib9 meis cõpacior nescirem enim fodere. erubescent egere. et extrema necessitate cogẽtur turpiter ẏ publice mendicare. precipite queso heliseũ et wernitoñ episcopis vt ad locum accedant. et sedm statum aliorum archidyaconatuum. istum ordinent et quod statuerint ap. re. fo

tiant inuiolabiliter obseruari. Hanc tissime q potētissime inocens. cū sis nocentiū malleus. et inocentiū con solator aut ab hoc archidyaconatu aplica benignitate me liberes. aut sēm graiā tibi datā a deo. sic ipm sola iussiōe tua p aliquos bonos vi ros aut ordines ac disponas. qua tenus apud posteros gracie q glorie tue memorie supra omnē memoriā pseueret ¶ Littere anxietatis Epis tola C.lij

Carissimo dño suo. G. dei grā helien̄ episcopo Dunp. bles. bathj archid. Salutē q miserordi e diserebus habūdare Necessitate urgentissima tracq vado cantuariā cruafigendus a perfidis iudeis qui in graui patibulo debitorū me tor quent q affligūt vsure. cantē cru cē expecto londonijs. nisi miseriors diter me liberaueritis. apud quē mi serordia q copiosa redēptio expec tatur. Auferatis igiē pater et ami ce carissime crucē istā. q sex libras q̄s debeo sampsoni iudeo. in vos sus cipiatis. q̄tenq in hac liberatiōe me o obligationē in obsequiū q debitū in graiā conuertatis. Valete

¶ Reserbūt rothomagen̄ archie piscopq. et leonien̄ epūs. legati re gis anglie. quid inuenerūt apud re gem stantie ad quem missi fuerant ¶ Epistola C.liij.

Henrico dei graiā Illustri regi angloꝝ ꝛc. H. rothomagen̄ archiepūs. q arnoldq leonien̄ epūs Salutē in eo per quē reges regnāt ¶ Cāto tēpestuiq ac diligentiq iuxte tā nobis legationē in mora tāpno sa purgandi duximq prosequendā. quāto periculosior in tanto discrimi ne dilatio videbatur. Accincti itaq; ad laborē suscepti itineris. Regem stancorū adiuimus. blandissimaq; salutatione premissa. ipiq preueni entes offensā. nulla cautela potui mus vestre salutationis exorquere responsū. Singulos nostre legatio nis articulos explicauimq seriatim cōmoda pacis. q dissentionis incom moda frequentius inculcantes. Ipse vero verbū nostrū in ōnibus. solo salutatiōe exceptā patienter admi sit. Expedito itaq; diligenter. nos tre legationis excursu spatio mo dici temporis interiecto contumelio se cepit nobis fraudes. q versucias exprobare quibus se conquerebatur sepissime circumuentū. Dicebat q fidē inter vos mutuo compromissā. frequenter occasione leuissima vio lastis. vos in oibus adeo exhibuis tis instabilē. q non adhibebit de ce tero vobis fidē. Non sit vobis ex il lustrissime onerosū. si quod audiui mus loq̄mur Hec est enī nūaoꝝ cō ditio. vt de mādato sibi mandato nil subticeant nil rescindant vel diminu ant de respōso Addebat eiā firmis simū habuisse propositū expugnan di vos anteq̄ carnotū vester filius aduentasset ¶ Istasq; occasiones dissensionis q odij proponebat. q filiā suā ad virū suū redire non sini tis. q ei dotē eius non reddidis. q subditos sue ditioni populos. a mā tibus alūnic vsq; ad rodanū in ipsi us odiū conatastis. q in rozone sue dispēdiū. comitē scī egidij. insignū

hominē recepistis Tantē eā iura
mento firmauit/ se nunq̄ de cetero
vobiscū fedus aut concordiā habitu
rum/nisi de vestre vxoꝝ aut vestro
rū filiorū assensu. Hūc igitur in cus
todiendis munitionibus vestris et
potissime in vestri corporis tutela. q̄
silio est vtendū. Cōmuni enī voto
in exicū vestrū tota francia cōspira
uit. Nec satis est ei exterminare ē
re facē igne et gladio. sed in vestrā
personā quod absit. sceleus execrabi
le machinatur. Consulimus sane
siqua abstulisti. si lesisti aliquē. abla
ta restituē. q odia reformare in gra
tiam Hoc enī inimicos vestros potis
sime iuuat ad pugnā/q̄ intestinos
hostes sentiunt vos habere. Et qui
vobiscū dulces capiunt cibos data
opportunitate magnificabunt super
vos supplantationē. Maledictus q̄
confidit in hoīe. q ponit carnē fortī
tudinē brachij sui Quid est amabi
lius filijs? Quid vxore familiari
us? Decessit tamen vxor a latere ves
tro. q filij insurgunt in patrē. Ideo
non frustra tragice loquebatur hic ille
hominū prudentissim9 qui dicebat
amico ne credas. ab ea que dormit
in sinu tuo. custodi claustra oris tui.
Filius enim contumeliā facit patri
et inimici hominis domestici eius.
Vane suffragia illius implorandā
censemus. in cuius manu sunt cor
da regum. In eius nomine paruuli
ti quid golye subiacuit magnitudo
In eius nomine samaria adeo fa
me confecta obsidente benadab.
q̄ triginta argenteis caput asini
vendebatur sub ictu oculi liberata est
exuberātiq̄ victualiū affluentia re
dundauit. In eo siquidē sperans nō
infirmabitur Dei exurgat aduers9
vos prelium in hoc speratis. Dei exur
gant aduersus vos castra. nō time
bit cor vestrū Ipse enim docebit ma
nus vestras ad prelium. Accipite vo
bis in auxilium preces ecclesie. quam
si in aliquo offendistis. debita satis
factione impensa. ei de cetero omnē
reuerentiā exhibete. Sponsa enim
xpisti est. q iniurias sponse. christus
reputat suas / nec est quod magis
hostes vestros inuitat ad conflictū /
q̄ q̄ arbitrantur vos ecclesie dei mu
nus extitisse deuotū Bencualeat ca
rissimus dominus noster. q de hijs
qui se contra eum in superbia. q abu
sione erigunt reportet in virtute al
tissimi gloriā et triumphū

¶ Monetur regina angloꝝ rēōn
liari viro suo // Epla C.liiij.

REgine āgloꝝ Rothomagē
sis archiepiscopus. q suffra
ganei sui Salutē. q que ad
pacē sunt querē In publicā noticiā
venit nec alicui christiano licitum est
ignorare. q̄ firma et idissolubilis sit
copula cōiugalis Matrimonia semel
inita separate non posse. sanxit veri
tas que mentiri non potest. Quos
deus inquit coniūxit. homo non se
paret Dicunt autē diuini mandati se
trangressorē constituit. qui separat
cōiugatos. ita culpabilis cōiugata
est. que se a viro suo separat. fideq̄
socialis vinculi nō observat Cū vna
caro cōiuges efficiantur necesse est
vt vnionem corporū comitetur spi
rituū vnitas et paritas in consensu

natūe conditionem apl̄i mandatū ⁊ euangelij legem mulier illa cuacuat q̄ viro non est subdita Caput enim mulieris vir est· de viro ē sūpta viro est vnita /viri subdita potestati Omnes itaq; cōi ⁊ lamentabili querimonia deploram9· q̄ cū sit mulier prudētissima· diuertis a viro· recedit lat9 a latere· mēbrum capiti non deseruit· ymmo qđ cnormius est· viscera domini regis ⁊ tua / pateris insurgere contra patrem· vt merito cum prophet̄a dicat· Filios enutriui ⁊ exaltaui ipsi aūt spreuerunt me· Vtinam siat alio9 ꝓphet̄a cōmemorat / ꝓuenisset hora nouissima dies vestros et operuisset terra faciem vestram/ne videre9 hec mala· Dām9 q; nisi reuertaris ad virum tuum· eris generalis ruine occasio· ⁊ quod singulariter nūc delinquis· in commune dispendiū cōuertetur· Reuertere itaq; regina illustris ad virum tuū ⁊ dīm nostrū· vt in tua recōciliatione· reformetur laborantib9 quies· et in tuo reditu letitia redeat vniuersis· Hi te ad hoc non promouēt p̄ces nostre· te saltē afflictio populoꝝ omnīnēs p̄ssura ecclesie et desolatio regni sollicitet· Aut enim mētitur veritas· aut omne regnū in se diuisum desolabitur· Hanc hec desolatio in dīm regem cōuerti non potest sed in filios eio· et successores ipsoꝝ· cōtra manū feminea et consilium puerile· ꝓuocatis offensam domini regis cui eciam fortissimi reges colla subiciunt· Ea ꝓpter anteq̄ res in detrimēt exitum vergat· redeas cum filijs ad maritū· cui patere et cohabitare debes· te conuerte· nec tibi aut tuis filijs sit suspectus· Certissimi enim sum9 q̄ oīmodam exhibebit vobis dilectionē et securitatis plenissimā firmitatem· Hone queso filios tuos· vt patri suo subditi et deuoti existāt/ꝑ quibus tot passus est angustias/tot discrimīa· tot labores Hīne incōsulta facilitas dilapidet ac dispergat q̄ tantis est sudoribꝰ acquisitum· hec tibi pijssima regina· ⁊ zelo dei diam9· ⁊ sincere caritat̄ affect̄· prochiana enim nā es sicut et vir tu9· non possum9 deesse iusticie· vel rediibis ad virum tuū· vel iure canonico ꝓstringimur ⁊ tenemur in te censurā ecclesiastic̄ exercere· Quod quidē minuti diam9· et quod nisi resipueris cum dolore ⁊ lacrimis faciamus· Valete

Littere affectiōis ⁊ amicicie·
Eplā Clv·

Rdei gracia rothomag̃· archyepiscop9· carissimus amicis suis Exprior̄ de cantate ⁊ vniuerso cōuentui Salutem· in eo qui sal9 est omniū Cum super impensis olī obsequijs vob tenearnur multiplīc obligati/amulatius tamen redundat ad meritum q̄ de tribulatione nā vocatis nos· in quietem / q̄ ad omne obsequium/liberaliter vos offertis· Et quidē si nulla dissentio nostra mānam turbasset/si plena pace fruerem̄/ad vos aīa nā tot̄ nisib9 anhelaret· ne dum de hac tempestate cū apud vos conuersari beatitudinem reputemus· et ymaginem

alterius padysi Nichil est qđ nos tras angustias hodie grauius exa cerbet q̄ recordatio et amissio q̄e tis illi⁹ quam vobiscū dux⁹ime⁹ iter vos tanq̄ extra seculū tanq̄ inter angelos quersantes Nūc itaq; ad nostroz votoz plenitudinē accede ret facere qđ rogatis si sine p̄gradi et enormi scandalo posset fieri Ded in hac strage publica desolatas o nes relinquere quia esset merēna rij q̄ pastoris nō diam⁹ q hostib⁹ velim⁹ occurrere qui hostes nō vide mus qđ dños nros aspiam⁹ vtra biq; q̄ dñi regis franoz et dñi re gis angloz et iunioris regis filij sui eminētie tenemur obnoxij et de uoti si pacis reformatores esse nō possum⁹ deum saltem rogabim⁹ que ad pacem sunt dices agemus cpi viuis condolebim⁹ et q̄ moeis mur mortuis et mutuo quodam cō passionis p̄tapio pssuram publicā et cōmunc discrimē ꝑriū faciem⁹ Vtinam nostro sāguine posset hec strages redimi et cōpensari morte nostra cū generali dispēdio Voli vtinam pateremur quod passuri sūt vniuersi Oremate igitur dilectissimu dñm nostrum vt respiciat in faciem testamenti sui et tumultum presen tis discordie tranquillet ad pacem Adi enim spes pacis nobis arride ret/hoc bene habemus in votis vo biscum illud tantillum vite expende re quod nostre residuum est senectu ti Valete

Conquestio petri sup dilationis ꝑmissi. Epla C.lvi.

VEnerabili pri et dño.w. dri grā senonēsi archiepō. p. ble sēsi Valute et se totum ad pces

Expectans expectaui dñm meum diu nec intendit michi Operabam q̄ caret affectui verbū suū et grām quam michi magister grearduscp pte ipsi⁹ nūciauerat opibus exhibe ret Eram in amaritudine multa/ꝫ magister G. michi grata et dulcia nūciauit ita q̄ sēm multitudinē doloꝝ in corde meo cōsolationes eius letificauerūt aiam meam Ho rola quidem et incerta voca mei cō pletio me quasi in frixorio torquebat et si diu sic meā moraret et in talibus esset vita spūs mei longe dulcius esset michi mori q̄ morte continua viuendo torqueri Verūp tamē si nō es oblitus miserere si cō gitas vt complacitor sis adhuc assigno tuis obsequijs mee residuū iuuentutis Recorderare qz venit tem pus miserendi quia venit tempus Jam adueneracit michi et vita mee declinati sūt dies vt verbis iob vtar Fuge mee testimoniū diume contra me et canicies ānunciat se nectutem Ne ad obsequium suum pleriq; magnates pronissionibus suis et donis alliaūt sed vestra pro missio et natiua dulcedo ac q̄ me fo rtius trahunt et maxime prebende carnotēsi desiderium in quo michi spem dedistis et ideo vberes et ac tos reddit⁹ vestre nude pollicitati oni prehabui Nam vt verbo gerē onis vtar Melioz est michi face mus effraym/super vindemijs aby ezer Melioz est michi dies vna in

atrijs tuis sup nilia. Helioz et ac
ceptioz ē michi apud vos mediocri
tas. ꝙ apud alios diuicianum effu
sa infinitas. Quoniam igitur sus
pendistis hactenus animam meam
nec vllam per nūcium meum de ves
tra voluntate certitudinem repor ta
uine oz meum vlterius fluctuet in
incerto. ibo ꝙ visitabo quem diligit
anima mea. Dominus autem qui
pascit me a iuuētute mea prosperū
faciat iter meum. et impleat me le
tiia cum vultu tuo. quia vultum tu
um domine requiram.

Monet vicariū suū vt diligent
suppleat vices suas. ℣ Epla Clvij.

Magister p. bles. bathj ar. G.
vicario suo. Salutem in eo q̄
salus est animarum. Licet arcta de
bitum ecclesiastice administratois
sis instructus ad plenum. quia ta
men vices meas exequeris in hac
parte. plurimū interest mea. tanto
ꝑsideracius te solliciitudinem anima
rum gerere. quanto certius est huj9
officij negligentiam. in cōe salutis
vestre dispendium redūdare. Dal9 si
quidē aiarū quarū custodiā suscepis
ti. de tuis manibus in districto ꝙ sū
mo examine requiretur/ nec materi
am excusationis habebo legitimā.
qui ꝙ si arcā aiarum nō habueri mi
ei tamen ydoneū debui puidisse pas
torem. Ea ꝓpter moneo te frat et
exhoztor in xpō Vineā dñi sabaoth
cuj9 tutela. prouidētie tue ꝓmissa ē.
vigilanter et arcunspecte custodias
Dunt enim vulpes que demolium
tur latēter hāc vineā. occulti vide li
cet inimici versutie. qui nō solum sub
iectoz ꝓnicie delectatur. ſ electoz̄
obseruat calcaneū. et prelatos sibi
delicatus acceptat in cibum Dicit
scriptura testatur. quia cibus behe
moth cibus electus O perditos ho
mines. qui nō attendentes quantū
eis ex aiarum cura discrimen imine
at. si se ad susceptionem huj9 hono
ris. cū auiditate ꝑcipiant. Et cum
apostol9 dicat Nemo sibi sumit ho
norem. ſ qui vocatur a deo tanq̄ a
aron. Ipsi vero electi nō vocati. peri
culose administrationi se ingerūt /
℣ impozūt Infeliissimus sacerdos
ad aie sue prouidentiā omnino nō
sufficit. et multarum aiarum curam
attēptāt ꝑsumit/ procul dubio mer
cenari9 est. burse lucrum querit non
aie Cum enī sentiat se peccatis one
ratū. mole huj9 miseri oznoris ag
grauatū terrenis curis implicatum/
carnalibus desideriis occupatum /
contra ꝓcautiones infirmū. timori
b9 trepidū/ anxiū suspitionibus ob
noxiū/ infinitis necessitatib9 cūpno
sum. prodiuū ad vicia/ inualidū ad
virtutes. qua ꝑsumptione aggredi
tur onus ferre. qđ p horam nō sufficit
sustinere Sed execrat miserū execra
da ambitio. qui dū obuētiones alta
ris ꝓpit. de viduarū lacrimis ꝙ pa
trimonio crucifixi pascitur. nō atten
dit ꝙ hec in die tremenda a dño ex
actissime requirātur/ propter hoc ie
tiauit deū dixit enī in corde suo nō
requiret Certe requirz dñs vsq; ad
nouissimū quadrantē/ ipse cum lon
ganimis ꝙ in multis miserioz od
ēpus cū pacientia sustinet neq̄a sa
ctotū Dz cū dixerit pax ⁊ securitas

tūc repētin9 supueniet inēriet9 · sicut
dolor i vtero habētis/ q nō effugi
ent · hȳ iō tibi dilectissiē frat intimā
da dereui/vt statum vite tue ꝙsilio
maturiore disponas q si area aurā
dñica gregi te negligēt hacten9 ha
busti · redimat iactuā tpis · q qđ p
rā factū ē · in meli9 reformet Di
vis alios regē ⁊ docere · pus teipsū
regas q doceas Cepit ihs facē ⁊
docere · pus fac q postea doc Hale
docs si male agēs bñ loq̄ris/fortis
cnī vox opis ꝯ vox oris In ordi
natioē sacerdotū labia ei9 q man9
dño ꝙsecrāt/labia ei sacerdotis cus
todiūt iustitiā · man9 vero mūdissi
mas esse oportet · q mūdissimā car
nē ⁊ sāguinē xpi tractāt Dint ꝙ v
ba tua subiectis ad fructū · sint opa
ad exēplū · teste gre · Di pūse agis
tot mortib9 te dignū ꝙstituis quot
ad subditos tuos ꝓditois exēpla
trāsmittis Hanc vitā singulor q
de tuo grege cēsent diligēt explo
ra Di q̄d iueneris corrigēdū pmū
illud corripias i spū lenitatis Di te
nō audierit dic ecīe Et si plaga i
curabilis adhuc fomēta nō sensit
ferrū absciscois appone Arguc ista
obsecra · oportune/importune Di qđ
tuū est feceris q increpatio tua id nō
fecerit ad qđ missa ē ꝛ vacua reūta
tur tanq̄ iaculū feriēs q resiliēs ·
nō est qđ tibi de cetero iputet ad
culpā Ille ei te excusat q dicat No
lūt audire te · qr me nolūt audire
Et q̄ vos spnit me spernit Di ex
hortatio tua fructū fecerit · aiaz tuā
lucraberis aī aīa aliena · Hijs ⁊ si
milib9 te ad frugē vite melioris in
uitare poterā · ꝛ vt multa ꝙcludant
i pauās · ꝙsiliū meū est · vt te a solli
citudine aiaz oīno exoneres · aut
te talē studeas efficē q añ terribi
le tribunal sūmi iudicis de tua q a
liorz aiabus sufficias rōdere

¶ Cōmēdatio cuiusdā abbatis d·
papē · ¶ Epla C · lvij

Summo pōtifici ¶ Cū ex vici
nitate lorz q bonorz relati
one didicerim9 frēm (h) · venerabilē
abbatē salmurij q añ promotionē su
am vite laudabilis extitisse · ⁊ post
promotionē suā · ascēsiones in orde
suo accēdisse · et de virtute i virtutē
q abbatiā suā bñ per xiiij ānos vel
ampli9 laudabiliter rexisse i pace/q
ordinis observātia · ita q cenobiū
illud in spūalib9 q tēpalib9 inter
alias abbatias turonēsi puinae pī
fulgebat (h) iramur plurimū audi
to · q quidā siniſtro vt dicit ducti cō
silio · pacificū ipsi9 abbatie statū · cō
turbare nō verētur · licet abbas ⁊ āte
appellationē et post · eis obtulerit
sedm monastica ordinis īstituta ac
tūs vicinis · abbatib9 q bonis viris
patus erat stare eorz ꝙsilio · q si qđ
emēdādum fuerat · emēdare/p pace
ignē q tranq̄llitate ipsius ecīe vel
abbatie vobis pater scissime suppli
cam9/vt p malorz repulsam · q eo
rū qui rōnī sunt corde approbationē
tranq̄llitati ipsi9 ecīe · clemētius in
tendatis Bene ⁊ diu valeatis

¶ Reprehēsio amicīe simulate
¶ Epla C · lx ·

Inhoneſtum eſt illos ſeueris altrinam diſſẽtioib9 ad quoꝝ emulationem ſue vite ſtatũ ceteri debuerant cõformare He equidem tue familiaritatis ſacrario repoſitũ opinabor te ſolum iudicabã me alterꝝ tu verſutie toxicũ fouens interius vulpine machinã fraudis ſophiſtice dilectionis inuolucro palliabas Verũ pcte liberalitatis cluſus cloquio rerũ experientia tandem edoctus ambiguã amoris effigiem deprehẽdi dũ veneno ſo murmure me vrodis/dũ abſenti derogas dum inoxiũ non ceſſas impetere maledictis Vel igitur eloquencie turpitudini ſilenciũ indicas/ vel aceto reſperſus ſaciato flebis q̃ inſignis toto cõtabitur vrbe Ab integritate dilectionis amor degenerat quem laudi care cogit adulatio quem occaſio fatilis inquietat me ſiquidem mẽtis adeo ſibi conuiuit ypẽptitas vt eadem cõicarem9 aĩa vt illũ me alterꝝ iudicarem Verꝝ ſuſurro liuoris aculeo inſtigatus diſcordie toxicũ ſeminauit et iunctos diſpergẽs hoſtem michi peperit manuum Quoniam igitur excellẽtia prelatorũ illuſtrat cõtumelias mitigare reſartire diſcordias veſtris aduolut9 genibus maieſtatẽ veſtrã efflagito quatenꝰ me q̃ magiſtrũ g iter quos nubecula odij ſeminauit adulatio velitis ad cõcordiam reuocare

¶ Gratiarum actio amico ſuo.

¶ Epiſtola Clx.

Idem E amico ſuo ſũmo Salutem ℟ vtinam corporaliter ſemetipſum Michi ad votum ſtes quẽter occurrit terram natiuitatis mee reuiſere cum tamen illuc nulla me trahat affectio ꝙ deſiderũ vos videndi Non ſum acceptus prophẽta in patria mea et ſicut prophẽta fucinit Non cognouerunt me fratres mei/vtq̃ alꝰ ꝓpha q̃queritur domus natiuitatis mee facta eſt michi ſpelunca aſpidum q̃ habitatio ſcorpionũ Gremiũ michi miſeicors die ℟ alijs meis regio natiua pẽdu ſit quos exponẽs alibi fatere patriam nos cogit Inter amicos q̃ fratres te ſolum experientia michi fratrem exhibuit et amicum / cuius beneficio reſpondere non ſufficerem ſi totus auro effluerem et argento Mendaces enim ſunt filij hominũ in ſtatera qua obſequia libenter accipiunt nec accepta retributionibus proſequuntur Dominus retribuat pro me et qꝺ mee exiguitatẽ impotentia non preſumit/exuberãs munificencia illius exſoluat qui de theſauris ſue gracie multiformiter erogat vniuerſis Deuotionis quam erga vos habeo teſtis eſt michi iuxta apoſtolum in celo teſtis interra ipſa dũ tacet deo et q̃ſcie mee pꝛ/quã replicare ideo ſupuacuũ censeo qꝛ q̃ verba adulationẽ ſapẽret et ꝓbabilitatem excederent in imenſũ Salutate oẽs amicos nrõs Certitudinẽ aduẽt9 mei vob deſignare non poſſũ qm̃ inopini labores viarꝝ q̃ fluctuationes implicant curiales

¶ Congratulatio de promotione amici ¶ Epla Clxi.

Idem bathonien electo Salutem in eo qui sal9ẽ electorꝝ

¶ Magnificat aīa mea dñm/quia magnifice z mirifice miaz suā exaltauit ī eo q̄ meā nuscidit egerat/z aū ego ad suscepti bñficij retributionē nō sufficerē. xp̄s pauper fideiussor p me exuberātissīe rndit ad meritū. cū in cathedrā erigēs p̄sulatē q̄ me de lacu pauptatis exeruit. ad meoz plenitudinē gaudio rū nemo q̄d q̄ posset apponē Cū illū in portu securissīa videā nauigare. p quo solo ludibria fortune ācipitis. z casuales verebar euēt9/p q̄ solo inē spem z metū anxi9 fluctuabā O q̄ glorificāda st opa dñi. z miserationes ei9 sup omia opa ei9. Cū ín oīb9 nāt tatib9 meis. ei9 miseri cordias sim exper9. desidero me o lōge nūc benignu9 aspirauit. q̄ q̄d ínessante suspirauerā ab ātiquo felicī tñ cōsū mauit effectu Deū z gsciam meā testes īduco. nō ideo elōni vrē gratulor. vt in ea iam spem promotionis mee gāpiā. ſ q̄ votis meis video satisfactū. secure iā possū z mori et viuere. q̄ h̄ solū cū desiderio expectābā. vt esſ q̄ vrē liberalitati q̄ vrē magnificētie q̄ vestris laboribus rndēt Adhuc tātillū michi vite dñs īdulgeat. vt ī eminētia pastorali vos videā. quē de9 elegit in sacerdotē sibi.

¶ Implorat rex auxiliū dñi pape.

¶ Epla Clxij

Sanctissīo dño suo A. dei gratia catholice ecclie sūmo pōtifici h. rex āglie. dux normānie z aq̄tanie/comes andeg. et cenom Da lutē et deuote subiectionis obsequiū

¶ In magnoz discriminū āgustijs vbi domestica cōsilia remediū non īueniūt. eoz suffragia īploratur. quoz prudētiā in altioribus negocijs. experientia diuturnior approbauit/lōge lateq̄ diuulgata ē. filioꝝ meoz malicia quos ita in exiaum patris. spūs inīq̄tatis armauit. vt gloriā reputēt et trūphū prēm ipse qui. z filiales affectus in oīb9 defferri. puenietē meoz exigētia deliberū vbi plenior ē voluptatē q̄dē rat michi dñs. ibi grauius me flagellat Et qd̄ sine lacrimis non dico. cōtra sāguinē meum z viscera mea. cogor odiū mortale cōparare. z extraneos michi q̄rere successores. ne videā sup soliū meū sedētē de semine meo Illud p̄terea sub silētio p̄terire non possum. q̄ amici mei recesserunt a me. z domestici mei que rūt aiam meā Dic enī familiarū aios intoxicauit clādestina cōiuratio. vt observātie p̄ditoꝝie aspirationis vniuersa post habeant Valūt nāq̄ meis adherere filijs extra me trāsfuge z mēdici q̄ regnare meā. et in āplissimis dignitatib9 p̄fulgē. Cum ergo vos extulit de9 in eminētiā officij pastoralis. ad tantam scientiā salutis plebi cius. licet absens corpore. pns tamen aio. me vestris aduoluo genib9. consilium salutare deposcens vestre iurisdictionis ē regnū āglie z q̄d tū ad feudatarij iuris obligationē vob dūtaxat obnoxi9 teneor z astrīgor Expiatur anglia quid possit romanus pontifex et quia mate rialib9 armis non vtitur. patrimoniū beati petri

spūali gladio tueatur Cōtumeliā filiorꝝ poterā armis rebellibꝫ pro pulsare. sed prēm nō possum exuere Nam et iheremia testāte Nudauerūt lamie māmas suas. lactauerūt catulos suos Et licet errata eorū quasi mētis efferate me frenent. tamen paternos affectꝫ. et quādam violentiam diligēdi eos michi condicio naturalis inportat Vtinā sapere ꝛ intelligeret ac nouissima pūiderent. lactāt filios meos domestici hostes. ꝛ occasioē malignādi habita nō desistunt quousq; redigatur viretꝫ eorꝝ in puluerē. ꝛ cōuerso capite in caudā. serui eorꝝ dñentē eis Iuxta vbū illud salomonis Deusꝫ astutꝫ filio dñabitē inprudēti Expatet ergo prudētiam vestrā spūs cōsilij. ꝛ quertatis vocem filiorꝝ ad prēz. vocem prīs p bñplacito vestro quertetur ad filios. et in fide illiꝫ p quem reges regnāt vestre magnitudini p mitto. me dispositioni vestre in omnibꝫ pituū. vos ecclesie sue paterfē. diu xpūs seruet incolumē.

¶ Rogat pro fauore habendo.

¶ Epla C. lxiij.

Domino ꝛ fri suo comiti theob seneschallo francie D. duassa glirigeati quondā vxor Salutem. Pernaciꝫ nomē amittere pmittetur q̄ a iusto iudicij deuiat tramite/ presertim cū idcirco deꝫ posuit in terra pnapes. vt recto diffiniāt. ꝛ tractāt examīe. qđ ad eos pueneritquestionū. sicut michi nup auditū est Guido de bona valle fidelē meum io. de alludia. de homiadij reatu impetit. ꝛ intēdit quinere si quavia possit Quo circa fraternitatē i plorο pūtibꝫ vt p̄dictꝫ iohānes p piaū in hac causa vos habeat. a deo ne queraē indebite tractatum

¶ Respōsio quedam excusatoria

Non est leue defendere reatū hoīs. quē vōis opinionis auctoritas infamat. ꝛ ipetit et causat Caritatis vrē tenere lrās/ vt fidelē vestrū io. noīe sic in sua iustitia cōfouere ne aduersus eū umq̄tas. ꝛ iustitia a pualeret Petitioni vestre consensi qđ potui. ꝫ pfatus ille destituit. ꝛ audire vindictam reausaut. q̄ se nouit iudicio q̄dempnādū Interiorem siquidē habebat iudicē ꝛ illiꝫ iudicio ſcesſit a causa. nec humanū iudicium expectauit

¶ Cōmēdatio tutele

¶ Epla C. lxiiij.

Conseruare fideliter amicā depositū. equitatis auctoritas. et amoris ratio nos q̄llit Cum a vestris exirem finibus. ꝛ se michi multorꝝ offerēt studia. totā rerum meaū custodiā/ caritati tue q̄mittere pelegi Vñ dilectionē tuā deprecor. ꝛ exhortor pūtibꝫ vt in rerum meaꝝ custodia te fidelē velis exhibere. q̄ multorū quā dignū te faciās ꝛ fauore

¶ Responsio

Cum amicꝫ nūs pmissio nos astrīgit/ iusta q̄fundimur cui bescētia. si promissa nō ducimꝫ ad euentum Cum tuaū rerum recepi custodiam promisisse tibi me fatere ꝛ rerorum vniuersa michi commissa fideliter et in bona custodia

seuiaturū. Non recedā a pacto quod tecum habui. nec tes tue si potera sustinebūt in aliquo detrimentū.

¶ Cōtra offensores increpatoria.

¶ Eplā Clxv.

Increpans ministros dei seuiaā exercentes. q in suis sceleribꝫ obstinati, supmi iudicis iram exacuūt. et in suam exaspecant vltionem. Offēdistis aūt in summo pōtifice. tutorē pontificū. q sūmū vindicem. q ad te pꝫ sustinet exessus hominū et offēsas non pterit impunitas. Datis āt q psumēs offendere ministrū au iuslibet. offendit q dñm. et si nostra curatis admittere cōsilia. matura te deponere pharaonem.

¶ Coereptio exactētis

¶ Eplā Clxvi.

Oni exessui fenestrā apit qui quod vouet iniurie licere permittit. Appellat simplicitas in rege remissio cū sit ei⁹ exessum corrigere non habenas exessui relaxare. Alexander ille quem papā diatis in psonam nrām admisit indebita/q plectenda censuim⁹ ex regni consilio. nō remisse simplicitatis modestia sustinēda. Nobis tamē cōsulitis vt a tali vindicta de cetero desistam⁹. q si mai⁹ eo velletis cōsulere crederem⁹

¶ Responsio

Non ē nrā iustica q potēt psonā gsiderat q vt vot⁹ ei⁹ deseruiat inclinat. Di tyrānꝫ impatori a furorē exercuit in romanā ecclam et furoris gladiū in eam exeruit. Nūquid ei nocere necesse est. vt a sua desistat seuicia supplicanti. Nūqd est dignꝫ vt qui scelꝫ pāsumpt admittere supplicantē. se pbebat q̄ ab eo qui patitur admittēdi de venia supplicetur. Equitatis vigor et ratio postulatet. vt qui sanctam lacescere presumpsit ecclam ipse quoq; de venia supplicaret. Verum sicut tue testātur lre. penitetem animū imperator induit q contritum/sic pōna perceat ad veniam q exessus pteritos ei remittim⁹. et amoris sinū q gremiū aperim⁹.

¶ Repellitur supplicatio mediatoris qz nichil dedit.

¶ Eplā. Clxvij.

Achicꝫ amico Salutē. q hoc totum quod ipse est. Parum confert venustura eloquij. que petitem nō prouehit ad petita nisi pces sint precio colorate. Super tue petitionis solliatꝫ implemento. laborau quod potui. sed roganti patum licere permittitur / si pro eo dignorum auctoritas et intercessio nō peroret. Et quid plura? Repulsam sustinu/qua manꝫ agebat vacua. cui nil conceditur obtinere

¶ Inuocatio auxiliꝫ subditorum cōtra aduersarios

¶ Eplā Clxvij.

Ius potentibꝫ in arto positis vt fideles sui subueniant. ad eorum contraria propulsanda sacramenti precipit q hortatur religio. debus semper in omnibus obseruāda. Contumacis regis anglorū audacia. regnum nostrum aggressa est. q de nostris quosdā iclusit i oppido. nichil minꝫ q̄ tale q̄d expectantes

Improuisq; quidem induxit ip̄rouidos. ⁊ vt nobis illoꝝ aperuit tr̄a. ip̄rouidere sibi desiderant festināter Cuiꝰ audaciæ ꝓponentes occurrere fidelitatē tuā p̄nūbus āmonemꝰ. vt collēta munera nob̄ ꝓpius offerri festines. Cū enim tetondere multā nob̄ accedet ad glām/ q; phēnis eū seqūtur ꝙfusio. si conatꝰ sui se vident impotēt. ¶ Finis auxiliatoris.

¶ Vos cōis iniuria reuocare nō metuit exactas debēt cōiter ad vindictam Ex quoꝝdam relatu didicerā. ⁊ relatui nolebā fidē apponere q; de vestris munitiōibꝰ / vnā rex āglicꝰ obsedisset. sed debere me credere nō credebā q; hic esset audacia p̄sumptionis. Vi p̄stissem id ātea qđ ⁊ mō scire nō audeo. qui ducaturus in tpe locus fuit nouum rursus in balneū introisset. ¶ De amore/ de leui amisso ¶ Epla Clxx.

Qui te sibi dilēctā carere sustinet. et ab ea breui seiungitur in tēpallo se indignū ꝙstituit amoris nomīe/ qđ mentit. In amoris nostri p̄incipio p̄rocelloſa maria solebas ingredi cum ⁊ fluctus maris et dēꝰ seuissa nimis tibi mināter intonarent / deseuisse considerans clementia / sed eoꝝ duriaem induisse te sentio / quod admiror/ meretrīcū vt video te decepit astucia / nouus amor blandicias interiecit. ⁊ te nimis inuenit volubilem / quem euētu nullo credideram mutādū. Datis michi cōtrariā p̄mittebam. ꝙ in cassum sibi p̄mittit q̄spiā / qđ est in sortis alea cōstitutū. ¶ De captione damiate ¶ Epla Clxx.

Sanctissimo p̄ri ac dño. h. dei gracia summo pontifici. A. patriarcha io. rex ihe rusalē Salutē ⁊ subiectionis cū reuerētia famulatū ¶ Exaudiuit dominꝰ de excelso sc̄a suo voces seruoꝝ suoꝝ/ nō p̄mittēs tot expensas apud damiatā a xp̄ianis factas. ita inutiliter fieri ⁊ tā tam xp̄ianoꝝ stragem reliqui. Dꝫ in hijs nobis nuseruoꝝditer p̄rouidens ac demēter in pte magna nostrū desiderū adimplcuit. Cū enī p̄opter multiplicē sui defensionem nec per terrā nec ꝙ aquā posset manifeste capi/ ciuitas damiate/ nec virtute nec p̄obitate aliquꝰ sed soliꝰ dei dextera pugnante p̄o nobis impugnantibus oībus de exercitu p̄ter illum qui quantum ad studiū quōrūcunq; negocij pertinet p̄ocurauit noīe. febr. in tēpeste noctis silencio furtiue. ymmo potius miraculose capta est ciuitas damiate ita q; nullus de nostris in captione illa extitit interfectus / nec eciam letaliter vulneratus. de sarracenis vero tot cecidērant in ore gladij / q; eciam nobis displicuit admiran. Cum et alij sarraceni maiores/ ad quādā munitissimam turrim confugerāt vsq; meridiem nec reddere nolue runt / sperantes q; soldani babiloīs ⁊ damasci in castra nostra insultū facerent / et si contingeret xp̄istianos succumbere ipsi q; turrī illam ciuitatem recuperent vt sperabant Dꝫ totus exercitus noster p̄ter paucos qui ciuitatem inuaserant adeo

plene cucurrerunt ad litias ⁊ fossa ta. q̄ inter nos et sarracenos facta fuerāt. ad munitionē castrorū nr̄ō tū. q̄ sarracēni nullatenꝰ i castra nr̄a irruere ausi fuerāt ℣ Facto āt mane i die martis. cum tūc p̄mū intellexissent soldani. q̄ ciuitas capta esset laniatis vestibꝰ ⁊ iniectis vngubꝰ in capillos. ⁊ amaussiē flētes. nec de succursu ciuitatis. ꝛ de fuga post cogitarunt timētes ne exeratꝰ nos ter faceret insultū in eos ℣ Nūc aūt ex quo dñs aperuit nob̄ portam egypti/ sciati vestre flexis genibus supplicamꝰ ⁊ petimꝰ/ ⁊ p effusionē sāguinis x̄pi obsecramꝰ/ q̄tenꝰ matu catū q̄silū tam hoim q̄ pecunie trāsmittere studeatis ℣ Datum p certo q̄ populꝰ x̄pianꝰ in multitudine veniet expugnaturꝰ ciuitatem Capu faale satis erit ptem egypti tēsi duam optinere. et p cōsequētiā regnū ihero solimitanū. qđ ad p̄sens p egypti subsidium retinek. vt grauius periculum euitetur/ ⁊ ad inq̄siti onem egypti secunꝰ p̄ceptur impe ratorem venire cōpellatis. sicut nob̄ sepissime p̄misistis. ⁊ alij cruce signati similiter cōpellātur exequi vota sua. votorū retēptioē cessāte. de quo nullum sentimꝰ q̄modū. sed de redemptioē hoim sustinemꝰ cuctētissimū detrimētū ℣ Cetū aūt vicesimā que ex generalis q̄lij cōsensu ad terre sācte subsidium. specialiter fuerat deputata/ liceret vel deceret quod nō expedit ad alios vsus cōuerti/ vosipsi videte ℣ Datū damiete in ydus nouēbr̄

¶ Cōgratulatio dñi pape sup cap tione damiate

℣ Epla Clxxi

HOnorius epūs seruꝰ seruorū dei/ vniuersis x̄pifidelibꝰ per turoneñ p̄uinciam q̄stitutis ℣ Salutē q̄ ℣ Exultet in dño seruorū turba fidelium. ⁊ in voce benedictionis grā ⁊ laudis letabūda p̄supens. cum ap̄lō dicat Benedictꝰ deꝰ q̄. q̄ nos in omni tribulatioē consolatur ℣ Nimus quidē natꝰ est sibi soli/ minꝰ intentꝰ est x̄p̄ijs/ nimus negligit cōmunē causā populi x̄piani q̄ diebꝰ istis i mētis āgustia et tribulatioē nō fuit. cū sciret x̄piānā ciuitatē damnate. magnā ⁊ munitissimā obsedisse. i ipso quasi medio paganismi vbi a fidelibꝰ alijs tāto terrarū maris ⁊ vallis i teruallo diuisus. ⁊ ab infidelibus ex omni fere pte circūdatus. nō tam obsidēs dia poterat q̄ obsessus Cuiꝰ vestrū animꝰ ad dubiū nō pēdebat et pauebat ruētū. nō tam p singulorū salute solliciꝰ q̄ p vniuerso exercitu. spe ac timore alternāte suspēsus/ imo q̄s ipsius nō obliuiscebat exeratꝰ. q̄s ciꝰ recordabat populi pensās/ sub q̄to staret discrimīe. q̄ de tenui filo penderet. honor totiꝰ populi x̄pistiani ℣ Profectō i eo erat statu. res posita. vt idē exeratꝰ de viribꝰ suis iā omnino diffidēt. ⁊ meōr magnalia q̄ dina potētia p fidelibꝰ suis facē cōsueuit. de ipsius sola miseratioē sperauerat Vnde ipse qui de sua speran tes misericordia nō relinquit q̄. pe est omnibꝰ in veritate inuocantibꝰ nomen eius qui suos in tribulatioē

dilatat vt cum se consumptos putauerint. Orantur cōtra in eorū manibus tam mirabiliter q̄ misericorditer aīdām tradidit ciuitatē nō solū thesaurēs ceu victualibus lōge plus spe q̄ opinione repletam Et vt huius rei glām cuitēter noī suo daret. nullus xp̄ianorū in cius captione interijt. ā eāq̄ letale vulnus accepit. sicut venerabilium fr̄m nr̄orū p. abbani epi q̄ apostolicæ sedis legati cuius ministerio deus potissimū vti voluit in hoc facto necnō p̄iarche Jherē. q̄ regis et fratrū hospitalis q̄ templi ac dom̄s theutonicorū iherosol' līe nobis misse liquide manifestant. Et vt manifesto diuini fauoris letaretur q̄ cōfortatē tur iudicio cū timerent ne ipis ciuitatē intrātibus crudelitas sarracenorū exercitus castra inuaderet eorūdem fluuius diuino nutu adeo inundauit subito vt inaccessibilia reddiderent castra ipsa et manifeste paterent/ q̄ pro xp̄istricolis q̄tra insensatos ipsa elementa pugnarent. plurib9 miraculis alijs ibi factis que longum esset per singula enarrare. psallite igitur deo nostro. psallite regi nostro psallite. Psallite quidem sed vtiq; sapienter non elatione tumidi sed humilitate deuoti. Recognoscētes prudenter et humiliter confitentes q̄ non manus humana. sed dominus fecit hec omnia vt qui gloriatur in domino glorietur. et q̄ laudes et gracias factis per singula oportuna loca processionib9 solēpniter exsoluentes. Porro cū dominus fecerit nobiscū signū in bonum. cum tantū nobis ostium aperuerit nūquid deum gratie. suā nobis dextram porrigentis. qui memor est improperii oris suoꝝ que sunt a sarracenis insipientib9. tota die exurgens iudicare cepit causā suā q̄ inimicos suos exhibiliter dissipare Nūc certe nūc tempus est de sompno oportuit exurgere nūc necesse est. athletis nostris existentib9 ibi sucurrere festinanter. et ydolatris a dei facie fugientib9. toto conatu. totis viribus. toto posse retum et psonatum instare. dum recenti adhuc vulnere trepidant. dum ex captione ciuitatis predicte. que caput q̄ robur egypti fuerat/ cōsternati nullum locum sibi contra xp̄ianorum. ymo contra xp̄i potentiam tutum putant. Deniq; nunq̄ subuentione amplius indiguit exercitus xp̄ianus cū nequaq̄ sufficiāt/ q̄ ad p̄dictā incolī q̄ pcedere ad alias impugnādas. sine quib9 cum illa tenere a xp̄ianis nō possit/ nō restat nisi aut eam cum tanta gloria cōquisitam. ignominiose deserere. aut crucifixantes expugnare viriliter / et xp̄iano nomīe pcunte. deo feliciter subiugare Nos quidē futuris pretenta coaptātes/ illa videmur tempa intueri q̄ b9 machabei sca sua. prefigratis gentib9. cū magna populi sui letitia restaurauerunt. q̄ de diuine pietatis habūdantia cōfidentes/ spam9. q̄ modernis tpib9/ hec in populo xp̄iano debeat letitia inouari Honem9 igitur vniuersitatē vr̄az. rogam9 q̄ obsecram9 p̄ aspersionē sāguinis ihu xp̄i. q̄tenus accensi huiusmodi letitie desiderio. ad subuētionē exercitus sepe dicti/ renouatis animus q̄ vinib9.

in tante oportunitatis articulo inte
ratis. Nos autem preter fratres a
principio indulgencias innouates.
omnibus qui laborem istum in pro
prijs personis subierunt. & expesis.
ac eis nichilonim9 qui non in pro
prijs psonis illuc accesserunt/sed in
expesis suis. iuxta facultates suas
destinauerint/necnō & istis quibus
in alienis expensis. in propijs tñ
psonis expesserūt. plenam suoz pec
atoz. de quib9 fuerunt corde cōtriti
et ore cōfessi. veniam indulgem9. et
in retributione iustoz. eterni p̄mij
polliceamur augmentū. Hui9 quoq;
remissionis volumus & cōredim9 es
se partiapes. iuxta quātitatem subsi
dij et deuotionis affectū. omnes q̄
ad subuentionē predicti negocij. de
bonis suis cōgrue ministrabūt. aut
impendēt consilium uł auxiliū opor
tunum. ¶

Littere affectionis

Epistola Clxxij.

Dilecto & sup omnia diligendo
h. dei gracia baiocen̄ epō. Pi
lesen̄ Salutem & si quid p̄aosus
est salute Litteras vobis sepissime
destinassem sed vereor ne importuni
tati detractor ascribat. si nunc tem
pestiue vām interpello sollicitudinē
publicis esse vtilitatibus occupatā
Verū post habito detractionis vni
uersi discrimine loquar ad dñm meu
cū sim pulus & anis. licet enī
supra hominē sit. tamen se nō diffi
tetur hoiem. et q̄ in hac dissimulati
onis terra. & inter caldeoz officia
nas. mūdicia castitatis/puritati cō
uersationis āgelice se assimilat. glo
rie secularis aura nō quatitur. fauo
re populi calcās quē alij cum labore
venātur Offerat itaq; dñs meus ca
put hostie. & qđ fideliter cepit & se
liter. exitu feliciore assumet. & cuius
nomē vngentū effusū est. xp̄i bonus
odor in vitā. vt qđ mutabile est con
uertatur in solidū. & qđ mūdanum
in celeste/et qđ tempale est in eternū
Posui os meum in celū. et sapiētia
insipiētissimus doceo. qui scateo īmū
dis conscientie vermib9/ cū monea
tuus conuersatio in celis est. qui ve
nurte fascicul9 iam inter sponse ube
ra gmoratur Ipse est enī qui in mū
do existēs mūdū ignorat. & carnis
p̄prie p̄secutor in odore vngentoz
deauratis cantat Leua eius sub capi
te meo & dextera eius amplexabitur
me. Imposuissem vtiq; ori meo silē
tiū. nisi quia scriptū inuenio Bonus
sapiens & te diliget. argue imprū
dentem et te habebit exosum. nabal
ex correptione legitur deteriorē. pha
rao pertinaciorem. moyses ex correptio
ne resipuit. balaam ex asine loque
la/maledicendi reuocauit propositū
moyses ad āmonitionē iterato/pub
lice administrationis officia consul
tius dispensauit Audiat itaq; dñs
meus asinū rugientem. et recensen
te verbū illud apostoli. Quodquod
p̄fā sum9 sum9 tñ ipsa Et alibi Cū
ofa bene fecerim9 dicam9 q2 serui in
utiles sum9. Job siquidē attestante
Qui deo seruiūt nō sunt stabiles. et
in āgelis suis repit prauitatē Helyas se solū iustum existimans. clama
bat ad dñm. Dñe altaria tua sub
uerterēt. p̄phastuos occidēt/ & ego

solus remansi inter eos/et quetunt
animā meam Quem domin9 incre
pans Adhuc inquit restant duo mi
lia/ qui non curuauerūt genua sua
ante baal. Petr9 ibi lapsus est: vbi
confidentius prmiserat se staturum.
Qui g stat/videat ne cadat. Diffu
sius vobis scribere ꝑ vereor ne vide
atur cōuerti epistola in sermonē In
due queso tunicā talarē iacob carissime/ et siat huc ꝑ feasti perseuera
vt cōsumes. pugna legitime/vt tri
umphes. principiū et finis oim de
us/tuo finē coroptet imaoꝫ teq; sibi
sanctū/q nobis cōseruet incolumem

Contra pestem symonie
Epla Clxxiij.

Carissimo dño et amico H. ab
aurel Magister petr9 blesen
Salutē in auctore salutis. In te
dū esses puul9. generose indolis p
mitias admirabar/ verūptñ i agro
quē exactissiā diligētia coluerā. ini
mic9 hō superseminauit zizaniā. vñ
q minuebat semiā diligētie doctrina
lis/de q̄b9 incremēta frugū iustiae si
dua aliter exptābā. in loliū tribulos
q; degenerāt Hāc queso exhortatiū
culā meā amice time cū equanimi
tate sustineas Monco ei te si forte
exaudias si forte velis auellē imīcs
plātationes. radicesq; vipeas. quas
nō plātauit pater me9 celestis Deo
q; tanto fortio9 explantāde sūt q̄to
enormio9 sūt plātate Nō percā tibi
vt prat tibi de9. licet sis maior me
q eminētior dignitate. frat tñ me9
es. nolo vt vox fraterni sāguinis
clamet ad dñm ꝙtra me In terra
regū dicit dñs ad filiū ꝓphe. qz di
missti virū dignū morte. erit aīa
tua p aīa illi9 Ad oēs caā se porri
git vbū istud ihēremie dicētis Ma
ledict9 q̄ phibet gladiū suū a sāgui
ne. i. ab interfectioē pcī Nolebas
tibi ꝙsuere purpurata de foliis. i. de
leuitate adolescētie tue q etatē lu
bricā allegare ad excusādas excusa
tiones i pcīs. ꝑ iam i etatis virilis
plenitudinē euasisti Aderūt folia
q̄ vite tue turpitudinē obtegebant
ꝓmo qđ deter9 est in palpebris fa
me vis tuos enormes act9 publice
q patēter exponis/vt tibi cōueniat
qđ scriptū est. pcm suum sicut soda
ma pdicauerūt. verbū āt ꝓphe est
Nolite ascēdere i galgala. q ne as
cēdatis i bethauen. i quo phibemur
nām publicare pcm. ne sim9 alios
ruine occasio q pditiōis exēplū O
zee ꝓphā sub typo isrl loq̄tur ad a
nimā publice delinquētē dicēs Si
deliq̄sti isrl nō derelinq̄s saltē iuda
vtinā leōni assuescēs frequēs enim
lāo moresculminat icultos q regu
lā debite correctiōis induat Certe
ios pas rex iuda cū in ei9 pītia deu
tronomiū legeret licet puer esset/
audiēs ꝙminationes legis. timore
pcussus est. scissis qz vestib9 sedit et
fleuit coram domino. eo q̄ non ob
seruasset precepta ipsius. peccasse
itaq; fedus coram domino. q̄ ābu
laret in omnib9 preceptis ei9. eie
citq; omnia vasa imunda de domo
domini. altaria enam lunaq; des
truxit Tu vero sordes auaricie
q imūdicias symonie ab ecclia dei

non eias sed induas·cū scias dñm aduersus venalitates huiusmodi grauiter exarduisse · ⁊ tm̄ abhor rendas abhominatiōes in aialibus cieasse flagellis ⁊ nūc acuit vt fulgur gladiū suū·vt carnes deuoret gladi9 ei9·ignisq; assumat vsq; ad inferni nouissima· Tetēdit aram suū et in eo parauit vasa mortis aduers9 eos quos posuit capita ⁊ cardines alior̄ Verbū amos prophete est· Vidi dñm stantē ad altare ⁊ dixit paute cardinē· ⁊ amoueat̄ sb liminate ei9·Auaricia enim in capite oīm·⁊ ego interficiam eos gladio Auaricia hec symoniaca·qđ est vitium ⁊ interficiēs·bracell9 pessim9 erugo ⁊ tinea cordis que bona ānia eruginat et consumit Nobilis ecclesie quondam venerabile nomē prostat · ⁊ in questu p meretrice sedet · Et vnde tibi amice caussime obrepsit hec pestis ? Quis te fecit discipulū symonie·⁊ gyezi successorem ? Quis te constituit emptorē lep̄ ⁊ spūalis olei venditorē? Nō poterāt tibi sufficē reddit9 canonice acquisiti et ecclīaste facultates nisi edificares syon in sanguinibus · ac q; venalitate execrabili et turpnabili questu diuicias congregares Vsu ⁊ experientia cotidiana cognoui m9 spūaliū venditores /quāto maiori semper egestate confundi· Nō habet eccl̄et9 sordida preda bonos et ideo quādoq; · quecūq; maligne traxit auaricia·luxu prior̄ effundit Achor de anathemate iherucho tulit ⁊ lapidatus est·Chor spūale officium vsurpauit · ⁊ igne celitus misso consumpt9 est· Jason ab āthiocho sacerdotiū emit· ⁊ extinct9 est ignis quem accēderat iheremias · Saul munera detulit ad pphetā· ⁊ in ira dei constitut9 est· Jeroboā oīb9 qui man9 ei9 implebant sacerdotiū cōferebat et domus eius subuersa est· Balthasar quia vasis tabernaculi abutebatur capt9 et occisus est Dathan et abyrō a terra absorti sunt q; spūali offitio sunt abusi· Deterreat te quesol apidatio achor incendiū chor· lepra gyezi· i· peccunia symonis· Reprobatio saul· subuersio domus iheroboā ruina dathan et abyrō· extinctio ignis sub iasone· Ille ignis est spūs sanctus qui per malitiam in vobis extinguitur· Idcoq; scriptum est· Spiritū nolite extinguere Cedat tibi ad documentū discrimen alterius ⁊ nō tuum· Alior̄ pena te instruat/ne similiter puniaris· Vlciscatio enim pestilente/sapiens sapientior erit lauebitq; iustus manus suas in sanguine pēcoris·

Cōsolatoria sup morte amici· Epla Clxxiij·

Rumor flebilis ⁊ tristis aduēt9 i terra nr̄a nup̄ īsonuit/amaritudine plen9 · ⁊ plenitudine doloris non vacu9 ac diri nouitate veneris cordā nostrorū saucians· cūctis quidem dolendus fidelibus·cūctis q; xpristicolis deplorandus Dz nobis eo ferendus molestius · eo acerbius molestandus ; quo inter luctuosa pericula et anxietates funebres constituti· vñ subuentionis expectamus auxilium·vnde tran

quillitatis portum de tot fluctibus cõfidimus obtinere. Vnde deniq; ẽ te sancte p incrementa ipm a pme uis temporib9 benefiãa continuata prouenerũt et grata remedia se effũ dunt illuc prochdoloe refundere ãti dotum cõsolationis cõpellimur/illuc cõpassionis affectũ expandere cogi mur/ illuc deniq; mitigationis vn guentum et curationis solacium mi nistrare artamur. Sed qui vestris luctibus resistendũ. q nostus repellẽ dum periculis nequaq; suffiamus. quo modo ad tempamentum tam acerbi doloris vestre celsitudinis suf ficientes poterimus reperiri. qui nos tris mitigandũ vulneribus vel curã dis omnino defeam9/ qualiter ma terno vulneri medicamentis manũ q mediane remedium apponemus. Dam9 quidem aĩm vestrũ ex acer bo raptu talis/dolentem non modi cum. et itimis prefordijs sauciatũ. nec imerito/ quia turbato fatalita tis ordine. mat pro filio lacrimas offeret quas matri filiq reseruabat. Juuenẽ necdũ firme puberem. pus cõspicat intempestiue mortis subisse iudiciũ. q senectutis indiciũ aduenis se. Et qui successor talis dignitatis expectabatur ab omnib9. nunc sicut flos decidens ante fructũ. sicut fruc tus decepto. statio temporis imaturi iuste elugetur. et deploratur ab om nibus qui posteritatem talium dili gunt. et generis sui imortalia cupi unt incrementa. Magna igitur vn diq; dolendi materia. ß non desũt q solationi antidota. si ratione vis do loris admitteret si nõ carnalis sen sus sequimur voluntatẽ. sed ãi pru dentiã q regum exempla reuolum9 antiquoz. Dane ex illo inditus et spiritu dei plen9 eloquimur. licet in morbo nati lugeret grauiter/ q luctu osos deduceret dies/tamẽ in funere nati non solũ se sed et alios cõsolati one multiplia a doloris pelago rele uauit. Dum se ituũ ad filium. fili um de cetero non redituũ ad eum. nec flet9 aliqui9 subsidio reuersuũ/ tã prophetico spiritu q̃ humane fu it rationis q̃spicacitate professus. Memento te inclita dña. vos filium genuisse mortalem/ nec vllam mo mẽtance mortalitatis celsitudinem accepisse. nec satis diuturnã doloris habere materiã. dum vniq; subtracti one filij quem dñs tanta dotauit so bole. tanta deniq; prosperitate di tauit/quis spũs eciam si idarco hu mane generationis nouacula. vite telã in nato regio quem nondũ per fecte texuerat. tempestiue pãderet. ne fascinatio nugacitatis iposterum auerteret sensũ eius. q mũdane ficti onis dolositas deãperet aiam illq Et ideo q placita erat deo aia eiq placens ideo factus dilectq. de tene bris ad lucẽ de carcere ad regnũ. de mortalitate ad vitã. de exilio deni q ad patriã est translatus. Quid agam9. nũquid nõ indigne reprehen sioni patebim9. cum potũ fonti abũ pani. consolationi cõsolationem pñta m9. Dam9 equidẽ inclite dñe. ac in totũ orbẽ p dei grãm fama regalis nois est diffusa. q q si ex naturali affectu. materna viscera sup funere tanti nati. et raptu talis liberi sune

cōmota· tamen ex celestis cārisma
tis vnctione qua vos pre ceteris pre
decessoribꝫ vestris omnipotens copi
ose perunxit·alios ad exemplū vir
tutis et pacientie·tanta in vobis cō
solatio redūdauit/ q refusa in alios·
alijs refrigerii prestitit·alijs exul
tationē refudit· alios ad exemplū
virtutis ⁊ pacientie puocauit Pre
terea excellētissima ⁊ domina specia
lis·⁊ verbis consolatorijs/velut mi
nus sufficientes ⁊ ydonei desistētes
magnitudini vestre cōpassionis pcor
dia ℟ deuotionis insignia itimamꝫ q
bus totus pl̄us acōn audita morte
carissimi talis·in plene ſbiectionis ⁊
affectionis ostensionē efluxit· Nā
vniuersis prelatis ℟ rectoribus ec
clesiarꝫ regnorꝫ iherosolomitani ba
ronibꝫ ac vniuerso pplō aduocatis
in ecca sancte cruis·celebratisq ex
more exequijs· ac in crastinū missa
rū solēpnijs per legatū sedis aplice
celebratis·magnaq data indulgen
tia ex pte legati ⁊ aliorꝫ prelatorꝫ
predictꝫ legatꝫ nobis sibi assistē ti
bus pro requie mortui specialesoca
tiones iniūxit pplō vniuerso Dz et
pro vita regis regine ⁊ filiorꝫ ⁊ fra
trū cōseruāda per tpa longioza·spe
naliꝫ ⁊ amplius orare mādauit· Reg
nū ℟ regē ā consorte ⁊ liberos beth
leemitane pucrpe deuotius recom
mendans siaut semper in suis sermo
nibus consueuit

Littere inductiue Epla C.lxx v.

Oblimitati vestre credimꝫ no
tū esse· q iā dū ā ceteris ca
dualibus inclusi stetimus pro sum
mo pontifice eligendo·⁊ q nondum
potuimus vnanimiter concordare ꝫ
inquātū per pretenta conuincere pos
sumꝫ de futuris·imo inquātū nos
docent ea que singulis diebus trac
tamus presentialiter ℟ videmꝫ/vi
sibiliter timere possumꝫ q tractatus
in ecclesie romane non modicū pe
riculū in longi tēporis spacū trans
cat· ac in eiusdē ecclesie multarūq
regionū/ne totius dicamꝫ cristiane
religionis detrimentū electio sūmi
pōtifias differatur O quot q diuer
sa mundi climata/ noua insurgunt
scandala·quot prouincias turbat se
ditio·quot regiones ℟ regna conci
tit bellica rabies·quibus et si roma
na ecclesia materno cōpatiatur af
fectu·ipsis tamen qz vidua nequit
effectualiter puidere·pro hijs quo
q dolemus ⁊ gemimus Sed maxi
ma vobis est p dei graciā cōsolatio
reseruata·quia videlicet feruenti de
siderio ⁊ desiderabili feruore vocce
clesie deuotū nouimꝫ· ⁊ tāto erga
ipsā constantiores/quāto maioribꝫ
procellis ℟ tumidioribus fluctibus
visa est agitari· vt sic fides vestra
multo purior sit auro quod p ignē
probatur·quod quidē multorꝫ cona
tus illicitos reprimit· ac presump
tuosā limitat audaciā ⁊ 2pscit Cō
solamur eciam quia serenitati veſtre
credi esse scimus terre sancte tribu
lationibus ⁊ periculis subuenire ad
quos vos inclitos q liberos vestros
diuine crucis assumpto signaculo/
viriliter accinxistis·Ceterū vt cum
gracia vestri loquamur· sincero co
gente affectu·quo vos toto corde di
ligimꝫ·q̄uis huiꝫ terre sē credamꝫ

vtilem / terre tamen vestre ac ecie romane ipm minus nolle formidam / forsan enim plenq; iaudum suas nequiuas cōcepuit quas ausi non sūt in excellentie vestre pntia q fuisse quib9 q absentiā facultas permittitur/ vt qđ nequiter est ꝓpositū nequi9 perpetretur Pensetis hec igitur et alia multa regal sublimitas q eam non pigeat cōsiliū in melius mutare vt videlicet tali transfretā te cū honorabili comitiua cui quoq; ens oportuerit/ tam pecuniarum q̄ militare poteritis subsidium destinare vos vestriq; liberi quos tenella non sinit etas adhuc armorum onera supportare et terre vestre multarū q̄ aliorum et ecie romane vtilitatibus multipliciter cōsuletis quare has vtilitates alijs suademꝰ et credimus preferendas sed si placet paratis nobis quia sic loquimur vr gens enī necessitas et euidens vtilitas ac insuper affectus sinceritatis quo vos diligimus tota animi puritate ad hoc spāliter nos inducunt

¶ Littere amicabiles

Epistola Clxxvi.

Tenet de magnificentia vīa/ cōsiderationis nostre iudiciū q̄ de q̄tinentia status nostri q talis iure processibus vos delectat audire rumores quos feliciꝰ in dño / vos nouimꝰ q̄tinue affectare Quapropter vt sup hijs expectatio vestra ceritudie digna nō careat cui de hijs tam nūcioꝝ q̄ frequens litteratum nostrarum narratio/veritatem potuit hactenus attulisse Celsitudini vestre deferimꝰ q̄ diuina nos prosequente clementia / votiua satis nobis affluēt beneficia/ corpore sanitatis/ q̄q̄ de reformatione talis ecclesie cui cum alijs talibus incessanter insistimꝰ nos ꝑuat anxie sollicitudinis cogitatio curiosa Tandē speramus in dño qui pietatis sue dona cōtinere non nouit q ad id sic salutaris semitam preparabit q facti et tractatoꝝ mentes vnanimi voluntate cōcordes/ q eidem ecie de tam bono q vtili pastore in proximo prouidebitur/ et ipi deo reddet ad laudē q xpiane professioni/ copiose salutē proueniēt incrementa/ q de ipō dñi talis vestro ac vestra vota poterunt tranquilla suauitate letari Vt aūt de processibus cōtinentie vestre quā prosperam affectamus placitis nobis vtinam tumoribus satisfiat Rogamus quatenus quibus vobis propiciet beneficijs benignitas saluatoris vestra nobis si placet insinuet responsiua q quam nobis eciam si placet intimetis si qua nos vobis velitis effiere placitura

¶ Consolatoria super morte viri et filij

Epistola Clxxvij

In mundi rota volubili constituti si successus varios sentiāt et ex temporis mutabilitate instabili diuersas viciss̄itudines patientur non mirantur nec stupent qui tecta reguntur iudicio cōposite rationis Nouerunt enim q nil potest consistere solidum cuius est sub motu perpetuo fundamentum Ideoq; felici quadam prouidentia casus volentes pūnire ambiguos q arcētia

futura contempnere. sic dispositioē nobili virtuose constantie/ suos animos statuerūt/ vt equanimiter omnia supportantes/ nec minātem fortunam ptimeāt/ nec cōgaudeant in prosperis. hec est laudanda magnanimitas. que psperis nō extollit/ nec frangitur in aduersis sed in oī aduētu pmanens eadem sufficiat ipsa sibi. Dane de talib9 ptibus/ sed9 varietatem ipsius/ vos timores audisse credim9 plurimos et inter alios iocūdum xp̄iani exerāt9 pressū p vestroz inclite memorationis dñi regis consortis/ et dñi iohānis filij/ ne dicam9 obitum. sed glorioſū trāsitum ad supna multiplicāt desolatū. Et licet serenitatē vestrā sic predicte magnanimitatis virtute possim9 totā p̄sumere ac tāto vti iudicio rationis. vt hac aduersitate irrenocabili/ vltra nature debitum nō frangatur. Caritas tamen qua vos sincere diligim9 nos cogit credere quod vis doloris virtutem necciat/ et tristicie metus modū debitū nō dimittat. O vtinā nō sic agitemi superfluj doloris fluctib9. nō sic absorbeamī imoderāte tristicie fauab9 quin attendatis solliciteq; mors nil aliud est. q; pegrinationis termi9 finis miserie. laboruū meta/ exilij limes. ianua p̄fic. natiuitas vite. p̄ncipium beatitudis. p̄mium p̄miorū oībus qui in dño moriūtur. Cum igitur predicti xp̄i pugiles. fidei zelatores. p agone suo regnoz pueniam9 stipendia p̄capiēt eternoz laudandū est poti9 de gemitu tam felix. Vbi pro terrenis tūtur celestia. pro trāsitoriis sempiterna. Et si consolationē velimus temporalem admittere. nō potestis totaliter quasi vidua plāgere. vel quasi desolata desolationis incōmoda deplorare. Ditauit enī vos altissimu clementia prole multiplicī/ vt iocūda liberoz minoritate tolerabilioz sit vni9 sublatio. et viri carentiam resi dua suppleat multitudo. O si mater vestra tanto fuisset tempe potita cōiugio. si tot libroz optato vsa solacio. si tot filioz septa consortio. essisset p̄fecto doloris materia grauis liberoz. Hec itaq; diligenter sublimitas vestra consideret. et inutilibus finem ponēs lacrimis/ vltrius doloze nocuo non adiciat dampna dampnis.

Ite amicabiles consolationis. Epla C. lxxviij.

Quia conuenit vt talem supergrauj talis obitu solemur o portunū tibi duximus mittere. vt talem personam sine dilatione psonaliter adeas. leāsq; de credentia quas sibi dirigem9 exhibeatis. eas enim latoz p̄sentium tibi tradet. Ordinabis itaq; consolationis apud eam sermonem ex pte nostra sicut opportunū videbis. cōpassionē nrām quam ad totius xp̄ianitatis et ecclesie romane statum. nec nō personis ipsi9. et turbatam aīmi sui tēquillitatē pensato talis p̄capis dāpnoso defectu dirigim9. ordine congruenti exponēs. et cōsolatioīs subiungens remediū. quod i suplstite prole tā laudabilit̄ dispositā. et potētis

ac amicoꝝ. nec min⁹ gracie diuine roboꝛe ſuffulta ipā poteſt aſſumere dei beneplacitꝰ aſcribēdo huānc fragilitatis debitum quod ſubire cut nr̄arū. omni carni. Poſtremo vero te nullaten⁹ obmittere volum⁹. vt ei bonā volūtatē vr̄am. q̄ pp̄ tā ſolliciturdinē in omib⁹ negocijs ſuis et ſuoꝝ offeras ex pte nr̄a Rogans et inſtans vt būplacitoꝝ ſuoꝝ promotionem. fiduc̄aliter nobis cōmittat/qz fideles q volūtanos oim efficacia nos reperiret. et eciam magis attētos q̄ hacten⁹ fuerim⁹. q̄m ſibi de cetero magis nouim⁹ expedire Hijs itaq; q alijs que videris opportuna q digna attē te penſatis. ad coꝝ pñciam/te cōferas ſine mora.

Redarguitur epūs eo q̄ pſumptuoſe egit. Epla Clxxix.

Talis cardinalis veñ. ſti epo pariēſ Dalutē in dño Non bene pond⁹ in ſe ꝙtinēt. ſi diligenter attendis verba que ſcribim⁹/cū ex graui materia p̄deant āmiratiōē nō modicam/nr̄is ingerente mentib⁹ q quaſi nouū gen⁹ diſſimilitudinis iudicante/cuius negocij qualitas et facti min⁹ congrui nouitas. euidentē cauſam inſinuant qua de te/tuiſq; proceſſib⁹. quo circūſpectionis grauitas/quos veritatē p̄uidētia/quoſq; iuſtitie rectitudo p̄uenire merito debuerūt mirari cōpellimur q turbari. Dic ſe teb⁹ hñtib⁹ ſicut ſunt ad noſtrū auditoriū introducte. Hic ſiquidē accepim⁹ ꝙtigiſſe q̄ cū ad auditū tuū q̄uenſſe p̄tēdas venerabilē frem noſtrū A. tituli ſcē p̄axedis p̄ſbrm cardinalem fuiſſe viam vniuerſe carnis ingreſſū tu non ex peccato q̄ de ſtatu tali tā te q̄ p̄ſone certior habereris. q̄n⁹mo p̄opꝛie volūtatis arbitriū equitati preferēs/et quod exigebat in hac pte iuſtitie debitū pretermittens. ad domū in qua ſui archidyaconatꝰ pariſien⁹ cure tenebatur quāq; venerabilis frater noſter. R. ſci angeli dyaconi cardinalis ad ſe ſpectātē ſibi ad temp⁹ duxerat conc̄dendū baillīū q quoſdā alios tuos nūcios deſtinaſti. Officiū dicti A. cardinalis p eos diſtrict⁹ inhibens ne iuriſdictionem aliquam exerceret ei⁹ ſigillifero nichilomin⁹ iniūgendo. q̄ ſigilla dē Curꝝ reſignaret frāgenda ſicut fieri p̄o tempe obtēte pariſien⁹ archydiacon⁹ cōſueuit Et licet idem ſigillifer ſaiſitis eiſdem ſigillis q in quadā burſa reconditis p baillium et nuncios ſupradictos ad te ſup hijs recurſum fiduc̄aliter habuiſſet q vt hic reuocares/cū inſtanter poſtulaſſet aſſerens dñm ſuum viuere ad queſtionis lr̄as quas ab eo de nouo recepat et in quibus ſpecialiter habebatur q̄ ſoſpitate vigebat tibi patent̄ oñdens. cū non ſolū q̄ nō reſiſtens a ḡuamib⁹ ſic̄ceptis Iterū eciam rñdens eidem ſigillifero. expreſſi⁹ p̄cepiſti/q̄atenus de morte p̄fati cardinalis tibi plene conſtaret p̄dictis ſigillis penitus reſignatis. de ipſoꝝ emolumento p̄cepto a tempoꝛe quo eūdem archidyaconū deceſſiſſe diceb⁹ et reddere rat̄iōem/finalit̄ aūt officium et

sigillifero loco grē q̄ manifesta pot
us et enormis apparet iniuria· dicet
concessisse q in exercenda iurisdictiōe
offic· cōiudicē et sigillifero consigil
latorem adiungens/ ac emolimen
tum ex sigillis proueniens· in scri
tio cotidie ponēt̄ur· pfecto tali cōue
nient loc̄ apud talem p̄sulē hz̄e
non debuit multiplia q̄ pōtificalis
modeste preuidere debuit oculis in
cōgruitate p̄sata· Erat enim de q
tinentia cardinalis· eciam si minori
dignitate vel officio fungeretur pri
usq̄ taliter procedens cōtra ipsum
diligentiq̄ veritas inquirēda· potuit
q̄ curialibq̄ p̄fato R· cardinali defer
ri ne talē i domo sua dicti archidya
conatq̄ possessio turbaretur vel ne sibi
loc̄ ibidem talis in iure vendicaret
Erat eciam per te ipsum propriefa
me p̄tēdq̄· ne tuo procesu iusledēt
alterq̄ et ne in posterū exinde noxiū
sumeretur exēplū· Inter cetera quo
q̄ potissimū eccie romane vitāda fu
erat offensa· in cuiq̄ obprobriū vel q
temptū dinoscūtur mēbrorū suorū
cedere legiones· nec minimū erat
attendere turbationes cardinalium
eorūdem· quorū tibi debueras beni
uolentiā studiosius cōseruare· Di
cum ex teipso possis aperte colligere
q̄ eandem eccl̄esiam nos vel p̄fatos
cardinales offenderis in premissis
fraternitatem tuam· rogamq̄ hor
tamur attēte p̄sentē auctore man
dantes· quatenus sic prouidere salu
briter q prudenter agere studeas·
q̄ iudicialem horum examinationē
satisfactio condigna preueniat q̄q
in ordibq̄ illorū quos iniuria tetigit
nichil nubili remanere cōtingat· et
q̄ nos seu per futurum summū pon
tificem adhuc aliter ordinēda nō o
porteat aliud cōsiliū vel remedium
adhiberi

De creatiōe sūmi pōtificis Epla Clxxx·

Tali pape talis ex Salutem·
Flores nostros aura dulcis
afflauit· quia siat accepimq̄ creati
onis vestre nouitas· tanq̄ aurora
tutilans· desolatioīs romane eccie
tenebras ꝓpulsauit Gaudet sedes
aplica viduitatis sue solaciū conse
cuta· Gaudent omnes eccie lucem
nouam oriri videtes· et ipsam vsq̄
ad perfectam diem crescere prestolā
tes Sed gaudet precipue noster oc
cidens velut oriens nouū lumen in
fluere promeruit orbi terre q solem
xp̄ianitatis qui versus orientē nup
occubuit· diuino munere occidens
restaurauit· Nos itaq̄ pater sancte
nō efficacioi vre magnificē colletā
tes· q diuine maiestatis magnificēti
am· deuotē in laudibus p̄sequētes·
p̄nitati vre de cuius feruore filiali
deuotiōe confidimq̄ vota nra familia
riq̄ apimq̄· Di ei carnal filiq̄ carna
les affūs p̄ri fidēter apiret/ quāto
fidētiq̄ spūalis· spūalia potest deside
ria reserare Dane inter ceteras affū
ones nras nō mediocriter affecta
mq̄ q̄ diuina dextera ceu erentissi
mam personam vestram· tanq̄ lig
num viuificum in medio paradisi·
spiritualiter plantādum durent et
de terra nostra in suum pomerium
transplantandū sumopere studeatq̄
fructuosis opibq̄ q doctrinis eccias
oēs ita refici q̄ bām dicāt omēs

generatiõẽs·vestre bñitudinis natiõnẽ ¶Illud q̃q; sincero corde sitim9·q; spũ prællaxq̃ dignitatũ culmia/ve hemẽtius ꝙsucuit perflare: nunq̃ a sãctitatis studio vos auellat·ne qđ absit/altius dignitatẽ fastigiũ: grauius præcipitiũ subsequatur· ¶Oz et illud ĩtime affectam9·vt cũ vniuersarum ecclesiarũ ordinatio ad vos ptineat/tales ordinare curetis sine dilatiõis dispẽdio cardinales: q̃ omnes vestrũ sciãt q velit q valeãt supportare·nõ respicientes ad patrie ꝓpinquitatẽ·generis qualitatẽ·aut potẽtie q̃titatem: sed q deum timeant· auariciã odiãt·iustiã sitiãt· ¶ zelũ feruent animarũ ¶Nec modicũ nostrum mouet affectũ/vt cũ ecclesijs supra modũ officiat indignitas ministrorũ: summa solliciturdine vigilare curetis/cũ sup dignitatũ vel prebendarũ collatione/vestrã contingeret requiri prouidentiã: ne quis indignus irruat in patrimoniũ crucifixi· Cum aũt felix terra/felicis redẽptionis origine·cõuersatione ac sanguine cõsecrata·quã exprĩsiana deuotio precipue venerari tenetur/tantis fiant oculata fide nouitis perturbatur nationũ incursib9·abhominationibus polluitur: desiderio desideramus· q; ad ipsius liberationem vestre vires solliciturdinis accingatis ¶Illud aũt olim illustre imperiũ constantinopolitanũ/nũc grauiter desolatum: quis affectare nõ debeat·vt vestra prouidẽte prudẽtia/ consolationem recipiat opportunã· ¶Diãdem et honoreis vestre considerationis et cõmoditatis cõmunis emulatione affectare debemus: vt qui promotione diuina·vniuersali psidetq; cãce: arta olim ecclia; iformationẽ ac reformationẽ/assidue vigiletis Confidimus aũt in dño ¶ speram9·q; siant de virtute in virtutẽ· ¶ de honore in honorẽ diuinit9 sublimati/ sẽm ipsorũ exigẽtiam lucere cunctis: sic ad apostolice sublimitatẽ a piem euocati·subiectas ecclesias illustrare ac inflãmare curabitẽ/vt nõ sit qui se abscondat a vestro lumine et calore ¶elictum talia post decessũ vestrum vestigia sãctitatis·q; terra natiuitatis vẽe/q̃ de felici iocũditate origine: de felici fine poterit felicior in dño gloriari· ¶Demũ paternitatẽ vestrã ex speciali cõfidentia requirimus ¶ rogam9: quatenꝰ nos q familiares nostros/q statũ regni nostri·in sermonib9 q orationibus vestris/ specialiter habere dignemini gmẽdatas

¶Lamẽtatio de morte ¶ Epla C.lxxxi.

Recensentes in amaritudine animi annos nostros ¶ multiplicis afflictionis materiã/quam licet imerito in nobis ¶ in nrãs patimur cogitationib9·nunq̃ tãti doloris occasio/nrãs sensib9 inoleuit: q̃ cũ de talis obitu/legis diuine zelatoris·q; cuiuslibet religiois amatoris: nup nobis fuit veritas declarata Et vt ea q̃ ex gestẽ exteriorib9/ que nõnũq̃ secreta turbate mẽtis indicãt/circa psonã nostrã facile potuerint/audito tãto incõmodo aliq̃ depẽdi ab astãtib9/omittam9· accessit intã nob stupefãs/ex euẽtu siniscro/malx tribulatiois q ãgustie/nõ

mebzians sed ĩsanies mixto plenꝰ ꝙ felle amaritudinis et hozroze ab sinchÿ ꝓpinato nr̃a intima/nullo ĩ terueniẽte ꝙsolationis remedio du plici vulnere penetrauit/nec ĩmerito vt a capite ⁊ digniozi ĩapiat la crimabilis noster ꝑmo oppzesse vn diqꝫ angustijs

Cõsolatozia sup eadem Epl̃a. Clxxxij.

Salutẽ ⁊ felicẽ dieꝝ longitudi nẽ ãi votiue salutis et gaudij incremẽto ¶ A pñtis mũdi exozdi o. terũ creatoz oĩm. licet reb9 ipsis naturas ĩdidit varias/ĩ hac tñ cõ diaoẽ cõcludi voluit vniũsas. vt ⁊ mobilitati ⁊ coꝛruptioĩ subsisteret/ ⁊ tãdẽ defectui subiaceret sicqꝫ redu ceret ãcta ĩ nichilũ ꝙ de nichilo ꝑ mozdialiter ꝓcesserunt Hinc est ꝙ amene lucis dieꝝ noctis succedit tene bzositas ꝓsperitati ãnexa est tri bulatio stabilitatem variat mutabi litas illudit feliãtati adũsitas gau dium doloꝛis aculeus vulnerat ¶ moꝛs demũ de pñti reꝓrtat vita triumphũ Hec quippe regula que nullã exceptionẽ recipit Hec est sũ mi cõditoꝛis voluntas immobilis Hec ẽ ꝙ nec sũmas dignitates nec ĩmẽsos potentatꝰ exũpit. sed ꝛeptra legionibꝰ equãs. oĩbus equa. om nes ĩ hoc effiat cequales/ferenda est igiẽ eqñimiter lex cõis. ⁊ illiꝰ dꝛspositioĩ pendũ humiliter. cuiꝰ ꝙsiliarꝰ nemo fuit/ꝙ eam vt hãc nob nõ ꝓcedũ oñderet ipsã. ꝓrio filio nõ ꝛepat Quid ẽ ergo ꝙ de multo rũ taliũ trãsitu glozioso doletis ire mediabiliter/singultuosos gemitꝰ trustatis lamẽtis. doloꝛosas voces ⁊ amaras lacrimas. put ĩtellexim9 emittitis ĩcessãter Equidẽ animꝰ magnificꝰ. nobilitatis titulꝰ. pru dẽtie modꝰ talia nec approbãt nec admittũt Rogam9 itaqꝫ sublimi tatẽ vestrã. pabꝰ ꝛtis possum9. et ĩ dño ihesu obsecram9 quatenꝰ ꝓdic tas anxietates. pusillanimitatis fi lias. penitꝰ deponẽtes ad ipsũ dñm coꝛpoꝛis et mẽtales oculos dirigatis/ ipsum in oĩbus opibꝰ suis tota mẽtis aroꝛe. totoqꝫ studio collau dãdo ꝛtã et si doletis carnaliter. qz tãtos. tam sublimes. tam magni fico amisistis. regratiari poꝰ debe tis altissimo. et ei9 clemẽtiã collau dare. qz ipso ꝑstante habere tales ꝛe ꝓdictũ est metuistis Attẽdatis eãã diligẽter. ꝙ quicqd habem9 a deo mutuũ est. nõ donũ/deposuit enim nõ dedit. quãcũqꝫ sub ipso benefica possidem9 Agam9 ergo de vsu gra tias. ⁊ reddam9 ãi repetierit nõ in grati. sed ad gratias vos obnoxios recognoscatis iterũ ꝓ felici copia liberoꝝ. in quibus si bene aduer titis ¶ gaudioꝝ vobis adest ma teria. ⁊ multa insup restitutio amis sozum.

Requestiua pape regi Epl̃a Clxxxiij

Intra pene clausta meoꝛie residẽ deuotionis regie magtu dine pmerẽte. vota nr̃a area te fre quẽter exãtata dirigim9 vt supne

benedictionis roze ꝓfusa · sospitate gracia vigeas · et tandem ad vere luas peruenire gaudia merearis · hoc itaq; desideriū abolim · i nostro pectore ferbuit · coq; potiꝰ suscepit incrementa feruoris · quo licet ime riti sedis apostolice residētes · q pastoralis onera gerentes officij · pro tua q̄ ālioꝝ salute fidelīū tenem' amplius vigilare · Principalis igitur exhortationis nr̄e · quem et petit instāter · vt intente considerationis oculos habentes · ad redemptorem nostrū dñm ihesum xp̄istū gerens in tuis visceribus figuratum · sua beneplacita prosequi delectens · q pē sās pisi q̄ huiꝰ mūdi figura p̄terit q̄q; abierunt q adhuc abeūt reges et principes · ceteriq; corruptioni subiecti · nullo quod sub sole nascitur habente stabile firmamentū in diuinis amoē ꝓfistas edificās prudenter in inferioribus veluti transitorijs et caducas · sua vilitate cōcēptis · vt in regno celestis glorie permanem · que non deficiet nec peribit/tibi constituas mansionem Ceterum cogitantes non sine magno compassionis affectu acerba illatas oppressiones et angustias terre sācte · quas vidimus et propria manu palpauimꝰ in minori officio constituti · ac desiderantes de celero · ne tota liter pereat · sibi subsidio prouideri/ tali mentem nostrā super hec operi re decreuimꝰ q̄ lr̄as spāles · quas q̄ talem nobis q fratribꝰ nostris · sua cū dona virtutum · earum multiplicā ter q acceptum · ei duxerim' dirigendas Idcoq; regalem magnificentiā

tuam paterna fiducia rogamus / et hortamur attente / quatenus apud eundem ad id partes tuas / officiālibus studijs interponas · ita q̄ exinde retributionis eterne percapias incrementum · Vt autē tibi nostra plenius intētio pateat/credas q̄ sumus indubitanter sic ab ore nr̄o plata · que talis super premissis ōnibus ex parte nostra · tue duxerint excellentie referēda Nec mirens q bulla non exprimens nomē nostrū est appensa presentē · que ante consecrationis · vel benedictionis nostre solempnia transmittuntur · quia semper hij qui fuerunt in romanos electi pontifices / consueuerunt in bullādis lr̄is/aī sue consecrationis mun' modū hmōi observare ·

¶ Consolatoria quidam regine super morte fratris Epla Clxxxiiij

Tibi forsitan p̄fuit hactenꝰ ignorasse · mortē regis arrogantie · et tanto temporis surripuisse doloris · sed nobis quidem obfuit manifeste · quia doloris gladium · qui nr̄am in ipsiꝰ morte sauciauit aiam pressure tecū sentire cogimur Itero et vulnꝰ quod ipsa temporis diuturnitate obduxerat cicatrīcē · rediuiuis hyās suspiriis renouisset Quid enī p̄desset hortari/ne tā acerbo vulnere sauiata non doleas/aī dolore nō careat plaga recens · aut suadere · ne fleas in funere tā defletō · aī ipsi nr̄as in ipā doloris rem̄etia/nulla tenꝰ potuimꝰ / q adhuc in huiꝰ mei mala vix possumꝰ lacrumas continere habet q̄ppe dolor sicut affectꝰ ceteri legres suas/q̄ nulliꝰ ipsiꝰ p̄ualuerit ·

¶ quēadmodū quēlibet viuentem palloꝛe timoꝛe ⁊ vereꝰdia ruboꝛe pfūdit⁊ ita vis doloꝛis ītimis indu sa ꝓoꝛdijs⁊ ad exteꝛioꝛa nulliꝰ im pio retardata prūpens⁊ seipsam p lacrimas erūpentes effundit ¶ Dic pꝛīarcha iacob credēs filiū suū io seph a bestia deuoꝛatum⁊ dies mul tos ꝙtinuauit in luctu ¶ Dic iob ex emplū patiētie singularis⁊ in nata tū acerba moꝛte⁊ sic exꝓessit scissio ne vestiū vim doloꝛis ¶ Nunc igitur psuadere intēdimus⁊ vt ꝗsi foꝛtioꝛ supꝛadictis⁊ ī tāta dolēdi materia/ doloꝛē pꝛsus excludas⁊ qꝛ te modū habē volumꝰ in dolendo⁊ ac ipsum iob de quo iam ꝓcessit mētio imita ri⁊ ꝗ postꝯ doloꝛis vehemētiā exꝑss sit⁊ siaut ꝑmissum est/ ꝙtinue bñfiā a meōꝛante creatoꝛis⁊ humiliter diuine obsequēs voluntati ¶ Si bo na inꝗt suscepimꝰ de manu dñi qꝛ Et tu ꝗ multa bona de manu dñi largiflue suscepisti Cur igiē indig naris si dulcia tot/ amaritudo resꝑ sit ¶ An ignoꝛas qꝛ pegrinatio ē vi ta hoīs sup terrā ¶ Et siaut in lōgo pegrinatiois itinere/ nūc ē pulueꝛ nūc lutum⁊ nūc serenū/ nūc pluuia ¶ ita modo spes/ modo timoꝛ/ mō do loꝛ/ mō gaudiū in hac vita ¶ Deni qꝛ ꝗd potes doloꝛe supuacuo ꝓfīcere nisi afflīgere temetipsā⁊ ꝙ subdita tū tuoꝛꝫ aīmos ꝙsternare Ecce da uid regis tibi ꝛeferumꝰ exēplū⁊ vt re gina regem pꝛudēter imiteris⁊ qui seruientibꝰ suis admiꝛantibꝰ⁊ qꝛ ād filiꝰ suus adhuc viueꝛet/ ieiunabat et flebat/ postꝯ autem fuit moꝛtuꝰ comedit lota faꝛe ¶ Dic rñdit inꝗ ens ¶ Dū adhuc viueꝛet ieiunabā⁊ ꝙ flebam⁊ si foꝛte donaret dñs illū mihi ¶ Nūc aūt qꝛ moꝛtuꝰ est⁊ aut ieiunē ¶ Nūqd potero eū amplius reuocare ¶ Ego ibo ad eū⁊ ipse vero ad me non ꝛedibit Cōsolatus ꝙ est ꝛex facto et verbo hmōi⁊ se et suos⁊ Et tu ergo filia kīmā ꝙsolari te ac tuos īapias hīs exēplis⁊ nō deficiens ꝛ ꝓfīcēs⁊ ād a dauid coꝛripis⁊ ne sic deiaceris ꝑtentoꝛꝫ meōꝛia⁊ ꝙ ꝑsentiū iocūditatē amittas⁊ ꝛ in te fiduciā poꝰ erigas futuroꝛꝫ⁊ pēsāns ꝙ transitoꝛia sit et caduca glā tem palis/ vt illam ꝗ finē nō habet⁊ sol licita studeas ꝓmeteꝛi

¶ Consolatoꝛia ꝙta casꝰ mūdi

¶ Epla C lxxxv⁊

Contra casus mūdi tā varios ꝙ amaros cōtra īsultꝰ pestife ros quibꝰ huāna ꝙdiō afflīgīē in cessanter/ auiꝰ aīthara in luctum con uertitur⁊ quā moꝛtis insidie lacerāt quā teꝛꝛoꝛes angustāt⁊ ꝗ quā ꝛespi rare non sinūt⁊ arma patiētie opoꝛ tet assumere⁊ tot aduersa māsuete sufferre⁊ ¶ bñplacitū dei ad cuiꝰ nu tum oēs conatitur/ et vniuersa tremiscunt/ non solum patienter⁊ ꝛ etiam gratiarum actionibus tolera re ¶ Dane et si tumoꝛ amarꝰ tumoꝛ anxius⁊ ¶ absinthio plenus super casu necnon occasu talium ciꝛcum ꝗꝗ diffusus materiā ploꝛatꝰ accu mulēt et coꝛdis interioꝛa ꝙpūgant tñ aggꝛauatā manū dñi pꝛudētis

est animi aũ modestia tolerare. nec desiderando contrariũ conuicak velle quod altissimo placuit / et quod dei iudiciũ ordinauit /prudentiã igitur vestri/ quam ardẽter spectam sci mus. quã in prosperis nõ elatã. quã in aduersis non depressam p certo cognouimus duximus exorandã. quatenus occasiõ taliũ quos de mũdi miseria transtulit grã creatoris/ad regnũ/tam forti animo toleretk/ q patientie munus muneretur in vobis. ¶ Rũsio ad pmissã ¶ Eplã Clxxxvi

Tunc rem vre lre pleno collegium intellexi. Adhuc vero nouitatis q causas moestis de tali in ipsis abiectas lras mutantes. minusq rationabiles iudicamus. Nõ enim ista duo bene conueniũt/ q offm sibi cõmissũ exerceat/nobisq assistat nãritatis articulo incũbente. Nemo enim potest seruire duobus dominis/ sed meminimus nos legisse/adeo q dem posset a nostra distare presentia q nos soluere humane nature debitũ aut alia corpis et anime incurrere pericula contingeret/anteq ipsius possemus frui visitatione et cõsilio si necessitas imineret. Vnde graue pmmo grauissime gerimus q nostris in hac parte non annuistis desideriis. consideratis mestitijs / amaritudinibus q angustijs /inuoluentibus mentem nostram. Quod autẽ a vobis obtinere nequiuimus archiepus aut episcopus seu alia persona vob inferior. apud vos sicut credimus impetrasset Quid plura? Ex quo eũ habere nequimus nobis non placet in commoditatibus compati. ad alios recurremus nullusq: fauoris habebimus apud nostros.

¶ Inductiua quedam ¶ Eplã Clxxxvij

Declara dilcõnis indicia/ que ad talẽ in sinceritatis plenitudine hactenus expandistis. datur nob aperte intelligi. q ipsius reposita in pectore nrõ memoriam. in talibus eo vberiori beneficioz munificentia exitare quo ipsorũ statũ psperiorẽ zelare credimini. q de honore ac cõmodo eorũdẽ dicitur materne diligenter studia nos hortari. Preterea cum potius spei sue in vobis pendeat plenitudo nec aliud q vestrum post deum. eis videatur adesse presidiũ quo res ipsorum dirigatur vtiliter q negotiũ feliciter foueatur vos affectuose rogamus. quatenus cum de successione talis hereditatis tali viro diebus istis grauiter infirmãte tam per aliquos ex parte talium diserimen. q talis non sine turbatione successum dissidij ia videak suscitari pruritus qui talibus qõd absit nãmodi afferre posset timetur sic eis ad quos ipius hereditatis digne deuolui debet suggestio. sicut ad illos qui de virili frum linea soli supersunt adesse velint prout expedire videritis. et hic dubietatis articulo ꝑ prodesse. q ipsorũ debito statui vtiliter eucatur. nec inde incurrere possint aliquod detrimẽtum sup q ad eũdẽ talẽ si placeat nũcios q lras vestras mittentes. per quas

dale sibi intelligi. quod statui & tran
quillitati ipsius loci expediat. de cō
modo & quete taliū sibi suggerente
consilio sic statuat. ordinet & dispo
nat. q; si de ipso quod absit aliquid
sinistrū succederet. eoz gaudere pos
sitq; gmodis prouenisse. ac i eoz se
cura statu vestra desideria delectētur

¶ Consolatoria super morte cuius
dam. Epla C.lxxxviij.

PAtis credimus et sine dubita
tione tenem9. q; audita mor
te talis multi doloris. multeq; ama
ritudinis calicē suscepisti. ꝛ nec pri
ma nec sola. quoniā anteq; scire de
buimus. et priusq; ad te dolor ille
peruenerit. per vos transitū habuit
fecitq; in nobis quātū sedm deū li
cuit stationi. Equidē satis in viuo
monstrauim9 quātū in morte dolere
mus. & notauit affect9 in amico. q
sequeretur tristicia de amisso. meri
to/q; dilexim9 int' alios q; pnapue
seculares. illū specali quadā prero
gatiua pretulim9 in eo q; cōtra sar
racene gentis perfidiā. tanq; singu
laris xpianitatis athleta q̄si ꝓpriū
ꝓpriq; xpiani cōmune proseruit9 est
interesse. Porro non est verisimile
q; sūmi libertas largitoris. non re
pondeat eius laboribꝫ recōpensatio
ne condigna. cui nō sit in retributio
ne difficile. qui de sola gracia mere
tur supplicū excedit & vota sue habū
dantia pietatis. Nec nulla fiat in
uriā si vsus plenitudine sui iuris.
spiritū quē reposci cōmisit ad tēp9.
suo tempore reuocauit. Quis enim
homo qui viuit & non videbit mor
tem. nōne puluis in puluerē reuerti
tur? Nonne quasi flos egressus hō
cōteritur. et fugit velut umbra. et
nūq; in eodē statu permanet. habet
quippe humane conditionis fragili
tas. debita soluere certa morti/ hec
nescit iportune mortis exactio. quic
q; te debito humane relinquere so
ti sine differentia discretionis exto
quens. Ceterū tibi non ōnino dees
sisse videtur posse illustris indolis fi
lii derelinquēs. qui sui pro tēpore
poterit presentare parentē. vt ꝓpa
go respōdeat pro radice. Restat igi
tur vt in eo spiritū consolationis as
sumas. qui sūmus est in tribulatio
nibus consolator. Memor q; mag
nus rex illic dauid. amare filiū suū
fleuit egrotū. ꝛ mortuū non plora
uit. ne diuine videretur contrarius
voluntati. Vt igitur non acerbes
diuinum deū tuū. que posita es ad regi
men aliorꝫ cōsolens alios in teipā
existens pīs tibꝫ in exemplū et poste
ris in doctrinam. Adhuc illud cōside
rare te volum9 q; quāto plꝫ tuorum
visa es destituta potētia tanto ma
iorem diuina clementia tibi faciet
in psecutione puentū

¶ Planctꝫ mortis frederia imperā
toris.

¶ Epla Clxxxix.

ROmoree terribili et horribili
et nephando. nūo et aliorum
nupᵗ auribꝫ et insaciato doloribꝫ ōni
bipiti gladio penetratoꝛ nostri
cordis vitalia. sic acerbe. sic me
dullitus. sic letaliter sauciauit.

q̄ vix ſperatur antidotū. vix reſtat viuendi fiducia. vix ſpes aliqua ſubſiſtendi. Audiuim⁹ enim q̄ in ipſo pene auditu defiam⁹ pre dolore/ q̄ illa ſuperij colūpna īmobilis q̄ regni apulie ſtabile firmamētū. ille luaſer matutin⁹ omni micanti ſtella mītior. ille unquā īgens conſolit⁹. oī iaſpide et lapide preciosior et luadi de fredericis videlicet noſter ſereniſſim⁹ imperator ſui fati diem prochdolor clauſit extremū. Ad cuius obitū vniuerſis eius fidelib⁹ et preſertim regnicolis qui ſuo preſidio defensā te īconcuſſe pacis quiete vigebant quaſi ſol et luna. et vniuerſa celi lumināria tenebreſcunt. dum illud lumen luadiſſimum obtenebratur. quod libet choruſcante hactenus nullius erroris vel horroris offendiculum timebatur. Heu quid agim⁹. ad quem confugim⁹. cuius preſidia preſtolamur? Quis fiet ammodo grande preſidium? Quis regnicolis mite leuamen? Quis gentis apulie tuta defensio? Occubuit enim leo fortiſſim⁹ cuius facies inclita. cuius prepotens dextera. feroces terre beſtias deterrebat. et rebellium colla ſibi ſubiacēs. ubiq̄ terrarum monſtra placabat. plangite igitur regni fideles. tanti principis preſidio deſtituti/ vlulate iuuenes. plorate ſenes. nupte ac virgines cum ephebo. Nā vite veſtre dux et regimen. vita q̄ ſalus. lux et defensio. tutela et virtus anchora ſpei/ refugium et auxiliū. Heu mortis imperio ſubiugatur. heu heu importune mortis proteruitas effrenata. et effrenis preſūptio. ſororum tripliciū vite hoīm fila trahentium. que ſumptis a parendo vocabulis. ſuis nominibus ā tificoſite ponūtur. an ſaltem in tāto principe. vera ſunt ſibi nomina non oſſiſt. vt illi⁹ capiti ſaluti preeſſent q̄ mille campnandis capitibus iā peperat. O mortalium micanda conditio et ſi fas eſt dicere conditio deplorāda. dum mortis imperio aruā tur impia. et eius iugo colla nobilium ſubiugantur/ quorum dominio pauperum ac diuitū debilium et potētum capita ſupponūtur. hec tamē diuina creditur prudentia diffinitū vt ſicut eſt ſimilis cūctor⁹ naſcendi conditio. ita ſimilis finis q̄ interit⁹ vniuerſis. et ſingulis ſubſequatur. Quia igitur de tanto et de tam irreparabili dampno. fere inſolabiliē eſt dolendum. multor⁹ mētes ita ſunt in dubio poſite. q̄ incertum eſt eis de facto guerrarū et pacis quid fieri debeat in futurum. cum domini īperator⁹ hered⁹ exiſtat. non īpotens aduerſator⁹ qui totis vt credim⁹ nititur viri⁹ contra eos. mala malis cotidie. ſi pualet cumulare. Hinc eſt q̄ dilectionem veſtram de qua plene confidimus exoramus. q̄tenus vos ad cui⁹ notiā cure ſecreta pueniūt. et aliquor⁹ cōſilia reuelantur. ſi quid poteſtis conicere de futuris/ quod iocūdum eſſe debeat/ aut dāpnoſū/ nob veſtro lāteris enodetis. vt iuxta q̄d nob poſſibile fuerit ſecuriorem viā in dubijs eligamus. nam iacula q̄ ab hoſtib⁹ iacūtur/ ſi pauſa fuerint min⁹ inferūt leſiōis

¶ Responsiua ad predictam Epistola ℭ etc.

VErsa est in luctū cythara mea et oeganū meū in vocem flētium infirmata est doloribus virtus mea. et ossa mea in gemitibus conturbantur cū ipse vestre tenor epistole. inopinatū fatū et calamitatē michi perpetuā nunciaret. ℌ Dunt igitur lacrime mee panes die ac nocte. qui vtinā intra ventris septa consumptus essem. ne talia oculus meus videret vel diem claussisse extremū. ne tantoꝝ periculoꝝ gustatoꝛ miserabilis extitisse ℌ Heu me dixerū filium vt q̄d me mater peperit filiū amaritudinis et doloris ℭ Cur exceptus genibus. cur lactatus vberibus ℭ Cur doloribus deditus. ℭ Cur tribulationibus circūuentus. ℜ vtinam mortuus fuissem in vtero matris. et fuisse quasi non essem de vtero trāslatus ad tumulū ℌ Heu me miserum perdidi filium anime mee/dimidiū vite mee. solacium. oculoꝝ lumen. et mee baculū senectutis ℭ Quid plura. propter syon nō tacebo/et propter ihrusalem non quiescam. sed continuabo dies meos in lacrimis et dolore. donec defluam lacrimando. vobis tamē grates refero q̄ per litteras michi consolatiois remedium assignastis/et consolari non valeo. quia dolori meo similis non est dolor.

¶ Querimonia de morte cuiusdā magistri in gramatica. ℣ Epistola centesima nonagesimaprima.

PEndentibus super aquas amaritudinis in salubus organa suspendentibus ℌ Neopolitani studij doctoribus vniuersis ℭ Magister p. ℌ Olamen sancti spiritus et illā que omnē sensum exuperat pacē dominū nostri ihesu xpi. ℌ De seculo nequā et vallis miserie ad scolas florentie patrie. vbi gaudiū et tripudium. nullus auditur tumultus/illius vocationi cuiꝰ imperiū in celo et in terris et in omnibus extenditur creaturis. gramaticoꝝ eximius consocius noster et frater magister galterus nouiter euocatus ab oculis nostris pertransijt. velut vmbra ymo euanuit ad cuiꝰ transitū studij per dolorē obscuratꝰ est sol et luna. ℜ Vsa est in eclipsim. ℌ Nā ars grāmatice q̄ lune vocabulo designatur puratis decorū radijs illustra sedet in tenebris. et habet vnde suū possit reiterare dolorem duobꝰ maritis tam modico tēpore viduata. nondū precedentis et recentis doloris. sanata sunt vulnera. et sic calamitati calamitas et tempestas additur tempestati. dolor doloribus. et vulneribus vulnera infruuntur minū in modum. ℌ Hic est ordo preposterus et turbatus. quia naturaliter magistrū discipulus. ℌ Hic autē magister est discipulū subsecutus/et hoc ideo. quia mortis irregularitas de suo more peruerso peruertit ordinē. que preponenda postponit. et postponit econtrario postponenda. ℌ Prochdolor vitis frondosa que subito aruit/cuius fructus exuberat ad plenū. nam in multitudine filiorū quos genuit indefessus. ille vterus magistralis marcuit prevaluit. et tā q̄ cedrus libani superexcreuit. cui

non sunt adequate virgule de deser
to Ipē quidē fuit alter ioseph in ter
ra egypti/qui omnes iuuerunt potē
tes. quē seua bestia deuorauit/vide
licet mores que p auferesim cūctis au
fert mortalib9. caput a mēbris diui
dit et scindit. in cui9 deasione vos q̄
floretis in cathedris. tanq̄ multoz
capita plena oculis tetro respicite.
⁊ diligenter attendite. quantū sit
tenuis et fragilis gloria singularis
que est quasi quidā vapor ad modi
cum durans fenūq; quod mane flo
ret. vespere decidit ⁊ aresc̄t. Ad tu
telam igitur bene viuendi doctores
inclyti. subtracti magistri. per illam
sinopā. a qua nullus grāmaticus
excusatur. statū q̄ transitū reāprocā
tes in vobis. vnū efficax per locū
a simili colligite argumentū. simili
ter istud interturbete. q̄ vī soa9 pre
murmurat cū de similibus. idem iudici
um habeatur

¶ Planctus alter de morte grāma
tice ¶ Epistola C.xcij.

Tagientibus in annis adhuc
artis grāmatice natisq; disci
pulis maioribus professoribus qui
libet homo qui sequitur veritatē. vi
tam bonā et exitū meliorē. Quia
materia ita se habet. q̄ ab amaritu
dine sumit exordium. nec doloroſa
possunt sine animi perturbatiōe mi
rari. Non miremī si anxietate qua
dam. oratiōe singultuosa vobis sco
lasticis qui habitatis orbē. a mari
vsq; ad mare. precipue filijs/ quos
in dolore peperit mater. vel grāma
tica. dura nimis et amara presenti
bus nanciamus. Cum enim quod
non sine dolorū aculeo diāmus. grā
matice artis. nouiter est extincta
lucerna. et desiccatus est fons irri
guus. frugifer eufraten. magistri b
bene. qui non ab infimo positum. sed
a superlatiu nomine meruit diuina
ri cū super se nullū habuit ascenden
tem. Imo sicut aquila transcendēs
omnia genera pennatorū. Vir po
tens in opere et sermone vacua in ter
ris auis sine pluralitatis consortio
dici meruit singularis. Ad cui9 tran
situm quasi sole petente occasū. tene
bre facte sunt super vniuersā faciē
terre. Nam ipse solus de tenebrosis
et confusis presciā tractatibus. edu
cens lucē/ purgauit tenebras. ipsi9
q; veterē ⁊ antiquū donatistā com
pescuit ⁊ apostatam reformauit. ⁊
quasi de caligine mōtis sinay alter
moyses legifer a deo et non ab ho
mine sibi scriptā grāmatā hominī
bus reportauit/ in qua sub tali q tā
to artifice. nō solū prima/ sed artes
cetere patiuntur. Vnde quid facient
priores. cum corruit fundamentū.
Quid infelix grāmatica. ceba patē
te. suo de quo completum est illud
prophetici. Vox in rama/ hoc est
in excelsis audita est. ploratus ⁊ u
lulatus rahel ploret maritū suū.
⁊ nō est qui consoletur eam ex om
nibus natis suis. Nam quis simi
lis sibi vt susciaret dominus spiri
tum suū per aliquā phitonissam. vt
loqueretur vobis ad tempus magis
ter magistrorū ille doctissimus. qui
ducebat animalia in stupore. Vc
tū q2 omnes morimur. ⁊ sicut que
nō reuertūtur aq̄ dilabūtur testāte

philosopho emdelitate fati equalitas ꝙsolatur/merore deposito q̃ talem ⁊ tantū dilexistis auctorē amꝰ obseq̃a ꝙrratis orātes ꝑ illo doctore mirabili q̄ mane vsq; ad vesperam clamauit/sicut pullꝰ yrundinis ⁊ meditatus est vt colūba. ponēdo aiam ꝑ scolarꝭ. docendo desijt et docuit desinēdo.

¶ Plāctꝰ sup morte pfessoris iurꝭ

Epla C. xciij.

Viris ciuilis pfessoribus vniuersis. p. Salutē ⁊ attēdere vltimū ante primū. ¶ Amaritudo amarissima. et materia concreta doloribꝰ humanis nouiter mētibꝰ cōcurrerūt Nā vniꝰ et singularis hō in quo velut in suo ꝓprio legres cōuenerāt ⁊ viuebāt. eloquētie tuba/cōsilij plenitudo/vox ꝑpli. ad finem et in fine optimꝰ ꝙsuasor/oībus excellentissimꝰ iacobꝰ de regione ihū xpi vitalē spīm regnauit ⁊ attractꝰ est ninuū repēte gloria vultꝰ eius! In cuiꝰ occasu non solū lūbardia sole priuata suo Verūcaā maxima ꝑs viuentiū/continuus lacrumis ingemiscit/⁊ doloris gladius multatū viscera ꝙforauit. nec īmerito. cū ipse dñs legiser ⁊ supmꝰ de ꝓscriptis iuris ꝓpriabꝰ. sensus īformaret īformes. ⁊ adhuc viuēs nō desinat īformare. q̃ licꝫ vt hō deficiat/nō tñ desinit vt magister. q̄ mortuꝰ ipe docet. q̃tū sit appellatio mortis difficilis/violēta q̄ resistētia nulla ecclia. q̄ ex modo necessitatis oēm supat silogismū. exceptiones nō recipit/dilationes aliquas nō attēdit. Verum q̄ mirabilis ē ista regula mortalium. nūq̃ fallitur/et omnes fallit falloca videlicet verdica q̃ in credētia nō habeꝫ Ipsa quidē est letiac nebula. tristiac genitrix/dilatatio lacrimarū. vniuerse carnis exterminiū. ⁊ singulariū destructiua Ideoq; viri prudētes in doctore mortuo prudēter addiscite quicqd possit ⁊ q̃tum fortior exterminans āgelꝰ. et diligēter attēdite q̄ legū fauōdia mortis ipio nō resistit.

¶ De eo qui creditur mortuus.

Epla C. xciij.

Ostu tu horribilis et amara ac mea peruertēs gaudia in merorem. nuper meis auribꝰ iam peruenit q̄ magister nycolaus vnicus frater meus qui erat spes vite mee. refugiū et tutela/morte carnis vitā finiuit/ad quā vlterꝰ nō credibit. De quo tanto sūt mea viscera conturbata. ac repletus sum doloribus infinitis. q̄ a planta pedis vsq; ad verticem capitis/nō est membrum quod non sit positum in dolore Et merito quoniam ipsum sine spe recuperatois amisi qui fuit os de ossibꝰ meis et caro de carne mea. ac bona que habeo ipso mediante percepi. nec non ⁊ in futuro sperabam consequi meliora. verumptamen quia hoc ad me non aliunde nisi fama referente peruenit. de vita dubito. nec de morte consto fidelissima ratione Vestram igitur amiaaam duxi presentibus rogitandam quatenus siue verum sit vel cōtrarium rationi/michi pestis īfis

intimetis. vt de morte doleā. Mi chi cōdoleant cōsanguinei pariter q amici velut humana cōditio exigit et requirit. et de vita valeam more solito exultare. et qui de tali relatione tristāt in cōgaudeāt sicut solēt ad ipsam

¶ Cōsolatoria

QVom amare mortis imperium nullus hospes prētis vite valeat euitare. et homo sit corruptibil et mortalis. debetis si placet vānam tristiciam moderari. quam concepistis in vestra mente de vestri fratris obitu nicolai. deus enim nolens ipsum in hoc seculo prētis vite corruptionibus vlteri9 agitari reuocauit eūdem ad eius nomini confitendum Preterea cum ecclesiastica et diuina sumpserit sacramenta. viuit in dño Nā beati mortui qui in domino moriūtur. Quare amicicie veste duxi prūdentibus cōsulendum. quatenus attēdentes dēm prophetam. Cōstituisti termnos eius qui preteriri nō poterūt q frat vester terminū mortis nō potuit preterire. vestro dolori finem imponere debeatis. ne qđ a dño factum est videamī reprobare

¶ Cōsolatoria super morte

¶ Epla Cxcv.

PRopzio filio suo dominus nō peperat. Ne iuis cause cōis gloria et humana natura exceptionē haberet q a mortalitate prime corruptionis egressa moriendi necessitatem inaurit. et ideo nature debitū reddere licet. Vt decet quia scriptum est. fili super mortuū produc lacrimas. sed vestre non debēt a saluatoris lacrimis discrepare. si estis saluatoris omnia. q non p morte lazari sed p ipsi9 reuocatione ad misericordias tpales planxisse dīat q luxisse Qui enim vltra debitū naturā impugnat. nō naturam. sed nature impugnat auctorē. nec est tutum illi inferre iniuriā. qui nemī nouit īferre eam. Videte igitur et cauete. ne superno affectui et postmodum pentu ro cedat eterno et salutaris affectus Ideoq sinceritatem vestrā monem9 et hortamur attente quatenus ob reuerētiam dei et vestram. omnē tristiciam deponentes. gaudeatis in illo qui celestis profunditate consilij. disponit et ordinat. vocat et reuocat. subiectas sue prudentie creaturas qui affectibus paternis et patris. filios corrigit. et ad vitam disponit eternam. attenti9 prouisuri. et in sacramentorū suffragijs. aliisq operibus pietatis. quod petro nō potest q eternū est in fine viuēs Vñ sancti viri iob cōsolationē memorie cōmendantes post rerum q filiorū amissionē dicentis. dominus dedit dominus abstulit. sicut domino placuit ita factum est. Sit nomen dñi benedictum

¶ Consolatio super morte

¶ Epla Cxcvi.

INter ceteros flebiles humane conditiōis defectus. incertus q labilis status hominis a mortalibus est potissime deplorādus in quo dum quisq de conceptu maturum uteri predit ad partum q ad lucem ex

cōperto ventris obstruso cubili īmu
merq; offerē nuserijs et āgustiatū ē
cū dare vallo nimiū angustante sieq;
in illo dū viuntur · varijsq; mœtis
expositus casib9 flosq; factus a die
exitus matris sue raro post floꝛem
frondescit / ramusq; plenā crescit in
arboꝛem pt9 frondium venustatem
Nūquid homo q dies eius sicut fe
nū et vt flos agri sic legitur ef
flozebit ? Videtur inquā vt fenū /
quod est hodie et cras in clibanum
mittitur · q vt flos agri · cui9 delēbi
lis pꝛeēminentia · ꝯ amenitas flozi
da · nimia venti vel est9 grauissa vrēdi
ne ad modicū euanescit auditū · si
quid nup acerbe mœtis talis nostri
tuiq; cōsanguinei luctuosum nimiū
oēm nostrum dolore grandi exacer
bauit plurimū annū dumq; casus
neās considerāmus qua perijt · ani
me magis in eo q̄ carnis exitum
deploꝛamus / incerti q dubij valde
si in statu salutis ipsum tam rapida
rapuit mors / que tam absoꝛbuit re
pentina · Verum quia hec sunt oc
culta dei omnipotentie iudicia · qui
iuxta suum beneplacitū qñ et quo
vult ratiōabiles ab hoc seculo nequā
tm vocat creaturas · nobilitatem tuā
rogamus in domio · monem9 q hoꝛ
tamur attente quatenus concepta
de subtractione dicti talis / excludas
a corde mestitiam · q lugere iam de
sinas quem reddere nequit vobis
singultus lugubꝛis vel quantalibet
pietas lacrimarum / sed super hoc
dñm ptātis flagello · animi consō
lationem respicias · q deo cui sic pla
cuit benedicens / hec circa ipsum fra
terni amoꝛis ostendas iudicia · vt
spū diligas quem in carne amasti
aiam · G · iuuando quibuslibet veri
tatis remedijs q suffragijs caritā
tis ¶ Cōsolatio de mœte amici
¶ Epla Cxcviij ·

Inimis dira sœte constrīgimur
nr̄m in9 dira moꝛs āgustia cru
ciamur · Nam lacrimatū fontē pꝛo
duāt doloꝛ intrinseus ex oculis sīb
duct9 aim9 amaritudinis tenebꝛis
lesa viscera telo penetralib9 mestiā
e interius commouetur / ꝯ sic quod
mente concipim9 nec verbis expri
mere · nec continere possum9 serie
trāli / doloꝛis enim īmensitas q pꝛo
fūda luct9 infusio dicendi facultatē
excludūt / compendiosa tamen lī
terula ymmo pocius doloꝛosa vobis
intimare compellimur · q pater ille
noster lapis pꝛomotionis nostre pri
marius / vniuersalis ecīe membꝛū
pꝛecipuū / columpna iustitie / basis
immobilis / amicoꝛū fida defensio /
scutum generis siue gentis confu
gium / tutus patrie dipe9 · ꝯ firm9
paterne baculus senectutis / consili
o clar9 · maturitate conspicuus / scie
tia tubilans · q supꝛemus constanti
a · G · pater vester q filius diuersis
respectibus · sicut domino placuit ·
die post annūciationem beate vir
ginis pꝛoch doloꝛ fati munus īple
ut in cuius obitu pater et paterne
q̄uis cohabitatione nature lugere
dolentem q dolere lugentem vo de
ceat · cum doloꝛes vestros ꝯ luctus
recte considerationis arbitrio · con
solationis multiplicia · iusta causa

subduat. Nam eius sollicitudinis onera siue vicem. deuotione integra. caritate plena. et obsequio filiali / circa paternitatem vestram supplere volumus. q habere / q eo benegratis vestris inantea patere deuotius. quo auidius implere partes eius intendimus in vestris desideriis obsequendis / et sic extimari non debet amissus. qui viuere vicaria substitutione sanctitur. Preterea teneranda senectus et anosa prudentia incommodo senili compatiens. prole superstite. grate respiret in domino. a principue. quem exigentibus meritis / ad summi pontificis amplectitur gratia. ad prosequitur beniuolentia dominoz. Temperat eciam fletus nostros. pia miseratio pij patris. que tum in domino nostro hec mestratre nostro / tum in filio vota vestra compleuit. de cuius iudicio si deuotate voluit qd cessit / et tollere qd creauit. conqueri non debetis / quia si de manu domini bona suscepimus. moleste contraria non feramus. Est ad solacium aliud qd ad a moetis regula nullus excipitur / equat enim sceptra ligonibus. Nam pari sentencia senes ad iuuenes. fortes q debiles potentes q infirmos. diuites q egenos inuoluit. Omne nacq qd nascitur morietur. et nichil est perpetuum sub sole. Magnus est enim dominus qui moetificat q viuificat / q magna virtus est vt possit extollere qd depressit / q sanare qd vulnerauit / hoc tamur igitur q rogamus attente. quatenus sic concepti doloris incendia. roze rationis infusa funditus extinguatis / sumentes in dolore remedium. et in merore solamen. q trā seat ceteris in exemplum. vt exacerbare nomen dñi non possitis. nos enī fratribus nostris scribimus et mandamus. quatenus mandatis vestris velut nobis in omnibus obsequāt̄ deret

Consolatoria de moete

Epistola Cxcviij.

Si omnis caro fenum. et omnis gloria eius quasi flos agri. si lunam pallescere si solem videmus aliquando eclypsari / quid homo q ingemiscis lacrimis / moe tuo fratre tuo. Non tacet pupilla oculi tui. doloris amaritudinē transfundendo. Nescis enim q omne cōpositum attestante philosopho dissolutur. et preter angelos omnes occidit celsa. Vnde illud prophetiam. Homo vanitati similis factus est. et dies eius sicut vmbra pretereunt ad quasi vas figuli confingetur / humanum quidem est flere. sed continuare fletus penitus inhumanum. cum dicat apostolus. Nolite contristari sicut ad ceteri qui de resurrectione spem non habent. Vnde augustinus. Non illos amisimus sed premisimus qui de hoc seculo recesserunt. Cum igitur frater tuus ad regionem sanctoz spiritum trāsmigrauit / vtpote qui partem habuit in resurrectione prima. desine flere. ne nomen domini exacerbes / sicut nam velis licet inassum sententiam recitare. dominus namq moetificat et viuificat deducit ad inferos et reducit / cuius

nutu disponũtur oĩa. et suos in tribulationib9 ꝙsolatur.

¶ Consolatoria.
¶ Epla C. primꝫ.

VOx audita est ploratꝰ ⁊ ululatus multus in obitu viri egregij fr̃is vestri. qui tãto maioris tristiae reliq̃t materiã q̃to maiori dote. natura ꝑuilegiauit eũdem ⁊ ꝓrogatiua morũ spũaliũ titulo insigniuit O mors iuida mors amara qui in eo telã vite succidit/dum adhuc odiret pulcherrima vite pãsa palmite non relicto Nam9 quitẽ causã adesse doleris. modꝰ tñ non debet deesse volentis/qz dñs dedit dñs abstulit in cuius manibus mors et vita Qui enĩ dedit originem dedit et obitum. et sic vob̃ nõ est lex tam vite q̃ mortis ⁊ ius imittatur ipserio vel fauore Cum ergo vsus sit dñs ute suo. nõ frat iniuriam. licet videatur manꝰ eius ad presens plena fuisse rigore Ceterũ qua decet vt voluntati eius nostros conformem9 affectꝰ/ꝙsulim9 ⁊ pro gratia petim9 specali. vt temperato dolore fluxu lacrimarũ restricto/cum in vobis pcatis consãguineis et amicis existẽtes consolationis speculum ⁊ confortationis exemplar

¶ Rothom̃ suffraganeis ⁊ abbatibus Salutem.
¶ Epistola CC.

NOuistis et in fines terre credimus deuenisse/q̃tis turbationibus et pressuris romana ecclesia diutissime sit vexata credim9 in cõmunẽ noticiam deuenisse qualiter dñs papa p tuitione ecclesiastice libertatis se ad omne discrimen obiecerit/ecciaq̃ dei pcautionibus communiens inessãter sit afflictione ꝓprie ꝑsone et debitorũ onere ꝓgrauatus Clamat itaq̃ ad vos vestra mater ecclia sumptibus iportunis exhausta. plenãq̃ reportans de vestra largitione fiduciã postulat vt in vestra consolatioẽ respiret. p quibꝰ desolatam se sentit ⁊ merore cõfectam Dane scismatice tempestatẽ p cellam p pte detumuit/nã portũ securioẽ nauicule petri ꝓmittit aura clementie. si pacis oportunitati quã deꝰ abstulit/obsequia vestra libertatis aspirent Efferatã siquidẽ romanorũ maliciã ⁊ inexplebilem pecunie sitim. dñi pape munificẽtie ⁊ ꝙsilio totiens expugnatam succubuisse certa relatioẽ compim9. nec ad oĩmodã pacis ⁊ securitatis plenitudinẽ quicq̃ deest/nisi vt dñs papa sumptibus exinanitꝰ imensis. sibi et suis. victualium sufficiẽtiam de vestra largitione restauret.

¶ Qz munera peruertũt rome
¶ Epla CC. ꝓma

QUarissimo ꝓcr̃i ⁊ dño suo J. dei gratia carnotẽsi episcopo suꝰ p. bleserẽsis bath. archid̃ Salutem ⁊ promisse mis remuneri Quia scio vos occupatum circa sollicitudinẽ ecclesiarum pauis vtor. ne vestre sanctitatis aures impediam. vtilitati publice deputatas. Expletis

felliter ⁊ super omne desiderium meum negocijs · que michi dominus meus specialiter iniunxerat · recepta benedictione et licentia redendi a domino papa · salutatis cardinalibus letus ad reditum accingebar· cum supervenient electo sancti augustini· dominus papa magistrum G· et me ab incepto itinere revocauit / benigne siquidem receptus est ab eis· qui sicut scitis gracius accipiant hominū munera q̄ merita personarum · Deprecabant enim q̄ promotio eius esset vice materna et maioris emolumenti occasio· atq; fluuium absorbentes habebant fiduciam · q̄ in os eorum iordanis influeret · Dicebat ex aduerso constanter ⁊ prudenter magister · G· sciebam et ego sicut ministrabat in dulcedine sua pauperi deus · Verumptamen et leges et canones et quicquid de sacro eloquio ad nostre partis assertionem poteramus inducere funestū quidē· maiores inter ceteros ⁊ sacrilegiū reputabant/ nosq; hostes romane ecc̄e publice iudicabāt/ nisi cessaremus ab hijs verbis quibus ecc̄am sancti augustini quā spāliter asserunt ecc̄e cantuarien̄ subicere conabamur· cūpna siquidē aiarum nō attendentes in monachis· oīa illicita eis licere permittūt· vt iugo discipline prorsus abiecto· vagi ⁊ petulātes ad omnes carnis ardores illecebras/ omēsq; excessus quos p ānū faciūt/ ānua redimūt pensione· Cū itaq; nobis publice fuisset inhibitū ne in causa ista leges aut canones deduceremus in medium sed privilegia dūtaxat si qua haberemus ad manū· et quorum nullum eo tempore nos habere sciebāt· videret̄q; nos in hac parte omni humano solacio destitutos· ⁊ q̄ in votis haberent homnē illitteratū ⁊ layc̄ū· sed in emēdis honoribus arcū spectū· p̄fectos ab hac· quā symoniaca venalitate acquisierat· nō occulta· sed publica ⁊ forensi pro sibi ad accusationē atq; aduersus electū· paginam inscriptionis arripui Cū enim manifesta ⁊ notoria proponerem contra eū· illi quos amicos sibi fecerat de māmona iniquitatis opinionis ei⁹ ⁊ infamie vulneribus vinū ⁊ oleū infuderunt Exhaustis equidē flādrie mercatoribus in argento· a romanis/ tādem infinitam auri multitudinē mutuaut· Dicipēne volūbe deargentate· ⁊ posteriora dorsi ei⁹ in fulgorem auri fecerunt vt nō audirent· vel ecclam vobis de libertatibus ⁊ dignitatibus· sancte mris ecc̄ie cantuarien̄· pro quibus beatus martir certauit vsq; ad mortem· et quas moriens cōfirmauit in cerebri sui effusione· ⁊ sanguine proprio rubricauit Inūīt erant electo vt se tonderi ⁊ radi faceret · benedictionem a domino papa · sequenti dominica recepturus · Inter angustias igitur et cruces · inter mortes innumeras constitutus· videns q̄ non converteretur in iudicium iustitia ad native racionis argumenta me contuli· fracq; sine promissione aliqua · sine voce rum alicuius impendio · q̄ benedictio elongata est ab eo · Causa igitur Cantuarien̄ ecclesie deo ⁊ nostro

martiū ꝙmendata. Julio ingredien te cum febre grauissima. curiā sum egressus. Hñualeatis

Littere excusationis

Epistola CC ij.

Dilectissimo patri suo J. dei gra tia carnotēñ epō P. oleñ can tuariēñ Archiepi cancellarius. Da lutem in vero salutari. Audiui et turbatus sum vehementer. quia qui dam detractores deo odibiles sicut dicit apostol9. vestre gracie serenita tem michi obnubilare conati sunt. ex bonitate vestra sumentes occasi onem malicie. vt quia vocaltissimi mia. votis meis quando ꝙ facilem et benignū exhibuit / simili ꝑmo lon ge dissimili facilitate vos contra me possint ad odium inclinare. Ausus ē susurro et bilinguis vestre discretioni cōsulere me ad obtinendā carnoteñ ecclie prepositurā. subsidia regum et comitum / contra vos implorasse. credo si eorum auxilia postulassem. petitioni mee gratanter assisterent. Deo de iusticia mea et vestre ꝙscien tie puritate securus. emendicata ho minū suffragia non requiro. Placet michi si tamen beneplacitum est in oculis vestris vt in causa mea in ale am controuersie et cuentum iudicij deducatur. Q̄z si misericordiam et non iudiciū erga me cogitatis scrip to vestro qđ de prepositura michi fe cistis autentico. abbatib9 eccā qui af fuerūt. et vestre cōscientie me ꝙmit to. Dño quis michi istas calūpni as suscitauit Verūptamen saluū fa ciet dñs filium pauperis. et humili abit calūpniatorem. et mendaces os tendet qui maculauerunt innocēciā. Illud in stuporem michi vertitur / et sup omnia in doloꝛem. ꝙ arcū spectis sime. prudētie vestre potuit ꝑsuade re humana vsutia. me contra vos. a romana curia litteras impetrasse Nūquid gloziabitur securis contra eum qui inadit in ea? Quo si eleuc tur contra eleuantem se. et baculus qui vtiq; lignū est. sic esset. si ego carnalis et venūdatus sub peccato. insurgerem aduersus deum et aduer sus xp̄m eius. aduersus eū qui ab exilio me redemit Dño et reuolo in essanter que et quāta feastis michi vñ cantabiles michi sunt et erunt semper miserationes vestre in terra peregrinationis mee. non enim di lexistī me. quia prior dilexerim vos quia dilexistis et preueniſtis me in bñdictionib9 vestris Dño qđ boni feastis domesticis hostib9 vestris. et i eis ꝙ certe securissime pñt cū ꝓpha dicē de vobis Nisi dñs sabaoth reli quisset nobis semē sem. sicut sodoma facti essem9. et sicut gomorra silēs fuissem9 Ego interī sustineo pacīē donec ꝙsilia eoꝝ. q̄ dicūt bonū ma lū et malū bonū exsufflet / et dissipet dñs. vtet ei impios et nō erūt. Da pietia aūt vestra vincat malicia Et si ad voces aduersariorum meoꝝ exarse rit i breui ira vra. cogitetq; vt ꝙpla ciaor sitis adhuc. nec vras a me ser uo vro mias abscidatq; Ego ei oi cō sure et correctioi vre me offeꝺ. si i ali q̄ vos offēdi Q̄z si i me corripiēdo ecclā excedētq; terminos eqtatq; ip su satq; desiderabile reputate Da iuꝑ vbū iob Ecclā si me occiderit ꝙpabo

in vobis Testimonio enī sapiētie
Helioz est iniq̄tas viri q̄ mulier be
ne faciēs Dulciora sūt q̄dē michi v
bera vr̄a q̄ vbera eoz̄ q̄ lacte lani
az̄ vos pascūt/ q qui q̄nq̄z ꝓpinaue
rūt michi de calice babilonis Illud
āt suauissime fero. et meis eā ānu
mero votis si vestrū nepotē recepis
tis in grām. dūmō mea ꝙdicio non
ledatur Eteni q̄ nepoti vestro ꝓpi
nius estis. hoc q nature ꝙdicio. q re
do postulat caritatis Aplō dicente
Qui suoz̄ et maxime domesticoz̄
curā nō habet/ fidē negauit/ q est in
fideli deterioz̄ ymo p̄ces addo deuo
tissimas. si tūi vestri serui p̄ces acce p
tare dignemī. q nō renocetis ad ani
mū p̄teritos vestri nepotis excessus
In quo enī displicuit placebit vob̄
q vbi suphabūdauit delictū. sup ha
bundabit ꝙ grā Dūmā p̄ī ꝙ desi
derioz̄ meoz̄ sub ea vbioz̄ pauci
tate ꝙcludo/ vt me vestū ymo vūs
simū reputetis In prio ei deo tōte
me totū bñ vgis obsequijs depu
tabo. ꝙ vr̄is futurus vitula effra
ym docta diligē triturā ad thesau
ros vr̄ē ꝙfriē auferā. p q̄b9 oēs seau
li thesauros cōmutarē Quis enim
thesaur9 p̄aciosioz̄ esse p̄t q̄ p̄rudēti
a vba q sermoēs illi9 audire. q̄ ser
moē q opr̄e sp ad vitā edificat / ei9
vba sp̄s ꝙ vita st iurta sapiē vbū
Thesaur9 desiderabil̄ re q̄escit i oze
sapiētie Ad hūc thesaurz̄ sitio q de
sidero sicut cerui9 ad fontes aq̄z Ad
hunc veniā ꝙ in eo viuā. q moriar
quicq̄d frendēt aut gūniāt imūdis
sime sues. q̄cq̄d venenose ꝙfingant
neq̄ssimi detractores Ibo i p̄xim
duce xp̄o ihu et dicam simplicitate
versuciā/ ipatiētiā māsuetudie/ vtu
te fraude/ hūilitate supbiā/ maliciā
bonitate Credo aut terāo queso
hāc relegatis epl̄am. q̄ de atramē
tario voloris scripta est et de āgus
tia sp̄us emanauit. Valeat kīme
dñs meus. ꝙ oēs qui eū diligunt
ex affectu Valete.

¶ De bñficio scripture ad p̄teritoꝝ
ñ memoriā cōseruādā.

¶ Epla CC. iij.

Illa quoz̄ memoriā ꝑpetuat
scriptura/ supueniēs senū nō
delebit Cōsuetū ē enī vt ea quoz̄
expedit retineri/ lr̄āz apicib9 ꝙmen
detur vt bñficio scripture a calūpni
osis libi9 secura in posteū ꝑseueret
Inter cōmoditates inuētioīs huma
ne. nil ꝛnsec vtili9 / bñficio scriptu
rarū/ q̄b9 memoria ꝛfozmat. q i no
uitatē redit qđ obscurauit oblīuio/
q qđ vetustas tpis ātiquauit Ade
o tpib9 nūs huane abundoīs ardoz
ualuit/ vt legittie donatioēs q ope
ra mie vsuā calūpniātiū euitare
nō possint. nisi meōrialib9 scriptu
ris q numerositate testiū impostez̄
muniātur

Tractatus petri blesensis de cõfessiõe facienda ℣ Prologꝰ Epistola CC v.

Rogasti me vt tibi aliquid de virtute confessionis reasiore stilo in sedulis sicut soleo exarare. Sic aquam postulat fons a riuo/magister a discipulo scientiã/ contẽplatiuus ab actiuo/ab archidyacono presul/spiritualis a carnali/sanctus a peccatore/sapiens ab ignaro/desiderũ quidem huiꝰ opis in me pturit affectuosa deuotio ℣ Sed sicut prophetа cõmemoratꝰ/vires non habet parturiens. facio quidẽ quod possũ. et si intra limites facultatis suspendatur affectus. votis tamen exuberans ℣ accumulata ac accurata voluntas. meũ suppleat imperfectũ. vtar itaqꝫ vice rotis que obtusa est. ℣ tamen ferrũ acuit. Et vt verbo sapientis minus sapiens vtar/quod sine fictione didici. vestre sine inuidia cõmunico sanctitati. ℣ Incipio ergo nichil de spiritu meo prophetans/sed ea que presens tractatus exposcit. sãctorũ patrũ auctoritate confirmans ℣ Hicao enĩ collegi que ceciderũt de mensa dominorꝫ meorũ. et cũ ruth moabitide/in agro booz. spicas congregaui que manꝰ cuasserunt messorꝫ. si forte in earꝫ excussione inueniatur mensura ephi. de qua in valle plorationis. peregrinantes a dño confitẽtes sibi panem confiãt lacrimarum

Tractatꝰ.

Loquꝰ est dominꝰ ad moysen dicens. vir in quꝰ aute varius apparuerit colore veniet ad sacerdotem ℣ se ostendat illi. per quod itelligi datur qꝫ peccati confessio designata per lepram facienda est sacerdoti. ℣ Verbum enim augustini est. ℣ Nemo dicat sibi occulte. confiteor et ago penitentiam apud deũ. ℣ Hoc enim sufficiens est ista confessio. ergo sñ causa date sunt claues petro frustra etiam dictum est. Quodcũqꝫ solueris super terram erit solutũ ℣ in celis. Omnia sane in cõfessiõe lauãtur. Et sicut recte creditur ad iustitiam. ita recte confessio fit ad salutem. ℣ Magna est confessionis virtus quia sicut beatus ambrosius in libro de paradyso scribit. Cõfessio lauat animam. confessio aperit paradysũ/hec est fides post naufragium tabula/baptismusqꝫ ℣ penitentia ℣ Deuota confessio est. tanꝫ potio valida secutans recta ℣ tenens/pungens vsqꝫ ad diuisionem anime ac spiritus. ℣ exhauriens de medullis anime. noxiales affectus. ℣ Sicut autẽ ꝫ ingratitudinem peccata redeunt/ sic per confessionem opera mortua renouantur Vnde augꝰ. in libro de penitentia. pium est credere qꝫ cum in homine gratia dei. mala destruxerit ℣ Ipsa remunerat bona et cum destruxerit qđ non erat. suũ dirigit bonũ ℣ fouet qđ ipẽ planta ut. ℣ Apostolus ad hebreos ℣ Iacentes fundamẽtum penitentie ab operibus mortuis Opera mortua sunt que fecimus. dum in peccato eramꝰ hec teste gregorio. sicut per pecca

tū irrita fiunt·sic ꝑe penitentiam
rediuiuūt Cetera ergo nostre salu
tis remedia·confessio añdit/vt ꝓoc
uperm⁹ sanē dñi in cōfessioē Dicat
scriptū est/cānitc dño in confessione
In huiꝰ rei auspiaū iudas q̄ interp̄
tat cōfitens sine cōfessio·i transitu
maris rubri·quodā dignitatis ꝓui
legio ꝓplm ifrl ātræssit Hec ē secū
da circūcisio q̄ facta est i galgala·q̄
interp̄tat scīficatio Cōfessio ei scīfi
catio nā est sicqꝫ ps cōmeōrat In
exitu ifrl cē·facta est in dea scīfica
tio eiꝰ Tāta est efficacia confitēdi·q̄
si pcōr reatū suū confitēdo aperit/deus
illud oprit/se accusantem excusat/ꝛ
pcm suū agnoscēti ignoscit Testi
monio salomonis Qui abscōdit sce
lera sua nō dirigetur Qui aūt confes
sus fuerit mīam cōsequetur Ex oc
cultatiōe q̄dem ꝛ oppressione pcēi·
nascit quedā lapidea mōrdis obsti
natio/sicqꝫ talibꝰ in oīonibꝰ suis cœ
lū eneū et terra ferrea·vt sint qua
si mōtes gelboe·sup quos nec ros
nec pluuia cadit / q̄ꝫ malicia rcē
mie·fonte pietatis ꝛ gre fluēta sic
cauit Beatꝰ itaqꝫ dñs dimittit eos
post desideria sua/vt cant i adinuē
tionibꝰ suis·sibiqꝫ ira thesaurizent
in die tremēdi iudicij Est iterū con
scientia miseri q̄si fouea e vitij Vlyxe
ne·ibiqꝫ sibi occurrūt demonia v
lule et pylosi·dū apostata spūs se
cum ad habitādū in ea septē spūs
neq̄ores se assumit Infelix hō qua
te te abscōdis a facie dñi in simili
tudinem ꝓuerbiatoris ade Quare
dissimulas mortifer vulnꝰ/vlcus
prauę cōscientie q̄d nūc pallias q̄n
q̄ in multa tui cōfusioē cuelabit cū
in cōspectū oīm sanctorꝫ·ante tribu
nal tremēdi iudicis stabis nudꝰ ni
chil enim occultū q̄d ibi nō reuele
tur Tūc hij q̄ sua scelera oppresse
rūt dicent mōtibꝰ cadite sup nos ꝛ
collibꝰ oprite nos Manifesta enim
erūt occulta mōrdiū et ꝓe confusioē
ꝛ horrendo diuine maiestatis aspectū
vellēt si liceret fugere demergi eiā
in voraginis tenebrose abyssum/fi
lius ergo ploratioīs eterne·q̄ nūc
deū despicit·cōsulentē·monētem·ꝛ
misericorditer arguētem·audiet in
dignātem·vlascētem iudicātem ter
ribiliter·ꝛ irremediabiliter cōdēpnā
tem Saluberrimū est ergo confiteri
dño qm̄ bonꝰ qm̄ in seculū misericor
dia eiꝰ Propterea beatꝰ iob di
cit Nō ꝓcam ori meo/dimittā ad
uersum me eloquiū meū loquar i
amaritudie aīme mee dicam deo
noli me condēpnare Gaudebat q̄ sciat
deus iudex ꝛ vltor est culpas suas
abscōdentiū/sic aduocatꝰ est confi
tentium Nec melꝰ causam nostrā
iustificare possumꝰ·q̄m si accusando
et puniēdo·partes iudicis exsequa
mur· Di nos inq̄t apostolus dijudicaremus·nō vtiqꝫ iudicaremur·
Dūmū ergo salutis consilium est
humiliari sub potenti manu dei·ꝛ
se miserabilem exhibere in oculis
misericordie eius·nostram per om
nia voluntatem/illius subiicere vo
luntati Nam et vita in voluntate
eius Saluber est ergo confiteri·
quia teste ihēronimo Nemo sine
confessione saluatur Et notetur
q̄ confessio sine penitentia alia est

falsa vt in esau et saul. ¶ Desperata vt in cayn et iuda Salutifera in petro et magdalena. Quatuor nimirum solent confessionis gratiam impedire/ pudor/ timor/ spes/ desperatio. ¶ Niu autem sub istis quatuor lapidibus iacet/ quadriduanus est in sepulchro. Nam a mortuo tñ ꝙ ab eo qui non est. perit confessio Veniat ergo ihesus misericors et clamet. Lazare veni foras. Foras venit qui per confessionem interiora cordis aperit. Si vero pudor prohibeat confiteri/ revelat quo libri cõ scientiarum aperiẽtur coram omnibus in die iudicij. cum reuelauerit dominus abscondita tenebrarum. Et sicut nunc nemo se abscondit a calore eius. Ita tunc non erit qui se abscondat a splendore illius Nõ ergo pudeat dicere. qõ non puduit facere. sed vtili erubescentia confundatur. vt in splendoribus sanctorum. de humilitatis sue merito glorietur. ¶ Contra timorem penitentie que videtur impossibilis. obiiciatur gehenne memoria. timor ignis inextinguibilis vermis non morions. fetor mortificans. et dolor cuius non est intermissio siue finis. Non videatur ei grauior breuis curatio ꝙ pena supplicij gehennalis. Horrendum est incidere in manus dei viuentis. Ideoq; pena temporalis transigat cum eterna. et sustineat patienter flagella pij patris. vt euadat flagella horribilia. ¶ Qui autem spectat de longitudine vite et de dei misericordia presumit. attendat ꝙ breuis et incerta sit vita eius. quicũq; in spiritum sanctum peccat. et quantum in eo est summi iudicis iusticiam omnia iudicantis euacuat. Existimasti iique qõ ero tui similis arguam te. et statuam contra faciem tuam Qui tales sunt non presumant de dei misericordia. quasi velit deus eorum ignorare versutias. et sub quadam pia dissimulatione transire. Nam propter hoc irritauit impius deum. dixit enim in corde suo non requiret. Sed certe requiret dominus. et retribuet habunder hijs quorum nõ est memoriam plius. et ipsi de manu sua repulsi sunt. Mentita est nãq; iniquitas sibi. sed damnabit veritas eterna liter. qõ mendacium temporaliter accusauit. Sicut scriptum est. Inimici domini mentiti sunt ei / et erit tempus eorum in seculum. ¶ Desperatio autem miserum hominem in omne desiderium penitentiose precipitat/ vt contempnat tremenda iudicia dei. peccatorem enim cum venerit in profundum malorum cõtempnit. Huic opponimus domine deus memoriam habundantie suauitatis tue quam exhibuisti dauid homicide adultero. proditori/ marie peccatrici. petro neganti. ethanee damãti. latroni sediciosi pendẽti Ipis eãm crucifixoribꝰ tuis Ipetent ꝙ in te qui nouerũt nomẽ tuũ. qm̃ nõ dẽlinqs qrentes te dñe Nullꝰ qso absorbeat habũdantiore tristitia ꝙdiu xps ad indulgẽtiã se exponit. et de cruce ad amicabiles nos amplexus inuitat. Est confessio

perfectoꝝ qui iam temptationū pe
cula euaserūt/ apud quos non est
nisi gratiarū actio ⁊ vox laudis Ali
a est penitentiū confessio/que et deū
iratum placat. et placatū ad benefi
cia grace vberioris inuitat/ vñ in cā
tico ysaie. Confitebor tibi domine
quoniam iratꝰ es michi. conuersus
ē furor tuꝰ ⁊ cōsolatꝰ es me Prop
ter triplicem statum iustorū/ peniten
tium. reproborum. scripta erant in
libro qui ezechieli datus est car
men. lamentationes/ et ve Carmē
laudantiū/ lamentatioēs confitenti
um. ve illoꝝ qui pñiam respuunt.
quos expectat dampnationis eter
ne supplicia. O stulti ⁊ tardi ad ob
tinendum miam dei. Nec precipit
vobis maria trāsfretare Regnū dei
intra vos est. quibꝰ ppe est verbum
in ore. verbū in corde. id est cōtriti
o cordis/ ⁊ oris confessio/ quibꝰ of
fertur terra viuentiū. ⁊ pro nichilo
habuerunt terram desiderabilem.
Ad cōfitēdū te dominus expectat/ ⁊
iam preparationem cordis tui au
diunt aures sue. Dixi inquit prophe
ta. cōfitebor. et tu remisisti impieta
tem pcti mei. Nec tuam solūmodo
confessionē. sed cōfitēdi desiderū deus
miserādo parcit /prodigum filium
de rēotem videt pater a longe. atqꝫ
festinantior est indulgere misero. q̄
miser indulgentia postulare. Jhero
nimus ad iustiā. Dauid a nathan
pphēta correptꝰ respōdit/ peccaui.
Dta timqꝫ audire meruit. Et domi
nꝰ pcm abstulit a te Et idem. Un
de scelꝰ commiserunt in morte nabu
the. achab et yezabel Conuersionis
achab pena eiꝰ differtur i posteros
⁊ yezabel impenitens presenti iudi
cio condempnatur. Confessionem
ergo ne differas. nam nescis quid
ventura pariat dies. Nescis si hac
ipsa die mors repentina te rapiat/ ⁊
non sit qui eripiat. Frequens est il
lud iudicium celestis ire. vt qui non
vult penitere quando potest. non pos
sit quādo voluerit penitere. De hijs
qui penitentiam differunt. donec
suis desideriis sacientur. scriptum
est. Ve pregnantibus ⁊ nutrienti
bus in illa die. Dic ergo iniquita
tes tuas vt iustificēris Dicat enim
testatur beatus ambrosius. Cōfessi
o iustificat. omnes q̄ sordes quas
negligentior vita congessit cuacu
at. Et quoꝫ non timeas confiteri.
quem deus tibi vice sue consiliarū
delegauit. Testimonio iob. Qui
timet pruinam. veniet super eum
nix. Erubesce temporaliter ne eter
naliter erubescas. Di modo confun
deris confusio hec gloriam adducet
Pro confusione enim hac et rubo
re in terra tua duplicia possidebis.
Cur timebis in die mala? Nonne
melius ē audire vocem q̄silij. q̄ illi
us sententie iudicialis expectare ta
nitruū. ite maledicti in ignem eter
nū? Dic autē cōfessio fiat. vt exau
rat per singulas iniquitates. ⁊ sin
gulis vulneribꝰ de sacrificio cordis
humiliati quasi vnguentum ex ado
re deuotionis infundat. In sacrifici
o quidem singula intestina hostie
abluūtur. Augustinus de penitenti
a. De vniuersis ⁊ singulis penitē
tiam age. Deus septem demonia

simul eiecit · simul sanauit surdum et mutum · legionem eciam simul eiecit ab alio dōēs q eciam si peccata sint mille · de omnibus tñ oport teat penitere · Lauabo inquit ꝑphā per singulas noctes lectū meum lacrimis meis id est per singulas ūiq tates cōscientiā meam · Lacrime lauerūt apostas yam petri · Et si velis p noui et veteris testamēti exempla discurrere · fructū 7 efficaciam earū non poterit hūana ratio estimare · Deducant igitur cōfitentes quasi torrentem lacrimas tū angustia · tū doloris · Nam si totus corr sāguis et cerebrum · vniuersi q ossium medulle liquefacte in aquas pēniales / currant et effluant · ī diluuio tamē aquarū multarum ad deum non approximabunt · nisi oculi tui o bone ihesu eorr videant et suppleant īpfectū · Illud aūt spem penitētie exhilaret · q lacrime peccatrices · oculos xp̄i tuos ad lacrimas compulerūt Cōfitēti igitur sint lacrime panes die ac nocte · comedat panem doloris et bibat aquam amaritudinis · si forte respiciat deꝰ · 7 in vbo magni ꝑphete / aque maratly salis appositione dulcescant · Omnes aūt circūstantias pēcrūm · is qui confitetur aperiat causam · locū / tempꝰ / modū / 7 quicquid mensurā reatꝰ exaggerat · Dicit enim beatꝰ augustinꝰ in libro de penitentia scribit dicens · penitens suorr criminū exprimat qualitatem / in loco · in tempore · in psecutōia · in varietate persone / vt attendatur excellentia officij sui / turpitudo operis / si in sacro loco · si in die festiuitatī vel orationī consecrata aut iciunio / quāta temptatione īpulsus sit · Dunt enim qui vltra se pēcō offerunt · nec expectant tēptationem sed p̄ueniūt voluptatem et oīa faciant pro recuperāda vita anime / que facerent pro vitanda corporis morte · Et vt grā cuidentie ponam q huiꝰ rei exemplū · Qui fornicatur non solum suam · sed illius aīam perimit quam in consensū et participiū sue iniquitatis allexit Vero anime terre homiada est · si rogatu eius aliquis mediator illius turpitudinis intercessit · In tua luxuria vili et breui eternū multis procurasti supplicū · et eis in igne 2 cupiscētie tue ignē pditiōis inextinguibilem succēdisti · Cum dominꝰ sub specie babilonis dicat de aīa peccatrice Quātū exaltauit se ī delicijs suis / tantū date ei tormētū et luctū Tu qui pro tuo ꝑprio et speciali pēcō · tā grauia passurus es q̄ grauiora p multorr pēcis expectas q̄rr inocētiā argumētosa libidinis astucia sībūtisti · Aliq corr forte iam decesserūt / 7 ī inferno positi sūt / vbi mores depascat eos · vbi in fornace gehennalis incēdij sulphurea infelices more ferentiū 7 liq̄scentiū metallorr flāma inextīguibili cruciāt Tu vero toꝰ adhuc flamma concupiscentie carnalis ebulliens · contemptis terribilia dei iudicia · Nec tormenta illorum / nec imminētem tibi diem tue dampnationis attendis Dimplicem mulierculam aut puerum quod absit / horrenda enim 7 odibilis deo abhominatio est blādā

q̃ seductoria pollicitatione corrũpes
in tui desiderij voluptatem aiam p
qua xp̃s mortuꝰ est occidisti. Illud
ad cumulũ tue pditionis accedit.
q̃ cum factꝰ sis p̃nceps sodomoꝝ et
gomoꝛre/imũdiãc tue discipuli post
te sederunt in cathedra pestilentie/
serpetq; pestis cancerosa in multos/
vt veniat sup te omnis sanguis eo
rum. quos suggestione corrupisti. o
pere vel exemplo. Dane ideo ire
missibilis fuit culpa dyaboli. q̃ inuẽ
ta est iniquitas eius ad odiũ. quia
in malicia quam nullo suggerente q̃
misit/ fuit subuersio et ruina mul
torum. Quis estimare sufficiat q̃ exe
crabiliter. dampnabilis sit apud de
um q̃ hoies. herodiana crudelitas
q̃ pueros occidit atq; malicia pha
raonis qui submersit paulos hebre
oꝝ? Et illi quidẽ non animatũ sed
corpm homia de fuerũt. Quãto igi
tur detestabilioꝰ est. eoꝝ non dicam
homia diũ ꝫ paricidiũ qui tot inno
centũ aias occiderunt? Proculdu
bio quãto excellentior est aia corpo
re. tãto infelitiores pharaone sũt p
ditores q̃ dampnabiliores herode.
Putas q̃ dissimulando trãseat q̃ nõ
requirat deꝰ de manu tua q̃ in cõcu
piscencijs et in imũdicijs tuis. no
bilissima eius pꝛ̃ creatura? Nõne
hoc est peccatũ qđ lex moysi damp
nat ad mortẽ? Lex impialis gladio
vltore psequitur. deꝰ eã qui solet
peccatores miseri corditer ad penitẽ
tiam expectare. q̃si sue bonitatis ob
litus. in vltionem tanti criminis de
celo pluit ignẽ sulphureũ. vt fetorẽ
peccati pene fetor ostẽderet. atq; ea
am cũ supplicio tẽporali cruciat q̃ ẽt
ne dampnationis incurreret Turpe
reputas de tã turpi materia loqui.
sed turpior est infernꝰ Si fedus est
sermo. fedi q̃ est putrescere in peccato
Nũquid audebis facere. et ego ali
ud dicere nõ audebo? Testis in cae
lis deus. eã cõscius in excelsis. q̃
zelo q̃ sitio salutẽ anime tue q̃ tota
hec exhortatio mea prodit ex me
dullis anime q̃ ardore caritatis Die
ergo cõfessio fiat vt eciam in tui ac
cusationẽ peccati veniant. q̃cũq; vi
dentur illius accessio vel sequela Vix
equidẽ inuenitur peccatũ qđ aliud
ãnexum non habeat. Colligate nã
q̃ sibi sũt sequame behemoth vna
vni cõiungitur q̃ spiraculũ vite non
incedit per eas. Vides q̃ in homici
dijs. periurijs. proditionib9 q̃ detrac
tionib9. comessatioĩb9. ebrietatib9
in verbis turpibus. prauisq; consi
lijs. et in cunctis fere criminibus.
nobiscum innocentiam alienam tra
himus in tractum. Tuam igitur
conscientiam sollerti reuolue scruti
nio. explora omnes angulos eius.
nichilq; in ea remaneat idiscussum
Fode parietem. q̃ abhominationes
conscientie monstruosas. reuelabit
tibi familiare scrutinium. Venialia
non negligas. Qui enim minima
contempnit paulatim defluit et ad
maiora prolabitur. Quid autem
adeo veniale est qđ non possit ipor
tare timorẽ. cũ de ꝛbis q̃ cogitatioĩ
b9 ociosis. oporteat reddẽ rationẽ?
Videre ergo ne obruaris arena. ne
leuia te submergant. Nam et gue
tule aque dum in sentinam nauis

paulatim ⁊ occulte influūt/nauem
que pælosos impet9 manus antea
fortiter sustinuerat/ex improuiso sub
mergunt Caue igitur ne de radice
colubri regul9· ⁊ de vsu venialiū/
letifera cōsuetudo nascatur· Teste
siquidē augustino Ex quotidiana contēp
tu peccata gmittunt/in spiritum sāc
tum· qui negligenter venialib9 as
suescit Propterea btūs iob omnia
opera sua verebatur Quis enī cōfes
sionis aut penitētie beneficio·seipm
iustificare p̄sumat? Ipse aplūs de se
dicat· Nichil michi cōscius sū sed nō
in hoc iustificatus sū· Non iustifica
bitur in cōspectu tuo dñe omnis vi
uens/ergo non ꝓpter meritū meū·
sed ꝓpter nomen tuū propiciaberis
peccato meo/ multū est enī· Di enī
non sūt cōdigne passiones hui9 secu
li ad futurā glāz obtinendā· quid e
rit de imperfectis aut falsis potius pe
nitēcijs·qñ terribilis ⁊ horend9 iu
dex·ipās iustitias iudicabit? Pecca
tum itaq; tuū mihi sit semp· Cū
q; omnia bene feceris dicas quia es
inutilis seru9· atq; iuxta sentētiam
salomonis·de indulto ⁊ propiciato
tibi peccato nūq̄ sis sine metu Bea
t9 homo qui semper est pauid9/ pu
tant aliqui sibi sufficere· q; aliq̄ diu
a sua turpitudine destiterunt· atq;
de p̄micijs arreptē cōtinentie p̄sum
mētes·veteres excessus nō revolunt/
⁊ quasi spacio temporis euanuerint
culpe· vel eatū oblit9 sit aut dormi
at de9· putant de omnib9 debitis
brevi penitentie ꝓpendio trāsegisse
Recole q̄d iob ad dñm dicat· Dig
nasti quasi in sacculo peccata mea·
Et dñs in deutronomio· Nōne hec
condita sunt apud me et signata in
thesauris meis? Non sine dolore
cordis acerbissimo· ⁊ anxia cordis
afflictione sanātur· que longo vsu
inoleuerunt·⁊ intimus animarum medullis
infixa sūt· nec horaria ⁊ leui cōtri
one redimi p̄nt/quib9 mors eterna
debetur Quis scit vtrū sit dign9 a
more an odio? Conscientia homi
nis est quasi later luteus·qui dum
plus abluitur plus fordescit Unde
dñs in isaya Si lauerit̄ te nitro·et
multiplicaueris tibi herbam borith
polluta eris in sāguine tuo· Et bea
tus iob Si lauero me aquis niuis
tamen sordib9 intinges me·⁊ abho
minabūtur iude vestimenta mea·
Qz si penitentie seueritatem equa
lāre libras·cum tuorū excessuū quā
titate·ad satisfaciēdū tī deo tota tu
e vite nō sufficiat longitudo· Regnū
dei acq̄ri p̄t·estimari āt nō p̄t/p do
nores acq̄ritur·p violentiā rapit̄/p
intrusionē scōrū hēditas obtinetur
Si g̃ q̄ tibi inīūcta sūt videāt g̃ua
g̃uioribus dignū te reputa· Quis hēc
disciplina in p̄ncipio sui amarissima
ē·ꝑ postea testimonio apli pacatissi
mū fructū iustitie faciet· Si g̃ g̃uis
tibi videatur pnīa· cogita q; uicē p
abiliter g̃uore ē gehēna Exercearē
āt in lacrimis·vigilijs·ieiunijs·dis
ciplinis·nec tibi videat absurdū·si
ꝑ̄ abstinēciā aliq̄n caput doleat·
q̄n sepi9 ab ebrietate doluit Di mi
seriat vēter·quē frequēs ingluuies suf
focauit·peccati ergo sanies nō solū
abstergenda·sed abradenda est as
peritate doloris· Tunc equidem

tum beato Iob testante/sanie radis si districtiore penitentia sordidas de lectiones abstergis. Quod enī nō purgauerus in pūti. in igne iudicij purgatur9 est de9 Dicit ipē p ozee dicit. Purgabo inq̄t sanguinē quē nō purgauerūt. Ysaias quoq; Et purgabit filios leui in spū iudicij ⁊ spū ardoris xp̄s purgationē pēoz faciēs/nō in iudicio ꝫ i desiderio nō in ardore. ꝫ i amore. terra nob̄ purgatoria mīserit assignauit. cordis cōtritionē/oris cōfessionē/carnis afflictionē. hec sūt cy̆bala bñ sonātia. Hec sūt tres ciuitates refugij Ad cōtritionē pūinet timor dei/⁊ desiderīū regni. pnie humilitas. lōganimitas paciētie/et abiectio sui. Cor cōtritū et humiliatū de9 ne despiciet. Dic ergo cor/dolore pnie conterat. vt in spū vehemēti ꝙterat naues tharsis Tharsis interp̄tat exploratio gaudij. Hentes aūt nē naues sūt quibus in hac seculi voragine nauigamus. explorātes vias. q̄b9 ad celeste gaudiū puehamur. Et nos q̄dē filij petri sum9. ābulare sup aquas p̄pimur. sup hoc sez mare magnū et spaciosū. semp aūt mergimur/nisi spūs adiuuet ifirmitatē nr̄am. vt possim9 dicere cū ꝓpha. Nisi q2 dom9 erat in nobis forsitā aqua obsorbuisset nos. ꝓpositū itaq; pnie pseuerantia comitetur. Quid enī oīa p̄dicta proderūt penitēti. si ad vomitū reuertatur? Verbū sapientis est Vn9 edificās ⁊ vn9 destruēs q̄d est nisi labor? Ita et q̄ baptizatur a mortuo. ⁊ iterū tāgit mortuū q̄d pficiat ei lauatio? Verbū augustini est. Inanis est penitentia quā sequēs culpa coinq̄nat. Vulnus itera tū sanatur tardius. sic lugens ⁊ peccans/venia nō meretur Gregorius Qui admissa plāgūt/nec eis desert se inanit mūdant et neq̄ter inq̄nāt Idcirco lacrimis se lauāt. vt mūdi ad sordes redeant. Ite gregorius Lauami mūdi estote. pt9 lauacrū enī mūd9 esse negligit. q̄s q̄s pt9 lacrimas/vite inocētiā nō custodit Nec itaq; de momētanea cōtritiōe vl affluētia lacrimaz p̄sumat Dūt ei plerīq; irreligiosi aut potius miq̄tatis abysso absorti. letātes cū male fecerint/ et exultātes in reb9 pessimis. quos videm9 timore pene. aut pēnā tūi recordatione ꝙpūgi vsq; ad lacrimas. nūra eis deuotiōe liquescere in amore ihesu. et ipm totis medullis aīe. brachijs deuote affectionis amplecti Videm9 eis alios in exercitio pnie. ⁊ int̄ multiplicia virtutū p̄sidia constitutos. ita ex toto arescere/vt nec vnā ab oculis suis possit lacrimā extorq̄re Dicendū itaq; q̄ dā lacrimaz/quedā dei visitatio ē que q̄nq; tāt ad exaltationē tēporis. q̄nq; ad cōsolationē laboris. q̄nq; ad grām retributionis Prima enī quasi stimulis desidē pūgens 2ª quasi baculus debilē sustinens Tercia quasi lectulus quietē suscipiens. Dicat enī deus nūc verbo. nūc exemplo. nūc eis flagello. tor pide aut tepide viuentes/ad salutē prouocat. sic eos ē per inspirationē occultā. compunctione aut terroris ad statum vite melioris inuitat/vt sit hec diuine grē oblatio reprobis

ad iudiciū hȳs autē qui electi sūt
ad profectū. Nec solū lacrime ꝫ ea
am virtutes. vt sapiētia. vt ꝓtinen
tia. eloquentia et multa huiusmo
di. que de thesauꝛ celestis miseꝛicoꝛ
die producūtur. multis p abusionē
aut elationē cōuertūtur in malum
Dona siquidē dei tam bonis q̄ ma
lis sunt q̄q; cōia. nam ⁊ saul inter
ꝓphas/ ⁊ inter aplōs numeratus ē
iudas/ ꝓpter qđ ⁊ saluatoꝛ in euan
gelio dicit Multi michi dicēt in illa
die. Nōne in nōie tuo dīe demoni
a eiecim9 ? Et in nomine tuo signa
multa fecim9 Et tunc confiteboꝛ il
lis quia non noui vos. Discedite a
me oparij iniquitatis Penitencia
cuꝝ/fletus esau/seu confessio iude
plāgentis se tradidisse sanguinē iust
tum/eis cesserūt in iudiciū et toꝛmē
tum Sepe filij israel in heremo coꝛ
repti a moyse/fleuerūt coram dño/
quib9 illa penitentia nichil profuit
ad ꝑstinaꝛ cōaptsēcias denuo reso
lutis Sed et terrā promissionis in
gressi. cū loqueretur eis angel9 in lo
co. qui ꝓpter hoc postea vocatus est
locus flentiū. leuauerunt voces ⁊ fle
uerūt. et tamē paulo post facere ma
lum coram dño addiderūt In elec
tis autē cōpunctio est ad consolatio
nem/quib9 oia cooperātur in bonū
Hac enī in melio9 promouētur. dū
ex ipā dulcedine qua fruūtur. ad ex
ercitia spūalia fortius se accingunt
Qui dū duca ⁊ aspera gaudent sus
tinere pro xpō/ proficiūt in illud cō
punctionis excellenꝰ genus. qđ in
firmos sanat. debiles roboꝛat. cōso
lationem et quietē indulget. Quā
expectabat ꝓpheta cū diceret He
moꝛ fui dilexi ⁊ delectatus sū Et quā
magna multitudo dulcedinis tue do
mine quā abscōdisti timentibus te.
Nemo igitur sedz p̄mū visitationis
genus. sanctitatē in se mētiatur. cū
illam reprobis sciamus frequenter
accidere. sed nec de secūdo genere visi
tationis p̄sumat Illa enim non sāc
tificat. sed ad sanctificandum prepaꝛ
rat. ⁊ euenit q̄q; temptatione coꝛ
ruant. plerūq; temptandis vt leniꝰ
ferant. Di quis autē secūdo visitatio
nis genere assuescat. facile proficiet
ad terciū genus. qđ iam nō solū ex
pectat aut cōfoꝛtat. sed vberioꝛe grā
victoꝛē remunerat Di ergo sensus
in te grām cōpunctionis ⁊ affluenꝫ
am lacrimaꝝ. non tīn ideo te stati
arbitreꝛ ꝙ dño reconciliatum Nec opi
nek̄ seruꝰ se esse filiū. licet q̄q; pas
cat pane filioꝝ. Nā de talib9 scrip
tū ē Inimici dñi mētiti sūt ei. ⁊ erit
tēp9 coꝝ i sēcla Et cibauit eos ex a
dipe frumēti. ⁊ de petra melle satu
rauit eos Nō ⁊ in hȳs ꝟbis ⁊ alī
os esse dñi inimicos. ⁊ tīn ex adipe
frumēti ⁊ melle spūali a dño satia
tos Quia talis pacia dei. ad pniaꝝ
sustinet. ⁊ expectat. credūt se indul
gentiā obtinuisse diuinā. ⁊ totū sua
cū lacrimaꝝ merit̄ ascribētes. dicūt
cū vxore manue. Di dñs voluisset
nos occidē. nō vtiq; de manu nā sa
crificiū suscepisꝫ. De talib9 eāā ere
do scripsisse aplm. Dedit illis
dñs spm̄ cōpunctionis. oculos vt nō
videant. ⁊ aures vt non audiant.
Nōne ista cōpunctio. eoꝝ excae
cat oculos. ⁊ aures coꝝ obturat.

qui credentes se aliq̃d esse cũ nichil sint/abhominabiles cunctis maculas sine fructib9 penitẽtie pauas lacrimis estimant abluisse. Vera siq̃dem penitentia non in lacrimis momẽtaneis aut horarua cõpunctione qsistit. Nulla eaam affectio pia meritoria est ad salutem nisi ex xpi dilectione pœdat. Depe in tragedijs 7 alijs carminib9 poetarum inocatoꝛ cãtilenis describitur aliquis vir prudens deoꝛus fortis amabilis et p omnia graciosus kreatãtur eaã pressure vel iniurie eidẽ crudeliꝫ irrogate sicut de arturo 7 gangano et tristãno. fabulosa quecũ referunt hystriones. quoꝝ auditu quãtur ad cõpassionem audientiũ coꝛda/ et vsq̃ ad lacrimas qpũguntur. Qui ergo de fabule recitatione ad mĩam qmouens. si de dño aliquid pium legi audias. qd extoꝛquear tibi lacrimã. nunquid ꝓpter hoc de dei dilectione potes dictare sentẽtiã? Qui cõpatꝰ deo. cõpatꝰ et arturo. 7 deoq̃ vtraq̃ lacrimas. pariter p dis si non diligis deũ si de fontib9 saluatoꝛis spe. f. fide et caritate. de uotionis et penitẽtie lacrimas non effundis. Dane mirabili deus artificio misericoꝛdie/ salutem nostrã operatur ineffabiliter. Ipse sapientia illuminans / ipse iustica terrẽs. ipse caritas blande inuitans. velut si aliquem melle dulœdinis in expertum. velles ad appetitum mellis allicere. et ideo eius oꝛi mellis guttulam instillares. Ita saluatoꝛ carnalibus immersos illecebris. quos nec predicatio. nec distincti iudicij timoꝛ/ conuertit ab iniquitatibus suis / quodam roꝛe miseroꝛ die. quodam gustu sue dulœdinis. ad salutem vocat. donec ei iugum suauissimũ sue seruitutis imponat. Iacet enim post illius suauitatis experientiam. homo ille ad vanitates seculi reuertatur cooperante eĩ gra dei / ille in se reuersus in seipso confunditur semetipsum odio habet. quia oblata sibi dei gracia. tedens est abusus. Hinc de arctioꝛe cogitat vita/ motꝰ refrenat illiatos 7 affectat sibi legem tante necessitatis imponere. vt cum habeat velle in precando nõ habeat tamẽ posse in talib9/ coꝝm sanctitas fructꝰ est lacrimaꝝ. Ad hoc siquidẽ date sunt et hoc p illas opabꝫ altissimꝰ Di ꝑ eas ipletũ est. ꝓpter quod date sunt vt quid necessarie de cetero sobrie et pie et iuste viuentib9 crũt? Videre profecto q̃ gratũ deo sit sacrificiũ lacrimaꝝ/ et pro oĩbus delictis sufficiens holocaustum? Sed quib9? Cõfitẽtib9. penitẽtib9. nõ reuertentib9 ad vomitum ꝫ in spũ humilitatis et in aĩo ꝑtrito fugiẽtib9 ad pia viscera ihu et ꝑtinuãtib9 dignos penitentie fructꝰ. Die in vigilijs/ ieiunijs disciplinis. mortificatio carnis assũpta in omnibus membris cum lacrimarum profusione se offeret. vt holocaustum coꝛdis deuotissimoꝛum affectuum. suauitate pinguescens. coꝛam summo sacerdote de ara spiritus intencis. odoꝛem suauitatis effundat. Expedit eis. qui conuertuntur ad oꝛ. bestiales sensuum

motus/districtioꝛe ꝯnsura ꝯhibeãt quatenus tota sensualitas ad arbi triũ spũs· in xpisti obsequiũ capti uetur· ℣on enim vir ꝓpter mulie rem sed mulier ꝓpter viꝝ facta est/ caro sez/ vt spũi anallet Que vtili tas si bene offers ℟ male diuidis/ dicens ei· anathema/qui dicit /pec cauli quiesce·vade ꝙ noli amplꝰ pe care ne deteꝰ tibi ꝙtingat? ℣n uni cijs igitur abstinentie nodis· alli ganda est caro vt ita sine difficulta te ipsam cum vicijs ꝙ ꝯcupiscen cijs crucifigas/xpisꝰ equidem pri us ligatus est·postea crucifixꝰ· Et vos hoc sentite in vobis quod et in xpisto ihesu·vt cum ioseꝝ·quiqz re ges· id est quiqz sensus/patibulo pe nitẽtie affigatis·Caro siquidem ui cia nostra est/ domesticꝰ hostis nos ter·hũc occidere vobis non licet·ym mo aꝛcũferre et alere nos opoꝛtet· ℣ic aũt affigatur vt seruiat·sic te catur coꝛda ne tumpatur ℣ic eciam pascatur iumentum· vt laboꝛi suffi ciat ℣am et in sacrificio auium·nõ abscidũtur ascelle turturis / ℟ fran guntur· Certa vero moderatione dispenses ea que aꝛcta miseꝛias car nis exigentia naturalis exposcit·ꝙ ad custodiã woꝛdis /tota studij vigi lantia transferatur ℣erbũ salomo nis est·Omni custodia seruia woꝛ tu um·quia ex ipso vita pꝛocedit· ℣õ enim satis est ad salutẽ / extraoꝛdi narios tẽpmere motꝰ carnis·quos a nostre oꝛiginis woꝛruptione cõtraxi mꝰ· nisi ꝓfectꝰ animo/summa dili gentia pꝛocuremꝰ· Quid enim ꝓ deꝰt si extra aut aꝛcta vineã stirpes spinaꝝ vetrinosas explantes· nec spinas· aut tribulos interius eradi ces ? ℣on decet eciam de partu an ille esse sollicitum· et in domia nõ dolere sterilitatis obpꝛobꝛium? ℣õ expedit vt terram woꝛpis penitenti aliter excolas·si de animo/planta tia superbie cupiditatẽ ꝙ inuidie non euellas ? ℣ec eciam multũ interest si domita carne·pcem obtineat mẽ tis aꝛcem/vt qui foꝛis iustus appa ꝛet/partem sui perdiderit meliꝛem ℣ ereptum est·foꝛis pugne intus ti moꝛes· Res plena discriminis est· si sic extra cautatem committimus bellum·vt nichilominus in cuitate paciamur exidiũ· ℣on sunt foꝛsitã pedes tui veloces ad effundendum sanguinem· sed curruntꝫ affãis tui ad acquiescendum carni ꝙ sangui ni ꝙ nõ possident regnũ dei· Testa tur aũt pꝛiꝰ papa religionis opa nõ pꝛdesse· nisi mens in dei timoꝛe a p̃ ua cogitatione ieiunet Ju p̃mis ita ꝙ deum time· ℟ mandata eius ob serua·vt sicut apostolus dicit cum ti moꝛe ꝙ tremoꝛe· tue salutis negoci um operis· Jniquum siquidẽ sapie ti moꝛ dñi· Verbũqz ysaie ẽ· ℟ timo ꝛe tuo dñe cõcepi ꝙ spm̃ salutẽ peꝛpi mꝰ· Expedit sane hijs qui cõuertũ tur ad coꝛ·vt in timoꝛe iudicioꝝm dei· turbam irruentiũ cogitationũ districte cohibeant·ne transeant in affectum coꝛdis· Jdit autem homo exteꝛioꝛ tanqꝫ moꝛtuꝰ a coꝛde·vt in sanctarum meditationũ serenitatẽ libere liceat interioꝛi homini ꝛespira ꝛe· Jdũt equidem vage cogitatiões in quibus grande periculũ est dum

modo habeas dominum in conspectu tuo et sit anima tua in manibus tuis semper. ¶ Dunt ⁊ cogitationes de cibo. de indumento. et potu et consimilibus/ quas exigentia corporalis exposcit / et hec nostre carni familiarius adherēt. nobiscum enim coaluerūt a prima origine vt quasi nostra primogenita censeatur. ¶ Si ergo hec cogitationes aut alij pnu motus quos lex peccati scribit in carne/ experiri ascēdere et cōtaminare cōscientie tue lectū. dicas cum beato iacob Ruben pmogenit9 meus nō crescas/ quia ascēdisti cubile patris tui. et sic in spū fortitudinis allidantur ad petram. peruli babilonis ¶ Terrenū cogitationis genus dampnabile est. qđ de luxurie aut superbie. aut inuidie. vel alterius detestande iniquitatis sterquilinio latenter obrepit. aui9 fetorem ꝯ cito exalare psenseris auerte animū cogita terribilē in suis iudicijs deum curre ad lacrimas/ illāq; cogitationē de longe. auctoritate imperiosa cohibeas ¶ Hora in illa est/ ideo ipsam nulla occasioē tibi approximare permittas ¶ Si tui dñata non fuerint tunc imaculatus eris/ eritq; sub te appetit9 tuus ⁊ tu dñaberis illius. ¶ Si ergo aliqua cogitatio vitulē tā. vel in modico tuos sens9 infecat. vulneratus es a serpēte/ curre ad serpentem eneū/ xp̄m q; inuoca/ cui omnis cogitatio cōfitetur. ¶ In corde cōtrito ⁊ humili poteris cogitationē tuā. mirabili artificio humilitatis auferre ab oculis eius. vt eam non videat qui omnia videt. Auferte inquit malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. O ꝯ mirabiles ⁊ terribiles oculi q̄s neq; cogitatio q̄a pterriolat. Deus enim sicut videt actus/ ita hominū contemplatur affectus / nec opus est vt quis ei testimoniū perhibeat de homine ¶ Ipe tamen nullū post humilem cōfessionē videt peccatum/ quoniā caritas operit multitudinem peccatorū. Super omnia studeas aīe miserorum oculos dei/ humilis et misericordes oculos dei/ humilis et misericordes apparere/ pre cūctis virtutib9 humilitas deo familiariter ⁊ cōfidenter assistit ¶ Hec deo cognata est et amica/ hec sola virtutem se esse ignorat/ ipsa de suo cōtemptu fit honorabilior et in sui abiectione. alias virtutes exigentes/ dum ex eo proficiat/ quo offiat/ oim dispendia recōpensat ¶ Humilia te ergo nec filio patris tui sit dedecori humilitas. que nō dedecuit filium dei/ descendit naaman de curru superbie in iordanē. qui interp̄tatur descēsus siue humilitas. et a lepra mūdatur ¶ Descende ⁊ tu atq; humiliare. si vis a peccato mūdari. ¶ Propterea p̄s dicit ¶ Memor ero tui de terra iordanis et hermonij a monte modico. ¶ Mons quidem modicus est superbia huius vite. tam breuis tam miserē tam incerte. Et vnde superbiet terrea ⁊ anis. vermis fetēs. reptans in palude ranūculus. cadauer putridum lutum vermibus scatens ⁊ vile mortiferum ? Leua manus tuas in superbias nostras deus. et confringe cornua peccatorū ¶ Humiliet in puluere aīa nostra. vt cū lamentatore ꝑphā ponamus

in puluere os nr̄m si forte sit spes si forte conuertatur et ignoscat deus/atq; sēm multitudinem mie sue nō queras ¶ Horrendū quippe est in ādere in manꝰ dei viuētis ¶ Ignis enim succensꝰ est in furore suo. ⁊ ardebit vsq; ad īferni nouissima dñe ne in furore tuo arguas me. ⁊ ne suscipias me vt meipsum arguam confitēdo. Et que tibi gloria deꝰ si creaturam tue conformē ymagini. ⁊ caractere tue fidei ⁊ signaculum. ꝑpetua exoīatione preādas a cōione sanctoꝝ vt eam eterne mortis abyssus absorbeat. et sup eam vrgeat os suū puteus īfernalis? ¶ Que vtilitas ī sanguine meo deꝰ/si descēdo in corruptionem ¶ Nunquid confitebit tibi pulueris/aut nūciabit veritatem tuā? ¶ Audi dñe et miserere mei. dñe esto adiutor meus. ¶ Conuertisti planctum meum in gaudium mihi. ¶ Conscidisti saccum meum et circūdedisti me letitia. ¶ Vt cantet tibi gloria mea et non compungar. dñe deus meus in eternū confitebor tibi. ¶ Quid ergo tibi prodest sanguis meus dum descendo in corruptionem? ¶ Numquid confitebitur tibi pulueris/aut nūciabit veritatem tuā? ¶ Audiuit dñs et misertus est mei. dñs factus est

discernat inter lepram et lepram/ vt habeat in se tria bonitatē/sciāz/ disciplinā Bonitatem in sanctitate· Scientiā in eruditione/Disciplinā in correctione· Hec tria quidā postu labat dicens Bonitatē et disciplinā/ Et scientiam doce me· Die samaritanus infundens oleū misericordie/vi nūq; iusticie/habeat cōscientia eius quasi archa fœdus mānaq; Vgam/ vt sciat cōpati et ignoscere· arguere et monē Gaudeat de pmutius fructib9 penitentie sicut bon9 agricola/ cōpaciatur infirmo· dubiūq; q3 foztet reuolens illud apostoli· Quis infirmatur et ego nō infirmor? Et audiens temptationes illi9· suam infirmitatē cogitans apud se dicat· Si in tanta tēptatione fuissem· grauio9 cadissem· Nichil dicatur aut fiat cū indignatione et ira· Ira enī viri· iusticiā dei non operatur Mediū autē teneat ne nimia remissio· vel nimia austeritas sit in eo/ certūq; penitentie modum/ sanctorum patrum institutis p3esentibant· Beatus enim gregorius falsas penitentias vocat que non secūdū auctoritatem sanctorum· et p3o qualitate criminū imponūtur Dūt equidē qui peccatis gui b9 leues· et inusitatos iniungūt penitētie modos· q3uentes iuxta Vbū Aplī· pululos sub oī cubito man9· et ceruicalia sub capite vniuerse etatis Hieronim9 sup danielē Q3o b3em cōsiliū meū placeat tibi et peccata tua elemosinis redime si forte ignoscat tibi deus Cū beatus daniel pscius futuroz̄ de sentētia dubitet/rem temerariā fuaūt qui audac ter veniā· peccātib9 pollicētur ps9 tus de sūmo bono· Curant cōtritionem filie populi mei cū ignominia dicentes pax et nō est pax· Cū ignominia inquit curant contritionē quinto penitēa p3omittūt securitatem· Dūt qui austeritate iugum dñi sua ue expasperāt· et on9 leue aggrauāt/ alligantes onera importabilia· digito aūt suo nolūt ea mouere· Isti sūt qui extra p̄ceptum legis infirmo fratri cōmodant ad vsuram· vsura enī est quicquid satisfactionis supra debitū regulare miūgis Isti exercēt zelū iusticie in fermēto· et nō in azimo/ vt macūdie satisfaciant· non vt xpō fructificent· De talibus scriptū est· Cōcupiscēcia spadonis deuirgina ut iuuēculam· Ita Et qui p vim iudiciū faciat· Anima siquidē penitētis scandalizata corrūpitur· nec ex correctione illa fructus iusticie generatur· de talibus dicit dominus per prophetā· Mortificabant animas que non moriuntur· et viuificabant animas que non viuunt· Ad pastores peruersos dicit dominus p prophetam· Vos cū austeritate imparabatis eis· Sed iuxta verbum sapientie Hoc̄ de et ato iudiciū hijs qui p̄sunt fiet Recta igitur et sine animi turbatione oportet esse iudicia· sicut helias in libro iob dicit Non te supprimat ira vt aliquem opprimas Legislator monachoꝝ in regula dicit Cogitet abbas se de omnibus iudicijs suis reddere rationē in die iudicij / ne forte zeli aut inuidie flāma vrat animam Quoꝝūdāmos aut potiꝰ mos est· anime enī

peremptoziū iudicatur a scis patri
b9 q̄ seruentioze zelo ꝓprias q̄ xp̄i
prosequūtur iniurias Verumptn̄ si
cut beat9 aug⁹. scribit/ peccare i nos
longe leu9 est q̄ peccare in deū Si
enim vir in virum peccauerit dicit
samuel remitti ei potest. Si autem
peccauerit in deū quis orabit p eo?
Nos aūt cōtrario dicat aug⁹. iu
rie dei miseriozdes et facles sum9
⁊ ei9 offensam quasi velle et nolle
dei in nostra potestate sit. sine penitē
tie satisfactiōe remittim9. Si quid
aūt in opere vel in verbo cōtumelio
se attemptatū est contra nos illud
grauiozi animadūsione ꝓsequimur
vnde ambrosius in omelia. Qđ in
hoie cōmittitur remitti facile potest
Non aūt sic qđ attemptatur in de
um. Grauiter itaq; offendis. si do
minico debitozi culpas que in deū
sunt ipune dimittis. ac celestis re
gis debitum/tua p̄sumptione resol
uis p̄nialis auctozitas multos con
nertit in reprobū sensū Refert be
at9 ihero9 de sene quodā. qui iuue
nem vexatū spū fornicationis q̄ pe
nitentē in foueam desperatiōis de
iecerat sed ab alio sene cōfortatus
est. ita vt spūs imūdicie iuuenem
derelinquēs/ p̄mum senem aggredi
ens. eūdem anxie molestaret. De
pe videm9 aliquos huiꝰ nostri ordi
nis epis cōfiteri. vel illis quos ꝓ se
delegant epi. quod quidē frim9 esse
cōtra cōstitutiones p̄m et honesta
ti cōtrariū. Sed quid faciet anima
deterrita ab abbate aliqui de mo
nasterio suo q̄fiteri phibita? Quid
faciet colūba seducta non habens
voz? Attendite o abbates vob et v
niuerso gregi vestro. non p̄nāpes.
nō dñi. sed forma fā gregis i q̄gre
gationib9 vestris. aiaū media. q̄
mo vt verius loquar. curatozes sen
tinaz ⁊ sterooz purgatozes Que
enim sterooza/ q̄s enim sāguis mē
strū9 que putredo cadaueū imūdioz
ē q̄ p̄m? Periculosū ē frem suū q̄
tempnere. et q̄punctū ooze moestis
care. Panē illi qui post cōfessionē
despiaūt penitētem. nō multū abs
mulcs sē symoni pharizeo q̄ i ooze
suo p̄m accusabat eo q̄ mane pec
catrias p̄niam admittebat. Credo
q̄ si aū symone tūc fuisset. qui fratē
penitentem nunc despiat. mariam
calāb9 repulisset. Porro sicut apos
tolus dicit Conclusit dominus sub
peccato omnia vt omniū miseretē
Non enim proficeret virtus spiritu
alis nisi subesset infirmitas carnis
Nam virtus in infirmitate perfic
O si cognouisses ⁊ tu. q̄ districto
tremendo iudicio. te oporteat rnde
re. Iuxta cōsilium iohannis damas
ceni. Consilioſius et tutius esset ti
bi rationem reddere de misericordia
q̄ de seueritate iustiae. Ille miam
superexaltat iudicio. quem dixisse le
gisti. Miam volo et non sacrificium
Si zelus iustiae q̄q; sicut expedit
attendatur. mia tn̄ p̄mas ptes ob
tineat. pastoꝝ tq̄ prudens medi
cus. vle9 aliene cōscie suauiter tan
gat Calamū quassatum nō q̄tcat
⁊ limū fumigans non extinguat.
Qua igitur fronte. quibus oculis.
qua mēte. qua q̄scia p̄sumit de dei
mia / quem durū et imisericordem

sentit fraterna miseria? Dūt q̄ cō pellūt aliquos sibi ꝯ non alijs ꝓsi teri Ideo illi suos excessus abscon dūt. ⁊ in suis turpitudinib9 ꝓseue rāt/quib9 illa maledictio intētatur Ve pregnātib9 et nutrientib9 in il la die Anime siq̄dē illoꝝ/pēis gra uide sūt. et in sua sorde se nutriunt/ donec suis desideriis satiētur ꝑ austeritatē plato⁊ declināt ordā i verba malicie Dicit aug9 in libro de pnīa dicit. prompti sūt ad excu sādas excusationes in pēis/aut ca sub silencio dandūt/qđ est pnīcio sa ypocrisis Tales media curant ⁊ nō sanāt iuxta illud Curauim9 babilonem ⁊ nō est sanata Verbū augustini est Sacerdos debet esse īmunis a culpa quam iudicat Alio quin aliū iudicādo seipsum cōdemp nat Aduertat dicit augustin9 q̄ hmōi est euāgelicam peccatricem. dīmq̄ dicentē Qui sine pēco est/p̄ mus i illam lapidem mittat Qua igitur ꝓsumptiōe alium lapidat q̄ se dignū lapidatiōe cognoscit Hec dicit dns Ypocrita eice p̄mū trabē de oculo tuo. ⁊ sic videbis festucam eicere de oculo fratris tui Magna trabes est mētis elatio. q̄ sic mentis oculum obscurat/vt nō qualis es/sed qualē te opineris aspicias. Quod cūpnas in frē tuo/forte cūpnabili9 est in teipso Tu quis es q̄ seruū iudicas alienum? Dño suo stat aut cadit Quomodo scis de te ipso vtrum sis dignus amore an odio? Nam delicta quis intelligit? Nemo nouit que sunt in homine nisi spiritus hominis qui in eo est

Sed nec hō seipsū cognoscit Prauū est cor hominis ꝯ inscrutabile. ⁊ quis nouit illud? Ideo apostolus licet sibi nichil conscius sit/ mīme tamen seipsum iudicare presumit. Nichil inquit michi conscius sum sed neq̄ meipsū iudico. dns autem me iudicat Omne iudicium dedit pater filio Qui ergo aliū iudicat sibi pnīose pīulegium rēcptoris vsurpat. Pastor itaq̄ penitentem blāde suscipiat. nec ipsū grauioris pnīe obsermātijs aut graui ⁊ tyrānica vultuositate cōfundat Sed si pōcupat9 fuerit hō in aliquo delicto q̄ spūalis est īstruat eū in spū lenitatis. cōsiderās semetipsū ne tēptetur Aplūs paul9 loquitur sapiēti Qui nō vult scēdit fratri num9 sapiēti eūq̄ scandalizari nō metuit/peribit inquit in tua sciencia frater tuus pro quo xp̄us mortuus est Ecce frater infirmior est tanto ei māsuetior ⁊ diligentior esse debes Infirmior quidem filius. teneri9 a matre diligitur Et sicut apostolus dicit Infirmioribus mēbris habūdātiorem honorem circūdamus Dic ergo infirmāti misericors. vt misericordiam consequaris In qua enī mensura mensus fueris. remetietur et tibi. Judicium enim sine misericordia fiet ei qui misericordiam nō fecit Misericordes vero misericordiam consequentur Ypristus splendor et figura substantie dei. peccatorem blande suscipit Tu peccatorq̄ presumptione eum despicis ꝯ repellis? Ypristus nō mediocre se putat lucrum. se crucifixisse quem

perditam ⁊ et diem festum cū angelis suis agit ⁊ Exultat celestis curia de cōuerso ⁊ reuerso ad penitentie fructum Tu nec lucrum nec iacturam reputas animarum Vbi subtractis finibus limitare misericordiam dei ⁊ cuius misericordie non est finis ? Paterfamilias largus est/ et auarus est dispensator ? Existimasti inique q̄ ero tui similis dicit dominus / et misericordiam meam de duricia metiris ? Quid scis si ia lacrimis et contritione mundatus est? Liberatus est fortis ipso proposito confitendi ⁊ Dixi confitebor ⁊ tu remisisti ⁊ Lazarus a domino suscitatus est antēq̄ ab apostolis eius iussite soluerentur ⁊ Leprosi a domino mundati sunt / antēq̄ se ostenderent sacerdotibus ⁊ Xpristus autem dimisit peccatum pro quo tu penitentem iudicas et cum pharizeo despicis publicanum Pius ⁊ misericors deus penitenti offert pacem ⁊ prior q̄ mittit legatos de pace ⁊ qui prius de pace fuerat requirendus ⁊ Mirum in negocio penitentie misericordia et veritas obuiant sibi ⁊ secū osculantur iustitia et pax ⁊ Justitia et veritas rei se iudicantis et punientis ⁊ misericordia et pax dei gratuito indulgentis ⁊ O beata spes confitentium ⁊ Iste prodigus filius qui adeo īaniter peccauit in celū et in terram ⁊ nec in aliquo satisfecit ⁊ statim reuocatus est patri ⁊ Longe q̄ promptior et ardentior erat pater ad miserandum ⁊ q̄ filius ad misericordiam obtinendum ⁊ Nolite timere pusillus grex ⁊ Accedite ad cui ad throni gloriā ⁊ qui non audebatis vel de gratia cogitare ⁊ Venite omnes qui laboratis et onerati estis ⁊ Venite omnes qui computruistis in īmundiciis vestris ⁊ Velit nolit superāliosa ypocrisis pharizei/ baptismus penitentie cunctis exponitur ⁊ Hic patet fons domus dauid in ablutione peccatoris et menstruate ⁊ Nota hic tu qui despicias penitentē non iohānes sed xp̄us ⁊ qui quāto differentiq̄ p̄cellit omnibus ⁊ tanto dulcior ⁊ gloriosior ⁊ cōfirmata est sup nos misericordia eius

Rogat petrus vt ad suam patriam reuocetur

Epistola CCvij

Evo dño ⁊ suo deuotissimo Salutē ⁊ si quid desiderabilius est salute Glorie vestre gloriose ⁊ quia sicuti ex multiplici cōmeantiū relatione agnouit ⁊ fame vestre titulo ⁊ laudes ⁊ honor inæssanter accrescit ⁊ Dicut vnguentū effusū est nomen vestrū ⁊ effundite tamen et dilatate amplius eius glām ⁊ vt sicut abraham in abraham ⁊ odo transeat in odorem ⁊ quatenq̄ xp̄i bonus odor sitis in omni loco ⁊ descendat de capite aaron in oram vestimenti eiq̄ ⁊ generose liberalitatis vnguentū ⁊ vt nos qui ad vestre tactū fymbrie aspiramq̄ ⁊ trahamur post vos ⁊ et curramus in odore vngētorū vestrorū ⁊ Oleū siquidē grē crescit ex impēdio ⁊ nec exuberantiā ignorabit ⁊ donec vasis deficientibus desinat erogari ⁊ Viginti sex ānis in anglia peregrinans ⁊ linguam quā non noueram audiui ⁊ heu michi

quia inolatus meus prolongatus
est tanto tẽpore/et nõ est qui cõpa
tur exuli·nõ est qui ꝑmoueatur su
per cõtritione ioseph ¶Nũquid sem
per ero vagus ⁊ profugus sup ter
ram ? ¶Nemo finẽ imponet ꝑegrina
tioni mee· vt saltẽ semel ãte supre
mi spũs exalationẽ·in aere natiuo
michi liceat respirare ¶Plenig; pe
grinationi diuine assueti·patere ꝑ
aceptãt exiliũ·factig; vitula effra
ym docta diligẽ triturã·tediũ exilij·
palcaũ solacio recõpensant ¶Ego a
liter sentio ¶Hic natale solũ/quadã
dulcedine tãgit ¶Demg ⁊ îmemo
rem/nõ sinit esse sui·¶Presules galli
atum apud quos factꝰ sũ tangẽ mo
tuus a cordẽ·tangẽ vas pditũ·mi
chi nimis obduruerũt/ad grãm·sed
surgat aglo ⁊ veniat auster·pflãs
ortus vestrũ ¶Veniat verbũ dei ⁊ liqe
faciat illud·⁊ flãte spiritu miserꝰ
die·fluãt in me·vestraũ aromata
gratiarũ·¶Nescio sane vnde veniat
aut quo vadat ¶benignꝰ quidẽ spiri
tus suggerẽs assidue michi·q; dei
gratie vestre specialiter mee reuoca
tionis ministeriũ reseruauit·¶Obdu
rentur igitur cõtra me q̃ carnaliter
sapiũt·⁊ ille michi ad misericordiã
liquefiat·qui spũ dei agitur ¶Nam
et in deserto·carnes olim obdurari
ad solẽ·⁊ manna liquescere scriptu
ra testatur ¶Propterea expectabo in
silẽcio salutare meũ·⁊ audiã quid
in me loquatur dñs meꝰ ¶Depe ei
me iacentẽ erigit/⁊ fiduciam michi
exhilarat lãguescentẽ·q; magni e
piscopi cõtubules vestru·quoꝝ me
moria in benedictione est·me quo
tam gratie specialis priuilegio cõ
lucerunt/⁊ exẽpti de terra/in vobis
plãtaria veterꝫ amicitie reliquerũt·
¶Cũ bituricẽsi eccie pontor essetis·
ad solacia alienigenarũ manũ mu
nificẽtie vestre·vsq; ad nouissimos fi
nes ãglie porrexistꝫ/nec abbreuia
ta est manꝰ vra·q; tãto facta est ex
consecratioẽ ptẽsior·q̃to precẽtor·e
mator est ꝑsul ¶Quis nescit lõgas/
presulis esse manꝰ·¶In prõptu est
q̃tum vobis ex mea reuocatioẽ·ho
noris ⁊ vtilitatꝫ accedat ¶Credo enĩ
q; sicut aplũs dicit ¶Data sit vobis
manifestatio spũs ad vtilitatẽ ¶Da
ne vt ꝓphetico verbo vtar·panem
nostrũ comedꝰ·⁊ vestimẽtis nos
tris operiemur· tm̃modo inuocetur
nomẽ tuũ sup nos/aufer opprobriũ
nostrũ·¶Auferat inata vobis liberali
tas·ignominiã pegrinatois ⁊ exi
lij mei/vt me proꝰ redicẽtẽ in ves
tũ·totũq; vro militet honori ⁊ ob
sequio·si quid sũ·si q̃d valeo·si quid
scio·si quid habeo·si q̃d possũ ¶Quic
quid michi fecerit quodcũq; breue ꝑ
tanũ erit/vestrũq; beneficiaũ·cũ mul
ta gratiarũ actioẽ dei ⁊ hoim·tepes
tiue redibit ¶Cui nõ licet in ꝑria vi
uere·saltẽ liceat sepeliri ¶Et vt ĩ vsu
luceani dicaturẽ epla liceat tumulo
scripsisse cathonis ¶Hactio sic liceat
michi scribere petrꝰ odonis

¶Conq̃stio sup dilatioẽ itineriꝫ ihe
rosolimitani ¶Epla C Cvij·

¶Quis dabit capiti meo aquam
et oculis meis fontem lacri
marum et plorabo interfectos po
puli mei· ¶Vtinam in fletum totus
effluam· ⁊ poscatur lacrimarum

solatio dolor meus. deducant oculi mei lacrimas. defiant in dolore vita mea: quia vox lamentationis audita est de syon/vastati sumus & confusi sumus vehemēter. Ceciderunt coronā capitis nostri. q̄ in luctū conuersus est chorus noster. Quicquid adūsus iherusalē & regnū eius/multis seculorum curriculis p̄phete cōminando p̄dixerant/dies una lugubris & infelix. dies caliginosa & tenebrosior ōni nocte/cōpleuit. De hac dāpnatissima die. credo certū et expressum ezechielis oraculum p̄cessisse. Fili hois scribe tibi nomē diei huius/in qua cōfirmatus est rex aduersus iherusalem. Hodie sicut audiuimus/sic accidit in ciuitate dñi virtutū. Desolata sedet ymmo solitudo facta est ciuitas plena p̄plis. dña gentiū. princeps prouinciarū/facta est sub tributo. Oēs porte eius destructe. sacerdotes eius gladio cecidērūt. Iuuenes eorum & virgines corū in captiuitatē ducti sunt/& pulchritudo corū in manus inimici. Manū suā misit hostis ad ōnia desiderabilia eius. abstulit dñs oēs magnificos de medio ciuitatis. destruxit i furore suo oēs munitiones filie iude. reppulit altare suū maledixit sanctificatioi sue. Et quid trenos iheremie reuoluo? totus iheremias nō sufficeret tante miserie p̄sentis exp̄mere. Vt tamē lamentabilem rei euentū/verbo eiusdē p̄phete conducā. Cōpleuit dñs furorem suum. effudit ire indignationis sue. & accendit sagittas suas sanguine. Et iuxta vbū ysaye. Cōpleta est malitia tua iherusalē. bibisti de manu domini calicem ire eius vsq; ad fundum. calicē soporis bibisti & potasti vsq; ad fecem. O bone ihu. o benigne. o amabilis. o desiderabilis. o suauis. o dulcis. o amor deus. o caritas deus/vbi sunt mie tue antique? Quomō oblitus es miserationū tuarum? Quō nobis versus es in crudelem? Multitudo viscerū tuorū & miserationū tuarū/ cōtinuerūt se super nos. vigilauit sup iugū iniquitatū nostrarū in manibus tuis. Dignasti quasi i sacculo delicta nra. et cū hec fuissem⁹ oblita; nōne hec cōdita fuerunt apud te/ & sigīta in thesauris tuis? Ideo repulisti nos et cōfudisti nos. dedisti seruos tuos tāq; oues escarum. et in populis dispersisti nos. Quu fatus eras nobis a deo non solum sapientia. sed iustitia & sanctificatio et redemptio. iam nō sanctificatos aut redemptos. sed mortificatos & p̄ceptos effectus es. Vt quid domine recessisti longe despicis in oportunitatibus in tribulatione? Miserere mei domine miserere mei; q. m. re. su. des. Exurge quare obdormis domine? Nunquid obliuiscetur misereri deus. aut continebit in ira misericordias tuas? Nunquid abscidet misericordiam tuam. aut nō opponet vt cōplacitor sis adhuc? Peccauim⁹ cum patribus nostris. iniquē egimus. nostram nō diffitemur malitiam atq; nequitiam. Male dictum et mendacium. homicidium et furtum & adulteriū inundauerūt et sanguis sāguinem tetigit. Propter hoc in terra lugentes / obsecram⁹ victricem manum tuam; vt sis

memoz nr̄i in bn̄placito populi tui· vincant mie tue miserias nr̄as· ⁊ nō miserue nr̄e mias tuas· vincat sapientia tua malic̄iam nr̄am· Et tu dn̄e miserator ⁊ miserator· respice in faciem testamenti tui· respice in hereditatem testamenti tui· respice in hereditatem quā acquisisti in sanguine tuo et ne repellas in finem· Et si olym repulerus tabernaculū silo· et dederus synagoge libellum repudij· non tn̄ repelles ecc̄iam tuam· cōfidat in eo2 viri sui· Nullū p̄ter te amatorem scimus est/ hoc apostoli· hoc martires· hoc alij tue scole discipuli hoc omēs fratres tui sciūt fratres tuos· noīe tui nomis professores Expte sponse tue terrā illā vendicas· quam nūc ūmici tue crucē· tuiq; blasphematores nominis ūuaserūt· p hanc facti estis duo in carne vna· vt de patre tuo taceā qui tibi dedit gentes hereditatem tuam· ⁊ possessionem tuam terminos terre· Certe mater tua de stirpe regis dauid· lineari cōputatione descēdit Jure igitur materno· terra illa tua est· si tamē sustines q̄ tua sit et non eoz potiq; qui oderunt te gratis Diam9 quia peccatis nostris offensus es· ꝫ in opprobriū queso nominis tui· tuā non cōuertas offensā· Doctrina tua est· alij ne dederis honorem tuū· Et si spiritus habēs potestatem supuenerit· locum tuū ne deseras· vt min9 sapiēs dico· ꝫ forte nō ad insipientiā tibi Michi hiez peccatori videtur cōsilios⁹· vt dele as omnes peccatores terre a facie tua· q̄ sustineas filios perditionis vobis in tui nominis gtumeliā· sup be ⁊ procaciter insultare· in medio populi mei· Prouerbium vulgare est Male vlsatur dedecus sibi illa tū· qui amputat nasum suū· Nō sic puniat queso dn̄s seruū suum impium vt in penam serui se humiliet· et magnificet inimicum Cōuertere igitur aliquantulū· et depcabilis esto sup seruos tuos· cogita vt complaciaoz sis adhuc· Non des hereditatē tuam in opprobriū· et in cōculcationem vineam quā plantauit dexterra tua· Peccauim9· sed oze de contrito ⁊ humiliato· post iracūdiam· miserioz diā ipleā9· Plaga sāguinis seruoz tuoz qui effusus est introeat in conspectu tuo Sufficiat populo tuo si in terra· que tuo ⁊ seruoz tuo tum sanguine rubricata est· tui gloria nominis· celebris habeatur Nō nobis domine non nobis· sed nomini tuo da gloriam/ ne forte dicant i gentibus vbi est deus eoz um· ne superbiant hostes et dicant· Manus nostra excelsa· et non dominus fecit hec omnia· Quiescat ira tua domine· et manus tua que nos pauit/ ipsa nos sanet· Exurge exurge de puluere captiua filia syon que recepisti de manu domini duplicia· Cō surge misera iherusalem· que bibisti de manu dn̄i calicē ire ei9 Quātū glorificasti te ⁊ i deliciis fuisti· tantū sit tibi data tormēta ⁊ luctū· Sicut nstra frigidā aquā suā facit/ sic frigidā fecerat uiq; tatē tuā Ille q̄ tui cogitatio hoīs confitetur de quo scriptū est· qz exploraī iherusalem in lucernis/ oēs tuas malic̄ias numerauit

Ipse tamen tāq̄ homo nō audiens
q nō hīs in ore suo redargutiones.
Diu dissimulauit et tacuit et sēm
diuicias magnificēe suauitatē sue
multis ānis ad penitētiā expecta
uit frequēter exigentib9 meritis tu
is.acuisset vt fulgur gladium suū
& arripuisset cōtra te iudiciū man9
ei9.sed angeli pacis amare flebant
et in te dignos fruct9 penitentie ex
pectantes.diuine auime auersiois
inducias impetrabāt.Quib9 tamē
verbū quod in ihetemia legitur se
pissime ꝓponebat.Circuite vias
ihrlm & aspiate.cōsidrate et quer
te in plateis ei9.an inueniatis virū
facientem iudicium & quetentem fi
dem.q ꝓpiti9 ero eis.Quid de re
ge tuo dicrē.nisi qđ ecclesiasticus
dicit.Rex insipiens perdet pplm su
um.regnumq̄ de gente in gentem
transfertur.propter iniustiicias q di
uersos dolos Et in eodem sēm iu
dicem populi et ministri eius.Et
qualis est rector ciuitatis.et tales
habitantes in ea Conuertere igit̄
ad cor ihrusalem.et ad dominū de
um tuum reuertere.Quid scis si et
ipse conuertatur q relinquat post se
benedictionem.dulcis est enim et
miserior.& prestabilis super ma
licia Non vult mortem pcōris sed
vt cōuertatur et viuat.Ipse enim
qui per zachariam dicit.Reuertar
ad ihrlm in miserior.dijs.Adhuc
affluēt ciuitates mee bonis.Cōso
labitur dominus syon.q eliget ad
huc ihrlm.Et p ysaiā mise nas tu
as/paterna consolatione demulcēs
Induere inquit vestimentis glorie
tue/captiua filia syon induere vesti
mentis glē tue/ihrusalem ciuitas
sancta.Et post pauca subiūgit.Ad
pūctū in modico dereliqui te.& in
miseratiōib9 meis cōgregabo te In
momento indignationis abscondi
faciem tuā paūlper a te et in miseri
cordia sempiterna misertus tui
Nūquid obliuisci potest mulier in
fantem suū.vt non misereatur filio
vteri sui? Et si illa oblita fuerit.ego
tn non obliuiscar tui Ego in manib9
meis descripsi te.Muri tui in o
culis meis semp.Vtere ergo ihere
mie cōsilio.& lana cor tuū a mali
cia.ihrlm accipe arma pūie.Nec
enim quis placat9 fuerit tibi Do
min9 iuxta verbū ysaye cōsolabitur
syō.et ponet desertū ei9 q̄si delicias /
& solitudinē ei9 q̄si ortum dñi.gau
diū et letitia inuenietur in ea.grārz
actio.et vox laudis.Hanc pretes
consolatoria prophetarum.michi
sēm multitudinem dolorum mea
rum in corde meo.spes desiderati
sime cōsolationis arriserat ex eo q̄
principes et magnates terre.lignū
crucis nuper acceperant.priuile gio
siquidem petri apostoli.& auctorita
te ecclesie generali/ proposuerat do
min9 in hoc signo verbum reconcilia
tionis.vt vie ihero solimitane as
sumptio.esset penitētia consūmata/
& sufficiens satisfactio de commis
sis.Misteriū itaq̄ crucis nobis in
troitū scōrz sanct aplūs dic̄t i sangui
ne xpi nouā iniauerat viā.nos q̄z
educebat dūs in viam rectam.vt ire
m9 in ciuitatem habitationis.Nec
nolētes ābulare sup̄ semitas iustitie

elegim9 fallacium viarū tortuosos anfract9 Quicq terrigene ⁊ filij hominū quare quenq diuersa viarū cū vobis offeratur· vie ⁊ vite compendiū? Dirigit vos dñs in viam pacis et salutē· ℟ vos viā dissentionis et mortē eligitē· Oēs siqdem vie dñi pulchre et oēs semite eius pacifice qs qui declinauerint ⁊ in via pcōrū steterūt verear ne sit via hec illoz scādalum ipis· ⁊ ne illis accidat qđ dicatur p psalmistā Contritio ℟ infelicitas in vijs eoz ⁊ viā pacis nō cognouerūt Dūt vie sicut sapiens dicit/q videtur hoi recte· et nouissima eoz duūt ad pfundū inferni· Dicit alibi scriptū ē· vie peccatoz explanate lapidib9/sed in fine eoz tenebre ℟ pene· Uniuerse vie dñi· mia ⁊ veritas· de quib9 ipe dicit· Israhel si in vijs meis ābulasset· p nichilo forsitan inimicos eius humiliassem· ℣ Mansuetudinē q rim9 ℟ nō bella qz dissipat gentes que bella volūt et dirigit dñs manfuetos in salutem· ipe prosperū iter faciet nobis deꝰ salutarū nostroz vt cantabiles nobis sint iustificationes ei9 in loco pegrinationis nre vt simꝰ immaculati in via/vt laudem9 dñm in vijs domini· q· m· ē g· d O q̄ beat9 est qui dicere potest· deꝰ qui p̄anxisti me Ytute/et posuisti i maculatā viā meam· Hoc non cogitant filij adam/qui oblatam sibi gratiam respuētes· et cōstituentes se indignos regno dei / pro regno trāsitorio pugnāt· ⁊ abiecto diuine miserationis remedio· pro questu litigant temporali· Justoq dei iudicio· q̄ pacē hīre ad xp̄istū nolūt/ apud se pacē hīre nō possunt· possunt me inquit cōtractū tibi· ⁊ fac9 sū michi metipsi grauis· Videns equidem inimicꝰ inestimabile lucrū xp̄i ℟ incōparabilem prouētum xp̄iane messis· quadā quasi noua virtute cruris cōsurgere· superseminaut zizania· suāq malitiam ad oēs versuias arāduens· bonū saluberrime me tptatiōe multiplia conatur extinguere· Scriptū est enim· fili accedens ad seruitutē dei· sta in iustitia ℟ timore· ℟ prepara aiam tuā ad temptationē· Sic pharao in exitu israhel de egypto· truculentiꝰ seuit ⁊ sathanas ab homine quem tenuerat ab infantia exituros· cum tē grauꝰ in egressu discerpit· Expressa similitudinis forma· in hijs qui sancte pegrinationis arrupue re ꝓpositū grassantur acerbi9 et sūt nouissima eoz prioza p̄oribꝰ· Cōcepim9 et quasi ꝓtulim9 dicat ysayas· et spūs salutis in terra non fecim9 Deruiāū illi9 elegerant/cui seruire regnare est· sed ad vomitum reuertentes· suam spiritualem ihrim templo redificant· quam in cruce professione destruxerant· Inter ipsas saluberrimi voti primicias sue pegrinationis induias statuerunt· non attendentes iacturam temporis esse dispendium· Et quia dilatio magna ruina est· Apostolus dicit· Jherusalē que ē mater nostra· Di mater ē· vbi sūt eius filij? Dane qui mīem ei9 dehonestari· cōcalcari et pstitui sustinēt· non sunt filij sed pugnā· ymmo qđ magis est·

notam ignominiose ꝓditiõis inure
rũt. Di matris sue ꝓmoniũ. si sui
hereditatẽ dñi non defendũt. xpũs
est qui dicit. Qui nõ est mecũ cõtra
me est. ⁊ qui mecũ nõ colligit spar
git. Campũ in quo dñs occisꝰ est.
vbi sanguinis eiꝰ effusionẽ non so
lũ scripturarum lectio sed peractum
facinus clamat eusdem occisores ho
die possident. vt eis merito verbũ
illud diuine indignationis aptetur
Occidisti insuper et possedisti.
Clamauit sanguis nabothe/clama
uit sanguis abel vltionem de terra
⁊ inuenit vltorem. Clamauit san
guis xpisti auxilium. ⁊ non inue
nit adiutorem. Considerabam in
quit ad dexteram ⁊ videbam. ⁊ nõ
erat qui cognosceret me Et p ysaiã
Circũspexi ⁊ nõ erat auxiliator. ⁊
sinu ⁊ nõ erat qui adiuuaret. Bone
ihesu. vent9 vrens. vent9 superbie le
uauit locustas. Cũq superbia eorꝝ
qui te oderũt ascẽdat semp. non est
qui pro te ascendat ex aduerso. qui
zelũ phinees et mathathie arripi
at. Vident infelices occupari ⁊ des
trui a filijs dissidentie terrã in qua
steterũt pedes dñi Audiũt ꝓphana
ri sancta. frẽs suos incarcerari. tor
queri. occidi. ⁊ nõ mouent super eõ
trítione ioseph. cũ ille filiꝰ ꝓditiõis
cuiꝰ pñtem volo eplam funestare õ
nes terre illiꝰ munitiones iã obsede
rit. ⁊ ex pte magna possederit. Nũ
signati moras sue peregrinationis/
varijs occasionis aucupantur. qua
si in ptem illiꝰ nepharij coniurãtes
⁊ p nichilo habuerunt terrã desi
derabilẽ. O ꝙ longe est a salute qui
salutis sue venatur inducias. O ꝙ
exiliter diligit. ymmo ꝙ crudeliter
odit xpistum/qui honorem eiꝰ im
pedit et ꝓpositum publice iustificati
onis euacuat Gracia sit omnibꝰ di
cat apostolꝰ. qui amãt dominũ nos
trũ ihm xpm. Et idem. Si quis nõ
amat dñm nostrũ ihesum xpm/sit a
nathemaranata. putas ꝙ non req̃
rat dominꝰ si est qui diligat domũ
iacob. et locũ habitationis glorie
sue/ꝓpter hoc irritauit impiꝰ deũ.
dixit enim in corde suo nõ requiret.
Quãta queso insania est. vt in tam
anxie nocitatis articulo dilationes
mittere. innectere viã. ꝓclare salu
tem. xpi dissimulare iniurias. ꝓmit
tere vt lupꝰ in ouile deseuiat. ⁊ tũc
ꝓmo pater subsidiũ. cũ oues deuora
uerit vniuersas. Certe qui oportu
nitatem deserit. oportunitas eum
fugit. filij hominũ vsq; quo graui
corde. quomodo estis ad salutaria
pigri. ad vana et caduca solliciti.
Nunquid vinitores expectant do
nec vindemia transeat. aut institu
res / donec nundine finiantur. aut
messores donec tempus messionis
exaureat Scriptum est. Maledictꝰ
qui facit opus dei negligenter Ope
rabam ꝙ refloruisset crux xpisti.
et quasi sanguine eius iterum irri
gata et vinificata. fructum salutis
⁊ gracie faceret tempestiuum. Nũc
autem quod flens dico. inimici cru
cis xpisti qui debuerant esse filij. ꝓ
auaricia suam. ꝓtextu cuiuscum
collecte dampnabilis. primam voti
sui. fidẽ irritam fecerũt. luxuriantes
in cruce domini. ⁊ quam olim pro

dicabant apostoli/iudeis quidē scandalū/gentibus vero stultitiā. hodie apud eum fixi professores. in stultitiā et scandalū conuertūt. Ve hoi q̄ quē scandalū venit. Qui scandalizauerit vnū ex pusillis istis. durū est quod sequitur/durore iudicio se dignū constituit/ qui tantū et tam electā multitudinē scandalizare presumit. De iuda legitur q̄ accepta buccella introiuit in eū sathanas. vereor ne signū crucis. plenius in subuersionē aīe cedat. q̄ minus digne fortassis ad questū vel ad apparentiā vel ad gratificationē hoīs vsurpauit. hoc signū positū fuit ꝛ propositū in ruinā et in resurrectionē multorū. Nam ex eo sequitur iudeorū deiectio. ꝛ subiectio nationū. Vnde cū prophete p̄mississet de reprobatione iudaici populi postea de gentiū vocatione subiūgit. Leuate signū in nationes. Quidā signati sūt sed nō est signatū in eis lumen vultus tui dñe. Dignū hoc sicut vidēo datū est infidelibus. non fidelibus. Nam si in lapide adiutorij fundamentū voti sui firmassent. stabilitatē sancti p̄positi nulle cupiditatū machine cōcussissent. Dicit enī paulus ad thimotheū scribens. firmū iuxta fūdamentum dei stat/hoc habens signaculū. Similiter ad ephesios loquens. In xp̄isto inquit signati estis spiritu sancto/qui est pignus hereditatis vestre. Et ad corinthios. Signaculū apostolatus mei vos estis in xp̄o. Adhuc dico signati sunt. sed nō ab eo qui filiū suū ihesū signauit ꝛ misit. Nam si ab eo signati essent. super peccatis suis dolerent ꝛ gemerēt. Ipse est nanq̄ qui precepit signari thau super frontes dolentiū et gemētiū. In quo signāter ostenditur/q̄ hoc signū non nisi in gementib9 et dolentibus pro peccatis suis. suum sortitur effectū. Illud q̄ plurimū notabile est/ q̄ licet plurimi signū huius peregrinationis accipiant/nūq̄ tamē signantur signo thau. nisi diuine iussionis arbitrio ꝛ ministerio angelorū. Tu igitur domine ihesu quē signauit pater. fac meū signū in bonum. Tu forma pulchritudinis. figura glorie. signaculū vite. signa cor meū lumine vultus tui. deus cordis mei et pars mea in eternum. precipuos quidem et maximos signatorū. crebra exhortatione conueni. vt saperent et intelligerent. ac nouissima prouidentes. salubertimū penitentie propositū. hylari deuotione peragerent. Sed vt verbo iheremie vtar. Ecce incircūcisi sunt aures eorū et audire non possunt. Ecce verbum domini factū est eis in prouerbium. et non suscipiunt illud. Certe ille qui primus dixerat ad syon. Ecce assum. ti ihesu salem euangelistam id est ānunciatorem pacis et liberatorem terre. se crucis assumptione promiserat. cōuersus est in aram prauū. Nec enim nouit nec nouerūt eterni diuites. magnum et supereminens et glorioſū ꝛ supcelestē. ꝛ iestimabile penitētie donū. Hec ē secūda tabula post naufragium. celorum scala/ reconciliatio pacis. acquisitio vite. vitiorum abolitio. virtutū custodia.

mediana spirituū. Hec est de qua salomon scribit. Mediānam ere aut deus hominibus. et stulti despiciunt eam. Poero nichil adeo deprimit. q suffocat penitentie fructū sicut opū affluentia/ et eminentia dignitatū. Quis enim magis indiget remedio penitētie. q̄ diues qui semper penitendo cōmittit. De salute anime vix aut nunq̄ cogitans. semper aurā carnis in deliciis agit. Hierusalem pascit/ nec vidue beneficat. Cunq̄ licentie frena laxauerit in omnē impetū voluptatis. et in bonis deduxerit dies suos. in momento ad inferna descendit. Adde q̄ dominus terribilis in consiliis super filios hominum. pauperem iugiter exanimat in purgatorio paupertatis. Diuitē vero quē ad supplicia reseruat eterna. quasi aquā diffundit in omnes concupiscentias vite huiusmodi. vt in omni suo stercore cōputrescat. Miseramur inquit impio. et non discet facere iusticiam. Ideo q̄ periculosior est in diuitibus penitentie dilatio. quia preter morientium genus publicum. frequenter est eis mortis occasio. gladius aut venenum. Tanto itaq̄ deberet esse paratior anima diuitis quanto periculosior et multiplicior eidem imminet causa mortis. Ethicus dicit. Ad generandum ceteris sine cede et vulnere pauca. Decedūt reges et sicca morte tiranni. Relege annales/ et reuolue hystorias reges q̄ paucos inuenies qui morte cōmuni decesserūt. In primis occurrit tibi rex saul. rex ela filius baasa/ quē occidit zamri seruus eius et regnauit pro eo. Ded et zā ri cū domo regia se succendit. Azael strangulauit regem benadab et cidē in regno successit. Rex ioas a duobus seruis suis occisus est. Gellum filius iabes peruasit ieroboam regē israel/ et regnauit pro eo. Manaen filius gadi peruasit gellum in samaria/ et regni gubernaculū occupauit. Filius mancen a facē filio romelie interfectus est. Ela vero interfecit facē/ et pro eo regnauit. Rex āmon a duobus seruis. Rex iosyas filius āmon a sagittarijs. Joachim rex filius iosye / a nabugodonosor interemptus est. Sedechias ab eodem orbatus est oculis. et tandem morte turpissima condempnatus. Si primapū romanorū gesta recenseas quia forte onerosum est tibi audire de regibus iudeorum. Incipe a iulio cesare. qui primus imperatoris nomen et offāium usurpauit. quē bruti et cassius occiderunt. Cui anthonius volens succedere. occisus est a seipso. Claudius cesar a gayo caligula. Gayus a suis pretorianis. Otto manu propria. Vitellij aliena. Domicianus qui beatum iohannem dampnauit. et in pathmos insulam relegauit a senatu dampnatus est. et in palaciolo suo interfectus. Aurelius comodus. supra modum libidinosus. in domo sescali trangulatus interijt. Huius successorem helium pertinacem iuliānus occidit. Idem iulianus apud pontem molinum occisus est. Aurelius vero anthonius eius successor apud edissam. gladio cecidit. Ma

cer vero macrin⁹ succedens antho
nio in tumultu militari animā gla
dio exalauit Heraus aureli⁹ huic
successit et cū matre sua gladio oc
dit Haro successit alexāder Alex
andro maximus Julian⁹ maximo
Juliano gordianus/et istoꝝ trium
quilibet gladio vitam terminauit
Philippus qui p̄mus inter ip̄erato
res/xp̄isti fidē suscepit cū philippo
filio suo qui cū eo regnabat a deo
fraudulenter cesus interijt Succes
sorem eius deaū cū filio suo qui cū
eo imperabat cū patre suo/ barbari
occiderunt Hinc gallus q filius vo
lusinus successerūt/et ambo gladio
cecidерunt Hijs successit valerian⁹
qui beatum sixtum et beatū lauren
tium / martires fecit Hic a sapore
rege persarū captus et perpetua ser
uitute dampnatus: morte vilissima
diem suū clausit Post hunc quintil
lus imperator occisus est Aurelius
a deo peraussus Probus militari
tumultu interemptus Varijs apet
soceri sui fraude cesus Dyocletian⁹
ab ip̄eriali dignitate deposit⁹ Julia
nus apostata/ beati marcurij lācea
celitus interfect⁹ est Valens/beati
ambrosij p̄secutor a gothis in casa
qua se metualose abscōderat/est cō
bustus Tales sunt exitus diuitū
et magnatū Unde valerio maximo
teste Desiderabilior debet esse diui
ti certitudo morte q̄ inter varios et
terribiles vite casus p̄dere ad am
biguū immunemq; exitij Omissis
igitur diuitibus quia sermo meus
non capit in eis: conuertar ad pau
peres Utinam voluntaria oris mei
beneplacita faciat dominus: vt sit
spiritus domini super me ad euan
gelizandū pauperibus et que tam
multi q̄ eis expediunt ad salutem/
parare velit in dulcedine sua paupe
ri deus Currant igitur pauperes
quoniam ipsorū est regnū celorum
Expectant eos āgeli p̄mo dñs an
geloꝝ Nondū impleta est domus
adhuc expectātur de quib⁹ nuptie
repleātur Curram⁹ fratres ſ sic vt
apprehendam⁹ Redimam⁹ tēpus/
quoniā dies mali sūt Regnū cele
stum nobis offertur Nolite q̄fidere
in p̄ncipib⁹ Sequimini q̄silū al
tissimi nec p̄napū consilia vos sedu
cant Reprobat dñs q̄silia p̄napū
consiliū autem dñi manet in eternū
Operabitur i nobis velle q p̄ficere
pro bona volūtate Nec labor vi
nos deterreat nā qui fingit laborē
in p̄cepto: quietē et vitā eternā vo
bis preparat in labore Mittimur a
dño vt p ipso legatiōe fungamur
Nō detrectem⁹ mādatū dñi cū iona
ne in mare mergamur/q absorbea
mur a cto Nemini q̄so difficilis vi
deatur huiꝰ pegrinatiōis assūptio
Di fortis est aio patriā deserens a
patria nō recedit Omne solū forti/
patria est vt piscib⁹ equor Ut volu
cri/vacuo quicquid in orbe patet Ab
raham de terra & de cognatione
sua egreditur: vt in gētibus crescat
Jacob fue terram natiuitatis egre
diens et iordanem in baculo transi
ens: cum duabus turmis reuertitur
Joseph venditus a fratribus suis:
egypto prefiatur Moyses a paren
tibus expositus ; a filia pharaonis

in filiū adoptat. Rapiam9 p violē
tiā cēlū. Nā a diebꝫ iohis baptiste
regnū cēloꝝ vim patit. Et que ma
ior vis est ꝙ p pniam acq̄rē qđ no
bis p naturā nr̄ām. et p dei iusticiā
denegatur? Faciant alij diuicias et
nō i iudicio spoliēt viduas ⁊ paupe
res dependēt. Nōne ḡso isti añ ocu
los pr̄is imolaturi sunt filiū. q̄ēs
de sba indigentiū oblatione faciēt
añ faciē pr̄is paupm. ⁊ iudicias vi
duaꝝ? Hanc deo abhoiabilis est
oblatio de rapina sicut ipe dicit. Ē
go dñs diligens iudiciū/ ⁊ odio ha
bens rapinā in holocaustū. Hic est
ꝙ gryphes. aliet9. vultur. ⁊ milu9
⁊ cetere p̄datoric aues. nūꝙ in sacri
ficio dñi acceptāt. p̄dere nō debe
bat ab iniurijs ⁊ rapinis hui9 pegri
natiōis iniū. Salomō dicit. Iniciū
vic bone facere iusta. accepte st deo
magꝭ ꝙ imolare hostias Vereor ne
qñq; p̄da fuerit/ quos nunc delēat
violēta p̄datio Verbū ysaie ē. Ve
q̄ predarꝭ sato q; predaberꝭ O pecu
nie amor O tinea cordium. rubigo
mentiū Languor pessim9 aiarū. vir
tutū subuersio. genimē vicioꝝ. vīs
dilāonē i odiū. ⁊ dei grām in cōtēp
tū. Quo diuitū vorda expectas vt ꝙ
to āpli9 habeāt tāto nim9 hīe se cre
dant. Porro aut xp̄s suffiat. aut of
ferāt portio in terra viuētiū. q̄tēpnē
da est possessio terrenoꝝ. Si diues
indigētiā timet paup q̄so nō timeat
Scriptū est qđ timet impi9 accidet
ei. Et qui timet pruna veniet sup
eū nix. Ecce p̄cores ⁊ abūdātes in
scelō obtinuerūt diuicias. ⁊ tn de il
lis frequēter audiāt. Diuites egue
rūt et esurierūt. inq̄rētes aūt dñm
nō minuēt oī bono. Certe nō ē ig
nobilis apd deū titul9 paupt̄atis.
Sola illa pauptas deo displicet q̄
āi rāoze ⁊ murmure sustinet. Ne
q̄ssima ē in ore impij frequēs expri
tia docet. ꝙ non in pcunijs nec in
multitudie armatoꝝ. nec in vtute
pugnantiū datur victoria xp̄i militi
b9. sed in vtute dñi vtutū Dñs ei
fortitudo plebis sue est. Dñs fortis
dñs potēs in pl̄o/ de quo scriptū ē.
Gla vtutis eoꝝ tu es Vtinā nūꝙ
fuisset h̄ pcunia q̄ nec felices exitus
h̄itura est. q; p quā nulle aiaꝝ sal9
vel dilata ē vel ablata. Nō ē vena
lis dñs vt possit emi pcunijs nec ven
ales sum9 ⁊ venūdati sub pēo.
Hijs eq̄dē q̄ p xp̄i hēditate labora
turi st. nolūt hēditari in terra. pace
eterna in cel hereditas. Nā cū de
derit dilās suis sompnū ecce hereditas
dñi. Isti auditurī st. Vos estis
q̄ pmānsistis mecū in tēptatiōib9 me
is. nō dicit qui pcunias collegistis
Attēdit dñs nō ꝙtū. sed ex ꝙto q̄s
offerat Nam sicut in ecclesiast. legitur
Sba hoīs fecauit cor ei9 Acceptior
dño fuit oblatio vidue ꝙ magnatū
Vnus q̄ss ait dñs ex eo q̄ abūdauit
misit in gazophilaciū Hec āt oīa q̄
habuit totū victū suū misit in ga
zophylacium. Bonoꝝ nr̄oꝝ nō indi
get dñs. nec viat i multitudie ss in
pcūs. Cū a p̄cipib9 sacerdotū et
a pplō iudeoꝝ xp̄us q̄reret ad mor
tē. q; de emēdis gladijs agret vo
luit duob9 gladijs gtūtos esse rīj.
arma alexādri q; cesaris hodie cele
bri opinione transcendit vnie9 ille

gladius petri quo ſeruꝰ auriculam amputauit ¶ Dicit quidam ſapiens dicit· Melioꝛ euẽtus non eſt in numero vel audacia robuſtioꝛ ſed in eius beneplacito· qui pro ſue volũtatis arbitrio vniuerſa diſponit· ¶ Nũ quid filij iſrahel poſſederũt in gladio ſuo terram? Quo ꝓſequebatur vnꝰ mille et duo fugabant decẽ milia? ¶ Nõne ideo quia dominus vendidit eos· et dominꝰ cõcluſit eos? ¶ Ille qui in celis habitat· et humilia reſpicit· qui vocat ea que nõ ſunt tanq̃ ea q̃ ſunt/qui abiecta elegit· vt fortia confundat· terram illam quam per pdiſſeos prouinciatum quandoq; per manũ ſemineam· a grauiſſimis exactoꝝ perſecutionibꝰ liberauit· Vnde veriſimile nunc videtur· qui reprobatis magnatibꝰ terre· quibꝰ dominus titulos huius peregrinationis obtulerat· viros ſame humilioris elegit· quibus in cõtumeliam potẽtum huiꝰ vie triumphales eueniꝰ· totuſq; negocij gloriam reſeruauit· ¶ Romanoꝝ impatoꝛ et rex frãcoꝝ· qui votum huius vie quãdoq; profeſſi ſunt· ſed in eleemoſinaꝛia pauꝑtate et humilitate deuota non in multitudine grauꝫ et indiſciplinata proceſſiſſent\ euaſiaſſent exactores iugum et pœnam in terrã ꝑpetuã confirmaſſẽt· Qui ſi principes nri· forte prudẽtie altioris conſilio· viam hãc tã diu differre decreuerant/quare q̃ ſo nõ elegerũt viros prudentes et ſtrenuos qui pirẽt qui victualia congregarẽt· q̃ ceptarẽt pericula· q̃ paratent trãſitus· qui vires hoſtium explorarẽt· ¶ Hanc vnuſquiſq; habundat in ſenſu ſuo· ſed ſciat vniuerſi et ſinguli q; cuiꝰ via accepta eſt a domino· et ipſe diriget greſſꝰ eius ¶ Nã de tali ſcriptũ eſt· Greſſꝰ hoiis a deo dirigetur· et viã eiꝰ volet· ¶ Ille ãt qui eſt via· veritas et vita· liberet terrã quã elegit in habitationẽ ſibi quã inhabitãdo quaſi alterũ celũ fecit· quã ſuis miraculis illuſtrauit· ſuis iniciauit ſacramẽtis· ſua inſtituit ꝓdicatiõe/ſuo tandẽ ſanguine rubricauit· Quã beate reſurrectiõis et aſcenſiõis ſue magnificentiã glorioſã nõ ſolum toti mũdo prætulit· ſꝫ per eam totũ ſibi mũdum mirabiliter et miſericorditer acq̃ſiuit ¶ Trãſeat ihe ſu xpe ira in grãm· tempeſtas in aurã· iudiciũ in diſpenſationẽ· vexatio in refrigeriũ· paſſio in medelam/licet ſis deꝰ vltionũ dñs· tñ hõ es/frq; noſter et pater miſerationum/ verba tua ſunt Ego occidã/ et ego viuere faciam· percuciã et ſanabo· Da ꝑꝰ diuicias illiꝰ exuberantiſſime caritatis in qua nos redemiſti/ vt poſt terribilia tue diſcipline flagella/ſub tua miſeratione reſpiret populꝰ acq̃ſitionis Moueat te gemitus compeditoꝝ/ ac iuxta verbũ moyſi/ vlaſcere ſanguinem ſeruoꝝ tuoꝝ/et ꝓpitiꝰ eſto terre populi tui ·⁂· ·⁂·

¶ Explicunt epiſtole Magiſtri petri bleſenſis bathonienſis archidyaconi· ⁂·

1825325

2698

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6